XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 2. hétfő. 176. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA SUGÁR-UT 4. SZÁM
NYÖMDAHIVATAL:
TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Kiadóhivatali árak
Egyes szám ára 6 fillér.

A diadal utjai.

Hős csapatunk immár bevonultak Lublin városába is, Tarnovot, Przemyslt és Lemberget a szaguldó tavaszi offenziva sikere szerezte meg nekünk, amely most Lublint ragadta ki az oroszok fővédelmivonaláról és biztositotta ezzel a várnégyszög áttörését.

Mindenki emlékszik a okra a napokra, amikor hivatalosan jelentették, hogy csapataink Lublin alá értek és nehéz harcban állnak az ellenséggel. A háboru első türelmetlensége és ifju hadseregünk szilaj aktivitása izzott ekkor s a könnyü és gyors diadal illatát éreztük. Sokat tanultunk azóta. A türelmetlenség elpárolgott, az elbizakodottság komoly és elszánt kitartássá nemesült, megteltünk az áldozatok borával és viseltük a martirok keresztjét is.

Nemsokára egy éve lesz, hogy Lublin neve fölszállt a térképről az izgatott képzelet elé és most végre a mienk. Azóta mennyi változott.

Most érezzük, hogy felénk fordult az Isten arca és velünk akar maradni. Most tele vagyunk a végleges leszámolás törhetetlen és töretlen akaratával. A nyugodt álmunkat akarjuk biztositani, hatvan millió ember békés éjszakáját és azt az érzést, hogy érdemes uj nemzedékeket nevelni és arra tanitani őket, hogy közük van ahhoz a földhöz, amelyet az apáik véresen védtek és amelyhez fiatalon tértek meg százezrével azok, akiknek hosszu élet volt kijelölve.

Ebben a rettenetes erőkifejtésben, melyet most a németekkel együtt végzünk, Lublin csak egy állomás, amely a menetrenden elő van irva, amelyre meg kell érkezni és amelyről egy percnyi megállás után indul tovább a vonat. Megérkeztünk, megállunk és megyünk tovább. Lublin a miénk és az első év után mi vagyunk a győzők. A pápa békéért imádkozó szava ma csuklik föl a nagy siralomházban és nem felelhetünk mást, mint hogy a békéért harcolunk. De mi igazságot is akarunk és meg kell mutatnunk, hogy senki sem nyulhat hozzánk büntetlenül. Ez a béke ára, amelyért ölnünk és szenvednünk kell. És ezzel az árral meg is fogjuk szerezni a nagy, boldog és tartós békét.

A császárné

Kelet-Poroszországban.

Königsberg, augusztus 2. A császárné napokon át bejárta Kelet-Poroszországban mindazon helyeket, amelyeket az orosz vandalizmus a földdel egyenlővé tett. A császárné meghatottan hagyta el a pusztulás földjét s kijelentette, hogy a sokat szenvedett tartomány felvirágoztatása a német nép gondja lesz.

Az orosz háboru

Német ezredek Cholm városon áthaladtak.

Júliusban a hadifoglyok száma meghaladta a 200 ezret, a zsákmány pedig 57 ágyu és 432 gépfegyver. Az oroszok visszavonulásukat folytatják.

Höfer jelentése. —

Budapest, augusztus 1. Hivatalos. *Orosz hadszintér: Visztula* és *Bug* közt számos helyen ujból heves harc tört ki. Szövetségeseink az ellenséget *Dubienkától* délnyugatra, *Cholmtól* és *Szecnától* délre, visszavetették. *Lublintól* északra csapataink erős ellentámadásokat visszaverték és azután folytatták támadásukat *Kurownál*. Egy a *József Ferdinánd* főherceg hadseregének kötelékében harcoló német hadosztály rohammal elfoglalt két egymás mögött fekvő ellenséges vonalat. Az osztrák magyar csapatok kiküzdötték az utat *Nowoalexandriáig*, mig az ellenség itt a *Visztula* keleti partján és *Lublin* mellett még ellentállást fejt ki, tovább keletre a Bugig terjedő területen ma reggel óta folytatja visszavonulását. Német ezredek üldözés közben *délelőtt Cholm városán áthaladtak. A keletgaliciai* helyzet változatlan. *Ivangorodtól* északkeletre a keleti partra előrenyomult német csapatok egy fontos támaszpontot elragadtak az oroszoktól. A szövetségeseknek az osztrák magyar parancsnokság alatt harcoló hadereje *julius folyamán 521 orosz tisztet 126311 fönyi legénységet* szállitott hadifogságba és *16 ágyut* valamint *202 géppuskát* zsákmányolt. *Höfer altábornagy.*

— *A nagy főhadiszállás jelentése.*

Berlin, augusztus 1. **Keleti hadszintér:** A *Njementől* északra helyi jelentőségű harcok voltak. *Rozantól* északkeletre tovább haladtunk előre, az oroszok ellentámadásait visszavertük. *Julius folyamán keleti tenger és Pilica közt 95.023* oroszt elfogtunk, *41 ágyut*, köztük 2 nehéz és 4 aknavetőt és *230 géppuskát* zsákmányoltunk. **Délkeleti hadszintér:** *Ivangorodtól* északra a *Visztulán* keresztül előrehaladt csapataink az oroszok heves ellentámadásait visszautasitottuk, az ezt közvetlenül követő ujabb támadásunkkal *elfoglaltuk a pdzamcei* magaslatokat és több mint *1000 oroszt* elfogtunk. A *felső Visztula* és *Bug* között az ellenség tegnap ujból ellentállott. Német csapatok a nap folyamán *Korow* mellett *Nowoalexandriától* keletre, *Lencinától* délre, *Cholmtól* délre és délnyugatra, valamint *Dubienkától* délnyugatra az oroszokat kiverték állásaikból. Az ellenség erre a *Bug mindkét oldalán*, valamint a *Bug* és *Lencinától* délre fekvő vidék közti arcvonalon folytatta visszavonulását. *Cholm* városon üldözés közben már áthaladtunk. *délkeleti hadszintéren julius*ban *323 tiszt, 75.719 fönyi* legénység, *10 ágyu* és *126 géppuska* került a német csapatok kezére.

Az olasz háboru.

Budapest, aug. 1. Hivatalos. *Tirol és Karinthia* határvidékén vivott kisebb ütközetek tegnap is *kedvezően* végződtek ránk nézve. *Castellesino* fölött, két ellenséges századon rajtaütöttünk és nekik sulyos veszteségeket okoztunk. Bersaglieriknek a *Höher tyrbol* szemben (határmagasul a Plöckentől keletre) állásaink ellen intézett támadási helyenkint vonalainkig jutottak, tartalékunk rohamra azonban az ellenséget ismét visszavetette. A *tengermelléki* arcvonalon *Krn* vidékétől a *görzi* hidfőig beszórólag ágyutüzelésről és kisebb támadási kisérletekről eltekintve nagyjában nyugalom volt. *Karszt* fensik szélén állásaink nyugat felé előreszökellő része ellen viszont az ellenség tegnapi nap és ma éjszaka folyamán ismételten erős támadásokat intézett. *Polanzattól* keletre a harc még nem ért végett. Az ellenségnek egy *Selz* felől és három *Vermegliano* felül indított éjszaki támadását *az olaszok sulyos veszteségei mellett visszavertük Höfer altábornagy.*

Az olaszok vesztesége.

Bécs, aug. 2. Az olasz hadifoglyok beszélik, hogy a második görzi csatában 50.000 olasz katona sebesült meg. A veszteség tisztekben is rengeteg volt. Az olaszok 600 nagy és középkaliberü ágyut használtak.

Francia földön

Repülőrajok harcai.

Berlin, augusztus 1. Nagyfőhadiszállás jelenti: **Nyugati hadszintér:** Egy angol támadást, amelyet *Hooge* mellett állásunk ellen intéztek, teljesen összeomlott, épp oly eredménytelenek maradtak a franciák éjjeli áttörése *Souchez* ellen. Az *Argonnokban* heves tüzérségi harc volt. Késő este megtámadták állásainkat a *Vogézekben* és *Reichsackerkopfon. Az ellenséget megvertük. A levegőben* is élénk volt tegnap a tevékenység. *Dünkirchennél* a *St Roll* angol repülőtérre 30 bombát dobtunk. *Douay* mellett német repülőtelepet egy ellenséges repülőraj eredménytelenül támadta meg, egyik harci repülőnk itt egy *ellenséges repülőgépet lelőtt. Nancy* mellett egy francia repülőtérre ma reggel *100 bombát* dobtunk *18 találatot* figyeltünk meg. A sötétben a védekezés céljából felszállott ellenséges repülőgépek nem tudták megakadályozni a támadást. *Chateau salles* felett két német repülőgép megtámadott tizenöt francia repülőt. Háromnegyed órás harcban több ellenséges repülőgépet leszállásra kényszeritettünk. Mikor egy ujabb ellenséges repülőraj avatkozott a harcba, a mi repülőink visszavonultak anélkül, hogy veszteséget szenvedtek volna. *Saargemindtől* északra egy francia repülőgépnek le kellett szállnia, a benne ülőket elfogtuk. Az *Argonnokban junius* 20 óta *julius* 20 ig vivott harcokban *125 tiszt 6610 fönyi legénységet* elfogtunk és *52 géppuskát*, valamint igen nagy számu egyéb hadianyagot zsákmányoltunk.

A görög kormány

kamara nélkül kormányoz.

Szófia, augusztus 1. A Volja jelenti, hogy a görög kamara megnyitását elhalasztották. Kormánykörök ugy tudják, hogy Gunaris mindaddig, amig a pártok koaliciója végérvényesen megtörténik, kamara nélkül akarja az országot kormányozni.

Kolerában elhunyt tábornok

Budapest, augusztus 2. *Ziegler* Emil lovassági tábornok, hadtestparancsnok két napi betegség után, vasárnap délelőtt ázsiai kolerában elhunyt. Holttestét egy község templomában helyezték el ideiglenes nyugovóra. Temetésén felesége és leánya is részt vettek. A hadseregparancsnokság napiparancsban adta tudtul a fájdalmas veszteséget.

Kormány rendeletek.

A Budapesti Közlöny vasárnapi szám több fontos rendeletet közöl, — a pedig a *moratórium fokozatos megszüntetése következtében a polgári peres és nem peres eljárásban szükséges szabályok megállapitását*; a honvédminiszter rendelete a termelés alá eső szesztőzdék berendezésének pótlólagos kis ütök átadása tárgyában; a szesztőzdék berendezésének átvételére kiküldött átvételi bizottságok tárgyában és a pénzügyminisztereknek a betéti ügylettel foglalkozó intézeteknél és más ily cégeknél 1914. évi augusztus 1-je előtt betéti könyvre elhelyezett betéteknek az 1912. évi LXIII. t.-c. 17 §-a alapján kibocsátott 1915. évi 5½%-os és 6½%-os magyar járadékkölcsönökre (hadikölcsön) történt befizetések céljából felvett lombard kölcsönök részben törlesztésére való igénybe vehetése tárgyában.

Bevonulások.

A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a népfelkelésre kötelezetteknek az 1886. évi XX. törvénycikk alapján történt általános behivása folytán az **1876.** és **1877.** évben, valamint az **1878.** évtől **1890.** évig bezárólag született, továbbá az **1892., 1893.** és **1894.** évben szült népfelkelésre kötelezett — nemkülönben a népfelkelésről vagy hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján kirendelt (igénybevett), de ezen szolgálatból időközben, elbocsátott egyének (munkások, kocsisok, hajcsárok stb.), ha a megtartott népfelkelési bemutató szemlén, utóbemutató szemlén, illetőleg pótszemlén a népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak,

1915. évi augusztus 16-án

— amennyiben névszerint felmentve nincsenek — a népfölkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvéd kiegészitő, illetőleg cs. és kir. kiegészitési kerületi parancsnokság székhelyére népfölkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

Mindazok az egyének, kik önkéntes belépés folytán a honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe (akár mint egyéves önkéntesek is) már beosztattak, tekintet nélkül arra, hogy mely szülési évfolyamba tartoznak, tényleges szolgálatra **1915. évi augusztus 16-án bevonulni kötelesek.**

A Merkur-gyárról.

—

Mi a közérdek?

(Hozzászólás a legutóbbi városi közgyűléshez.)

A *Zala* egyik legutóbbi számában helyesen utalt arra, hogy közérdek szempontjából helytelen a városi tanácsnak az az intézkedése, hogy a közgyűlési meghívók ugyszólván csak az utolsó percben küldetnek szét, mi által csak a benfentes városatyák tudják eleve, hogy tulajdonképen mit is akar a magistratus. Kétségtelen, hogy a tanács mindenkor a város javát akarja, de a csalhatatlanság eddig csak a pápa-privilegiuma.

Ekképpen bizonyítja azt a Merkur-gyár kisajátításának kérdése. A városi képviselők legtöbbjének sejtelme sem volt, hogy tulajdonképen minő nagy horderejű tárgyról lesz szó és így ki sem alakulhatott egy teljesen megfontolt véleménye, minek érdekes dokumentuma lesz az a felebbezés, melyet nem egy olyan városi képviselő is kész aláírni, ki a városi tanács kisajátítási javaslatát szavazatával támogatta, városunk ipara fejlesztésének ellenére.

Nincs komoly szándéka a tulajdonosoknak a gyárat felépíteni, hanem csak manővereznek és taktikáznak, mert különben nem várták volna oly soká, mondá a polgármester. Ha a polgármester órát sétálva közben nemcsak a gyár füstje ütötte volna meg, hanem a komolyabban érdeklődött volna a gyár belső ügyei iránt, megtudhatta volna, hogy a korábbi felépítésnek főakadálya a részvényesek körében előfordult elhalálozási esetek voltak, azután pedig jött a világháború. Csak nem gondolja a polgármester ur, hogy mindezeket a gyár urai saját érdekükben incenirozták?

A gyár egy része leégett, tehát a vállalat helyzetét ki kell használnunk a város érdekében, érvelt a polgármester ur. Ezt az irányelvet követheti az angol külügyminiszter, de egy erkölcsi testület nem cselekedhet így.

Ez hát a mi iparfejlesztési politikánk? Ez legyen az, a mit közérdeknek nevezünk?

Feltéve, de meg nem engedve, hogy a felsőbb fórumok sem adnák meg az építési engedélyt és tényleg elkövetkeznék a kisajátítási eljárás.

Ki garantiálja azt, hogy a városi mérnök ur értékmegállapítása szerint és változhatatlan. Számításba vette-e a városi tanács, hogy az általa hangoztatott „százezrekre rugó tűzkártalanításból" mennyi esett az elértéktelenedett főépületre és mennyi a megsemmisült készletekre és gépi berendezésre? Nem hiszszük, hogy ezen számítási művelet a tanács érdeklődését képezte volna.

Nagyon sajátságos fellogás az: a gyár forcirozza az építés ügyét, felebbez, fut az elöpázhoz, felső hatósághoz, tehát — nem akar építkezni, hanem csak taktikázik.

A polgármester bizonyára látta a benyujtott építési tervet, a vállalkozó aláírásával, kinek a munka záros határidőre való elkészítés kötelezettsége mellett már ki is volt adva, de ki nem juthatott tovább munkájával, mint a mesztes gödörig, melyből kiforrt a kisajátítás gondolata. Ezt realizálni azonban csak teljes kárpótlás mellett lehet. Nem akarok most beszélni elmaradt haszonról és egyéb fiskálisságáról, csak azt a puszta kérdést veszem fel, a mennyiben a vállalat hajlandó volna is a gyárat a város által esetleg ingyen adandó telken felépíteni, lehet-e ma 60.000 koronáért azokat az épületeket létesíteni, a melyekre a gyárnak szüksége van és a melyekkel még ma is rendelkezik. *Azt* hiszem aligha. A gyártól mint magánostól pedig azt követelni, hogy a városfejlesztés és közérdek szempontjából 5 hozzon áldozatot nem lehet, mikor egyebütt éppen ellenkező eljárást követnek. Ott természetesen nem légvárakat, hanem gyárakat építenek, megadva ezekhez az ingyen telket, épületet, adókedvezményt, ingyen vízerőt és sok mindent, mit átköltözés esetén már ennek a gyárnak is felajánlottak. — Ha sokáig tart még a huza-vona, félő vagyok, — hogy tényleg nem fog a gyár felépülni — ránk, hanem más városban, ahol közérdekből nem a messze jövő altató szavát hallják, hanem a gyári gépek ébresztő zakatolását.

Tehát a Merkur-gyárra és fátyolt a városi képviselőtestület többségének (?) kisajátítási határozatára! Ezt kívánja a közérdek.

Kalapács.

* E hozzászólásnak egész terjedelmében helyt adunk, — míg legkésőbb a „Merkur" gyár ügyét minden oldalról ismertetni fogjuk. (Szerk.)

HIREK

—

— **A Tárházak r.-t. közgyűlése.** Vasárnap augusztus 1-én tartotta a Tárházak r. t. 16-ik rendes évi közgyűlését a Nagykanizsai takarékpénztár helyiségében. Ujtépi Elek Ernő a társulat elnöke üdvözölte a megjelent részvényeseket és megállapitja, hogy 16 részvényes 225 részvényt tett le amelyek 127 szavazatot képviselnek. Miután a közgyűlésen is kellő számmal vannak jelen, azért azt határozatképesnek nyilvánítja és megnyitja. A jegyzőkönyv vezetésére Kertész Lajos gondnokot, annak hitelesítésére Eperjesy Gábor és Unger Ullmann Elek részvényeseket kérte fel, amiben a közgyűlés hozzájárult. A napirendre áttérve először az igazgatóság jelentése olvasatott fel, mely hű tükrét adja az elmult, — a világháboru által teljesen megváltozott üzleti életnek, melyben a Tárházak ezen üzletében végig mentek. A raktárak készletei majd később a helyiségek az állam által lefoglaltatván az üzleti tevékenység egész más irányban képződött, amint az eddigi. De a vállalat érdekei nem szenvedtek kárt, mert a különféle jövedelmek teljesen ellentétek a mult évi eredményt és a részvényesek a tavalyi osztalékban részesülnek. A jelentést egyhangulag elfogadta a közgyűlés. A második pont a felügyelő-bizottság jelentése, a számadások megállapitása és a felmentvény megadása volt. A felügyelő-bizottság jelentése felolvasatott, míg a számadások felolvasottnak tekintettek, mivel azt már a részvényesek a közgyűlési meghivóval megkapták. Hozzászólásra itt sem jelentkezvén senki, elnök a zárszámadásokat elfogadottnak, a felmentvényt pedig megadottnak jelentette ki. Hivatalos lapul a *Zala* jelentetett ki. A sorrend szerint kilépő Bettlheim Győző és dr. Fried Ödön igazgatósági tagok 3 évre, Knoltzer György, Reinitz József, Wallenstein Frigyes pedig felügyelő bizottsági tagok 1 évre megválasztattak. Utána elnök megköszönve a közgyűlés érdeklődését, azt bezárta. Az osztalékot részvényenként 15 korona, a Nagykanizsai, Dél-alsó, Gazdasági takarékpénztárnál, illetve a Bankegyesületnél folyó évi augusztus hó 2-tól kezdve lehet beváltani.

— **A sörgyár tőkeemelése.** Julius 31-én szombaton d. e. 11 órára volt ki üzve a Királyszőlő rendkivüli közgyűlése, melynek egyedüli tárgya az alaptőke felemelése és az ezzel kapcsolatos alapszabály módositás volt. A részvényesek szép számban jelentek meg a pesti magyar kereskedelmi bank fiók helyiségében a közgyűlés kitűzött helyére. Báró Guttmann Vilmos a társaság elnöke 11 órakor megnyitotta a közgyűlést, üdvözölte a jelenlevőket és megállapitotta, hogy a közgyűlés alapszabályszerűleg összetett össze és azon a részvényesek határozatképes számban jelentek meg. A jegyzőkönyv vezetésére Eppinger Simon társasági igazgatót, annak hitelesitésére pedig Heitzl József és Rosenfeld József részvényeseket kérte fel a közgyűlés hozzájárulásával. A napirendre áttérve elnök felolvasatta az igazgatóság javaslatát, mely szerint az eddig eszközölt beruházások épitkezések stb. a társaság által ugyan saját erejéből ki vannak fizetve, de ezek pótlására és arra való tekintettel, hogy a társaság jövő fejlődése minél biztosabb alapon történjék és az igényelendő anyagi eszközök is rendelkezésére álljanak, azon javaslatot terjesztik a közgyűlésnek, hogy határozza el, miszerint az eddigi 7500 darab 100 koronás pénzértékű részvénytőke (1500000 korona) emeltessék fel 2500 drb. szintén 200 koronás uj részvény kibocsátásával 2000,000 koronára. Az uj 2500 drb. részvény az eddigi részvényeseknek ajánlatik fel oly módon, hogy minden három drb. régi részvény egy uj részvény átvételére jogosuk. Az uj részvények 246 koronás árfolyamban adatnak el, ebből 200 korona a részvénytőkéhez, 40 korona a tartalékalaphoz csatoltatik 6 korona pedig a költségek fedezésére szolgál. Akik nem élnek jogaikkal azok részvényei átvétele már biztosítva van. Az alájegyzés augusztus 15-ig szóbeli, a befizetések pedig szeptember 15 (126 korona) és október 15 (120 korona) két részletben fizetendők. A javaslat felolvasása után elnök kérdésére kivánt-e valaki abhoz szólni, nem jelentkezett senki és így a közgyűlés egyhangu beleegyezésének jelentetett ki. Szintén egyhangu volt az erre vonatkozó alapszabályrendelet módositás elfogadása. A tárgysorozat ki lévén merítve az elnök megköszönte az érdeklődést a közgyűlést bezárta, és a részvényesek az elnök eltávozásával oszlottak szét.

— **Halálozás.** Nemesépi Mártonfy László nyug. megyei főpénztáros, megyebizottsági tag, a zalamegyei szemmi pénztár választmányi tagja, a napokban Zalaegerszegen elhunyt 53 éves korában.

— **Uj evangelikus lelkész.** Zalaegerszegen az elhalálozás folytán megüresedett evangelikus lelkészi állásra a minap ejtették meg a választást, mely alkalommal egyhangulag Kutas Kálmán fővárosi segédlelkészt választották meg. A beiktató ünnepély augusztus 29-én lesz.

— **Mikor sorozzák Zalában a 43—50 éveseket?** A 43—50 éves népfölkelők sorozására vonatkozó egyesítvények tegnap érkeztek be a vármegyéhez. A sorozás Zalamegyében augusztus hó 23-án fog megkezdődni és október 7-ig tart.

— **Borgyiv utcai** könyvek, hivatalos előírás szerint kapheták Fischel Fülöp F. a könyvkereskedésben Nagykanizsán.

— **Az uj lisztárak Zalában.** A hivatalosan most napi számban megjelent a közfogyasztásra szánt buza és rozslisztek előállításának és forgalomba hozatalának uj szabályozása, továbbá a buzalisztért és rozslisztért követelhető legmagasabb árak megállapitása. Zalavármegye területén és az egész Dunántulon ilyen árak lesz az uj lisztnek minőségszámokint: Buzaliszt: Finom tésztaliszt és darás liszt 77 korona 50 fillér, főzőliszt 59 korona 50 fillér, kenyérliszt 41 korona 47 fillér, korpa és egyéb őrlési hulladék 18 korona. Rozsliszt: 42 korona 24 fillér, korpa és egyéb rozsőrlési hulladék 18 korona. Ezek az árak már julius 25-ére életbe léptek. Az árak magában foglalják a rakodóállomáshoz való szállitás költségeit. A zsák súlya az eladott liszt súlyába be nem számitható. Kis mennyiségben történő eladásnál az árak nem lehetnek aránytalanul magasabbak, mint a fenti maximális árak.

— **Jaurèsnek,** a világháboru első és talán legnagyobb áldozatának állit halála évfordulója alkalmával szobrot emléket a Kuff Zsigmondnak most megjelent „*Jaurès, az emberiség és szocializmus nagy halottja*" czimü, ízléses kiállitásu, tartalmas füzete. A magyar szocialista párt ismert irója nagy vonásokban megrajzolja Jaurès tüneményes pályáját, különösen megvilágitva Jaurèsnek a francia-orosz szövetséghez és a nemzetközi béke kérdéseivel szemben való viszonyát. A füzetet Jaurèsnek kitünően sikerült arcképe diszíti.

— **Lassabb lesz a tábori posta.** A közel jövőben az eddiginél valamivel késedelmesebb lesz a harctér és a békés területek között való postai közlekedés. Ennek magyarázata az, hogy az egyes helyeken feltámadó járványok elterjedésének meggátlása végett, a katonai parancsnokságok a harctérre küldött levelek, levelezőlapok és csomagok minden egyes példányának vagyi és tartalmai utón való fertőtlenitéséről gondoskodnak. Ne okozzon tehát a posta késedelmessége felesleges, hibáztatható aggodalmakat az itthonmaradottak körében; a késedelmet helyes egészségügyi követelmény okozza.

— **Gyermek mint fiakeros.** Ha a vasutfelé közlekedő bérkocsikat figyeljük, számtalanszor látjuk, hogy a kocsik hajtását egész fiatal gyermekre bizták. Pedig, amint sajnos több eset bizonyitja, a nem ember hajtás, vagy a lovakat fékezni nem tudó kocsis sok szerencsétlenségnek volt már az okozója. Egyik ma hozzánk érkezett panasz azt mondja, hogy a panaszló erre a szabálytalanságra a rendőrség figyelmét már több izben felhivta és nem látja, hogy intézkedés történt volna. Mivel tudom a rendőrség védekezni, ha egy ilyen gyermek keze alatt — kinek hajtási engedélye van is lehet — a lovak megbokrosodnának és az esetleg ember életbe kerülne? Egyébként nagyon szürke látszatunk kocsi versenyt is, ki ér előbb a városba, miközben a beszállók reszketve várják a vasutat végét.

— **Szabadságon birok.** „Tolvaj" Berzsenyi világhirű szimfóniáját ma hétfőn kerül műsorra utolsó szinre, melyben Kovács Béla, Zalai Margit, Papp István és Kovács Imre rendkivüli hatásos parádés szerepeikben valóságos művészi alkotást produkálnak s élvezhető szerepben, jóan figyelem kiséri magasszinvonalon álló művészi játékukat. Berzsenyi „Tolvaj" és Boccacio szerzeményével pedig már bejárta a világ körüli hódító diadaljos körutját s így biztos remélhetjük, hogy nálunk is szufolt szinházat fog szerzeményeivel. Kedden általános kérelmére „Zenszi Khasszony" bájos zenéjű táncos nagy operette kerül szinre harmadszor az utóbbi kiosztásban. Szerdán ismét egy nagyon kedves és érdekes vigjátékot látunk, szerepében akkor kerül műsorra először szinre „Débáb utca 7." Hajó Sándor ismert legnépszerűbb bűnök rendkivül szellemes kacagtató vigjátéka, amely Budapesten egyik legvonzóbb kasszadarabja volt. Előkészületben van, Ikrek a tábornok, Lengyel vő, és Vándor fecskék operette szerzőségére.

— **A hadimiveletek folytán elpusztitott községek helyreállitása.** A kormány a következő rendeletet bocsájtotta ki.

1. §.

A hadimiveletek folytán elpusztitott vagy megrongált községek helyreállitása érdekében a föld mivelésügyi miniszter vagy felhatalmazásával a helyreállitási munkálatok intézésében közreműködő közigazgatási hatóság a szükséges épitő és egyéb anyagok birtokosait kötelezheti, hogy az anyagokból meglevő készleteiknek a saját házi és gazdasági szükségletüket meghaladó részét a jelzett célra a hatóságilag megállapitott legmagasabb áron átengedjék.

Az 1. bekezdésben emlitett helyreállitási munkálatok céljára a földmivelésügyi miniszter vagy felhatalmazásával az emlitett munkálatok intézésében közreműködő közigazgatási hatóság továbbá igénybe veheti az 1914: L. t.-c. 5. §-ában és az 1915: XII. t.-c. 2. §-ában megbatározott személyes és egyéb szolgáltatásokat is.

2. §.

Amennyiben az 1. §. 1. bekezdése szerint igénybe vehető épitő és egyéb anyagokért követelhető legmagasabb ár általános érvényű rendelettel hatóságilag megállapitva még nincsen, a földmivelésügyi miniszter megállapithatja azt az árat, amelyen az épitő és egyéb anyagokat birtokosaik az 1. §-ban jelzett célra átengedni kötelesek és ennek az árnak az 1914: L. t.-c. 1. §-a értelmében bevendő megállapitását a helyreállitási munkálatok intézésében közreműködő közigazgatási hatóságra is bizhatja.

Az 1. §. 2. bekezdése alapján igénybevett személyes és egyéb szolgáltatásokért járó térítéseket, amennyiben az 1914: L. t.-c. 6. §-a értelmében még megállapitva nincsenek, a földmivelésügyi miniszter vagy felhatalmazásával a helyreállitási munkálatok intézésében közreműködő közigazgatási hatóság határozza meg.

3. §.

Az 1. §-ban emlitett helyreállitási munkálatok intézésében közreműködő közigazgatási hatóság a jelen rendeletben meghatározott jogokat csak a saját hatósági területén gyakorolhatja.

— **Tábori posta.** A posta és távirda igazgatósága 1915 május hó 25-én a postahivatalokhoz intézett rendeletében előirja, hogy a jövőben a táborba szóló 350 grammot küldemények erős papirzsebbe csomagolandók és zsineggel átkötendők; tehát gyenge papirborkolatokat és papirzsebkőket a posta nem továbbit. Ezek alapján ajánlom tábori postadobozaimat, mely az előirásnak minden tekintetben megfelel. A tábori postadoboz ára 20 fillér darabonként és *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésben Nagykanizsán kapható.

Nyilt-tér.

—

Hadi Termény Részvénytársaság bizományosa.

Veszek mindenféle gabonát a maximális áron, mindent a vasutállomáson, — a legnyereségesebb bonyolitás.

Scherz Samu

Nagykanizsa, Ilosvay u. 2.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
szerkesztőtársak a szerkesztőségi feladatokban:
Fischel Lajos
Ignotus Fischel Ernő

Halálos kirándulás a Balatonon.

Borzalmas szerencsétlenség Balatonszemesnél.

Szerdán délben halálos szerencsétlenség történt Balatonszemesnél a Balaton közepén. A hirtelen támadt vihar egy öttagu budapesti kiránduló társasággal fölborított egy vitorlást s utána közül egy tizenegyéves fiatalember a hullámok alá merült, mig a társaság többi négy tagját nagy erőfeszitéssel sikerült megmenteni.

Erkler András budapesti magánzó, lelki nyugalótulajdonos fia, ifj. *Erkler* András barátaival, Hübner Béla, Hübner Nándor, Ugró Zoárd és Romsits Ödön budapesti fiatalemberekkel nagyobb balatoni kirándulást tett Erkler-ék vitorlásán. Kedden indultak utnak a Balatonfüredre menteb. Az éjszakát itt töltötték a vitorláson. Tegnap aztán visszaindultak, amikor Romsics Ödön kivánságára elhatározták, hogy Akalinál átkelnek a somogyi partra. Déltájt lehetett, a vitorlás Szemesnél a Balaton közepén járt, amikor rettenetes vihar lepte meg a kirándulókat. A tarajos hullámok pillanatok alatt tornyokká magasodva kergették egymást s hányták-vetették a velük szemben gyönge vitorlás alkalmatosságot.

A kis vitorlás közel egy órán ál a harcot, amikor egy rettenetes szélroham eltörte a vitorlás rudját, a hullámok becsapták a hajóba, amelyet aztán egy-kettőre fölforditottak. A kirándulók mind a vizbe estek s halálra szánva várták az elkövetkezendőket, mert hiszen arra gondolni sem lehetett, hogy az orkánná dagadt viharban a hat-hét kilométernyi távolságban lévő partra kiuszhassanak.

A véletlen azonban segitséget hozott. Nem nagy távolságban halászok dolgoztak a Balatoni Halászati Társaság halászhajóján. A hajó vezetője, Bodó Imre, a segitség kiáltásokra csakhamar a szerencsétlenség szinhelyére ment halászhajójával s nyomban a mentéshez látott. Rettenetes erőfeszitéssel sikerült a halászhajónak két fiatalembert megmenteni. Később megjelent a „Veszprém" nevü gőzhajó is, mely szintén mentéshez látott, lebocsátotta mentőcsónakját s irtózatos küzdelemmel a hullámok közül két vergődő fiatalembert kihalászott.

Az ötödik fiatalembert, *Romsics* Ödönt azonban se a halászhajónak, se a gőzösnek nem sikerült a toronnyá magasodott hullámokban megkőzelitení. A szerencsétlen fiatalember végre is elünt a hullámokban.

Mikor a vihar lecsendesedett, nyomban a szomoru végre jutott fiatalember holttestének fölkutatásához láttak, de eredménytelenül. Este aztán a hullámok kivetették a partra. A szerencsétlenségről nyomban értesitették a fiu Budapesten lakó édesatyját. A holttestet a fővárosba fogják szállitani. Romsics Ödön az idén tett érettségit a budapesti piarista gimnáziumban s orvosnövendéknek készült.

Most jelent meg két a háboruval foglalkoró irodalmi mű és pedig

Fehéri Armand könyve
A nyugati hareztérről
Ára 3 korona. — tovább

Franyó Zoltán könyve
A kárpáti harczokról
Ára 3 korona.

FEHÉRI ARMAND német és magyar lapok megbizásából és a német főhadiszállás különös engedélyével bejárta a nyugoti harctér legkritikusabb pontjait és érdekfeszitő leirásokban ismerteti a németek csodálatraméltó küzdelmeit a francia és a fiatal ontatorokon. Könyvében különösen érdekelni fogja közönségünket, az osztrák-magyar hareme és falax ötegek diadalmas szereplésének leirása a belga és francia erőségek ostrománál.

FRANYÓ ZOLTÁN a saját élményeit irja le könyvében, ragyogó irodalmi formában. Részt vett a lipcsei harczokban, melyekben elvérzett az orosz hadsereg nagyrésze és annyi harczokról eddig oly keveset részletet ismerünk. Franyó könyve az igazanak mik részletek tömegét nyujtja, ahogy bajtársaival azokat átvészelte és átszenvedte.

A könyvek Nagykanizsán **FISCHEL FÜLÖP FIA** könyvkereskedésében megszerezhetők. — Vidékre mindkettőt könyvben 20 fillér portódij küldend.

Az osztrolenka—blonei harcvonal.

Az 5. hadtest.

— *Landauer Béla haditudósitása.* —

II.

Szegény Murko ezredesné kálváriáját egyszer már megirtam, azóta azonban még jobban lesujtott rá a balsors. Főhadnagy fiát még szeptemberben Grodek mellett szepnell érte gerlocen. Azóta a szegény ifju összeroncsolt testtel haldokolt vagy hat hónapig. Szegény édesanyja hat hónapig törülte homlokáról a halálos verejtéket. Nem volt remény, csak az ifju szervezettel nem tudott egykönnyen megbirkózni a könyörtelen végzet. „Csak az apja ne tudja meg!" könyörgött az Urhoz, amikor márciusban karjai közt lehelte ki a szőke, majdnem gyermekifju hősi lelkét. Nem is tudta meg az apja, aki tüzérezredét vezette a galiciai harcokban, jó ideig és most már nem is tudja meg soha többé. Májut 16-án Drohobyctól délre hurcolt ezredé, az ezredes is kint volt a legkülső állásba, hiába kérelték. Parancsait osztogatta, s mert jól mert a dolog egykedvüen szivarra gyujtott. Ebben a pillanatban érte egy kaszlövés. Az ezredes összerogyott, bevitték a szomszéd viskóba, innét szekéren a drohobyci ispotályba. Megvizsgálták sebét, ugylátszott, nem halálos, meg sem operálták. Másnap már diskurált és levelet akart irni, harmadnap — meghalt. 18-án temették el a drohobyci temetőben. Szegény anya, szegény feleség — bucsuztatta a pap — vigasztalja meg az Ur . . .

Lieb vezérőrnagyot lőrántolásánál érte a golyó. Sebogyszem akart lefedettebb helyre vonulni a dandárja fronja mögött. Klempa őrnagyot ugy hozták be az ütközetből, hogy három lövés a vállát, kettő a száját lyukasztotta á. Mégis egész éjszaka dadogta véres szájjel: Ezek a fiuk! nem hősök, mártirok!

Valamennyi közül talán legmeghatóbb, leghátborzongatóbb M—y ezáborunagy esete. Rijongtak az emberei érte, felülről lefelé, kivétel nélkül. Az ő divizióját a „vesdivizió"-nak keresztelte el a krónika. Egész legendakör alakult személye körül, soha egy percig a saját életét jobban nem féltette a másénál. Törzskarának folyton számolnia kellett azzal a közeli lehetőséggel, sőt valószinüséggel, hogy elve szüli parancsnokát a hadosztály. Egy alkalommal aztán majdnem utolérte a végzet, megmenekült ugyan a biztosnak látszó lőtálból, de milyen áldoztok árán!

Kint járt a legelső szvornalásában Végigsétált az egész vonalon, de az egyik távoli lövőállásban belekerült egy olyan szorosba, ahol ütközetben a támadó ellenség elvágta majdnem csapatait a kaszlövés utánpótlási és mindenfelől. Ugy látszott, hogy innen nincs menekülés. Ekkor csodálatos dolog történt. Az utolsó szakaszon, amelyet csak az imént hagyott el, észrevették szorult helyzetét s az egész szakasz kilépett a fedezékből, hogy az altábornagyra irányitott tüzelést magára terelje. A hősök megmentették imádott vezérük életét és sok jó szóért, sok szeretetért sok vérrel fizettek meg. Könnyezve borult a sebesültek mellére: meg sem érdemellek titeket! Édes, drága fiaim!

Furcsa dolog, amikor férfiak, katonák elérzékenyülnek, de ezt a furcsaságot már nem egyszer tapasztaltam ebben a háboruban. Majdnem mindenkinyszor az emberekről beszélnek. Ha van igazság, milyen más világ lesz ezentul!

Kimennünk a ház elé a tálálgattux, mit hoz onnét a távolból az az idomtalan nagy porfelhő? Fogolytransszport volt, 50 muszka, kit tegnap csiptek el. A fiaztek elé érve, megállitotta a lidenet az egész csapatot s egyenes vonalba sorakoztatta. Hogy félhetnek, hogy irtózhatnak szegények attól, ami most vár rájuk, hiszen hajmeresztő kegyetlenkedéssel vádolnak minket az ő tisztjink. Ebből a poros Galiciából vajjon hova száguld e pillanatban sóhajuk? Édes szüléje, hitves gyermek várja ezt is odahaza hiába. A nagy nyomoruságban mit nyom az a látba, hogy más nyelven fohászkodik az Istenhez! Csakugy csalogatja, csábitja otthon gubbasztó nyomoruságo, akár a Volga mentén, akár a Vág völgyében hunyta be szemét először az arányos nap tüzö sugarától. Szegények. Es mondhatatlanul jól esett, amikor hallottam a parancsnok szavait:

— Ne féljetek és ne higyjetek el semmit abból, amivel tisztjeitek rémitgettek titeket. A foglyot nem bántjuk. Hiszen ti csak szerencsétlenebb bajtársaink vagytok!

Elkapja a szélről az egyik semmitéppő torzonborz harcos a szót:

— Szerencsétlenebb? Szó sincs róla.

Osztrák-Magyar Vöröskönyv
:: Diplomáciai ügyiratok ::
Ausztria – Magyarországnak Olaszországhoz
való viszonyáról az 1914. évi julius hó 20-tól 1915. évi május hó 23-ig terjedő időben.
A hivatalos kiadás teljes szövege
Ára 1 kor. 50 fillér, postán küldve 1 K. 80 fill.
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv és papirkereskedése Nagykanizsán

Augusztus 1-től kezdve kőlcsönébe
lelőtt vad eladó.
Óvadék kivántatik. Ajánlatokra czim a kiadóhivatalban.

Mosóné kerestetik
Zalamegyében uraságí házhoz falura, aki jól vasal férfiingeket is. Cim a kiadóban

A város belterületén egy szép
3 vagy 4 szobás lakás
kerestetik november 1-ére. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbit.

AMERIKA CÉZÁRJA
Irta: Méry-Horváth Károly.
Méry-Horváth Károly nagytehetségű kelő regénye megjelent. Az Amerika Czárja olyan hatalmas irodalmi alkotás, hogy meg a mai rendkívüli idők közepette is nagy feltűnést fog szelni. A magyar utazásirodalomnak régen elvesztett ily remekfeszülő s amellett művészi regénye. De ilyen hatalmas concepciójú alkotás még a világirodalomban is ritka. A mesevilágon izgalmasságon az irodalomnak folytonfeszülő lejegyzések valószinüsége egyenértékű mesteri. Amerika legjellemzőbb férfiai és női típusai a regény középpontjában, amely Amerika életének, szokásának, jövőjének szenzációs megrajzolását adja hatalmas fantáziával. Az Athenaeum Könyvkiadó ezzel a regényével olyan attrakcióba jutott, amelt csak Kellermann vigjátéka „Az Alagut" jában lehet hasonlitani. A több mint 500 oldalas regény pompás bekötésben szerezhető az első kézben
1 korona 90 fillérért
kapható.
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyvkereskedésében Nagykanizsán.
Vidékre 2 kor. előzetes beküldése mellett bérmentve küldetik.

Ujból érkeztek!
Fehér, fekete, szürke és barna
vászon cipők és :: Sandálok ::
mindennemű CIPŐÁRUK, KATONAI BŐRFELSZERELÉSEK, (gamasni,)— Gyulay táska, pisztolytok, övszij stb. ESŐKÖPENY, HATIZSÁK a legjobb :: :: minőségben kapható :: ::
MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
cipőáruházban a városi barpalotában Fő ut.

Vizvezeték, lakatos és kutfurási vállalatomat
kanizsai régi állandó megrendelőim kivánságára Nagykanizsán
megnyitottam,
mely czélra a Rozgonyi-utca 9. szám alatti Schavel féle műhelyt :: :: :: kibéreltem. :: :: ::
Tisztelettel:
ERDÉLYI JENŐ
gépész és villamosszerelő

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, cimkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghivók, névjegyek, gyászjelentések stb. készitésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésesebb kivitelben.

Telefon 78. **Telefon 78.**

Nyomatott a kiadóhivatalban „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 3. kedd 175. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA SUGÁR-UT 4. SZÁM
FŐKIADÓHIVATAL:
TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Kiadóhivatal árai
Egyes szám ára 6 fillér

Az orosz háboru

Höfer jelentése.

Budapest, aug. 2. Hivatalos Szövetségeseink Domasevnél, a Radomka torkolatával szemben tegnap ujabb sikereket vivtak ki. Ivangorodtól nyugatra erdélyi ezredeink *szuronnyal ragadták el az ellenségnek nyolc lépesőzetesen alkotott, betonozott támaszpontjait.* Maga, a legnagyobbrészt románokból álló ötvenedik gyalogezred négyet foglalt el ezen müvek közül. *Az Ivangorod körüli félkör jelentékenyen szükebbre szorult.* Tizenöt tisztet és több mint *2300 fényi legénységet elfogtunk és huszonkilenc ágyut*, köztük 21 nehéz ágyut, továbbá 11 géppuskát, egy nagy szerszámraktárt és sok lőszert és hadianyagot zsákmányoltunk. Kipróbált erdélyi csapataink ezt a napot méltán sorozhatják dicsőséges történetük legszebb napjai közé. Egyik hadosztályunk közvetlenül a Visztulától keletre a *novoalexandriai vasuti állomást és a közelben lévő néhány állást rohammal elfogtalta.* Német csapatok Kureovnál, miután tegnap két ellenséges vonalat elfoglaltak, egy harmadikba behatoltak. Tovább keletre a Wyeprzig az ellenség tartja állásait. A Wyeprz és Bug között folytatják az üldözést. Csapataink, amelyek Sokal és Krylov között átkeltek a Bugon, *Wladimir Volinskij irányában előrenyomulnak.* Keletgaliciában a helyzet változatlan. *Höfer* altábornagy.

Berlin, aug 2. (Német hivatalos.) **Keleti hadszintér:** ***Mitaut*** csapataink tegnap küzdelem után elfoglalták A város általában sértetlen. ***Ponievictől*** keletre harc fejlődött, amely részünkre kedvezően alakul. ***Suwalkitól*** északkeletre a ***Kaletniktől*** délkeletre emelkedő egyszáznyolcvanhatos magaslatot rohammal elfoglaltuk. ***Lomzától*** északnyugatra csapataink több helyen megtörték az oroszok szivós ellentállását és elérték a ***Narew*** folyót. Egy tisztet és ***egyezerhárom*** fényi legénységet elfogtunk ***A frontnak Visztuláig terjedő*** további részén előbbre jutottunk ***Ötszázhatvan*** foglyot, köztük egy tisztet szállitottak be. ***Varsó előtt a helyzet változatlan.*** **Délkeleti hadszintér:** Julius tizenharmadikán ***Podzamcenél*** elfoglalt magaslatokkal északra szomszédos területen ***Woyrsch*** vezérezredes csapatai tegnap heves harcok között az erdős területen át ***kelet felé nyomultak előre.*** Hátráló ellenségnek ***egyezerötszáz*** emberét elfogtuk és ***nyolc géppuskáját*** elvettük. **Ivangorod előtt osztrák-magyar csapatok győzelmes harcokat vivtak, a vár körül a félkör mind szükebbre szorul.** ***Mackensen*** tábornagy hadseregei előtt az ellenség a ***Visztula*** és ***Lencenától*** délnyugatra eső vidék között még tartja magát ***Kurowtól*** keletre német csapatok uj sikereket arattak. — ***Hatszáz*** oroszt elfogtunk ***Leczna*** és ***Cholmtól*** északkeletre fekvő ***Zalin*** között ***az üldöző harc*** tovább halad. A ***Bug*** mellett elértük ***Dubienkától*** északra eső vidéket. Az osztrák-magyar csapatok ***Vladimir, Wolinskától*** délnyugatra nyomulnak a ***Bugon*** át.

Miniszterelnökség sajtóosztálya

Varsó föladása.

Krakó, aug. 3. **Varsóból érkezett megbizható jelentések szerint a hadvezetőség végleg amellett döntött, hogy a várost ostrom nélkül átengedi az ellenségnek. A várból a nehéz ágyukat már el is távolitották.**

Az olasz háboru.

A tiroli arcvonalon, a Ledro völgyben, Bezzeccától nyugatra, *egy ellenséges osztagon rajtaütöttünk és nagy veszteségei mellett visszavetettük. A Judicariákban őrjáratainк elzavartak két olasz megfigyelő-őrsöt*, amelyek a Condinotól északnyugatra emelkedő magaslatokon befészkelték volt magukat. A karinthiai határterületen semmi lényeges sem történt A tengermellék északi szakaszaiban legnagyobbrészt *nyugalom van. A fensikon az ágyuharc tovább tart.* A Polazzótól keletre állásaink ellen intézett erős olasz támadásokat egy ellentámadással teljesen visszavertük, amely alkalommal *gyalogságunk eredeti állásain tul nyomult előre. HÖFER altábornagy*

Az ellenségeink bünei

Bécs, augusztus 3. A külügyminiszterium összegyüjtötte és most kiadta mindazon jelentősebb nemzetközi jogsértéseket, amelyeket ellenségeink követtek el a rovásunkra. A füzet ötvenöt okmányt tartalmaz.

A duma ülése.

Az orosz hadügyminiszter bejelenti Varsó föladását.

Petervár, augusztus 3. A dumában Polivanov hadügyminiszter a következő jelentéseket tette: Oroszország most olyan államokkal visel háborut, amelyeket Napóleon uralma alól fölszabaditott. Németország katonai szempontból minden más állam fölött áll. Az ellenség szakadatlanul nagy haderőkkel lépésről-lépésre halad előre s körülkeriti a varsói katonai kerületet, melynek stratégiai határvonalán mindig gyönge pontjai voltak Oroszország nyugati részének. Ilyen körülmények közt talán átengedhetjük ezt a területet az ellenségnek, hogy visszavonulásunkra ujabb offenzivát kezdhessünk. Ez lesz a vég kezdete, amelyet az 1812 ben kipróbált eljárás sikere fog koronázni. (Célzás arra, hogy a német hadak ugyjárnak majd, mint Napoleon hadai 1812-ben.) Varsót talán átengedjük az ellenségnek, mint annak idején Moskvát. A végső győzelemért minden áldozatot meg kell hozni. Az ellenséget minden körülmények közt le kell győzni, mert különben teuton iga alá kerül egész Európa.

Ezután Sasanow külügyminiszter szólalt föl s ezeket mondta:

Itáliát, mely gondos előkészités után akkor lépett akcióba, mikor ennek órája ütött, — Oroszország részéről, a legmelegebben üdvözli. Majd megrója Németországot a mérges gázok használata miatt. Kimutatja, hogy a szövetségesek a Dardanelláknál biztos léptekkel nyomulnak előre. Ugyanigy az orosz seregek is Kaukázusban Ezután bejelentette, hogy Románia a német osztrák-magyar ügynökök minden nyomásának ellenáll. Viszont Szerbia hajlandó Bulgáriával szemben ujabb áldozatot hozni. Beszédét azzal végezte, hogy a kormány addig nem köthet békét, a mig az ellenség végleg meg nincs semmisitve.

Petervár, aug. 2. A dumát a cári ukáz értelmében tegnap délután *Rodzianko* elnök valamennyi miniszter és a diplomáciai kar jelenlétében megnyitotta. Az ülésterem és a karzatok zsufolva voltak.

Rodzianko elnök megnyitó beszédében ezeket mondotta:

Minél borzasztóbbá válik a háboru, annál inkább megszilárditja Oroszország magában azt az erős és megingathatlan elhatározást, hogy a viszályt *kedvező befejezésre juttatja.* Ez az elhatározás azonban a lakosság összes rétegeinek teljes egységét és a nemzet összes alkotóerőinek legintenszivebb fejlesztését követeli meg. Az összes miniszterek és képviselők, ugyszintén a hallgatóság viharos ovációkat rendez az elnöknek.

Rodzianko a következő szavakkal végezte elnöki megnyitóját:

Harcoljunk az ellenség teljes megsemmisitéséig! (Élénk tetszés.

Az elnöki megnyitó után Goremykin miniszterelnök a következőket mondotta:

— A rettenetes háboru borzasztó és sok áldozatot követel és a kormány szilárdan el van tökélve, hogy minden áldozatot meghoz. Ezért egybehivta önöket, hogy tájékoztassa önöket a dolgok igazi állásáról s hogy tanácskozzék önökkel azokról az eszközökről, amelyekkel az ellenséget le lehet győzni.

— A háboru megmutatta, hogy mi — ellenségeink készülődéseihez viszonyitva — nem voltunk eléggé fölkészülve. Hogy felülkerekedhessünk, a nemzetnek minden erejét ki kell fejtenie. A kormány csak olyan törvényjavaslatokat fog önök elé terjeszteni, amelyek a háboruval vannak összefüggésben Ezen ma a legfontosabb területen önöknek szélesebb terük fog nyilni a tevékenységre.

Sulyt helyezek azonban arra, hogy éppen ma érintsek egy kérdést: a lengyel kérdést Kétségtelen, hogy ez a kérdés a maga teljességében csak a háboru után oldható meg. Ezekben a napokban fontos, hogy a lengyel nép tudja, hogy a jövő szervezetét végleg és visszavonhatatlanul a nagyherceg-főparancsnoknak a háboru elején kiadott fölhivása határozta meg. A lengyel nép, amely lovagias, nemes, hű és hősies, határtalan tiszteletet érdemel.

— A császár ma megbizott azzal, hogy jelentsem ki önöknek, hogy őfelsége megparancsolta a miniszterelnöknek, dolgozzon ki törvényjavaslatokat, amelyek a lengyeleknek a háboru után, az autonómia elve alapján, Oroszország császárjának jogara alatt szabad nemzeti társadalmi és gazdasági életet biztositanak.

— A kormány szilárdan meg van győződve, hogy előbb vagy utóbb a győzelem a miénk lesz. Ezt a megegyezést egész Oroszország osztja. Legyünk ezek a győzelem egyetlen programmjában. (Helyeslés minden oldalon.)

Francia földön

Berlin, augusztus 2. Nagy főhadiszállás jelenti: Az Argonnok nyugati szélén meglepetésszerü szuronyrohammal több ellenséges árkot elfoglaltunk és az alkalommal négy tisztet és egyszáznegyvenkettő fényi legénységet elfogtunk és egy géppuskát zsákmányoltunk. A Vogezekben a franciák este ismét megtámadták a Schratzmaenle Barenkopf vonalat. Az elkeseredett harc egész éjjelen át tartott. A támadást visszavertük. Lingenkopfon szintén megujult a harc. Az arcvonal több helyén sikeres aknarobbantásokat végeztünk. Ban de Sopsvotól délre tüzérségünk lelőtte a franciáknak egy megkötött léggömbjét. Longemeznél, Gerardmertől keletre egy hadi repülőnk leszállásra kényszeritett egy ellenséges repülőgépet.

Zavarok Finnországban.

Stockholm, augusztus 3. A jelek azt bizonyitják, hogy Finnországban rendkivüli dolgok történhettek Posta napok óta nincs.

Orosz vereség a török határon.

Konstantinápoly, augusztus 3. A török jobbszárny még mindig hevesen üldözi az oroszokat, akik fejvesztetten menekülnek. Elfogott katonák beszélik, hogy a keleti határon 50.000 orosz el dobta a fegyvert s vonakodott a háborut folytatni.

A hősök aranykönyvéből.

— *A hadügyminiszter közlései.* —

Egy gépfegyverrel két századot mentett meg.

Sultanic Mustafa, a bosny. hercegovinai 3-ik gyalogezred tizedese merészségével és lélekjelenlétének megőrzésével gyönyörű sikert ért el.

A berehy-grei ütközetben 2. századunkat 3 oldal felől támadták meg s nagyon exponált hadállásuknál fogva a bekerités veszedelme fenyegette őket.

Sultanic idejében ment a tartalékból előre, géplegyverét gyorsan összeállította s a rohammal nekünk támadó oroszokat oly eredményesen lőtte vele, hogy a rohamot abbahagyták s a két század a bekeritéstől megszabadult. (I. oszt. ezüst vitézségi érem.)

Hűséges ragaszkodás.

Minar Mihály 5 ös huszár önként maradt vissza az egyik különitménynek vágtatás közben a lóról lezuhant parancsnoka mellett a leghevesebb ellenséges tüzelés dacára s őt ujból a lóra segitette. A parancsnokhoz való ragaszkodás ezen szép jele és bátorsága a hadsereg főparancsnokának elismerő dicséretét szerezte meg huszárunknak.

Nagy tulerő ellen.

Kosztela Kálmán, a 3-ik köz. gyal. ezred tart. zászlósa, a Beregby-Gru melletti 1228. sz. háromszögelési ponttól délre fekvő s az ellenségtől erősen megszállott hegy ellen a helyenként méternyi mély hó s a jeges hózivatar dacára szakaszát gyors lépésben az ellenség közvetlen közelébe vezette s mintegy 200 lépés távolságról megsemmisitő tüzeléshez fogott, majd az ellenség viszonttámadását bátran verte vissza. Erős ellenséges csapat fenyegette balszárnyát, mire 2 rajjal nyomban ez ellen fordult s addig tartotta a hadállást, mig a század többi felszabadult része megerősitésül előre nem indulhatott. Kosztela zászlós bátorságával nemcsak a jelentékeny tulerővel szemközt álló századot mentette meg a bekeritéstől, hanem az ellenségnek tartalékunkra támadását is meghiusitotta. Az ezrednek már 1914. szept. 9-iki Horozana-vielki küzdelmeiben is részt vett s azokban meg is sebesült. 1914. október 30-án másodszor vonult a harctérre s azóta szakadatlanul küzd itten. (I. oszt. ezüst vitézségi érem.)

Harc a végkimerülésig.

Szőke Sándor a 37-ik köz. gyalog ezred őrmestere. Lesnovici ütközetünkben a tisztekben mutatkozott rendkivüli hiány nagy veszedelemmel fenyegetett. Egyesek már megtántorodtak s már válságosra fordult a harc, a mikor Szőke a legelőnkebb tüzben önszántából hagyta ott a rajvonalat, hátrasietett és kiméletlen erélyességgel körülbelül 40, más csapatbeli szétszórt embert szedett össze, a kiket rendben, teljes nyugalommal a rajvonalba vezetett előre. Ez a példa hatott az egész rajvonalra. A front a tulhatalmas ellenséges tüz dacára is tartotta magát, a mit különösen az őrmester bátorságának és lélekjelenlétének köszönhetünk. Meg is sebesült ekkor, de végső kimerüléseig bennmaradt a tüzvonalban. Lelkes harckészségét az I. oszt. ezüst vitézségi éremmel jutalmazták.

Foglyok a front előtt.

Kocziba Imre, 37-ik gyalogezredbeli őrmester fényesen bizonyitotta be bátorságát. — Budi majornál az ellenség támadásának visszaverése után, a két ellenséges arcvonal közén embercsoportokat lehetett látni, a melyekről nem lehetett tudni, hogy hozzánk, vagy az ellenséghez tartoznak e. — Kocziba 10 emberrel rajvonalunk elé indult — noha az egész előtéret az ellenség és a magunk tüzérsége egyaránt erősen ágyuzta — s egy sebesült orosz vezérkari kapitányt száz katonával együtt kisért be fogolyként hozzánk, ámbár az ellenség közelről gyalogsági tüzelést is zuditott feléjük. (I. oszt. ezüst vitézségi érem.)

Különös vitézséggel kiérdemelt arany vitézségi érem.

Pretsch Károly, 15. Landwehrgyalogezredbeli tizedes, egy rom elleni támadáskor mint szakaszparancsnok nagyon vitézül, parancs bevárása nélkül kétszer rohant a rom ellen s e közben az ellenséges tulerőtől szorongatott századparancsnokát is megmentette. Második roham alatt súlyosan sebesült meg. (Arany vitézségi érem).

Egy derék szakaszparancsnok.

Urbán János, 93. gyalogezredbeli szakaszvezető, ujmz. őrmester az egyik ütközetben, mint szakaszparancsnok, rettenthetetlenségével és személyes közbelépésével a századnak egyes, erős gyalogsági és tüzérségi tüzben álló és az előző ütközetben beosztásukat veszitett részeit összeszedte s támadásra vitte. Előremenetele közben egy pajtából meglepően támadt reá az ellenség. Lekürdötte az ellenséget és 20 oroszt foglyul is ejtett. Minden más ütközetében is vitéz és körültekintő volt Urban őrmester. Egy ízben rajával elhallgattatott egy ellenséges géplegyvert, amely ellenünk intézett oldaltámadást támogatott, mire általános rohamra lehetett indulnunk. (I. oszt. ezüst vitézségi érem.)

HIREK

Apothézis.

Hazulról száll a szives üzenet,
Harcos magyarság ég legyen veled.
A győzelemben szent bittel hiszek,
Az igazság győz és ti véditek
Ellenséges föld messze bércein,
Ti véditek hős, büszke véreim!

Szent a mi ügyünk, az vezet hadat,
Önérzet küzd a szent zászlók alatt.
S bár dus patakban foly a honfivér,
Miénk kell legyen mégis a babér!
Ellenséges föld véres csucsain,
Előre bátran, én hős ifjaim!

Mevült a szív, s erős acél a kar,
Egy-egy oroszlán mindegyik magyar.
E küzdelmet, miként csodás regét,
Emlitni majd egy békeezredév.
Ellenséges föld véres csucsain,
Büszkén előre én hős ifjaim!

Hurrá! A nemzet bátran felkiált:
Nosza rajta, jöjjön hát a nagy világ,
Hozzon magával sárkányfiakat,
Csak a mi ügyünk ülhet diadalt.
Ellenséges föld véres csucsain,
Fel győzelemre én hős ifjaim!

Hurrá! Előre! Indul a roham,
Elsöpör mindent, mint dühös folyam.
Hegyet és völgyet holt ellen takár,
Mire a nap kél, győzött a magyar.
Ellenséges föld véres csucsain,
Dicsőség néktek én hős ifjaim!

Hazulról száll a lelkes üzenet,
Előre szent csatára hős sereg!
Az eszme győz, hiszen ti véditek,
Magyar fiuk, harcos félistenek.
Ellenséges föld messze bércein
Az Isten áldjon én hős véreim!

Kiss Gyula

— **Katonai kitüntetések.** A király *Szurmay* Sándor altábornagynak a Vörös-kereszt hadiékitményes I sö osztályu diszjelvényét díjmentesen adományozta. *Rohr* Ferenc lovassági tábornok egyszerre két kitüntetésben részesült, s pedig szervezési és erősditési téren kiváló szolgálatai elismeréseül a hadiékitményt a vaskorona-rend első osztályához, továbbá a Vörös-kereszt körül szerzett érdemeiért a Vörös-kereszt hadiékitményes I sö osztályu diszjelvényét díjmentesen kapta. *Bellosits* Lipót a 300. honvédgyalogezrednél beosztott százados, az ellenség előtt tanusitott vitéz magatartása elismeréseül a legfelsőbb dicsérő elismerésben részesült. *Mihalits* János 48. gy.-ezredbeli hadnagy-számvivőnek az ellenséggel szemben kitünő szolgálatáért a király az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

— **Az egyház köréből.** Dr. Rédey Gyula cimzetes apát, veszprémmegyei szekes egyházi nagyprépostnak a király az olchini püspöki cimet adományozta. Őmeltósága többizben látogatott el Nagykanizsára és mult év január havában a kath. legényegylet művészestélyének fényét a szocializmusról tartott tartalmas szabad előadása képezte.

— **A Szentferencrendűek ünnepe.** Tegnap ünnepelte a Szentferencrend legnagyobb ünnepét a porcinkulai bucsut. Az ünnep a reggel 8 órakor tartott nagymisével kezdődött, melyet a 10 órai szentmise követett. Utána *Jámbor* András szentferencrendü atya ünnepi szónoklatot tartott, melynek keretében az ünnep jelentőségén kivül — a világháboru okozta emberi szenvedésekkel is foglalkozott. Hazafias szónoklatával sok vérző szivnek nyujtott vigaszt, — és mély hatást gyakoroltak szavai, mikor rámutatott, hogy távol kell tartanunk magunktól minden csüggedést és Isten akaratában való megnyugvással kell fogadnunk, ha bármily fájdalmas is egyes szeretteink elvesztése; — meritsen mindenki erőt abból, hogy a hazáért szenvedik el veszteségeiket. A szónoklat után ismét nagymise volt, melyet *Szilnicza* Sebestyén atya végzett ünnepi segédlettel. Az ünnepi szertartás a délután három órai litániával zárult be. Az ünnepélyen résztvevő egyházi és világi hivatalos személyeket a társház délben vendégül látta.

— **A Társaság.** Lázár István napkeleti történetének folytatását Malonyay Dezső szines karcolatát, Nádasdi Béla Achillesnek a Margitszigetről irt szép tárcáját és Endrődy Béla verses költeményének befejezését hozza a Társaság e heti száma. Kedves cikket közöl a lap az Állatkertről is, a Miért? rovat aktualitásai pedig ezuttal is elmések, érdekesek. A könyvszemle ifj. Wlassics Gyulának, A szinház és a háboru cimü tanulmányával foglalkozik. A divatlevél irója pedig Zita királyné hercegasszony legközelebbi látogatásával kapcsolatban talált érdekes témát. Az illusztrációk csupa eredeti felvétel és aktualitás. A társaság előfizetési ára egész évre 18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz szálló.

— **Állami iskolai tanitók kinevezése.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő tanitókat, illetve tanitónőket nevezte ki: *Arvay* Ignác kisbucsai r. k. isk. tanitót Muraszentkereszt re, *Kovács* Mihály máv tanitót Muraszerdahelyre, *Plander* Boldizsár zalaszentgyörgyi róm. kath. tanitót Dravaszentivánba.

— **Tanitói áthelyezések Zala megyében.** *Honfi* Lőrincet Zrinyifalváról Csáktornyára és *Németh* Lajost Verbőajkáról Zalalövőre helyezték át.

— **A király születésnapja a harctéren.** Augusztus 18-ára a koronás uralkodó születésnapjára a Hadsegélyző Hivatal ajándékot akar küldeni a harcterre a katonáknak. E nagyszabásu terv megvalósitása nagy költségekkel jár, s azért kéri ehhez a Hadsegélyző Hivatal az áldozatkész közönség támogatását is. Elsősorban pénzadományokra van szükség, hogy a Hadsegélyző Hivatal maga szerezhesse be a harcteren küzdő hőseinknek leginkább megfelelő ajándékokat. De a pénzadományokon kivül szivesen fogadnunk: cigarettát, cigarettapapirt, szivart, dohányt, szipkát, pipát, zsebkendőt, törülközőt, kapcsaruhát, szappant, gyertyát, népszerü olvasni való könyveket és füzeteket, továbbá csokoládet, kekszet, citrom-savat, limonade-port, száj-harmonikát, stb. stb. Vidékről a posta portómentesen szállitja a Hadsegélyző Hivatalnak cimzett csomagokat, ha a feladó irja: „Táborban levő katonák részére szánt szeretetadomány!" Minthogy nagyon kevés idő áll rendelkezésre, surgősen ugy adja mindenki ajándékait postára, hogy azok legkesőbb augusztus 15-ig Budapestre érkezzenek. A természetbeli adományok erre a cimre küldendők: Hadsegélyző Hivatal, Budapest, IV., Vási-utca 38. — A pénzküldemények pedig a Hadsegélyző Hivatal főpénztárához (Budapest, V., Országház) cimzendők. Tegyük tényessé a kedves otthontól távol ünnepelő szivünk hőseinknek e napot! Akiben érző magyar szív dobog, készséggel hozza meg áldozatát e nemes célra! *A Hadsegélyző Hivatal felkérésére lapunk kiadóhivatala is elfogad és továbbit adományokat és ezekét mindenkor nyilvánosan nyugtázzuk.*

— **Tilos a dohányzás.** Zalavármegyének a 15 éven alul levő gyermekeknek a dohányzástól való eltiltásáról szóló szabályrendeletét megerősitette.

— **Szinházi hirek.** A tegnapi számunkban már jeleztük, hogy ma, kedden ez idényben utoljára kerül nálunk szinre „Zsuzsi kisasszony" bájos táncos nagy operette, az utóbbi szerepfelosztásban, Peterdi Etusszal, a közönség bájos, kedvenc primadonnájával a cimszerepben. Szerdán „Délibáb-utca 7." Hajó Sándor legujabb remek vigjátéka adatik nálunk először. Csütörtökön ismét egy kitünő táncos operette „Ikrek a táborban" kerül szinre, melyre nagy ban folynak az előkészületek. — Pénteken ez idényben utoljára fogjuk élvezni „Lengyelvér" nagyhatásu operettet, a melynek oly zajos sikere volt. Azonban szombat és vasárnap nagy meglepetésben lesz részünk, amennyiben akkor kerül nálunk először szinre a világhirü „Vörösördögök" szenzációs nagy operette sláger, a melyre szintén lázas előmunkálatok folynak a szinháznál.

— **Egy hős öngyilkossága.** Tapolcának, de az egész Zalavármegyének egyik köztiszteletben álló családját sulyos csapás boritotta gyászba. Ifj. *Glaser* Sándor tart. huszárhadnagy Bécsben öngyilkosságot követett el, ami rögtöni halálát okozta. Hosszu hónapokat töltött a harcmezőn, ahonnét rövid szabadságra elbocsájtották és eközben adta a szerelem a hősnek kezébe a fegyvert.

— **Elveszett.** Folyó hó 2-án este ½ 8 órakor egy zsebkönyvet mely 30 koronát tartalmazott, egy katona elveszitett. Kéretik a becsületes megtaláló, hogy azt a rendőrségnél sziveskedjék leadni.

— **A hádbavonult gazdatisztekről.** A kormány legujabb rendelete szerint, ha gazdatiszt katonai szolgálatot teljesit és emiatt gazdatiszti szolgálatának teljesitésében három hónapot meghaladó időre akadályozva van, az akadályozás idejére három hónapon tul járandóságait nem követelheti. A birtokos azonban köteles családját a lakásban és természetbeni járulékainak fele élvezetében meghagyni. A szerződésben biztositott elmondási idő minden esetben fönnáll.

— **Tarcsa fürdőről** irják, hogy a háboru dacára a legélenkebb élet uralkodik, mind többen s többen jönnek a fürdőbe, hogy elvesztett egészségüket visszanyerjék. E specialis női fürdő az országnak franzensbádja, mert legkivalóbb orvostanáraink világhirü vaslápját, vas- és acélfürdőit a franzensbadi mellé helyezik. Természetes rendkivül gazdag szénsavas pezsgő fürdői pedig elsőrangu gyógyfürdővé avatják, melyben a szivbetegek megtalálhatják minuszt, amit külföldi fürdő e tekintetben nyujthat. Igy főiőslegessé válik, hogy a nőbetegek, szivbajosok, valamint ciuzban és vérszegénységben szenvedők külföldi fürdőket keressenek föl. Hidegvizgyógyintézete a legmodernebb berendezésü. Szép fekvése és a körülövező sürü fenyves erdeje és ózondus levegője valósággal a gyötrődő és szenvedő emberiség enyhelyévé avatják Tarcsát. Az élelmezés a nagy drágaság mellett is elsőrangu és olcsó.

— **Fémátvételi körletek.** A honvédelmi miniszter a hadicélokra átadandó pálinkafőző kis üstök átvételére megalakitott fémátvételi bizottság körletekre osztotta. Minden fémátvételi bizottságot áll: a törvényhatóság egy tisztviselőjéből mint elnökből, a katonai igazgatás egy képviselőjéből és a pénzügyi hatóság egy képviselőjéből. Az átvétel szakértő közreműködésével történik. Zalavármegye a szombathelyi fémátvételi bizottság körletébe van beosztva.

— **Adományok.** A nagykanizsai Tárházak részv.-társ. a f. hó 1-én megtartott közgyülése után igazgatósági ülést tartott, melyen a társaság ujabban a következőket adományozta: 500 K a Vöröskereszt egyletnek, 200 K az országszerte megindult gyüjtéshez a vakkatonák részére, 200 K a 48-ik gyalogezred és a 20. honv. gyalogezred elesett hősei hátramaradottai részére, 100 K a helyben elhunyt hőseink részére felállitandó siremlékre.

A Melczer féle házban levő órás és látszerész üzletében megérkeztek a legujabb órák és látszerek, melyek legjutányosabban árusitandók el. *Szévén Antal* órás és látszerésznél, Kazinczy-utca 3. (Vasuti-utca).

Hullámzó Balaton tetején.

Hát még most is vannak fürdőzők? kérdik alattomos arccal a hypokriták. Ez már mégis csak bötrány, hazaárulás ilyen nehéz időben fürdőre menni!

Hát kedves uraim, igenis vannak fürdőzők és önöknek nincs semmi okuk ezen megbotránkozni, azoknak a fürdőzőknek igazuk van. Mert hiszen nem minden fürdőzést kell „csak" szórakozásnak és pénzfecsérlésnek tekinteni, hány olyan ember van, aki egészségi szempontból nagyon is reá szorul a fürdőzésre, az üdülésre. A városi rossz levegőben, sokszor talán szűk lakásban hány embernek idegeit őrli meg a folytonos munka. A közjóért kifejtett hivatalos munka, hogy töri meg a legerősebb fizikumot is, a sok gond, lázas tevékenység először elrabolja az álmot, azután megszünteti az étvágyat, letépi szirmonként az arcról az egészség pirját és miként tőjéről lemetszett virág, szinte láthatólag hervad, esik össze a legerősebb fiatal ember is a sok munkában. Hát az ilyennek ne legyen joga üdülni, magát kipihenni, a további munkára uj erőt gyűjteni!

Nincs ma olyan ember, nem is lehet, aki nem a legnagyobb hála, szeretet és tisztelet hangján beszélne dicső katonáinkról, kik egészségöket, sokszor életöket áldozva izmot és ideget egyaránt pusztító rémes csatazajban védik hazánkat. De végre is, mindenki a harctéren nem lehet és talán nem kisebbitjük katonáink érdemeit, ha kalapot emelünk azon itthon maradottak előtt is, kik nem kevésbbé őrlő munkában végzik a harcolók helyett is az itthoni munkát. — Persze nem beszélünk itt azokról a hitványokról, akik mindenféle szédelgéssel kivonják magukat a katonáskodás alól, azoknak osztályrésze legyen az általános megvetés. — De hát a háboru miatt nem akadhat meg a közigazgatás, igazságszolgáltatás, tanítás, ipar, kereskedelem és gazdaság és akik ezen a téren végzik a hadbavonultak helyett is a fokozottabb munkát, ép ugy reá szorulnak pihenésre, üdülésre, mint a hogy bizonyos időmulva a harctérről is szabadságolják hosszabb-rövidebb időre azt, aki ott már kimerült, még ha nem sebesült is meg.

No de félre a komoly okoskodással, hiszen fürdői levelet, egy kis fürdői kirándulást akarok megiroi. Hát igy történt:

Én is azok közé tartozom, akiket elnyütt nemcsak a kor, hanem pirulás nélkül be merem vallani, a munka is, még pedig olyan munka, melyet fiatalabbak helyettem jobban elvégezhetnének, ha . . . Elfáradtam, kimerültem, szemem kezdte felmondani a szolgálatot. Menjünk tehát pihenni, uj erőt gyűjteni, el a szép Balatonra, melynek idegzsongitó hullámai, ho meg az ott reám váró kedves rokoni és baráti kör majd fölüditenek.

Igy kerültem Balatonszemesre, mely mintegy szép zöld oázis pihen meg a fölötte fekvő kis domb alján: egyenletes talaje, bársonyos puha homokja kiválóan alkalmassá teszik a fürdésre, még gyermekek részére is, hisz majd ötszáz lépést be lehet menni és még mindig feneket ér az ember. Szerencsémre a rekkenő meleg napok után kissé enyhébb idő következett, a szives fogadtatás, a jó fürdők csakhamar feledtették a nehéz munkát.

De hát van-e olyan paradicsom a földön, a honnan a nyugtalan emberi természet máshová nem kivánkozik! Mi is kirándulást terveztünk, még pedig ugy, hogy Szemesről hajóval elmegyünk Balatonfüredre, ott ebéd, egy kis séta, esetleg szénsavas fürdő. Délután a hajóval Siófokra, ott fürdés, uzsonna Balatonföldváron, estére haza. Első dolog volt persze lesni, hogy mi szól az aneroid. Hát biz a kis hamis lefelé tendált, node holnapra majd jobban lesz. Lefekvés előtt még egyszer megnéztük s vagy a rossz gyertyavilágitás, vagy a mi elfogult szemünk okozta, de ugy láttuk, hogy egy vonallal feljebb ment, tehát lesz kirándulás! Reggel szép tiszta idő, sütött a nap, csak az volt a baj, hogy nagyon is sütött, ami pedig nem jó a Balatonon. De azért összeverődtünk, kimentünk a mólóra, s az öreg Béla bácsinak kiderült az arca, mikor látta, hogy ilyen nagy társaság, hatan voltunk, száll fel Szemesen a hajóra, büszkén is huzta fel a zászlót, mely jelzés a hajónak, hogy kösön ki, vannak felszállók.

Fél tizenegy lett, a zászló vigan lobogott, de a hajónak nyoma sem volt. A velünk levő gyermekek közül ugyan hol egyik, hol a másik biztosan látta már a hajót, a kis Bőstör még a helyét is mutatta, hol jön, az öreg Béla bácsi egyre állitotta, hogy ha késik a hajó, Füredig majd behozza a késést, de negyed tizenkettőkor már ő is lemondott a reményről, szégyenkezve vallotta be, hogy a hajó bement Boglárra, valami baja van.

Ha rómaiak — nem a mostani korcs talianok — lettünk volna, erre a rossz omenre szépen visztatértünk volna. De öt kiöltözött magyar hölgyben több bátorság van, mint ott a Quirlesekben, ha nincs hajó, menjünk vonaton. E percben a nap mintha szégyenkezve egy kis felhőfátyollal takarta volna el az arcát. Ki tehát a molóról a vasuti állomásra; ámde a vonat is késett, a felhők ellenben egyre jobban iparkodtak. Mire a vonatban helyet foglaltunk, szakadt az eső. Hadd essék, volt az általános vélemény, mire Siófokra érünk, majd elál.

El is állt egy kis ideig, de helyette felkerekedett a szél, a Balaton zöld hátán fehér báránykák ugrándoztak. Mire kiértünk a molóhoz, esett is, szél is fujt. A társaság legnagyobb tagja Rückvertz koncentrirungot fujt, de egyhangulag leszavaztatott, ha már itt vagyunk, megyünk, a másik ponton bizonyosan szép idő vár ránk.

Megindult a tanakodás, vajjon itt ebédeljünk-e, vagy Füreden; közbe szólt egy jó képü magyar paraszt menyecske: Aranyos nagyságák, ha már át akarnak menni most, scha se ebédeljenek, ugy is kárba vész az. Szakadó esőben felülünk a jó öreg Helkára, még pedig az eső miatt a bátor hölgyeknek ez még tetszett is. De azzeg nem tetszett az, mikor lejött egy matróz, becsukdosta az összes ablakokat, mert, mint mondta, különben becsap a hullám. Mintha az én hölgyeim kissé elcsendesedtek volna.

Öt perc mulva kiértünk a szabad Balatonra. Aliga felől neki vágott az első hullám a hajónak, az asztalon levő üvegek legurultak, a második hullámnál felborult a kisebb, majd a nagyobb asztal, a hölgyek sápadtan dültek el a kereveten, de azon sem lehetett megmaradni, a nem hiába hivják a Balatont magyar tengernek, rémesen kitört a tengeri betegség.

Fel a fedélzetre! ilyenkor jobb a szabad levegő. Ott meg szakadt az eső, minden harmadik hullám átcsapott a fedélzeten és finom por alakban permetezte be az ott szenvedőket. A szöszke Babus: ketten vitték fel a fedélzetre, de ott az a gondolata támadt, hogy leült egy székre, erősen befogta a két szemét, hogy ne lásson semmit. A struc politika bevált, mert ha rosszul érezte is magát, de ruhája tiszta maradt. Mellette a sudár barna Korna annál rosszabbul volt. A komoly hölgy, aki vissza akart menni, sokáig birta, erős akaratereje segitette, csak egyszer győzte le a Balaton az erős akaratot. Egy szegény katonatisztné volt a legrosszabbul, pedig ugyancsak tölöttük belé a konyakot. Homlokát kiverte a hideg verejték, de még a nagy szenvedésben is megnyilatkozott az aranyos női szív, igy sóhajtott fel: „Ha meggondolom, hogy mit szenved szegény férjem a lövészárokban, akkor nem érzem az én bajom." Egy bájos kis szőke asszony, akit a leggyöngébbnek gondoltunk, bár mint később bevallotta, iszonyuan szenvedett, de rajta nem vett erőt a betegség. A merre az ember nézett, mindenfelé rosszul levő hölgyek, kik ugy itták a konyakot, mint a vizet, szopták a citromos cukrot, de azért rendületlenül rosszul voltak. Képzelhető, mily hosszu volt ezeknek a rendes háromnegyed óra helyett másfél óráig tartó átkelés.

Végre jött a megváltás, kiszálltunk Füreden, az induláskor oly vig társaság, mint egy vert had vonult be az öreg Eszterházy szállóba, azonnal citromos teát, mosónét, vasalónét, fodrásznét stb. rendeltek, mert nincs olyan betegség, mely végleg le tudná győzni az asszonyi hiuságot.

Közben állandóan szakadt az eső. Arról, hogy még az nap ujra hajóra szálljanak, a hölgyek tudni sem akartak, annyira elég volt a hajózásból. Estére elállt az eső, rendbe jöttek a toilettek és a frizurák, jó cigányzene mellett beszéltük meg az átélt kalandot, s mikor másnap gyönyörü tiszta időben visszajutottunk Szemesre, már csak mint egy kedves epizódot emlegették a füredi kirándulást, melyre hajlandók lettek volna ujra vállalkozni. D. H.

Nyári blouzok

10—40% olcsóbban kaphatók

BARTA ÉS FÜRST

divatáruházában Fő-ut Első m ált bizt. palotában. Az idény előrehaladottsága miatt selymek, grenadinok, epponzok, női kabátok, fehérnemü jutányos áron szerezhető be.

Két elegánsan bútorozott szoba

fürdőszobával azonnal kiadó. Ugyanott egy

különbejáratu elegánsan bútorozott szoba

is kiadó. — Cim a kiadóhivatalban.

Eladó 30 kgr. tiszta

LIBAZSIR

Cim a kiadóhivatalban.

Egy 2 szobás

butorozott lakás

mellékhelyiségekkel együtt augusztus 15-re kiadó, Kosuth-tér 24 sz. alatt.

Osztrák-Magyar Vöröskönyv

:: Diplomaciai ügyiratok ::

Ausztria-Magyarországnak Olaszországhoz

való viszonyáról az 1914 évi julius hó 20-tól 1915. évi május hó 23-ig terjedő időben.

A hivatalos kiadás teljes szövege

Ára 1 kor. 50 fillér, postán küldve 1 K. 80 fill.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv és papirkereskedése Nagykanizsa.

TARCSA-GYÓGYFÜRDŐ

Vasmegyében.

(A magyar Franzensbad)

Speciális női és szivgyógyfürdők. Idegvizgyógyintézet. Világhirü vasalápja a franzensbadival egyenértékű, sót a márienbaddal jóval felülmulja és hazánkban a legjobb. Természetes szénsavas fürdők. Glaubersós-vasas és illtkon-tartalmu alkalikus sós források. Pázsitos gyógytelep: vérszegénység, cukor, hagyatékos elváltozás, idegbajok, a vese, hólyag, emésztési és légzőszervek kurutos bántalmai ellen is. Fürdőorvosok: dr. Bartha Kornél, v. tanácsnok és dr. Glück Gyula. Évad junius 10.-től szeptember 15.-ig, esetleg végig. Vasuti-, posta-, távirda- és telefon-állomás. Villanyvilágitás, fenyvesek. — Kivánatra prospectus.

Ujból érkeztek!

Fehér, fekete, szürke és barna

vászon cipők és

:: Sandálok ::

mindennemü CIPŐÁRUK, KATONAI BŐRFELSZERELÉSEK, (gamasni,)— Gyulay táska, pisztolytok, övszij stb. ESŐKÖPENY, HÁTIZSÁK a legjobb minőségben kapható

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA

cipőárubázában a városi bérpalotában Fő ut.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán

távollétében a szerkesztésért felelős: Fischel Lajos

Igazgató: Fischel Ernő

Szabadalmazott és törvényesen védett

VETŐMAG-csávázószer

„Antispora-Vita"

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapitották, hogy az „Antispora-Vita" az összes vetőmagtelek, de első sorban az ösztönös által hazánkban állandóan fenyegetett buzának csávázására a legmegfelelőbb, és igy a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen. Kilója 1 K 40 fill.

Részletes ismertetővel és használati utasitással szolgálnak a vetőelárusitók

Schwarz és Taubler nagykereskedők

Nagykanizsán

Járványos és fertőző betegségek ellen a legbiztosabb óvszer az erősen szénsavas

Pécsi Tettya forrásvíz

a legkellemesebb izü

asztali és borviz.

Állandóan palackszerével és patentáros palackokban kapható s igy

háztartásban a legolcsóbb

Főelárusitás: SZABÓ ANTAL fiszer és csemege üzletében Nagykanizsa.

Az Ebházai Szépheyi Pension

és szálloda megnyilt

Balaton Keresztúron

(Park szálló)

40 uj modern szobával. Szobák pensioval vagy anélkül. Napi teljes Pensió lakással 10 korona. Czai doktnak és katona tisztelőnek kedvezményes ár.

Kirándulóknak meglepő mérsékelt árak.

Kitünő ellátást garantál

SZÉPHELYI KÁLMÁN

abbaziai Pension tulajdonos főszakács.

Most jelent meg két a háborúval foglalkozó irodalmi mü és pedig

Fehéri Armand könyve

A nyugati harctérről

Ára 3 korona. — továbbá

Franyó Zoltán könyve

A kárpáti harczokról

Ára 3 korona.

FEHÉRI ARMAND német és magyar lapok megbizásából és a német főhadiszállás különös engedélyével bejárta a nyugati harctér legkritikusabb pontjait és érdekfeszitő leirásokban ismertette a németek csodálatraméltó küzdelmeit a francia és a flandriai csatatereken. Könyvében különösen érdekelni fogja közönségünket, az osztrák-magyar harcosok és honvédek diadalmas szereplésének leirása a belga és francia erődökben és csatamezőkön.

FRANYÓ ZOLTÁN a saját szemeivel látja és könyvében, regényes irodalmi formában. Részt vett a kárpáti harcokban, melyekben elvérzett az orosz hadsereg legjobb része és annyi harcokról szóló elvesztett részletet ismertünk. Franyó könyve az ismeretlen részletek tömegét nyujtja, amelyek hősiességünk szokatlan és dicsőségünk.

A könyvek Nagykanizsán FISCHEL FÜLÖP FIA cégnél rendelhetők meg. — Vidékre utánvét, vagy könyvbe 2½ fillér portóval küldem.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemü okmányok, részvények, cimkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghivók, névjegyek, gyászjelentések stb. készitésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésesebb kivitelben.

Telefon 78. **Telefon 78.**

Nyomatott a kiadótulajdonos „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 4. szerda. 176. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
NAGYKANIZSA
BUDÁR-UT 4. SZÁM
TŐKKIADÓHIVATAL:

TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Egyes szám ára 6 fill.

Magyar dicsőség.

Csak az utókor elfogulatlan történetirása talál majd méltó szineket annak a hősiességnek a megörökitésére, amelylyel a monarchia csapatai a második görzi csatában a többszörös olasz tulerőt véres fővel visszavetettek. Höfert az olasz harctér eseményei valósággal megihletik. A rideg vezérkari jelentések helyett lendületes himnuszokat ir. A katonai teljesitményeknek tüneményes mértéke sugárzik ezekből a sorokból! S hogy ezt a mértéket a megértésünkhöz közelebb hozza, statisztikát is közöl. Százezer ember az olaszok vesztesége a háboru kitörése óta.

A magyar föld fiainak oroszlánrész jut ebből a ragyogó elismerésből. A legveszélyesebb helyeket magyar ezredek védik; magyar katonák oroszlánszive, acélizma emel áttörhetetlen szirtfalat az Isonzo keleti lejtőin. Az alpinik minden fürgesége, a bersaglierik minden szivóssága, minden lendülete megtörik, szétmorzsolódik az ércfal előtt.

Odafenn a Kárpátokban a magas régiók telének rettenetes klimája és az orosz tömegeknek tizenötsoros rajvonaltámadása edzette legyőzhetlenné a magyar fiukat. Edzettek is, magyarok is: félistenek. Hirdetői az uj tanitásnak, hogy a tökéletes fegyverekkel vivott modern háboruban is a katona egyéni vitézsége a győzelem legbiztosabb zálogai. Akik nótával az ajkukon tudnak meghalni s mókákkal nevettetik meg egymást a legdühösebb srapnel és gránátesőben s akik, ha szuronyvégre kerül a sor, ugy vere kednek a test test ellen, bajónettel, puskatussal, puszta öklöl, mintha valamenynyi egy-egy Kinizsi Pál volna: azok lelehetnek az ellenségnél kevesebben, de mindig vannak annyian, hogy megverjék.

Höfer zengi, de mi tudtuk anélkül is, hogy véreink a világ első katonái. S ha ennyi sem elég, hirdeti vitézkedéseivel az ellenség is. A magyar honvédek ellen Cadorna a tripoliszi harcokban edzett, vitézségükért kitüntetett ezredekből kiválogatott csapatokat küldi. És ezek a zászlóaljak vad elszántsággal rontottak a második görzi csatában a magyar hadállások ellen. A lövészárkokig jutottak és másfél órás kézitusában elvéreztek.

„Régi dicsőségünk hol késel az éji homályban?" A költő ma, ha feltámadna, nem borongana elmulásán a régi magyar dicsőségnek. Hymnuszt zengene a ragyogó üstökösről, mely felszállott az égre s láttára északon, nyugaton retteg nek, akik a magyar nemzet romlására törtek. Véreink ott véreznek, ott harcolnak, ahol legdusabb aratása van a halálnak. De ezekből a vérvirágokból a magyar szabadság fája sarjadzik s nő meg terebélyessé. Gazdagon áztatjuk magyar vérrel a jövendő termés barázdáit, kell, hogy gazdag legyen az aratásunk is.

Az orosz háboru

Ujabb 11 ezer fogoly és 32 ágyu. — Sikeres harcok minden arcvonalon. — Az oroszok tovább tolytatják visszavonulásukat.

Höfer jelentése.

Budapest, augusztus 3. (Hivatalos). A *Visztula* és a *Bug* között *a harcok tegnap is egész nap nem csökkenő hevességgel folytak és ujból sikerrel jártak.* Az egész vonalon szorongatott ellenség, melynek arcvonalát **Lecznánál és Cholmtól északnyugatra ujból áttörtük**, a tegnap makacsul védett vonalakból *ma a kora reggeli órákban majdnem mindenütt ujból észak felé hátrált. Csapataink üldözik.* **Lecznát elfoglaltuk.** Az oroszok, akik **Ivangorodtól** nyugatra befészkelték magukat, augusztus elsején kivivott *győzelmünk hatása alatt vonalaik legnagyobb részét visszavonták a várövezet felé. Ivangorodtól* északnyugatra a németek sikeres harcok közepette **a Visztula előtt elterülő széles erdőövezeten áthatoltak.** Kelet-Galiciában nincs változás, *Höfer altábornagy.*

— *A nagyfőhadiszállás jelentése.* —

Berlin, augusztus 3. **Keleti hadszintér:** *Mitau* környékén lefolyt harcokban *ötszáz oroszt* elfogtunk. *Poniewiectől* keletre az ellenség, miután több állásból részben kivertük, felhagyott az ellentállással és keleti irányban elvonult. Csapataink átléptek a *Wobolniki Suboci* utat. Tegnap itt *egyezerkettőszáz ötven* embert elfogtunk és két géppuskát zsákmányoltunk. *Lomza* irányában sikeres harcok között tért nyertünk és kerek *háromezer* oroszt elfogtunk, egyébként a *Narew* arcvonalon *és Varsó* előtt kedvező lefolyásu kisebb ütközetek voltak. A keleten összpontosított *léghajóink Varsótól keletre a vasutvonalak ellen sikeres* támadásokat intéztek. **Déli keleti hadszintér:** *Woyrsch* vezérezredes német csapatai a *Visztula* keleti partján a hidfőállást kiszélesitette és hétszázötven oroszt foglyul ejtettünk. *Kövess* tábornoknak *Woyrsch* vezérezredes főparancsnoksága alá helyezett *osztrák-magyar csapatai Ivangorod* nyugati arcvonalán *teljes sikert értek el* és *kettőezerháromszáz* oroszt elfogtak és *harminckettő ágyut*, ezek között husztonegy nehéz ágyut és két mozsárat zsákmányoltunk. *Mackensen* tábornagy hadseregével szemben az ellenség *Novoalexandria-Lecna—Zalin* (Cholmtól északkeletre) tartotta még magát. Délután az oroszok vonalait *Lecznától* keletre és *Cholmtól* északra áttörtük, ennek következtében az ellenséges arcvonal nagyobb részén az éj folyamán megkezdette állásainak kiürítését és csak egyes helyeken áll még ellen *Lecznától* keletre tegnap *kettőezer, Cholm* és *Bug* között augusztus elsején és másodikán több mint *egyezerháromszáz* oroszt fogtunk el és több géppuskát zsákmányoltunk. *Mintszterelnökség sajtóosztálya.*

Az olasz háboru.

Budapest, augusztus 3 (Hivatalos.) A tengermellékén a *Krntól* egészen a *görzi* hidfőig tegnap csaknem teljes nyugalom uralkodott. **A palazzói fensik szélét nagy olasz erők ujból megtámadták. Az ellenség ötször intézett rohamot gyalogságunk ellen,** amely a helységtől keletre és a *Monte dei sei Busi n* hősiesen kitartott. **A támadást** szivósan védekező katonáink heves harc után **minden alkalommal visszaverték. Az olaszok sulyos veszteségeket szenvedtek.** Az előretörés megismétlése céljából összegyüjtött **ujabb olasz erősitéseket tüzérségünk meglepetésszerüen lőtte és szétugrasztotta.** E harcok alatt a fensik többi szakaszai erős ellenséges tüzérségi tüz alatt álloltak.

A *karinthiai* határon az ellenség a sürü köd védelme alatt rohamot kisérelt meg a *Cellenkofel ellen* (Plöckentől keletre); **vállalkozása teljesen meghiusult;** egyébként ezen az arcvonalon semmi ujabb esemény nem történt.

A Monte Cristallo területén egyik tiszti járőrünk egy körülbelül hatvan emberből álló ellenséges osztagra bukkant. **Az ellenség rövid ideig tartó csetepatéban 29 embert veszitett.** *Höfer* altábornagy.

Szerbia akcióba lép.

Berlin, augusztus 4. A Lokalanzeiger jelenti: Sándor szerb trónörökös napiparancsot adott ki, amelyben bejelenti, hogy a szerb hadsereg ismét fölveszi a harcot. A napiparancs többek közt ezt mondja: Franciaország, Belgium és Oroszország határain véres harcokat vivnak. Lehetetlen kardunkat továbbra is hüvelyében hagynunk. Az a kötelességünk, hogy nemzeti föladatunkat végés-végig teljesitsük.

Anglia a békéről.

London, aug. 4. Az orosz nagykövet a Reuter ügynökség előtt nyilatkozatot tett a békéről. Kijelentette, hogy Angliában és Oroszországban hasonló módon gondolkoznak a békekötés ezidőszerinti lehetetlenségéről. Anglia és Oroszország csak abban az esetben kötnék meg az idő előtti békét, ha az az általuk kivánt feltételeken alapulna Dacára a harctéri eseményeknek, Oroszország bizodalma és elszántsága meg nem rendült.

Mikor esik el a Dardanella-szoros.

Kopenhaga, augusztus 4. Brallarch tábornok, akit a Dardanelláknál harcoló egyik francia hadosztály parancsnokává neveztek ki, Marseillesben bucsubeszédet tartott. Kijelentette, hogy a Dardanellák augusztus hónapban minden körülmények közt elesnek. Pontosan kivan számitva a nap és az óra is, amikor az megtörténik. A Dardanella szoros augusztus 20 án esik el s az antant hadserege ugyanezen napon vonul be Konstantinápolyba.

Francia földön

— *A nagy főhadiszállás jelentése* —

Berlin, aug. 3. **Nyugati hadszintér:** A *Hooge* mellett julius harmincadikán elfoglalt angol állás *angol főparancsnok hivatalos jelentésével ellentétben teljesen a mienk. Champagneben Perthestől* nyugatra és *Souasintól* nyugatra végzett sikeres robbantások után megszállottuk a robbantási tölcsérek széleit. *Argonokban le Four de Paristól* északnyugatra elfoglaltunk néhány ellenséges árkot és ez alkalommal hatszázegy embert foglyul ejtettünk. Tegnap jelentett szurony támadás alkalmából összesen négy tisztet és egyszázhatvanhárom főnyi egénységet fogtunk el és két géppuskát zsákmányoltunk. A *Vogézekben* augusztus elsejéről másodikára virradó éjjel lefolyt harcokban *Schratzmänler-, Lingekopf és Barenkopf* között egy kis árokrészt elvesztettünk. *Lingenkopfon* egy augusztus elsején és másodikán teljesen összelőtt árkot nem szállottunk meg ujra. Egy francia kötött léghajó, amelyet szélvihar elsodort, *Etainetől* északnyugatra kezünkbe került.

Vilmos császár az orosz harctéren.

Budapest, aug. 4. A főhadiszállásról jelentik: Vilmos császár, aki az orosz harctéren tartózkodik, kedden a magyar osztrák hadsereg főparancsnokságán meglátogatta Frigyes főherceget, akinek személyesen adta át a már régebben adományozott marsali rang jelvényeit. A városka lakossága leirhatatlan lelkesedéssel fogadta a német uralkodót. A házak lobogótengerben usztak. Frigyes főherceg a főhadiszálláson hódolattal üdvözölte a császárt, aki igen meleg beszédben nyujtotta át Frigyesnek a marsalbotot. Frigyes köszönő válaszában hangoztatta, hogy csakis egységünknek tuia donithatjuk nagy sikerünket, mely a végleges győzelmet és tisztességes békét biztositja. Ebédnél a császár lelkes szavakban emlékezett meg Ferenc Józsefről s poharát a legfőbb hadurra és a magyar és osztrák hadseregekre ürítette.

A trónörököspár Budapesten.

Budapest, augusztus 3. Illetékes helyről nyert értesülés szerint, a trónörököspár folyó hó 7-én Budapestre érkezik és tizenegyedikéig marad székesfővárosunkban. A dolog természetéből folyik, hogy a fenséges pár jelenlegi Budapesti tartózkodása is elsősorban a háboruval kapcsolatos közintézmények (csapatok, kórházak, jótékonysági intézmények, hadiszergyárak) megtekintésének és annak lesz szánva, hogy a közhatóság és társadalmi tényezőknek a hadsegélyzés terén kifejtett tevékenységét elismerjék. Ez a hir városszerte nagy lelkesedést keltett, a főváros közönsége, noha hivatalos ünnepélyes fogadtatás nem lesz, mégis époly szeretettel és lelkesedéssel készül fogadni a párt, aminé vel éppen egy évvel ezelőtt fogadta.

HIREK

—

Tábori levél.

(Irja egy becsületes magyar baka.)

Fejünk felett a bus felhő nagy sebesen tovaszáll . . .
Le se tekint, meg se nézi, hogyan sirat a halál...
Édes anyám, kedves anyám, ne sirassuz hiába;
De gondoljon szeretettel, imádsággal, büszkeséggel hercoló fiára . . .

Öreg estén a lobogó tűzbe mered a szemem...
Látlak-e még édes hazám, szép szeretőm, kedvesem? . . .
Te se sirass, édes rózsám, könnyet ne ontsz hiába:
Gondja van az Uristenek, a jóságos Uristenek a hercoló bakára! . . .

Ha pedig egy tévedt golyó átjárja a szivemet
És a közös sirba csöndb-, pompa nélkül leresznek,
Mondjatok egy imádságot, sirni ugyis hiába! ..
Én meg ott fönn majd kikérem az Uristen, a jó Isten áldását a hazára . . .

1915 julius 29. **Kiss Gyula.**

—

Petőfi szelleme

— *Hatvanhat év után.* —

Valamikor, amikor az enyhe, lágyfuvalmu tavaszi szellő mindenünnen a forradalom tomboló zenéjének hangjait hozta hozzánk, a Pilvax kávéházban egy sereg gyülekezett: a hős fiuk. Innen indult tüneményes utjára a magyar irodalom örök büszkesége, a magyar honvédek dísze: Petőfi Sándor.

Petőfi önmagában is nagy egyéniség volt, de arra az ideális magasalatra, amelyre emelkedett, csak kora juttathatta. Oly kornak volt a gyermeke, mely nemcsak a lázas lirikusnak adott véres szavakat a tollára, hanem a melankolikus époszirót is kétségbeesett kacajra késztette és a természet szépségeiben elmerülő allegórikust ki-kitörő fájdalommal töltötte el.

Csoda-e, hogy akkor Petőfi csak a harctérre kivánkozott? Ő megálmodta a véres napokat, megsejtette, hogy a század viselős és születni fognak nagyszerű napok. Megirta harci dalait, amelyek lángra lobbantották az egész nemzetet, elszavalta a Talpra magyart! s azután megérezte, hogy mint költő befejezte a hivatását.

A családi élet idillikus boldogságáról teljesen megfeledkezett, otthagyta hőn szeretett hitvesét, amikor meghallotta, hogy „trombita harsog, dob perég és kész csatára a sereg." Vágyai beteljesedtek. A vitézi élet, amely gyermekkorától kezdve vonzotta, önként felkinálkozott.

Akkor is nagy harcunk volt. A szabadságért, a függetlenségért harcoltunk. És nemcsak szeretett testvérnemzetünkkel vivtuk meg a harcot, hanem akkor is az oroszok ellen harcoltunk. „Jön az orosz, jön az orosz!" hangzott fel a jelszó és aki csak tehette, jelentkezett önként, hogy a hazát megvédje. Petőfi is belépett Bem hadseregébe és rövid idő alatt szédületes karriert csinált. Ez a hadsereg a segesvári csatatéren vivta meg a csatát a gyalázatos ellenség ellen.

Petőfit a harctéren csodálatos szellem ihlette meg. Az a gondolat, amely már korábban bántotta, a csatamezőn nem hagyta nyugton s még mindig aggódott, hogy nem a hősök halálával fog meghalni. De amit kivánt, az beteljesedett, a nagy hős a segesvári csatában eltünt. A csata hevében golyótól találva esett-e el, vagy kozákok gázolták-e agyon, azt nem tudjuk, de azóta Petőfi tüneményszerűen eltünt.

Most volt a segesvári csatának és Petőfi halálának évfordulója. Azóta hatvanhat esztendő telt el és ime megint háborunk van az oroszokkal. De most mi vagyunk az ő földjükön. Bizonyára Petőfi lelke az, amely boszuért kiáltott fel az egek egére és Segesvárért Lublint vivta ki nekünk e napra.

És amig Petőfi lelke fenn az égben kér a mi számunkra diadalt, addig Petőfi szelleme katonáinkban támasztva végtelen lelkesedést és ezért Petőfi katonáról elmondhatjuk:

„Mind hősök ők, mind férfiak,
Mind hű és hazafi".

— **Dr. Szűts Miklós kitüntetése.** A hivatalos lap közli, hogy dr. *Szűts* Miklós kuriai bírónak nyugdijazása alkalmával, sok évi hű és buzgó szolgálata elismeréseül Őfelsége a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta. E királyi kitüntetés — mely a magyar biró kar egyik legkiválóbb tagját érte, — Nagykanizsán is nagy örömet szerzett és sokan siettek üdvözlésére. Dr. *Szűts* Miklós majdnem egy évtizedet töltött városunkban, mint a nagykanizsai kir. törvényszék birája és ez idő alatt nagyon megszoktuk, hogy mindenütt találkozunk, mindenütt halljuk és mindenütt gyönyörködhessünk az ő rendkivül szima, szellemes egyéniségében, mely teljesen a város társadalmáé volt. — 1896 ban a nagykanizsai választókerület szabadelvű pártja politikai szereplésbez akarta juttatni, de az akkor uralkodott áramlattal szemben nem vezethették diadalra a szabadelvűség lobogóját. 1897-ben a debreceni kir. táblához történt kinevezése folytán elbucsuzott városunktól és távozása nagy üres hagyott maga után. — E kiválóan jogászt Debrecenből hivták meg a kir. Kuriához.

— **A sörgyár tőkeemelése.** Folyó hó 2-án a sörgyár tőkeemelésére vonatkozó hirünk kiegészitéseül közöljük, hogy a részvényesek elővétell joguk gyakorlását legkésőbb szeptember hó 15-ig tartoznak bejelenteni.

— **Áthelyezés a Déli Vasutnál.** *Szeghes* Géza Délivasuti főmérnököt a vasut igazgatósága Nagykanizsáról *Siófokra* helyezte át az osztálymérnökség vezetésére. A távozó főmérnök hosszu éveken át működött Nagykanizsán és a város társadalmának is kedvelt tagja volt.

— **Halálozások.** *Dr. Kobilitz* Elek, pécsi kir. törvszéki biró, volt perlaki kir. aljárásbiró, Pécsett aug. 2-án 44 éves korában elhunyt. Perlakon, mint albiró működött, innét került 1902-ben tanácsjegyzői minőségben a pécsi kir. ítélőtáblához, 1907-ben pedig törvényszéki biró lett. Perlakon, ahol egy évtized előtt albiró volt, annyira szerették, hogy még távozása után is 13 esztendőn át ő volt az ag. ev. egyház hitközségének gondnoka. Kobilitz Elek dr. néhány héttel ezelőtt kerdett betegeskedni; — a bal karja megbénult valami agy idegbántalom következtében és szivszélhüdés okozta halálát.

A fővárosból érkezett gyászlap tudatja, hogy *Huckstädt* Gocsárd volt nagykanizsai nyugalmazott irodatiszt, állami szolgálatának 40-ik éve után Budapesten 63 éves korában hirtelen elhalt. *Huckstädt* Gocsárd Tolnamegyében született és 36 évig élt Nagykanizsán Pályája kezdetén póstatiszt volt Nagykanizsán és a póstától került a nagykanizsai kir. járásbirósághoz, hol 28 éven át működött. Állami szolgálatának 40-ik éve után 1913. december 1-én nyugalomba ment, itt élt köztünk csendben, békében, mig néhány hónappal ezelőtt Budapestre költözött gyermekei körébe. — A nagykanizsai járásbiróság a volt érdemes tisztviselő gyászoló családjához részvéttáviratot küldött.

— **Katonai kitüntetések.** A király *Dömös* Gyula 20. honvédgyezred tartalékos főhadnagynak az ellenség előtt tanusitott vitéz magatartása elismeréseül a hadidiszitményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet adományozta; *Nusal* Béla 20. honvgyezred főhadnagynak, továbbá *Tomka* Ferenc és *Takács* Mihály 20. honvgyezred hadnagyoknak, az ellenség előtt teljesitett kitünő szolgálataik elismeréseül a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adatott; — *Milényi* József 20. honvgyezred tartalékos főhadnagynak a legfelsőbb elismerés *ujólag* tudtul adatott.

— **Egy csendes jubileum.** Augusztus 4-én, ma van 40 éve annak, hogy Freyler Adolf ügyvéd Nagykanizsára költözött. 1875. évi augusztus 4-től a mai napig kerek 40 esztendő. Mi minden történt ezen idő alatt, talán a jubiláns maga sem tudná elmesélni. Pedig sok-sok érdekes nem ritkán a város történetére is lényos reminiszcenciákat szokott elbeszélni társaságának, akiknek mindig kellemes és derüs perceket szerzett. Csöndes, minden zaj, sőt ügyvéd létére még a pereskedést sem kedvelő egyénisége, ritka korrekt lelfogása és puritán becsületességével közbecsülést szerzett magának, szerénységével nem is törekedett másra. A 40 ik év leteltének alkalmából melegen üdvözöljük és azt kivánjuk neki, hogy még sokáig élvezze a (bár nehéz kézdelmek árán) megszerzett gondtalan nyugalmas éveit

— **Hősi halál.** Lukács János ibrosberényi lakos, pécsi 19-es honvéd előbb a déli harctéren küzdött, aztán Galíciába került, ahol egy gránát elvitte a bal lábát. A mult héten egyik debreceni hadikórházban meghalt. Szülei és felesége hazahozatták holttestét Ibrosberénybe, ahol a mult héten nagy részvét mellett temették el. Kádi József evangelikus lelkész gyönyörű beszédet tartott koporsója fölött, mindenki könnyezett. A temetőben diszsirban helyezték el koporsóját.

— **Szinházi hirek.** Délibáb utca 7. Hajó Sándor remek uj vigjátéka, amely Budapesten táblás házakat eredményezett, ma szerdán kerül nálunk először szinre, melyben vezető szerepeket játszanak Konrád Ilona, Fekete Rózsi, Tihanyi Béla, Zalai Margit, Kovács, Baranyai és Papp István. Csütörtökön ismét egy nagyon érdekes operette ujdonságban lesz részünk a mennyiben akkor kerül nálunk először szinre „Ketek a táborban" bájos zenéjü operette Tihanyi Bélával a cimszerepben, kiknek kiváló partnerei Peterdi és Sebestyén. Pénteken adatik ez idénybeni utoljára Lengyelvér táncos nagy operette ujdonság el bbeni kiosztásban. Lázas előkészületek folynak „A vörös ördögök" nagyszabásu legujabb táncos operette ujdonságra, mely szombaton és vasárnap kerül nálunk először szinre. *Bruckner* karnagy nagy energiával és ambicióval tanitotta be az operettet.

— **Katonai kiképzés a középiskolákban.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a most következő tanitási esztendőre érdekes és nevezetes ujitást léptet életbe a középiskolákban. A miniszter a honvédelem fokozódó követelményeire való tekintettel kivánatosnak tartja, hogy az ország ifjuvára a hadkötelezettsége kor előtt bizonyos kiképzésben részesüljön. Egyelőre csupán kisérletről van szó, amelynek kialakuló tanulságai alapján a katonai gyakorlatokat végleg beilleszthik a középiskolai tanitás keretébe. A katonás nevelés módját a rendelet részben a rendes tanórákon, részben a játékdélutánokon és kirándulásokkal kapcsolatban akarja megoldani. A vezetéssel elsősorban az intézetek tornatanárait és a tanári testület katonai szolgálatot teljesitett tagjait kivánja megbizni a miniszter és csak annyiban ilyenek nem volnának, a tényleges szolgálatra igénybe nem vett, nyugalmazott vagy tartalékos katonatisztek teljesitenék ezt a feladatot.

— **Országos vásár.** A legközelebbi országos vásár Nagykanizsán augusztus 9-én lesz megtartva.

— **Fabik bácsi Hévizen.** Egy kanizsai fürdővendég irja: Hévíz fürdőéletét a háboru alig látszik befolyásolni, ha csak annyiban nem, hogy az előző évekhez képest szokatlanul nagy az itt üdülő, illetőleg gyógyulást kereső tisztek és katonák száma. Ami természetesen csak emeli a fürdő élénkségét s hogy a közönség is tudja ezt s szivesen igyekszik honorálni, bizonysága ennek a katonák nagy népszerűsége. Hogy egy csekélyke példát emlitsünk csak erre, Nagykanizsa város főkertésze, a közismert Fabik-bácsi egy csokor gyöngyürü szép virágot sorsolt ki a sebesült katonák javára s a virágszálak annyira kapósak voltak, hogy a sorsolás körülbelül 40 koronát eredményezett. A fürdő látogatottsága nem csappant s a régi törzsvendégek ma is csak oly szeretettel keresik fel Hévizt, mint a háboru előtt. Nagyban elősegiti ezt a fürdő bérlőjének modern felfogása, aki elismerésre méltó buzgalommal igyekszik a fürdő nivóját mindjobban emelni s minden évben valami ujabb meglepetéssel szolgál. Nem lehet eléggé dicsérni azt az ujitást, mely szerint közvetlenül a part közelében, ahol legmélyebb az iszap, uj iszápfürdők létesültek, eleget téve azok óhajának, akik a mély iszapban keresik a gyógyulást. Ugyancsak uj a gőzház mellett felállott kádfürdő is, azt célozva, hogy a nagy gyógyhatásu viz hüvösebb időben, esetleg télen is használható legyen. Maga a fürdőélet a régi, kellemes, testnek, léleknek szórakozást nyujtó s amig más fürdőről eltünt a fürdőélethez annyira hozzátartozó cigány, — Hévizen az idén is vigan buzog a tabi cigányok népszerű bandája.

— **Gróf Szapáry Pál a hadügyminisztériumban.** Muraszombat nemesleiků főura, gróf Szapáry Pál volt fiumei kormányzó belső titkos tanácsos, önként jelentkezett harctéri szolgálatra. A hadvezetőség, mint most közöljük velünk, a köztiszteletben álló főurat korára való tekintettel a közös hadügyminiszter cenzura osztályába osztotta be szolgálattételre.

— **Mit mond a belügyminiszter?** Somogymegye közönsége tegnapi közgyűlésén azzá vázta meg tisztviselőit részére a hadi drágasági pótlékot a saját rendelkezési alapjából. A vármegye közönségétől e méltányosság igen szép volt. A tisztviselők azonban ne örüljenek a pótlékuknak, mert abból egy fillért se fognak látni. A belügyminiszter Udvármegye hasonló határozatára elvi kijelentést tett s a közgyűlés határozatától megtagadta a jóváhagyást. Azt mondta a belügyminiszter, hogy az 1912. évi LVII. törvénycikk világosan kimondja, hogy a vármegyei tisztviselők összességükben soha semmiféle néven nevezhető pótlékban nem részesülhetnek; kivételesen, rendkivüli esetekben csakis egyesek kaphatnak pótlékot. Továbbá kimondta a törvény, hogy a vármegyei tisztviselők az állami hivatalnokokkal a fizetés tekintetében egyenlő elbánásban részesülnek; tekintve, hogy a kormány hadi drágasági pótlékot csupán egy tizvegyet sem ad az állami hivatalnokoknak: következésképp nem engedheti meg, hogy a vármegyei tisztviselők jobb helyzetbe juthassanak.

— **Pótvásár.** A zalamegyei *Muravid* községben a f. május 25-re esett, de elmaradt országos állat- és kirakodóvásár megtartását a birosk. miniszter augusztus *28 ára* engedélyezte

— **A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegyletének** vasárnap tartott közgyűlési választmányi ülésén megelégedéssel állapitották meg azt a tényt, hogy az egylet a már egy év óta tartó háborus idők alatt is zavartalanul és akadálytalanul működik. Ezt igazolja az a körülmény, hogy amig 150—160 szám rokkantat fizet ki havonként a rokkant tagok és árvák segélyezésére, a háborus esztendő alatt a vagyon mégis 1.565.000 koronával emelkedett, melyhez az egylet tőkevagyona tizenhárom és fél millió koronát fölülhaladta. A háborus évben három és fél millió koronát bocsátottak az állam rendelkezésére állami értékpapirokban és kincstárjegyekben való elhelyezésre. A folyó évben beléptett 2387 uj tagjával az egylet tagjainak száma kétszázhetvenezer, a fiókpénztárak száma 548. Az egylet 1903 óta mostanáig 5.900.000 koronát fizetett ki 3672 rokkant és elaggott tagjának és 922 árvájának állandó segélyezésére. Végül megállapitották a huszonkettedik évi országos küldöttek közgyűlésének napirendjét, mely szept. 26-án a régi országház ülésteremben lesz megtartva.

— **Rendelet zálogtárgyak értékesitésének korlátozásáról.** Ezen uj rendelet az értékpapir és kézizálog kölcsön értékesitését szabályozza. — A zálogként lekötött *értékpapirból* a hitelező csak azon esetben szerezhet kielégitést, ha az adóst kötelezettségének teljesitésére felhivta és az adós e felhivásnak a késbesitéstől számitott 15 nap alatt nem tett eleget. — A tőzsdén jegyzett papirokat csak nyilvános árverésen lehet eladni, de nem alécsonyabb árfolyamon, mint a tőzsdén legutoljára jegyzték. — Ezen árverést csakis a budapesti Giro és Pénztáregylet részv.-tára fogadhatja, ha a biróság az árverést elrendeli. — A biróság pedig csak az esetben rendeli el az árverést, ha ennek elmaradása a hitelező érdekét lényegesen sértené. — Az ily árverések kitüzésénél a biróság a legközelebb fekvő kereskedelmi és iparkamara szakvéleménye alapján meghatározza a legalacsonyabb eladási árt. — *A kézizálog kölcsön* ügyleteknél az árverést csak a kereskedelmügyi miniszter által esetről-esetre adott engedély alapján lehet megtartani.

Nyilt-tér.

—

Bucuszó.

Siófokra történt áthelyezésem alkalmából mindazon jó barátaim és ismerőseimnek, akiktől nem volt alkalmam személyesen elbucsuzni, ez uton mondok egy szivélyes Isten hozzádot.

Szegheő Géza
D. V. főmérnök.

Szabadalmazott és törvényesen védett

VETŐMAG-csávázószer

„Antispora-Vita"

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapitották, hogy az „Antispora-Vita" az összes vetőmagfélék, de első sorban az üszög ellen hazánkban állandóan fenyegetett buzának csávázására a legmegfelelőbb, és igy a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen. Kilója 1 K 40 fill.

Részletes ismertetővel és használati utasitással szolgálnak a vezérképviselők

Schwarz és Tauber nagykereskedők

Nagykanizsán

Két elegánsan berendezett szoba

fürdőszobával azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő: Tóth Endre
felelős kiadó és szerkesztőtársak felelős:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

Ivangorod.

Fekvése és keletkezése.

Ivangorod bekerítése az oroszlengyelországi hadműveletek egyik legfontosabb eseménye. Itt azonban nem szándékoznunk a stratégiai műveletekben való jelentőségét méltatni, hanem csak ismertetni a vár keletkezésének érdekes történetét, ami egyuttal jellegzetes lejezete az orosz uralomnak Lengyelországban.

Abol a vár ma áll, a Vieprznek (ejtsd Vjepzs) a Visztulába való ömlésénél valamikor Demblin falu állt, amely egy kiterjedt uradalomhoz tartozott. A XVI ik században a birtok a Moiszeech-család birtokába ment át. Ennek a családnak az utolsó sarja feleségül vette az utolsó lengyel király unokanővérét és Demblinben pompás parkkal ellátott szép kastélyt épittetett a számára. Később egy Jablonovski nevü ember örökölte a demblini birtokot. Ez 1825 ben résztvett a dekabrista fölkelésben, a miért Szibériába számüzték. Vagyonát nem kobozhatták el, mert a lengyel királyságban alkotmányos állapotok uralkodtak. De az 1830-iki lengyel fölkelés után nem vették már olyan szigorusan a dolgokat. A gyönyörü demblini birtok megtetszett Paskevics Iván tábornoknak, Lengyelország letiprójának és Miklós cár elhatározta, hogy neki ajándékozza. Megvették tehát a birtokot a Jablonovskiaktol. A „vétel" mindenesetre nagyon furcsa volt, mert az árat mesterségesen kicsire szabták, a tulajdonképpeni értékének alig a tizedrészére. Ez az orosz parvenü nyári lakásnak használta a kastélyt, a birtok pedig fejedelmi jövedelmet hozott neki. Ez 1836 ban volt. 1842-ben azonban a tábornok rájött, hogy a hely nagyon alkalmas várépitésre. A vár épitését tehát elhatározták. A kormány pedig megvásárolta a derék tábornoktól, Lengyelország császári helytartójától az ehhez szükséges területet és ezért tizszer annyit fizetett, mint amennyit az előbbi tulajdonosok az egész birtokért kaptak.

1842 ben megkezdték a vár épitését. A tábornok ur még itt is egy kis melléküzletet csinált: birtokán téglagyárat épittetett és téglát szállitott. Azt mondják, hogy a vár akkor sem lehetett volna drágább, ha tiszta ezüstből épitették volna.

A dologban csak az volt a furcsa, hogy a hely csakugyan alkalmas volt várnak. Két hajózható folyó között fekszik, mocsarak vesznek körül, amiknek következtében teljesen bevehetetlennek tartották azelőtt, amig a messzehordó ágyuk nem voltak. Totleben báró, a legjobb orosz katonák egyike, csakhamar fölismerte ezt a tulajdonságát és sürgetésére 1855 ben elsőosztályu csapattámaspontnak épitették ki a várat. A föld azonban Paskevics örökösei volt, akik nem voltak kevésbé önfeleuberek, mint maga a tábornok és valósággal mesés árakat fizettettek a földjükért. Azóta azt mondják, hogy a vár akkor se lehetett volna drágább, ha tiszta aranyból épitették volna!

A demblini birtok ma a Paskevicsek hitbizománya. A várnak természetesen rendkivül sok termékre van szüksége; a kapui előtt elterülő nagybirtok a szállitója és egész Lengyelországban ez a legjövedelmezőbb szállitár. Jó üzlet orosz tábornoknak lenni.

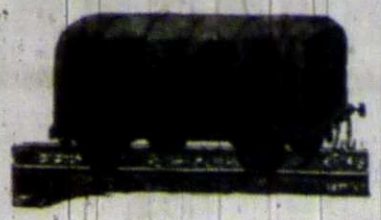

Kocsi-ponyva
Itató-veder
Repce-ponyva
Gép-ponyva
Kazaltakaró-ponyva
Vaggon-ponyva
Gépolajok
Gabonászsák
Zsineg-heveder
Kender
Kévekötő
Raffia
Kötéláruk

legolcsóbban a napnál szállitás táskra beszerezhető

HIRSCH és SZEGŐ

zsák- és ponyvagyár

NAGYKANIZSA Erzsébet-tér 10.

Van szerencsém a t. hölgyközönséggel tudatni, hogy

lakásomat Csengeri-u. 31 sz. alá helyeztem át.

Minden ártalmas anyagoktól teljesen mentes arcenőcsök kaphatók továbbá kitünő és tartósha festékek, pouder minden szinben 30 fillér- és mintaboritékban is gyógyszappanok bőrkiütések ellen. Ajánlkedjünk a mozsdóporoktól csakis a bársonyos lágyságu

AUGUSZTA

mozsdókrémet használjuk, mely nem támadja meg a pórusosokat, hatása csodás. Zöld gyógyfüszappan elöszdiek meggátlására. Láb és kézizzadás ellen olcsó és hatás s gyógyszer.

Arcgőzölés. Massage

Czoczek és Dolezsál festő vállalat

NAGYKANIZSA MAGYAR-UTCA 23.

Üveg cimtáblák, honi és külföldi faerezések, márvány utánzatok. ;: Épület, **szobafestés** butor, üzletberendezés **mázolás,** fényezés.

Művészi szinérzékünk, magasan fejlett izlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégitik. Árajánlatok, szines vázlatrajzok, fölszólitásra **dijtalanok.**

Krapinai fényszén

legelsőrendű, magas kalóriás fekete, házitüzelési, ipari és cséplési célokra **kitünően** alkalmas, **porosz** szenet pótló mérsékelt fuvardijtételek mellett, **jutányosan** beszerezhető, de **csakis egész** waggonrakományok hozatalánál közvetlenül a horvátországi **krapinai fényszénbányától** szállitva, és pedig **kocka, közép, durvadara** és **finomdara** osztályozásban. Továbbá **igen jó minőségű** szintén **magas** kalóriás, ugyancsak tüzelési célokra alkalmas **BARNASZÉN a Ladanje dolnjei** bányából (Horvátországban a **Stejer** határon, **Friedau** vasutállomás mellett), szintén mérsékelt fuvardijak, és csakis egész waggonoknál, közvetlen a bányából szállitva, és pedig **nagydarabos** és **rostált aknaszén.** Részletes ajánlatokkal szolgálnak

WEISS TESTVÉREK

Nagykanizsa

a krapinai fényszénbánya és a Ladanyi dolnjei szénbánya r. t. vezérképviselői.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazon jó barátainak és ismerőseinknek, kik felejthetetlen fiunk Bajón József temetésén részt venni szivesek voltak és a kereskedő ifjak koszoru adományával is fájdalmukat enyhitették, ez uton is hálás köszönetét fejezi ki

Bajón Ferencz és neje.

Ujból érkeztek!

Fehér, fekete, szürke és barna

vászon cipők és :: Sandálok ::

mindennemü CIPŐÁRUK, KATONAI BŐRFELSZERELÉSEK, (gamasni,)— Gyulay táska, pisztolytok, övszij stb. ESŐKÖPENY, HÁTIZSÁK a legjobb minőségben kapható

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA

cipőáruházban a városi bérpalotában Fő ut.

Vizvezeték, lakatos és kutfurási vállalatomat

kanizsai régi állandó megrendelőim kivánságára Nagykanizsán

megnyitottam,

mely czélra a Rozgonyi-utca 9. szám alatti Schavel féle műhelyt kibéreltem.

Támaszkodva szakmám terén **24 éven keresztül szerzett bő elméleti mint gyakorlati tapasztalatokra,** itt valamint számos más vidéken teljesitett munkáimmal szemben elismerésére, megrendelőimnek a **legteljesebb garantiát** nyujthatom.

Vállalkozom szakmámba vágó legkörülményesebb feladatok megoldására és bármely nagyszabásu munkálatok elkészitésére, meglévő és megnem felelő berendezések átalakitására.

Érdeklődőknek tizenötéves előkelő referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:

ERDÉLYI JENŐ

gépész és electrotechnikus.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyébb ragályos betegségek a háboru után fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbizható fertőtlenitő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbizhatóbb fertőtlenitő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben **90 fillérért** minden gyógyszertárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Perlik, Vas, stb. intézetének vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenitésére; antiseptikus kötözéseknél (sebekre dagantokra) kéz és arcmosásra és ragályok elháritására, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM szappan

finom gyenge pipereszappan, 1% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatásu. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is szépitő, megpuhitja és illatossá teszi a bőrt. Egy kisérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára **1·20 K**

Fodormenta Lysoform

erősen antiseptikus hatásu szájviz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasitás szerint torokfájásnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vizre.

Eredeti üvegje 1 Kor. 60 fill.

Az összes lysoformkészitmények kaphatók minden gyógyszertárban, drogériában. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az **„Egészség és fertőtlenités"** cz. érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi

vegyészeti gyára Ujpesten.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, cimkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghivók, névjegyek, gyászjelentések stb. készitésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésesebb kiviteleben.

Telefon 78. **Telefon 78.**

Nyomatott a kiadóigazgatóság „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 5. csütörtök. 177. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA SUGÁR-UT 4. SZÁM
TÖKKIADÓHIVATAL:
„ZALA" Nyomtatványok és nyomda r. t. könyvnyomdája Sugár-út 6.
TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Egyes szám ára 6 fillér

A német és az orosz uralkodó.

A háboru évfordulóján a cár is beszámol a háboru eredményéről. Hadiparancsot intéz a fegyveres erőhöz, mely a cárizmus zászlaját — igy mondja — uj dicsőséggel övezte, de még mindig nem törte össze teljesen az ellenséget. Ebben az egyben őszinte a cár. Még mindig nem törte össze; de maga összetört s most vergődik a megroppanás végső állomásán. De a cár bizik és fogadkozik. Meg nem állhat addig, amig az elveszett javakat vissza nem foglalja.

Milyen dicséretes szerénység! A cár ma már nem hirdeti, hogy meg nem áll Bécsig, Berlinig; csak azt szeretné visszakapni, amit a véres játszmában elveszitett s nem a népei segitségével kiván forditani a hadi szerencsén, csupán a hadseregével. Zsarnokoknak nincsenek is népeik. A jogtiprók csak hadseregeikre támaszkodnak. Kifelé is, befelé is a hadseregben tükröződik a hatalmuk s ha a hadsereget megverik, kifelé is, befelé is elvesztik a hadjáratot. Mert a vad önkényuralom országaiban nincs más kapocs a hadsereg és a népmilliók között, mint a kényszer, amely a parasztot az eke mellől, az iparost a műhelyéből fegyverbe tereli. Ott a hadsereg csak annyit kaphat az országtól, amennyit a részére kierőszakolnak. De a lelket, a hitet, a jó ügyhöz tapadó lelkesedést kierőszakolni nem lehet, számüzetéssel sem büntethető. A cár, százhetven millió rabszolga ura, a százhetven millióból csak azt a tizmilliót látja meg és méltatja szózatára, akiknek szuronyt erőszakolt a kezébe. A többi majd csak akkor számit, ha besorozták s Nikolajevics Miklós rendelkezésére bocsájtják de akkor is csaknem nyers, lelketlen tömeg, amelyet mészárszékre visznek.

Más a német császár kiáltványa. A német néphez fordul; nép és hadsereg közt különbséget nem ismer. Hetven millió németnek egy a célja, egy az akarása. Akik nem kerülnek szemtőlszembe az ellenséges ágyukkal, gépfegyverekkel, azok is katonák, valamennyien katonái a katonáknak, a megujulás kimerithetlen tartalékjai. Ipar, kereskedelem; öregek, ifjak, mindkét nemen, mind harcol a harcolókkal; mert nekik a háboru szent ügy, nemzeti ügy, az önvédelem ügye. A nép, amely igy forr egybe, megmutathatja a világnak, mire képes önvédelmében a német harag és a német háborus müvészet.

Az orosz cár százhetven millió rabszolga ura, a német császár hetven millió németnek első szolgája. S aki igy szolgálja alattvalói ügyét, mint Vilmos császár, nem keresheti a háborut. Nem is kereste, nem is akarta. De ha rákényszeritették, csak akkor lesz béke, ha olyan békét köthetünk, a milyen nekünk kell.

Az orosz háboru

Ivangorod vár nyugati része csapataink kezében. — Varsó és Lomza előtt.

— Höfer jelentése. —

Budapest, augusztus 4. (Hivatalos.) A *Visztula és Bug* között a lépésről lépésre hátráló oroszok különböző pontokon a szokott módon ismét ellenállást fejtettek ki. *Dublenkától* és *Cholmtól* északra a *Szvinka* mentén és a *Leczno Nova Alexandryai* vonalon kemény harcokra került a sor. Az ellenség az arcvonal egyes részein rövid ellentámadásokba kezdett, hogy utánnyomulásunkat fékezze, **de nem tudott helyt állni, visszavertük és éjfélkor folytatta visszavonulását észak felé.** *Ivangorodnak a Visztula balpartján fekvő nyugati része kezünkben van.* A *Radomka* torkolatával szemben a *Visztula* keleti partján álló **német erők ismét előrehaladtak.** *Vladimir Volinszkij* és *Szokal* között csapataink szétszórtak egy kozákezredet. **Vladimir-Volinszkijtől délnyugatra nagy tüzvészek látszanak.** *Keletgalicában semmi ujság. Höfer altábornagy.*

— *A nagy főhadiszállás jelentése.* —

Berlin, augusztus 4. (Hivatalos) **Keleti hadszintér**: A hátráló ellenséget üldöző csapataink tegnap *Poniewiectől* keletre elérték a *Kupischki* vidéket. *Lomzától* északra az oroszokat a vár előretolt védő állásába szoritottuk vissza. Kelet és nyugatoroszországi ezredek *Ostrolenkánál* igen heves ellenállás után elfoglalták a tábori erődítésekkel még védett *Narew átjárókat.* Több ezer oroszt elfogtunk, 17 géppuskát zsákmányoltunk, az üldözést itt is megkezdtük. *Varsó* előtt az oroszokat a *Blonie* állásból a külső erődök vonalába vetettük vissza. *Lipót bajor herceg hadserege támadja a várat.* **Délkeleti hadszintér**: *Worsch* vezérezredes hadseregének a *Visztulán* át előrenyomult német részei folytatják a támadást. E hadsereg és osztrák-magyar csapataink *kezében van Ivangorod vár* nyugati része egészen a *Visztuldig. Mackensen* tábornagy szövetséges hadseregeivel szemben álló ellenség, tegnap is megkisérelte, hogy az üldözést megállitsa, — *Lecznánál, Cholmtól* északkeletre és a *Bugtól* nyugatra ismét megvertük. Ma reggel óta visszavetett ellenség a *Visztula* és *Bug* között nagyjában északi irányban visszavonult. — **Az ellenség a *Bug* mellett *Uscilugnál* és attól délre is hátrál.**

Legfelsőbb hadvezetőség.

(Megjegyzés: Kupschyleg mintegy 40 kilométernyire fekszik Poniewiectől keletre.)

Mért győztek a németek Oroszországban?

London, augusztus 5. Az orosz hadvezetőség augusztus másodikán hivatalos kommüniket adott ki, amely magyarázatát adja, hogy most győztek a németek Oroszországban. Eszerint a németek Franciaországból rengeteg erősitéseket hoztak az orosz harctérre. Csupán ez a körülmény teremtett kedvező föltételeket a központi hatalmak hadmüveletei számára. A Times hozzáfüzi ehhez, hogy az antant államok hadvezetőségei közt nézeteltérések vannak, ezért volt szükség a kommüniké kiadására.

A harminc és felesek

Berlin, augusztus 5. A Kölnische Zeitungnak jelentik a főhadiszállásról, hogy az ivangorodi várőr nyolc támaszpontjának elfoglalását a harminc és feleseknek köszönhetjük. Az erdélyi csapatoknak az oroszok emeletszerű lövészárkaiból jövő nyolcszoros tüzet kellett leküzdeniök. A nagy zsákmány mutatja, hogy nem igaz, mintha az oroszok nem akartak volna védekezni. Ellenkezőleg legkétségbeesettebb ellenállást fejtettek ki.

Finnországban dul a forradalom.

Petervár, augusztus 5. A finnországi forradalom napról-napra nagyobb arányokat ölt s komoly aggodalommal tölti el a pétervári kormányzó köröket. A nagyobb veszedelem elfojtására az orosz hadvezetőség két testőrgyalogezredet Helsingforsba küldött.

Petervár, augusztus 5. A forradalmi mozgalmak Finnország távolabbi részére is átcsaptak. Krisztinenstadtban a finn forradalmárok fölrobbantották a lőporgyárat. A kár sok millióra rug.

Varsó bombázása.

London, aug. 5. A mult hónap 31-én öt ellenséges repülőgép jelent meg Varsó fölött s bombákat dobott a városra. Hét ember meghalt, tizennégyen megsebesültek. A kár jelentékeny.

A Balkánon.

Hamburg, augusztus 5. A Fremdenblattnak jelentik: Egy elfogulatlan amerikai polgár most beutazta az összes balkáni államokat. Tapasztalatait a következőkben foglalta össze: Hohenlohe herceg balkáni utazása gyökeresen megváltoztatta a balkáni államok külpolitikáját. Mondhatom, hogy az antant dolga különösen Romániában igen rosszul áll.

Elöntött város.

Newyork, augusztus 5. A Pensilvánia államban levő Erie várost a viz elöntötte. A kereskedelmi negyedet az áradat elsöpörte. A viz a második emeletig ér és a világitómüveket elvitte. Eddig is sok halottat találtak már. A kár több milliárd.

Az olasz háboru.

— *Hivatalos.* —

Budapest, augusztus 4. *A görzi* grófságban a fensik szélén az augusztus 3-ra virradó éjjel ismét visszautasitottunk több elszigetelt olasz támadást. Igy *Sdraussinától* délre és *Polazzótól* keletre, ahol az ellenséges gyalogság kétszer szuronnyal támadott, de mind a kétszer sulyos veszteségek mellett visszavertük. Az olaszok augusztus 3-án délután esőben és ködben, heves tüzérségi előkészités után megkisérlették, hogy a *Monte dei sei Busin* levő állásaink ellen ismét előnyomuljanak. Ezt a támadást is visszavertük. *A karinthiai és tiroli* határterületen egyes szakaszokban élénk tüzérségi tevékenységre került a sor. A *Cellon*-hegykup ellen harcbavetett olasz gyalogság a magaslat nyugati lejtőjére vonult vissza, mert saját tüzérségének tüzébe került. Két ellenséges század támadását *Schluderbachtól* délre levő határhid ellen, valamint a *Col di Lana* (Buchenstein) ellen intézett erősebb olasz támadást visszautasitottunk. *Höfer altábornagy.*

Francia földön

Berlin, augusztus 4. Nagy főhadiszállás jelenti: A nyugati hadszintéren ujabb esemény nem történt.

Poincaré a fronton.

A franczia hadsereg békéért kiált.

Madridból jelentik az alábbi szenzációs eseményt, amelynek szintere a francia front volt: Amikor Poincaré elnök legutóbb a fronton tartózkodott, a lövészárkokat is meg akarta tekinteni. Amint az első sorokhoz ért, mindenünnen ez a kiáltás fogadta:

— Éljen a béke!

Poincaré erre hirtelen félbeszakitotta a vizitet. Franciaországban egyébként mindenki Angliát szidja, mert érette véreznek a franciák. A lakosság minden áron békét akar. A mostani, néphangulattal téli háborura számitani nem is lehet, mert ellenkező esetben a forradalom elkerülhetetlen lenne. Franciaországban általános a meggyőződés, hogy téli háboru nem lesz.

Föllázadt osztrák hadifoglyok.

London, aug. 5. Az otrantói fogolytáborban az osztrák foglyok föllázadtak és hétszáz körül öttszáz kijelentette, hogy nem dolgozik. A sztrájkolók büntetésül csak kenyeret és vizet kapnak.

HIREK

—

Jöjj vissza . . .

Jöjj vissza hozzám, aranyvirágom . . .
Hogy kinevettél, én megbocsátom . . .
Fáj a magány már, nincs hova szálljak . . .
Üres szobámban úgy visszavárlak! . . .
Jöjj vissza halkan, estéli csöndben,
Hisz' hogy szerettél, meg se köszönöm!

Jöjj vissza . . Várlak! . . Könnyes az orcám!!...
Loppal egy este jöjj vissza hozzám . .
Érezzem: el se mentél te tőlem,
Néz a szemembe boszán, merően . . .
Hozd vissza csókod' esti imának:
Hisz' el se' mondtam, hogy hogy' lesznek!

Jöjj vissza újra, el se menj többé . . .
Légy az én drága kincsem örökké . .
Legyen a szivemen leiked a rózsa . . .
Jöjj vissza, jöjj hát egyetlen szóra! . . .
Glóriás szentem, aranyvirágom,
Hogy kinevettél, én megbocsátom!

1916 junius 29. **Kisa Gyula**

— **Tömeges előléptetések a biró- és ügyészi karban.** Értesülésünk szerint rövidesen számos biró és ügyész kinevezését fogják közölni. Az igazságügyminiszter eddig csak részben töltötte be a háboru alatt megüresedett állásokat, most szemben az összes augusztus elsejéig megüresedett állásokra megtörténnek a kinevezések. A miniszter a kinevezéseknél természetesen a harctéren levő jegyzőket és birákat is figyelembe veszi. A IX. fizetési osztályban levő albirák tömegesen lépnek elő járásbirákká, illetve törvényszéki birákká, a VIII. fizetési osztályban levő birák és ügyészek pedig a VII. fizetési osztályba. Ezenkivül több mint hatvan birót és ügyészt kinevez a miniszter táblabiróvá. Ezzel az intézkedéssel a biró és ügyészi karnak régi kivánsága teljesül.

— **Közgyűlés.** A „Principálisvölgyi lecsapoló társulat" 1915. évi augusztus hó 10-én d. e. 10 órakor Nagykanizsa r. t. város tanácstermében Pálfy Alajos elnöklete alatt tartja rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal: Elnöki jelentés. A társulat által foganatosítandó munkálatok ideiglenes „építési engedélye." A munkálatok költségeinek fedezésére szerzett ujabb előlegkölcsönök. A munkálatok hadifoglyok munkaerővel való elvégeztetése, a hadifoglyok elhelyezése és élelmezése. A társulati tisztviselői állások esetleges betöltése.

— **Nyulból — kacsa.** A *Zala* a napokban megirta, hogy a földmüvelésügyi miniszter a nyulra vonatkozó vadászati tilalmat augusztus elsejével föloldotta. Közleményünket az ország összes lapjai átvették s igy néhány napon át széles e hazában vigan ropogtak a vadászfegyverek. A vadászok örömét azonban most kénytelenek vagyunk megrontani. A földmüvelésügyi minisztérium ugyanis arról értesit bennünket, hogy a vadászati tilalom továbbra is változatlanul fennáll, tehát *tilos a nyulvadászat.* Mi a tilalom föloldásáról szóló értesitést *hivatalos helyről,* a rendőrség élelmezési osztályának vezetőségétől kaptuk. Tehát közleményünk teljesen jó hiszemü volt, mert arra igazán nem gondolhattunk, hogy a *hivatalos* helyről kiadott *hivatalos* értesités ekkorát tévedhet. Meg kell jegyeznünk még azt is, hogy a rendőrség élelmezési osztálya egyszerűen *fölszólt* bennünket az ominózus hir közlésére. Az élelmezési osztály vezetősége egyébként azzal védekezik, hogy értesitését megbizható helyről kapta. A legmegbizhatóbb hely azonban ebben a kérdésben a földmüvelésügyi miniszterium, amely ime kacsává degradálja a nyulat. Különben az egész dologban csak egy kellemetlen oldala van: hogy — nem szabad vadászni.

— **A kormány megadja a drágasági pótlékot az állami tisztviselőknek.** Az állami tisztviselői kar már hónapok óta sürgeti a kormánynál a drágasági pótlékot. Most hiteles helyről értesülünk, hogy a miniszter tanácsa több millió korona engedélyezett erre a célra. A drágasági pótlék azonban nem általános, hanem csak egyes fizetési osztályokat érint. Az igazságügyi tárca körébe eső tisztviselők például a VI. fizetési osztályig bezárólag összesen 802.000 korona drágasági pótlékot kapnak. A miniszter tanácsa döntése szerint azokban a fizetési osztályokban is, amelyeknek megszavazták a drágasági pótlékot, csak azok kapják meg, akik külön kérik.

— **Balatonmegye.** A *Világ* vasárnapi száma rég feledésbe merült tervvel: a Balatonmegye fölállításának eszméjével foglalkozik. A *Világ* cikke szerint ez uj vármegyét Zala-, Veszprém- és Somogymegyék testéből kellene kihasitani, még pedig azért, mert e három vármegye elhanyagolja a balatonparti szépségek fejlesztését. Hát ez nagy tévedés. A három vármegye versenyt igyekszik a területére eső Balaton részek fölvirágoztatására. Az utóbbi esztendőkben az összes balatoni falvak, városkák, fürdők, nyaralók fölleledültek s a régiek mellett uj telepek keletkeztek. Éppen a három vármegye versenyének köszönhető ez a páratlan fölleledülés. A Balaton körüli megyék ugyanig semmiféle áldozattól nem riadtak eddig vissza, hogy a saját területükre eső balatoni részeket a nyaralóközönség minél vonzóbbá tegyék. Villalisok, kitűnő utakat épitek a Balaton minden részén s ilyetén, erdők keletkeztek a homlokpartokon. Ez a fölvirágoztatás még szakadatlanul tart s ugy Zala megye, mint Somogy és Veszprém költségvetésében nagy összegek szerepelnek a Balatonvidék fejlesztésére. Nem áldozatot csak olyan három gazdag és áldozatkész vármegye hozhat, mint Zala, Somogy és Veszprém. Egy uj megye háztartása beleroppanna a költségekbe. A balatoni kultusz és kultura fölvirágoztatása különben — a három vármegyéről eltekintve is — kitűnő kezekben van: a „Balatoni Szövetségben", amely kiváló erőkkel, csodás agilitással s rajongó lelkesedéssel viszi a magyar tenger ügyét a gyors fölleledülés útjára. A *Világ* cikkirójának a Balaton-megyéje különben is közigazgatási abszurdum lenne. Egy gyűrűalaku vármegye, közepén a Balatonnal! Ha Keszthely lenne például az uj vármegyei székhely, a siófoki embernek télen az egész Balatont meg kellene kerülnie, hogy hivatalos dolgát a megyeházán elintézze. Ezt a cikkiró se kivánhatja komolyan a siófoki embertől. Ha pedig Dunántúlon uj vármegyéről lehetne szó, akkor az csak Zala- és Somogymegyéből keletkezhetne, amelyeknek egyes részei órákra távolságra esnek a megyei székhelyektől. Azonban erről beszélni is utópisztikus dolog. Különösen most, a háboru alatt.

— **Szinházi hirek.** „Ikrek a táborban" táncos nagy operette ujdonság ma csütörtökön kerül nálunk először szinre. Tihanyival a cimszerepben, kinek kiváló partnerei Peterdi Etel, Sebestyén Jenő és Csanádi Irma. Pénteken kerül utoljára szinre „Lengyelvér" Nedbal rendkivül bájos zenéjű slager operettje, a melyben Sebestyén Jenő és Fekete Rózsi uj tánc művészetet produkálna. A vezető szereplők Peterdi, Tihanyi, Sebestyén, Borbély és Csanádi Irma. „Vörösördögök" világhirü táncos látványos operette, mely szombaton és vasárnap kerül nálunk először szinre. Az előkészületek már annyira előrehaladtak, hogy a társulat összes személyzetének igénybe vételével a szinpadon lázasan folynak már a főpróbák. Az előadások iránt oly nagy az érdeklődés, hogy valósággal ostromolják a szinházi jegypénztárt.

— **A balatoni homok lekötése.** A veszprémi káplalan a siófoki futtató pálya mellett a Balaton partján elterülő futóhomokon csekélyült erdősitést megengedte mintegy 14 kat. holdnyi területen. Az erdősitési munkálatokat már be is fejezték. Az erdősités közgazdasági jelentőségű, amennyiben célja a Balaton-parti futóhomok megkötése és terjedésének megakadályozása.

— **Ezer holt a rokkant katonáknak.** A kisjenői főherczegi uradalom haszonbérlet-részvénytársaság igazgatósága Libits Adolf főherczegi jószágkormányzó elnöklete alatt tartott igazgatósági ülésen elhatározta, hogy a társaság által bérelt kisjenői uradalomból 1000 katasztrális hold mezőgazdasági területet bocsát a háboruban megrokkant mezőgazdasági munkások rendelkezésére. A társaság ezt az 1000 holdat, amely egyforma minőségű termő szántóföld, 100 egyenként 10 katasztrális holdas parcellára osztja fel és egy-egy telephelyet fele kezelésre 15 évi időtartamra kiad egy-egy olyan családos mezőgazdasági munkásnak, aki a háboru folytán oly mértékben rokkant meg, hogy alkalmazására többet nem számithatna. Minthogy természetesen egyáltalán vagyontalan emberek jönnek számba, akik a gazdálkodás megindításához szükséges gazdasági felszerelés és a lakóház építéséhez szükséges építési anyag felett sem rendelkeznek, ennélfogva a társaság és az illető megépitésének felszerelést és minden egyes telepesnek két tehenet engedélyezett, ugy, hogy a 15 év eltelével az átengedett felszerelés tulajdonjoga is a telepesre száll át. Az ezen jelentékeny befektetésekhez szükséges tőkét mint a háboru által okozott nyomor enyhitésére szolgáló adományt a Magyar Telepitő és Parcellázó Részvénytársaság adja rendelkezésére.

Nagyszerűen bevált a kerczfájás és fejfájás elleni szerek legjobbikai mint
Fájdalomcsillapitó bedörzsölés
megszüntetik, fájdalmat, kifáradtságot, lelkiismeretlenséget, szédülés, mell- és hátfájást stb. szenvedőnek
Dr. Hinkler-féle
Horgony-Liniment. szétfol. ugyan.
Horgony-Pain-Expeller pótlék.
Üvegje K —·90, 1·40, 2·—.
Kapható gyógyszertárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz" czimzett Dr. Hinkler-féle gyógyszertárban, Prága I., Elisabethstr. 5.
Bécsben: Apotheke.

— **Az oroszok és a mi szövetséges hadseregünk katonasirjai.** A háboru legszomorubb néma emlékei a hősi halállal kimultaknak harctéri sirjai. Most már a mi hőseink maguk mögött hagyták az oroszoktól megszállott vidékeket és szembeötlő módon látják, hogy milyen az oroszok által készitett sir. Nálunk ahány sir, annyi művészete van a szomorúságnak, kellemnek. Még az orosz halottak sirjait is fölcsinosiottak, a lehető legművészibb faragásu fakeresztekkel jelölték meg az alattuk nyugvókat, sőt igen gyakran ezeket rövid meleg érzést áruló bajtársias felirattal látták el. Az oroszok által készitett sirok már nem ilyenek. A sirhalmon nincs virág, nincs gyepszegély, csak a barna föld sötétlik. Amit a futó szél rá dob, vagy a természet hamarjában növel, az az orosz sir egész dicsé. Az oroszoknál ugy látszik nemcsak az élő, de a hős halott katona is keveset számit. Egyik utóbbi számunkban képben mutattuk be a németek által francia földön a francia hősök sirja fölött emelt művészi siremlékeit. Ezek a sirok nemcsak a német művészetet fogják megörökiteni az ellenséges földön, hanem emberi érzéseket is.

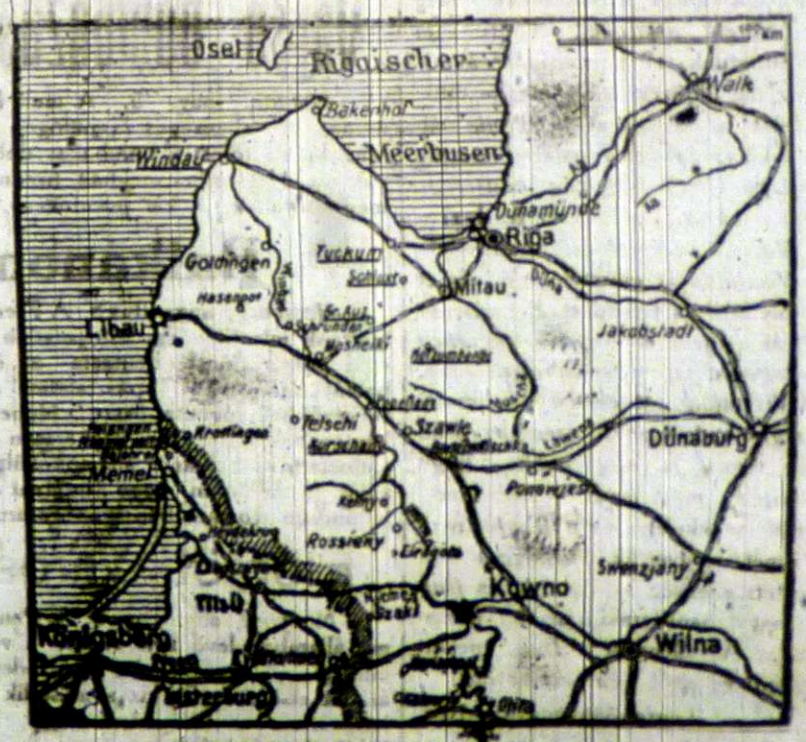

A rigai öböl és a kurlandi előnyomulás.

— **Káplárból — hadnagy.** — Stern László, Stern Lajos gáma-pusztai földbirtokosnak Nagykanizsán is jól ismert fia, példás bátorságával a lehető legrövidebb idő alatt káplárból hadnaggyá avanzsirozott. A multi őszszel, mint egyéves önkéntes káplár került a harctérre Stern László és már az első napokban, mint a legvakmerőbb járőrvezető tünt ki, amiért hamarosan had-prédjelöltté léptették elő. Kötben megsebesült, de a télen már a kárpáti harcokban vet részt, ahol hamarosan kitüntette ismét magát. Egy heves roham alkalmával a század összes tisztjei részben elestek, részben megsebesültek, úgy, hogy vezető nélkül a század majdnem teljesen szétszóródott. Stern László ekkor összeszedte a század maradványait, vagy 60—70 embert. A század géppfegyvere is a muszkák kezébe került. Az elszánt, alig 20 éves hadapródjelölt kiadta a parancsot, hogy a géppfegyvert minden áron vissza kell szerezni. A muszka a zsákmánnyal már messze járt ekkor. Stern László a megfogyatkozott századdal utánuk iramodott s hamarosan el is érte az oroszokat. Rövid, sikeres harc után a vakmerő 44-es század nemcsak saját géppfegyverét szerezte vissza, de az oroszokat is elszámolyolta és vagy 80 foglyot ejtett még ezenfelül. Az elszánt harcban Stern Lászlót a nyakán érte egy golyó, de szerencsére sulyosabb sebet nem igen ejtett rajta. E hősiességéért azonnal zászlóssá nevezték ki és egyben az arany vitézségi érempel tüntették ki. Két hónappal később Stern László már ujból a harctérre ment és a legutóbbi napokban ismét olyan tanujelét adta hősiességének, hogy soron kivül hadnaggyá nevezték ki.

— **A „Ratin" bakteriologiai laboratorium** részvénytársaság patkányokat és egereket ölő betegség-specifikus előidéztjét tenyészti. E praeparátum, melyet Magyarországon a „Rátin" vezérképviselőség Budapest, Rottenbiller utca 30. „Ratin" elnevezés alatt hoz forgalomba, a patkányokat és egereket ellenállhatatlanul vonzza és még a legbőségesebb csapás esetén is rövid idő multva kiirtja, mert egyik rágcsáló a másikat fertőzi. A m. kir. állami bakteriologiai intézet véleménye szerint semmi más állatra a „Ratin" nem ártalmas. Mezei egerek irtására szintén sikerrel alkalmazható a „Ratin". Elismeréssel nyilatkoznak a legnagyobb gazdaságok, malmok és egyéb nagy vállalatok az ország minden részéből.

— **A tábori posta nem ad kártérítést.** A hadügyminisztériumhoz az utóbbi időben számosan fordultak kártérítésért a tábori postán elveszett küldemények miatt. A hadügyminiszter — mint „Az Ujság" irja — minden ilyen irányu reklamációt elutasított és ezt ugyanott kimondta, hogy a tábori postán továbbitott küldemenyekért a kincstár anyagilag nem felel.

— **Elveszett.** A Polgári Egylet kertjéből a Fő-uton keresztül az Erzsébet-térig levő uton egy kis gyöngytáska 36 korona tartalommal elveszett. Kérettik a becsületes megtaláló, hogy azt a rendőrségnél illő jutalom ellenében átadni sziveskedjék.

A Melczer féle házban levő műórás és látszerész üzletemben megérkeztek a legujabb órák és látszerek, melyek legjutányosabban árusitandók el. *Szlovák Antal* műórás és látszerész, Kazincy-utca 3. (Vasuti-utca).

Szerkesztői üzenetek.

—

Vasvármegye. Igen hálásak vagyunk, amiért augusztus 4-iki számában a Zalát idézte. De miért nem tette azt meg akkor is, amikor a hirünket átolozták? Akkor nem lett volna szükség itym nagy marakodásra **Ilonka.** A kérdezett tiszt jelenleg a harctéren van. A harmadosztályu katonai érdemkeresztet tüntette ki. Tábori póstaszáma a régi.

Magyar-német **gyorsirásban** kellően jártas **gépirónő azonnal alkalmazást nyer** Grünhut Fülöp és Fiai cég ooo **nagykanizsai** irodájában. ooo

Kiadó november 1-re Vörösmarty-utca 13. szám alatti uszház, mely áll 3 szobából, hozzátartozó mellékhelyiségekből és kertből. — Bővebbet Teleky-ut 44 szám alatt.

A Karszt szikláin.

— **Leonhard Adolt cikke.** —

Olasz harctér, jul. 30.

A Plava mögötti magaslatra lovagoltunk fel. A magaslaton dühöngött a szélvész, ezőt korbácsolva arcunkba és megrázogatta a lehasitott ágakat, melyek az ágyukat és a lőszert eltakarták. A tüzérek a sátrak alatt hortyogtak, mig a tisztek dideregve bujtak össze a földalatti üregekben, melyek két méternyi mélységre nyultak le a sziklás talajba és a talaj felett két lábnyi magasságra voltak földdel körülrakva. Kiáltásunkra előbujtak. Szakállak rendetlen, arcukról vadság tükröződött le, öltözetük kisérteties volt. A tisztek elől mentek, mi mélyen meghajolva követtük őket a magaslat szegélyéhez. Szemeink előtt terült el a Plava erdőkoszorusza kupolája a hegyek töviskoszorujától körülvéve, melyek fenyegetőleg meredtek le reája. Az egyik tiszt megszólal:

— Meg fogjuk tartani a Plavai fensikot. A dacos Isonzo kénytelen volt előtte félkörben kitérni és az ellenség rohamai hatástalanul pattannak le róla. Ötezer orosz vérzett el alatta, huszezer pedig sebesülten ment vissza. Fiatalemberek voltak, önkéntesek, kik először néztek szembe a halállal. Győzelmi dalokat énekeltek mindaddig, mig a vezényszó: Avanti élő nem kergette őket. És ekkor erőt vett rajtuk a borzalom. Belekapaszkodtak a fákba, ugy sirtak, mint a kis gyerekek és anyjukat hivták. Karddal kellett őket előrekergetni. Elhallgattak és meghaltak egy árva szó nélkül.

Sok ezren véreztek el Podgoránál. A halottak valóságos halmokat képeztek ott. Az olaszok ugyanis nem ásták be magukat a sziklás talajba. A dalmátok ellenben a szó szoros értelmében belebujtak a földbe. Nyilt árkok és alagutak labirintjai vezet vissza a tartalékhoz és arra az oldalra, hol a katonák a völgybe leereszkednek. A völgyben az Isonzo terpeszkedik. Villasorok között el lehet érni Görzöt, hol a vendéglőkben spárgát tálalnak, a kaveházakban pedig kávét lehet inni, ujságokat olvasni.

A doberdoi fensikot délről a görzi völgy határoja. Mindenkor ez volt a kapu Ausztria belsejébe. 489-ben itt küzdött Theoderich Odoakerrel, 1809-ben Napoleon itt mérte összeerejét Károly főhercegével. 1866 ban itt verekedtek az olaszok és osztrákok, előbbiek Cialdini, az utóbbiak Marolcic vezérlete alatt. Véletlenségből katonák közé tévedünk, kik átélték azt, amit előttünk még senki át nem élt. Heteken keresztül a legvadabb gránátcsőben ültek és minden éjjel vissza kellett verniök a fulnyomó ellenség támadását. Két tiszt vezeti a katonákat. Az egyik a lábán sebesült meg és ennek ellenére is, nem akar hallani a leváltásáról. Kapitány és Krzlik Józsefnek hivják. A másik neve Singule Vilmos, testvére az U 4 hősleikü parancsnokának.

Rövid ott tartózkodás után a sagradói hidfő felé tartunk. Az ut hátralévő részét gyalog tettük meg. A dombok, csupa mészkő, fehérlettek, melybe az eső vájt apró mélyedéseket. Az ellenség az Isonzó tulsó partján, Sagradó faluban tanyázott. Lent völgyben nyugodtan hömpölygött a tengerzöld szinü Isonzó. A hidat felrobbantották, tőle nem messze egy sziget fehérlett. Homokjában fekete pontok tarkállottak, olaszok hullái voltak, kik megkiséreltek a folyón való átkelést. Tüzérségünk akkor bocsátott rájuk srapnellesőt, mikor valamennyien a szigeten összegyülekeztek.

Fedezékekhez értünk, melynek legénysége igy köszöntött:

— Isten verje meg a hitszegő Itáliát.

A fedezékben a brigadéros borral kinált meg. Bucsupohár volt, mert a brigadérost Stauffer ezredes váltotta fel. Kint zugtak a gránátok és igy történhetett, hogy amikor az ezredes kilépett a szabadba, egy gránát letépte fejét. Egy másik fedezékben a gránát egy alvó zászlóst ütött agyon. Sokat láttam meghalni az Isonzó partján, legszebb halála mégis a zászlósnak volt.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
távollétében a szerkesztésért felelős:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Sándor

Ébredés után a lövészárokban.

Szabadalmazott és törvényesen védett
VETŐMAG-csávázószer
„Antispora-Vita"
Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapitották, hogy az „Antispora-Vita" az összes vetőmagfélék, de első sorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett buzának csávázására a legmegfelelőbb, és igy a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen. Kilója 1 K 40 fill.
Részletes ismertetővel és használati utasitással szolgálnak a vezérképviselők
Schwarz és Tauber nagykereskedők
Nagykanizsán

4 polgárit és kereskedelmit végzett leány jó kezirásai azonnali belépésre
irodába ajánlkozik.
Cim a kiadóhivatalban.

Istálló 6 lónak, nagy padlással, esetleg a hozzátartozó konyha és szobából álló lakással is, Sugár-ut 29 sz. házban szeptember 1-től kiadó.

Járványos és fertőző betegségek ellen a legbiztosabb óvszer az erősen szénsavas
Pécsi Tettye forrásviz
a legkellemesebb izü
asztali és borviz.
Állandóan palackcserével és patentzárós palackokban kapható s igy
háztartásban a legolcsóbb
Főelárusitás: SZABÓ ANTAL füszer és csemege üzletében Nagykanizsa.

Az Abbaziai Széphelyi Pensió
és szálloda megnyilt
Balaton Kereszturon
(Park szálló)
40 uj modern szobával. Szobák pensióval vagy anélkül. Napi teljes Pensió lakással 10 korona. Családoknak és katona tisztek kedvezményes ár.
Kirándulóknak meglepő mérsékelt árak.
Kitünő ellátást garantál
SZÉPHELYI KÁLMÁN
abbaziai Pension tulajdonos főszakács.

Nyári blouzok
10—40% olcsóbban kaphatók
BARTA ÉS FÜRST
divatáruházában Fő-ut Első m ált bizt palotában. Az idény előrehaladottsága miatt selymek, grenadinok, epponzok, női kabátok, fehérnemü jutányos áron szerezhető be

Ujból érkeztek!
Fehér, fekete, szürke és barna
vászon cipők és
:: Sandálok ::
mindennemü CIPŐÁRUK, KATONAI BŐRFELSZERELÉSEK, (gamasni,)— Gyulay táska, pisztolytok, övszij stb. ESŐKÖPENY, HÁTIZSÁK a legjobb minőségben kapható
MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
cipőáruházban a városi bérpalotában Fő-ut.

F. F.
Fischel Fülöp Fia
Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.
Legnagyobb választéku
papir és irószerraktár
Mindenféle irodai felszerelés, iskolaszerek, sokszorositó készülékek, irógépkellékek, :: diszlevélpapirok, üzleti könyvek, zsebkönyvek, diszművek, imakönyvek, zeneművek stb., stb.
Könyvkereskedés
Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet
Izléses kiállitásu nyomtatványok és könyvek legolcsóbb árban gyorsan készülnek.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemü okmányok, részvények, cimkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghivók, névjegyek, gyászjelentések stb. készitésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésesebb kiviteleben.

Telefon 78. **Telefon 78.**

Nyomatott a Vadászfelszerelés „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 6. péntek. 178. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
NAGYKANIZSA
SUGÁR-UT 4. SZÁM
NYOMDA- ÉS KIADÓHIVATAL:

TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Egyes szám ára 6 fill.

Varsó és Ivangorod elesett.

Az orosz hadsereg tragédiája.

Alig pár napja csak, hogy Sasanov külügyminiszter nagyhangon kijelentette a dumában, hogy addig békéről szó sem lehet, amig az ellenség meg nincs semmisitve. Erre feleletül a német csapatok szerdán bevonultak Varsóba; alig pár óra mulva Ivangoródba a mi csapataink s a lihegve menekülő orosz hadakra az összes frontokon borzalmas csapásokat mérnek. Amikor a német és magyar seregek ilyen ragyogó fegyvertényekkel adják tanubizonyságát a központi hatalmak óriási erejének, — Sasanov szájhősködését a legagyalágyultabb muzsik sem veheti komolyan Azt, hogy az orosz hadak előre megfontolt taktika alapján vonultak ki Galiciából, Bukovinából, a Kárpátokból s Lengyelország nagy részéből, — a naivabbakkal még el lehetne hitetni. De hogy azokat a védőműveket, amelyeket évtizedeken át milliárdokra menő költségekkel épitettek ki, amelyeket legjobb katonaságukkal és ágyuikkal raktak meg, amelyek körül forgott eddig minden taktikájuk; amelyek bázisai voltak eddig ugy támadásaiknak, mint védelmi müveleteiknek, — tisztán azért üritették volna ki, hogy az ellenséget Oroszország uttalan homoktengereire csalják, józan elmének be nem beszélhetik. Hiszen ha ők minket Oroszország belsejébe akartak volna csalni, akkor azt megtehették volna féléve, egy éve is. Akkor nem kellett volna annyi százezer szerencsétlen orosznak Przemysl és a Kárpátok ércfalain elvérezni. Nem. Az orosz hadak azért adták föl Varsót, azért adták föl Ivangorodot, mert meg vannak verve s nem tudják pillanatra se megvetni lábukat a diadalmasan előreszáguldó ellenség előtt. Annak is örültünk volna, ha Varsó több hónapos ostrom után s nagy véráldozatok árán jutott volna kezünkre. De igy még nagyobb az örömünk és diadalunk, mert az orosz a hatalmas váraknak még csak a védelmét sem kisérelhette meg. Az orosz hadsereg — immár teljes bizonysággal állapithatjuk meg, — a végső, a megsemmisitő katasztrófa előtt áll. Annak az időnek a küszöbén állunk már, amikor teljes erőnkkel fordulhatunk többi ellenségeink ellen is, akiknek körében halálos rémületet keltett Varsó eleste. A francia és angol tudja már, hogy Varsóval nem egy nagy erőd esett el, hanem az orosz hadsereg harcképessége Varsó és Ivangoród elestének azért örülünk, mert a világháboru közeli végét jelenti. Az orosz óriás le van tiporva. A többi vagy meggondolja a dolgot s tisztességes békére törekszik, vagy fegyverrel végzünk velük. Bárhogy alakuljon is azonban a helyzet, a világháboru nem megy át az uj esztendőbe.

A két vár megszállása.

Berlin, augusztus 5. **Nagy főhadiszállás jelenti: Lipót bajor herceg hadserege tegnap és ma éjjel áttörte és elfoglalta Varsó külső és belső erődvonalát, ahol orosz utóvédek még szivós ellenállást fejtettek ki. A várost csapataink ma délelőtt megszállották.** Legfelsőbb hadvezetőség.

Keleti hadszintér: *Kurlandban*, Szamogitiában lovasságunk *Genaize*, továbbá *Irski* és *Onikesty* helységeknél az orosz lovasságot *elűzte*. Ez alkalommal és a Poniewiczstől keletre vivott harcokban tegnap és tegnapelőtt 2225 *oroszt, köztük két tisztet fogtunk el. Scholtz* és *Gallwitz* tábornokok hadseregei heves harcok között *tovább is előrenyomulóban vannak a Lamza—Osztrov—Viszkovt müút felé.* Az oroszoknak osztrov—rosani müút mindkét oldalán intézett *vitéz és kétségbeesett ellentámadásai hatástalanok voltak, 22 tisztet, 4840 embert elfogtunk és 17 géppuskát zsákmányoltunk.* **Délkeleti hadszintér:** Ivangorodnál és attól északra a helyzet változatlan. A felső Visztula és a Bug között **az üldözést folytatjuk.** *A Bugtól keletre német lovasság bevonult Vladimir-Volinszkijba.*

Jegyzet: Genaize és Irski mintegy hatvan kilométernyire északkeletre, Osikechty pedig ötven kilométernyire délkeletre fekszik Poniewiczstől.

Legfelsőbb hadvezetőség.

Budapest, augusztus 5. *Hivatalos.* **Azoknak a sikereknek hosszu sorát, a melyeket a szövetségesek a Dunajec melletti májusi csata óta Galiciában, Dél- és Északlengyelországban és a keleti tengeri tartományokban kivivtak, Ivangorod és Varsó elfoglalása koronázta meg. Tegnap a mi csapataink megszállták Ivangorodot, ma Lipót bajor herceg hadseregének német csapatai bevonultak Oroszlengyelország fővárosába. A Visztula és Bug között a szövetségesek üldözési harcok közben észak felé nyomultak előre. Az osztrák magyar lovasság elérte Uscilugot, a német lovasság Vladimir Wolynskit. — Egyébként a helyzet változatlan maradt.**

Höfer, altábornagy.

Hogy készült a hid Ivangorod körül

Berlin, aug. 6. Amikor a német-magyar hadak átlépni készültek a Visztulán, az orosz aviatikusok azt jelentették az orosz hadiszálláson, hogy a szövetségesek óriási társzekereken rengeteg szénát szállitanak a folyó partjára. Ebből az oroszok arra következtettek, hogy a németek hosszabb időre akarnak megtelepedni a folyó partján. A széna alatt azonban hidalkatrészek voltak amelyekből a hős német és magyar hidászok 36 óra alatt pompás hidat vertek három kilométernyi hosszuságban. Ezen történt a meglepetésszerű átvonulás.

Az ország és a szövetségesek öröme.

Budapest, aug. 6. Varsó és Ivangorod elestének hire a fővárosban leirhatatlan örömet keltett. Ismeretlen emberek összeölelkeztek, csókolóztak s mámorosan éltették a szövetséges uralkodókat, a népszerü vezéreket s a hadsereget. Ma este a fővárosban zenés takarodó lesz.

Bécs, aug. 5. Három óra felé lett Bécsben ismeretes, hogy a német seregek bevonultak Varsóba, mikor a hadügyminisztérium [illegible] zászlódiszt öltött. Leirhatatlan az örömujjongás.

München, aug. 9. Lipót bajor herceg Varsó elestét táviratban közölte a bajor királlyal. A hős herceg uralkodójától a Miksa József rend nagykeresztjét kapta.

Az olasz háboru.

Ujabb olasz vereségek.

— *Hivatalos.* —

Budapest, augusztus 5. A *tiroli* arcvonalon csak *Kreutzberg* nyereg vidékén került nagyobb harcokra a sor. A 92. számu olasz gyalogezred több zászlóaljának tegnap reggel a *Nemesalpos* ellen (Kreutzberg-nyeregtől északkeletre) megkezdett támadása *véresen összeomlott.* Az ellenség délután részben *futva* a határpatakról délre fekvő erdőkbe vonult vissza és ezek helyzetén egy ellenséges zászlóalj délután azzal akart könnyiteni, hogy meglepetésszerü előretörést kisérelt meg a *Seikofel* állás (közvetlenül a nyeregtől északra) ellen. Rövid harc után ezt is visszavertük. Halottakban körülbelül 100 embert vesztett, a zászlóaljparancsnok és a zászlóalj több tisztje elesett. Veszteségeink ezen ütközetben csekélyek voltak. A *görzi* grófságban az olaszok tegnap dél óta ismét hevesen tüzeltek *doberdói* fennsikon levő állásunk ellen. Az ellenséges gyalogságot, mikor *Sagradótól* és a *Sdraussinától* délre fekvő területnél támadólag akart előretörni, *tüzérségünk összelőtte.* A többi arcvonalon nem történt lényeges esemény. *Höfer.*

Olaszok a Dardanelláknál.

Páris, augusztus 6. A külügyi bizottság ülésén Delcassé hivatalosan bejelentette, hogy Itália nemsokára nagyobb számu csapatokkal vesz részt a Dardanellák elleni akcióban. Itália beavatkozására azért van szükség, mert számitani kell a bolgár-török megegyezésre, amely esétben a bolgár hadsereg együtt operálna a közös védősereggel. Delcassé kijelentette, hogy Romániában megbizhat az antant.

Francia földön

A nagy főhadiszállás jelentése.

Berlin, aug. 5. A Vogézekben a Lingekopfon és attól délre a harc ujra kitört. Egyébként jelentős esemény nem történt.

Együtt.

Páris, augusztus 6. Az angol, olasz és francia hadvezetőségek megbizottai tanácskozásra ültek össze, hogy megbeszéljék az angol, francia és olasz együttes akció módozatait. Jövőben a három hadsereg ugy a tengeren, mint a szárazon együttes taktika alapján fog működni.

AMERIKA

háborura készül.

Genf, aug. 6. A newyorki békebarátok hevesen tiltakoznak az ellen, hogy a kormány a népet akarata ellenére háboruba sodorja.

Kiélesedett

a szerb-bolgár konfliktus

Konstantinápoly, augusztus 5. A Turan értesülése szerint Bulgáriában egyre nő az a meggyőződés, hogy Szerbiával való barátságos megegyezés kizárt dolog és hogy a Macedon kérdést csak fegyverrel lehet megoldani. Az angol-francia dedeagacsi blokád nagy megütközést okozott Bulgáriában, amelynek politikusai el vannak keseredve a négyes-szövetség ellen.

A kormány a tisztviselőknek

Budapest, aug. 6 Az állami tisztviselők tudvalevőleg mozgalmat inditottak, hogy a mérhetetlen drágaságra való tekintettel drágasági pótlékban részesitsék őket. A kormány a kivánságot csak részben teljesiti. Ugyanis drágasági pótlékot egyetlen állami alkalmazottnak sem ad, hanem a háromnál több gyermekes tisztviselőket, akiket eddig 600, illetve 300 korona családi pótlék illetett meg, minden szabályszerü korban levő gyermek után 200, illetve 100 koronás pótlékban részesiti.

Meddig tart még a háboru?

Közli: **Dr. Hajós Ignácz.**

Zalaegerszeg, 1915. aug. 3.

Egy magasrangu német vezényló táborsokkal találkoztam, akivel évekkel ezelőtt külföldi utamon ismerkedtem meg. A háboru alatt megbetegedett és jelenleg egészségének helyreállitását várja Nürnbergben. Nagyon örült a viszontlátásnak és beszélünk elsőfordulata rögtön a háboru körül mozgott. Mit gondol meddig tart a háboru, kérdem? Rám nézett és röviden azzal felelt: „Ameddig a verekedő felek birják". Rögtön meg is magyarázta e kijelentést.

— Mindketten ugyebár dr. ur természettudományi világnézet hivei vagyunk és igy tudjuk, hogy a háboru sem egyéb, mint termelés rombolási alapon. Nem egyéb a háboru a mai gazdasági rendszerben egy nagy üzemszerü öldöklésnél, amelyben óriási rombolások végzendők, hogy a regenerativ épitkezést meg lehessen kezdeni. Az üzem határát is meg lehet mérni E mérésnek, — amely természetesen energiák körül mozog, — egyik példáját a következőképp állithatjuk be: A háboru eddigelé — hozzávetőleges számitás mellett — felemésztett a négyes szövetségnél holtakban, sebesültekben és betegekben, valamint foglyokban 8 millió embert, pénzben mintegy 50 milliárd koronát, 8000 ágyut, 5 millió fegyvert, sok százezer lovat, több millió barmot és ki nem számitható idegenergiákat. Mindezen tőkék természetesen korlátolt mennyiségben vannak a földön általában és főleg korlátolt mennyiségben vannak az egyes hadakozó hatalmak tulajdonában. Ezen gazdasági és lelki energiák feláldozásával szemben mint külsőleg felismerhető eredmény jelentkezett a háboru elején Galicia háromnegyedrészének elfoglalása, Keletporoszország egy kisebb részének elpusztitása és Elszász egy kis jelentéktelen részének megszállása; — később Oroszlengyelország háromnegyedrészének területi elvesztése és jelentkezett Belgium elvesztése, valamint Franciaország 10 departmánjának a németek által történt elfoglalása. Ha már most belileszkedik dr. Ur az ellenfél háborus tervébe, ugy kitünik, hogy a négyes szövetség 8 millió ember, 8000 ágyu, több millió fegyver, 50 milliárd tőke, megszámlálhatatlan ingó és ingatlan tőke és kifejezhetetlen lelki energiák feláldozásával mérlegébe beállithatja két egész birodalom elvesztését. A háboru végcélja volna az ellenség legyőzése, megsemmisitése, megtörése, vagy legalább lealázása. Ezek a célok a történt események után a négyes szövetség mérlegében már nem szerepelhetnek, ami még szerepelhetne, az az elvesztett területek visszafoglalása volna. No már most ha kétségtelen matématikai tényként szerepel az, hogy ezeknek a területeknek az elvesztése, illetve sikertelen megvédeésére folytatott küzdelem a fent jelzett értékeket és energiákat emésztette fel és egy évet vett igénybe, ugy nyilvánvaló az, hogy a status quo ante helyreállitása, tekintettel arra, hogy már ilyen anyaggal nem rendelkeznek, sőt az eredeti harcedzett anyaggal a háborut viselő felek egyike sem rendelkezik, legalábbis ujabb 10 millió ember, további 50 milliárd tőke, annyi vagy kétszeres lelki energiát és két évet igényelne. Minden gondolkozó ember ceruzával a kezében kiszámithatja, hogy ezek a mértek eziddőszerint alkalmai nem léteznek sem az embertanyagban, sem a háborúhoz szükséges gépezetben, de legkevésbbé léteznek a lelki energiák tárházában. Ha sokra beszélném, akkor a fent hivatkozott energiák ötödrészét van még az ellenség birtokában és hogy ezeket dobhatja még oda eredménytelen rombolási üzemének áldozatként. És ha a negyedrészét vesszük is alapul a fent jelzett méreteknek és visszanyitjuk a 12 hónaphoz és óvatos harcászatot tételezünk fel az ellenség részéről, amelynek a viselése nem tőle függ, ugy a négyes szövetség háboruviselésének szükséges energiák felhasználásához, elfogyasztásához három hónap nagyon is sok idő Ezzel megfeleltem arra a kérdésre, hogy meddig tarthat a háboru, illetőleg a harc. Legkésőbb október hó végéig, vagy november közepéig.

— Hogy volt megelégedve a magyarokkal? — kérdém. — A magyarok „die sind einfach unübertrefflich." Amidőn még arra kért, hogy a neve ujságba ne kerüljön, egy barátságos kézszorittással bucsuzott tőlem: „Auf Wiedersehen in Marienbad."

HIREK

—

— **Személyi hir.** Czech József altábornagy ker. parancsnok tegnap katonai kisérettel Nagykanizsára érkezett. A tábornok városunkban ezuttal több napot tölt és katonai szemlét tart.

— **Biffi ezredes kitüntetése.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a király a már többször kitüntetett Biffi Ferenc 20. honv. gyerm. ezredesének a 2. hadk. hadtápparancsnokának, az ellenséggel szemben vitéz és eredményes magatartása elismeréséül a Lipót-rend lovagkeresztjét a hadiékitménnyel díjmentesen adományozta.

— **Varsó elesett.** Tegnap a déli órákban terjedt el már a városban, hogy Varsó elesett. De az öröm és lelkesedés csak akkor tört ki a lelkekből, mikor a *Zala* a kora délutáni órákban rendkivüli kiadásával hiteles alakban számolt be e világeseményről. Az egész város lobogódiszt öltött és megkezdődött a készülődés az esti kivilágitásra és fáklyásmenetre. A szép idő kedvezett az örömünnepségnek és Nagykanizsa népe az utcán volt. A zenés fáklyásmenet a szépen kivilágitott főbb utakon vonult el, majd a városház palotája előtt megállott, ahol a katona zenekar serenadot adott és utánna a menet hazatért. E közben érkezett meg a „Zala" ujabb nagyjelentőségü távirata *Ivangorod* elestéről, ami a lelkesedést és örömöt még jobban fokozta.

— **Somogymegye küldöttsége a király előtt.** Megirtuk, hogy a királyt 85-ik születésnapján a törvényhatóságok diszküldöttségben keresik fel. A szomszéd Somogymegye törvényhatósága a diszküldöttségben való részvételre Makfalvay Géza főispánt, Kacskovics Lajos alispánt, Márffy Emil főrendet, Tallián Dénes bárót és Huszár Aladár törvényszéki elnököt kérte fel.

— **Bún Samu visszavonul a kereskedőtanonciskolától.** A Nagykanizsai kereskedők Társulata vasárnap d. u. a Casino helyiségében választmányi ülést tartott, a mely alkalommal több fontos, — a kereskedői köröket érdeklő aktuális ügy került tárgyalás alá. Sajnálattal vette a választmány tudomásul, hogy Bún Samu igazgató, ki a kereskedői tanonciskola ügyeit évtizedeken át buzgó odaadással vezette, az ezen intézetnél végzett igazgatói és tanári teendőkről lemondott. Mintegy lemondása megmásithatlan, a választmánynak nem maradt más hátra, mint a lemondást tudomásul venni és a visszalépő igazgató tanárnak érdemeit jegyzőkönyvileg megörökiteni. — A kereskedőtanonciskola tanári körébe Balog Dezső és Havas Rezsőtanárok katonai szolgálatot teljesitenek és igy az iskola majdnem teljesen tanerők nélkül áll. Hogy a jövő tanévben fennakadás ne álljanak be, a Kereskedők Társulata, — mint iskola fenntartó, *a következő pályázatot hirdeti* a lemondás folytán megüresedett tanári — esetleg igazgatói állás betöltésére és a távollevő tanárok állásainak ideiglenes betöltésére:

A Kereskedők Társulata pályázatot hirdet. Bún Samu igazgató tárgyaira — könyvvitel, keresk. számtan, váltótan — heti 5 óra. *Ideiglenes időtartamra* Havas Rezső tárgyaira — szépirás, könyvvitel — heti 4 óra és Balog Dezső tárgyaira — földrajz, számtan — heti 4 óra. Tanári tiszteletdij — óránként — évi 110 korona. *A pályázni óhajtók kéretnek ajánlatiakat f. é. aug. hó 15 ig Grünhut Henrik társulati elnök urhoz benyujtani.*

Szinházi hirek. Lengyelsir Nedbal világhirü operettje, a mely Bécs és Berlinben Polenblut cim alatt több mint öszázszor adatott, ma péntekre kerül nálunk utoljára szinre az előbbeni szereposztásban, amelyben Sebestyén Jenő és Fekete Rózsi remek uj táncokat lejtenek. A vezetőszereplők Peterdi, Tihanyi, Csanádi és Borbély Sándor. Szombaton és vasárnap vonulnak sziropadra „A vörös ördögök" látványos nagy operette ujdonság, melyre az előkészületek már befejezést nyertek. Az operettben a társulat összes személyzete vesz részt. Bruckner karmester pedig nagy ambicióval és energiával tanultatta be az operettet. Az operette ismét már is, oly nagy az érdeklődés, hogy tömegesen ostromolják a pénztári jegypénztárt.

— **A moratóriumos törlesztések fokozatai.** A legutóbb kiadott moratóriumrendelet a tartozások fokozatos törlesztését irja elő, s igy az eredékességek határidejének feljegyzése igen fontos és mellőzhetetlen ugy az adósokra, mint a hitelezőkre nézve. Tájékozódásukat nagyon megkönnyiti az alábbi két táblázat, melyet Halasi Béla dr. állitott össze igen áttekinthetően. E táblázat a lapból kivágható:

I.

Nyilt könyvkövetelések és drusváltók.

A követelés eredékességének ideje	Fizetendő volt az addigi moratóriumrendeletek szerint	Fizetendő lesz 10%-os részlet az eredeti összeg után
1914 augusztus előtti, augusztus, szeptember, októberi lejáratuak	60%	1915 szeptember, november 1916 január, március
1914 november, december 1915 január, február, március lejáratuak	50%	1915 szeptember, november 1916 január, március, május
1915 áprilisi lejáratuak	40%	1915 szeptember, november 1916 január, március, május, julius
1914 májusi lejáratuak	30%	1915 szeptember, október és november 1916 február, április, junius, augusztus
191 junius lejáratuak	20%	1915 szeptember, október és november 1916 január, március, május, julius, szeptember
1916 julius lejáratuak	10%	1915 szeptember, október, november, december 1916 február, április, junius, augusztus, október

II.

Pénzváltók,

melyek 1914 augusztus 1. előtt állittattak ki.

Az eredeti lejárat ideje	Eddig törlesztésben volt	Ezutáni törlesztés		
		időpontja		mértéke az eredeti összeg után
1915 augusztus előtt, augusztus, szeptember, október	[illegible]	1915 1916	október "	40% 40%
1914 november, december 1915 január	20%	1915 1916	november "	40% 40%
1915 január, február, március, április, május	10%	1915 1916	november "	45% 45%
1915 junius, julius	—	1915 191	november "	50% 50%

— **Kik a H. T. bizományosai.** A Hadi Termény r.-társ. közzétette azon cégek jegyzékét, kikke julius hó végéig végleges megállapodást kötött a bizományi viszony tekintetében — Alant a Zala- és Somogymegyék megbizottakat soroljuk fel: Grünhut Fülöp és Fiai, Heikal József, Danneberg és Weiss, Kaszter Miksa, Stolczer testvérek Reichenfeld Ig. Fiai társulva Goldmann Ignác *nagykanizsai* cégek; — Löwenstein Jakab és testvére Zalaegerszegi, Graner és Csakathurner, Hirschmann A. csáktornyai, Deutsch Ignác Siófoki, Dunántuli Agrárbank és Kemény B. a Fiai kaposvári, Frank Henrik és Fia és Simon József és Fia balatonboglári cégek. *Ezenkivül egyrészt még nagyszámu céggel a végleges megállapodás nem köttetett meg, másrészt pedig az erre vonatkozó beszélgetések tárgyalás alatt állanak. A szerződések véglegesitése során folytatólagosan fogják a bizományosok névsorát közölni.*

— **A belügyminiszter és a kenyérdrágitás.** A belügyminiszter felmerült eset alkalmából, évi 912 szám alatt jelentőségü határozatában kimondotta, hogy a kenyérnek kicsiben való árusitásánál kilogrammonként néhány fillérre szemelyen az 1914. évi 5600. B. M. szám rendeletbe illő kihágás.

— **A ki- és átviteli tilalom ujabb szabályozása.** A kormány f. hó 5-én kelt rendeletével a ki- és átviteli tilalmat, további gyógyanyagok és gyógyszerekre terjesztette ki.

— **A negyvenhárom—Steven éves népfölkelők besorozása.** Csakhamar itt az idő, mikor a 43—50 éves népfölkelőknek bemutatóösszeirásra kell jelentkezniök. Besorozásuk a következő módon fog megtörténni: Az alkalmasak három csoportba tartoznak. Az elsőbe a volt tisztek és altisztek osztatnak, akik egykor valamely különleges fegyvernemnél szolgáltak, pl. műszaki csapatoknál, hadi-tengerészetnél, most főfőtisztjük a kitöltő hadseregben jutnak. A volt honvédek ismét honvédek lesznek. A közös hadsereg volt tisztjei és altisztjei 3 : 2 arányban osztatnak a honvédséghez is. A legénység közül a volt honvédek szintén ismét honvédek lesznek, még a volt közösökk 3 : 2 arányban elosztatnak. A harmadik csoportba a ki nem képzett népfölkelők tartoznak. Ezeket szintén 3 : 2 arányban osztják szét. A honvédelmi miniszter valamennyi 43—50 éves volt tisztet és altisztet a gyalogsághoz helyezteti. A volt tisztek legutóbb viselt rangfokozatukat fogják viselni, amit hiteleson igazolniok kell. Négyhetes kiképzőtanfolyamot is felállitanak, amelyben a 43—50 éves tisztekkel, ha kérelmezik a felvételt, a megváltozott utasitásokat és rendszabályokat fogják megismertetni.

— **Nők a katonai irodákban.** A harctérre vonulók számának növekedésével egyre több tér nyilik, hogy a nők bebizonyithassák használhatóságukat. Mint értesülünk, a hadügyminisztérium legutóbb rendeletet küldött a katonai hatóságokhoz, hogy a katonai irodákban alkalmazott segédszolgálatos tisztek és altisztek helyét a lehetőség szerint, nőkkel töltsék be, megfelelő napidij mellett. Az állások betöltésénél katonatisztek és altisztek özvegyeit és árváit kell elsősorban figyelembe venni. Ahol ez a helyettesités nem lehetséges, a most szolgálatban lévő ilyen tiszteket és altiszteket a majdan bevonuló 43—50 éves tisztekkel és altisztekkel váltják fel.

— **Zsebrákok büntetése — régente.** A kanizsai rendőrség buzgalommal igyekszik jártatlanná tenni az élelmiszerszurzsorásokat és élelmiszerhamisitókat a siker érdekében helyénvaló szigort alkalmaz. Szigoru a rendőrség által kiszabott büntetés, de ez ellen nincs joguk zugolódni, már csak azért sem, mert a régi jó időkben még sokkal szigorubban hántak el az élelmiszerhamisitók elvetemült fajzatával. Gyomormzsebrákok már akkor is voltak és éppen az a tény, hogy fajtájuk még máig sem vesszett ki, bizonyitja helyénvalóságát veiük szemben a legkérlelhetetlenebb szigornak. Az élelmiszerhamisitókkal szemben egyik 1740-ben kelt rendelet ekképen intézkedik: „Minden férfi és asszony, aki vizes tejet akar eladni, kihágásért arra ítéltessék, hogy a torkába tölesért dugjanak le és ebbe a hamisitott tejből annyit töltsenek, — amennyit a bünös, orvosi itélet szerint, egészségi ártalom nélkül elbir. Továbbá minden férfit és asszonyt, aki répa, kő vagy más tárgy hozzáértésével növeli a vaj sulyát, el kell fogni és pellengérre állitani. A vajat a tettes fejére kell nyomni és addig otthagyni, amig az egész vaj el nem olvad és a gaz hunczuton le nem folyik és a kutyák végig nem nyalják. A népnek pedig megeogedtetik, hogy a pellengérre allitott vajhamisitót szidalmazza, amint jól esik, csak más polgárokat né bántson, vagy az isten és király nevét ne káromolja. Ha hideg van, akkor a bünös mellett tüzet gyujtanak, hogy ettől a vaj megolvadjon és az arcán, testén végig folyjon. A szégyenlő büntetése vár arra is, aki zaptojást ad el. — A biróság által összeszedett tojásokat kiosztják az utcai gyerekek közt és ezek a nép mulattatására megdobálják velük a gonosztevőt. — Tilos azonban egyéb tárgygyal dobálódni." A viszonyok tanusága szerint ugy látszik, helyénvaló lenne életbeléptetni ismét ezt az 1740 beli rendeletet!

— **Istentisztelet.** A háboru első évének gyászoimes befejezése alkalmából országszerte az összes felekezetek templomaiban hálával adóznak a szegek Urának. A nagykanizsai ir. hitközség templomában a hálaadó istentisztelet f. hó 7-én, szombaton, a délelőtti 10 órakor kezdődő Muszaf ima keretében lesz megtartva; miről is a hitközség tagjai ezutton is értesittetnek.

— **A király millitéknapja a harctérre.** Augusztus 18-ára a koronás uralkodó születésnapjára a Hadsegélyző Hivatal ajándékot akar küldeni a harctérre a katonáknak. E nagyszabásu terv megvalósitása nagy költségekkel jár, s azért kéri ebben a Hadsegélyző Hivatal az áldozatkész közönség támogatását is. Elsősorban pénzadományokra van szükség, hogy a Hadsegélyző Hivatal maga szerezhesse be a harctérre küldi bátyáinak legiakább megtelelő ajándékokat. De a pénzadományokon kivül szivesen fogadnak: cigarettát, cigarettapapirt, szivart, dohányt, szipkát, pipát, szerkesztőt, tárcát, kapcsot, kabátot, szappant, gyertyát, nélkülözhetőt olvasni való könyveket és füzeteket, továbbá csokoládét, kakaót, citrom-szivat, limonádéport, szájharmonikát, stb. stb. Vidékről a posta portómentesen szállitja a Hadsegélyző Hivatalnak ejnyett csomagokat, ha a feladó vagy a harcban levő katonák részére szánt [illegible] Mindegy nagyon kevés idő áll rendelkezésre, sürgősen egy sajtó mindenki ajándékait postára, hogy azok legkésőbb augusztus 8-ig Budapestre érkezzenek. A levelezőlapok és levelezőlapok erre a célra kiküldetnek: Hadsegélyző Hivatal, Budapest, IV., Váci-utca 86. — A pénzadományok pedig a Hadsegélyző Hivatal Ügyvezetőbizottsága (Budapest, V., Országház) czimére, Tagyik Ügyvezető a kedves otthonról távol levőknek küldött ajándékoknak a nagyat! Akiben élő magyar szív dobog, küszöngni hogy meg áldozatát a szemen szivén! *A Hadsegélyző Hivatal felkéretnek lapunk szerkesztőbizottsága is szivesen fogadja az ajándékokat és azokat mindenkor szivesen szolgálja.*

NESTLÉ-FÉLE GYERMEKLISZT
csecsemők gyermekek és lábadozók legjobb tápláléka gyomor- és bélbetegségek után. Mindenkor kapható.
Próbadobozt és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermekneveléről teljesen díjtalanul küld a Nestlé-féle gyermekliszt társaság, Wien I., Biberstrasse 6 U

Telefonon kikémelt orosz támadás.

— Ha a tüzértiszt tud oroszul. —

Egy tüzértiszt írja julius 7-én Keleti Galiciából:

— Mint ütegem első tisztje, tegnap éppen az előnyomulásra való parancsot vártam, amikor hirtelen sürgősen P. vezérőrnagyhoz hívtak. Az összekötő tiszt körülbelül megadja az irányt; ellovagoltam. Először egy igazi kriegsgaliciai mocsárba kerültem, azután a saját rajvonalunkba, — végre mégis eljutottam szerencsésen, ha félholt lovam is, a tábornok szállására. Megkérdezi tőlem:

— Maga az a lőhadnagy, aki oly jól tud oroszul? Éppen önre vártam. Kérem vegye azonnal, de azonnal a telefont a füléhez.

— Megteszem és legnagyobb bámulatomra orosz hangokat hallok. Szerencsés véletlen segitségével összeköttetésbe kerültünk egy ellenséges tábori vezetékkel, amely a legközelebbi vasuti vonal állami távirószolgálatára van berendezve.

— Éppen idejében érkeztem, mert alig állok ott egy percig, már is hallom, hogy az orosz hadosztály vezérkari főnöke a dandárparancsnokságot hívja a telefonhoz. Nem értik meg egymást, összeszidják a telefonost, minden szót ismételnek egy párszor, — végre rendbe jön a dolog.

— És a beszélgetés tartalma a két orosz (a hadosztály vezérkari főnöke és a dandárparancsnok között? Nem kisebbről van szó, mint egy támadási parancsról: „Az első ezred két zászlóalja a 233. számu vasuti keresztezésnél megtámadja a 245. számu magaslatot, s ugyanekkor a 2. ezred három százada dél felől nyomul előre. Azonnal végrehajtandó!"

Ez volt az orosz beszélgetés. Azonnal jelentem, amit hallottam P. vezérőrnagynak. Snájdig tábornokunk azonnal kiadja parancsait. Ezek elég egyszerűek, voltaképpen csak a szakaszparancsnokok figyelmeztetéséből állnak, mert hisz ott a vasut mellett elég erősek vagyunk ahhoz, hogy mindenféle ellentámadást sikeresen elháritsunk.

A telefonnál maradok és várok. Az orosz dandárparancsnok szárnysegédje, kiejtése utáni itélve, szentpétervári — tovább adja a támadási parancsot, — mindent a mi telefondrótunkon át. Neki felel egy moszkvai őrnagy kedélyes hangja:

— Ugyan, ugyan, nagyságos uram! Már megint offenzíva? Mire való ez? Hiszen semmit sem használ! A végén mégis csak elszaladunk!

— Ezeket a részletparancsokat is közlöm tábornokunkkal. A kezeit dörzsöli. Egy ilyen pontosan bejelentett támadás, amelynek óráját, irányát és erőbeosztását is bejelentik, nagyszerű ünnepély lesz az ott a vasuti töltés mellett! . . . .

Estefelé ismeretessé válik az orosz vállalkozás eredménye: kétezernél is több foglyot ejtettünk, két géplegyvert zsákmányoltunk, az oroszok harc nélkül kerültek kezeink közé. A foglyok között van egy kövér, tekintélyes moszkvai őrnagy is, bizonyára ugyanaz, aki a hasztontalan támadás ellen oly meggyőződéssel emelt szót. Egy századparancsnok és három más tiszt elesett. Ezt az áldozatot is jelenti később a telefontirót, amely a támadás tökéletes kudarcáról szóló rémhirt közli az ellenséges hadosztálypárancsnokkal.

Most, ugy látszik, tisztában kezdenek lenni azzal, hogy minden ellenállásuk hiábavaló. Az egyik 18 centiméteres ágyujukat egy nappal azelőtt uj Skoda-üteginknek egyik telitalálata semmisitette meg, a másik 18-ast még ezen az éjjelen vissza kell vinni, a parancsokat a telefonon ismétlik. Azután jön a rémhir. „Az osztrákok és magyarok vad hurrával megrohanják az erdőt, a németek jönnek dél felől, e legszörnyübb tüzérségi tűz alatt állunk," — az összeköttetés itt megszakad, tüzérségünk valószinűleg szétlőtte a drótokat.

— Feladatomat elvégeztem, visszalovagolok az üteghez, azután a parancsnokomhoz, a megfigyelő állomásra, — még éppen jó időben jövök, hogy alkonyatkor olyan pánikot figyelhessek végig, olyat, aminőnél szörnyübbet el sem lehet képzelni: öt ellenséges üteg a legnagyobb zürzavarban keresi a menekülést, az egyik az ellenség irányába, a másik a saját gyalogsága felé. Egyes ágyuk még fedezékükben vannak, tüzelni próbálnak, a legénységet a kozákok az ágyuk felé kergetik; egyik gránátunk hirtelen közéjük csap és egyetlenegy lövés sem jön onnan többet. Pontosan halljuk tüzérünk hurráját, a tüz ropogását, látjuk a sötétben menekülő kozákezredet és az éjszaka ráborul a harctérre, amelyen csak a messzi falvak égése ad világosságot.

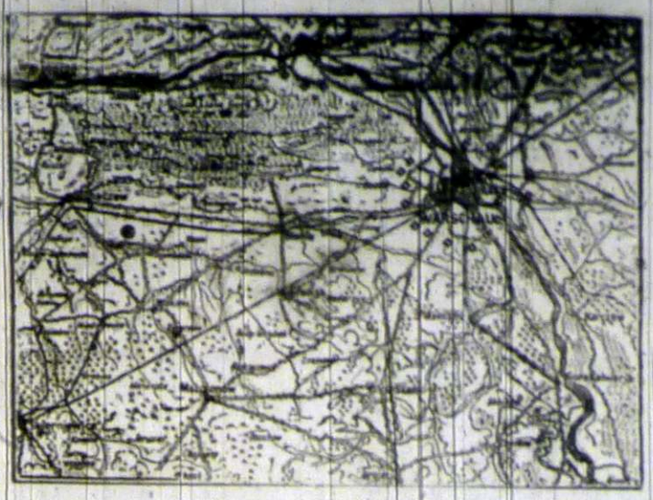

Az elfoglalt Varsó körüli harctér.

Kereskedők figyelmébe!
Bevásárlási könyvecskéket céggel ellátva a legolcsóbb áron :: szállit a ::
ZALA NYOMDA ÜZLETI KÖNYVGYÁRA
:: Nagykanizsán. ::

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
távollétében a szerkesztőért felelős:
Fischel Lajos
kiadó: Fischel Ernő

Kereskedelmi iskolát végzett
GYAKORNOK
alkalmazást nyerhet, STRÉM és MEIN cégnél. 12261

Kiadó november 1-re Vörösmarty-utca 13. szám alatti utcai, mely áll 3 szobából, hozzátartozó melléklhelyiségekből és kertből. — Bővebbet Teleky-ut 44 szám alatt.

Odol
Feltétlenül legjobb szájvíz

Ujból érkeztek!
Fehér, fekete, szürke és barna
vászon cipők és :: Sandálok ::
minőségemű CIPŐÁRUK, KATONAI BŐRFELSZERELÉSEK, (gamasni,)— Gyulay táska, pisztolytok, övszíj stb. ESŐKÖPENY, HÁTIZSÁK a legjobb :: :: minőségben kapható :: ::
MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
cipőáruházban a városi bérpalotában Fő-ut.

F.F.
Fischel Fülöp Fia
Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.
Legnagyobb választéku
papir és irószerraktár
Mindenféle irodai felszerelés, iskolaszerek, sokszorositó készülékek, irógépkellékek, :: díszlevélpapirok, üzleti könyvek, zsebkönyvek, diszművek, imakönyvek, zeneművek stb., stb
Könyvkereskedés
Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet
Izléses kiállitásu nyomtatványok és könyvek legolcsóbb árban gyorsan készülnek.

Levélpapirok
óriási választékban kaphatók
Fischel Fülöp Fia
könyv. és papirkereskedésében
Nagykanizsán.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemü okmányok, részvények, cimkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghivók, névjegyek, gyászjelentések stb. készitésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésesebb kivitelben.

Telefon 78. **Telefon 78.**

Nyomatott a kiadóhivatalban „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 7. szombat. 179. szám

KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA SUGÁR-UT 4. SZÁM
FŐKIADÓHIVATAL:
„ZALA" Hírlapkiadó és nyomda r. t. Nagykanizsa Sugár-út 3.
TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Egyes szám ára 6 fillér

13.

Nem mondja többé senki, hogy a 13-as szám szerencsétlen, mert íme, a világháboru *tizenharmadik* hónapjában aratják a magyar és német hadak a világtörténelem legcsodásabb diadalait s a világháboru *tizenharmadik* hónapja lebbentette föl szemeink előtt a jövendő rejtelmeit takaró függönyt, amely mögött közeli végleges győzelmünket s a közeli békét látjuk. Az orosz óriást, amely esztendeig dőzsölt osztrák földön, — amely megszentségtelenitette a magyar földet is s amely hajmeresztő kegyetlenséggel pusztitotta a német határokat, — a földrengető csaták tizenharmadik hónapjában saját földjére vertük vissza s olyan hatalmas területet vettünk el birtokából, amely nagyobb Magyarországnál. A káprázatos győzelmeknek ebben a szép hónapjában bevallhatjuk, hogy voltak idők, amikor a legsötétebb pesszimizmussal néztünk a jövendő elé. Przemysl eleste után sohasem hittük volna, hogy lehet még erő, amely az oroszok galiciai uralmát megtörhetné. Amikor a gyalázatos horda elárasztotta a kárpáti bérceket, amikor magyar vármegyékben a cár emberei parancsoltak a mi népünknek, — bizony bizony nagy volt a mi hazafias lelkünk kesergője. S amikor Kelet Poroszországot elözönlötte az ázsiai vadak megszámlálhatlan serege, — nem tartottuk már lehetetlennek Berlin veszedelmét sem. De az igazságos Isten csak próbára tette a mi népünket, de nem hagyott el bennünket egyetlen pillanatra sem. Hogy történt, mint történt? Káprázatos álom. Egy gyönyörü reggelen arra ébredtünk, hogy édes hazánk földjén nincs orosz. Aztán, mint valami moziképen, üzték-kergették egymást a szenzációs események. Przemysl visszafoglalását követte Lemberg, Lembergét Galicia és Bukovina megtisztitása. De még ekkor se gondoltunk tovább. Lelkünkben csak mint elérhetetlen vágy élt Varsónak, Ivangorodnak meghódítása. S íme, a világháboru tizenharmadik hónapjában miénk Lengyelország is. Dicsőség érte a magyarok Istenének! Van e még ma is valaki, akinek meggyötört lelkét nem a legszebb remények töltik el a világháboru tizenharmadik hónapjában? Van-e valaki, akár ellenségünk közt is, aki komolyan hinné hogy a végső diadal nem a miénk lesz? Eddig miénk volt egész Belgium és Franciaország legáldottabb része. Élethalái harcunk tizenharmadik hónapja jogarunk alá hajtotta egész Lengyelországot. Legnagyobb ellenségünk a lábunk előtt hever. A francia csak önvédelmi harcot folytat. A legnagyobb német hadvezér joggal jelenthette ki, hogy a döntő győzelmet már az összes harcteréken megnyertük. Ellenségeink csak azért küzdenek, hogy a bukás következményeit enyhitsék. Amilyen rohamos volt előnyomulásunk Oroszországban, olyan rohanvást visznek bennünket az események a béke felé.

A német munició.

Frankfurt, augusztus 7. Az angol lőszerminisztérium államtitkára egy gyülésen a következőket mondta: Sikerült megtudnom, hogy a németek naponta mennyi gránátot gyártanak, de nem hozhatom nyilvánosságra. A szám olyan óriási, hogy amikor meghallottam, a borzalomtól elállt a szavam.

Az orosz háboru

Üldöző harcok a Visztula és Bug között

Az oroszok Varsót ágyuzzák.

— *Höfer jelentése.* —

Budapest, augusztus 6. (Hivatalos) **Orosz hadszintér:** *Ivangorodtól* északnyugatra szövetségeseink előrehaladtak. *A Visztula és Bug* között az üldöző harcok tovább tartanak. **Keletgaliciában** a helyzet változatlan. *Höfer altábornagy.*

A nagy főhadiszállás jelentése.

Berlin, augusztus 6. **Keleti hadszintér:** *Kurlandban* Popelnél (Ponievictől keletre 60 kilométernyire) és Kovarszknál és Kurklenál, (Wilkomierztől északkeletre) sikeres lovasharcaink voltak. A *Narev* arcvonalon *Lomzdtól* délre *a német hadsereg az oroszok makacs ellenállása dacára tovább is előrehaladtak.* A *Novogeorgievszk* várát körülzáró csapatok a Bug torkolata és Nazielszk között, Blendosztvótól délre *áttörtek* egy ellenséges állást és az alsó Narev felé haladtak előre. Léghajórajunk a *Bialisztoki* vasuti telepekre bombákat dobott. Amint a tegnapi jelentésben említettük, az oroszok, miután *Varsó* külső és belső erődvonalából kivetettük őket, anélkül, hogy a harc a várost bármikép is érintette volna, *kiüritették Varsót és a Visztula jobbpartjára, Pragára vonultak vissza. Innen tegnap reggel óta tüzérségük és gyalogságuk Varsó városának belsejét erősen löví. Ugy látszik,* hogy az oroszok különösen a régi lengyel királyi palotát akarják elpusztitani. Természetes, hogy olyan nagy városban, mint Varsó, ilyen szétszórt tüzelés nem okozhat csapatainknak veszteséget. Ezek után nem igen számithat hitelre az oroszoknak az az állitása, hogy a lengyel fővárost kimélés céljából üritették ki. **Délkeleti hadszintér:** A *Visztulán* tul előnyomult **csapatainkelfoglaltak néhány ellenséges állást.** Az oroszok ellentámadásai sikertelenek maradtak. Mackensen tábornagy hadseregei *folytatják üldöző harcaikat.* Novoalexandriától északkeletre **osztrák-magyar csapatok**, Savinnál (Cholmtól északra) a németek verték ki az ellenséget állásaiból. *Legfelsőbb hadvezetőség.*

VARSÓ UTÁN.

Berlin, aug. 7. A reggeli lapok jelentik, hogy a német-magyar csapatok Varsó és Ivangoród mögött sarkában vannak a megvert ellenségnek. Hamburgi jelentés szerint a német seregek az egész vonalon állandó előnyomulásban vannak Riga, Dünaburg és Wilna ellen. Párisi lapok Varsó elestét eldugva közlik. Az olasz sajtó az eseményt lekicsinyiti. A pétervári sajtó bejelenti Riga kiüritését.

Az olasz háboru.

Csapataink olasz területen. — Az olasz támadások állandó teljes kudarcai. — A harcteret olasz holttestek boritják.

Budapest, 1915. aug. 6. Hivatalos. **Olasz hadszintér:** *Az olaszoknak* naponta megismétlődő támadási kisérletei és elszigetelt előtörései *rájuk nézve állandóan teljes kudarccal végződnek.* Ahol olasz gyalogság támadást kezd, ott már vagy ágyutüzünk üzte őket vissza, vagy ha ezt állják, vitéz gyalogságunk veti őket vissza nagy veszteségeik mellett. Az eseményeknek e lefolyásán mitsem változtathat az ellenség által gyakorlatba vett legalaposabb és legerősebb tüzérségi előkészi és sem... Igy meghiusult ötödikére virradóra éjjel és tegnap az ellenségnek több támadása, még pedig egy *Sagradóból* intézett és egy másik *Podgorai* magaslat ellen, ahol a **harcteret olasz holttestek boritják.** Hasonlóképen eredménytelenek maradtak a *Plava* szakaszon és *Krn* területen intézett ellenséges előretörések. Egy tüzérségi megfigyelésre szolgáló **olasz lőtött léghajót Monfalconénál lelőttünk.** A Karni alpokban *Monte Paralba* környékén csapataink **olasz területen** megszállottak néhány előnyös magaslati állást. A *tiroli* arcvonalon egy ellenséges rázlóáljnak *Col Di Lana* (Buchenstein ellen intézett támadását visszavertük. Egy járőrünk az *Ortler* területnek egyik olasz oldalvölgyében rajtaütött az ellenségnek egy félszázadán és annak jelentős veszteségeket okozott. *Höfer.*

Tengeri események az Adrián.

Olasz tengeralattjárót elsüllyesztettünk. — Olasz léghajót Pola felett leszedtünk.

Budapest, aug. 5. Hivatalos. **Tengeri események: Egyik tengeralattjánk tegnap reggel egy Nautilus tipusu olasz tengeralattjárót Pelagosánál megtorpedózott és elsüllyesztett. Cita di Fesi olasz léghajót augusztus ötödike és hatodika között éjfélkor amikor kisérletet tett arra, hogy a polai kikötő felett átröpüljön, srapnelltüzünkkel leszedtük, mielőtt még bármiféle kárt okozhatott volna. Három tengerész tisztből egy gépészből és két katonából álló teljes személyzetet elfogtuk. Léghajót Pólába hoztuk.**

Flottaparancsnokság.

Marakodás az olasz minisztertanácsban.

Lugano, augusztus 7. Az olasz lapok nem csinálnak titkot belőle, hogy a legutóbbi minisztertanács rendkivül szenvedelmes lefolyásu volt. A kormány tagjai igen hevesen támadták Martini gyarmatügyi minisztert, a háborus izgatások egyik főhősét, amiért elhallgatta a libiai helyzet ijesztő voltát. Martini ezt azért hallgatta el, hogy a kormány ne riadjon vissza az osztrák hadüzenettől.

Francia földön

Berlin, augusztus 6. A nagy főhadiszállás jelenti. **Nyugati hadszintér:** *A Lingekopfon* és attól délre a harc még tart. Védőágyuink négy ellenséges légijárművet leszállásra kényszeritettek. Közülük egy leégett, egy másikat szétlőttünk. A tengerparton egy francia hydroplán a bennülőkkel kezünkbe került.

Milyen békét akar Franciaország?

Páris, augusztus 7. Poincaré elnök a háboru évfordulóján a kormányhoz üzenetet küldött, amelyben hangoztatja, hogy Franciaország csak olyan békét fogad el, amely a szétrombolt francia hazát helyreállitja és a francia nemzetet megoltalmazza a germán ambiciók ellen.

„Most jön Nyugat."

München, aug. 7. A bajor király a lengyelországi győzelmek örömére rendezett tüntető felvonulást végignézte s beszédet is intézett az örömittas tömeghez. Többek közt ezeket mondta: A keleti operációk szerencsés befejezése után a nyugati harctér következik. Nem kétlem, hogy itt is hasonló előhaladást teszünk, mint az orosz harctéren.

Páris aggódik az orosz hadseregért.

Rotterdam, aug. 7. Párisban nagy aggodalommal kisérik a lengyelországi eseményeket. Párisba ugyanis hire érkezett, hogy az oroszok visszavonulása Brestlitovszk felé veszélyeztetve van, mert a vár erőditményeihez Mackensen serege közelebb áll, mint az orosz sereg. Alapos tehát a félelem, hogy az oroszok visszavonulási utját teljesen elvágják.

A trónörökös ünneplése.

Budapest, augusztus 7. A trónörökös, aki Budapesten tartózkodik, ma a főváros lakossága rendkivüli ünneplésben részesiti. A polgárság a katonazenekarok közreműködésével nagyobbszabásu fáklyásmenetet rendez, amelyet a polgármester és a tanácsnokok vezetnek. A menet felvonul a várba, ahol Bárczy István polgármester fogja üdvözölni a trónörökös párt, akik az erkélyen fogadják a főváros hódolatát.

Ivangorod.

Mikép keletkezett a vár.

A Visztula folyónak az a része, melyen Ivangorod vára uralkodik, ütőerét képezi a folyó két partján elterülő vidéknek, melyen jelenleg az óriási dögtő csata folyik. Ivangorod, mely szelött Demblin volt, Lengyelországnak igen fontos sztratégiai pontján fekszik ott, ahol a Vieprz a Visztulába ömlik. A Visztula itt kétszázméter széles. Maga a vár valamivel délre fekszik a helységtől, ahonnan mindkét folyót uralhatja.

A vár jelentőségét fokozza az, hogy a Visztulán aránylag nagyon kevés az átkelési hely. Ivangorodtól egészen odáig, ahol a Pilica ömlik belőle, a Visztula magas sziklapartok között folyik, melyek a tájképet nagyon széppé teszik ugyan, de az átkelést felette megnehezítik. A folyóval mindig párhuzamosan fut a Varsó-Lublini út, mely csak Ivangorod közelében szeli a Visztulát.

Ott áll a folyó jobb partján Pulawy város, melyet Nova-Alexandriának is neveznek és amelyet a varsói gardag emberek mindig előszeretettel használtak nyári tartózkodási helynek. Pulawy egykor a Czartorisky-nemzetségének volt ragyogó székhelye. Ennek a régi lengyel mágnás családnak hatalmas kastélya még most is uralja az egész vidéket és terjedelmes parkja egészen a Visztuláig terjed. A kastélyban rengeteg a történelmi műemlék.

Mikor a Czartorisz.yak czernyolosz-harmiacegyben részt vettek a lengyel mozgalomban, annak balsikere az ő sorsukat is egyszersmindenkorra eldöntötte. A család tagjai szétszóródtak, egy részük számüzetésben halt meg, a birtokot az orosz állam lefoglalta, egyik részét szétosztotta érdemek jutalmazása fejében az orosz katonatisztek között, a másik része állami birtok lett és a nagy kastélyban ma erdészeti főiskola van.

A kastély előtt megélive, a Visztula partján, ott látjuk délfelé Kazimierz városkát, mely a folyó jobb oldalán fekszik. Nevét Nagy Kázmértól nyerte, aki felépítette. Ma majdnem kizárólag zsidók laknak benne. A városka előtti hegyen egy kerek torony omladéka van, mint egyedüli maradványa Nagy Kázmér egykori várának. A Kázmér-torony felől nagyszerű kilátás nyílik a folyó másik partjára, ahol Janovic község fekszik. Maga Kazimierz is nagyon szép képet nyujt, mert mély völgyben fekszik, melyet zöld mezők és erdők környékeznek. A várost körülzáró hegyeket csak három kijárat hasítja át és így ez a hely kiválóan alkalmas a védekezésre. Valamikor ez a város nagy gabonakereskedelmi központ volt s nemcsak német és holland kereskedők keresték fel, hanem nagyszámu angol gabonagyönökök is. A hosszu gabonaszürök most legnagyobbrészben üldözöbben vannak. A Visztula folyónak itteni része is leglakabb sziklák és domb ok között halad és alig van hely, amely alkalmas volna az átkelésre.

Nyugat felé van a radomi kormányzóság. A lublini kormányzóság a Vieprz folyó vidéke, mely nagy ívben jön Tomaszov felől a Visztula irányában. Folyásában nagykiterjedésű moesarak kisérik, melyekben özönvíz előtti állatok maradványai találhatók. A lublini kormányzóság nyugati oldala inkább homokos, de kelet felé mindinkább termékeny lesz és a Bug tájékán már igen nagy mennyiségben terem meg a buza és a rozs. A nagy városok nem fekszenek közvetlenül a folyó partján, hanem valamivel oldalvást tőle, Radom éppen ugy, mint Lublin, mely déli Lengyelország legjelentékenyebb városa és igen bájosan terül el sok domb, tó és mocsár közepette a Bisztrica partján, mely egyik kis mellékfolyója a Vieprznek.

Steckenpferd liliomtejszappan.

Bergmann & Co, Tetschen-E. gyártmánya

elérhetetlen hatása megszűnik eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mint szembetűnő ellenszer lévőfolt-bőrnyűtlenek. Gyógytárakban, Drogueriákban, illatszer- és fodrász üzletekben 1 kor. áron kapható. Sittkay pótrétlen hatása nél kőpolásra a Bergmann „Mimosa" illatkrémje, mely tubusokban 80 filléret mindenütt kapható.

Pixavon hajápolás

tudományos alapon

a leghelyesebb mód a fejbőr ápolására és a haj erősítésére.

Ára üregszakot: 2. 50 K. — Hímspolig elegendő

HIREK

Az lesz csak a nagy nap...!

Csak egy két megtépett szirtecske áll még
A viharzó tenger morajló árjában,
Csak egy két szirtecske, hol szélcsendesség
Van a körülkörül dübörgő viharban!

Oda menekült — a legnagyobb nagyság —!
Szent álomálom — a számüzött Béke;
Hogy ott várja be, míg az irgalmasság
Győz a gonoszságon, az ember szivekbe.

Én hiszem, kiég a gyűlölet lángja!
S majd szeretet tüze lobog a szivekben,
Hiszem, hogy nem tart sokáig rabsága . . .
Eljön a nap, hogy ujra vissza térjen.

S az lesz a nagy nap! Az ő fogadása
Fényesebb, nagyobb lesz a hires Cézáréénál,
Mert sok könnyek a vérnek áll el a folyása,
S mert szabadabb e nép a szolga Rómánál!

Azon a napon mind-mind visszatérnek
Az épségben maradott szabad dalák,
Mig Cézárral csak a talpnyalók jöttek
És ur lett tovább is Rómán a merokság.

Azon a napon egy egész földövön
Ünnepségre gyülnek össze az emberek,
Mig Cézár jöttét csak egy kicsi körön
És csak a romlott Róma ünnepelte meg.

Szabad nemzetek béke napja lesz ez!
Egy ujkor első napja, tele reménységgel,
S ez első napon, a szellem szabad lesz,
S megölt „Moloch"! Ezzel legyverével!

Nagykanizsa, 1915. julius 30.

Krajcsics László.

— **Kitüntetett zászlós.** Őfelsége *Krausz* József zászlóst, *Krausz Fülöp* nagykanizsai vendéglős fiát a másodosztályu vitézségi éremmel tüntette ki. Egy hétre rá, hogy a szép kitüntetést a mellére tűzték, megkapta a második kitüntetést is, az elsőosztályu vitézségi érmet. Krausz zászlós egyike azoknak, akik mindjárt a hadjárat elején a harctérre kerültek. Két izben meg is sebesült. Érdekes, hogy Krausz József zászlós volt az, első zalamegyei katona.

— **Hadifogságban.** *Herlinger* Rezső 20-ik honvédgyalogezredbeli hadnagy, Körmend érdemes főjegyzője a galíciai harcok idején hadifogságba jutott, ahonnan most levelet ír haza. Ebben közli, hogy életveszélyes tűdő- és lábsebesüléssel került az oroszok hadifogságába. Jelenleg Kiewben ápolják. — A lábsebe már gyógyul, de tüdeje, amelyet golyó furt át, még mindig rossz állapotban van.

— **Üdvözlet Lublinból.** A mai postával a következő levelet kaptuk: Tekintetes Szerkesztőség! A Brysztrica patak mentén kűzdöttünk már egy hónapja s ma, julius 30-án bevonulunk Lublin városába. E szép város két tornyát szemlélve üdvözöljük a kedves nagykanizsai ismerősöket, amelyek tolmácsolásra tisztelettel kérjük a *Zalát*. Rothmayer János hadapród, Cavallooi hadnagy, Reicitz László hadnagy, Jellenik Miklós hadapród, Illa Lajos zászlós, Tóth Lajos hadapród, Baad Ferenc hadapród, Hász Péter zászlós, Varga Sándor hadapród, Hettzey Sándor, Mengle Ferenc zászlós, Czeller Gyula.

— **Szabadai hirek.** „A vörösördögök" szenzációs látványos nagy operette ujdonság, melyből már a jelenleg folyamatban lévő próbát is megtartották, ma szombaton vonul nálunk először szinpadra, melyre a lázas előmunkálatok még mindig folyamatban vannak. Az első kép „A vörösördögök", II-ik kép „A miltrovicai tánc", III-ik kép „Mindenütt jó de legrosszabb otthon". IV-ik kép „A nazarénus", V-ik kép „Megfizetem világosárt", VI-ik kép „Vive le Kaiser", VII-ik kép „Magyarország nem volt hanem lesz". Az előadásban a társulat összes tagjai vesznek részt. Vörösördögök vasárnap ujra megismétlődik, ez idényben utoljára. — Hétfőn egy rendkivül szellemes pikáns s rendkivül kacagtató bohózat ujdonság „Az éjjeli őr" kerül szinre itt először. Kedden általános kérésre „Sybill" táncos nagy operette adatik utoljára.

— **A Balaton Szövetség ülése.** A Balatoni Szövetség Balatonfüredon *Ódri Ferenc* dr. orsz. képviselő elnöklésével igazgató-választmányi ülést tartott. Legfontosabb tárgya a Balaton körüli közlekedés javulása volt. — Bejelentette, hogy a Balaton alsó partján három kirándulóvonatpárt helyeztek forgalomba, a felső parton pedig egy vonatpárt. — Az elnök jelentést tett arról, hogy a *hadvezetőség kellő mértékben értékeli a Balaton gyógyító- és üdítő hatását.* Az igazgató választmány foglalkozott a fürdők élelmezési kérdésével is, amely kérdésre törv. hatóságok támogatásával a legjobb megoldást nyerte. — Végül megállapitották a közgyülés idejét, mely Balatonfüreden aug. 15-én lesz megtartva.

— **Gabonaheh zatai Somogyben.** Somogymegyének hozzánk közel eső községeiben azt a tendenciózus hírt terjesztették el, hogy Somogyből tilos a gabonát a nagykanizsai piacra szállitani. Szinte szükségtelen hangoztatni, hogy ez a hireszelés nem felel meg a valóságnak s a somogymegyei gazdaközönség éppugy, mint eddig ezután is bátran hozhatja be gabonaterményét, értékesítés végett Nagykanizsára. Ez kizárólag a somogyi gazdák érdeke, akik abban az esetben, ha a mi piacunkat kerülik fel, fuvarban nagy megtakarítást érnek el.

— **Két emberélet megmentője.** — *Győrei József balatonkeresztúri* lakósnak a király az ezüst érdemkeresztet adományozta, mert saját élete veszélyeztetésével két ember életét mentette ki nagy bátorsággal a Balatonból.

— **Mennyi munciót használtak el a háborubban?** A „Matin" egyik legutóbbi száma érdekes összehasonlitást közöl, mely szembe állitja az eddigi háborúk és a mostani háború munció fogyasztását. A német tüzérség 1870—1871-ben sohsa nem adott le egy ágyuból kétszázzal több lövést egy ütközetben, mig ez a szám az orosz-japán háborubban megduplázódott. — A német tüzérség 1870—71-ben 817,000 gránátot lőtt el, még pedig 479.000-et erősségekre, 338,000-et nyilt csatákban. A kilőtt munció tizedrészét a st. privati csatában használták el, amely a legvérezebb volt. Az orosz-japán háborúban, amely hosszabb volt, de ez ütközetek után nagyobb szünetek voltak, csak 954,000 gránátot lőtt el az orosz hadsereg. A mostani háborúra vonatkozólag természetesen meg nincsenek adatok, de bizonyos, hogy a munció elhasználás fölülmul minden eddigi mértéket. Például megtörtént, hogy a hadviselő felek egyike egy nap alatt egy nyolc kilométeres frontra 100.000 gránátot lőtt. Ez a szám kissamitható, hogy átlagban 6-ezer ennyi gránát esik most egy négyszögméterre, mint az 1870—71-iki háboru legforróbb napjaiban. Az orosz jelentésekből tudjuk, hogy például a németek galíciai előrenyomulásuk alkalmával hétszázezer gránátot lőtteek ki, mit ezer vasuti kocsi vitt a frontra. — A julius 17-iki francia jelentés azt mondja, hogy a francia tüzérség Arrastól északra 300.000 gránátot lőtt ki 24 óra alatt, tehát majdnem annyit, amennyit a német tüzérség az egész 1870—71-iki háboru alatt. A 300.000 gránát sulya 4,500.000 kilogramm, ami 300 társzekeren és hat vonaton szállitható. A frontra 4000 hatlovas kocsinak kellett elszállitani. Az elpazarolt munció értéke 9,375.000 frank.

— **A világháboru** térképei Fischel Fülöp Fix könyvkereskedésében kaphatók.

— **Uj iskolák.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Csáhrendekben több mint 100.000 koronás költséggel uj állami iskolát épittet. Az épités kivitelével 87,356 K vállalati összeg ellenében a Fuchsz és Grösz salgótarjáni céget bizta meg a miniszter. — Ugyanoszak uj iskolaépületet emeltet a kultuszkormány Perkaton és Drávadiósson is.

— **A katonai járvány-kórház iparvágánya.** Az épülő katonai járvány-kórház területéig két iparvágány fog vezetni. Az egyik a Pátriától katonailag rekvirált ideiglenes és egy ujonnan lefektetett az egész beépülő területen végig húzódó végleges iparvágány. Ezen vonalak közigazgatási bejárása tegnap tartatott meg, melyen közelbelső-husz hivatalos személy vett részt. Képviselve voltak a kereskedelmi ministerium, államépitészeti hivatal, a törvényhatóság, a Déli Vasut igazgatósága, — a katonai parancsnokság és Nagykanizsa város mérnöki hivatala.

— **A király születésének napja a harctéren.** Augusztus 18-ára a koronás uralkodó születésének napjára a Hadsegélyző Hivatal ajándékot akar küldeni a harctérre a katonáknak. E nagyszabásu terv megvalósitása nagy költségekkel jár, s azért kéri ebben a Hadsegélyző Hivatal az áldozatkész közönség támogatását is. Eddigelen pénzadományokban van szükség, hogy a Hadsegélyző Hivatal maga szerezhesse be a harctérre küldő bátoraink legjobbkéll megfelelő ajándékokat. De a pénzadományokon kivül szivesen fogadnak: cigarettát, cigarettapapirt, szivart, dohányt, szipkát, pipát, szénkendőt, sörös-üveget, kápaszubát, szappant, gyertyát, népszerű olvasni való könyveket és füzetket, továbbá csokoládét, kekszet, citrom-savat, limonádeport, szájharmonikát, stb. stb. Vidékről a posta portómentesen szállitja a Hadsegélyző Hivatalnak küldött csomagokat, ha a levelező rárja: „Laborban levő katonák részére szánt szeretetadomány!" Minthogy nagyon kevés idő áll rendelkezésre, sürgősen ugy adja mindenki ajándékait postára, hogy azok legkésőbb augusztus 8-ig Budapestre érkezzenek. A természetben adományok erre a czimre küldendők: Hadsegélyző Hivatal, Budapest, IV., Váczi-utca 38. — A pénzküldemények pedig a Hadsegélyző Hivatal főpénztárához (Budapest, V., Országház) czimezendők. Tegyük ünnepeink a kedves otthontól távol élő rettünk szépő hősünknek a napot! Akiben érző magyar szív dobog, készséggel hozza meg áldozatát e nemes czélra! *A Hadsegélyző Hivatal felkérésére lapunk kiadóhivatala is elfogadja és további adományokat és ezeket mindenkor figyelemmel nyugtazzuk.*

— **Az Uránia** szombaton és vasárnap, azaz ma és holnap tartja premierjét az idénynek legnagyobb sikerű szenzációjának, *A titkos fel* czimü detektiv drámának, melyre ezuton is felhivjuk olvasóink figyelmét.

— **Szilágyi és Diakant** miskolci gépgyáros cég kitünő könyökszerkezetü, és viznyomásu borsajtóra, valamint legujabb rovátkolt aluminium kuphengerü szőlőgépre felhivjuk olvasóink figyelmét. Kizárólagosan a cég által feltalált és készitett Kossuth és Hegyalja borsajtók, melyeknél a régi világ fából készitett prése zseniálisan egyesitve van a modern technika vivmányaival. A sajtók első része acél, alsó része fászerkezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak fával, ami a must szinét, izét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt nem kell összevagdalni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyváradi, az 1907. évi pécsi országos kiállitason, az 1914. évi budapesti nemzetközi borgazdasági kiállitáson a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel és diszoklevéllel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kivánatra mindenki érdeklődőnek megküldi.

A Melczer féle házban lévő műórás és látszerész üzletben megérkeztek a legujabb órák és látszerek, melyek legjutányosabban árusitandók el. *Szávics Antal* műórás és látszerész, Kazinczy-utca 3. (Vasuti-utca).

Járványoknál s mindenragályos betegségnél

kipróbált óvintézkedés

Mattoni féle

Giesshübler

Savanyú viz

Női A Pannonyi Kereskedelmi és Iparkamarával felügyelt nyilvános, kötelező delfogyatékú FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA Pécsen

Felelős szerkesztő: Tóth Endre
tévedésből a szerkesztőnek felelős
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

Egy hős 20-as honvéd ünnepélye.

A vak szakaszvezető emlékei.

A Pesti Izraelita Hitközség kórházában ma megható ünnepély volt. Hompó Ferenc 20. honvédgyalogezredbeli szakaszvezetőnek, aki önfeláldozó szolgálat közben a szeme világát veszítette, tűzte a mellére Déry őrhadnagy az első osztályu ezüst vitézségi érmet. A kórház nevében dr Szilló Adolf egyetemi tanár intézett a kitüntetéshez meghatóan szép beszédet és mint a vitézség, a bátorság és a hazáját igazán szerető magyar katona mintaképét állította bajtársai elé követendő példaképpen. A sebesült katonák csodálattal néztek hős társukra, a tisztek pedig szeretetük jeléül sorra kezet fogtak vele és megölelték.

Hompó Ferenc augusztus 31 és vonult be a 20. honvédgyalogezredhez Nagykanizsára mint szakaszvezető és hét hónapig teljesített szolgálatot az északi harctéren. Hs járőrre volt szükség, mindig önként jelentkezett, bár jól tudta, hogy az életét és a szabadságát igy fenyegeti a legnagyobb veszedelem, de hát „őrdög se gondol ott ilyenekre, meg aztán ez az igazán huncut dolog" — mondogatta.

Nemcsak értékes felderitésivel végzett kitünő szolgálatot, hanem az egész században erről is híres volt, hogy muszka foglyok nélkül soha vissza nem tért.

Az ünnepély után Hompó Ferenc érdekes eseteket mondott el, hogy mi ycn furfangosan viselkedett a harctéren és miként ismerte ki a muszkafaj ravaszkodásait.

— Még novemberben történt, — beszélte erősen zalai tájszólással — Molnár tizedessel ketten voltunk egy fedezékben. Ő elszundikált, én meg figyeltem, nem jön e ellenség? Egyszer csak meglátok egy hatalmas juhászkutyát. No, — mondom — ez odahaza is rossz jel, itt se jelenthet valami jót. Es tényleg, még öt perc se telt el, észrevettem, hogy hat orosz járőr közeledik felénk. Megbököm a Molnárt, hogy ébredjen, mert közel a baj. Vagy százötven lépésnyire lehetett, mikor én arra gondoltam, hogy le kellene puffantani őket, legalább ezzel is fogynak. Odasúgok Molnárnak, hogy kerítsük be ezeket. Kezünkbe kaptuk a fegyvert és bal felé tartottunk, hogy az oroszokat, ha ők le nem szednek minket, agyonlövöldözzük, vagy jobbra, a mi csapatunk felé szoritsuk.

— Alig pillantottak meg minket: laufschritt! neki iramodtak. Mi ketten pedig szünet nélküli tüzeltünk utánuk. Hárman nemsokára elvágódtak, a másik három eldobálta puskáját és magasan mutogatta a tenyerét. Nem merttünk értük menni, mert felkaphatták volna a fegyvereiket és a közelből lőhettek volna ránk. Csak integettünk nekik és kisbáltunk:

— Gyertek, gyertek!

— Megértették az integetést, el is jöttek. Mig Molnár őrizte a foglyokat, én összeszedtem a fegyvereiket, a bónom alá csaptam és igy vezettük őket a századparancsnok ur elé. Estefelé kimentünk megnézni a másik három oroszt. Kettő bizony már nem igen moccant, a harmadikat, akinek csak a lábát treffeltük el, a hátamon bevittem a Hilfspitzra, ma már az is magyar kenyeret eszik. Nem mondhatja, hogy nem gavalér az ember.

— Az előttünk levő szalmakazlakat egymásután gyujtogatták fel. Tudtuk, hogy csak kémek lehetnek, akik igy jelzik a mi csapataink állását. Feltünk, hogy nemsokára gránát és szrapnell utján kapunk szeretetteljes üdvözléseket, két társammal elindultam tehát, hogy lefüleljem a kémeket. A szomszéd faluban nyomozás közben két német katonával találkoztunk. Csodálkoztam, hogy ezek erre járnak, holott a német divizió másfelé van. Meg is kérdeztem tőlük:

— Hová mentek, Bruderek?

— Nem magyarul — válaszol az egyik.

Nagyon gyanusoknak tűntek fel. Egy kicsit még „beszélgettünk". Ők azt mondogatták: „nem magyarul", én meg mindig azt feleltem: nix dájcs, nix dájcs. Egyszerre aztán jobb kezemmel az egyiknek, ballal a másiknak a válláról hirtelen lerántottam a fegyvert és — mert a magyar szót nem értik — az ujjammal mutattam nekik az Előrét. A vallatással kiderült, hogy az oroszoknak kémkedtek, a német egyenruhát pedig lopták valahonnan. Persze örökre elvették a kedvüket a kémkedéstől. Másnap pedig már senki se gyujtogatott.

*

Az volt a parancs, hogy meg kell tudni, van-e ellenség az erdőn tuli községben és milyen erősek? Negyedmagammal ötusztunk mászunk az erdőben. A gukkert egy pillanatra se vettem el a szemem elől. Az erdő szélén kis füst emelkedett. Megáltunk. Én felmásztam egy magas fára, ahonnan pontosan megállapitottam, hogy az oroszok ügyesen elkészitett füstiű fedezékben várják a mi csapatunk támadását. Megkerültük az erdőt és ugy mentünk be a községbe. Az egyik korcsmában oroszok mulattak. Óvatos ember be nem mehetett közéjük, mert nem lehetett tudni, hányan vannak? Az ablak elé álltunk miéd a négyen és nagy lármát csapva, onnan jövöldöztünk: dirr, durr, dirr durr . . Az oroszok igen megijedtek. Azt hitték, hogy az egész ház körül van véve. Megadták magukat. Tizenkét foglylyal tértünk vissza. A jelentésem megtétele után századunk egyik fele az erdőt megkerülve, hátba támadta az ellenséget, mi meg velük szemben nyomultunk előre. Estére a községben már mi voltunk az urak, a kis korcsma padlója pedig magyar csárdástól ropogott.

. . . Látszik, hogy nehezére esik a visszaemlékezés a virtuoso, vig időkre, amikor még a szemei is egészségesek voltek.

Nem is az fáj nekem — igy folytatja — hogy elvesztettem a szemem világát; ebbe belenyugszom, mert ezt rendelte nekem az Isten. Az bánt engem legjobban, hogy most nem vagyok fent a harctéren, mert ha most a saját házájban ugy lgazában verhetném a a muszkát, azzal se törődnék, ha soha többé egyéb örömem nem volna ezen a világon . . .

Hogyan tervezte az entente a Berlinbe vonulást.

A háboru első hónapjában angol lapban megjelent térképrészlet. E kép szerint az oroszoknak már 1914 okt. 30-án kellett volna Berlin alatt állni.

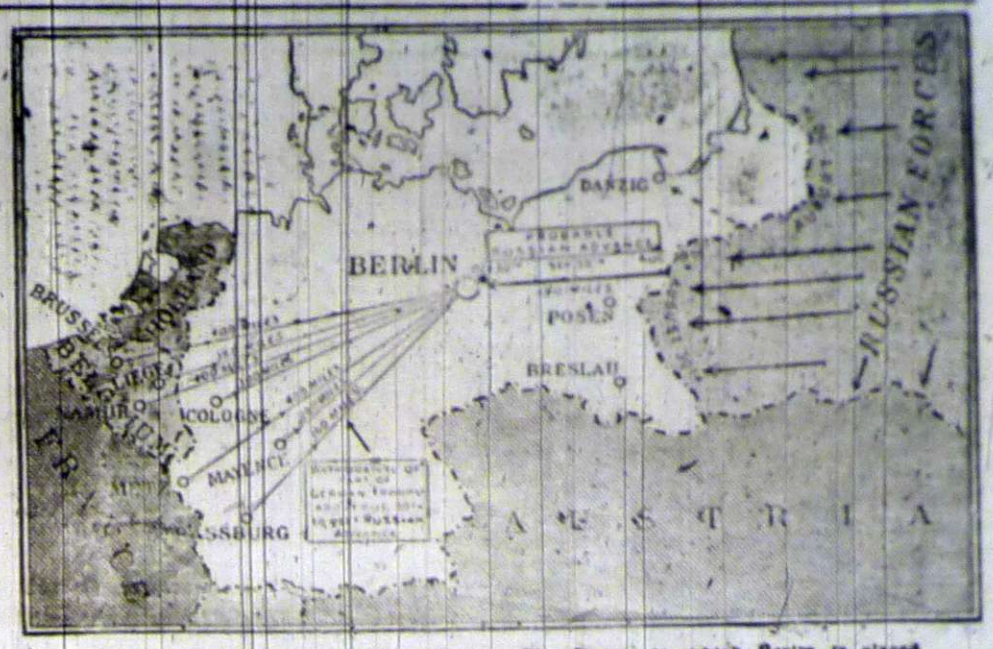

The Russian Advance into East Prussia—The Danzer in which Berlin is placed

Egy 2 szobás
butorozott lakás
mellékhelyiségekkel együtt augusztus 15-re kiadó, Kosuth-tér 24. sz. alatt.

Zárda-utca 14 sz. ház szabad kézből eladó.
Bővebb felvilágositást ad ugyanott Perkó Péter.

Istáló 6 lónak, nagy padlással, esetleg a hozzátartozó konyha és szobából álló lakással is, Sugár-ut 29 sz. házban, szeptember 1-től kiadó.

Járványos és fertőző betegségek ellen a legbiztosabb óvszer — az erősen szénsavas —
Pécsi Tettye forrásviz
— a legkellemesebb ízü —
asztali és borviz.
Állandóan palackcserével és patentzárós palackokban kapható s igy
háztartásban a legolcsóbb
Főelárusitás: **SZABÓ ANTAL** füszer és csemege üzletében Nagykanizsa.

URANIA mozgókép palota
ROZGONYI-UTCA 4 szám
Nagy detektiv dráma!
Szombaton és vasárnap kerül szinre
A titkos jel
detektiv dráma 3 felvonásban.
Pupák babonás humoros. **Az eltitkolt adósság** amerikai dráma. **Ha nincs itthon a macska** vigjáték. **Házi ipar Maderiában** természetes.
Legközelebbi szenzácziónk a kinematográfiai remeke lesz

Az Abbaziai Szépkelyi Pensió
és szálloda megnyilt
Balaton Kereszturon
(Park szálló)
40 uj modern szobával. Szobák pensioval vagy anélkül Napi teljes Pensió lakással 10 korona. Csalóiknak és katona tisztek kedvezményes ár.
Kirándulóknak meglepő mérsékelt árak.
Kitünő ellátást garantál
SZÉPHELYI KÁLMÁN
abbaziai Pension tulajdonos főszakácsa.

Ujból érkeztek!
Fehér, fekete, szürke és barna
vászon cipők és :: Sandálok ::
mindennemü CIPŐÁRUK, KATONAI BŐRFELSZERELÉSEK, (gamasni.)— Gyulay táska, pisztolytok, övszij stb. ESŐKÖPENY, HÁTIZSÁK a legjobb minőségben kapható
MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
cipőáruházban a városi bérpalotában Fő ut.

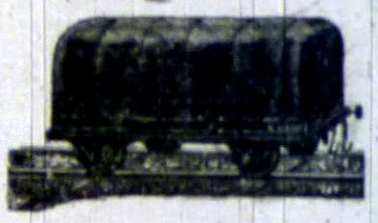

Kocsi-ponyva
Itató-veder
Repce-ponyva
Gép-ponyva
Kazaltakaró-ponyva
Vaggon-ponyva
Gépolajok
Gabonászsák
Zsineg-heveder
Kender
Kévekötő
Raffia
Kötéláruk

legolcsóbban azonnali szállitásra beszerezhető
HIRSCH és SZEGŐ
zsák és ponyvaáruk gyárában
NAGYKANIZSA Erzsébet-tér 10.

KIRÁLY-SÖRFŐZDE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN

FELHIVÁS.

A „Király-sörfőzde részvénytársaság" 1915. évi julius hó 31. napján tartott rendkivüli közgyülésén elhatározta, hogy a részvénytőkének 1,500.000 koronáról **2,000.000** koronára való felemelése céljából **2500** drb. egyenként **200** korona névértékü névre szóló **uj részvényt bocsájt ki,** mely részvényekre az eddigi részvényeseknek részvényeik arányában az elővételi jog biztosittatik akként, hogy minden három darab 200 korona névértékü részvény után, egy darab uj kibocsájtásu 200 korona névértékü részvény esik, melyért darabonként K 246.— fizetendő be, ezen összegből K 200.— a részvénytőkéhez, K 40.— pedig a tartalékalaphoz csatoltatik és 6 korona a felmerülendő költségekre fordittatik.

Felhivatnak tehát a részvényesek, hogy elővételi joguk gyakorlását legkésőbb 1915. szeptember 15. napjáig a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának pénztáránál, részvényeik bemutatása mellett bejelenteni és ugyanott minden darab uj részvény után

126 koronát legkésőbb 1915. évi szeptember 15-én és

120 „ „ 1915. „ október 15-én —

befizetni sziveskedjenek.

Aki a megállapitott határidőig elővételi jogának gyakorlását be nem jelenti, vagy a befizetés teljesitését elmulasztja, ezen elővételi jogát elveszti.

Az uj részvényekből csak egész részvények adatnak ki, de az elővételi jog bejelentése, illetve az első részlet befizetése alkalmával, egyes részvények után ideiglenesen részjegyek is fognak kiadatni, melyek azonban legkésőbb a második részlet befizetéseig, vagyis 1915. október 15-ig, az elővételi jog különben elvesztése mellett, három darab ilyen részjegy előmutatásával, teljes részvényekre egyesitendők.

Az uj részvények 1915. évi október hó 1-től, vagyis az 1915/16-iki üzletévtől kezdve részesednek a vállalat nyereségében.

Azon részvényeket, melyekre vonatkozólag a részvényesek elővételi jogukat nem gyakorolják, az igazgatóság fogja értékesiteni.

Nagykanizsa, 1915. julius 31.

Az igazgatóság.

Szabadalmazott és törvényesen védett

VETŐMAG-csávázószer

„Antispora-Vita"

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapitották, hogy az **„Antispora-Vita"** az összes vetőmagfélék, de első sorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett buzának csávázására a **legmegfelelőbb,** és igy a mezőgazdaságban **nélkülözhetetlen. Kilója 1 K 40 fill.**

Részletes ismertetővel és használati utasitással szolgálnak a vezérelárusitók

Schwarz és Tauber nagykereskedők

Nagykanizsán

Kereskédelmi iskolát végzett

GYAKORNOK

alkalmazást nyerhet, STRÉM és KLEIN cégnél. 12561

A város belterületén egy szép

3 vagy 4 szobás lakás

kerestetik november 1-ére. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbit.

Nyári blouzok

10—40% olcsóbban kaphatók

BARTA ÉS FÜRST

divatáruházában Fő-ut Első m. ált. bizt. palotában. Az idény előrehaladottsága miatt selymek, grenadinok, epponzok, női kabátok, fehérnemü jutányos áron szerezhető be.

Jelentékeny jégmegtakaritás

érhető el sókimérőtárszülőtelepeinkkel (31. sz. árjegyzék.) Jégszekrények (32. sz. árjegyzék.) Jég- és hideg-fejlesztő-gépek kisebb és közepes szükségletre már 3000 koronától felfelé. (33. sz. árjegyzék.) — Kitünő referenciák.

Teljes szikvizgyári berendezések, szifonok és a szakmabeli összes kellékek. 34. sz. árjegyzék.

Dr. Wagner és Társai, Budapest,

IX., Tinódy utca 3. elsőrendü különlegességi készitményei. Legnagyobb gyár a szakmában.

Tessék árjegyzéket kérni a kivánt szám emlitése mellett.

TARCSA-GYÓGYFÜRDŐ

Vasmegyében.

(A magyar Franciaországban)

Speciális, női és szivgyógyfürdők

Hidegvizgyógyintézet. Villanyfürdő vasfényben és hőmennyiségével egyszerűtlen, sőt a mennyiségét jóval felülmulja és kétszeres a legjobb. Turmdusetter szénsavas fürdők. Glashütte-vasas és lithion-tartalmú alkalikus sós források. Pirulás gyógyhatása: vérszegénység, cukor, hagyomány diathesis, idegbajok, a vese, hólyag, emésztési és légzőszervek kurszerű kezelésével elsőrangú. Fürdőorvosok: dr. Roethe Konrád, v. Tanácsnok és dr. Gilbich Gyula. Évad junius 16.-tól szeptember 15-ig, szezon végig. Vasút-, posta-, távirda- és telefon-állomás. Villanyvilágitás, helyszinek. — Kérdésre prospektus.

Vizvezeték, lakatos és kutfurási vállalatomat

kanizsai régi állandó megrendelőim kivánságára Nagykanizsán

megnyitottam,

mely czélra a Rozgonyi-utca 9. szám alatti Schavel féle műhelyt kibéreltem.

Támaszkodva szakmám terén 24 éven keresztül szerzett hő elméleti mint gyakorlati tapasztalatokra, itt valamint mindenütt más vidékre teljesitett munkáimmal szerzett elismerésére, megrendelőimnek a legteljesebb garantiát nyujtanak.

Vállalkozom szakmámba vágó legkülönbözőbb feladatok megoldására és bármily nagyszabásu munkálatok elkészitésére, megtörő és magyon fabó berendezések átalakitásra.

Érdeklődőknek tisztelettel referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:

ERDÉLYI JENŐ

gépész és electrotechnikus

1902-ik borászati kiállitás, Eger: I. díj diszoklevél és aranyérem.

1904. Nagyszeben I. díj diszoklevél.

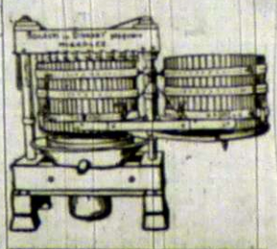

1904. évi párizi kiállitáson aranyérem és diszoklevél. 1914. évi budapesti nemzetközi borgazdasági kiállitáson első díj arany érem.

Borsajtók.

Legujabb rendszerü könyök szerkezetü „Kossuth", „Hegyalja", „Mabile" és „Acélorsós" a magyar borternelők legkedveltebb borsajtói.

Legujabb rendszerü *viznyomásu hydraulikus ketős kosaig sajtók,* nagyüzemü préseléshez. *Sajtéink főelőnye.* A must sehonnan érintkezik vasrészekkel! Egyszerü kezelés! Óriási erőkifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőllőzuzók és bogyózók.

Legujabb aluminium kuphengerü szőlőzuzógépek.

Arjegyzék ingyen.

SZILAGYI és DISKANT gépgyára Miskolcon.

1902-ik országos gazdasági kiállitás, Pozsony: I. díj aranyérem.

Nyomatott és kiadatott a „Zala" Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 9. hétfő. 186. szám.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA DUGÁR-UT 4. SZÁM
FŐKIADÓHIVATAL:
TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Egyes szám ára 6 fill.

Aratunk.

Aratunk . . . Lengyelország véráztatta földén s a magyar rónaságok kalásztengerein mi aratunk. Lengyelországban fegyverrel, a madárdalos rónákon kaszával. Az Isten áldása mindenütt a miénk. Amikor vetettünk, ellenséges hordák álltak hazánk határain s a kicsinyhitűek lelkében fölsírt a keserű aggódás ki fogja learatni a magyar föld áldását. Amikor elvetettünk, a tiszta mag közé az ellentétek konkolyát akarta hinteni az antant Amikor elvetettünk, ellenségeink diadalmasan hirdették, hogy a világpiactól elzárt központi hatalmakat kifogják éheztetni. Ime, elérkezett a nyár, a legfölségesebb nyár, amely csak népeket boldogíthat s a természet legpazarabb áldásaival árasztott el minket. Harctéri jelentéseink a legcsodásabb diadalokról számolnak be. A harctéri jelentések aranylapjaihoz most egy ujabb füződik, a magyar földmivelésügyi miniszteré, amely jelentőség dolgában épp oly fontos, mint azok, amelyek dicsőséges harcsink magasztos eseményeiről számolnak be. A földmivelésügyi miniszter jelentése az antant kiéheztetési politikájának legcsufosabb kudarcát teszi ország-világ előtt szemléltetővé. Ime, a világpiactól elzárt német-magyar szövetségesek megmutatták, hogy gazdasági tekintetben sem szorultak a külföld segedelmére. Tavaly, amikor még minden dolgos kéz rendelkezésünkre állt, felét sem termeltük annak, amit az idén rakunk csüreinkbe. Az áldott magyar föld megérezte, hogy a nemzetnek, amely most érette hullatja vérét, — kétszer annyira van szüksége, mint eddig: tehát megtermette a kétszerannyit. Hogy micsoda alakulatokat, fordulatokat szül még külpolitikai kérdésekben a világháboru, — nem tudjuk. De most már bátran szövetkezhetnek ellenünk ellenségeink akár a pokol összes ördögeivel is, nem félünk, mert velünk van az igazságos Isten A kemény magyar acél s az áldott magyar humusz egyaránt ezt bizonyitja.

Francia földön

Élénkebb harcok.

Berlin, aug. 8. A nagyfőhadiszállás jelenti. **Nyugati hadszintér:** A franciáknak *Souchez* melletti **kézigránát támadásait** és *ellentámadásait*, amelyeket az *Argonneok* nyugati részében az ellenségtől tegnapelőtt elragadott árkok ellen intéztek, *visszautasitottuk*. A *Vogézekben*, *Münstertől* északra, a harcok tegnap délután ujra feléledtek. Az éjszaka azonban itt nyugodtan telt el.

Az orosz háboru

— *A nagyfőhadiszállás jelentése.* —

Berlin, aug. 8. **Keleti hadszintér:** A németek Narew-csoportja a Lomza—Ostrow Wiszkov i országuthoz közeledik. Az ellenség egyes pontokon szivós ellenállást fejt ki. **Wiszkovtól délre elértük a Bug-folyót.** *Serrock*, amely a Bug torkolata mellett fekszik, megszállottuk. *Novogeorgievszket körülzáró csapataink elfoglalták Segrze erődítéseit. Varsó mellett elfoglaltuk a Visztula keleti partját.* **Délkeleti hadszintér:** *Az oroszok Woyrsch* vezérezredes csapatainak nyomása elől *kelet felé* **hátrálnak**. *Mackensen* tábornagy hadseregcsoportjának balszárnya az *ellenséget a Visztula és a Bug között északra a Wieprz folyó felé* **vetette vissza**. A jobbszárny még harcban áll *Legfelsőbb hadvezetőség.*

Diadalmas harcok az orosz harctereken

Budapest, augusztus 8. Hivatalos. **Orosz hadszintér:** *József Ferdinánd* főherceg hadserege tegnap a *Visztula* és *Wieprz* közötti területen folytatta a támadást. A közvetlenül *Wieprztől* nyugatra előrenyomuló támadó csoportunk az ellenséget több vonalból kivetette és délután elfoglalta Lubertowot és Felecjesz folyó környékéig nyomult előre. A megvert ellenség rendetlenségben menekült a Wieprzen át. Miechowtól délre és délnyugatra csapataink szintén teljes sikert vivtak ki, itt az ellenség, hogy támadásunkat kivédje, ellentámadásba ment át, amely kézitusára vezetett. Az oroszokat szemben és oldalról támadtuk meg és átkergettük a Wieprzen. Lubortownál és Michownál az elfogott oroszok száma tegnap estig huszonhárom tiszt és hatezer főnyi legénység volt. A zsákmány két ágyu, tizenegy géppuska és két lőszer kocsi. Azon orosz hadtestek, amelyek még a *Visztula* vidékén, *Ivangorodtól* északnyugatra maradtak, délfelül alsó Wieprz irányában győzedelmesen előrenyomuló csapatainktól, fenyegetve ma reggel szintén megkezdték a visszavonulást északkelet felé. Osztrák-magyar és német csapatok üldözik őket *Wieperz* és *Bug* között a harc tovább folyik. Kelet-Galiciában a helyzet változatlan.

Japán municzió Oroszországnak.

Kopenhága, aug. 9. A párisi lapok jelentik, hogy Japán és Oroszország közt megállapodás jött létre a munició szállitás dolgában. Ezen megállapodás értelmében Japán jövendőben fokozottabb mértékben fog municiót szállitani az orosz harctérre.

Orosz és angol lapok az orosz hadsereg katasztrófájáról.

Kopenhága, augusztus 9. A Novoje Vremja föltünést keltő cikkben cselekvésre szólitja föl nyugati szövetségeseit. A Novoje Vremja szerint a nyugati hatalmak majd csak akkor tudják meg, hogy mit jelent rájuk Oroszország vereségе, ha majd nálúk is döntő offenzivára kerül a sor.

A Manchester Guardian szerint Varsót semmi áron se adták volna föl az oroszok, ha védeni tudták volna. Nyiltan be kell vallani, hogy az oroszok elhatározó vereséget szenvedtek.

A Morningpost szerint a helyzet veszedelmesen komoly. Oroszország kényszerüségből adta föl Varsót. A német seregek bekeritési mozdulata folyamatban van s amint a jelek bizonyitják, katasztrófával fenyegetik az orosz hadsereget. Nikolajevics nagyhercegnek óriási elővigyázatosságra van szüksége, hogy a németek hálójából kijusson. Az antant ügye késhegyen áll.

Románia elutasitotta az orosz ajánlatot.

Bukarest, aug. 9. Oroszország a legutóbbi hatalmas vereségek után ismét ajánlatokat tett Romániának arra az esetre, ha hajlandó az antatnak rögtöni fegyveres támogatást nyujtani. Románia, daczára annak, hogy az ajánlat igen kedvező s megfelel a román aspirációknak, — azt a legnagyobb határozottsággal vissza utasitotta. Románia a jelenlegi helyzetben egyáltalán nem hajlandó döntő fontosságu határozatot hozni. Még a ruszofil érzelmü román lapok is megállapitják, hogy Oroszország ma éppenséggel nincs abban a helyzetben, hogy ajánlatokat tehessen, illetve hogy azoknak megvalósitását garantálhassa.

Katasztrófa egy épitésnél.

Berlin, aug. 9. A Lötschberg vasut épitésénél hegycsuszamlás következtében szerencsétlenség történt. Kilenc munkás meghalt, tizenegy megsebesült.

Bulgária magatartása.

Szófia, augusztus 9. Az antant képviselői tudvalevőleg hosszabb tárgyalásokat folytattak Szerbiával a bulgár követelések dolgában. Eljárásuk eredményéről tegnap tettek jelentést a bulgár kormánynál, azonban ezek a közlések még mindig nem adnak kellő fölvilágositást a Szerbia és Bulgária közt fönnálló függő kérdésekre Bulgária helyzetét a kormány most mégis kedvezőnek látja. A török-bolgár tárgyalások kedvezően haladnak előre.

Az olasz háboru.

— *Hivatalos.* —

Budapest, augusztus 9. **Olasz hadszintér:** Augusztus hatodikán egy ujabb heves tüzérségi előkészités után erős olasz gyalogság megtámadta a fensik szélét *Polazzó Ermegliani* szakaszon. Ezt a támadást mint valamennyi előbbit, melyek *Monte dei Sei Busi* ellen irányultak, szintén teljesen *visszavertük*. Egyébként a tengermelléken *Karinthiában* és *Tirolban* csak ágyuharcok folynak. Folyó hó hatodikán este és hetedikére hajló éjszakán olasz gyalogság két üteggel *Forcellina dei Montozzin* át (Pejatól dólre) betört Tirolba. A támadás, melyet ezen erő hetedikén hajnalban megkisérelt, már tüzérségi és gyalogsági tüzünkben *meghiusult*. Az olaszok élénk „Evviva Italia" és „Abasso Austria" kiáltással lehető leggyorsabban mentek vissza. *Höfer altábornagy.*

Bulgária csábitgatása.

Luganó, aug. 9. Az olasz lapok megállapitják, hogy az antánt legujabb lépései a bolgár görög-szerb megegyezés dolgában némi eredménynyel kecsegtet. Az antant Szerbiának és Görögországnak tekintélyes kárpótlást ajánlott föl a Bulgáriának átadandó területekért Szerbia az Adria felé kap kárpótlást, Görögország pedig Kisázsiában és a Földközitengeri szigeteken.

A trónörökospár Budapesten.

Budapest, aug. 9. A trónörökös és felesége vasárnap este udvari ebédet adtak, amelyen a kormány tagjain és a képviselőház, valamint főrendiház elnökségén kivül résztvettek: Csernoch János hercegprimás, Ráday gróf főispán, Bárczy polgármester, Boda főkapitány és a trónörökospár kisérete.

Törvényjavaslat az amerikai munició-kivitel megtiltásáról.

Manchester, aug. 8. A „Manchester Guardian" londoni tudósitója a legjobb forrásból jelenti: Az amerikai kongresszus elé, amely néhány héten belül összeül, törvényjavaslatot terjesztenek elő, amely a lőszerkivitelt hadviselő felek részére megtiltja. Az agitáció béketörekvések irányitják, fennáll azonban annak lehetősége, hogy az amerikai kereskedelmi érdekek utját fogják állni

HIREK

A hős hadnagy végrendelete

A hősnek kijáró méltó tisztelettel elparentáltuk már Pál Ernő 20. honvéd gyalogezredbeli hadnagyot, aki élete 28-ik évében február végén a duklai harcoknál szenvedett súlyos sebébe a budapesti XVII. helyőrségi kórházban belehalt. Aki azonban a hősök természetrajzához, jellemének gyűjt adatokat, ennek még egy percre fel kell idézni a hős halott emlékét. — Pál Ernő végrendeletet készitett, mely meghatóan szomoru, de egyben felemelő dokumentuma a hős hadnagy egész egyéniségének. A végrendelete jellemrajza Pál Ernőnek, akit sok jóbarátja, ismerőse soha sem felejt el. A végrendelet, melyet halála előtt ságornőjének küldött, a maga beszédes érdekességében itt következik:

Kedves Hermin! Sokszor gondoltam már a háboru folyama alatt arra, hogy jó lenne kis vagyonom feleit rendelkeznem. A jó Isten eddig minden bajtól megóvott s meg vagyok arról győződve, hogy nem lett volna marakodás a fölött a pár garas fölött.

Most olyan viszonyok között harcolunk, hogy innét még sebesülten is nehezen jut el az ember. Utitalan hegyek, méteres hó, ahonnét ugy kell az embert kiásni. Hét hónapon át sok mindenen átmentem s most sem gyötörnek halálszejtelmek, mégis időszerűnek tartom, hogy egyről-másról rendelkezzek.

Ezt a levelet Kiss József tiszfiszolgám viszi, ha életben marad. Igen derék fiu, aki hét hónapon keresztül hiven kitartott mellettem jóban-roszban. Ha elesnék, őt utba indiják hozzátok a holmimmal. Derék szolgálatáért 200 koronát hagyományozok neki. A többi készpénzt kedves Berta nővérem gyerekeinek nevelésére forditsátok, minthogy Róza leányai biztositásomat élvezik. A készpénzből kiegyenlitendő még Lázár Dezső szabónál fennálló 200 korona adósságom. Másnak semmivel sem tartozom.

Ezüst cigaretta tárcámat k. Móric sógor örökölje. Brilliáns gyűrűmet Józsi öcsémnek adjátok, mig arany láncomból annak idején nekem még ismeretlen Magdus bugomnak készüljön nyaklánc. Tartsa meg őt az Isten k. mindnyájatok örömére. Ruhámat ugy osszad szét, hogy mindenkinek jusson. Ezüst botomat, amely nekem igen kedves emlék, k. Béla bátyámnak küld el.

Más vagyonom nincsen, ami felött rendelkezhetnék. Neked édes Herminám csak a legnagyobb köszönetet mondhatom mindazért a sok jóért és szeretetedért, amivel ugy te, mint szeretett Móric bátyám mindenkoros elhalmoztatok. Nem tudok szavakat találni, hogy köszönetemet és hálámat bebizonyitsam.

Azt kivánom; térjen vissza k. Móric a legjobb egészségben és találjátok legnagyobb örömötöket fejlődő kis bugomban. Engem pedig tartsatok meg emlékezetetekben. Nyugodtan halok meg hazám iránt teljesitett szent kötelességemben.

Adja Isten, hogy a mi vérünk árán egy boldogabb kort éjetek kereszül.

Kedves mindnyájatokat számtalanszor csókolja

Kárpátok, 1915. II. 25. este 9 órakor.

Szerető ságorod *Ernő.*

Gyönyörű, megható adatok ezek a hősi halált halt Pál Ernő egyéniségéhez, jellemrajzához.

— **Katonai kitüntetések.** A király *Kogutovicz* Lajos 20. honvédgyezred főhadnagyának az ellenség előtt tanusitott vitéz magatartása elismeréseül a hadidiszitményes 3. oszt. katonai érdemkeresztet adományozta, — Dr. *Reisz* Gyula 20. honvédgyezred népfölkelő főhadnagyot pedig az ellenség előtt teljesitett kitünő szolgálata elismeréseül a legfelső dicsérő elismerésben részesitette.

— **Halálozás.** Hottót *Nagy* László nagymegyei földbirtokos, törvényhatósági bizottsági tag, a Zalavármegyei Nemzeti Pénztár választmányi tagja és a zalaegerszegi Polgári Takarékpénztár elnöke 57 éves korában Andráshidán elhunyt.

— **Kitüntetett szanitéc.** E évben lapunk szombati számában megirtuk, hogy a király *Krausz* József szanitécet egy hét alatt két kitüntetésben részesitette. Alighogy keblére tűzték a másodosztályu vitézségi érmet, megkapta ezen kitüntetés első osztályát is. Mindkét érmet a harctérre tűzték a hős szanitéc mellére. Tudósitásunkban hiba csuszott be, mert Krausz József nem Krausz vendéglős, hanem Krausz Fülöp ügyvéjparos fia. Krausz vendéglős többször kitüntetett fia ugyanis már hadnagy.

— **Hősi halál.** A m. kir. 20. honvéd gyalogezred tisztikara gyászlapon jelenti, hogy szeretett bajtársi körül a haza védelmében hősi halált halt: *Halmai Antal* népfölkelő főhadnagy az északi harctéren folyó évi junius havában; *Stör László* hadnagy az északi harctéren szerzett betegségében folyó évi julius 16 án; *Bolla László* szanitéc az északi harctéren folyó évi julius hó 10-én; *Heine Roland* tart. hadapród az északi harctéren folyó évi julius hó 10 én; *Janocsik András* tart. hadapród az északi harctéren f. évi julius 10-én. A 20-ik h.-gyalogezred a fölsoroltakon kivül még egy halottja van. *Salamon* Ernő százados az északi harctéren a legutóbbi harcokban hősi halált halt. A fiatal, rendkivül szimpatikus tiszt halála városszerte őszinte, mély részvétet keltett. Salamon százados néhány hete került föl másodszor a harctérre.

— **Szinházi hirek.** „Az éjjeli őr" rendkivül kacagtató szellemes és pikáns nagy bohózat ma hétfőn kerül hálunk először szinre, melyben a főszereplők Gózon Béla, Kondrát Ilona, Sebestyén Jenő, Zsiai Margit, Borbély, Baranyai, Szőcs Irén, Fekete Rózsi és Papp István. Kedden „Sybill" világhirű szenzációs táncos nagy operette ujdonság kerül szinre ez idénben utoljára, az előbbeni szereposztásban Peterdivel ancimszerepben. Előkészületben van „Rablók lovag" vigjáték, „Vándorfecskék" operette ujdonság, „Mositüedér" nagy operette ujdonság uj táncokkal. Szombaton Ti anyi Béla bucsufelléptével „János vitéz" operette, vasárnap pedig Sebestyén Jenő bucsu felléptével „Próba házasság" énekes nagy bohózat táncokkal adatik.

— **A termés.** A földmivelésügyi miniszterium most adta ki az idei termés becslési eredményét, amely örvendetes adatokat foglal magában. Dacára a felvidéki károknak, a gyakori esőzésnek, továbbá ama fontos körülményeknek, a legszorgosabb mezőgazdasági munkásokat az idén fegyvert szorongattak, — a termés várakozáson fölüli s az eredmény óriási mértékben meghaladja a mult évit. Az elmult évben ugyanis 28.641,000 métermázsa buzánk termett, mig az idén 43 és félmillió métermázsát szállitottunk be. A rozstermésünk tizenkétmillió mázsa, vagyis kétmillió métermázsával több az előző évinél. Igaz, hogy ezzel szemben cirka kétmillió mázsával kevesebb árpa termett, de ennek csupán az az oka, hogy a fősulyt az idén a buzára és rozsra fektették.

— **A 43—50 éves B) osztályu népfölkelők karpaszománya.** A kereskedelmi miniszter közölte a soproni Kereskedelmi Iparkamarával, hogy a megfelelő iskolai képzettséggel nem biró kereskedők, gyárosok, iparosok kivételes esetben szintén megszerezhetik a karpaszományt. A folyamodókat a következő tudnivalókról tájékoztatjuk. A kérvény a kereskedelmi miniszterhez cimzendő, de a Kamarához küldendő be, felszerelve iskolai és egyébb bizonyitványokkal, a kérvényhez a kamara tájékoztatására csatolja be folyamodó kimerítő életleirását is, mely főként arra terjedjen ki, hogy a folyamodó mily szerepet tölt be közgazdasági téren. A kérvényeket a kamara véleményező javaslatt l terjesti fel a miniszterhez. A folyamodvány és mellékletei bélyegmentek.

— **Drágasági pótlék a lapkiadóknak.** A „Molnárok Lapja" előfizetői ujabb időben a rendes előfizetési dijon kivül önkéntes felülfizetéssel is kedveskednek lapjuknak. Azzal okolják ezt meg, hogy ma, amikor a nyomdai előállitási költségek megdrágultak, az előfizetők és hirdetők száma pedig leapadt, erkölcsi kötelességüknek tartják ezt egy olyan szaklappal szemben, mely az olvasó érdekeit ugy általában, mint külön-külön is annyi buzgósággal szolgálja. Örvendetes jelenség az, mikor egy szaklap s annak közönsége között a megértésnek ily beszédes jelei nyilatkoznak meg.

— **A beigazolt püspök Perlakon.** Mesébe illő az a szép pálya, mit megyénk egyik kiváló fia megfutott. Premus Domonkos nógrádi kanonokot most a tavasszal nevezték ki cimzetes belgrádi püspöknek. Elléptetése után mult vasárnap látogatott ni először szülőhelyére Perlakra. — A derék főpap bevonulása valóságos diadalut volt. — Perlak és a környékbeli falvak nagy ünnepséggel fogadták. A fogadtatásban részt vett Dr. Hajós Ferenc orsz. gy. képviselő vezetésével alsómurakőz egész értelmisége. A magyarul is beszélő püspök két napig tartózkodott szülőfalujában. Ez az idő felejthetetlen lesz neki is, meg a derék murakőzi népnek is, melyből felemelkedett erre a magas polcra. A magyar és horvát nyelven megjelenő „Murakőz" c. csáktornyai lap utóbbi két része vezérczikkeiben méltatja Premus látogatását.

— **Pamutnyag készletek bejelentése.** A kormány rendeletet tett közzé az egyes pamutanyagok készleteinek bejelentése, valamint elidegenitésüknek korlátozása tárgyában.

1. §. Azok a pamutanyagok, amelyeknek készletét a jelen rendelet értelmében be kell jelenteni, a következők:

1. a nyers, fehérített vagy világos (halvány) szinü egyes vagy cérnázott pamutfonalakból, vagy szövött, kötött, vagy kötszövött pamutkelmehulladékokból tépés vagy mésznemű bonás által nyert szálas anyag (efilöchés, müpamut);

2. a pamutfonodáknak, pamut szövőgyáraknak, kötőgyáraknak és konfekció műhelyeknek eladásra vagy iparszerű feldolgozásra szánt következő pamuthulladékai:

fonodai és szövődei fonalhulladékok, fésűkóc, kartolócek tisztitási hulladéka, kártolóról lekerülő hulladék, verőszárnyakról lekerülő hulladék, bogácsológép hulladéka és pamutszövethulladékok.

2. §. Mindazok, akik az 1. §-ban emlitett anyagoknak feldolgozásával vagy forgalombahozatalával parszerüleg foglalkoznak és ilyen anyagokat a magyar szent Korona országaiban saját, vagy idegen helyiségben készletben vagy más részére őrizetben tartanak, kötelesek ezeket a készleteket legkésőbb az 1915. évi augusztus hó 18. napjáig bezárólag, az augusztus hó 15. napján volt állapot szerint, azontul pedig hónaponkint legkésőbb a hónap 18-ik napjáig bezárólag az illető hónap 15. napján volt állapot szerint a hatóságnak bejelenteni. Azokat az anyagokat, melyek valamely hónap 15. napján fuvarozás alatt állanak, a cimzett köteles és pedig a rendeltetési helyre érkezésük után haladéktalanul bejelenteni.

— **Exerévos temető.** Röviden emlitettük már, hogy Székesfehérvárott, a Moros és Demki hegyek lejtőjén exerévos temetőre bukkantak. Most egy katonai barak ásatási munkálatai alkalmával ujabb hontoglaláskori sirokat tártak fel. A sirokban talált ékszerek azt bizonyitják, hogy a temetőt a honfoglalás idején itt élt szláv lakosság használta. Az ásatást folytatják.

— **Drágább az ujság.** A bécsi napilapok tulnyomó része augusztus elsejével 2—4 fillérrel emelte a példányszámok árát. Ugyanezt a példát követte most öt vagy négy magyarországi napilap is, csakhogy itt az áremelkedés még nagyobb. A lapok az áremelkedést a papir és festék árának szakadatlan emelkedésével és a hirdetések elmaradásával indokolják.

— **Bornyley Martinál** könyvek, hivatalos előirás szerint kaphatók Pischel Fülöp F. a könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— **Munkások megjutalmazása.** A kereskedelemügyi miniszter az idén is száz korona jutalom dijjal és elismerő oklevéllel tüntetni ki azon ipari munkásokat, akik egy munkaadónál hosszabb időt töltöttek szorgalommal és hűséggel. A jutalmazásra érdemes munkások névsorát Zalamegyéből szeptember 15-ig kell a soproni kereskedelmi és iparkamarához felterjeszteni. A jutalom feltételeire következnek:

1. magyar állampolgárság; 2. tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás (kapus, kocsis, gyári irodaszolga és más ily természetü szolgálatot teljesitő a jutalomra igényt nem tarthat); 3. legalább 15 évi megszakitás nélküli működés az ipari munka körében (tanoncévek beszámithatók, évadhoz kötött ipari munkában alkalmazottaknál a teljesen betöltött évadok teljes évnek egyenértékűnek tekintetnek); 4. a rendes munkabér vagy munkakereset évi összege a bejelentés évében 2000 koronát meg nem haladhat. Mindezen feltételek teljesitése hiteles okiratokkal, esetleg a munkakönyvvel vagy annak hiteles másolatával bizonyitandó.

A rokkant katonák is lehetnek kenyérkeresők

Mi lesz a rokkant katonákkal, csonkákkal, bénákkal a háboru után? Erre a szomorusan aggasztó kérdésre vigasztalóan és szinte felvidámitólag csakhogy egy éppen most friszében megjelent és a legszélesebb körü népszerűségre számottartható füzet, mely mind a 47 lapján azt bizonyitja példákkal és képekkel, hogy a rokkant, béna-csonka ember nem kell dut, nem nyomorék, hanem ha maga is ugy akarja, meg kissé mások is segitenek rajta, egészen önérzetes, munkabiró, munkaképes hasznos tagja lehet a társadalomnak és a maga családjának. Amiképen a félszemü ember is még egészen tisztán láthat, olyanképpen dolgavégező, pénztárcáját válhat becsülettel, tisztességes munkával a fél-kezü, félláb avagy mindkettőben ábrándos katonából is. A hősök azonszorulnak kegyelemkenyérre.

Amputáli vagy másképpen rokkantá vált katonák és ipari munkások egész megható sorozatáról mutatja ki ez a könyvecske, hogy miképpen tanulhatnak meg bal kezel irni, fél-kézzel gyalulni, vésni, esztergálgyomi, kosarat vagy gyékényt fonni, varrógépen dolgozni, a fabatlanok meg székfonásban, asztalosságban, lakatosságban, fényképészetben, bőriparban, könyvkötészetben stb., mi módon képezhetik ki magukat. Vannak rokkantak, akik még a szobrászatban, épitészeti rajzolásban, órás mesterségben, könyvgyomtatásban, sőt hegedüszetben is elegendő tökéletességre vihetik igyekezetüket. Természetesen mindenki mire van hajlandósága, testi és szellemi ereje. Meg aztán, hogy orvosi segitőeszközökkel kit-kit minő munkára lehet alkalmassá tenni.

Erről beszél éppen bő részletességgel ez a kis füzecske, melyet egy melegszivü nemesen gondolkodó, emberszerető erős magyar főurnő: gróf Bethlen Balázsné, Jósika Beatrix bárónő átültette át németből magyar nyelvre és egyes részleteiben átdolgozva, a magyar viszonyokhoz alkalmazott.

A könyv cime: rokkant katonáink jövője. Irta: dr. Bienalski Konrád orvostanár, a nagy Németországból, ahol már békeidőn a háboru előtt is 221 műterem gondoskodik a rokkantaknak 51 szakmában való oktatásáról.

Hár persze a németek ebben is hétmérföldes csizmában jártak előttünk. Mi most két ne kukogjunk, hanem siessünk utánuk társadalmi segitő téren is és érjük utól őket, ahogyan már együtt, egy vonalban, egyforma bőtéssegyel harcolunk velük az ellenségünkön.

A Bethlen grófnő magyar szivével németből magyarra átültette kis tündérmesekönyv bizalmat, életkedvet ont, ha elolvassák, csonka-béna katonáinkba. De egyuttal lelkesedést, érdeklődést és áldozatkészséget is támaszthat a társadalom minden rétegében azok iránt a hősök iránt, akik mégdan — mint a könyvecske mondja — önmagukról igy beszélhetnek: — Bizony nem kell haszontalanul nyomorékként életemet leélnem. Saját kenyeremet ehetem családommal együtt és nem tekintve egy kis „bányászságomat" (amelyet a hazáért szenvedtem el) éppen olyan, mint a vitézségi érdemre, büszke vagyok, ugyanaz az ember maradtam, aki voltam. Ezzel a kis könyvecske, amely ezeket bizonyitja és amelynek élére Tisza István gróf miniszterelnök, meg dr. Lengyel Géza orvosprofesszor irtak ajánló e szavakat, méltó minden müvelt ember elolvasásra és terjesztésre. Akinek módjában van, szerezze meg. Ára csak egy korona. — A füzetben le van vakva az ajánlás mindenszinü, hogy miképpen lehetnek kenyérkeresőkké rokkant katonáink meguk erejével, meguk akaratával, társadalom és kormányszeretettel. Szivelje meg mindenki. Hősöink az szerfelett kegyelemkenyérre. Van-e más módja, hogy megszabadjanak rá.

Ezt a módot megmutatja a Bethlen grófnő könyve. Olvassa el mindenki!

A tartalékos hadnagy.

Irta: **Robert Schubert.**

Ujra és hányadszor olvasom!
„N. N. tartalékos hadnagy
Elesett a becsület mezején . . .“
Rövid jelentés, de mély tartalom,
Melyben a végzet, csak a végzet áll.
Ki volt akit lekaszált a halál?
Tán hivatalnok, aki csendben élt . . .
Hivatala rabja, a félte Istent . . .
Becsülettel akart eléral célt . .
S a föld morajára összerezzent!
Talán lángelme, édes ajakkal,
Ki uj emberideált kutatott?
Talán egy férfi ezüst hajakkal,
Ki naponta követelt és tartozott?
Talán egy, ki tudomány csiráját
Plántálta zsenge ifju elmékbe?
Talán ki véve komoly palástját,
A bűnt sujtá és az ártatlant védte?
Csak néha-néha gyakorlatokon
Viselt kényelmetlen egyenruhát?
Ilyenkor mást nem látott sok arcon
— Csak az emberek gunyos mosolyát,
Mert a ruha nem egészen pászolt,
— Kissit kicsi volt, vagy hát kissé nagy, —
Mert kevésbé elegáns, feszes volt,
Mint egy valódi, igazi hadnagy.

— — — — — — — — — — — — — —

Hirtelen eldördült völgyön, hegyen
Rémes háboru riadó hangja.
Most siet, hogy a legelső legyen!
Már éles rozsdás, régi kardja!
Kigunyolt ruhám, mely szekrényben vagy?
S bátran megy a tartalékos hadnagy.
Otthagyja a szobát, békés hivatalt,
El a katedrát és az irásztalt.
Sarokba könyv, toll — kezében a kard.
Háboru lángja felgyujtott itt lent
Átkos konyhát: ördögök lőztek bent.
Előre! előre! a hazáért mindenü!
Elvonultak mind a csatatérre.
Édes otthonból — véres vidékre.
Nem nézte sem ő, sem más a ruhát
Mely tán akkor sem jól pászolt,
De ha száz ágyu nyitá a torkát,
S tusákban, harcokban mindig „stram“ volt
— Ellenség előtt — lehetett tul nagy —
Olyan volt, mint a többi igazi, valódi hadnagy.

Eszék, julius 20.

Forditotta: **Szabó Gyula**
48-as hadapród.

Hofer András feltámadása

Tirol hősének emléke.

Olvastam a hireket Tirol mostani mozgalmas életéről és a messzeségből látom is ezt a mostani tiroli fölkelést. Innen-onnan hat esztendeje, a nyár végét jártuk, amikor a nyár utoljának, augusztusnak a csöndjét fölverték a tiroli grófság ünnepnapjai, — a tirollak nagy ünnepet ültek, a Passeierwirtnek, nemes emlékezetü Hofer Andrásnak ünnepelték a feltámadását.

Sokszor jártam Innsbruckban és kerestem régimódi házai között elmult idők bujdosó hangulatait. És vissza-visszatértem a tiroli főváros legszebb utcájába, a Mária Theresienstrasse-ba, amelynek a hátterében ott mered a Frau Hutt, a mondák hegye, amint ránéz komoly méltósággal a csöndes életü városra. A hegy, amely közelnek tetszik, mint a szivárvány az Arany János nagyszerü versében. A hegy, amely éjszt küld Innsbruck népének és ráborul a városra a maga hallgatag rejtelmeivel.

Akkor, hat esztendővel ezelőtt, eltünt a régi Innsbruck, az utcákon zajlás volt, emberzajlás, idevonul, a fővárosba vonult a tiroli tartomány a maga emberszakadalmaival és népek jöttek Ausztria többi részéből, de külső országokból is, idetódultak czernyi szem kiváncsiak, érdeklődők, megbetottak. Micsoda felfokozott életet élt a franzensfesti pályaudvar, ez a hirneves csomópont, az ünnepi mozgalmak e rendkivüli napjaiba. Negyven különvonat vitte Innsbruckba a küldöttségeket, Tirolból meg más mindenfelől, parasztok, lövészek, városi polgárok, egyesületek küldöttei érkeztek irdatlan tömegekben és az egymásra torlódó, vonatok mindegyre ontották az embereket Innsbruck utcáin. A pályaudvar, az innsbrucki vár, az utcák, a házak, mind a királyváros kobogós, virágos díszében pompáztak.

A királyi kastély az uralkodót várta és a trónnak, Magyarország és Ausztria trónjának akkori örökösét. Szombat volt, augusztus utolsó szombatja, amikor délután négy órakor vonult be az innsbrucki királyi kastélyba Ferenc Ferdinánd, ragyogó jókedvben . . . Este hat órakor az uralkodó jött meg, sok-sok tizezer ember lelkes ünneplése közöttt érkezett meg a király, két hatalmas ország öreg királya.

Akkor, Tirol ünepnapján az egyik innsbrucki virágkereskedésben két hatalmas koszorut láttam, az elsőnek a szalagján ez volt a felirás: Leopold Edler von Hofer — mélységes bódulattal dédunokájának — a dédunoka koszoruja volt ez. A másik szalagon ez a felirás ragyogott: Tirol — a maga hős fiának. Mindkét koszoru az Isel hegyén, a király és Ferenc Ferdinánd jelenlétében került a Hofer András szobrára. Hogy elborította az Isel hegyét az embersokaság és hogy ligyelték az ünnepet áhitatos lélekkel az emberezrek. Akik eljöttek minden világtájból sürü sorokban, ezrek lyekből kiragyogtak a festői tiroli jelmezek és kiragyogtak a tiroli leányok fejei. Csillogó szemek, tarka szinek, ünneplő lelkek: mindez a nemes és vitéz Hofer András emlékezetére.

A Hofer András emlékezete . . . A pozsonyi békében Ausztria, 1805-ben, kényteien volt Tirolról lemondani és ez a tartomány Vorariberggel együtt bajor kézre jutott. A békepontokban kikötötték, hogy a bajor választófejedelem változatlanul meghagyja Tirol alkotmányát. A bajor fejedelem azonban megszegte a békekötésnek ezt a föltételét, változtatott az alkotmányon és akik az alkotmányreformokban a maguk érdekeinek sulyos sérelmét látták, fölkelést szittottak a bajor uralom ellen. Röpiratok mentek széjjel az országba, bennük lelkes felszólitások, hogy a tiroli nép szabadságának az erdeke fegyveres fölkelést kivánj; hogy a tiroli tartományt ujra meg kell szerezni Ferencnek, az osztrák császárnak. A nép engedett a hivó szózatnak és jöttek a parasztok mindenünnen, Tirol falvaiból, a hegyekről és a völgyek rejtekeiből, hogy megvédjek a régi alkotmányt. Jött a nép tiszta szivvel és rajongó hittel és az élére állott Hofer András, a passeiervölgyi kocsmáros és parasztgazda, hogy a maga lelkesedésével, bátorságával és erejével a franciákat is, a bajorokat is leverje. A franciákat, akiknek akkor már Bonaparte Napoleon volt a császárjuk és aki egyik hires katonáját, Lefevbre tábornokot küldött Hofer András parasztjai ellen. A passeiervölgyi parasztgazda néhány hős társával egyetemben csodákat vitt végbe, de a hősi csatározások nem változtattak Tirol helyzetén és abban a békében, amelyet Ferenc császár Napoleonnal és a bajorokkal 1809-ben Magyaróváron kötött, megint csak lemondott Tirol birtokáról. Hofer és az ő parasztjai becsületes rajongással küzdötték végig a csatákat és amikor a magyaróvári békekötés következtében magukra maradtak és Napoleon azután „rendet csinált“ Tirolban, akkor következett el a rendcsinálás egyik tragikus mozzanata, hogy Hofer Andrást elfogták és Mantuában kivégezték . . .

De Hofer András legendás alakjává lett a tiroli népnek és a hegyek ormán és a völgyek rejtekében mindenha eleven volt az emlékezete. Bármiért csatáztak is Hofer és társai, Hofer András talpig férfiu volt, aki életével fizetett valódi vagy elképzelt igazságáért — és amikor ércalakját hat esztendővel ezelőtt az Isel hegyére helyezték és koszorukkal borították, az ünneplő kegyelet nemes szellemének, becsületes lelkületének hódolt.

Ércalakja most kiragyog Tirol katonáira, s a tiroli grófságot nemcsak nagyszerü hegyei és várbástyái védik meg a mostani csatákban, hanem megvédi Hofer András, akinek most van Tirol határain és a tiroli hegyek ormán vitézi föltámadása.

Kreuzer Lipót.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
távollétében a szerkesztőért felelős:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

Levélpapirok
óriási választékban kaphatók
Fischel Fülöp Fia
könyv. és papirkereskedésében
Nagykanizsán.

Kenyérsütők
felvétetnek az ANKER kenyérgyárban Bécsben.
Cim: Ankerbrotfabrik in Wien, X. ker., Absberggasse 35
Az utazási költség felvétel után megtérittetik.

Most jelent meg két a háborával foglalkozó irodalmi mű és pedig
Fehéri Armand könyve A nyugati harcztérről
Ára 3 korona. — továbbá
Franyó Zoltán könyve A kárpáti harczokról
Ára 3 korona.
FEHERI ARMAND német és magyar lapok megbizásából és a német főhadiszállás különös engedélyével bejárta a nyugati harctér legkritikusabb pontjait, és érdekfeszitő leirásokban ismerteti a németek csodálatraméltó küzdelmeit a francia és a flandriai csatatereken. Könyvében különösen érdekelni fogja különösségüket, az osztrák-magyar harmincz és felesütegek diadalmas szereplésének leirást a belga és francia erősségek ostrománál.
FRANYÓ ZOLTÁN a saját átéléseit irja le könyvében, ragyogó irodalmi formában. Részt vett a kárpáti harczokban, melyekben elvérzett az orosz hadsereg nagyrésze és amely harczokról eddig oly kevés részletet ismerünk. Franyó könyve az izgalmas való részletek tömegét nyujtja, ahogy hajtásaival szokat átverekedte és átszenvedte!
A könyvek Nagykanizsán FISCHEL FÜLÖP FIA cégnél rendelhetők meg. — Vidékre mindegyik könyvhöz 30 fillér portódij küldendő.

Ujból érkeztek!
Fehér, fekete, szürke és barna
vászon cipők és :: Sandálok ::
mindennemü CIPŐÁRUK KATONAI BŐRFELSZERELÉSEK, (gamasni) Gyulay táska, pisztolytok, övszij stb. ESŐKÖPENY, HÁTIZSÁK a legjobb :: :: minőségben kapható :: ::
MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
cipőárubházában, a városi bérpalotában Fő u. 17.

Millió ember használ
KÖHÖGES
rekedtség, kataru, elnyálkásodás hurut és görcsös köhögés ellen kizárólag a jóizü
Kaiser féle
Mell-karamellák
(a három fenyővel)
cukorkái. — 6100 közjegyzőileg hitelesitett bizonyitvány orvosoktól és magánosoktól a tiszta hatásáról. :: Rendkivül kellemes és jóizü bonbonok.
Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.
Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula Szabó Albert, Mikovényi Árpád és Belus Lajos urak gyógyszertárában.

Butorozott lakás
egy esetleg 2 szoba konyhából kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba.

Fog Krém
KALODONT
70 fillér.

AMERIKA CÉZÁRJA
irta: Mérey-Horváth Károly.
Mérey-Horváth Károly nagy szenzációt keltő regénye megjelent. Az Amerika Cézárja olyan hatalmas irodalmi alkotás, hogy még a mai rendkivüli idők közepette is nagy feltűnést fog keltenni. A magyar nőmagatartósság régen elveszhetett ily érdekfeszitő a szinelett művészi regényt. De ilyen hatalmas concepciójú alkotás még a világirodalomban is ritka. A mesemszövés izgalmassága az érdeklődést folyton fokozó fejezetek változatossága egyszerre mesteri. Amerika legjellemzőbb férfiai és női élnek a regény központjában, amely Amerika életének, múltának, jövőjének szenzacionális megrajzolását adja hatalmas hatásával. Az Athenaeum Könyvtár ezzel a regénnyel olyan attrakcióhoz jutott, amit csak Kellermann világhirü „Az Alagut“-jához lehet hasonlitani. A több mint 500 oldalas regény pompás bekötésben szenzacionálisan olcsó áron
1 korona 90 fillérért
kapható
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyvkereskedésében Nagykanizsán.
Vidékre 2 kor. előzetes beküldése mellett bérmentve küldetik.

1877
1915

Zalaszentjakab község

vadászati jogát

1915. augusztus 22-én délután 4 órakor 6 évre bérbe adjuk a községbiró házánál.

Zalaszentjakab, 1915. augusztus 5-én.

12558

A községi elöljárók.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemü okmányok, részvények, cimkék, reklám falí hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghivók, névjegyek, gyászjelentések stb. készitésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésesebb kivitelben.

Telefon 78. **Telefon 78.**

Nyomatott a kiadóhivatalban „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 10. kedd. 181. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA SUGÁR-UT 4. SZÁM FŐKIADÓHIVATAL: TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Praga megszállása.

Az orosz hadsereg üldözése.

Berlin, augusztus 10. **Keleti hadszintér:** A Kovnót támadó csapatok közelebb nyomultak a várhoz. 430 oroszt köztük 3 tisztet elfogtunk és 8 géppuskát zsákmányoltunk. Lomza északi és nyugati acrvonalához is heves harcok között közelebb jutottunk. 3 tisztet, 1400 főnyi legénységet elfogtunk, 7 géppuskát és 1 páncélos autót zsákmányoltunk. Lomzától délre elértük az Osztrovba vezető országutat, az osztrovviszkovi uton pedig áthaladtunk. Az egyes pontokon még a szivósan e helytálló oroszokat visszavertük. Novogeorgievszket a Narev és Visztula között kelet felől is elzártuk. Varsóval szemben Pragát megszállottuk. Csapataink kelet felé továbbra is előre nyomulnak. Varsóban néhány ezer oroszt elfogtunk. **Délkeleti hadszintér:** Woyrsch vezérezredes hadserege üldözés közben Ivangorodtól észak-keletre áthaladt a garvnlin folyó országuton Mackensen tábornagy hadseregcsoportjának balszárnya az oroszokat a Vieperzen tul szoritotta vissza. Középső része és jobbszárnya a Bug melletti Osztrov—Hansk Uchrusk vonalhoz közeledik.

Budapest, aug. 10. Hivatalos jelentés az orosz hadszintérről: A *Visztula* arcvonalról visszavonult ellenséget üldözzük. Az osztrák-magyar és német haderők az *Ivangorodi-Lukowi* vasutvonal és *Garwolin* község között már tegnap áthaladtak keleti irányban. A varsólublini országuton *Wieperz* balpartját és a *Visztula* jobbpartját Ivangorodnál megtisztitottuk az ellenségtől. Csapataink északkeleti és északi irányban átkeltek a Wieprzen. A lubartowi és michowi csatatéren minden jel arra mutat, hogy az ellenség futva menekült. József Ferdinánd főherceg hadseregénél elfogott oroszok száma nyolcezerre emelkedett. A *Wieprz* és *Bug* között tovább folyik a harc. A *Dnyeszternél Uscieczkótól* felfelé csapataink az oroszokat több ponton visszaverték, miközben több mint ezerhatszáz embert elfogtunk és öt géppuskát zsákmányoltunk. *Höfer altábornagy.*

Mi várható az orosz harctéren?

Róma, aug. 10. A Corriere della Sera szerint Riga közeli eleste várható, mivel az oroszok védelmi vonalukat valószinüleg itt is hátrább tolják. — Brestlitowszk várát valószinüleg kiüritik, de az is valószinü, hogy az ellenséges erők lekötésére védeni fogják, mint Novogeorgievszket.

Rotterdam, aug 10. *Amerikai lapok hosszasan ismertetik Varsó elestének stratégiai és politikai jelentőségét. A lapok az eddigi orosz gőzhenger helyett most német gőzhengerről irnak.*

Rotterdam, augusztus 10. Az angol katonai szakértők szerint az oroszok még további területeket is kiüritenek, mig csak a lábukat meg nem tudják vetni.

Az olasz hadszintér.

Budapest, aug. 10. A doberdói fensik déli része tegnap helyenkint heves ágyutüz alatt volt, melyet tüzérségünk sikerrel viszonzott. *Plava* vidékén a tüzérségi tevékenység szintén élénkebb volt. Gyengébb ellenséges gyalogságnak az a kisérlete, hogy a zagorai állásainkba behatoljon, meghiusult. Karintiai határon kisebb ellenséges osztagok több helyen sikertelenül támadtak. A *Bladner* hágónál levő állásaink előtt az ellenség több mint száz halottat hagyott hátra. A tiroli határterületen egyik járőrünk *Cresta Blancan* (Crystalló terület) visszavert egy ellenséges félszázadot és annak érzékeny veszteségeket okozott, anélkül, hogy egyetlen embert is veszitett volna. *Daonetől* nyugatra *Lavanchen* augusztus hatodikára hajló éjszakán élénk tüzharc volt, amelyben azonban a mi csapataink részt nem vettek.

Höfer altábornagy.

Ujabb olasz vereség.

Innsbruck, augusztus 10. A főparancsnokság közli. Két olasz zászlóalj ma éjjel Coldítovénál megszállta összes üres lövészárkainkat. Reggelre az ellenséget a lövészárkokból kivertük, miközben 200 halottat veszitettek s két géppfegyverüket elvettük.

A világháboru krónikája.

Lyon, aug. 10. A németek tegnap egy óra hosszat bombázták Poperintet. A kár jelentékeny.

Bukarest, augusztus 10. (*Hivatalos.*) **A román kormány elhatározta, hogy a kiviteli tilalmat már a legközelebbi napokban végleg megszünteti.**

Krisztiánia, aug. 10. Az India nevü angol segédcirkálót egy német buvárhajó elsüllyesztette. A hajó 7000 tonnás volt. A legénységet megmentették.

Stokholm, aug. 10. A svéd tengerészminiszter megkérte a bécsi külügyminisztert, hogy engedje meg a svéd tiszteknek az adriai hadműveletek tanulmányozását.

Moszkva, aug. 10. **Az ujoncok bevonulása alkalmával óriási tüntetés volt. Az ujoncok ezt kiabálták:**

Le a háboruval!

Petervár, aug. 10. Olaszország és Szerbia közt az ellentét egyre növekszik. Olaszország legközelebb ujabb követeléssel lép föl Szerbia albániai akciójával szemben.

Newyork, aug. 10. Az Unió lőszermunkásainak egy-hatoda, mintegy tizenegyezer ember sztrájkba lépett. Béremelést követelnek.

Párs, aug. 10. A hivatalos vizsgálat megállapitotta, hogy a németeknek nincs a spanyol vizeken hajó bázisuk.

A francia harctérről.

Berlin, aug. 10. **Nyugati hadszintér:** Hooge mellett Yperntől keletre hajnalban ütközet fejlődött. Az Argonnokban a franciák előretörései meghiusultak. — Hadi repülőgépünk tegnap Dammerskirchnél és a Schwarzseenél ma reggel Ypern, Gondrexange és Harboney mellett lelőttek egy-egy francia repülőgépet. — Az utóbbi két repülőgép ahhoz a repülő rajhoz tartozott, amely előzőleg a hadművelet területen kivül fekvő, Saarbrücken nyilt városra bombákat dobott és bár természetesen semmiféle katonai kárt nem okozott, mégis 9 békés polgárt megölt, 26 ot sulyosan és többet könnyen megsebesitett. A *legfelsőbb hadvezetőség.*

Páris remeg.

Berlin, aug. 10. Campiegne bombázása Párisban óriási rémületet keltett. A szenátus megkérdezte Millerandot, hogy Páris külső erődművei tudnak-e kellő védelmet nyujtani hasonló meglepetés ellen. Millerand titkos ülésben adta meg válaszát.

A görög szigetek.

Genf, augusztus 10. A görög kormány tudvalevőleg erélyesen fölhivta az angol kormányt, hogy a megszállott görög szigeteket azonnal üritse ki. Az angol kormány udvariasan bár, de határozott tagadó választ adott. Kijelentette azonban, hogy a háboru után hajlandó Görögországnak kárpótlást fizetni.

Auffenberg tábornokot fölmentették.

Pár hónapja óriási föltünést keltett, hogy Auffenberg Móric gyalogsági tábornokot volt hadügyminisztert és a nyugati hadszintéren küzdő magyar osztrák armádia egyik hadseregparancsnokát a harctérről váratlanul visszarendelték, majd letartóztatták. Félhivatalosan már akkor jelentették, hogy Auffenberg letartóztatása hadügyminiszter korában elkövetett cselekmény miatt történt. A szenzációs ügyben most tartották meg a tárgyalást s erről hivatalosan a következőket jelentik:

Bécs, augusztus 10. (Hivatalos.) Augusztus 3-án és 4-én folyt le Auffenberg ügyének főtárgyalása. A gyalogsági tábornokot azzal vádolták, hogy 1912-ben a delegációk budapesti ülésezése alkalmával zárt lapon közölte az akkor Bécsben lakó Schwartz Henrik nyugalmazott ezredessel, hogy a hadügyminiszter november 21-én északon az első és tizedik hadtestek békelétszámának fölemelését rendelte el. Ezen cselekményéért a katonai büntetőtörvénykönyv 272 §-a alapján helyezték vádalá. A két napos főtárgyalás azzal végződött, hogy a hadbiróság Auffenberget a katonai büntetőtörvénykönyv 306 §-ának 4-ik pontja alapján jogerősen fölmentette.

Az amerikai flotta fejlesztése.

Genf, aug. 10. Newyorkból jelentik: A kormány a kongresszus elé terjesztette flottafejlesztési programmját. — Ezerint a flottát hat páncélossal s számos tengeralattjáróval növelnék meg.

A trónörökospár Budapesten.

Budapest, aug. 10. A trónörökospár délután megtekintette a Margitszigetet, este pedig a Park-Klubba hajtattak. Délben udvari ebéd volt. Délután Zita hercegasszony elnökletével a hadsegélyző tartott ülést. A hercegasszony áradozó szavakban fejezte ki elismerését az ország áldozatkészsége fölött.

HIREK

A trónörököspár.

Itthon vannak szombat óta, Károly Ferenc József főherceg, az ezer éves magyar királyi trón ifju várományosa és bájos feleségé, Zita főhercegasszony. A világháború zajos esztendejében másodszor jönnek haza Budapestre és a roppant eseményeknek mily szédítő zuhataga zajlott le szóta. De különösen az évforduló idejében való második idekerésük meglepően hasonlít az elsőhöz. Akkor a háborus készülődés hatalmas lelkesedése volta ünnepi díszbe a fővárost, most a legfélszebb és legnagyobb győzelem mámora ömlik el az utcákon, tereken, a boldog közönségen. Még nagyobb, sőt egészen teljes a hasonlóság a trónörököspárra vonatkozó akkori és mostani érzelmünkben. A magyar nemzet hagyományos hűsége és bensőséges ragaszkodása a felséges királyi házhoz nyilatkozott még tavaly is, az idén is, a magas látogatók alkalmából és ezek az érzelmek nem változtak, legfőbb megerősödtek, ha az ugyan egyáltalában lehetséges volt. Különösen személy szerint is, nemcsak odaadással, hanem igaz szeretettel tekint a magyar nemzet a jövőnek oly egyszerre népszerűvé lett királyi párjára. És végtelenül jól esik nekünk annak a tapasztalása, hogy Károly Ferenc József és Zita őfenségeik is szívesen jönnek annak a magyar népnek a körébe, amely a hűségszeretetnek és a dinasztia iránt való lojalitásnak oly tündöklő példáját adta a világfölfordulás idején. Boldog megelégedéssel és a legszebb reményekkel látjuk, hogy a trónörököspár minket megbecsül, nyelvünket megtanuljа, társadalmi életünket, békés intézményeinket is megismerni igyekszik. Igaz örömmel vesszük tudomásul, hogy őfenségeik ezentul többször és hosszabban szándékoznak közöttünk időzni. Ilyképpen a trónörököspár megjelenése közöttünk nagyszerű tüntetés a királyi család és a magyar nemzet egyetértése, harmóniája mellett. Ennek az összhangnak hatalmas akkordja a közös elragadtatás a lengyelországi tüneményes sikereken. Együtt örül a nemzet és a jövendő királyi pár s már most érezzük biztosan, hogy sorsunk hosszu időre összefonódott, s együtt kell ketesnünk boldogulásunkat, mert hiszen Ferenc József ő felségének gyönyörű mondása szerint: „csak boldog népnek lehet boldog fejedelme".

—

— A bajor király Sárvárnak. A III ik Lajos bajor király, akinek gyönyörű birtoka van a vasmegyei Sárváron, — több izben részesítette már a községet gavalláros ajándékban. A bajorok uralkodója a harctér nagy eseményei közepett se feledkezik meg az ő kedves magyar községéről, amelyben nyaranként heteket szokott tölteni családjával együtt. Figyelmessége most az eddigieken is túltesz. A király a saját költségén vízvezetéket létesít Sárvárott s e célból már meg is kezdte a tárgyalásokat a hatóságokkal. A tervek már elkészültek s még ebben az évben a munkálatokat is megkezdik.

— A miniszter gondoskodik téli tüzelőszenyről. A napokban a földmivelésügyi miniszteriumtól érdekes rendelet érkezett be Zalaegyegy törvényhatósághoz. A miniszter kiváló szeszélla érzékkel gondoskodik ebben a téli tüzifahiány kiküszöböléséről. A miniszter utalva arra, hogy tűrilábon már is hiány és nagy drágaság mutatkozik, utasítja a hatóságokat, hogy gondoskodjanak tűzifa kitermelésről olymódon, hogy a hatóságaik területén levő erdőkben a tüzelésre alkalmas fákat lehető gyorsasággal itsák ki s e fa kitermelés érdekében megengedi a kormány, hogy az előzőleg meghatározott fakitermelési üzemtervektől eltérjenek s csak azt ajánlja a hatóságok figyelmébe, hogy célszerűen és tüzelésre alkalmas fákat itsanak melyek kiszáradása a rendelkezésre álló idő alatt is kellően kiszáradnak. Kívánatos lenne, ha Nagykanizsa város hatósága különösebben szívelné meg a miniszter gondoskodását s a közigazgatási sablonmunkák mellett időt fordítana olcsó és megfelelő mennyiségű tűzifa kitermelésére. Ha a főtebb ismertetett rendelet dacára is érezhetővé válik majd Nagykanizsán a fahiány, az szintén a hatósági intézkedések gyarlóságának lesz a következménye.

— Szinházi hirek. Mozikirály szenzáció: nagy operette Izsó Miklóssal a cimszerepben ma hétfőn kerül ez idényben először szinre, melyben Peterdi egyik legkedvesebb parádés szerepében mutatkozik be. A többi főbb szereplők Zalai, Csanádi, Tihanyi, Böszörményi, Szücs Irén és Kovács. Nagy előkészületek folynak „Rablólovag" Biró Lajos remek vigjátékára, „Vándor fecskék" nagy operette ujdonságra és „János vitéz" világhirű operettre, melyben Tihanyi Béla a cimszerepben tartja bucsuestélyét. Tihanyi Béla távozását sajnálattal vesszük tudomásul, mert hiszen alig volt előadás, hogy ne gyönyörködtünk volna művészi játékában és gyönyörű énekhangjában s így a Kanizsaiak is méltó megünnepeltetésben fogják részesíteni a bucsuzó művészt. „Sybill" közbejött akadályok miatt későbbre halasztatott.

— Málta szigetén internált zalamegyei polgár. Az ellenséges államokban internált magyar állampolgárokról kiadott jegyzékben találjuk, hogy *Weller* Jenő zalagyömörői lakos angol gyarmaton van internálva. Internálási helye 1914. december 20-tól: Prisoners of War Camp. Malta.

— A vásár. A hétfői országos vásár iránt messzi környéken nagy érdeklődés nyilvánult meg. Távoli vidékekről különösen sok marhakereskedő és mészáros jelent meg, de csalódottan távoztak. Marhában ugyanis szokatlanul gyönge volt a felhajtás s ami volt, az méregdrágán ára kelt el. A gyönge felhajtásnak az az oka, hogy a gazdaközönség a sürgős cséplési munkálatok miatt távolmaradt. A kirakodóvásár ellenben rendkivül népes volt s így az iparosok és kereskedők meglehetnek elégedve az eredményenyel.

— Gyermekkiszáz. Kiskanizsán, a Jakabkuti-utca lakói szombaton borzalmas szegénykiáltozásokra lettek figyelmesek. A zivalkodás az 54-ik számu házból hallatszott, amelynek udvarán egy gazdag kötött gyermek fetrengett. Amikor a környékbeliek az esetre figyelmesek lettek, Gévás György csikós, akinél a gyermek szolgálatban áll, éppen egy tőkére szorította a gyermek fejét, a baljában pedig egy fejszét emelt magára, mintha az áldozat nyakára akart volna sujtani. A kegyetlen jelenetnek Varga Istvánné vetette végét, aki a csikós karját sujtás közben kapta el. Erre a megvadult ember rátámadt a ő akarta a fejszével leütni. Szerencsére azonban ezen szándékában is megakadályozták, majd feljelentették a rendőrségen. Gévást nőgtős letartóztatták s bekisértek a kapitányságra. Itt azzal védekezett, hogy nem volt gyilkos szándéka, s csak megakarta a gyereket ijeszteni, aki rossz fát tett a tűzre. A tanúk azonban ellene vallottak s igy ügyét áttették a kir. ügyészségre.

— Hálaadás és gyüjtés. Szombaton — amint már emlitettük — az izraelita templomban hálaadó istentisztelet volt a háboru egy esztendejének győzedelmes befejezése alkalmából. A zsufolásig megtelt templomban Neumann Ede dr. főrabbi magas szárnyalásu, mélyen megindító predikációban hivta föl a megholtak hivőket, hogy adakozzanak lehetőségükhöz képest a rokkant katonák segitségére. A gyüjtést a hittközség előljárósága eszközli s az már eddig is szép eredményenyel járt.

— A kereskedelmi miniszter az aprópénzhiány orvoslásáról. Néhány héttel ezelőtt a Kereskedelmi és Iparkamara felirt a kereskelmi miniszterhez az észlelhető aprópénzhiány orvoslása végett. A miszter az ügyben a következő leiratot küldte a Kamarához: „Értesitem a Kamarát, hogy a váltópénzérmek szaporitása iránt a körmöcbányai pénzverde teljesitő képességének teljes kihasználásával a lehető intézkedések már a háboru kitörésével kapcsolatban megtörténtek. A m. kir. pénzügyminiszter azzal együtt azonban arra a meggyőződésre jutottam, hogy a váltópénzérmek hiányát sem uj érmek verésére, sem pedig az időközben kellő mennyiségben forgalomba hozott bankjegyek által megszüntetni nem lehet, mert az érezhető hiány kutforrása voltaképpen onnan ered, hogy az ország lakosságának nagy része részben tudatlanságból, részben pedig egyes lelkiismeretlen egyének által a bankjegyek elértéktelenedéséről terjesztett és mindenalapot nélküliözö hirek és szóbeszédek utánindulva, a váltópénzérmeket elrejti és azokat tömegben a forgalomból kivonja. Szükségesnek mutatkozik ennélfogva, hogy az arra hivatott összes tényezők, így első sorban a kereskedelmi és iparkamarák felhivják a közönség figyelmét, hogy a bankjegyek a koronaértékű pénzérmeivel és ennélfogva a váltópénzérmekkel is teljesen egyenlő értékűek, azok értékcsökkenéséről terjesztett hirek és szóbeszédek minden alapot célkülöznek, továbbá, hogy a váltópénzérmek elrejtése, felhasználása és ezáltal szokatlan a forgalomból való kivonása a hazai közgazdaság a pénz és értékforgalom, nemkülönben a hazai kereskedelem megbénitását okozó hazafiatlan cselekedet, mely a legszigorubb megrovást és megtorlást érdemli meg és hogy az elrejtve tartott pénzérmek forgalomba hozatala a jelen körülmények között hazafias kötelesség és első sorban a nagyközönség összes rétegeinek érdekében áll. Felhivom ennek a Kamarát, hogy a kereskedelmi és ipari érdekeltségnek, de általában a nagyközönségnek a lehető legszélesebb körre kiterjedő kellő tájékoztatása utján a jelzett hazafias kötelességnek mielőbb meg felelni sziveskedjék.

NESTLÉ-FÉLE GYERMEKLISZT
csecsemők és lábadozók legjobb tápláléka gyomor- és bélbetegségek után. Mindenhol kapható.
Próbadobozt és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermekjóléti teljesen díjtalanul küld a Nestlé-féle gyermekliszt társaság, Wien I., Biberstrasse 6 U

— Harapós cselédlány. H. A. nagykanizsai cselédlány törvénytelen gyermekét a gyermekmenhelyről egykány hónapja örv. *Tamás* Józsefné 72 éves asszonyhoz adták ki tartásra. Tegnap megjelent az öregasszonynál a cselédlány s kijelentette, hogy a gyermeket magával viszi. Az asszony szépen értésére adta, hogy a gyermeket nem szolgáltatháta át másnak, mint a gyermekmenhelynek, ahonnan kapta. — Erre a lány szó nélkül a matrónára vetette magát, akinek ercét, karjait s a fülét veszedelmesen összeharapdálta. A szerencsétlen öregasszony oly rosszul lett, hogy orvost kellett hozzá hivatni. A veszedelmes cselédlány ellen megindult a büngyi eljárás.

— Veszedelmes játék. Tegnap a Gyár utcában apró gyerekek háborusdit játszottak. Természetesen flobert puska is akadt, amely már sok szerencsétlenségnek volt okozójává. Gócsa Sándor 8 éves gyerek kezében volt ugyanis a puska, amelyet két lépés távolságból rásütött Schnábel Gyula vasuti mozdonyvezető fiára. A golyó a gyerek arcába furódott és sulyos sebet ejtett. — A másik szerencsétlenség a katonai gyakorlótéren történt, ahol Kálmán György 12 éves gyerek kezébe fölrobbant egy talált katonai patron. A robbanás a gyerek mellkasán ejtett sulyosabb sebet.

— Kiskanizsán mulattak. Tegnap délután az egyik kiskanizsai korcsmában vidám mulatság volt, amely ezuttal is verekedéssel végződött. Filák György csepes a korcsmából távoztában összetalálkozott Hajdu László nevű kollégájával. A vita hevében kést rántott s azt háromszor belevágta Hajduba. A sérülések sulyos sérüléseket okoztak. Igy a mulatságnak a biróság előtt lesz folytatása.

A közeledő 1915/16. tanévre

ajánlom a t. helybeli és vidéki szülők szives figyelmébe, hogy gyermekeik részére szükséges tankönyveket és tanszereket már most vásárolják meg, vagy rendeljék meg mert a mostani állandó késedelmes szállitások mellett, később csak nehezen, vagy egyáltalán nem szerezhetők be, ami a tanulóra csak négy hátrányai lenne.

Ajánlok használt iskola könyveket is: melyek a Főgymnázium, Felső Kereskedelmi, Polgári lány és Polgári fiu iskolák részére a megállapitott hivatalos jegyzék szerint kifogástalan tiszta állapotban bekötve félárban már most kaphatók.

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papirkereskedésében,
Nagykanizsa, (Kazincy-utca.)

Varsó látképe.

Ravenna.

Ravenna ötszörte népesebb, de százszorta csendesebb város Kaninnál. Télnyáron egyszínű sírl csend borul rá. Az emberek feltűnően hallgatagok. Hire-hamva sincsen annak a kőrmondásos bőbeszédűségnek, mely az olaszokat általában jellemzi. Még a mosolygásuk is szomoru és fanyar.

Aki tudja, hogy a környezet milyen nagy szerepet a kedélynek, nem ütközik meg ezen a jelenségen. Ha a gyermek kikerül édesanyja öléből és kitesszi a lábát az utcára, pusztulást, romokat lát, amerre tekint. Anyja ölelésében kívül alig érez egyéb örömöt az apróság. Alig lát virágot. Messzire kell mennie, ha puha fűben akar futkározni. A levegő, amit beszív, nagyon szükösen látja el a tűdő szükségletét. Luksusszámba megy a virágillat. Még a tenger sós párájából sem jut ki igazán a része, mert a tenger összeesküdött a város ellen s mindegyre távolabb huzódik el tőle. Igy tart ez évszázadok óta.

Pedig régen, a római világuralom korában, olyan kitűnő volt Ravenna levegője, hogy oda küldték nevelőbe azokat az ifjakat, akiket arra szemeltek ki, hogy a cirkuszokban fenevadakkal birkózzanak. Akkor még hatalmasan dolgoztak ott a tűdők, mámorosan pezsegtette a vér. Csenevész legénykék mesés erejű bajnokokká váltak. Sápadt arcu ember nem lakott akkor itt. Aknek arcán hervadni kezdtek a rózsák, annak már előre megáshatták a sírt.

Minél hűtlenebb lett a tenger borzájuk, annál szótlanabbak lettek az emberek, annál több dolguk akadt a sirásóknak.

Azt értjük, hogy egyes ember akárhová lép, minden lépésével közelebb ér a temetőkerthez. Azt értjük, hogy az egyes fa őszszel elhullatja a levelét. Termésetesnek találjuk és beletörődünk. Mert hiába: az egyesek élete alig egyéb az elmulásra való lassu készülődésnél. De hogy ezrek kihalása még azzal a vigasztalással se járjon, hogy a porrá váló anyagból egykor pezsgő élet fakad s a hantokat majd virág lepi el: ez a gondolat már nagyon fájlalt.

Ravennában nem szerettek pap lenni. Vigasztaló szavaim nem nyugtatnák meg a haldokló apát. Szebb jövővel biztató beszédemre tagadólag rázná a fejét.

Másutt, ahol most szintén a régi nagyság emlékein tengődnek, mégis kibújtól néha a keblekből a hit a bizni tud olykor a lélek, hogy hátha egyszer jobbra fordul minden. Ravennában nem hűtegetik az emberek magukat csalóka ábrándokkal. Pár ezer év tanulsága lelohasztott bennök minden hitet. Megszokhatták a lemondást. Annyi idő alatt tisztába jöhettek már azzal, hogy az ő bus környezetük állandóvá lett, s ha változás esetük rejtve, legföljebb annyiból fog állni az egész változás, hogy a romok ismét szegényebbek lesznek egy lehullott téglával, ők pedig gazdagabbak egy csalódással. Mert itt csak az enyészet tud alkotni. A sorvadás folyamata sokáig tart még e romok fölött és alatt.

Ez a nyomott hangulat, mely az ódon várost sötét fellegként belepi, erőt vesz rajtad is. Aron az ötven kilométernyi uton, melyet Riminitől odáig lassu tempóban végig porozzál vel'ed a vonat, jól elökészülhetsz a borus hangulatra.

Riminitől Ravennáig kisért egy szörnyeteg alaku hegy. Annyiféle kisérteties alakot öltt magára ez a hegy, ahányszor kanyarodik veled a vasut. Fenyegető a nézése, bármelyik oldalát fordítja felé. Csak legalább egy egy bánnyelhő csapna le a csucsára, nagyot csyhülnének a rideg körvonalak.

Ez a hegy szemtanuja volt hétszáz meg egynéhány esztendővel ezelőtt egy borzasztó tragédiának. Dante, az isteni költő meghatóan leirta azt a tragédiát a Pokol öródik évekbe. A gyönyörűséges Francescát megölte a férje, egy pupos, nyomorék ember, mert nem őt szerette, hanem a férjnek testvéröccsét, a dallas Paolót. A bűnös szeretők vérét régen beitta a föld, de gyászos emlékük itt borong ma is mindenütt. Hiába akarnál szabadulni tőle. Veled megy árnyékként az emlékezetedbe, amig azt a mogorva hegyet látod, amelyre egykoron a házasságtörő szép asszony hálószobájából nyiltak az ablakok. (Arra nyilnak azok ma is, de szép egyszer helyett katonarabok bámulnak ki a vasrácsos kerestül.)

Az a vén hegy elkisérget mindenütt. Ha balra fordítod el tőle a fejedet, mert nem bírsz sokáig farkasszemet nézni vele, akkor meg' mit látsz? A végtelennel összeölelkező tengert, azt a tengert, amelyen valaha epedő sóvársággal kalandoztak el a boldogtalan Francesca szemei, mikor a kedvesét várta titkos szerelemtől zihálló kebellel, vagy véget jósló sejtelemmel.

Estéledő járt az idő, de a rekkenő hőség tartott tovább. Csupán a zöldes fényvesek felől fujdogált egy kis szellő, de az is olyan gyengén, hogy még a madár is kevesebbet volna. E fényves zugását hallgatta sokszor a szomszédott költő. Az ringatta el sokszor fájó merengésbe Dante idejében is ezeken a sudárokon várják a madárkák a hajnali órát. Akkor is így járt bálk kisértetként a lassu morej egyik ágról a másikra, mikor Afrika felől erre végig szélguldott a forró déli szél. (Purgatorium, XXVIII., 7—21.)

Ilyen állandó környezetben nem igen ragaszkodhatik az ember az élethez. Könnyen eshetik a megválás tőle. Könnyen eshetett az Dantének is, akit utolsó utjára már a halhatatlanság kisért el.

Megnyilnak a sirok,
Kikelnek az árnyak,
A vértanuk mind, mind
Csatarendbe állnak.

Kinek támadhat itt arra kedve, hogy a Garibaldi-himnuszt énekelje?

Régen volt az, nagyon régen, mikor az olasz nemzet igaz ügyért harcolt. Talán csak mese volt, hogy valaha mi együtt, egy zászló alatt küzdöttünk, együtt ontottuk a vérünket, mert egy közös eszmény lelkesitett. Azok a gyermekkori álmok ma mind szétfoszlottak. Soha többé nem is térbetnek vissza. Ekkora csalódás után . . . soha többé.

Cs. Papp József.

Piaci árak,

melyek augusztus 10-től augusztus 16 ig maradnak érvényben;

Száraz bab nagyszemű kgr.	— K 40 f.
Cukorborsó hüvelyes lit.	— „ 26 „
Cukorborsó szemes lit	— „ 40 „
Zöldbab hüvelyes 1 tányér	— „ 20 „
Zöldbab szemes 1 liter	— „ 32 „
Burgonya uj kgr	— „ 12 „
Kerékrépa 1 db.	— „ 06 „
Vörösrépa	— „ 04 „
Kalarábé 1 db	— „ 04 „
Tök 1 db. nagy	— „ 10 - 20 „
Kelkáposzta 1 fej nagy	— „ 04—06 „
Fejeskáposzta 1 fej	— „ 04—10 „
Vöröskáposzta 1 fej	— „ 08—10 „
Retek hónapos 5 db.	— „ 04 „
Retek fekete 1 db. nagy	— „ 02 „
Nagy salátu uborka	— „ 06 „
Uborka ecetbe való 100 db. K 1—1.20	1 „ 60 „
Torma 1 db. 1 gyökér nagy	— „ 04 „
Petrezselyem	— „ 04 „
Sárgarépa 1 csomó	— „ 06 „
Zeller 1 db.	— „ 02 „
Saláta fejes 1 db. nagy	„ 04—08 „
Fejes kukorica 1 fej	— „ 04 „
Csemege kukorica 1 fej	— „ 06 „
Zöld paprika 1 drb. legnagyobb	„ 02—04 „
Zöldpaprika apróbb 100 db	1—1 „ 20 „
Paradicsom 1 kgr.	— „ 32 „
Vöröshagyma 1 csomó 5 db.	— „ 06—08 „
Foghagyma 1 csomó 4 db	— „ K 08—10 f.
Karfiol 1 fej	— „ 10—20 „
Szőlő	1 — „
Dió 1 liter	— „ 40 „
Mák 1 liter	— „ 72 „
Körte 1 liter	— „ 10—12 „
Körte 1 darab (nagyobb fajta)	— „ 02—04 „
Alma 1 db.	— „ 02—04 „
Sóska 1 tányér	— „ 04 „
Gomba szokásos kiméró 1 tányér	— „ 08 „
Vargánya szokásos kiméró 1 tányér	— „ 12 „
Görögdinnye 1 drb.	50—100 „
Sárgadinnye 1 drb.	60—100 „
Tej 1 liter	— „ 28 „
Tejfel 2 deciliter	— „ 20 „
Turó 1 kgr.	— „ 80 „
Szárazturó	— „ 10 „
Vaj 1 kgr.	4 — „
Tojás 1 db.	— „ 10 „
Csirke rántani 1 pár	2 60—3.— „ — „
Csirke sütni 1 pár	4—5 - 6 „ — „
Tyuk tavalyi 1 pár	6 „ — „
Kacsa sovány 1 pár	6—7 „ — „
Kacsa hizott 1 pár	7—10 „ — „
Liba sovány 1 db sovány	8—10 „ — „

A rendőrség figyelmeztetni a közönséget, hogy aki a fűszertartóktól nagyobb árat kér, vagy fizet, 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig büntetéssel sujtatik.

Kenyérsütők
felvétetnek az ANKER kenyérgyárban Bécsben.
Cim: Ankerbrotfabrik in Wien, X. ker., Absberggasse 35.
Az utazási költség felvétel után megtérittetik.

13 éves erős, kifejlett fiamat, ki több osztályt végzett nagykanizsai iparoshoz óhajtanám tanulónak adni. Cim Koplár István földmüves Somogyszentmiklós.

Egy kereskedelmi érettségizett fiatalember szabad idejében szerény dijazás mellett könyvelést, levelezést vagy egyéb irodai munkát elvállal. Cim Nagykanizsa Póstafiók 28.

A város belterületén egy szép
3 vagy 4 szobás lakás
kerestetik november 1-ére. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbit.

Még raktáron lévő
zongoráimat
és egyébb hangszereket leszállitott áron kiárusitom és bérbe adom.
Bischitzky M., zenetanár (Csengeri-u. 13.)

TÁRSALKODÓNŐ
ki a háztartásban is segédkezik azonnali belépésre kerestetik ROSENBERGER P. Nádor-utcza 36. 12568

Utazók és ügynökök
mindenhol felvétetnek himzett emléklapok eladására, mely ma a legkelendőbb cikk. Cim: Kaiser Hytel, Wien II. Ob. Donaustrasse 79. Ks.

Járványos és fertőző betegségek ellen a legbiztosabb óvszer — az erősen szénsavas —
Pécsi Tettye forrásviz
— a legkellemesebb izü —
asztali és borviz.
Állandóan palackcserével és patentzárós palackokban kapható s igy
háztartásban a legolcsóbb
Főelárusitás: SZABÓ ANTAL fűszer és csemege üzletében Nagykanizsa.

Nyári blouzok
10—40% olcsóbban kaphatók
BARTA ÉS FÜRST
divatáruházában Fő-út Első m. ált. bizt. palotában. Az idény előrehaladottsága miatt selynek, grenadinok, epponzok, női kabátok, fehérnemű jutányos áron szerezhető be.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
felelős kiadó a szerkesztőséget illetőleg: Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

Szabadalmaztatott és törvényesen védett
VETŐMAG-csávázószer
„Antispora-Vita"
Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapitották, hogy az „Antispora-Vita" az összes vetőmagfélék, de első sorban az ősz-ig által hazánkban állandóan fenyegetett burának csávázására a legmegfelelőbb, és igy a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen. Kilója 1 K 40 fill.
Részletes ismertetővel és használati utasitással szolgálnak a vezérelárusitók
Schwarz és Tauber nagykereskedők
Nagykanizsán

Az Abbaziai Széphelyi Pensió
és szálloda megnyilt
Balaton Kereszturon
(Park szálló)
40 uj modern szobával. Szobák penzióval vagy anélkül. Napi teljes Pensió lakással 10 korona. Családoknak és katona tisztek-nek kedvezményes ár.
Kirándulóknak meglepő mérsékelt árak.
Kitünő ellátást garantál
SZÉPHELYI KÁLMÁN
abbaziai Pension tulajdonos főszakácsa.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
cserépkályhák
átrakását, javitását, rossz füllőket

könnyü fütésre jótálással vállalok.
Uj kályhák minden szinben jutányos áron kaphatók:
ZSISKÓ ÁDÁM
egyszakályha készitőnél, Vörösmarty-u. 65.

Ujból érkeztek!
Fehér, fekete, szürke és barna
vászon cipők és :: Sandálok ::
mindennemü CIPŐÁRUK, KATONAI BŐRFELSZERELÉSEK, (gamassi) — Gyulay táska, pisztolytok, övszij stb. ESŐKÖPENY, HÁTIZSÁK a legjobb minőségben kapható
MILTÉNYI SÁNDOR és HA
cipőáruházában a városi bérpalotában Fő u.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemü okmányok, részvények, cimkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghivók, névjegyek, gyászjelentések stb. készitésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésesebb kiviteleben.

Telefon 78. **Telefon 78.**

Nyomatott a Nagykanizsai „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 11. szerda 182. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA SUGÁR-UT 4. SZÁM

NYOMDAIRODAHIVATAL:

TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Egyes szám ára 8 fill.

Szabad-e most békét kötni?

Aligha csalódunk, ha azt hisszük, hogy az antant hatalmasságok kapva kapnának egy olyan békekötés után, amely biztositaná nekik a háboru előtti állapotot, vagyis hogy Németország kivonná a seregeit Lengyelországból, Belgiumból és Franciaországból. Ebben az esetben igen szivesen cserbenhagynák talán szövetségesüket is, Szerbia megaláztatása ellen pedig nem mondanának vétót. Tagadhatatlan, hogy a béke utáni vágyakozásnak számtalan tanujelét találjuk a németeknél és magyaroknál is. Hiszen mi pusztán az évtizedek óta veszélyeztetett békénk érdekében rántottunk kardot, tehát tagadnunk sem kell, hogy vágyva sóvárogjuk azt az időt, amely célunkhoz: a békéhez juttat bennünket. Amde az a kérdés, hogy elérnénk e célunkat az által, ha most belemennénk egy olyan békekötésbe, amely a világháboru előtti állapotokon találna nyugvópontot. A mi véleményünk szerint nem. Nem pedig azért, mert továbbra is fönmaradnának azok a függő kérdések, amelyek a jelenlegi borzalmakat fejünkre idézték. Franciaországban tovább forrna a revans-eszme. Oroszország tovább hajszolná balkáni politikáját s Szerbia továbbra is az elégedetlen szomszéd szerepét játszaná. Anglia sem maradna le az intrikás szerepéről s Olaszország is az irredentizmus csóvájával állva határainkon. Európa nemzetei közt nem szünne meg a féltékenykedés, a hórzsalkodás, az egymástól való félelem s az egymás ellen való készülődés. S ez ismét a népekre vonná a régi átkot, amely évtizedek óta nehezedett ránk s amely megakadályozta a népek békés munkáját, meggátolta a haladást, fejlődést s amely előbb utóbb – háboru nélkül is – a gazdasági tőnk szélére sodorta volna egész Európát. Ilyen békéből – szilárdul hisszük – sem Németországban, sem nálunk nem kér senki. Ennél az állapotnál még egy vesztett hadjárat is többet ér, mert ez legalább tisztázza a helyzetet. Vesztett hadjáratról azonban ki beszélhetne józan elmével a mi részünkről. A mi egy esztendős sikereinkben első sorban garanciát találtunk arra, hogy mi legyőzhetetlenek vagyunk, — azután arra, hogy a végleges győzelem előbb vagy utóbb, a mi részünkön lesz. Hogy mindent megnyerjünk, az immár csak a türelem, a további kitartás kérdése. Ez kell csupán ahhoz, hogy végleg megoldjuk a függő kérdéseket; hogy *ne tárgyaljunk ellenségeinkkel a békéről, hanem diktáljuk nekik a békefeltételeket.* A mi óriási áldozataink csak ebben az esetben termik meg gyümölcseiket, csak ebben az esetben számithatunk az emberöltőkre terjedhető békére. Tehát kitartás! A legujabb harctéri és diplomáciai eseményekről megállapithatjuk, hogy nem távoli már az az idő sem, amikor az emberiség békéjének, talán az örök békének feltételeit mi szabjuk meg. Ilyen békéért semilyen idő sem hosszu, semilyen áldozat sem sok.

Az orosz háboru

Lomza várát elfoglalták a németek

Közelebb Kownohoz. — Továbbnyomulás az osztrovi országuton. — Ismét nagyszámu fogoly.

Budapest, augusztus 10. Hivatalos. **Orosz hadszintér:** A *Visztula* mellékéről hátráló ellenség üldözése tovább tart. *Kövess tábornok* csapatai elérték a *Zelechowtól* délkeletre fekvő területet, hozzájuk csatlakoztak *József Ferdinánd* főherceg hadseregének *Wleprz* alsó folyásán át előrenyomult részei. *Kock* melletti *Wleprz* könyököt is több helyen átléptük, tovább keletre a *Bugig* terjedő arcvonalon szövetségeseink az ellenséges utóvédállások egész sorát elfoglalták. A *Bug* és *Zlota Lipa* mellett a helyzet változatlan. *Czernelicendi* a *Dnyeszter* déli partján alsóausztriai és tengermelléki közös hadseregbeli és landwehrezredek hatalmukba keritettek egy hidfőszerü állást, amelyet az oroszok eddig szivósan tudtak tartani. Az ellenség a folyón át menekült és 22 tisztet, *2800 fényi* legénységet, továbbá *hat géppuskát sok jármüvet és nagymennyiségü hadiszert* hagyott kezeink között.

— *A nagyfőhadiszállás jelentése.* —

Keleti hadszintér: *Kowno* nyugati arcvonalán támadásunkkal folytonos harcok között közelebb jutottunk az erődvonalhoz, eközben ismét elfogtunk nehány száz oroszt és 4 ágyut zsákmányoltunk. *Scholz* tábornok hadseregének csapatai tegnap délután áttörték a *Lomza* erődvonalat, rohammal bevették a negyedik számu erődöt és *ma hajnalban elfoglalták a várat Lomzától* délre harcközben átléptük az *Ostrowba vezető országutat. Ostrowot* még tartja az ellenség. A *Bug* folyót csapataink *Bojanttól* (Brocktól nyugatra) a torkolatig *elérték.* Augusztus hetedike óta itt *huszonhárom tisztet és tizezer fényi legénységet* elfogtunk. *Varsótól* keletre *Lipót bajor herceg* hadseregei *Stanislawow-Nowominste* országut közelébe érkezett. **Keleti hadszintér:** *Woyrsch* vezérezredes hadserege üldözés közben elérte *Zelechowtól* északra és keletre fekvő vizeket és *csatlakozott Mackensen* tábornagy hadseregcsoportjának délről előrenyomuló balszárnyához. *Ostrow* és Bug közötti arcvonalon *ellenséges utóvédeket a főerőkig vetettük vissza. Legfelsőbb hadvezetőség.*

Balkánról lemondtak az oroszok

München, aug. 11. **Az orosz lapok egyértelmüleg kijelentik, hogy mindama hirek, amelyek arról regélnek, hogy uj balkáni szövetség alakul az antant érdekében, — nem egyebek ostoba illuzionál. A balkáni politikai viszonyok ma bonyolultabbak, mint az Olasz beavatkozás előtt voltak. A balkáni államoknak az antanttal szemben támasztott igényei még pénzügyileg is olyan óriásiak, hogy kielégitésükre gondolni se lehet. Pétervárott állandóan várják, hogy Bulgária hadat fog üzenni Szerbiának.**

Az olasz háboru.

— *Az ágyuharcok folytatódnak.* —

Budapest, aug. 10. (Hivatalos.) **Olasz hadszintér:** Mindennapos ágyuharcok délnyugati harcvonalon tegnap is tartottak, heves ütközet *görzi* grófságban és *Ptuva* mellett időnként jelentékenyen fokozódott. A *doberdói* fensik nyugatra előugró részei ellen intézett három olasz támadást és ellenségnek *Zagora* melletti előretörését *Plavatól* délkeletre visszautasitottuk. Egyébként jelentős esemény nem történt. *Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

Giolitti népszerüsége

Chiasso, aug. 11. Cuneoi tartományi tanácsában Giolittit negyvenegy szóval ujra elnökké választották. Ez bizonyitja, hogy a hazárulónak kikiáltott Giolitti népszerüsége kezd visszatérni.

A francia harctérről.

Repülők harcai.

Berlin, augusztus 0. Nagy főhadiszállás jelenti. **Nyugati hadszintér:** *Ypernitől* keletre nagy angol erőknek sikerült *Hooge* nyugati részének birtokába jutni. A franciák aknarobbantással a *Beau Sejourt* major vidékén *Champagneban* eredménytelenek maradtak. Miután tüzérségünk május harmincadikán *Dammerskirchtől* nyugatra levő *Viaduktot* szétrombolta, a franciák egy megkerülő vasuttal *Noisbachtól* délre áthidalták a *Lange* folyót. A kevéssel ezelőtt elkészült hidat tegnap tüzérségünk néhány teli találata elpusztitotta, *Hessenerdő* déli szélén *Verdrentől* nyugatra lelőttünk egy francia kötött léghajót. Augusztus 9-én este 11 órakor egy ellenséges repülő *Cabsand* helységre (holland területen a belga határ szélén) bombákat dobott. *Belhingen és Reinweiler* között (a badeni dürhlheimtől délre) egy francia repülőgépnek védőégyünk tüzében le kellett szállnia, a gépi vezettőjét és megfigyelőjét elfogtuk. *Pfirt* mellett egy ellenséges repülőt tüzérségünk arra kényszeritett, hogy *Svajci* területre térjen ki.

Német repülők Angliában.

Berlin, augusztus 11. A német flottaparancsnokság hivatalosan jelenti: Tizedikére virradóra tengerészeti repülőink megtámadták az angol keleti partvidéket, illetve ennek megerősitett helyeit. Erős ellenállás dacára a Themsén levő angol hadihajókat, a londoni dokkokat, Harwich torpedónaszád támaszpontot és a Humberen levő fontos telepeket jó hatással bombáztuk. Légihajóink e nagysikerü vállalkozás után baj nélkül visszatértek.

Bombázott német helységek

Berlin, aug. 11. Tegnap délelőtt nyolc ellenséges repülőgép megtámadta a hadizónán kivül eső Zweibrücken és St. Ingbert helyiségeket, amelyekre husz bombát dobtak. A kár Zweibrückenben jelentéktelen, St. Ingbertben azonban nyolcan meghaltak, többen megsebesültek.

Mozog a föld.

Stuttgart, augusztus 11. Milanói hirek megerősitik, hogy Dél-Olaszországban pusztitó földrengés volt. A cenzura azonban csak annyit engedett meg a lapoknak, hogy könnyebb, hullámszerü földrengést ismerjenek be. Azonban az összes németországi, magyarországi és ausztriai szeizmográfok kétségtelenül igazolják, hogy a földrengés igen nagyarányu volt.

Az Unió.

Newyork, aug. 11. Wilson elnök a Németországgal fölmerült konfliktus ügyében szeptember elejére rendkivüli ülésre szándékozik egybehivni a szenátust.

A trónörökös ünneplése.

Budapest, aug. 11. A passaféti lövészárok ünnepélyes megnyitásán husz ezer ember vett részt. A trónörökospárt a kormány tagjai, Krobatin hadügyminiszter, továbbá tömérdek notabilitás fogadta. Lónyai Sándorné üdvözlő beszédére a trónörökös a következőket válaszolta:

— Nagyon érdekel a lövészárok, magam is katona vagyok.

A cercle során többeket megszólitott. Agaj Vilmostól, a lövészárok épitőjétől azt kérdezte, hogy mi a polgári foglalkozása:

— Bankigazgató vagyok.

A trónörökös erre ezt felelte:

— A bankoknak most nagyon jól megy.

Zita hercegasszony szintén többeket megszólitott. Ezután a trónörökös pár megtekintette a lövészárkot, amely igen tetszett nekik. Végül a közönség lelkes ünneplése közt távoztak el.

Kié a biztos győzelem?

Háborus jövendőlési kísérlet.

II-ik közlemény.

Közli: **Dr. Hajós Ignác.**

Az én tábornokom folytatta a multkori közleményben félbeszakadt fejtegetéseit:

A nap minden pillanatában az emberek nem tesznek mást, mintbogy elemezik azt a kérdést, hogy ki fog győzni és miben fog megnyilatkozni a győzelem eredménye. A közönség nagyrésze e kérdés vitatásánál a háborus folyamat külsőleg észrevehető következményeit, mint pl. területnagyobbodást, a foglyok számát, a halottak és elesettek mennyiségét, az előretörést, szóval a küzdelem külső jeleségeit tekinti a győzelem tartalmaként. Bármennyire áll is az, hogy győzelmes előrehaladás és győzelmi eredmények rendszerint találkoznak és fedik a vég győzelem sikerét, e kettő nem azonos mindig. Általában ezt a szót „győzelem" a nagy háboru drámájában megfontoltan kell alkalmazni. Talán így lehetne feltenni a kérdést: „Kinek részére dől el a háboruban a közvetlen sikeres eredmény"? A felelet rá az, hogy annak a javára dől a siker, aki e háboruban a legtöbb erőt képviseli. És mi az erő? Itt is a közönségben azon tévedés kapott lábra, mintha az erő csak az emberek, fegyverek, vagy egyéb hadi gépezetek, sőt léleki energiák mennyiségéből állana. Az eredményt és a győzelmes sikert nem a mennyiségek, hanem a harmonikus és klasszikus formák döntik el. A háborut viselő felek között pedig az igazi, ókori klassicitást a németek képviselik és bármennyire gúnyolják is az Osztrák Magyar-Monarchia ellenfelei az Önök állami structuráját, a különböző nemzetiségek harmoniájának klassicitását képviseli az Osztrák-Magyar-Monarchia. A deklassifikált államiságnak iskolapéldája pedig Oroszország és bármennyire merész állításnak tekintjük is, a deklassifikáltság második példánya Anglia. És azért e háboruban vesztesként elsősorban Oroszország és Anglia fog kikerülni. Heinenek [illegible] ugymond: A formának a tartalommal minél tökéletesebb összhangzása közelíti meg a klassicitás fogalmát". Oroszország a maga 170 millió emberével, a maga meg nem mérhető és kormányozhatatlan területeivel, állami életének destructiójával, népeinek polyglottságával, a szabadság ventilátiójának teljes hiányával a deklassifikáltság, a legyőzendőség minden beteges tüneteit egyesíti magában. Ez az ország újjáalakításához csak főoszlása árán juthat és a győzhetőség egyetlenegy tényezőjének birtokában sincsen. A legmérészebb képzelet nem elég erős annak a kirajzolásához, hogy a legrövidebb idő alatt micsoda katasztrófa fogja érni ezt az óriási kolosszust. Nagysága, mérete, kormányozhatatlan területei nem az erő, hanem a végtelen gyengeség képét mutatják. Egy 10 ezer holdas dominium ezer holdnyi élő és holt felszereléssel ellátva lehetetlenné teszi nemcsak a 10 ezer hold művelését, de tönkreteszi és csődbekergeti a különben virágzó ezer hold életerejét is. A forma és a tartalom Oroszországban nemcsak hogy nem fedi egymást, hanem a csunyaság, az erőtlenség, a fehetetlenség és így a pusztulásnak nagy temetőjét tárja elénk. Ezt sejteti már Lord George angol miniszter nemrég hangoztatott figyelemreméltó beszédje, amidőn azt mondja, hogy Németországot az oroszokon vívott nagyszerű győzelme fogja megverni, mert Oroszországot gyengeségéből, deklassifikáltságából kihasítva a virágzás és az erő nagyfokára fogja emelni. Ez igaz és lehetséges, hogy Oroszország 500 év multa a germán szellem fölött győzedelmeskedni fog, amidőtt classikusabb formában lesz majd, mint ma. Bármily tulzásnak látszék is, a legnagyobb vereség Angliát fogja érni. Ez az ország a deklassifikáltság hazája. Egy ország, amely területi tagosultsággal és szakiottsággal az egész világ fölött uralkodni akar és amelyben azt látjuk, hogy az egész nemzet ezer, vagy tízezer nagytőkés uralma alatt áll, akik gyengébb gazdasági erők elnyomásával tisztán csak egy kapitalisztikus uralmat akarnak fentartani, akik a demokratizmus hazug álarca alatt belgázzák saját munkáspolgárnik vágyait, idegen nemzetek és népek törekvéseit, ott az erő és az elérendő célok között a legnagyobb összhangtalanság uralkodik. Minő jogcimen akar vagy tízezer kapitalista angol nagytőkés Ausztrália, Kanada, India, Egyiptom, Kina és minden világ népei felett uralkodni, szokat kizsarolni, megélhetési törekvéseikben elnyomni csak azért, hogy ezek zsirján gazdagodjék meg. Anglia port kitett eddigelé az egész világ szemébe, amidőn demokratikus intézkedésekkel, anarchisták befogadásával, szabad gyülekezési joggal, sajtószabadsággal az ő intézményeit idegen nemzetek követendő céljai gyanánt tüntette fel, eltakarva azt, hogy a demokratizmus ezen külső formái mögött a legpiszkosabb uzoráskodást folytattak a tőle gazdasági függőségben levő államokkal. És tette mindezt általános védkötelezettség nélkül és egyéb nagy nemzeti, vagy állami erők kockázata nélkül. A lepel lehullott, a declassifikált, erőtlen test mezteleűl áll előttünk a maga uzoráskodó tehetetlenségében, mint egy nagy óriás, akinek elefántlábai, gorilla karjai vannak, de tődeje és szive meszes és lyukas. A háboru megtanitott tisztán látni. Az egyetlen Franciaország, amely most is a klasszikus szépség, a mult tradicióinak tragikus, de legyőzöttségében is szép formáit mutatja. Franciaországnak emberfeleg tisztelendő oka és drámai lendületu volt a háboru megindításához. Egy számitásban téves, de alapvonásában becsülendő megtorlási eszme erejét akarta végső küzdelemre vinni. Ha elbukik e számitásában, hősként bukik el s nem fog vesztesként kikerülni a döntő küzdelemből. Talán nyugszik lehetne mondani Szerbiára is, amely egy gyilkos szövetkezet megbélyegzendő unszolására, de végeredményében állami érvényesülésért szállt sikra és a küzdelemben a klasszicitás tiszteletreméltó képét mutatta. A leggyalázatosabb és a legcsufosabb veszteség éri majd Olaszországot, mert habár igaz az, hogy a diplomáciában az egyéni élet fogalmai a becsületről nagy tágitásban és átalakitásban részesülnek, de a szerződési hűség betartásának törvénye az emberiség érintkezésében oly szükséges, mint a levegő, a fény és a viz. Aki arculvágja a társadalmi hűség-eskü törvényeit, az eltávolitja magától a levegő, a viz és a fény éltető erejét és vakon megy a dögvészes halálba. A legnagyobb veszteség a háboruban Olaszországot fogja érni. Megbecsteleníve, a külső sikerek minden lehetőségétől megfosztva, állami életének egy teljes forradalmával kell neki kibontakozni ebből az erkölcsi fertőzöttségéből, amelybe került. Győzni, sikerrel lezárni a háboru mérlegét csakis a klasszikus, egyöntetű Németország és a klasszikus nemzeti tagosultság birodalmának, Ausztria-Magyarországnak lehet. Mert a tartalom és az alak, a cél és az erő, az erő és a vágyak és lehetőségek a központi hatalmaknál vannak egyensulyban. E győzelem már meg is van, ami most következik, a lebonyolitás kezdete, a nyersmérleg alakulatainak kidomborlása. — *A közgyülés és a záró mérleg a tél beállitáig meg lesz.*

A közeledő

1915/1916.

tanévre

ajánlom a t. helybeli és vidéki szülők szives figyelmébe, hogy gyermekeik részére szükséges tankönyveket és tanszereket már most vásárolják meg, vagy rendeljék meg mert a mostani állandó késedelmes szállitások mellett, később csak nehezen, vagy egyátalán nem szerezhetők be, ami a tanulóra csak nagy hátránnyal lenne.

Ajánlok használt iskolai könyveket is: melyek a Főgymnázium, Felső Kereskedelmi, Polgári Iskolák és Polgári fiu iskolák részére a meg lapitott hivatalos jegyzék szerint kifogástalan tiszta állapotban beküldve félárban most kaphatók.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében,

Nagykanizsa, (Kazincy-utca.)

HIREK

— **Katonai kitüntetések.** Ötösfogu Fellner Rezső 48-ik gyalogezredbeli századosnak az ellenséggel szemben tanusitott vitéz és eredményes magatartásáért a hadiékitményes katonai érdemkeresztet II-od osztályát adományozta. Dr. Csikkarolalvai Gidró György volt nagykanizsai kórházparancsnok, törzsorvos az ellenséggel szemben tanusitott kitünő és önfeláldozó szolgálata elismeréseül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét kapta a katonai érdemkeresztszalagján.

— **Áthelyezés.** A hivatalos lap keddi száma közli, hogy a közoktatásügyi miniszter *Rácz* Lajos nagykanizsai polgári iskolai tanárt a kőmárki állami felsőkereskedelmi iskolához rendes tanárrá nevezte ki. A kiváló képzettségű, szimpatikus tanár távozását sokan sajnálják Nagykanizsán.

— **A 20 az honvédok Lublinban.** Lublin diadalmas megszállása, egyik legszebb eseménye a világháboru krónikájának. Ez a ragyogó fegyvertény ránk, zalamegyeiekre annál nagyobb jelentőségű, mert Lublinba a nagykanizsai 20-ik honvédgyalogezred 8-ik századja vonult be elsőnek. Erről az alábbi harctéri levelezőlap értesíti bennünket: *Mélyen tisztelt Szerkesztőség! Van szerencsénk tudatni, hogy tegnap (a levelezőlap julius 31-én kelt) azaz julius 30-án délután felhárom órakor a 20-ik honvédgyalogezred 8-ik századának tiszti járőre vonult be elsőnek Lublinba Gáspár Ferenc hadapród vezetésével. A kanizsai ismerősöket a diadal fölött érzett túláradó boldogsággal üdvözlik: a 8-ik század tisztjei.* Érdekes, hogy az örvendetes hirt a derék tisztikar orosz tábori levelezőlapon közölték velünk.

— **A Balatoni Szövetség ülése** augusztus 15-én nem Balatonfüreden, hanem Balatonföldváron, a Balaton-Klub nagytermében lesz.

— **Szinházi hirek.** „Rabló lovag" Biró Lajos végtelenül szellemes remek szinjátéka ma szerdán kerül ez idényben nálunk először szinre Gózon Béla-val a cimszerepben, a többi főbb szereplők Kondrát Iona, Zalai Margit, Kovács Borbély, Papp és Barsnyai. Holnap csütörtökön Zerkovitz Béla remek zenéjü s végtelenül kacagtató bohózatos nagy operettje „Vándorcsaládok" adatik, amely Budapesten sok telt házakat vonzott. Pénteken Lehár Ferenc az örök szép zenéjü operettje „A vigözvegy" adatik Peterdinek a cimszerepben, melyben Tihanyi Béla „Danilót" játszva, ezuttal mint kettős parádés szerepükben mutatkoznak be, kik az egész előadás alatt valóságos művészi játékot produkálnak, a többi vezető szereplők Ixsó Miklós, Borbély, Csanádi, Bösörményi. Szombaton lesz Tihanyi Béla bucsuestélye, ki János vitéz parádés szerepében bucsuzik el a nagykanizsai közönségtől, mint a tegnapi számunkban is jeleztük. Tihanyi Béla távozását sajnálattal vesszük tudomásul, mert ő az az igazi hamisitatlan művészgárdában tartozik, akik tisztán a művészetnek szentelik magukat s minden törekvésük a szinművészet szentségét megbecsülni és ápolni. Tihanyi Béla is ezen az ős vényen halad kezdőszinész kora óta, s ma már fiatalkora dacára a szinművészet világában első helyet foglal el. Így tehát méltán megérdemli, hogy a kanizsiak is a szeretett kedvenc távozó művészét méltó ünnepeltetésben részesitse. Vasárnap „Próbaházasság" rendkivül kacagtató énekes nagy bohózat adatik. Nagy előkészület folyik „Varázskerlegő" operettre, mely Peterdi Etelnek lesz a bucsu estélye. A szintársulat folyó hó 22-én tartja utolsó előadását.

— **Uj ágyuk az olasz harctéren.** Csak néhány nap óta terjedt el a hire, hogy a központi hatalmak egy uj szerkezetü ágyuval rendelkeznek, amely minden elképzelő hatást felülmul. Ez az ágyu a gyakorlatban annál is inkább bevált, mivel könnyüsége folytán (mindössze 15—20 kgr. sulya) hamarosan lehet az egyik helyről a másikra szállitani. Az ágyu kalibere 15—20 cm., a kilőtt lövedék sulya pedig nehezebb, mint maga az ágyu. Az uj ágyu feltalálója *Vezér* László dr. paptanár, a kolozsvári Szent József-intézet igazgatója. A feltaláló a német hadvezetőséggel lépett érintkezésbe, ahol nemcsak szivesen fogadták, hanem mukörülötti azonnal meg is vizsgálták az uj szerkezetü ágyut s miután azt gyakorlatilag megvalósithatónak találták, azonnal hozzáfogtak a feltaláló utmutatása szerint annak gyártásához. Az uj ágyuk hatásáról egy olasz harctérről hazatért katona a következőkben számolt be: „Az olasz határon küzdő osztrák-magyar csapatoknak van egy uj ágyujuk. Ez az ágyu minden eddigi ágyut felülmul. Semmiszerje volt az égbenyuló sziklákon, mikor két katona a válán vitt két aszóformája dolgot. Később többet is vittek a katonák. Előbb el nem tudtam képzelni, hogy mit fognak csinálni szokkal a csövekkel. Másnap megtudtam mindent. — A két ember által cipelt cső nem volt más, mint egy uj ágyu. Ez az uj találmány a háboru réme lesz. Olyan mint a torpedó. Az ágyuból minden füst és láng nélkül sivitó hangot adva röpül ki a golyó. A kilőtt lövedék pusztitása leirhatatlan. Hat lövés nemcsak fölrobbantotta az ellenséges állásokat, de el is temette az olasz szokat. Mikor mi lementünk a sebesültek és halottak összeszedésére, az egész csatatéren csak emberi roncsokat találtunk. Az olasz árkok helyén földomlás szerü rom volt. A lövedékek mindent elpusztitottak. A árkok kibontásakor egymásra borulva meghalva feküdtek az olasz katonák, kezükben görcsösen szorongatva ki nem lőtt fegyvereiket. Ezek ellen az ágyuk ellen nem lehet védekezni. Hat ember az egy méter hosszuságu ágyut megfelelő lövedékkel akárhova elszállitatja. És ha sikerül az uj ágyut lopva beállitani valahol, ott a halálnak bő aratása következik be. A legveszedelmesebb a dologban az, hogy nem is lehet ellene védekezni, mert mire esteleg felfedeznék, akkorra már az ágyu elvégezte munkáját és kezelőivel együtt más helyen osztja a halált. — Nyilt csatában, roham alkalmával is használták és itt az eredmény egyszerűen leirhatatlan. A hullák tömege jelezte mindenfelé az uj fegyver játékát."

— **Bornyilvántartási** könyvek, hivatalos előirás szerint kaphatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— **A hadifoglyok szive.** Annak idején megirtuk, hogy *Fischer* Ferenc hadnagy, Fischer Sándor nagykanizsai gabonakereskedő fia orosz hadifogságba esett. Azóta édesatyja havonkint 50 koronát küldött fiának, de a legutóbbi küldeményre ez a válasz érkezett a Krasnaja-rjetchkai fogoly magyar tisztiről:

Kedves Apám! Hál Istennek, jól érzem magamat. Mindenem van, ami csak kell. Fehérneművel, ágyneművel s pénzzel el vagyok látva. Éppen ezért arra kérem, hogy azt az összeget, amelyet havonkint nekem szánt, adja át kövesdi Boér Gusztávné ezredesné őméltóságának, akit viszont arra kérek, hogy használja fel ezredembeli elesett katonák árváinak segélyezésére. Ezeknek bizonyára nagyobb szükségük van a segitségre, mint nekem. Én a kezeimközt lévő pénzből még a szükséget szenvedő magyar hadifogoly-társaimat is tudom segélyezni s boldog vagyok, hogy eddig 600 koronát oszthattam szét közülük.

Csak könnyes szemmel, mélyen megindult lélekkel lehet olvasni a messzivü magyar tiszt levelét. Csak magyar katonának lehet ilyen szive, csak magyar katona gondolhat a messzi világrészt senyvedése közepett is azokra, akiknek nagyobb szükségük van a segedelemre, mint neki. Vajjon találó-e következőre ez a hibátlan szépségü példa azok közt, akik itthon kényelemben, jómódban élik a boralmak idejét? Fischer Sándor készséggel teljesitette hős fia rendelkezését s a Szibériába szánt első összeg már ujabb rendeltetési helyén van. Boér Gusztávné őméltósága pedig átérezte a mi hadifoglyunk magasztos intencióit s elhatározta, hogy gyűjtést indit a Fischer hadnagy által megjelölt nemes célra: a haláért elvérzett hősök apátlan, nyomorgó, támasztalan árvái javára. A nemeslelkü emberbarátok juttassák adományaikat Kövesdi Boér Gusztávné őméltóságához, vagy a Zala kiadóhivatalához.

— **A Vöröskereszt** nagykanizsai Kirendeltsége legujabban a következő adományok folytak be: M. kir. 80. honv. gy.-ezr. 101. népf. hadtáp alj. K 8.85. Vasuti jövedéki K 14.89. Wáros Ignác jubileumi adománya K 10. Külön adománya K 5.80. adományozott volt Lukits honvédtőnek Szlovákiába 10 K. Vasutdiére 10 K. Ismeretlen 10 K. Nagykanizsai Takácsok R.-T. adománya 500 K. Unger Ullmann Elek gépgyára K 6.22. Tagok befizetett az utolsó kimutatásban: Schertz Richárd, Haidinger József, Haidinger Józsefné, ifv. Simon Zsigmondné, ifv. Kárpáti Lajosné, Gulyás Károly és a nagykanizsai [illegible]

— **Honvéd-furfang.** A hős nagykanizsai honvédek Nagyoroszország földjét járják most s a fölszabaditott lengyelek mindenütt mámoros örömmel fogadják őket. Annál savanyubb képpel látják őket az orosz községekben, ahol bizony nem vár rájuk teritett asztal, sőt ennivalót még drága pénzért sem kapnak. De nem azért honvéd a honvéd, hogy orosz eszén ne járjon tul. Békeffy László sormási igazgató-tanitó, aki pár hete ment a harctérre, irja meg magyaros jókedvvel, hogy miként fogtak ki az oroszokon. Egy alkalommal Békeffy többed magával betért egy jómódunak látszó muzsik portájára s tolmács utján megkérdezte a házbeliektől:

— Kaphatnánk e valami ennivalót?

— Nincs batyuska semmi.

— Megfizetünk érte, amennyit csak kérnek. S mutogatták is a fényes magyar koronákat.

— Annyiért se tudunk adni, mert nekünk sincs. Elvitték az orosz katonák, amink volt.

A jó honvédok nem erőszakoskodtak. Elhitték, amit a siránkozó arcu muszkoviták mondtak s éhesen indult k tovább. Békeffy igazgató, amint a kiskapun kiléptek, csupa szórakozottságból a kezében levő ceruzát végighuzta a keritésen. Alig mentek nehány lépést, az orosz gazda utánuk fut:

— Batyiska, gyertek vissze, kaptok, amit kivántok.

S a következő pillanatban a honvédek duskálkodtak minden jóban. Volt tojás, csirke, kenyér, méz, amennyi csak kellett. A mi magyarjaink oda voltak a csodálkozástól. Nemtudták mire vélni a dolgot. Végre is fizettek és távozni akartak, de rimánkodó arccal utjukat állta a gazda:

— Batyiska, a kazáni szent szüz áldjon meg benneteket, töröljétek le, amit a kapumra irtatok.

A hovédek fejében hirtelen világosság támadt. Azért részesültek minden jóban, mert a muzsik megrémült Békeffy szórakozott ceruzafirkálásától. Azt hitte azért jelölték meg a házát, hogy éjjel fölgyujtsák. Mert az orosz katonák igy cselekesznek ott, ahol nem kapnak semmit. Azóta a 20-as honvédek a legnagyobb orosz községben is bőségesen élnek.

— **Az utazási igazolványok.** Az alábbi panaszos sorok közlésére kértek föl bennünket: Tekintetes Szerkesztőség! Tudvalevő, hogy bizonyos vasuti vonalakon csupán utazási igazolványnyal utazhatunk, amelyet esetről-esetre a rendőrség állit ki. Képzelhető, hogy az ilyen igazolvány megszerzése még normális körülmények közt is mennyi kellemetlenséggel és időveszteséggel jár a közönségre. Hát még ha a kiállitás körül előre nem látható nehézségekkel is meg kell küzdeni! Igy például ma délelőtt is megjelentem a rendőrségen utazási igazolványért. Már tapasztalásból tudtam, hogy azt a rendőrszobában állitják ki, tehát egyenesen ide mentem. Az őrszobában egy haragos rendőr fogadott, aki kijelentette, hogy ő semmiféle igazolványt se állit ki, mert először az a hivatalnokok dolga, másodszor, mert ő most jött elő a piacról és ki van fáradva. Méltányolom a rendőr kifogásait, fölmentem az irodába. Itt is haragosan fogadtak s visszaküldtek az őrszobába azzal, hogy igenis kötelessége a rendőrnek az irást kiállitani. Béketürő ember vagyok, tehát visszamentem. A rendőr azonban most se állithatja ki, mert nincs nála a „lajstrom". Ujra visszaballagtam a kapitányi hivatalra. Nos most fogadtak csak kellemetlenül. Megint a rendőrhöz utasitottak de az eleve is meddőnek látszó lépcsőmászásra most már nem voltam hajlandó. Tekintettel délutáni sürgős utazásomra, követelőzni kezdtem. Erre ezt felelték, hogy jöjjek délután. „De nekem délután utazni kell" — válaszoltam. De nem folytatom tovább, hogy milyen párbeszédek után jutottam mégis az igazolványhoz s jelen soraimmal sincs más célom, minthogy az illetékesek figyelmét fölbivjam erre a viszás állapotra. Az utazási igazolvány tulajdonképpen egy blanketta, amelybe csak a nevet kell beirni. Egy félperces munka. Ezért kár a közönséget annyira megzaklatni. Ha a rendőr dolga a névbeirás, akkor tessék őt kioktatni arra, hogy a közönséget ne utasitsa el. Ha pedig valamelyik tisztviselőé, akkor azt is ki kell oktatni a kötelességére. Tisztelettel: *Egy kereskedő.*

Magyar huszárok átvonulása a Bugon.

— **Mikor a termelőt uzsorával vádolják.** (*Beküldetett*) Tisztelettel kérem, sziveskednék alábbi soraimnak b. lapjában helyt adni. A piacon terményeimet elárusitó leány szombaton azzal a panasszal jött meg, hogy egyes vevők és a piaci árakat ellenőrző napibiztos részéről, nem egyszer erőszakos eljárásnak van kitéve a termelő. Például, szombaton reggel a honvéd tiszti étkezde részére egy őrmester *csemege* tengerit akart nála venni, de a vele levő tiszt drágálotta a kért hatfilléres árat. Erre az illető tiszt oda hivatta az ellenőrző napibiztost, s már most ketten — nem a legsimább modorban — megállapitván, hogy tengeri hatósági ára négyfillér, összapakkoltatott 121 cső *csemege* tengerit és elvitette, oda szóván a leánynak, ha kell négy korona azt megkapja, de a leány nem fogadta el. Ugyanakkor egy helybeli jobb módu uriasszony, oda dob a leánynak husz fillért, felpakkol 5 cső csemege tengerit s azzal tovább ment, azt sem kérdi eladó-e vagy sem. Hát kérem, ez ugy az illető vevők, mint a hatósági ellenőrző közeg részéről igazságtalan, erőszakos eljárás, ami ellen mi termelők védelmet keresünk, mert mint alább kifogom mutatni, a hatfilléres nem uzsora ár s igy az ár leszállitás nem volt indokolt. A hatóság részéről a zöldtengerire megállapitott négyfilléres ár már magába véve nem helyes. Miért? Tessék egy kissé számitani, átlag 7—8 cső tengeri ad lemorzsolva egy kilogr. szemestengerit. Ma a magán kereskedésben egy kilogr. tengeriért fizetünk 44—48 fillért. Erre kényszeritve vagyunk, mert a tengeri rekvirálva van, a hatóságoktól pedig csak protektióval kaphatunk. Azonkivül én, az általam termelt csemege tengeri kilójáért fizettem 3 50 K. Ezzel szemben én a 8 cső csemege tengeriért kapok hatóságilag 32 fillért. Vajjon megtalálom én itt a számitásomat? Kérdem tehát a hatóságtól, hol van itt részemről az uzsora? Részemről a háboru előtt, béke időben sem adhattam a csemege tengeri csövét soha hatfilléren alul, annál kevésbé adhatom most, mikor a megbeszerzése, a termelési költségek és a megélhetés az én részemre is megduplázódott, de meg a csemege tengeri, — mint ast elnevezése is mutatja — csemege épp ugy, mint teszem a prágai sonka vagy a Gerbaud cukorka. Tehát aki csemegét akar enni, az adja meg az árát, mert a csemege még háborus időben is az marad, s igy luxus cikk, aki pedig drágálja, annak ott van a mezei tengeri, elégedjen meg avval. Mi termelők pedig — mind a városnak igen is jó adóalanyai — megkivánjuk és megkövetelhetjük a hatóságtól azt a jogot, hogy a saját különleges, tehát nem mindennapi terményeink árát magunk szabjuk meg. Rendjén valónak tartanám azt is, ha a hatóság az árak megállapitásakor egyes termelőt is megkérdezne s azok kivánságait ott, ahol jogosak, figyelembe venné. Ellenőrző napi biztosnak pedig küldjön ki a hatóság oly egyént, aki mindenkor megtalálja az igazsághoz vezető utat, természetes inteligenciája és helyes itélő képességével el tudja biralni, hogy kinek van igaza és nem minden körülménynek között csak a termelőt nyomja le, izgatja és csődületet csinál. *Petermann Józsefné* mü és keresk. kertész.

— **Tábori posta.** A posta és távirda Igazgatósága 1915 május hó 25-én a postahivatalokhoz intézett rendeletében előirja, hogy a jövőben a táborba szóló 350 grammos küldemények erős papirlemezbe csomagolandók és zsineggel átkötendők; tehát gyenge papirburkolatokat és papirzaeskókat a posta nem továbbit. Ezek alapján ajánlom tábori postadobozaimat, mely az előirásnak minden tekintetben megfelel. A tábori postadoboz ára 28 fillér darabonként és *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán kapható.

Szerkesztői üzenetek.

K. Gy. Nem közölhetők. — **Szinházbarát.** A szintársulat még tiz napig marad Nagykanizsán, aztán a társulat tagjai nyári szünidőre oszlanak szét. A téli szezont szeptemberben kezdik meg Pécsett. A szubret továbbra is a társulat kötelékében marad. Szücs Irén is. — **Megyebizottságitag.** A főispán Balatonfüreden tartózkodik. Ügyét azonban ugy is elintézik a főispáni hivatalban. **Gy. I-né.** Sajnos, ezuttal nem ütötte meg küldeménye a mértéket. — **Nyaralás.** Értesülésünk szerint Siófokon pezsgő élet uralkodik. A kies fürdőt ezuttal dintisgvált közönség lepte meg. Ha siet, talán még elhelyezkedhet.

Nyilt-tér.

KIADÓ

Kotor, Zalamegye, 38 év óta fenálló üzlethelyiség 2 szobával megfelelő raktárak nagy udvar és kerttel *1915. szept. hó 15-re.* Felvilágositással szolgál özv. POLLÁK LIPUTNE, Kotor.

Most jelent meg két a háboruval foglalkozó irodalmi mü és pedig

Fehéri Armand könyve
A nyugati harctérről
Ára 3 korona. — továbbá
Franyó Zoltán könyve
A kárpáti harczokról
Ára 3 korona.

FEHÉRI ARMAND német és magyar lapok megbizásából és a német főhadiszállás különös engedélyével bejárta a nyugoti harctér legkritikusabb pontjait és érdekfeszitő leirásokban ismerteti a németek csodálatraméltó küzdelmeit a francia és a flandriai csatatereken. Könyvében különösen érdekelni fogja közönségünket, az osztrák-magyar harminc és feles ütegek diadalmas szereplésének leirása a belga és francia erősségek ostrománál.

FRANYÓ ZOLTÁN a saját átéléseit irja le könyvében, ragyogó irodalmi formában. Részt vett a kárpáti harcokban, melyekben elvérzett az orosz hadsereg nagyrésze és amely harcokról eddig oly kevés részletet ismerünk. Franyó könyve az izgalmas való részletek tömegét nyujtja, ahogy bajtársaival azokat átverekedte és átszenvedte.

A könyvek Nagykanizsán **FISCHEL FÜLÖP FIA** cégnél rendelhetők meg. — Vidékre mindegyik könyvhöz 20 fillér portódij küldend.

Kereskedők figyelmébe!

Bevásárlási könyvecskéket céggel ellátva a legolcsóbb áron :: szállit a ::
ZALA NYOMDA ÜZLETI KÖNYVGYÁRA
:: Nagykanizsán. ::

Felelős szerkesztő: **Tóth Zoltán**
távollétében a szerkesztésért felelős:
Fischel Lajos
Igazgató: **Fischel Ernő**

Szabadalmazott és törvényesen védett
VETŐMAG-csávázószer
„Antispora-Vita"

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapitották, hogy az **„Antispora-Vita"** az összes vetőmagfélék, de első sorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett buzának csávázására a **legmegfelelőbb**, és igy a mezőgazdaságban **nélkülözhetetlen.** **Kilója 1 K 40 fill.**

Részletes ismertetővel és használati utasitással szolgálnak a vezérelárusitók

Schwarz és Tauber nagykereskedők
Nagykanizsán

Egy 2 szobás
butorozott lakás
mellékhelyiségekkel együtt augusztus 15-re kiadó, Kosuth-tér 24. sz. alatt.

A város belterületén egy szép
3 vagy 4 szobás lakás
kerestetik november 1-ére. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbit.

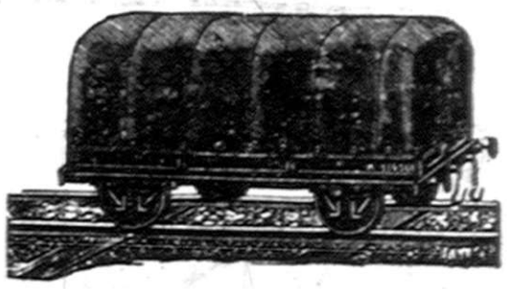

Kocsi-ponyva
Itató-veder
Repce-ponyva
Gép-ponyva
Kazaltakaró-ponyva
Vaggon-ponyva
Gépolajok
Gabonászsák
Zsineg-heveder
Kender
Kévekötő
Raffia
Kötéláruk

legolcsóbban azonnali szállitásra beszerezhető

HIRSCH és SZEGŐ
zsák és ponyvaáruk gyárában
NAGYKANIZSA Erzsébet-tér 10.

Krapinai

fényszén

legelsőrendű, magas kalóriás fekete, háztüzelési, ipari és csépési célokra kitűnően alkalmas, porosz szenet pótló mérsékelt fuvardijtételek mellett, jutányosan beszerezhető, de csakis egész waggonrakományok hozatalánál közvetlenül a horvátországi krapinai fényszénbányától szállítva, és pedig kocka, közép, durvadara és finomdara osztályozásban. Továbbá igen jó minőségű szintén magas kalóriás ugyancsak fűtési célokra alkalmas BARNASZÉN a Ladanje dolnjei bányától (Horvátországban a Stejer határon, Friedau vasutállomás mellett), szintén mérsékelt fuvardijak, és csakis egész waggonoknál, közvetlen a bányából szállítva, és pedig nagydarabos és rostált aknaszén. Részletes ajánlatokkal szolgálnak

WEISS TESTVÉREK
Nagykanizsa

a krapinai fényszénbánya és a Ladanyi dolnjei szénbánya r. t. vezérképviselői.

Kereskedelmi iskolát végzett

GYAKORNOK

alkalmazást nyerhet, STRÉM és KLEIN cégnél. 12561

Járványos és fertőző betegségek ellen a legbiztosabb óvszer az erősen szénsavas

Pécsi Tettye forrásviz

a legkellemesebb izü

asztali és borviz.

Állandóan palackcserével és patentzárós palackokban kapható s így

háztartásban a legolcsóbb

Főelárusitás: SZARÓ ANTAL fűszer és csemege üzletében Nagykanizsa.

Vizvezeték, akatos és kutfúrási vállalatomat

kanizsai régi állandó megrendelőim kívánságára Nagykanizsán

megnyitottam,

mely czélra a Rozgonyi-utca 9. szám alatti Schavel féle műhelyt kibéreltem.

Támaszkodva szakmám terén 24 éven keresztül szerzett bő elméleti mint gyakorlati tapasztalatokra, itt valamint számos más vidéken teljesitett munkámmal szerzett elismerésére, megrendelőimnek a legteljesebb garantiát nyujthatom.

Vállalkozom szakmámba vágó legkülönbözőbb feladatok megoldására és bármily nagyszabásu munkálatok elkészitésére, megtévő és megnem felelő berendezések átalakitására.

Érdeklődőknek tizenötéves előkelő referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:

ERDÉLYI JENŐ

gépész és electrotechnikus

Levélpapirok

óriási választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papirkereskedésében

Nagykanizsán.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

cserépkályhák

átrakását, javitását, rossz füllőket

könnyü fütésre jótálással vállalok.

Uj kályhák minden szinben jutányos áron kaphatók.

ZISKÓ ÁDÁM

cserépkályha készitőnél, Vörösmarty u. 65.

Ujból érkeztek!

Fehér, fekete, szürke és barna

vászon cipők és :: Sandálok ::

mindennemü CIPŐÁRUK, KATONAI BŐRFELSZERELÉSEK, (gyönyörü) Gyulay táska, pisztolytok, öveszij stb. ESŐKÖPENY, HÁTIZSÁK a legjobb minőségben kapható

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA

cipőáruházban a városi bérpalotában F8 sz.

F.F.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku

papir és irószerraktár

Mindenféle irodai felszerelés, iskolaszerek, sokszorositó készülékek, irógépkellékek, :: diszlevélpapirok, üzleti könyvek, zsebkönyvek, diszművek, imakönyvek, zeneművek stb., stb

Könyvkereskedés

Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

Izléses kiállitásu nyomtatványok és könyvek legolcsóbb árban gyorsan készülnek.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekezünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyébb ragályos betegségek a háboru után kétszeresen erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbizható fertőtlenitő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbizhatóbb fertőtlenitő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 90 filléért minden gyógyszertárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun Pertik Vas, stb. intézetelnek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenitésére, antiseptikus kötözésekné (sebekre dagadtokra) kéz és arcmosásra és ragályok elhárítására stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM szappan

finom gyenge pipereszappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatásu. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is szépiti, megpuhitja és illatossá teszi a bőrt. Egy kisérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 1·20 K

Fodormenta Lysoform

erősen antiseptikus hatásu szájviz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltünteti a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasitás szerint torokfájásnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vizre.

Eredeti üvegje 1 Kor. 60 fill.

Az összes lysoformkészitmények kaphatók minden gyógyszertárban, drogériában. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenités" cz. érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi

vegyészeti gyára Ujpesten.

Nyomatott a Vállalatunknál „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 12. csütörtök. 183. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
NAGYKANIZSA
SUGÁR-UT 4. SZÁM
NYOMKIADÓHIVATAL:
TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Az állam és a termés.

A gabona termést törvényadta jogánál fogva lefoglalta a magyar állam. Ez a dolog egyszer több oldalról, különösen a magyar gazdatársadalom részéről sürgetett szabad kereskedelmi forgalomnak épen az ellenkezője, de szért korántsem kárhoztatni való, mert a legmegszabb árak egyidejű megszabásával a kormány egyidejűleg elvágta az utját a gazda bőrére menő erkölcstelen spekulációnak is. Buzát, rozsot, árpát stb. további eladásra nem vehet más, mint az állam, illetve annak megbizottja a Haditermény Részvénytársaság. Ennek külső szervei, megbizottjai gyűjtik össze az ország termését és legfelsőbb utasitások szerint gondoskodni fognak majd kellő elhelyezéséről. A cél az, hogy a termésből jusson mindenkinek, a ki jogos igényt tart rá, jusson — bár a fogyasztó szempontjából talán kissé magas áron — de mindenesetre, hogy közkeltű szóval éljünk, kukoricamentesen.

A termelő a kormányrendelet értelmében szeptember hó 15-ig köteles termését a saját szükségletére szánt, nemkülönben a helybeli fogyasztásra eladott készleten kivül bejelenteni, illetve megvételre ajánlani. Közérdekű szervezetek is vásárolhatnak tagjaik részére, az adásvételi ügyleteknek azonban szeptember hó 15-én be kell lejeződniök, vagyis ez időtől kezdve a termésnek, vagy közvetlen, vagy közvetve megfelelő szervezetek utján a fogyasztók birtokában kell lenniök. Hogy miért? annak egyszerű magyarázata van: a legmegszabb árak csak szeptember hó 15-ig érvényesek, azután pedig a dolgok kétségbeesett logikája és az eseményekből származó természetszerűség alapján a gabona áraknak okvetlenül változniok kell.

Az események, főleg a harctér szivetlelket rengésbe hozó, reményt és hitet gerjesztő nagy eseményei arra engednek következtetni, hogy az őszi hónapokra csökkenni fognak a gabonaárak. Az elfoglalt területek termése, a zárkámyolt készletek is a mieink lesznek, s nagyon valószinű, hogy a szomszédos semleges országok gabonatermése is utat fog találni hozzánk, s már is nagy mindenhol a beboosátásra váró készlet. Az őszi hónapokra tehát minden okosan és hazafiasan gondolkozó magyar gazda elég jogosan számíthat tehát áresésre s ha véletlenül hozzá nem értőktől, vagy rosszhiszeműektől félrevezetve az ellenkezőre számít, akkor nem igazi magyar gazda, hanem rosszakaratu spekulans és gyáva, aki megérdemli, hogy rajta veszítsen az üzleten. Erkölcsi és jól felfogott anyagi érdekek követelik tehát, hogy a szükségesen kivül senki ne dugja el a termés fölöslegét.

Ha ugy hozta az idők sora, ám rendelkezzék a termással az állam. Az állam becsületén, a kormány közegeinek készségén fog mulni, hogy az idén a fogyasztók igényei ki fognak elégitődni, mert termés hála Istennek van. A gazdabecsület azonban megköveteli, hogy az állam illetve a kormány rendelkezéseit már a saját anyagi érdekében is szem előtt tartsa mindenki. Ha a gazdatársadalom évtizedek óta emelt fővel tudja hirdetni, hogy a buzá nem lehet üzső spekuláció tárgya, ehhez a meggyőződéshez ragaszkodjék különösen a mostani nehéz időkben.

Kétségtelen, hogy a termelési költségek óriási emelkedése s a mindenhol tapasztalható drágaság miatt sok gazda lelkében felvetődik a kérdés: miért ne keresheznék én is? Ráférne határoztan minden magyar gazdára a több kereset, ámde ismételjük, hogy erre aligha van kilátás. A becsületes keresetnek ma egyedüli módja a termésnek minélhöbbi eladásra kész állapotba való hozatala s az állam illetve annak megbizottai részére való eladása. — Ismerve a gyors egymásutánban pergő eseményeket, ennél jobb tanácsot nem adhatunk.

Nem üdvözlik a cárt.

Pétervár, aug. 12. A duma elnöke visszavonta azon inditványát, hogy a cárt üdvözöljék. A visszavonás oka az, hogy száz balpárti képviselő az inditványt megakarta obstruálni s erről nem lehetett lebeszélni őket.

A francia harctérről.

Berlin, aug. 11. *A nagy hadiszállás jelenti a nyugati hadszintérről: Souchez-tól északra egy francia kézigránttámadást visszavertünk. Comyndl, Rejmtól északra a franciák megkiséreltek, hogy egy tölcsért megszálljanak, melyet arcvonalunk előtt robantottak. Ebben megakadályoztuk őket s a robbantási tölcsért mi foglaltuk el. Gyalogságunk késő este Lingekopfon visszavert egy támadást.*

Az oroszok üldözése

Budapest, aug. 12. (*Hivatalos.*) A Wieprzen át előrenyomult osztrák-magyar csapatok tegnap elűzték az ellenséget a Kocktól északnyugatra elterülő vidékről és folytatják az üldözést északkeleti irányban. A Felső Tiszmenica és a Bug között, ahol az oroszok az Osztrov-Uchrusk vonalon ujból szilárdan megvetették lábukat, a *szövetségesek támadása folyamatban van.* Északkeleten egyébként semmi ujság. *Höfer altábornagy.*

A német offenziva diadalmas utja.

Berlin, augusztus 11. A nagy főhadiszállás jelenti az **orosz hadszintérről**: *Hindenburg* tábornagy hadseregcsoportja az oroszok erőtlen előretörését, melyeket az utóbbi napokban a *Riga* és *Mitau* müut mentén megkiséreltek, könnyen visszaverte. A *Njementől* északra egyébként nincs változás. Nagyobb orosz erőknek *Kownoból* ellenünk intézett támadása meghiusult. Az augusztus nyolcadika óta itt elfogott oroszok száma *kétezerötszázötvenhatra*, a zsákmányolt géppuska *tizenhatra* emelkedett. *Lomzától* keletre csapataink előnyomultak a *Bobr—Narevi* vonal felé. — Az ellenség a *Wisznia* melletti hidlőkön még tartja magát. *Lomzától* délre az egész orosz arcvonal hátrál. Az ellenség képtelen volt az erősen kiépitett *Cerwoni Bor* állást tartani. Üldöző csapataink áthaladtak *Cerwoni Bor* vonalon és attól keletre előrenyomulnak. A vasuti csomópontot *Ostrowtól* délkeletre elfoglaltuk. *Novogeorgiewsktól* keletre megszállottuk az ellenségtől kiüritett *Benjaminow* erődöt. *Novogeorgiewsk* és *Brest-Litowsk* várakat léghajóink bombázták. Lipót bajor herceg tábornagy hadseregcsoportjai és a szövetséges csapatok kemény üldözés közben balszárnyukkal elérték *Kaluszy* vidékét. A jobbszárnyon Woyrsch vezérezredes hadserege *Jadlovokától* kétoldalt *Lukowtól* nyugatra ma reggel rohammal elfoglalta az ellenséges utóvédállásokat. Ez alkalommal ezer oroszt fogtunk el. *Mackensen* tábornagy hadseregcsoportja és a szövetséges csapatok *Wysnicze* (Radzintől délnyugatra) *Tismenica* (Parcewtól nyugatra) szakaszokon valamint az *Ostrowa Uhrusk* vonalban levő ellenséges állásokat támadják. A felső *Bug* és *Zlota Lipa* mellett a helyzet nem változott. Az oroszok hosszu visszavonulásuk közben *Galiciában* és a tulajdonképpeni *Lengyelországban* a lakóhelyeket és a termést mindenütt a legveszettebb módon megsemmisiteni igyekeztek, ami azonban annál a nagy sietségnél fogva, mellyel menetelni kénytelenek voltak, többnyire csak hiányosan sikerült. Az oroszok most, amikor nem tisztán lengyel és ruthén lakosságu vidékre érkeztek, beszüntették ezt a tevékenységüket. *Legfelsőbb hadvezetőség.*

Német—orosz tengeri harczok.

A német flotta diadala.

— *Hivatalos.* —

Berlin, aug. 11. A keleti tengeri orosz haderőt, köste egy Maharow osztályhoz tartozó páncélos cirkálót visszavonulásra kényszeritettünk és több találattal elhalgattattuk az ellenséges parti üteget. Ugyanaznap más német cirkálók a rigai öbölből üzték vissza azon orosz torpedonaszádokat, amelyek Zerelnél az öböl bejáratánál mutatkoztak. Egy ellenséges torpedoszuzon tüzvészt észleltünk. Az ellenséges tengeralattjárók ismételten megtámadták hajóinkat, de összes kilőtt torpedóik célt tévesztettek. Hajóink sem meg nem sérültek, sem veszteséget nem szenvedtek. *Behmke tengernagy.*

Egy német segédhajó hőstette.

— *Hivatalos.* —

Berlin, augusztus 12. A Meteor német segédhajó merészen keresztül tört az angol őrhajókon s az angol part különböző helyein aknákat rakott le, azután kereskedelmi háborut folytatott. Ezen utja alatt 8 óra virradóra az Orkney szigetektől délkeletre a The Ramsey angol segédcirkálóra bukkant, amelyet megtámadott és elsülyesztett. A következő napon négy angol cirkálóval találkozott. Minthogy ezekkel a harcot fölvenni kilátástalan lett volna, a menekülés utja pedig el volt zárva, a parancsnok a hajó személyzetét, a fogolyokat és az elkobzott vitorlás legénységet biztonságba helyezte, azután a hajót elsülyesztette. A Meteor személyzete sértetlenül érte el a német kikötőt.

Hirek Angliából.

London, aug. 12 Hivatalos jelentés szerint a legutóbbi Zeppelin-támadások alkalmával a ledobott bombáktól tizenhárom ember meghalt, sok megsebesült. Angol admiralitás jelenti, hogy Lyon torpedóvontató az északi tengeren aknára futott és elsüllyedt. A személyzetből csak négy tiszt és 22 legény menekült meg.

Nagy olasz vereség

Monfalconénál.

Budapest, augusztus 12. Az olaszok tüzérségi és támadási tevékenysége a tengermelléki arcvonalon *tegnap ujból nagyobb, terjedelmet öltött.* A doberdói fensik szélén, Monfalconetól keletre, nagyobb ellenséges erők megtámadták állásainkat. Ezek az állások *elkeseredett harcok után kivétel nélkül* **birtokunkban maradtak**. A visszavert ellenségnek főleg *oldalról jövő tüzérségi tüzünk* **sulyos veszteségeket okozott**. A nyugat felé kiugró fensikrész ellen intézett két támadást már *tüzérségünk elfojtotta* A görzi hidfővel szemben az olaszok megkiséreltek, hogy Pevmánál akadályainkig előreküzdjék magukat. *Innét kézigránttokkal üztük el őket.* Egy, a sötétség leple alatt Zagoranál (Plavától délkeletre) ellenünk intézett ellenséges támadás épp ugy kudarcot vallott, mint a tegnapelőtti. A karinthiai és tiroli határterületen a helyzet nem változott. *Höfer altábornagy.*

Trónörököspár Esztergomban.

Budapest, aug. 11. A trónörökös tegnap kiséretével automobilokon Esztergomba utazott. Utja, amelyen Hazai, Ghillány, Roszner és Jankovich miniszterek, Bárczy polgármester és Boda főkapitány kisérték, — valóságos diadalut volt. A fenség az összes községekben az ünneplő lakosság lelkesült sorfala közt haladt át. Esztergom határában Meszlényi főispán és Perényi alispán fogadták. A polgármester üdvözlő beszéde után a menet harangzugás közt, diadalkapun át vonult a városba. A tizezrekre menő közönség virágot szórt a trónörökös utjára. A primási palota lépcsőjén Csernoch János hercegprimás fogadta a fenségek párt. A primás üdvözlő beszéde igy hangzott:

Hódolattal üdvözlöm fenségteket a magyar államiság megalkotójának, Szent István királynak születése és megkeresztelteté se által megszentelt Esztergom városában, dicső első királyunk és a magyar katolikus egyház primásának ősi fekhelyein, ahonnét ezer évvel ezelőtt diadalmas utjára tért a kereszténység, ahol megszilárdult a hüségnek ama oldhatatlan lánca, amely a magyar nemzetet koronás királyához kapcsolta.

Ezután a primás utalt hadseregünk diadalmas utjára, mely a végső győzelemért küzd, de a trónörökös pár mária döntő győzelmet aratott a magyar nemzet szeretetének rohamos megháditásával, kérte tolmácsolják a nemzetnek királyához való ragaszkodását, majd isten áldását kérte királyunkra és a trónörökospárra.

A trónörökös meghatva köszönte meg az üdvözlést. A hatóságok fajainak bemutatása után a fenséges pár meglátogatta a székesegyházat és a Vörösokeresztet. Majd a primási lehérteremben frissitőket szolgáltak fel, hat órakor pedig a magas vendégek hajóra ültek s visszatértek Budapestre. Az egész utat a dunaparti községek ki voltak világitva. Visegrádon Görgey tábornok kastélya piros-fehér-zöld bengáli fényben ragyogott.

HIREK

— **Katonai hirek.** Feueregger Franul Károly 48 ik gyalogezredbeli alezredest fölülvizsgálat alapján nyugállományba helyezték. — Őfelsége Koch Antal 48-ik gyalogezredbeli alezredest ezredesi cimmel és jelleggel ruházta föl. Jirsch Emil 48. gy. e. altisztet hadnagyszámvevő lett. Őfelsége Greiner György 48. gy. e. tartalékos őrmesternek a korábban viselt hadnagyi rendfokozatot adományozta. Az ellenséggel tanusitott vitéz és eredményes magatartásukért Őfelsége legfelsőbb dicsérő elismerésében részesültek a következő 48-ik gyalogezredbeli tisztek: Tomka László hadnagy, Fritsch Kálmán őrnagy, Horvotic Gusztáv, Balogh Gábor és Kodlac János tartalékos hadnagyok.

— **A király születésnapja.** Magyarország apostoli királya augusztus 18 án üli meg születésének 85 ik évfordulóját. A nagy uralkodó életének alkonyát véres viharokba borították alattomos ellenségeink s a szent aggastyán, aki hosszu életének minden munkájával Európa békéjén dolgozott, a legborzalmasabb háboruba sodródott, amit csak följegyzett a történelem. Dicsőséges uralkodónknak hatalmát, koronájának fényét, jogarának tekintélyét akarták megrabolni s ime, a magyarok Istene Attila büntető lángostorát adta a magyar király kezébe s a reszketeg karok megsemmisitő erővel sujtanak minden mi ellenségeinkre s Szent István koronája soha nem ragyogott oly káprázatos fénynyel, mint most. Őfelségének 85 ik születésnapját szokatlan fénynyel, mindeneket magával ragadó melegséggel fogják megünnepelni hűséges népei. Örömtüzek fognak kigyulladni a távoli haretereken s a cár birodalmának tekintélyes része is a magyar királynak hódol ezen a dicsőséges napon. *Dr. Fränkl* Mór ezredorvos, cs. és kir. kórházparancsnoké az érdem, hogy a király születésnapját fényes, bensőséges ünnepléssel ülhetik meg azok is, akik a királyért vivott harcokban sebesültek meg. Dr. Fränkl Mór kórházparancsnok rendeletére augusztus 18-án este káprázatos ünnepség szinhelye lesz a gimnáziumi cs. és kir. tartalékkórház. Az ünnepély pazar programmjának összeállitásán most fáradozik a rendezőség. A sebesültek százait a tágas udvaron fogják ünnepi lakomában részesiteni, mely alatt Genzinger alezredes mond pohárköszöntőt az uralkodóra. Majd a nyitott szinpadon a szintársulat tagjai fognak aktuális magánszámokat és szindarab-részleteket előadni katonai és cigányzene kisérettel s végül az ünnepséget szindús tüzijáték fejezi be. A honvédlaktanyában Kövesdi *Boér* Gusztáv ezredes, állomásparancsnok és *Darvas* Lajos százados, zászlóaljparancsnok védnöksége alatt szintén fényes ünnepség keretében ülik meg a nagy napot. Az ünneplésből természetesen a város hazafias polgársága is kiveszi részét. A házakat föllobogózzák, este kivilágitás lesz, délelőtt pedig az összes templomokban ünnepi istentiszteletet tartanak.

— **Elhunyt gyógyszerész.** *Belus* Lajos gyógyszerész, régi kanizsai patikárus család sarja, tegnap este 8 órakor hosszas szenvedés után elhalálozott. A temetés részleteiről nem intézkedtek még, de e család máris kéri azokat, akik kegyeletüket koszoruval akarták lerónni, — sziveskedjenek a koszorura szánt összeget a Vöröskereszt-egylet nagykanizsai fiókjának adományozni. Belus Lajos halála városszerte őszinte mély részvétet keltett.

— **Hősi halál.** Ypsilanti Vera hercegnő, a szerbiai magyar hadifoglyok nemeslelkü gyámolitója azt az értesitést küldte, hogy Vécsey Jenő fiatal magyar iró és ujságiró, a nagykanizsai 20-ik honvédgyalogezrednek tartalékos hadnagya, szerbiai hadifogságában meghalt.

— **A hadifoglyok foglalkoztatása.** Eddig az volt az általános hit, hogy az orosz hadifoglyokat, amint vége lesz az aratási munkának, — visszarendelik a fogolytáborokba. Most arról értesülünk, hogy a hadifoglyokat a kormány őszre is meghagyja azon gazdaságokban, ahol kivánják őket. Tehát a hadifoglyok nemcsak külső gazdasági munkára, hanem háztartási munkálatokra is felhasználhatók.

— **Kitüntetés.** *Zimits* Lajos 20-ik honvédgyalogezredbeli önkéntest a harctéren tanusitott hősi viselkedéséért a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Szinészből — rőfös.** A szabadkai szintársulat tagjai, mióta a szabadkai szinház leégett, — hajlék nélkül vannak s bizony az első napokban szomorunak látszott a jövendőjük. Azonban a társulat élelmesebb tagjai hamarosan segitettek magukon. Igy például a rendkivül tehetséges Komlos Vilmos tenorista beállt egy makói rőfösüzletbe segédnek. A makói hölgyvilág azóta a szinész-segéddel szolgáltatja ki magát s azt mondják, hogy a legöregebb rőfös sem adott el egész életében annyi selyem harisnyát, mint amennyit Komlós

Lipót bajor herceg, a varsói hős.

— **A honvéd halála.** Grosinger József 20-ik honvédgyalogezredbeli zászlós küldte nekünk az alábbi kedves sorokat:

Tekintetes Szerkesztőség! A napokban egy támadás alkalmával egy tragikus kimenetelü érdekes jelenetnek voltunk szemtanui. A mi költői hajlamu századparancsnokunk Nagy Sándor százados igy azonnal versbe is szedte a történteket. A versike annyira megtetszett, hogy kötelességemnek láttam azt a „Zalának" beküldeni, hogy becses közlése folytán az otthoniak is olvashatják. A versike a következő:

Tegnap kint a rajvonalban megsebesült
egy vitéz
Karját furta át a golyó, sérülése nem nehéz.
De minthogy sebe vérzett s azt ugy hagyni
nem lehet,
Vérző karját bekötni a segélyhelyre sietett,
Amikor igy visszafelé kétszáz lépést elhaladt,
Eszébe jut, hogy bajtársa neki adósa maradt.
Igaz, hogy ez az adósság nem volt több mint
20 fillér,
De a vitéz ezt nem bánja a pénzéért visszatér,
Amily csuf a zsugoriság, olyan gyors a sors
keze,
Megbünteti azt az Isten, ki ellene vétkeze:
Mert vitézünk mire ismét társaihoz visszatért,
Golyó fütyölt, fejbelőtték, meghalt dicsőn a
honért!

— **Szinházi hirek.** Az általános közóhajnak engedve az igazgatóság péntekre ismét kitüzte „Sibill" Martos, Brodi és Jakobi világhirü táncos nagy operette ujdonságot, mely ez idényben utoljára kerül szinre. Az operette értékét ezuttal az is emeli, hogy Peterdi, Tihanyi, Zalai, Borbély és Csanádin kivül Izsó Miklós is fellép az operettben. „Sibill" a mai operettek zeneirodalmi kincse, melynek meséje, zenéje és táncai oly szépek és bájosak, hogy a zongorák és cigányzenekarok országszerte csakis a „Sybill" zenéjét játszák, szóval „Sibill" zenéje oly népszerü, oly kedvelt, oly bájos, hogy az ember folyton akaratlanul is ezt fütyürészi, — igy mondanunk sem kell, hogy a pénteki Sybill operette előadását zsufolt szinház és záportaps fogja jutalmazni. Ma csütörtökön mint jeleztük Zerkovitz Béla kedves bohózatos operettje „Vándorfecskék" operett ujdonság kerül először szinre, melyben a társulat összes elsőrendü erői — Izsó Miklós felléptével — müködnek közre. Az operette a „cirkuszok" világából van meritve s igy tele van változatos és látványos tarkaságokkal amely állandó jó hangulatban tartja a közönséget, amely soha ki nem fogy a kacagásból. — Szombaton, mint jeleztük, *Tihanyi* Béla „Jánosvitéz" előadásában tartja meg bucsuestélyét, melyre nagy előkészületek folynak a szinháznál. Tihanyi Béla bucsu estélye iránt városszerte oly nagy az érdeklődés, hogy a közönség tömegesen kiván a bucsu ünnepélyen részt venni. Vasárnap „Próba-házasság", rendkivül kacagtató énekes nagy bohózat adatik. — Hétfőn Peterdi Etus a „Varázskeringő" operettben bucsuzik el a kanizsaiaktól. Folyó hó 22-én lesz a társulat utolsó előadása.

— **Az uj moratórium és a kereskedők.** A Magyar Kereskedők Egyesülete sürgősen fogja javasolni a kormánynál az augusztus 1-én közzétett uj moratóriumos eljárási rendelet első szakaszának megváltoztatását. — Az egyesület azt fogja kérni, hogy a moratorium alá eső tartozások pörölhetősége tekintetében, amiről az emlitett szakasz intézkedik, tartsák fönn, illetve állitsák vissza a julius 31-ig érvényben volt szabályozást, amely szerint moratórium alá eső tartozás iránt csak az esetben lehetett keresetet inditani, ha a tartozásnak legalább egy része a moratóriumi rendeletekben foglalt fizető beosztás szerint lejárt, de kifizetetlen maradt. — Más esetben köteleztessenek a biróságok — ugy mint eddig — ezentul is a moratórium alá eső tartozás iránt inditott kereset hivatalból való visszautasitására. Ha az uj eljárási rendeletnek első szakasza érvényben maradna, ennek alapján a kiméletlenebb hitelezők részéről tömeges pörlésnek volna kitéve az a kereskedő is, aki a moratóriumos részleteket, ugyszintén a kamatokat mindenkor pontosan megfizette és

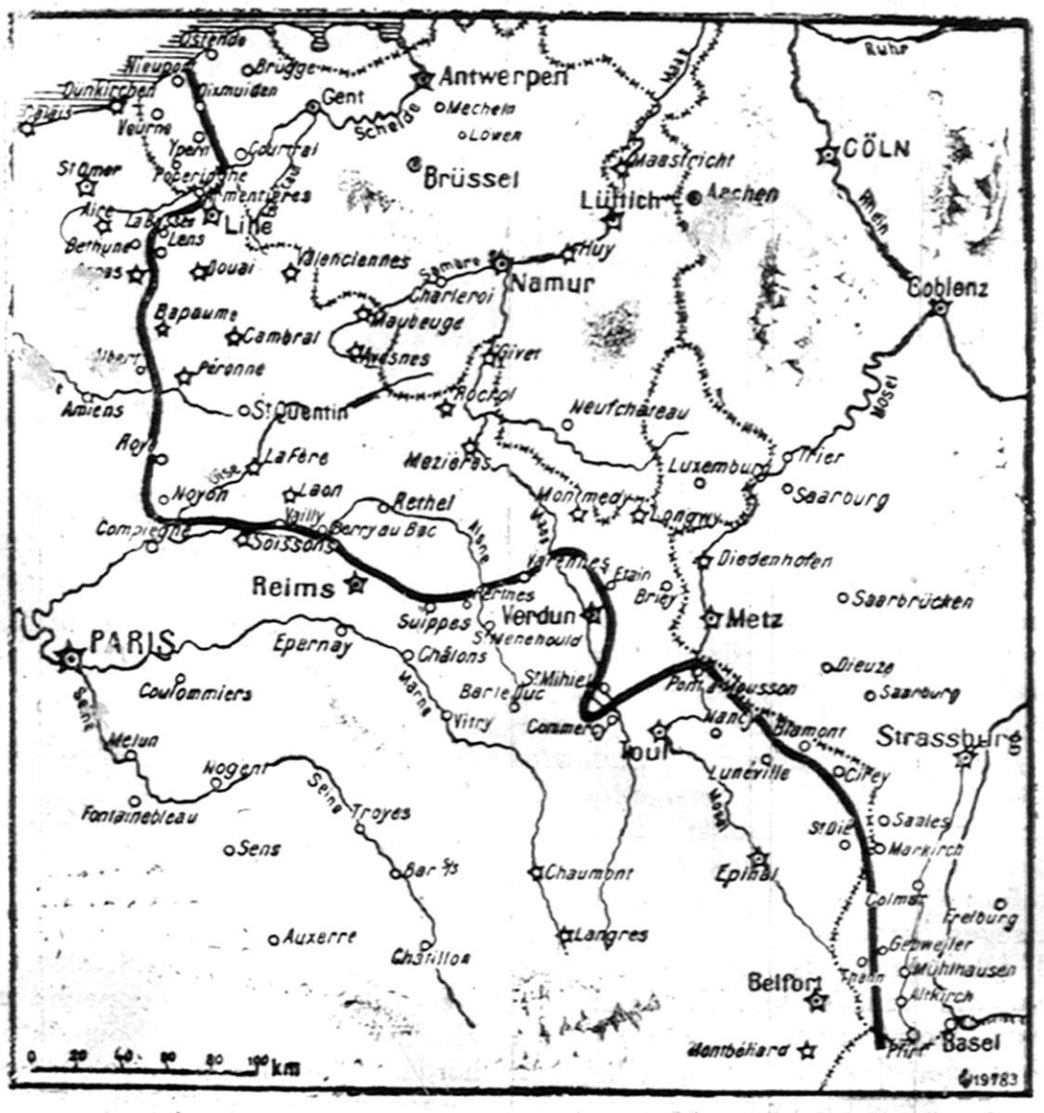

A német hadállások a francia és belga harctéren Augusztus elején.

a zaklatásoktól csak a birósági tárgyaláson való védekezés utján menekülhetne.

— **Bornyilvántartási** könyvek, hivatalos előirás szerint kaphatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— **A közadók és a háboru.** A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amellyel szabályozza a közadókat érintő egynémely kérdést és a kivételes törvénycikk megfelelő végrehajtásáról gondoskodik. Elsősorban megállapitja, hogy a házbéradó törlése a badiállapot tartama alatt hogyan és mikor kérelmezhető, illetve a törlés mikor engedhető meg. Intézkedik továbbá, az ingyen átengedett épületek adókötelezettsége felől, valamint a házbéradó időszakos helyesbitéséről. — Ha az adózó fél igazolja, hogy a harmadik osztályu kereseti adónak jogerősen megállapitott alapja katonai szolgálat teljesitése folytán legalább felényire csökkent, ugy az adó a keresetcsökkenés mértékéhez képest mérsékelhető. Az erre vonatkozó kérelmeket legkésőbb 1916. január végéig kell a pénzügyigazgatóságnál benyujtani. Az adóivek végzése, kézbesitése és a határidő betartása azoknál, akik katonai szolgálatot teljesitenek, megszakad.

— **Lakkbronz** mindenféle tárgyakbronzirozására 1 doboz ára 80 fillér. Fischel Fülöp Fia könyv- és papir-kereskedésében kapható.

A Melczer féle házban lévő müórás és látszerész üzletemben megérkeztek a legujabb órák és látszerek, melyek legjutányosabban árusitandók el, *Szivós Antal* müórás és látszerésznél, Kazincy-utca 3. (Vasuti-utca).

Nyilt-tér.*)

Mikor a termelőt uzsorával vádolják?

A Zala tegnapi számában panaszt emelt Petermann Józsefné a rendőrség „erőszakos" és „igazságtalan" eljárása ellen. Onagysága megröviditve érzi magát a napibiztos azon eljárása miatt, hogy terményeit a hatóság által megszabott áron tul adni nem engedte. — A panasztevő ez eljárása teljesen elbizott volt, amen yiben az ilyesféle ügyek elintézésére egy napilap hasábja épen nem alkalmas terrenum. Megjegyzéseit és kifogásait érvényesitse majd azon fórum előtt, hol már várnak rá a kétszeres kihágási ügyben meginditott eljárás aktái. Ugyszintén teljesen fölöslegesek voltak azok a rendőrség és hatóság-elleni disztingvált kifakadások is, melyeket Onagysága tett ott melegiben a helyszinen és összecsőditve a fél-piac közönségét, a rendőrszobáig krescendózva, ott az összes rendőrök és rendőrtisztviselők jelenlétében teljes fortissimóban tört ki. — Ha az ármegállapitás kötelező a többi termelőkre, mért ne lenne épugy kötelező más mindenkire is, ha mindjárt egy mű- és kereskedelmi kertész legyen is az?! Erre vonatkozólag ugyan másképp velekedik Petermanné. Szerinte: „csak aki lop, az olcsón képes el adni, azért van a kukorica és egyébb lopós" De majd erről külön fogunk még beszélni. Vagy talán azért olyan ideges a fönt nevezett Onagysága, mert, amint a rendőrséghez irt leveléből kisilabizálható: „8 hónap alatt 17 kg. fogytam." —? Hát erről már aztán igazán nem tehet sem a napibiztos, sem a rendőrség.

Vlasits József
napibiztos.

KIADÓ

Kotor, Zalamegye, 38 év óta fenálló üzlethelyiség 2 szobával megfelelő raktárak nagy udvar és kerttel *1915. szept. hó 15-re.* Felvilágositással szolgál özv. POLLÁK LIPOTNÉ, Kotor.

A város belterületén egy szép

3 vagy 4 szobás lakás

kerestetik november 1-ére. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbit.

* E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget *a szerk.*

A semleges államokban.

I. *Athén.*

Ezekben a valóban tropikus napokban az athéni embereket elsősorban főleg ez a kérdés foglalkoztatja:

— Hol lehetne este egy kis levegőt szívni?

Ez a kérdés ma itt éppen olyan fontos, mint például a belpolitikai krizis. Legkellemesebb még Athénben az estét a Dardanelláknál eltöltesi. Így nevezik Athén két legelőkelőbb kávéházát, a Yannakit és a Dorét, melyek egymással szemben vannak a Hodos Panepistimiu széles utvonalán. Meg kell vallani, hogy az athéniek nemcsak élvezettel, hanem valódi hozzáértéssel is tudják a friss levegőt magukba szívni. Eltérőleg a többi balkáni államtól, melyekben szinte párisi a pezsgő és az asszonyok toalettje, itt Athénben a sokat csudált párisi szellemességet is meg lehet találni. Lehet, hogy az athéni mulatók és szinházak éppen olyan felületesek, mint a párisiak, de tagadhatatlanul szellemesek. Ezekben a szinházakban éppen ugy lehet látni a legujabb párisi szindarabujdonságokat, mint a legszellemesebb és legötletesebb politikai revüket. És mivel ezeket a revüket mind nyitott, virágokkal ékesitett szinpadokon mutatják be, az athéniek alkalmuk van egyszerre két szenvedélyüknek hódolni: friss levegőt szívni és politikáról beszélni.

Az athéni ember nagyon szereti a nevetést és éppen azért nagyon hálás O aszországnak, hogy belevavatkozott a háboruba, mert az athéniek az olaszokon mulatnak most legjobban, az olasz képezi az összes viccek és nevettető revük tárgyát. Az a körülmény, hogy Olaszország megszegte a hármas szövetséget, melyből évtizedeken keresztül mérhetetlen haszna volt, itt megvetést keltett mindenfelé. Azonban a görögöknek az olaszok ellen érzett megvetésében nincsen meg a felháborodás, még pedig abból az egyszerű okból, mivel Itáliától nem is várt itt senki mást, mint hitszegést.

Ehhez járul, hogy az olasz vezérkar jelentéseinek itt olyan hatása van, a melyért minden vicclap szerkesztője méltán irigykedhetik Cadornára. A görög lapok ezeket a jelentéseket olaszországi időjárási tudósitások cim alatt közlik és nem egyszer megirták, hogy az olasz katonák bátran küzdenek a szél és vihar, az eső és a napsugár ellen, de nem tudnak küzdeni a magyar és osztrák katonák ellen. Olaszországban természetesen a görög sajtónak ilyetén megjegyzéseit nagy haragga és felháborodással fogadják. A Tribuna és a Popolo Romano háborunval fenyegetőztek és Bosdari gróf, athéni olasz követ hazulról azt a szigoru parancsot kapta, hogy hasson oda a görög kormánynál, hogy a görögök gunyolódása az olaszokkal szemben megszűnjön és hogy Zografos görög külügyminiszternél a görög sajtó támadással ellen tiltakozzék.

A jó öreg Zografos jóakaratu fáradozásai, hogy a görögöket legalább némileg nyerje meg Bosdari gróf akaratának, nem sikerültek. És megtörtént, hogy az olasz követnek a görög külügyminiszteriumban tett látogatása után való napon a Kotopuli szinházban olyan revüt adtak, melyben az egyik szinésznő nápolyi viseletben jelenik meg és francia, angol meg orosz emberekrek makarónit árul. Hogy megérthessük ennek csipősségét, tudnunk kell, hogy az olaszok csufneve Görögországban makaróni. Egy másik szinésznő pedig kuplét énekel, melyben arról van szó, hogy férje az osztrák határon eső és szél ellen harcol.

Másnap természetesen Bosdari gróf ismét loboltó lóhalálában a görög külügyminiszteriumba és ökleit rázva kért, fenyegetőzött. Amit elért, mindössze az volt, hogy a bersagllerek levették kalapjuk mellett levő tollbokrétájukat és a szinlapot ugy állitották ki, hogy bersagllerik helyett azt irták rá: sanmarinoi olasz katonák. Ez az eredmény azonban nem volt valami fényes és Bosdari gróf nagyon elégedetlenül rázta a szakállát, mikor az athéni külügyminiszterium lépcsőjén lefelé haladt.

Azzal, hogy a görögök jókat nevetnek Cadorna időjelentésein és hogy Bosdari gróf ezen mérgelődik, még nem merülnek ki a görög-olasz ellentétek. Általános felháborodás tárgya Athénben és egész Görögországban, az hogy az olasz hadihajók nem egyszer visszaélnek a görög lobogóval. Emiatt most igen éles konfliktus van a két állam között s nem lehet tudni, hogy milyen lesz ennek a lefejezése. És ha a görögök az olaszoknak az osztrák és magyar katonák ellen folytatott meddő küzdelmét káröröndvel nézik, ezt nemcsak azért teszik, hogy kielégitsék nevetési hajlamukat, hanem azért is, mert felismerték és kellőleg értékelik e kérdés körül saját érdekeiket Itália nemcsak Valonából szoritotta ki a görögöket, hanem a görög Epiruszból is, ezenkivül pedig megszállotta a Dedokanezosz-szigeteket is és máris nyujtja a kezét Kisázsia felé, ahol olyan területekre aspirál, amelyekre nemzeti szempontból maga Görögország már nagyon régen formál jogot. Mindenütt a Földközi tengeren, ahol az olasz hajóstársaságok a virulni kezdő görög hajózás ellen harcolnak, Olaszország hátrálólag, sőt ellenségesen lép fel Görögország ellen. És ha Törökország — melyet görög részről még mindig eléggé gyülölnek — talán a legközelebbi napok ellensége volna, ugy Itália viszont a jövőben ellensége, melylyel Görögországnak még bizonyára iszonyu harcai lesznek.

Olaszországnak az ántánthoz való csatlakozása Görögországnak ehhez a hatalmi csoporthoz való viszonyát lényegesen megváltoztatta. Görögországot legfeljebb még az a körülmény hajthatja az ántánt karmai közé, hogy nagyon megijed attól, hogy egy esetleg Bulgáriával viselendő háboruban magára talál maradni. Igen sok előkelő és nagytehetségű görög politikus tisztában van vele, hogy Görögország helye ma egyedül a központi hatalmak mellett van és ha nem volnának sokan, akik attól félnek, hogy Ausztria-Magyarország szintén aspirál Szalonikire, akkor még általánosabb volna ez a nézet.

A Kotopuli-szinház szinpadán az emlitett revü végén Németország és Franciaország megszemélyesitő lépnek fel és énekelnek azokról az eljövendő időkről, amikor az országok a mostani háboru sirjai fölött meg fogják találni az egymással való megértést. És mikor a dal végén eljátszák a német himnuszt, azt a közönség sokkal nagyobb tetszéssel és tapssal fogadja, mint a Marseillaiset. Három hónap előtt ez még lehetetlen lett volna, de mióta Olaszország is belépett az ántánt hatalmak közé, a helyzet egészen megváltozott. Az emberek érzik és tisztában vannak vele, hogy az ántánt egyre jobban elárulja Görögországot Olaszország javára és érzik azt is, hogy Görögországnak csakis a központi hatalmak mellett van a helye, ha azt akarja, hogy a Földközi tengeren egykor azt a helyet foglalhassa el, melyet Itália bitorol. És lehet, hogy Bosdari gróf, amikor szakállát aggodalmasan rázva és homlokát ráncba vonva haladt lefelé a görög külügyminiszterium széles lépcsőin, nem is gondolt a Kotopuli-szinház makarónijára és D'Annunzióra, meg a táncoló bersagllerikre, hanem arra a szomoru sorsra, mely az árulás folytán Olaszországra a Földközi tengeren vár.

Nyári blouzok

10—40% olcsóbban kaphatók

BARTA ÉS FÜRST

divatáruházában Fő-ut Első m. ált. bizt. palotában. Az idény előrehaladottsága miatt selymek, grenadinok, epponzok, női kabátok, fehérnemü jutányos áron szerezhető be.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
távollétében a szerkesztőért felelős: Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

A közeledő 1915/1916. tanévre

ajánlom a t. helybeli és vidéki szülők szives figyelmébe, hogy gyermekeik részére szükséges tankönyveket és tanszereket már most vásárolják meg, vagy rendeljék meg mert a mostani állandó késedelmes szállitások mellett, később csak nehezen, vagy egyáltalán nem szerezhetők be, ami a tanulóra csak nagy hátrányal lenne.

Ajánlok használt iskola könyveket is: melyek a Főgymnázium, Felső Kereskedelmi, Polgári irány és Polgári fiu iskolák részére a megállapitott hivatalos jegyzék szerint kifogástalan tiszta állapotban bekötve félárban most kaphatók.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében,

Nagykanizsa, (Kazincy-utca.)

Ujból érkeztek!

Fehér, fekete, szürke és barna

vászon cipők és :: Sandálok ::

mindennemü CIPŐÁRUK, KATONAI BŐRFELSZERELÉSEK, (gamasni)— Gyulay táska, pisztolytok, övszij stb. ESŐKÖPENY, HÁTIZSÁK a legjobb :: :: minőségben kapható :: ::

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA

cipőáruházában a városi bérpalotában Fő ut.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

cserépkályhák

átrakását, javitását, rossz füllőket

könnyü fütésre jótálással vállalok.

Uj kályhák minden szinben jutányos áron :-: kaphatók :-:

ZISKÓ ÁDÁM

agyagkályha készitőnél, Vörösmarty-u. 65.

Most jelent meg két a háboruval foglalkozó irodalmi mü és pedig

Fehéri Armand könyve A nyugati harcztérről

Ára 3 korona. — tovább

Franyó Zoltán könyve A kárpáti harczokról

Ára 3 korona.

FEHÉRI ARMAND német és magyar lapok megbizásából és a német főhadiszállás különös engedélyével bejárta a nyugati harcter legkritikusabb pontjait és érdekfeszitő leirásokban ismerteti a németek csodálatraméltó küzdelmeit a francia és a flandriai csatatereken. Könyvében különösen érdekelni fogja közönségünket, az osztrák-magyar hermet és a felső tizegek diadalmas szereplésének leirása a belga és francia erősségek ostrománál.

FRANYÓ ZOLTÁN a saját átélését irja le könyvében, regényes irodalmi formában. Részt vett a kárpáti harcokban, melyekben elvérzett az orosz hadsereg nagyrésze és amely harcokról eddig oly kevés részletet ismerünk. Franyó könyve az egyszerü való részletek tömegét nyujtja, ahogy hajtásszival szokat átvezetődik és átszenvedte.

A könyvek Nagykanizsán **FISCHEL FÜLÖP FIA** cégnél rendelhetők meg. — Vidékre mindegyik könyvhöz 20 fillér portódij küldend.

ANTISPORAVITA

Szabadalmazott és törvényesen védett

VETŐMAG-csávázószer

„Antispora-Vita"

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapitották, hogy az „Antispora-Vita" az összes vetőmagfélék, de első sorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a **legmegfelelőbb**, és igy a mezőgazdaságban **nélkülözhetetlen. Kilója 1 K 40 fill.**

Részletes ismertetővel és használati utasitással szolgálnak a vezérelárusitók

Schwarz és Tauber nagykereskedők

Nagykanizsán

Kenyérsütők

felvétetnek az ANKER kenyérgyárban Bécsben.

Cim: Ankerbrotfabrik in Wien, X. ker., Absberggasse 35.

Az utazási költség felvétel után megtérittetik.

Járványos és fertőző betegségek ellen a legbiztosabb óvszer az erősen szénsavas

Pécsi Tettye forrásviz

a legkellemesebb izü

asztali és borviz.

Állandóan palackcserével és patentzárós palackokban kapható s igy

háztartásban a legolcsóbb

Főelárusitás: SZABÓ ANTAL fűszer és csemege üzletében Nagykanizsa.

Keresek egy olyan egyedülálló :: :: :: vagy férjezett :: :: ::

tisztességes asszonyt,

ki a házkörüli teendőket elvégezi, melynek ellenében egy ingyen szobát adok.

FLEISCHAKER GYULA Király u. 27.

Osztrák-Magyar Vörőskönyv

:: Diplomáciai ügyiratok ::

Ausztria - Magyarországnak Olaszországhoz

való viszonyáról az 1914. évi julius hó 20-tól 1915. évi május hó 23-ig terjedő időben.

A hivatalos kiadás teljes szövege

Ára 1 kor. 50 fillér, postán küldve 1 K. 80 fill.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv és papirkereskedése Nagykanizsa

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemü okmányok, részvények, cimkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghivók, névjegyek, gyászjelentések stb. készitésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésesebb kivitelben.

Telefon 78. **Telefon 78.**

Nyomatott a kiadóhivatalban „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 13. péntek. 184. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA DUNAI-UT 4. SZÁM
NYOMDAHIVATAL:
TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Egyes szám ára 6 fill.

Az ország sebeinek gyógyitása.

Szép Magyarország áldott testét, melyből fakad az élet, sebek borítják. A sebeket ádáz ellenség ütötte rajta, mikor a Kárpátok harcban sokat szenvedett vidékein virágzó falvakat égetett fel, lőtt romba, azzal a rideg kegyetlenséggel, a minőre a letűnt századok nem mutatnak példát, pedig akkor nem volt ekkora iskolája a humanizmusnak, mint ma.

Ezeket az elpusztult falvakat felépíteni nemzeti kötelesség és egyuttal nemzeti szükség. Kötelesség, mert érettünk véreztek, érettünk pusztultak vagyonaikban a mi véreink fent a Kárpátok mentén, nemzeti szükség, mert a munkának, a művelődésnek, ennyi pusztult tűzhelye, mint sivár terület olyan eltolódásokat idézne elő gazdasági és társadalmi életünkben, a melyek még nehezebbé tennék a háboru után a rendezett állapotokhoz való visszatérését. — Ott, a honnan az ellenséges betörés és a velejáró dulás megsemmisitette a falvakat, épitkezni kell, mert ha ezt az állam elmulasztja és ebben nem segit, gazdaságilag vagy teljesen haszna nélkül, vagy pedig olyan területek támadnak, amelyek igen jók lesznek egyesek, a merész vállalkozók hirtelen gazdagitására és arra, hogy az otthonából, tulajdonából kivert birtokos nép örök életig a mások rabszolgája legyen. Az országnak ezen vérző sebeit okos, tervszerű gyógyitással behegeszteni elsősorban gazdasági szüség, mert azt az óriási területet vissza kell adni annak a művelési módnak, amely azt termő erejében tartotta immár évszázadok óta. Itt sokkal nagyobb kérdésről van szó, mint a minőnek az az első pillantásra feltünik; ezeknek az elpusztitott falvaknak a rekonstrukciójában benne van tulajdonképen az ország gazdasági egyensulyozása, mert ha egyszerre olyan darab földön akad meg a gazdasági élet, mint a minőnek falvait ellenségeink megrongáltak, vagy pedig épen kitöröltek az ország térképéről, annak felette sulyos következményei nem maradnak ott elszigetelve, hanem átterjednek a messze területekre is.

Olasz ultimátum Törökországnak.

Lugano, aug. 13. Olasz lapok szerint Olaszországnak Törökországhoz intézett ultimátuma nagyon rövid lejáratu. Nehány nap mulva már megkezdődik a két állam közt a háboru.

Vissza Franciaországból

Athén, aug. 12. A krétai görög önkéntes légiót a kormány visszahivta Franciaországból. Ugyanigy a román kormány is visszahivta a francia hadseregben harcoló románokat.

Az olasz háboru.

Visszavert támadások. — Nyugalom a görzi hidfőnél.

Budapest, augusztus 12. Hivatalos. **Olasz hadszintér:** A *tengermelléki* arcvonalon az elmult éjjel az olaszok nagy veszteségei mellett *visszavertünk a doberdói fensik* kiugró része ellen intézett egy nagyobb ellenséges támadást és *Zagorandi* két előretörést, amelyeket napközben heves tüzérségi előkészités előzött meg. *Görzi* hidfő előtt nyugalom van. A többi arcvonalon az ágyuharcok és csatárezések tovább tartanak. *Höfer.*

Flottánk az olasz tengerparton.

Molfettától San Giorgiáig összelőtték a vasutakat, hidakat, gyárakat. — Egész Bari por- és füstfelhőben. — Hol az ellenséges tengeri haderő?

tizennegyedikén reggel hajóink Molfettától egészen Seno San Giorgiáig lőtték az olasz tengerpart vasutépitményeit. Molfettában négy gyárat és a közuti vasut két viaduktját erősen összelőtték. Egy viadukt beomlott, egy gyár kigyulladt. San Sparitóban a pályaudvar és különféle raktárak földig leégtek. Bariban a várkastélyba, a Szemaforra, a vasutra és öt hidra tüzeltünk, amely utóbbiak közül egy a lángok martalékа lett. Egész Barit por és füstfelhő borította el. A lakosság körében pánik uralkodott. Az olaszok középkaliberü ágyukkal eredménytelenül tüzeltek torpedóuszóinkra. Hasonlóképen kudarcot vallott egy ellenséges tengeralattjáró támadása. Seno San Giorgio i vasuti viaduktot tüzelésünk erősen megrongálta, valamennyi hajónk sértetlenül érkezett haza. A Bari előtt megjelent tengeralattjárón kivül, amelyről már megemlékeztünk, az ellenséges tengeri haderőből semmit se láttunk. *Flottaparancsnokság.*

Hazug hir a békéről.

Berlin, augusztus 13. A Nord Allgemeine Zeitung irja: Londonban azt a hirt terjesztik, hogy a németek Pétervárott békejánlatot tettek, melyet azonban az orosz kormány visszautasitott. A hir valótlan. A német kormány észszerű békejánlatot nem utasitana vissza, de ő maga békejánlatot csak akkor tenne, ha ellenségeink beismernék vállalkozásuk kudarcát.

Az orosz háboru

Elfoglaltuk Lukowot. — Léghajóink Bialistok felett. — Az oroszok mindenütt visszavonulóban.

— *Höfer jelentése.* —

Budapest, augusztus 12. Hivatalos. **Orosz hadszintér:** Az osztrák-magyar haderők, amelyek az ellenséget az első *Wleprzktól* északra üldözik, ma *elfoglalták Lukowot* és *Radzintól* nyugatra átkeltek a *Bystrzean, Tyomienica* és *Bug* között mövetségeseink tegnap az oroszokat több helyen kivetették állásaikból. Az *ellenség ma reggel otthagyta a csatatéret és visszavonul.* Egyébként a helyzet változatlan. *Höfer altábornagy.*

— *A nagy főhadiszállás jelentése.* —

Berlin, augusztus 12. (Hivatalos.) — **Keleti hadszintér:** *Hindenburg tábornagy hadsereg csoportja. Kurlandban és Szamogitiában a helyzet változatlan. Nyamentől délre Elekhoro* tábornok hadseregének csapatai *más fajtájú* nagyott kezükön *Scholtz tábornok* hadserege elfoglalta a *Vizma mellett hajtól és Narevtól* északra az ellenséget a gazon. át szorította. Ezen hadsereg augusztus nyolcadika óta 4950 orosz foglyot tettünk tizenegy tisztet logott el és tizenkét géppuskát zsákmányoltunk. *Gallwitz* tábornok hadserege rohammal elfoglalta *Zambrowot* és tovább délre állandó harcok folytak *Ambrzejowon* tul keleti irányban nyomul előre. *Nowogeorgievsk* előtt nincs ujság. *Léghajóink* egyike bombákat a *Bialistoki* pályaudvart. Nagyobb robbanásokat észleltünk. *Lipót bajor herceg* hadserege csoportja ellenséges tüzvédekkel vivott fortonos harcok között folytatták az üldözést és *áthaladtak a Muchawka szakaszon és Lukowot elfoglalták. Mackensen* tábornagy hadseregcsoportja! Szövetségesek több helyen betörtek a szivósan védelmezett ellenséges állásokba, mire az *oroszok ma éjjel óta egész arcvonalon a Bug és Parcew között visszavonulóban vannak. Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

A francia harctérről.

Berlin, aug. 12. A nagy főhadiszállás jelenti: **Nyugati hadszintér:** *Argennokban Vienne le Chateaut* északra elfoglaltunk franciák egy erődítmény csoportját, a *Martyn* erődöt, hetvennégy sebesülttel franciát, kőztük öt tisztet elfogtunk és két géppuskát, valamint két aknavetőt zsákmányoltunk. Az ellenség *nagy mérvű csapatmozgatásai szemvedett,* egy ellenséges árok elfoglalása alkalmával. *Hatazeetől* északkeletre néhány legoly maradt kezünkön, az árokból a franciák maradványa negyven holtot hátrahagyásával menekült.

A Dardanelláknál.

Koppenhága, aug. 13. Az angolok és franciák a legutóbbi harcokban Gallipolin tizezer halottat vesztettek. — Az ausztráliai angol csapatok már a partraszállásnál megsemmisültek.

London, aug. 13. Az elkeseredett harc Gallipolinál tegnap is tovább tartott, különösen Kabatepenél. A *St. Louis* francia osztalyajó az ázsiai parton több török ágyut elhallgattatott.

Az oroszok menekülése.

Genf, aug. 13. Párisi magánjelentések szerint Nikolájevics nagyherceg értesitette a francia hádvezetőséget, hogy nehéz szivvel bár, de el kellett határoznia Vilna kiüritését, mert a kurlandi és litvániai orosz csapatok leghősiesebb ellenállása dacára is teljesen kilátástalan a város védelme a rendelkezésre álló eszközök mellett. A város kiüritése már a mult héten megkezdődött.

Pétervárról jelentik a Secolának: Vilna megszállása Rigát is magával rántana. A kurlandi és litvániai tartományok sorsát beavatott pétervári körökben mind sötétebbnek látják.

Pétervár, aug. 13. A Reuter-ügynökség jelenti: A [illegible] a várost és rendelkezéseket tett a kiüritésre.

Pétervárról jelentik a Tidendének: Az oroszok visszavonulása egyidejű még folytatódik. Vilnát fölaldják. A fölaldás előkészületei folyamatban vannak. A nyilvános vállalatokat, muzeumot, könyvtárakat már szállitják Oroszország belsejébe.

Bolgár ultimátum.

Szófia, augusztus 12. Bulgária nisi követe a napokban nyujtotta át a bolgár kormánynak azt a jegyzékét, amelyben három napi határidőt ad a dunai aknák kérdésében. A bolgár kormány igen energikusan azt követelte, hogy a szerbek haladéktalanul távolitsák el az aknákat az Aldunáról, hogy a hajózás szabaddá váljon. A szerb kormány válaszát mára várják. Beavatott kormánykörökben biztosra veszik, hogy a válasz visszautasitó lesz. Erre a bolgár kormány ultimátumot intéz a szerb kormányhoz. Az ultimátum átadása e hét végére, vagy legkésőbb a jövő hét elején várható. Az antant követei hihetetlen erőfeszitéssel igyeknek megpuhitani a Radoszlavov-kormányt, de eddig minden eredmény nélkül. Bulgária, az egész nemzet és a kormány el van határozva, hogy jogainak érvényt szerez és hogy a balkáni háboruban tőle elrabolt macedon területeket, ha kell fegyverrel szerzi vissza. Bulgária és Törökország között a viszony igen szivélyes, Görögországgal sincs semmi lényeges nézeteltérés.

Az antant kudarca

Athén, aug. 13. Itteni diplomáciai körökben megállapitották, hogy az antant legutolsó kétségbeesett kisérlete a balkáni államok megegyezésére teljesen sikertelen maradt.

HIREK

— **Belus Lajos gyógyszerész meghalt.** Mint már a tegnapi számunkban jelentettük, egy tekintélyes városi polgárt ragadott ki a kérlelhetlen halál ismét soraink közül. Az elhunyt a ki nem csak városunkban, hanem a megyében is általános tiszteletet és becsülést élvezett, fia volt néhai Belus József gyógyszerész és tekintélyes polgármesterünknek. — Atyja elhalálozása után ő örökölte a hirneves „Igazsághoz" cimzett gyógyszertárat, melyet hosszu éveken át a legnagyobb szakavatottsággal vezetett. Közhasznu polgára lett rövidesen városunknak és nem csak a társadalom és közügyük terén fejtett ki nagy tevékenységet, hanem az áldott jó szive sugallatából, a legnagyobb, de feltünésnélküli jótékonyságot is gyakorolt. Igen sok szegény áldja jóságát, mert mindenki a kinek gyámolitásra volt szüksége meghallgatást lelt nála. Minden jótékony intézménynek hasznos és hathatós támogatója volt. — Néhány éve már betegeskedett, de azért 2 év előttig gyógyszertárának élén állott. A gyógytárát átadta unokaöcscsének Dr. Merkly Józsefnek, a kit ez alkalommal fiának is fogadott. — Az utolsó idejét csendes visszavonultságban testvérei körében töltötte és a jótékonyságnak áldozott. Halálával kiterjedt rokonságot és nagy baráti kört ejtett gyászba. A családtól a következő gyászjelentést vettük:

Alulirottak mély fájdalommal tudatjuk, hogy *Belus Lajos* gyógyszerész jótékony áldásdus életét hosszas szenvedés, a halotti szentség feladása után 1915. évi augusztus hó 11-én este 8 órakor befejezte. A boldogult hült tetemei 1915. évi augusztus hó 13-án, pénteken délután 5 órakor a Széchenyi-téri gyászházban a róm kath. szentegyház szertartása szerint fog beszenteltetni s a helybeli r. kath. temetőben levő családi sirboltban örök nyugalomra helyeztetnek. Engesztelő szent mise-áldozat a helybeli plebánia templomban 1915. évi augusztus hó 13-án délelőtt 10 órakor fog a Mindenhatónak bemutattatni. Nagykanizsa, 1915. augusztus hó 12. Áldás és béke lengjen a drága halott hamvai felett! Merkly Antalné József fogadott fia, Merkly Antal, sógora, ifj. Merkly Antal, Merkly Lajoska unokaöccsei.

— **Rendkivüli évi segély az állami, vármegyei és államvasuti alkalmazottaknak.** A kormány rendeletet adott ki a *háromnál több* gyermekkel biró állami, vármegyei és államvasuti alkalmazottak részére a családi pótlékot helyettesitő rendkivüli évi segély engedélyezése iránt, — mely szerint azok részére, akik legfeljebb évi 600 K, illetőleg évi 300 K családi pótlékot kaphatnak, — 1915 julius 1-től kezdődő hatálylyal, a családi pótlék természetével biró rendkivüli évi segélyek engedélyeztetnek a háboru tartamára. E rendkivüli segélyek összege azoknál, kiknek 600 K családi pótlékra volt igényük, minden gyermek után 200 koronát, — akiknek 300 korona családi pótlékra volt igényük, minden gyermek után 100 korona rendkivüli segélyt élveznek.

— **Keresk. tanfolyam nők részére.** Tekintettel ama nagyfontosságra, melyet a nők a közgazdasági pályákon betöltenek, ami a jövőben csak fokozódhatik, illetékes helyen elhatározták, hogy az eddig is szép eredménynyel működött női kereskedelmi tanfolyamot ez évben is megnyitják és a kellő előkészületeket már meg is tették.

— **Kicserélik az állami alkalmazásban levő legénységet.** A Külügy-Hadügy irja, hogy tervbe van véve a polgári életben állami alkalmazásban lévő legénységi emberek közül azokat, akik hadi szolgálatra nem teljesen alkalmasak, de a mögöttes országrészekben ténylegesen szolgálnak, ki fogják cserélni olyan állami alkalmazottakkal, akik eddig nélkülözhetetlenség cimén fel voltak mentve, de hadiszolgálatra alkalmasak. E terv keresztülvitele céljából a hadi szolgálatra nem teljesen alkalmas, de jelenleg tényleges katonai szolgálatot teljesitő állami alkalmazottak összeirása már folyik s intézkedés már a legközelebbi napokban várható. Ez az intézkedés azonban nem terjed ki a posta- és távirótisztviselőkre.

— **A városi élelmezési osztály értesitése.** Az élelmezési osztály értesiti a város közönségét, hogy ujabb fácán küldemény érkezett és a fácánok azonnal átvehetők.

— **Mikor lesz vége a háborunak?** Egy derék nagykanizsai harcos küldte nekünk a harctérről a következő sorokat: Mikor lesz vége a háborunak? Ez a kérdés izgatja ma az egész világot. Jósoltak már sokan, de eddig még egyik sem valósult meg. Akadtak sokan akik juliusra, még többen, akik decemberre várják a békét. Én azonban egyikben sem hiszek, határidők kitüzésében pedig egyáltalán nem. Azonban van valami, ami a béke hamaros bekövetkezése mellett szól, ami egy különös foglalkozásban nyilvánul meg; és ez a *gyürü készités.* A békekötés előtt minden harctéren lévő katona igyekszik magának, kedves hozzátartozóinak, ismerőseinek és jóbarátjainak emléket szerezni, hazavinni. Nálunk még szó sincs a békéről, seregeink győzedelmesen haladnak előre orosz földön s dacára, hogy a háboru olyan féktelen erővel folyik, amire nincs példa a történelemben, már is nagyban folyik a háborus emlékek gyüjtése. Lázas sietséggel szednek össze embereink granát és schrapnell kupokat és a benne levő aluminiumot gyürűnek dolgozzák föl. Ma minden ember aluminiumot olvaszt és belőle gyürüt farag. Gyürüt készit minden ember; a faragást, ami egy közönséges bicskával történik, minden ember maga végzi. Oly szép gyürüket készitenek, hogy nincs az az arany, vagy ezüstműves, aki ennél szebbet és diszesebbet tudna készitení. Az arany megközelitőleg sem olyan értékes, mint ez az aluminium. Sok kanizsai ismerős számára tartogatunk mi ilyen meglepetést. Ezek a lövészárkokban készitett gyürük lesznek a világháboru legszebb emlékei. Ha a gyürü készitést otthon is ilyen szorgalmasan müvelnénk, tudom meggyülne bajunk a kanizsai arany és ezüstművesekkel. Csak egy bajunk van; kevés az aluminium. Granáttal a muszkák nagyon takarékoskodnak. Baka nyelven szólva a muszkák ritkán küldenek „csomagot". Néha-néha megesik, hogy repül felénk egy-egy gránát, ilyenkor embereink megfeledkezve a veszélyről, kiugranak a lövészárokból, hogy minél előbb kézhez keritsék az aluminium kupot tartalmazó gránátot. Azonban ismét várunk, mikor jön egy másik, de csak nagy ritkán jön, ami embereinket eléggé boszantja. Ez a gyürüs láz egész váratlanul, minden bejelentés nélkül jött; azt vettük egy nap észre, hogy minden ember gyürüt farag. Ezen gyürük granát alakjában a megrontásunkra, a halálunkra lettek szánva, amelynek minden parányához, minden atomjához egy-egy vércsepp tapad és ezen vérrel könnyel átitatott parányok ma gyürüvé formálódnak szorgos kezek alatt. Ott látható minden ember ujján e csillogó ezüstfényü fém, amerencset hoz a viselőre. Ha a tömeg érzésében hinni lehet, amely mindig meg érzi a nagy eseményeket, ugy én azt hiszem, hogy a fémből készitett gyürü előjele egy nyugodt, bé és korszaknak, amely már nincs messze, aminek a bekövetkezése csak rövid idő kérdése. A kanizsai honvédek gyüjtik is ez emlékeket, kedves hozzátartozóiknak, ismerőseiknek és jóbarátaiknak, hiszik és remélik, hogy az átadás napja már nincsen messze. Ma jött hozzánk a távirat, hogy Lublint csapataink elfoglalták és hogy Ivangorod szorosan körül van zárva és Varsó falait is döngetik már. Lublin elfoglalása óriási örömet keltett. Századunk igyekezett a muszkákkal is tudatni ez örömhirt olyképpen, hogy egy deszkára orosz betükkel rávésték „Lublint ma osztrák-magyar és német csapatok elfoglalták". Ezt a táblát azután éj folyamán az orosz rajvonal elé tüzték le. Ennek a hiradásnak azután meg is volt a következménye, mert másnap délelőtt sok nehéz „csomagot" küldött a muszka. Igy szórakozik Schuth Cézár főhadnagy ur százada. A bajtársi együtt érzés kötelékét sehol oly erősnek nem tapasztaltam, mint itt. Ugy érzem magam, mintha a mesebeli Rákóczy seregében lennék. Esténkint a rajvonalunkon végig bug, lágyan, szomoruan a tárogató hangjai. Felhangzik:

„Hej Rákóczi, Bercsényi, Bezerédy . . ."

majd pedig:

„Török bársony süvegem,
Most élem gyöngy életem . . ."

Ha pedig a Rákóczy-induló vér forraló hangja zug a rajvonalon végig, akkor kezünk szorosabban simul a fegyverhez, a muszka azonban csöndben van, nyugodtan, talán őt is megbabonázta e dal. Ki tudja?

— **Árusithatnak-e gabonát a piacon.** Mindezideig tisztázatlan volt az a fölötte fontos kérdés, hogy lehet-e gabonát árusitani a piacon. A kérdésre az Országos Gazdasági Bizottság 56228. számu leiratával a következő választ adta: A 2072/1915. M. E. sz. rendelet szabályai szerint (13. és 4. §-ok) a termelő a zár alá vett terméseinek a saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó részét akár nyilt piacon, akár máskép eladhatja olyanoknak, akik az idézett rendelet értelmében a termelőtől való vásárlásra jogositva vannak. Az eladás fogyasztók részére is meg van engedve, amennyiben utóbbiak folyó évi szeptember hó 15-ig jogosultak saját házi és gazdasági szükségletüket ugyanazon törvényhatóság területén belül közvetlenül a termelőktől beszerezni.

— **Szinházi hirek.** *„Sybill"* bájos zenéjü nagy operette ujdonság, uj táncokkal, mint azt a tegnapi számunkban is jeleztük, ma pénteken kerül utoljára szinre Peterdivel a cimszerepben, melyben a vezető szereplők még Tihanyi, Zalai, Izsó, Borbély és Csanádi. Szombaton vonul szinpadra „János vitéz" világhirü operette, melyben Tihanyi Béla tartja meg bucsu estélyét. Városszerte oly nagy az érdeklődés, hogy a jegypénztárnál tömegesen jelentkeznek a jegyek elővétele iránt. Vasárnap „Próbaházasság" rendkivül kacagtató énekes nagy bohózat adatik Hétfőn Peterdi Etel a kanizsaiak becéztetett kedvenc operette primadonnája „Varázskeringő" operettében tartja meg bucsu estélyét. A jól megválasztott „Varázskeringő" méltó a bucsu estélyhez, mert hiszen Peterdi maga is csupa varázs, csupa báj, megjelenésével már magához varázsolja a nézőközönséget. Az utolsó heti müsorban még a következő ujdonságok vannak felvéve. „Ki volt?", „Apjalánya", „Csoda gyerek", „A két jómadár" és augusztus 22-én *utolsó előadásul* „Ferenc József azt üzente" hazafias látványos életkép.

— **Épül a kaszárnya.** A Teleki ut végén, a sánci országut baloldalán lázas gyorsasággal épül az uj gyalogsági laktanya és katonai kórház, amelynél nagyobbszabásu és gyorsabb tempóju épitkezés nem volt még Nagykanizsán. Az uj laktanya óriási arányait mi sem bizonyitja jobban, minthogy a épitkezés — a telek árát nem is számitva, — közel három millió koronába kerül. Öt hatalmas pavillonnak a falaival már emeletig jutottak a munkások százai, akik közt 48-as bakák, cseh katonák, temesmegyei épitő-munkások és orosz hadifoglyok is vannak. Az oroszok az építési munkák körül nagy ügyességet tanusitanak. A kórházi pavillonok, amelyeket 800 ágyra rendeznek be, őszre már teljesen elkészülnek, ugy, hogy októberben már át is adhatják őket rendeltetésüknek. A város legkiesebb pontján folyó nagyszabásu épitkezés valósággal látványosság számba megy.

— **A csecsemő elválasztása** gyakran igen sok nehézséggel jár és éppen ezért [illegible] ben naponta egyszer, csakis vizzel forralva, egy kis Nestlé-lisztet nyujtson. Lassanként aztán két, három sőt több ily étkezést is adhat, mire az elválasztás minden nehézség nélkül megtörténik, a gyermek szépen fejlődik és gyönyörüen gyarapszik. Próbadobozokat dijtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 6. 0.

— **A bögötei kultur bajnok.** Emlékezetes még, hogy *Tarcai* Lajos evekkel ezelőtt a vasmegyei Bögötén a tudományos szocializmus jegyében elemi iskolát nyitott, amelynek költségeit Batthyány Ervin gróf fődözte. A kétségtelenül érdekes kulturtörekvés azonban befagyott. A nemes gróf kivándorolt Angliába s azóta magyar állampolgárságáról is lemondott, — Tarcai pedig Amerikában ütötte föl sátorát, ahol *Világosság* cimmel lapot inditott, mely a raditális haladás forradalmi eszméit hirdette. A lapját nagyobb tömegben küldte Magyarországba is. Az idő azonban most nem alkalmas a bögötei ex apostol eszméinek terjesztésére s igy a belügyminiszter — amint a hivatalos lapból olvassuk — a lap postai szállitási jogát megvonta.

— **Az ellenség veszteségei foglyokban.** A Külügy-Hadügy augusztus 10-iki száma a következő kimutatást közli az ellenség foglyokban való veszteségéről. Orosz: 1,518 000. Francia: 268.000 Szerb: 50.000. Belga: 40.000. Angol: 24 000 Összesen: 1,900 000.

— **A kukorica affér.** (Közlés végett küldték). Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Engedje meg, hogy néhány szóval én is hozzászóljak a b. lapjukban tegnap és tegnapelőtt ismertetett kukorica-ügyhöz, amely — amint látom — valóságos afférrá nőtte ki magát. Én magamévá teszem Pettermanné urnő azon [illegible]lenését, hogy a csemege-kukoricát nem adhat[illegible] annyiért, mint a közönségest. Azonban szerény véleményem szerint mégis a hatósági közegeknek van igazuk. Aki a piacra megy, az tartsa be a megszabott árakat, a csemegedolgot pedig árusitsa csemegekereskedésben, ahova nem szól a hatósági ármegállapitás. A főtebbi disztinkció ugyanis sok visszaélésre szolgáltatna alkalmat. Elsősorban minden kofa „csemege" névvel árusitaná a saját kukoricáját, hogy drágábban adhassa. Aztán megszületne a „csemege" alma, „csemege" vaj, „csemege" krumpli, „csemege" tudomisén micsoda s mindezekből olyan bonyodalmak származnának, aminek csak a közönség inná meg a levét. A csemege tehát csak maradjon meg a csemegeüzletekben. Tisztelettel: *Egy hivatalnokné.*

A háborus Görz.

A kis megállóhelyről, amelyen tul a katonai vonatok már nem közlekednek, egy óra alatt érünk el a Görz és Gradiska grófság székvárosába Akár kocsin jövünk, akár gyalog, az mindenképpen egyforma időt vesz igénybe. Ezen az uton szállitják egyuttal mostanában a Görzben visszamaradt civil lakosság számára a szükséges árukat is.

Forró meleg nyári nap dele volt, mikor elérkeztünk az Isonzo-parti városba, mely legforróbban óhajtott célja Cadornának és vezérkarának. A házak itt mindenfelé olasz izlés szerint épültek, kőből, emeletesre és gömbölyü cseréppel vannak fedve. A házak elején és az iskolákon szent képek vannak festve, jeléül annak, hogy a nép vallásos. Mindenfelé látni a harangtornyokat, melyekben szabadon lenghetnek béke időben a harangok, most azonban a háboru folytán némaságra vannak kárboztatva. A lakosság nyelve olasz, de amit ezen a nyelven mond, az nem valami hizelgő az olaszországi testvérekre nézve.

Görz történelmi nevezetességü várhegyén néhány év óta uj épület emelkedik, mely sokkal magasabb, mint maga a vár. Ez az épület délről nézve modern szállónak néz ki, északról tekintve pedig templomnak. Voltaképpen pedig papnevelő intézet, melyben hatszáz déltiroli teológus tanul. Miután nehezen lehetett volna őket most élelmezni, elhelyezték őket különféle ausztriai hittudomány-intézetekben, az épület maga pedig kórházi célokat szolgál.

A tiz napos görzi csata véget ért ugyan, azonban a tüzérpárbaj még most is folyik. Ebben a tekintetben a mi tüzérségünk a hangosabb és különféle kaliberü ágyuink versenyt bugnak egymással. Megtörténik azonban, hogy napjában néhány srapnell a város területére is esik Ma reggel egy ellenséges löveg a város főterén három embert megölt. Ez a magyarázata annak, hogy Görz utcái kissé népteleneek. Mikor a Korzó irányában levő Podgora-magaslatért folyt a gyalogsági harc, sok golyó röpült be a városba s ezek között voltak olyanok is, melyek nem egy polgári ember halálát okozták.

Látogatást tettem a parancsnokságnál, mely egyuttal a görzi hidfő felett is parancsnokol. Az épületben mutattak egy szobát, melybe egy alkalommal egy olasz srapnell hatolt be és az irógépnél mellett dolgozó tisztet sulyosan megsebesitette. Amióta az olaszok belátták, hogy minden kisérletük Görz elfoglalására hiábavaló, azóta nem egyszer lövik a várost, különösen éjnek idején, azért nem tanácsos a főbb utcákon járni. Egy tiszt körülvezetett a városban és sorra megmutatta azokat a károkat, melyeket az olasz lövegek okoztak. Az olasz tüzérség mintegy ezer srapnellt szórt a városra, azonban e nagyszámu löveg közül arányilag csak kevés talált.

A tulajdonképpeni város az Isonzó baloldalán fekszik, sikságon, melyet a komeni és doberdói fensik nyulványai, valamint a Monte San Michele dombjai környeznek. A görzi sikság kitünő utat nyit Laibach irányában s azért volt a doberdói és plavai fensikok alatt elvonuló frontrész az olaszok legfőbb célja. Az olaszok ma épp ott állanak, ahol a háboru kitörése alkalmával voltak: a görzi hidfő körül, melyet a mieink napról-napra egyre jobban kiépitenek. Napról-napra szállanak a város felett a különféle lövegek és az ágyuk feleselése különösen éjszaka olyan nagy, hogy nyugodtan aludni éppenséggel lehetetlen. A görzi lakosság azonban már hozzászokott ehhez is és a veszedelem dacára igen csendesen, jól alusza át éjjeleit.

Csak igy lehet megérteni, hogy igen sok ember maradt Görzben, akiket sem kényszer, sem foglalkozás nem tart itt vissza s mégis itt vannak minden halálos veszedelem dacára. A gyermekek az utcán a kövekkel játszva azzal ijesztgetik egymást, hogy jön a srapnell és zavartalanul játszanak tovább. Felnőtt emberek, ha találkoznak egymással és beszélgetnek, még a szemük pilláját sem mozdítják, ha a szomszédos utcákban gránátok robbannak.

Az egyik utcában egy ellenséges gránát egy háromemeletes házba csapott bele és azt minden berendezésével és butorával együtt porrá zuzta. A házban a háboru előtt olasz-

ország alattvalók laktak, akik a kudüzeset utáni hazamentek. A két szomszédos házak éppenséggel semmi bajuk sem történt és az emberek kíváncsian tülekednek a romokban, hogy lehet-e itt valamit találni. A Verdi-utcában az olasz ívegek a legvastagabb falakban is tettek kárt és az olasz srapnellek golyóinak százai karcolták végig a házsorokat. Itt a házak és az üzletek egész napon zárva vannak. Az emberek csak nagyon ritkán és igen nagy óvatossággal járnak itt.

Sok templom és nemesi palota is szenvedett károkat. A városi parkban pedig, melyet az ellenséges lövegek szünet nélkül látogatnak, nem mer senki sem bemenni. Görz egyik legszebb épülete a Coronini grófok palotája. Ezt a szép palotát azonban ki kellett üríteni, mert szakadatlanul hullottak feléje a srapnellek. Maga az épület nagyon meg van már rongálva, nemkülönben a hozzátartozó remek és délszaki növényekkel dus park. Ebben a palotában halt meg annak idején tízedik Károly francia király és a Görztől nem messze levő Castagnavica kolostorban fekszik eltemetve a híres Chambord gróf mellett.

Görz legrégibb városrésze a várhegy alján van, itt húzódnak végig zig-zegos utcák. Az olaszok itt is nagyobbrészt kint élnek az utcán, a járókelő szabadon láthatja szokásaikat. Azonban a görzi olaszok mégis valamivel tisztábbak, mint más városokban és innen hiányzik az a kellemetlen szag és bűz, mely más városok olasz utcáit annyira jellemzi.

Dacára annak, hogy a várhegy felé különösen sokat lövöldöznek az olaszok, a nép itt mégis egész napon keresztül kint marad az utcán és éli megszokott rendes életét. A várost esténkint, akár csak béke idején, villamos lámpákkal kivilágítják. Ugyancsak villamos fényben úsznak a nyilvános épületek is. A Teatro di Societa, melyben május másodikán tartották az utolsó előadást, mely alkalommal egy kedves olasz operett került szinre, zárva van és ugyancsak be vannak zárva a moziik is.

Az utcákon sok olyan tisztet a katonát látni, akik már más harctereken is voltak. Erről tanuskodik az a sok érdemjel, mely mellüket díszíti. Látszik rajtuk, hogy örülnek annak, hogy hosszabb idő után újra van alkalmuk városban lenni.

Görzben nincsen élelmiszerhiány. Lehet, hogy azért, hogy a város harminczezernyi lakosságából csak ötezer maradt idehaza. Csak kevesen tudták holmijukat magukkal vinni és bizonyára nagyon sokan térnének vissza, ha most lehetséges volna. De nem kapnak kocsit, mely idehozná őket. Csak olyanok maradtak a városban, akik vállalkozók, vagy katonai szállítók, vagy a katonaság részére végzendő vásárlásokkal vannak megbízva, végül pedig olyanok, akiknek kis ingó vagyonkájukon kívül semmi egyebük sincsen és akik attól félnek, hogy ezt a kicsit is elvesztik, ha lakásukat elhagyják. Egész utcák vannak, ahol egyetlenegy házban sem laknak. Az éttermekben mérsékelten felemelt árak mellett jól lehet étkezni, a szállodában pedig csak a földszinti szobák árait emelték fel, mert azt tartják, hogy itt a gránátoktól való veszedelem nem olyan nagy, mint az emeleten.

Amikor esténkint a házak kapui előtt elcsendesül a beszélgetés, annál hangosabban dörögnek akkor az ágyuk. Olasz puskagolyók fütyülnek akkor az ablakok és ajtók mellett, melyeket nem lehet nyitva tartani. Üvegeink egyikének olyan vastag hangja van, hogy amikor az ágyuk megszólalnak, azt hinné az ember, hogy a szomszéd szobában állanak. Amíg ezek az ágyuk dörögnek, ki van zárva minden alvás lehetősége. Este a kávéházak üresek lesznek, de a személyzet azokban gondtalanul végzi a takarítást és nem törődik az ágyuk zajával. A szemközti hegyek ormain látni lehet az olasz ágyuk tüzét, amely az elsütéskor megvillan.

A város belterületén egy szép

3 vagy 4 szobás lakás

kerestetik november 1-re. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
felelősi a szerkesztőért felelős:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

A'ulirottak mély fájdalommal tudatjuk, hogy

BELUS LAJOS

GYÓGYSZERÉSZ

jótékony id. adus életét kosszas szenvedés, a halotti szentség felad az után 1915. évi augusztus hó 11-én este 8 órakor befejezte.

A boldogult hält testemi

1915 évi augusztus hó 13-án, pénteken délután 5 órakor

a Széchenyi-téri gyászházból a róm. kath. szertegyház szertartásai szerint beszentelteinek a a helybeli róm. kath. temetőben lévő családi díszsírboltban örök nyugalomra helyeztetnek.

Engesztelő szent mise áldozat a helybeli plébánia templomában 1914. évi augusztus hó 43-n délelőtt 10 órakor fog a Mindenhatónak bemutattatni.

Nagykanizsa, 1914. augusztus hó 12.

Áldás és béke lengjen a drága halott hamvai felett!

Merkly Antalné Belus Anna, özv. Dr. Tuboly Gyuláné Belus Paula, özv. Veber Károlyné Belus Teréz, Belus László, testvérei. Dr. Merkly Belus József fogadott fia. Merkly Antal, nős. Ifj. Merkly Antal, Merkly Lajoska, unokáinak.

A letenyei kir. járásbíróság vezetőjétől.

1915. El. I. E 7.

Hirdetmény.

A vezetésem alatt álló kir. járásbíróság irataimak és kezelési könyveinek a 13300/1912 I. M. sz. rendelet keretein belül és szabályai szerint leendő selejtezését a hivatkozott rendelet 6 §-a alapján a pécsi kir. ítélőtábla Elnök Úr f. é. julius hó 27-én kelt 1915. El. XLIV/I szám alatt kelt rendeletével elrendelte, s ennek következtében

selejtezés alá kerülnek:

amenyiben a hivatkozott rendelet 1-ső §-a másképen nem rendelkezik a 32 évet meghaladó, vagyis 1882-ik évtől visszamenőleg mindden évbeli

1. a régi peres,
2. az egyezségi,
3. az örökösödési,
4. a végrehajtási,
5. a telekkönyvi ügyek irataj, idetértve a telekkönyvi hatóságnál folyamatban volt végrehajtási ügyek iratait is.
6. a biróli letétből a biróság irattárába áttett okiratok és rájuk vonatkozó iratok (3811/905 I. M. sz. rendelet.)
7. az előzetes biróli szemlére vonatkozó iratok, amelyeket perben még fel nem használtak.
8. Anyakönyvi ügyek irataí.
9. az iktatókönyvek és ügyjajstromok továbbá a tíz évet meghaladó, vagyis 1904-ik évtől visszamenőleg minden évbeli:

1. a régi II. irattári osztályba tartozó (Ö. sz. 317. §) tartozó perenkívüli ügyek irataí.
2. a régi III. irattári osztályba tartozó bűntető,
3. fizetési meghagyása.
4. polgári vegyes (Pv.)
5. a fogházi ügyek
6. a vétségek és kihágások (B) irataí, és végül

a hivatkozott rendelet 5 §-ban I és II. alatt felsorolt a amenyiben az 1—4 alatti §§-ok másképen nem rendelkeznek és 5 évet meghaladtak vagyis 1909-ik évtől visszamenőleg minden évbeli:

I.

1. az eddig el nem sorolt kezelési könyvek és jegyzékek,
2. ügyforgalmi tevékenységi és egyébb statisztikai kimutatások stb.
3. az igazságügyminiszterhez vagy számvevőséghez felterjesztett számadásnak előkészítésére stb. vonatkozó iratok.

II.

1. Elnöki
2. fizetési meghagyásos ügyek irataí
3. polgári ügyekben érkezett megkeresések (M) irataí,
4. vizsgálóbiróli ügyek (vb) irataí
5. bűntető ügyekben érkezett megkeresések (Bm) irataí és
6. bűntető vegyes ügyek (Bv.) irataí

Felhívom az érdekelt felekett, hogy amennyiben az itt évszám és ügyszak szerint megjelölt selejtezendő iratok közül egyes iratok kiadását vagy tovább megőrzését kívánják, az iránt a selejtező hatóság vezetőjéhez a hirdetmény közzétételétől számított egy hónap alatt indokolt kérvényüket adják be.

Letenye, 1915 augusztus hó 11-napján.

Katzenbach József
kir. járásbíró.

Két fehér szekrény ELADÓ
Cím a kiadóhivatalban. 12575

Gyermektelen házaspár
házmesteri v. irodaszolgai
állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Budapesti fiókgyártelepünk részére
10 pinczemunkás
4 kádár fix fizetéssel
felveszünk ajánlkozni személyesen
Fleischaker József Fia
Likőr és Rumgyár. Cs. sz. kir. katonai élelmezési illom sok szerződéses az illető.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
cserépkályhák
átrakását, javitását, rossz füllőket
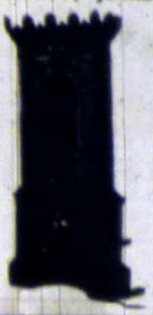
könnyű fűtésre jótálással vállalok.
Uj kályhák minden szinben jutányos áron kaphatók:
ZISKÓ ÁDÁM
egyszakályha készítő, Vörösmarty-u. 65.

Ujból érkeztek!
Fehér, fekete, szürke és barna
vászon cipők és
:: Sandálok ::
mindennemű CIPŐÁRUK, KATONAI BŐRFELSZERELÉSEK, (gamasni.)— Gyulay táska, pisztolytok, övszíj stb. ESŐKÖPENY, HÁTIZSÁK a legjobb minőségben kapható
MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
cipőáruházban a városi bérpalotában Fő-ut.

Van szerencsém a t. hölgyközönséggel tudatni, hogy
lakásomat Csengeri-u. 31 sz. alá helyeztem át.
Minden ártalmas anyagoktól teljesen mentes arckenőcsök kaphatók továbbá kitűnő és tartós hajfestékek, pouder minden szinben 30 fillér és mintaboritékban is gyógyszappanok bőrkiütések ellen. Óriskedjünk a mozdóporoktól csakis a bársonyos lágyságu
AUGUSZTA
mozdókrémet használjuk, mely nem támadja meg a pórusosokat, hatása csodás. Zöld gyógyfüszappan élődiek megszűnésére. Láb és kézizzadás ellen okszó és hatásos gyógyszer.
A rogőzölés Mannage

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemü okmányok, részvények, cimkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghivók, névjegyek, gyászjelentések stb. készitésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésesebb kiviteleben.

Telefon 78. **Telefon 78.**

Nyomatott a kiadótulajdonos „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 14. szombat. 185. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA DUGÁR-UT 4. SZÁM. KÖKKIADÓHIVATAL: TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Egyes szám ára 8 fill.

Dunántul falva.

A nagykanizsai pénzintézetekhez tegnap megszivlelésre méltó átirat érkezett a Tolnamegyei Takarék és Hitelbanktól. Ez a hazafias intézet a dunántuli pénzintézetek áldozatkészségéből egy elpusztult községet akar fölépíteni a Kárpátokban s hazafias és áldozatkész közreműködésre hívja föl a kanizsai pénzintézeteket és kétség se fér hozzá, hogy a lelkes fölhívásnak a mi hazafias pénzintézeteink körében városozáson fölüli foganatja lesz: Az átirat, amelyet a Zala szerkesztőségének is megküldtek, így szól:

Soha annyi emberi szenvedés és annyi gazdasági pusztulás nem zudult az emberiségre, mint a mostani sorsdöntő időkben, amikor Európa lángbaborult népei millió és millió gyilkoló fegyverrel állanak egymásnak szemben.

Patakokban omlik a vér és perzselő tüzcsóva száll házról-házra . . .

Szorongó aggódásunk, meleg részvétünk és együttérzésünk első sorban azok felé fordul, akik a mi véreink és testvéreink, akik érettünk szenvedtek, akiknek élete és vagyona érettünk esett áldoztul, *akik a háboru összes borzalmait, végtelen lelki és testi kínok között, közvetlenül szenvedték át.*

Visszafojtott lélekzettel gondolunk az orosz hadnak a Kárpátok koszorúja s a magyar honvédek és népfölkelők utolérhetetlen vitézsége által védett édes hazánk megsemmisítésére irányuló és erőszakos vad dühvel, irgalmat nem ismerő kegyetlenséggel végrehajtott támadására, amelyet kitartó harcokban, hősi ellentállással leküzdöttünk és véresen visszavertünk ugyan, de a vandál betörések során az *észak-keleti határvármegyék lakossága óriási károkat szenvedett.* Ezer és ezer család lett földönfutóvá, mert *földultak tűzhelyeiket, mindenből kifosztották őket és hajlék nélkül maradtak.*

A romolás helyén uj életet fakasztani, az élettelen községeket feltámasztani, *a Kárpátok elpusztult falvait felépíteni* és ezen határvidék népességét nyelvben és érzésben a magyarsággal még jobban összeforrasztani nagy nemzeti és nemes emberbaráti feladat, mely munkában való közreműködésre bizalommal hívjuk fel a *Dunántul pénzintézeteit,* melyeknek vezetősége a jótékonysági és kulturmozgalmak támogatásában mindenkor elöljárt.

A Dunántult kivételes szerencsés geografiai elhelyezése teljesen megóvta és megkímélte ama romolásoktól és borzalmaktól, amelyekkel a háboru a közvetlen szinterétül szolgáló vidékeket elhamvasztotta.

Mialatt hazánk északi határvidékének lakossága ínségben, nyomorban és rettegésben a háboru minden szonyatát élte át — *ez alatt a Dunántul népe a házi tűzhely melegét és a békés polgári munka áldásait zavartalanul élvezhette.* Kétszeres kötelességünk tehát azokon segíteni, akik *érettünk önkibdtjukon kívül annyit szenvedtek és annyit áldoztak.*

A dunántuli pénzintézetek és egyéb részvénytársaságok adományából építsünk ujra egy a Kárpátokban a haza védelmében elpusztult községet templommal, iskolával, kórházzal együtt és a hajléktalanokká vált családoknak emeljünk téj otthont, építsünk uj hajlékot. *És ezen uj község viselje a Dunántul nevet* és a kárpáti bércek között lakó testvéreink előtt tolmácsolja és minden időkben hirdesse a dombos *Dunántul* kedvességének szerető együttérzését.

Egy-egy ház ujraépítése 600 koronába kerül, azonban kisebb összeg is adható.

Dunántuli társintézeteinket és a többi dunántul részvénytársaságokat kérjük, hogy a *Dunántul* nevű kárpáti község felépítésére szánt adományaikat *folyó évi augusztus hó 31-ig* hozzánk juttatni szívesek legyenek.

A befolyó összegeket *Az Est-ben,* amelynek lelkes kezdeményezésére indult meg ezen hazafias akció, fogjuk mint *a dunántuli pénzintézetek és más részvénytársaságok adományait nyilvánosan nyugtatni.*

Istéztünk *az iskola* építési költségeit vállalja 3000 koronával.

Az adományoktetszés szerint bankgirón, postatakarékpénztár utján vagy bármelyik fővárosi pénzintézet által utalhatók át hozzánk és a befolyó összegekről szóló kimutatásunk *Az Est szeptember 5-iki* számában egyszerre *fog megjelenni.* A kezelést természetesen költségmentesen végezzük és a befolyó összeget interkalaris kamatalval együtt a fenti rendeltetéssel illetékes helyre juttatjuk.

Hazafias tisztelettel és kollegiális üdvözlettel

Tolnamegyei Takarék és Hitelbank.

Az orosz háboru

Gyors haladás az arcvonal minden részén.

— *Höfer jelentése.* —

Budapest, aug. 13. (Hivatalos.) *Keletgalíciában és Vladimir Wolynsky* vidékén a helyzet változatlan. A *Bugtól* nyugatra hadseregeink folytatták a lépésről-lépésre hátráló ellenség üldözését. *Wieprz* alsó folyásától északra előre nyomuló osztrák-magyar csapatok *Radzinig* jutottak. Szövetségeseink *Wlodawához közelednek.*

— *A nagy főhadiszállás jelentése.* —

Berlin, aug. 13. Hivatalos. **Keleti hadszintér:** *Hindenburg tábornagy hadseregcsoportja: Kownot* támadó csapatok előrehaladnak. A *Kocwina* szakaszon az oroszok minden eredmény nélkül ismételték meg támadásukat. *Narew* és *Bug* között *előrehaladtunk,* bár az ellenség mind ujabb erőket vetett erre az arcvonalra és ellenállását szakaszról-szakaszra kell megtörni. *Scholtz tábornok hadserege* tegnap *900 oroszt* elfogott és *3 ágyut meg két géppuskát* zsákmányolt. *Gallwitz* tábornok hadserege aug. 10-ike óta *6550 oroszt,* köztük 18 tisztet fogott és *9 géppuskát* meg *egy utász raktárt zsákmányolt. Lipót bajor herceg hadseregcsoportja:* Erőltetett menetelésben üldöző csapataink harcolva *elérték Sokolow* vidéket és *Siedlcenek* tegnapi elfoglalása után *Mordytól* délre *eljutott, Liviec* szakaszhoz. *Mackensen tábornagy hadseregcsoportja: A szövetséges csapatok egész vonalon javában üldözik az ellenséget.* Előrenyomulásuk közben a német menetoszlopok az őszszes utakon visszaözönlő szegény lengyel lakossággal találkoznak, amelyet a visszavonuló oroszok eleinte magukkal hurcoltak, de most, mikor az ugyancsak sietős orosz csapatmozdulatokat követni többé természetesen nem tudja, a legnagyobb nyomorban szabadjára engedték. *Legfelsőbb hadvezetőség.*

Az oroszok terve.

Stockholm, aug. 13. **Pétervári forrás szerint a cár a hadsereg vezetésében változásokat fog eszközölni. Ezenkivül megváltoztatja a haditervet is, mégpedig akként, hogy az oroszok tavaszig defenzivában maradnak s további területeket engednek még át a szövetségeseknek. Nikolajevics nagyherceg ellenzi a tervet s még egy offenzivát akar kezdeni.**

Orosz borzalmak.

Budapest, aug. 14. *A sajtószállás ról jelentik a Magyar Távirati Irodának: Az oroszok Bisztricánál frontjuk előtt asszonyokat és gyermekeket tereltek össze, hogy ezeknek testével körülbástyázva könnyebben végezhessék sáncmunkájukat. Az embertelen eljárás több áldozatot követett, mert a bestiális cselekedet miatt a tüzelést sem beszüntetni, sem megszüntetni nem lehetett.*

A mi offenzivánk.

Budapest, aug. 14. **A sajtóhadiszállásról jelentik: A német-magyar csapatok óriási léptekkel nyomulnak előre Bresztlitovszk felé. Egyes csapatok alig négynapi járóföldnyire vannak a várostól.**

Az olasz háboru.

Valamennyi állásunk teljes birtokában vannak a védők — A hátráló olaszokat saját tüzérsége lőtte.

Budapest, **Olasz hadszintér:** A *tengermelléki* arcvonalon az ellenség tegnap és az elmult éjszaka ismét néhányszor közeledni akartak állásainkhoz, de a kisérleteit már ágyuink tüze meghiusitotta. *Cormonsnál* sikerrel bombáztunk egy olasz tábort. A *karinthiai* határvidéke nem változott, *a védők valamennyi állásuk teljes birtokába maradtak. A hátráló olaszokat saját tüzérségük lőtte. Etna* völgyben páncél vonatainkegyike az ellenséges tábori őrsöket elűzte *Serrevalle* és *Chiozzolba* községekből *Höfer, altábornagy.*

Az Adrián.

Események a tengeren.

XI. számu tengeralattjáró naszádunk az északi Adriában végzett cirkáló utjából nem tért vissza. Olasz hivatalos jelentés szerint egész személyzetével elsüllyesztették. Folyó hó tizedikén délben egy ellenséges tengeralattjáró a *triesti öbölben aknarobbanás folytán megsemmisült.* A hajó személyzetéből senkit sem menthettünk meg. Ugyan ezen és következő napon *hydroplánjaink az* ellenség által megszállott *Pelagosa* szigetre bombákat dobtak és a *világitó házon,* radióállomáson és egy lakóházban felhalmozott készleteken és a védő legénység között *több hatásos találatot értek el.* A bombák telibe találtak egy középkaliberü éppen tüzelésben levő gauyt ágyut, leszereltek egy géppuskát, elsüllyesztettek egy szerelékhajót. A hydroplánok heves lövetésük ellenére sértetlenül tértek vissza. *Flottaparancsnokság.*

Minisztertanács.

Budapest, aug. 14. Tegnap délután Tisza István gróf elnöklésével minisztertanács volt.

A német légi flotta ismét Harwich felett.

Berlin, augusztus 13. A flottaparancsnokság jelenti: Léghajóink az aug. 12-ről 13-ra virradó éjjel megismételték támadásukat az angol keleti part ellen és ez alkalommal a harwichi katonai telepeket jó eredménnyel bombázták. Az erőditményekből ugyan erősen lövöldöztek rájuk, mégis sértetlenül értek vissza. *Behncke.*

Elsüllyesztett hajók.

London, augusztus 14. Az admiralitás jelenti: Augusztus 8 án a Márvány tengerben elsüllyesztették a Perki Natvet nevü török ágyunaszádot és egy csapatszállitó hajót.

Amsterdam, aug. 14. A Humfries angol hajót német röpülőgépek két bombával elpusztitották. A hajó elsüllyedt, a legénység megmenekült.

Az Unió és Mexikó

Washington, aug. 14. Az Unió és Mexikó viszonya kritikus. Az Unió tizennégyezer embere kösszenlétben áll Pirnsteen tábornok parancsnoksága alatt. Wilson a helyzet komolysága miatt szabadságát megrövidítette. Intervenció esetén a kongresszust rendkivüli ülésekre hivják egybe.

Lerch Egon hősi halála

Budapest, aug. 14. A Höfer-féle legujabb hivatalos jelentésben szereplő U. XII. buvárhajó parancsnoka Lerch Egon volt. Lerch hajója sülyesztette el annakidején a Courbet francia zászlóshajót. Lerch Egon a buvárhajóval együtt szintén odaveszett.

Bulgária a döntés küszöbén

Szófia, aug. 14. Pénteken délután hosszu minisztertanács volt, amelyet szombaton folytatnak. A kormány szombaton dönt a szerbkérdésben.

A francia harctérről.

Berlin, augusztus 13. A nagy főhadiszállás jelenti. **Nyugati hadszintér:** *Az Argonokban* visszavertük a franciák több támadását, amelyet a tőlük elfoglalt *Martyn erőd* ellen intéztek. *Seebrügge* mellett *lelőttünk egy angol hydroplánt* s a vezetőjét elfogtuk. *Rougemontias és Sentheisnél* (Belforttól északra) repülőink egy-egy ellenséges repülő gépet leszállásra kényszeritettek.

A trónörökospár.

Budapest, aug. 14. A trónörökös pár pénteken délután Gödöllőre utazott s ott megtekintették a királyi kastélyt és kórházakat. A hercegi pár este visszaérkezett a fővárosba.

HIREK

A magyar anyákhoz.

Ami máskor fájdalom volt
Legyen az most büszkeség,
Ha hazáért halt meg fiad
Magyar anya büszke légy.

Hős fiadat ne sirassad
Ne gyötörje kin szived,
Ha hazáért halt meg fiád
Dicsősége a tied . . .

Mi mindnyájan leborulva
Imádkozunk üdvéért,
Ha hazáért halt meg fiád
Lelke a Hadurhoz tért . . .

Bichler Géza.

— **Gyászrovat.** Tegnap délután 5 órakor temették el Belus Lajos gyógyszerészt. A gyászháznál dacára a szakadó esőnek, szép számban jelentek meg az elhunyt kartársai, jóbarátai stb. Megjelentek a Délzalai Takarékpénztár igazgatósága és tisztikara Bettlheim Győző alelnök vezetésével, Dr. Sabján Gyula polgármester, Viosz Ferenc főszolgabiró, Dr. Kenedy Imre táblai biró, Darvas Lajos százados vezetésével a 20 honv. gyezred tisztikarának képviselői, Horváth György főgymnaziumi igazgató vezetésével a Kath. Legényegylet képviselői és igen sokan az intelligencia közül. A szertartást Börzsey Tivadar h. plébános végezte ünnepi segédlettel. A beszentelés után a nagyszámu gyászmenet a temetőhöz vonult, hol is ujabb áldás után a diszes koporsót a családi sirboltban helyezték el.

— **Vaskeresztes ujságiró.** *Bán* Ottó kollégánkat, a dunántuli ujságirógárda egyik legtehetségesebb tagját, aki mint hadnagy szolgál az északi harctéren, előkelő kitüntetés érte. Hősies és rendkivül eredményes magatartásáért Vilmos császár a II-ik osztályu vaskeresztte tüntette ki. Bán kollégánknak nem az első kitüntetése.

— **Hősi halál a felmentés után.** Fleischhammer Károly somogyesurgói máv. gyakornok, mint hadapród vonult be az általános mozgósításkor. A harctéren hamarosan megsebesült, de fölgyógyulása után ismét visszament a frontra, ahol zászlóssá léptették elő. A harctérről Fleischhamernek vissza kellett volna térnie hivatalába, ahol szükség volt reá, amiért felettes hatósága fölmentését kérte. Ezen fölmentés meg is érkezett, még pedig julius 24-én, de ezt már nem kézbesithették Fleischhammer Károlynak, mivel 24-én éjjel 1—2 óra között, amikor a Bug mellett rohamra vezette kis csapatát, ellenséges golyó érte, mely Dobrodova galiciai falunál halálát okozta. Ott temették el másnap. Csurgón lakó szülein kivül két fivére gyászolja a 24 éves korában elhunyt hőst.

— **A város élelmezési osztálya** felhivja mindazokat, kik tengerire ott előfizettek, amennyiben elháritharlan akadályok miatt a közel jövőben tengeri ott kimérésre nem kerülhet, pénzük átvétele végett, bárcájuk felmutatása mellett Banekovich János urnál ugyanott jelentkezzenek.

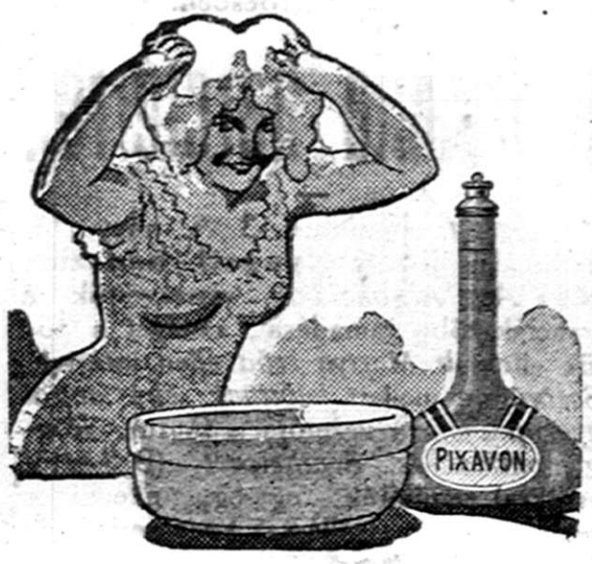

Pixavon hajápolás
tudományos alapon
a leghelyesebb mód a fejbőr ápolására és a haj erősitésére.
Ára üvegenként: 2.50 K. — Hónapokig elegendő

Odol
Feltétlenül legjobb szájvíz

— **Aranylakodalom.** *Philipp* Lipót köztiszteletben álló nagykanizsai asztalos-iparos és neje szül. *Fellner* Rozália gyermekeik és unokáik közepette ma ünneplik meg házasságuk 50-ik évfordulóját. A Philipp-pár ezen ötven esztendőből 48 évet becsületes munkálkodással Nagykanizsán töltött és az immár 76 éves asztalosmester magas kora daczára még mindig épségben és egészségben üzi mesterségét.

— **Szinházi hirek.** Tihanyi Béla ünnepélyes bucsuestélye ma szombaton „János vitéz" operettben tartatik meg, melyben a bucsuzó művész a cimszerepet játsza. A többi főbb szereplők Peterdi, Zalai, Szücs, Borbély, Kovács, Papp, Tihanyi Béla bucsuestélye iránt városszerte oly nagy az érdeklődés, hogy biztos zsufolt ház fogja eredményezni, mert mindenki jelen kiván lenni a ritka szépnek igérkező ünnepélyes bucsuestélyen. Vasárnap „Próbaházasság" rendkivül kacagtató énekes nagy bohózat adatik. Hétfőn ismét bucsuestélyünk lesz, amennyiben Peterdi Etus, a bájos művésznő „Varázskeringő" operettben bucsuzik el a kanizsai közönségtől. Peterdi Etus művészete nem szorult dicsőitésre, mert az ő puszta bűbájos megjelenése már meleg tavaszt áraszt a nézőkre. Ezenkivül még öt előadás lesz, melyben a következő ujdonságok vannak felvéve: „Csodagyerek" pikáns bohózat (felnőtteknek), „Apja lánya", „Két jómadár", „Ferenc József azt üzente".

Női
A Pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamarától fentartott nyilvános, három évfolyamú
FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA
Pozsonyban
Érettségi vizsgálat. Állásközv. Internátus. Értesitőt kivánatra küld az Igazgatóság.

— **Nagykanizsa gabonabeszerzése.** Nagykanizsa város tanácsa holnap publikálja azon rendelkezéseket, amelyek a lakosság egy évi gabonaszükségletének beszerzésére vonatkoznak. Ennek főbb pontjai a következők: Minden termelőnek jogában áll egy évi háziszükségletét megtartani. Viszont a fogyasztóknak is jogukban áll az évi szükségletüket Zalavármegye területén a kormány által megállapitott áron bevásárolni. A termelők havonkinti időtartamra annyiszor 18 kiló gabonát tarthatnak vissza, ahány főből a családjuk és cselédségük áll. A fogyasztó havonkint és fejenkint tiz kiló gabonát vásárolhat. — Itt említjük meg, hogy az uj lisztkeverési rendelet vasárnap lép életbe. Holnaptól kezdve tehát ugy a finomliszt, mint a kenyérliszt *jóval olcsóbb lesz.* Emellett a minőség is javul, ugy, hogy például a főzőliszt minősége meg fog felelni az eddigi finom liszt minőségének. Emlitettük már, hogy a város eddigi lisztkészlete kifogyott. A földmüvelésügyi miniszter, hogy a város ellátása körül zavar ne álljon be, — husz vaggon liszt vásárlásra adott engedélyt a városnak. Igy tehát az uj lisztig bőségesen el lesz látva a város szükséglete.

— **A felsőkereskedelmi iskola értesitője.** A felsőkereskedelmi iskola értesitője arról számol be, hogy mily nagy nehézségekkel kellett megküzdeni ugy a tanári karnak, mint a növendékeknek az elmult iskolai év alatt. A legtöbb nehézséget a helykérdés okozta. A különféle kellemetlenségek daczára is igen kielégitő volt az elért eredmény. Az iskolának 128 tanulója volt. Az értesitő fölsorolja az intézet azon volt növendékeinek névsorát is, akik hősi halálát haltak a hazáért. Ezek a következők: Handelsman Ferenc önkéntes, elesett a Kárpátokban; Jirovec János hadapród, a szerb harctéren; Komlósi Sándor tart. hadnagy az orosz harctéren; Koschuth Samu tart. zászlós a déli harctéren; Lusztig József a montenegrói harctéren; Nötbig Károly Szerbiában; Rosenberg Lajos tart. hadnagy az orosz harctéren és Szegő János önkéntes az északi harctéren.

— **Bornyilvántartási könyvek,** hivatalos előirás szerint kaphatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— **A rokkant katonák ellátása.** Az igazságügyminiszter igen érdekes tervvel foglalkozik, amely már a megvalósulás küszöbén van s egész sereg rokkant katonát fog a biróságoknál kenyérhez juttatni. Az igazságügyminiszter ugyanis a polgári rabokat a munkáshiány enyhitésére ipari üzemekhez rendelte ki. Mivel itt nagyobb őrszemélyzetre van szükség, mint a börtönökben, — a törvényszéki, járásbirósági és ügyészségi hivatalszolgákat fegyveres börtönőri szolgálatra rendelik ki, a hivatalszolgai teendőket pedig a honvédelmi miniszter által kijelölendő rokkant katonákkal végeztetik, akik megfelelő dijazásban részesülnek. Ez a rend Nagykanizsán is legközelebb életbe lép.

— **Hadiérettségi.** A felsőkereskedelmi iskolában most kezdik meg a hadiérettségi vizsgákat. A vizsgákon Kirchner Béla a felsőkereskedelmi iskolák főigazgatója fog elnökölni, ak csütörtökön Nagykanizsára érkezett.

Igen jó eredménynyel alkalmazták
MATTONI'FÉLE
GIESSHÜBLER
savanyúvíz
A dugó egészége
a légutak megbetegedésénél, a garat és hörgők hurutjánál, tüdő- és melihártya-gyulladásnál.

— **Hogy élnek katonáink a harctéren.** *Weisz* Jenő nagykanizsai katona levelet irt haza szülőinek az orosz harctérről. Érdekesen beszéli el ebben, hogy a katonák helyzete közel sem olyan egyhangu és rossz, mint itthon hiszik az emberek. Az a kanizsai csapat, amelyben Weisz szolgál, már hosszu idő óta egy nagy orosz folyó partján vert tanyát. Az oroszok 50—60 méternyire vannak tőlük szintén elásva, de harcok nem folynak köztük. Meleg napokon a folyó egyik részén a mi katonáink, a tulsón az oroszok fürdenek. Ha csemegére éheznek, krumplit és kukoricát sütnek, ami bőven van arra. Levelét ezzel végzi derék földink: „Sokszor el se akarjuk hinni, hogy harctéren vagyunk. Olyan itt az élet, mint valami kellemes nyaralóhelyen."

— **Az izr. őszi nagyünnepek** szeptember 8-án, szerdán este fognak megkezdődni. A helybeli izr. hitközség előljárósága már megtette a szükséges előkészületeket. A templomi ülések tulajdonosai a napokban megkapják belépő jegyeiket, a templomülések bérlői pedig jegyeiket a hitközségi irodában válthatják ki. Szükséges azonban, hogy ez utóbbit legkésőbb folyó hó 31-ig megtegyék, mert különben az ülések másoknak adatnak bérbe. Szegények, ha ezért a hitközségi irodában jelentkeznek, dijtalanul kapnak belépő jegyeket és templomi üléseket. Hogy a templomi karzatok túlzsúfolva ne legyenek és minden látogató megfelelő helyet kaphasson, a hitközség az iskolaépületben levő kistemplom női karzatát kibővittette, s oda a villamos világitást bevezettette.

Fog-Krém
KALODONT
70 fillér.

— **Kik akarnak ujra tisztek lenni?** A hivatalos lap mai számában megjelent a honvédelmi miniszter körrendelete, amely módot nyujt azoknak, akik valamikor tisztek, katonai tisztviselők voltak és azoknak a volt egyévi önkénteseknek, akik a tartalékos tiszti vizsgát letették és most népfölkelői szolgálatra kötelezettekké váltak, hogy megfelelő tiszti rangfokozatban vonulhassanak be szolgálattételre. Az itt szóban forgó 43—50 éves népfölkelési kötelezetteknek az illetékes népfölkelő parancsnokságnál kell kérelmezniök a népfölkelő rangfokozatba való kinevezéshez előjegyzésbe vételüket. — A pályázók amennyiben az előirt követelményeknek megfelelnek, a honvédelmi miniszter által kinevezésre előjegyeztetnek és pedig a volt tisztek a legutóbb viselt rangfokozatban. A volt tisztjelöltek népfelkelő hadnagyokká és a tiszti vizsgát letett egyévi önkéntesek népfelkelő zászlósokká. Az előjegyzett rendfokozatban vonulnak be a pályázók népfelkelési tényleges szolgálatra, az előjegyzésbe nem vett tisztek és tisztjelöltek pedig mint népfelkelő őrmesterek vétetnek állományba. Azok a népfelkelésre kötelezett orvosok, akik katonaorvosi rendfokozatban nem szolgáltak, illetőleg katonai kiképeztetésben még nem részesültek, népfölkelő segédorvosná való kinevezésüket szintén kérelmezhetik. Előjegyzésük esetén, mint népfölkelő segédorvosok vétetnek állományba. Olyan volt tisztek (tisztjelöltek), kik rendfokozatukban becsületügyi (fegyelmi) eljárás kikerülése céljából leköszöntek, vagy rendfokozatukat becsületügyi tanácsi határozat folytán elvesztették, népfölkelő tiszti (zászlósi) illetve tisztviselői kinevezésre való előjegyzésnél csak az esetben jöhetnek figyelembe, ha érdemességüket rehabilitálási eljárás alapján a honvédelmi miniszter megállapitotta.

— **A vasvári bucsu.** Holnap, Nagyboldogasszony napján lesz a vasvári csodakutnál a bucsu, amelyre Nagykanizsa környékéről rengeteg hivő szokott elzarándokolni. A Déli vasut igazgatósága egy rendkivüli vonatot bocsát a közönség rendelkezésére, amely Szombathelyről vasárnap délután 2 óra 38 perckor indul s Nagykanizsára 5 óra 02 perckor érkezik s igy a közönség még nap közben érhet vissza a bucsuhelyről.

— **Szilágyi és Diskant** miskolci gépgyáros cég kitünő könyökszerkezetü és viznyomásu borsajtóira, valamint legujabb rovatkolt aluminium kuphengerü zuzógépére felhivjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készitett Kossuth és Hegyalja borsajtók, melyeknél a régi világ fából készitett prése zseniálisan egyesitve van a modern technika vivmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszerkezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak fával, ami a must szinét, izét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt nem kell összevagdalni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyváradi, az 1907. évi pécsi országos kiállitason, az 1914. évi budapesti nemzetközi borgazdasági kiállitáson a cég borsajtói első dijjal, aranyéremmel és diszoklevéllel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kivánatra minden érdeklődőnek megküldi.

— **Tábori posta.** A posta és távirda igazgatósága 1915 május hó 25-én a postahivatalokhoz intézett rendeletében előirja, hogy a jövőben a táborba szóló 350 grammos küldemények erős papirlemezbe csomagolandók és zsineggel átkötendők; tehát gyenge papirburkolatokat és papirzacskókat a posta nem továbbit. Ezek alapján ajánlom tábori postadobozaimat, mely az előirásnak minden tekintetben megfelel. A tábori postadoboz ára 28 fillér darabonként és *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán kapható.

A Melczer féle házban lévő müórás és látszerész üzletemben megérkeztek a legujabb órák és látszerek, melyek legjutányosabban árusitandók el, *Szivós Antal* müórás és látszerésznél, Kazincy-utca 3. (Vasuti-utca).

Szerkesztői üzenetek.

Tájékozatlan. Valóperben csakis ügyvédtől kérjen tanácsot. **Aspiráns.** A tisztujitást a háboru után fogják megtartani. Igy van ez egyebütt is. **A sors utja.** Tanuljon még sokat, igen sokat, aztán ne irjon verset.

Nyilt-tér.

KIADÓ

Kotor, Zalamegye, 38 év óta fenálló üzlethelyiség 2 szobával megfelelő raktárak nagy udvar és kerttel *1915. szept. hó 15-re.* Felvilágositással szolgál özv. POLLÁK LIPÓTNÉ, Kotor.

A hadsereg aranykönyvéből

Kitüntetett zalamegyei katonák.

A cs. és kir. hadügyminiszteriumban szakadatlanul gyülnek a hadsereg aranykönyvének lapjai, melyben azoknak a nevei szerepelnek, akik a harctereken hősiességükkel kitüntették magukat. Igaz örömünkre szolgál, hogy ez aranykönyv lapját ezuttal a nagykanizsai 48-ik gyalogezred katonájának hősiessége töltik meg. A zalamegyei fiuk vitézi tetteiről következőképpen emlékezik meg az aranykönyv:

Pete Károly őrvezető, cimz. káplár és Kovács Pál közbaka a sempiechowi kritikus éjszakán önként jelentkezett annak kideritésére, hogy az 50 lépésnyire előttünk fekvő rajvonal kié, a mienk-e, vagy az ellenségé. Be is nyomultak az ellenség fedezékébe, az oroszok azonban bekeritették őket, ez okból a sötétségben csak ugy szabadulhattak, hogy sebesültnek tetették magukat s segélyért kiáltozva a földre vágódtak, időközben az őrjárat más katonái fogságba estek, az ellenség azokkal való elfoglaltságának pillanatát kihasználva ők ketten pedig visszaszöktek századukhoz. A kis vitézségi érmet kapta.

Bakos István őrvezető 1914 dec. 24-én Sempiechownál észrevette, hogy 200 lépésnyire rajvonalunk előtt valaki megsebesült. Gyors eltökéléssel a sürü gyalogsági tüz dacára fedezékéből kiugrott, a sebesült segitségére szaladt, biztos helyre vitte s sebét bekötözte. December 28 án felriasztották a századot. Elsőnek ugrott ki a lövészárokból s néhány őt követő bajtársával a felénk rohanó oroszokat gyors és jól célzott tüzelésével megállitotta. Ekkor őt is golyó érte. Jutalmul a nagy vitézségi éremmel tüntették ki.

Rumi József szakaszvezetőt szakaszparancsnoknak osztották be ahhoz a félszázadhoz, amelyet Sempiechow megtámadásakor a Nowy Korcynból csapatainkat oldalvást lövöldöző ellenség ellen védelmül küldtek ki. E minőségben nagy része volt a védekezés sikerében és csapatának Nowy-Korcynba behatolásában, amennyiben a legénységet az ő bátorsága és rettenthetetlensége rántotta magával. Mindig elöl volt. Kis vitézségi érem a jutalma.

Balazsin Vince tizedest, Tóth István őrvezető cimz. tizedest, Vörös Simon őrvezetőt, Takács János póttartalékos cimz. őrvezetőt és Márkus József közbakát járőrbe küldtek ki a Nowy Korczynból oldalvást támadó ellenség ellen, amelyet a házakba szoritottak be, részben elüzték az oda befészkelődött oroszokat s 60 foglyot is ejtettek. Ehhez végső elszántság és bátorság kivántatott meg. Kis vitézségi érem mindkettőjüknek.

Lónyai Dezső törzsőrmesternek és Kovács István tizedes cimz. szakaszvezetőnek sikerült akkor, amikor az ellenség december 22-éről 23-ára virradó éjjel vivott harcban csatasorunkat áttörte, szétszóródott embereinket összeszedniök s arcvonalunk másik részére a heves tüzelés dacára ellenállásra előre vezetniök. — Mindketten derék szakaszparancsnokok voltak s jó példájukkal hatottak a legénységre. A másodosztályu ezüst vitézségi érmet kapta.

Győrfi József közbaka volt. Dec. 23-án Sempiechownál körülbelül egy zászlóalnyi gyalogság támadta meg ezredünk 11-ik századát és a 19-ik tábori vadász zászlóalj 1-ső századát. Amikor az ellenség 500 lépésnyire közeledett, a saját vonalunkat erős tüz alá fogta, akkor Győrfi a veszély láttára, parancs nélkül, a rajvonalunk mögött 250 lépésnyire levő házba sietett és onnan egy láda lőszert cipelt a heves ellenséges golyózáporban a fedezékbe s szétosztotta a legénység között. Jutalmul a kis vitézségi éremben részesült.

Varga Kálmán közbaka mindenkor kötelességtudó és önfeláldozó sebesültvivő volt. A legheves ellenséges tüz sem riasztotta vissza az első segély nyujtásától és a sebesülteknek a segélyhelyre vitelétől. Az ezüst vitézségi érem másodosztályát tüzték mellére.

Ferlin Antal tizedes a járőrvezetésben tanusitott bátorságával jó példát nyujtott. Az ellenség már bekeritette ugyan, mégis sikerült századához jutnia. Rajvezetőnek is kiváló volt. A kis vitézségi érmet kapta.

Fekete Dezső tizedes cimz. szakaszvezető önként jelentkezett hirszerző-járőrvezetőnek, hogy Szuloszevánál az ellenséges fedezékekbe nyomulva megállapithassa, vajjon az ellenség már egészen kitakarodott-e belőlök, ugyanis már alig észleltünk onnan egy-két szórványos lövést. Bátran, elszántan vitte ezt véghez s nyomban jelentést is tett róla. Megállapitotta, hogy az ellenség az erdőn át Zadrozenek vonul előre. Azután ellenséges kozákpatrull közeledését jelentette, majd a századától Zadrozenek indult szakaszhoz csatlakozott. A másodosztályu ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

Szabó Gábor tizedes, cimz. szakaszvezető december 22-én az ellenség ágyuzása dacára bátran és elszántan vezette előre raját. Egy lövedék könnyebben meg is sebezte, épen, hogy a legsürgősebben bekötözte sebét, máris rajcsapata után sietett s ezt utólérve, tovább vezette előre. Jan. 5-én hirszerzőjárőrnek volt a vezetője, nagy bátorságot tanusitva, közeledett az ellenség állásaihoz, tájékozódása után pedig néhány nagyon jó vázlatot hozott magával. A nagy ezüst vitézségi érmet tüzték jutalmul keblére.

Borbély József közbaka dec. 28-án arra kérte szünet alatt a korczyni uton zászlóaljparancsnokát, hogy engedje őt az ellenség fedezékébe menni, majd foglyokat ejt ottan. Odasietett, utána még 7 baka ment, az ő példáját követve. Borbély az első gyenge orosz csatasort arra beszélte rá, hogy adják meg magukat s a többi 7 emberrel egyetemben 2 tisztet és 60 közembert hozott foglyul hozzánk. Máskor is önként jelentkezett sulyos viszonyok között őrjáratra és felderitő szolgálatra. Kis vitézségi éremmel tüntették ki.

Keresek 2—3 szobás lakást
valamint egy nagy és tiszta raktárhelyiséget, mit mühelynek használhatok. Közelebbi felvilágositást Hirschler Testvérek cég nyujtanak. 12580

Egy 2 szobás
butorozott lakás
mellékhelyiségekkel együtt augusztus 15-re kiadó, Kosuth-tér 24. sz. alatt.

Mosónő kerestetik
falura, aki férfi ingeket vasal, azonnali belépésre. — Cim a kiadóhivatalban.

Szabadalmazott és törvényesen védett
VETŐMAG-csávázószer
„Antispora-Vita"
Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapitották, hogy az „Antispora-Vita" az összes vetőmagfélék, de első sorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett buzának csávázására a legmegfelelőbb, és igy a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen. Kilója 1 K 40 fill.
Részletes ismertetővel és használati utasitással szolgálnak a vezérelárusitók
Schwarz és Tauber nagykereskedők
Nagykanizsán

TÁRSALKODÓNŐ
ki a háztartásban is segédkezik azonnali belépésre kerestetik ROSENBERGER P. Nádor-utcza 36. 12568

Az Abbaziai Széphelyi Pensió
és szálloda megnyilt
Balaton Keresztúron
(Park szálló)
40 uj modern szobával. Szobák pensioval vagy anélkül. Napi teljes Pensió lakással 10 korona. Családoknak és katona tisztek-nek kedvezményes ár.
Kirándulóknak meglepő mérsékelt árak.
Kitünő ellátást garantál
SZÉPHELYI KÁLMÁN
abbaziai Pension tulajdonos főszakács.

Millió ember használ
KÖHÖGÉS
rekedtség, katarus, elnyálkásodás hurut és görcsös köhögés ellen kizárólag a jóizü
Kaiser-féle
Mell-karamellák
(a három fenyővel)
cukorkát. — 6100 közjegyzőileg hitelesitett bizonyitvány orvosoktól és magánosoktól a biztos hatásról. :: Rendkivül kellemes és jóizü bonbonok.
Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.
Kapható: Neumann Áladár és Reik Gyula Szabó Albert, Mikovényi Árpád és Belus Lajos urak gyógyszertárában.

Kereskedők figyelmébe!
Bevásárlási könyvecskéket céggel ellátva a legolcsóbb áron :: szállit a ::
ZALA NYOMDA ÜZLETI KÖNYVGYÁRA
:: Nagykanizsán. ::

Nyári blouzok
10—40% olcsóbban kaphatók
BARTA ÉS FÜRST
divatáruházában Fő-ut Első m. ált. bizt. palotában. Az idény előrehaladottsága miatt selymek, grenadinok, epponzok, női kabátok, fehérnemü jutányos áron szerezhető be.

A közeledő 1915/1916. tanévre
ajánlom a t. helybeli és vidéki szülők szives figyelmébe, hogy gyermekeik részére szükséges tankönyveket és tanszereket már most vásárolják meg, vagy rendeljék meg mert a mostani állandó késedelmes szállitások mellett, később csak nehezen, vagy egyátalán nem szerezhetők be, ami a tanulóra csak nagy hátrányal lenne.
Ajánlok használt iskola könyveket is: melyek a Főgymnázium, Felső Kereskedelmi, Polgári leány és Polgári fiu iskolák részére a megállapitott hivatalos jegyzék szerint kifogástalan tiszta állapotban bekötve félárban már most kaphatók.
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papirkereskedésében,
Nagykanizsa, (Kazincy-utca.)
A város belterületén egy szép
3 vagy 4 szobás lakás
kerestetik november 1-ére. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbit.

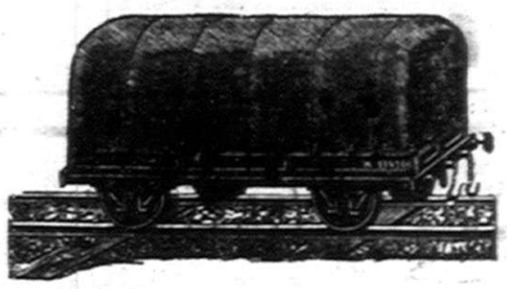
Kocsi-ponyva
 Itató-veder
Repce-ponyva
Gép-ponyva
Kazaltakaró-ponyva
Vaggon-ponyva
Gépolajok
Gabonászsák
Zsineg-heveder
Kender
Kévekötő
Raffia
Kötéláruk

legolcsóbban azonnali szállitásra beszerezhető
HIRSCH és SZEGŐ
zsák és ponyvaáruk gyárában
NAGYKANIZSA Erzsébet-tér 10.

Levélpapirok
óriási választékban kaphatók
Fischel Fülöp Fia
könyv- és papirkereskedésében
Nagykanizsán.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
távollétében a szerkesztésért felelős: Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

URANIA mozgókép palota
ROZGONYI-UTCA 4 szám

Aktuális detektivdráma!

Szombaton és vasárnap kerül szinre

A páncélszoba

nagy detektív dráma 3 felvonásban.

Könyörgő körmenet Budapesten fegyvereink győzelmeért természeti felvétel. **Asszonyi cél** vigjáték. **A hirtelenkezü** humoros.

Legközelebb szenzációs slábemutatót tartunk.

TARCSA-GYÓGYFÜRDŐ Vasmegyében.
(A magyar Franzensbad.)
Speciális női és szivgyógyfürdők.
Hidegvizgyógyintézet. Villanyfürdő vasálkjja a franzensbaddal egyenértékű, sőt a mostohabb jóval felülmulja az összehasonlitó vizekben. Természetes szénsavas (Bádik.) Gizella-kút. — Szénsavas és lithiumos alkalikus sós források. Pirotlan gyógyhatásu: vérszegénység, csöv, hagyomány diáthesis, lösgbajok, a vese, hólyag, emésztési és légzőszervek kurutos betegségei ellen is. Fürdőorvosok: dr. Barthe Kornél, vi tanácsnagy és dr. Gilbik Gyula. Évad junius 15.-töl szeptember 15.-ig tartó végig. Vasut., posta, távirda- és telefon-állomás. Villanyvilágitás, fenyvesek. — Kérdezze prospectus.

Van szerencsém a t. hölgyközönséggel tudatni, hogy N N

lakásomat Csengeri-u. 31 sz. alá helyeztem át.

Minden ártalmas anyagoktól teljesen mentes arckenőcsök kaphatók továbbá kitünő és tartós hajfestékek, pouder minden szinben 30 fillér- és mintaboritékban is gyógyszappanok bőrkiütések ellen. Orizkedjünk a mozsdóporoktól csakis a bársonyos lágyságu

AUGUSZTA

mozsdókrémet használjuk, mely nem támadja meg a pórusokat, hatása csodás. Zöld gyógyfüszappan élősdiek meggátlására. Láb és kézizzadás ellen olcsó és hatásos gyógyszer.

Arcgőzölés. Massage

Vizvezeték, lakatos és kutfurási vállalatomat

kanizsai régi állandó megrendelőim kivánságára Nagykanizsán

megnyitottam,

mely czéba a Rozgonyi-utca 9. szám alatti Schavel féle műhelyt kibéreltem.

Támaszkodva szakmán terő 24 évgy kereszttül szerzett bő elméleti mint gyakorlati tapasztalatokra, itt valamint számos más vidéken teljesitett munkáimmal szerzett elismerésére, megrendelőimnek a legteljesebb garantiát nyujthatom.

Vállalkozom szakmámba vágó legkörülményesebb feladatok megoldására és bármily nagyszabásu munkálatok elkészitésére, ingatlanok és magyar falról berendezések átalakitására.

Érdeklődőknek tizenötéves előkelő referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:

ERDÉLYI JENŐ

gépész és electrotechnikus

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

cserépkályhák

átrakását, javitását, rossz füllőket

könnyü fütésre jótálással vállalok.

Uj kályhák minden izlésben jutányos áron kaphatók:

ZISKÓ ÁDÁM

agyagkályha készitőnél, Vörösmarty-u. 65

Ujból érkeztek!

Fehér, fekete, szürke és barna

vászon cipők és :: Sandálok ::

mindennemü CIPŐÁRUK, KATONAI BŐRFELSZERELÉSEK, (gamasni,)— Gyulay táska, pisztolytok, övszij stb. ESŐKÖPENY, HÁTIZSÁK a legjobb minőségben kapható

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA

cipőáruházban a városi bérpalotában Fő ut.

1904. és jövő kiállitáson aranyérem és diszoklevél. 1914. évi budapesti szemészeti borgazdasági kiállitáson elnöki díj arany érem.

Borsajtók.

Legujabb rendszerü könyök szerkezetü „Kossuth", „Hegyalja", „Mabile" és „Acélorsós" a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói

Legujabb rendszerü viznyomás hydraulikus betétes kosaras sajtók; nagyfoamü préselésben. Sajtóinkat jótállunk. A most szabadon árusitott vacsrészekkel! Egyszerü kezelés! Örökös erőkifejtés! A tőrkály egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőllőzuzók és bogyózók.

Legujabb aluminium kuphengerü szőllő zuzógépek.

Arjegyzék ingyen.

SZILAGYI és DISKANT gépgyára Miskolcon.

1909-ik országos gazdasági kiállitás. Pozsony: 1. díj, aranyérem.

13 éves erős, kifejlett fiamat, ki több osztályt végzett nagykanizsai **iparoshoz óhajtanám tanulónak adni.** Cim Koplár István földmüves Somogyszentmiklós.

Zárda-utca 14 sz. ház szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágositást ad ugyanott Perkó Péter.

Utazók és ügynökök

mindenhol felvétetnek hiszett emléklapok eladására, mely ma a legkelendőbb cikk. Czim: Gabr. Apfel, Wien II. Th. Sternstrasse Nr. 29.

Járványos és fertőző betegségek ellen a legbiztosabb óvszer — az erősen szénsavas —

Pécsi Tettye forrásviz

— a legkellemesebb izü —

asztali és borviz.

Állandóan palackcserével és patentzárós palackokban kapható s igy

háztartásban a legolcsóbb

Főelárusitás: **SZABÓ ANTAL** füszer és csemege üzletében Nagykanizsa.

A Franz Lajos és Fiai Gőzmalom és Villamos Üzem Részvénytársaság Nagykanizsa

Mérleg kimutatása és zárszámadása az 1914-1915. üzletévről.

Vagyon — **Mérlegszámla.** — **Teher**

	K	f	K	f		K	f	K	f
Ingatlanok és iparvágány			881738	81	Részvénytőke			4000000	—
Gépek és berendezések			942931	56	Óvadék			10000	—
Villamberendezés és koncesszió			1382662	51	Értékcsökkenési tartalékalap:	450000	—		
Jéggyárberendezés			6000	—	az 1914/15. üzletév nyereségéből	200000	—	650000	—
Szerszámok és felszerelések			14224	73	Tartalékalap			58898	11
Ló és kocsi			5790	—	Munkások segélyalapja			1656	10
Anyag			55324	—	Fel nem vett osztalék			1480	—
Olaj és zsiradék			9368	10	Nyereség: áthozat az 1913/14. üzletévről	10102	56		
Tüzelőanyag			6500	—	az 1914/15. üzletévi nyereség	544227	35	554329	91
Villamfelszerelés és anyag			99160	25					
Zsák			126571	—					
Gabona és őrlemény			1022870	05					
Pénztár			66419	58					
Váltó			1909	64					
Értékpapir			14942	70					
Hadikölcsön (névérték K 200000)			187500	—					
Postatakarékpénztár			68837	85					
Adósok			493095	78					
Biztositás (előre fizetve)			13900	—					
			5076344	12				5076344	12

Veszteség- és nyereség 1914. julius 1-től 1915. junius 30-ig.

	K	f	K	f		K	f	K	f
Általános üzleti költség			787639	42	Nyereség: áthozat az 1913/14. üzletévről			10102	56
Adó			55610	48	Az 1914/15. üzletév összkeresménye			1409901	81
Kétes követelések			21424	16					
Értékcsökkenési tartalékalap			200000	—					
Nyereség: áthozat az 1913/14. üzletévről	10102	56							
Az 1914/15. üzletév nyereménye	544227	35	554329	91					
			1419004	37				1419004	37

Az igazgatóság.

Ezen mérleg, veszteség- és nyereség-számlákat a vállalat fő- és mellékkönyvével összehasonlitottuk és azokkal mindenben megegyezőnek találtuk.

A felügyelő-bizottság.

Nyomatott a kiadótulajdonos „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 16. hétfő. 186. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA SUGÁR-UT 4. SZÁM
NYOMDAHIVATAL:
TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Az antant bukása

Budapest, aug. 16. Svájcon át érkezett megbizhtó, szavahihetőségben minden kételyen fölül álló források szerint egész Franciaországot vigasztalhatlan pesszimizmus szállta meg. Az összes birodalmi rétegek tisztában vannak azzal, hogy az orosz hadsereget katasztrófális vereség érte. Olyan vereség, amelyet a cári birodalom sohasem fog kiheverhetni. Az intelligensebb francia közönség tudja, hogy a muníciópótlást sem lehet megjavitani egyik harctéren sem. Amerikából a szállitás egyre lassubbá válik, mindig hiányosabb, s félő, hogy végül teljesen el is marad, aminek oka a Mexikóval fölmerült konfliktusban keresendő. Ha ez bekövetkezne, az antant sorsa is meg lenne pecsételve, mert az otthoni gyáraik képtelenek a német muníciótermeléssel versenyezni. A francia pesszimizmust csak fokozzák a balkáni események. Romániát nyiltan kétszinüséggel vádolják meg, Bulgáriától pedig biztosra veszik, hogy a központi hatalmak szolgálatában áll. A párisiak szerint Bulgária már eddig is rengeteg hadiszert adott el Török országnak, amely csakis igy tudta a Dardanellákat eddig minden ostrom ellen megtartani. De Bulgária csak Németország intését várja, hogy Szerbiára vesse magát, amikor viszont Németország utat szándékozik törni magának Török országig. Akkor — mondják Párisban — a Dardanelláknak is fütyültek. Franciaország népe ugy gondolkozik, hogy az antant a háborut máris elvesztette, s a további huza vona csak ujabb veszteségeket jelent rá. Ez az oka, hogy a békéért való agitációkat már szigoru hatósági intézkedésekkel se lehet elnyomni. Ime, a svájci tükör szerint igy gondolkoznak és éreznek Franciaországban a világháboruval kapcsolatban. Nem fölösleges ezt tudnunk.

Bulgária a döntés előtt.

Szófia, aug. 16. Radoszlavov miniszterelnök szombaton és vasárnap egymásután fogadta az ellenzéki pártok vezéreit, akiknek megnyugtató kijelentéseket tett. A kormány Salandra politikát folytatni nem hajlandó s a döntő elhatározás esetén előzőleg az összes ellenzéki pártokkal tanácskozni fognak. A szobranjet nem hivják össze.

Az orosz háboru

Megakartak állni az oroszok. — Ismét megkezdték az általános visszavonulást.

Höfer jelentése.

Budapest, aug. 15. Hivatalos. Az ellenség tegnap a *Bugtól* nyugatra az egész arcvonalon előkészitett állásokban ismét megállott. A szövetségesek támadtak és, számos helyen utat törtek maguknak az ellenséges állásokba. *Az oroszok ma reggel óta ismét mindenütt visszavonulóban vannak. HÖFER, altábornagy.*

Német jelentés az orosz harcztérről.

Csapataink átkeltek a Nareven. — Novogeorgiewszk körül szorul a gyürü. — Levertük az ellenség legujabb ellenállását is. — Mindenütt hátrálnak az oroszok. — Tizenegyezer hadifoglyot és husz géppuskát ejtettünk.

Keleti hadszintér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Below tábornok csapatai *Kupisty* vidékén az oroszokat északkelet felé visszaverték. *Négy tisztet 2350 jönyi legénységet elfogtak és egy géppuskát zsákmányoltak.* Az oroszok kirohanását Kuwno várából vissza vertük. Egyezer fogoly jutott kezünkre. Támadó csapataink közelebb küzdötték magukat a várhoz. *Narev és Bug* között az oroszok tegnap az emlitett vonalon makacsul ellenállottak. Csapataink késő este kierőszakolták az átkelést a *Nareven*. Scholtz tábornok hadserege tegnap több mint egyezer oroszt elfogott. Gallwitz tábornok hadserege 3350 oroszt, köztük tizennégy tisztet ejtett foglyul és tiz géppuskát zsákmányolt. *Nowogeorgiewsk* körül a gyürü egyre szükül. Valamennyi arcvonalon előbbre jutottunk. Lipót bajor herceg tábornagy hacsoportjának előnyomulásával szemben az ellenség szintén makacs ellenállást fejtett ki. A nap folyamán sikerült az *ellenség állásait Losice mellett és e helytől északra, valamint fele aton Losice és Miendzyrzec között áttörni.* **Az ellenség hátrál.** *Woyrsch* vezérezredes csapatai egymagukban augusztus nyolcadika és tizennegyedike között *négyezer* oroszt, köztük huszonkettő tisztet fogtak el és kilenc géppuskát zsákmányoltak. *Mackenzen tábornagy hadcsoportjával* a megvert ellenség tegnap ismét szemben akart fordulni azon a vonalon, amely a *Wlodawtól* északra fekvő *Rozankától* kiindulva *Slawatycetől* délkeletre, majd tovább *Morodyszcen* át *Miendzyrzecetig* huzódik. A azonnal meginditott támadásunk nyomása alatt azonban az ellenség ma reggel óta **folytatja visszavonulását.** *Minisztérelnökség sajtó osztálya.*

Az oroszok félelme.

Kopenhága, aug. 16. Az oroszok a legkomolyabban félnek attól, hogy a németek Finnországban partraszállnak, hogy ily módon közelitsék meg Pétervárt. A kormány táviratban szólitotta föl a kormányzókat, hogy partraszállás esetén a katonaságot küldjék a Kajan-Vilman vonal mögé s mindent pusztitsanak el maguk mögött.

Az olasz háboru.

Szétugrasztott olasz tábor. — Tüzérharcok Karintiában. — Visszavertük az olaszokat a tiroli határról. — Olasz erődöket ostromlunk.

A délnyugati arcvonalon általában fokozott harci tevékenység folyik. Tüzérségünk a *görzi* grófságban néhány bombát lőtt **San Canzianora**, mire az ellenség a helységből elmenekült. — **Cormonsnál pedig szétugrasztottunk egy nagy olasz tábort.** Az ellenségnek egy erőtlen támadását *Red Puglia* mellett tüzérségünk már csirájában elfojtotta. A *görzi* hidfőt az olaszok mérsékelten ágyuzták. *Polmeintól Krnig* terjedő szakaszon tegnap reggel erős tüzérségi előkészités után jelentékeny ellenséges erők támadást inditottak ellenünk, amelyet mindenütt visszautasitottunk. *Flitsch* területén és a *karintiai* arcvonalon az ágyuharcok szintén nagyobb arányokat öltöttek, mint rendesen. Éjjel az ellenség hevesen folytatta tüzelését *Nagy-Palon, Freiksfelen és kis Palon* levő harcvonalaink ellen. A kis páli állásunk ellen éjfélkor intézett támadás teljesen összeomlott. A tiroli határterületen visszautasitottunk több támadást, amelyeket az olaszok a Kreuzbergtől nyugatra, a Rotwand-spitze területen a Bacher Talban és a Dreizinnenhüttenél levő határállásaink ellen intéztek. Nehéz tüzérségünk Lavaronel és Folgariai fennsikokról szemmelláthető eredménnyel ágyuzta az ellenségnek campanoloi és pararoi erődítményeit. *Höfer altábornagy.*

A francia harctérről.

Berlin, aug. 15. Nagyfőhadiszállás jelenti. Nyugatfi hadszintér: Az Argonnokban kiépitettük a Martin erődöt. Az erődben elesett háromszázötven francia eltemettünk. A Fecht völgyben fekvő Munster városnak többszörös ágyuzását. St. Die vasuti negyedének lövetésével viszonoztuk. Az ellenség erre Rarkirchre tüzelt, de felhagyott vele, amikor tüzérségünk a francia szálláshelyek ellen fordult.

A török harctérről.

Konstantinápoly, aug. 16. A főhadiszállásról jelentik: A fortoi fennsikon az ellenséges előretörést visszavertük. Tüzérségünk tizenharmadikán ugyanitt szétugrasztott egy ellenséges gyalogság zászlóaljat, amely nagy rendetlenségben Vemi Vislinea felé menekült. Több katonákkal telt csónakot elsüllyesztettünk. Vincenkalénál levő ütegeink a tengerszoros közelében cirkáló ellenséges torpedónaszádokat megfutamitottuk.

A török-bolgár tárgyalások.

Konstantinápoly, aug. 16. *A bolgár delegáltak tegnap érkeztek vissza Szófiából, hogy jelentést tegyenek a miniszterelnöknek a török-bolgár tárgyalások eredményéről. Kormánykörökben a tárgyalások eredményét igen kedvezőnek mondják.*

Katonai kitüntetések a kanizsai honvéd tisztikarban.

A hivatalos lap legujabb száma jelenti, hogy őfelsége *Darvas* Lajos századost, nagykanizsai honvéd pótzászlóaljparancsnokot az ellenség előtt tanusitott vitéz és kitünő magatartásáért legfelsőbb dicsérő elismerésében részesitette. Ugyancsak dicsérő elismerésben részesültek még a 20 ik honvédgyalogezred tisztikaráról: *Sáfrány* Iván és *Kayser* András hadnagyok. Őfelsége *Schranz* Ödön 20. honvédgyalogezredbeli századosnak az ellenség előtt tanusitott vitéz magatartásáért a 3-ik oszt. katonai érdemkeresztet adományozta.

A dunántuli katonák dicsérete

—

A pozsonyi hadtestparancsnok nyilatkozata.

Puhallo táborszernagy, hadsereggarancsnok a N. Fr. Presse egyik munkatársa előtt a hadseregről nyilatkozott:

— Nem nehéz dolog ma, a tizenkét hónapi hadjárat után, csapatainkról itéletet mondani Ellenségnek és barátnak egyaránt az a meggyőződése, hogy a mi hadseregünk egyiknél sem alábbvaló. S hogy ez igy van, első sorban annak a fegyelemnek köszönhetjük, amely réges régen tradicióvá vált a hadseregben. — Akinek alkalma volt megfigyelni a harcoló sereget, kell, hogy eltöltse a csodálkozás, hogy milyen páratlan a kitartása, a szivóssága, támadó ereje és milyen rendkivüli az igénytelensége. Nem is hiszem, hogy akadna még tisztikar, olyan valóságos spártai igénytelenségü, mint a mienk. Ezek azok a tulajdonságok, amelyeknek a háboruban nagy a jelentőségük.

És ha még arra gondolunk, hogy hadseregünk tisztikara, különösen az alsóbb rendfokozatban, nagyrészt nem hivatásos tisztekből, hanem olyan férfiakból áll, akik kimozditva a mindennapi foglalkozásuk köréből, nekik szokatlan tevékenységet fejtenek ki, ha látjuk, hogy milyen bátran harcol a tartalék, a honvéd, a népfelkelő legénység, arra a meggyőződésre kell jutni, hogy hadseregünknek, ennek a bátor nagy hadseregnek kiképzése a legnagyobb mértékben céltudatos ét célszerü volt mindig és ma is az. Az pedig, hogy a modern háboru eredményeit nem biztositják kizárólag a harcoló csapatok, ebben a hosszu hadjáratban egész bizonyosságá vált. Mi, akik elől harcolunk, meg tudjuk azt becsülni és a legnagyobb mértékben elismerjük az ország munkás tevékenységét és amennyire csak tehetjük, mi magunk is saját hatáskörünkben kötelességszerüleg támogatjuk ezt a munkát.

Ezt el kell ismerni, ha látjuk, hogy katonáink, tapasztalt tisztek vezetése mellett, olyan területeken, ahol meghallani az ágyudörgést is, hogyan takaritják be a termést. Ez a munka egész az első vonalig terjed és a gazdának, aki maga most tehetetlen, biztositja a termést. Azt is tudja mindenki, hogy nálunk az ipar, ellentétben az ellenséges államok iparával, milyen milyen bámulatos módon alkalmazkodott a háboru szükségleteihez. És akik látják, hogy szerzi meg a hadsereg a harcok eredményeit, akik ismerik az ország népének szorgos, eredményes munkáját azoknak bátran lehet az a meggyőződésük, hogy a reánk erőszakolt háborunak csak kedvező eredménye lehet.

HIREK

—

— **Uj főhadnagy.** A hivatalos lap egyik legutóbbi száma jelenti, hogy a király dr. Hegedüs György tartalékos honvédhadnagyot főhadnaggyá nevezte ki. Az uj főhadnagy kétszer volt már a harctéren, s mindkét alkalommal sulyos sebesüléssel tért onnan vissza. Második sebesüléséből most gyógyult föl s szolgálattételre be is vonult már ezredéhez. Hegedüs dr. a 20-ik honvédgyalogezred tisztikarának egyik leghősiesebb tagja. Hősiességéért a hadiékitményes katonai érdemkeresztel tüntették ki, most pedig rangban is előléptették.

— **A hivatalos lapból.** Schmidt Józsefet, a zalaegerszegi felsőkereskedelmi iskola igazgatóját a közoktatásügyi miniszter nyugalomba helyezte s helyébe Kiss Lajos tanárt nevezte ki. A közoktatásügyi miniszter Sárosi István csáktornyai és dr. Fülöp Áron csurgói tanitóképző-intézeti tanárokat kölcsönösen áthelyezte. A zalaegerszegi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnökévé a pénzügyminitzter Simitska János számtanácsost nevezte ki.

— **Kitüntetett csendőr.** *Kalota* János nagykanizsai csendőrt a mozgósitás alkalmával a harctérre vezényelték, ahol a hősteltek egész sorát követte el. A derék csendőr most nyerte el hősiességének szép jutalmát. Az ezüst vitézségi éremmel tüntették ki és sorokkivül csendőrőrmesterré léptették elő.

— **Az alispáni hivatal figyelmébe.** A harctérről kaptuk az alábbi sorokat, amelyekben a nagykanizsai 20-ik honvédgyalogezred egyik derék tisztje föl panaszolja, hogy a közigazgatási hatóságok sokszor mostohán kezelik a hadisegélyezéseket s emiatt nagy az elkeseredés a családos katonák közt. Mivel már több hasonló panaszos levelet kaptunk és közöltünk anélkül, hogy az állapotok javultak volna, ezt a panaszt kénytelenek vagyunk sürgős intézkedés megtétele végett az alispáni hivatal figyelmébe ajánlani.

Tábori posta 9, 1915 aug. 9. Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Több panasz merülvén fel a nagykanizsai 20. II. népfelkelő hadtápzászlóalj legénysége részéről az otthon hagyott családjuk segélyezések érdésében, hozzám, — mint aki Budapesten ügyvéd voltam, — fordultak bajuk orvoslása végett. Készséggel teljesitettem kérésüket. Irtam leveleket a jegyzőknek, kérvényeket diktáltam a járási főszolgabiró urakhoz. Volt rá eset, hogy hatott a dolog lett segély; volt rá eset, hogy a jegyző ur felvilágositott, hogy az illető valótlan tényállást adott le nekem, (meg is kapta a magáét hazudozásáért), volt eset, hogy válaszolt is egyik másik, aki az udvariasság követelményeinek eme legelsőjét, a válaszolást ismerte, de sok esetben sem hivatalos, sem privát választ sem én, sem a zászlóaljparancsnokság nem kaptunk; már pedig a mi célunk az, hogy legénységünk legalább lelkileg nyugodt legyen a mi igazán kényes, sok bátorságot és lélekjeleniétet igénylő jelenlegi situációnkban. Ugy látszik, a kérő szavak süket fülekre találnak igen sok esetben s a hadisegély ügyek bizonyos komasági alapon kezeltetnek. Természetes tisztelettel hajolok meg a kivételek előtt. A „Zalá"-t rendesen elolvasom, annak igen helyes iránya miatt. Látom azt is, hogy a közérdek tónusa dominálja b. lapjukat. Arra kérem tehát, sziveskedjék ezen sorokat közzétenni, de tekintettel, hogy erre parancsunk van, aláirásom elhagyásával; természetes a cikkért a felelősséget vállalom, mivel célom egyedül csak az, hogy a felettes hatóságok figyelmét felhivjam a hadisegély juttatásokra, illetőleg azok igazságos és méltányos kezelésére. Nehéz dolog itt támaszpontot adni, mert sokszor a földdel biró polgár családja munkás bijján ép ugy segélyre szorulhat, mint a napszámos ember hátrahagyott szerettei. Azon reményben, hogy kérésem teljesitésének mi akadálya sem leend, maradtam kiváló tisztelettel P. főhadnagy.

— **Érdekes szerkesztő változás.** Makóról jelentik: Dr Pirjesz Mór, a Makói Független Ujság cimü politikai napilap felelős szerkesztője harminc évi ujságiróskodás után megvált a lap szellemi vezetésétől. A vármegye törvényhatóságához érkezett bejelentés szerint a lap uj felelős szerkesztője dr. Kiss Pálné lesz Igy tehát dr. Kiss Pálné lesz az első női felelős szerkesztő, aki politikai napilap élére állt.

— **A szinház utolsó heti szenzációi.** A vezetőség oly gazdag és érdekes heti müsorral fejezi be hat hetes sziniidényét, hogy nap-napután ujabb és ujabb meglepetésekben részesiti a kanizsaiakat. Ma hétfőn este Peterdi Etel a bájos primadonna *„Varázskeringő"* Strausz operettjében tartja bucsuestélyét. — Kedden egy rendkivül bájos fehér vigjátékot látunk, amidőn is akkor lesz *„A pap leánya"* első bemutató előadása, Fekete Rózsival a a cimszerepben. Szerdán Kondrát Ilona bucsufelléptével, a világhirü *„Csodagyerek"* rendkivül kacagtató, pikáns nagy bohózat (felnőtteknek) kerül szinre, amelyben a közönség soha ki nem fogy a kacagásból. Csütörtökön lesz a hét legérdekesebb szenzációja, amennyiben az általánosan közkedvelt, a kanizsaiak rokonszenves, veterán, már nyugdijazott művésze, az öreg Károlyi tata lép fel *„A cigány"* cimszerepében. A Károlyi tatát nem kell dicsőitenünk, mert a Károlyi család kedves emléke örökké élni fog a kanizsaiak lelkében. Évekkel ezelőtt még Kövessy igazgatása alatt voltak Kanitsán, mikor sok kellemes órákat töltöttünk kedves családi körükben, de azóta a családi tüzhely nagyot változott, elvesztették legdrágább kincsüket, a kanizsaiak, dédelgetett bájos bebéjét, az akkori társulat Zuzsiját, a szőkehaju, tündérarcu Ibolykát és ez örökre gyászba boritotta a sokat szenvedett Károlyi családot s azóta visszavonultan, remete életet élnek. Mig az öreg Károlyi tata nálunk küzd a létért, addig a szegény Károlyi mama otthon, Pécsett keres vigasztalást a háziteendőkben. Most, hogy a Károlyi tata ujra körünkben van, elbucsuzik a kanizsaiaktól, mert hát kitudja, mit rejt a jövő.

— **A lisztbeszerzés Nagykanizsán.** A kormány tudvalevőleg megengedte, hogy minden család beszerezhesse egy esztendei kenyérliszt szükségletét. Azt azonban már kevesen tudják, hogy a beszerzésnél hogyan kell eljárni: gabonát kell-e venni, vagy lisztet? Ha gabonát kell venni, az a kérdés, hol szerezhetjük be, kinél őröljük? Ha ezzel is tisztában vagyunk, fölmerül az a kérdés, hova raktározzuk be egy évi szükségletünket? El tudjuk-e a gabonát és lisztet tartani anélkül, hogy az a hosszu állásban ránk romlana? Mindezek olyan kérdések, amelyekre a hatósági rendelkezésekben hiába keresünk választ. De hátra van még a legnagyobb bökkenő. Honnan szerezzen a kishivatalnok, a kisiparos, a munkás annyi pénzt, amennyivel egész évi lisztszükségletét bevásárolhatja? Mindezt a rengeteg gondot Aradon és Nyiregyházán a malmok vállalták magukra. Ime például az egyik nyiregyházi malom fölhivása:

Felhivás. A magyar királyi belügyminiszterium 26840 19 4. számu rendelete alapján tudatjuk Nyiregyháza város és Szabolcsvármegye közönségét, hogy **egész évi háziszükségletének** biztositására szolgáló buzát és rozsot az érvényben levő maksimális árban beszerezzük és megőröljük az előirásos minőségben, **vállaljuk annak egész éven általi kezelését és több részletben való házhoz szállitását.** Mindenki a legkényelmesebben fedezheti igy egész évi szükségletét, anélkül, hogy azt egyszerre át kellene vennie. — Megrendeléseket kérjük városi megbizottunknál (Vay Ádám-utca 18. sz.) feladni, ahol is kellő felvilágositással szolgálni fognak. Kiváló tisztelettel: **Kemecsei mümalom.**

Nálunk egyedül a Franz-malom vállalkozhatna erre a szép föladatra s reméljük, hogy a részvénytársaság igazgatósága nem is idegenkedne a közönség lisztszükségletének olyan ellátásától, mint az Nyiregyházán, Aradon történik.

— **A zalamegyei iskolák megnyitása.** A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az összes zalamegyei polgári iskolákban a iskolai év a normális időben megnyittassék. Értesülésünk szerint az összes nagykanizsai iskolákban, igy a felsőkereskedelmi iskolaban, a főgimnáziumban s az elemi iskolákban is a rendes időben nyilik meg a tanév. — Különben Nagykanizsán az összes katonai célokra lefogsalt iskolaépületeket visszaadják október elsejével rendelkezésünknek, mert a katonai kórházakat kitelepitik a Teleki-ut végén épülő gyalogsági laktanya épületébe, amelyből négy pavillon szeptember 15-re készen lesz.

— **Szökevény szerb foglyok.** A Nagykanizsához tartozó Fülöp-majorban az aratási munkálatokat szerb hadifoglyok végezték. Komoly, értelmes, szorgalmas emberek voltak a szerbek, csak a honvágy emésztette őket szivtelenül. Az egyik társai előtt nem is titkolta, hogy a legelső kedvező alkalommal meglép. A földrajzban tájékozatlan ember azt hitte, hogy Nagykanizsa néhány órányira fekszik Szerbiától s hogy a Principális csatorna a Drinába ömlik. Fantasztikus tervét tegnap végre is hajtotta. Reggelre egyik társával együtt megszökött s most valahol a Principális-csatorna mentén keresi a szőkevizü Drinát.

— **A város élelmezési osztálya** értesiti a közönséget, miszerint ma délután a szokott helyen tengeri hal és foglyok kerülnek eladásra. Ugyan ott facánra s tengeri balra ujból elő lehet jegyezni.

Szájunk — egészségünk sirja?

Nagyon elterjedt, de téves nézet az, hogy a fogak odvasodása oly folyamat, melyhez csak a szájnak van köze és amely a legrosszabb esetben is csak egy fog elvesztésével végződik. Ez tévedés. Az ujabb tudományos kutatások kideritették azt a meglepő tényt, hogy gyakran az odvas fogak okoznak rosszullétet, fejfájást, étvágytalanságot, emésztési zavarokat, a toroktáji mirigyek és a tüdő megbetegedését, szem és fülbajokat, sőt vérmérgezést is.

Rázzon fel tehát ez a felfedezés mindenkit sulyos tévedéséből, aki talán még ma is azt hiszi, hogy a fogtisztogatás csak a fényüzés és a tisztaságszeretet egyik dicséretes szokása, de egyéb semmi és győzze meg róla azokat is, kik azt hiszik, hogy elégséges ha fogaikat egy kevés fogporral vagy fogpasztával felületesen megdörzsölhetik, hogy ez bizony korántsem elég. Az egész szájüreget naponta öblögetni kell fertőtlenitő szájvizzel (Odollal), amely az öblögetés után még órák multva is hat. Aki az Odolt naponként következetesen használja, az mai tudásunk szerint a lehető legjobb szájápolást gyakorolja.

— **A Balaton a katonáért.** A Balaton tizenegy fürdőjében tartózkodnak katonák, akik a háboruban szerzett sebesülésüket, vagy bajukat itt kivánnák letenni. Ugy a fürdőtelepeken gyógyuló fáradt harcosok legkülönbözőbb szükségleteiről társadalmilag gondoskodni lehessen, a Vöröskereszt-Egylet központi igazgatósága felügyelete mellett, már korábban megalakult Balatonfüredi székhelylyel a balatoni katonai üdülőtelepeket gondozó bizottság, mely széleskörü tevékenységet inditott meg a beteg katonák érdekében. A bizottság saját költségén berendezte a tihanyi és badacsonyi üdülőtelepeket, nagyobb mennyiségü fehérneművel és különféle felszereléssel támogatta a legnagyobb, hévizi üdülőtelepet. Ugyanitt téli fürdőt szándékozik berendezni és Balatonfüreden kórházat, szivbeteg katonák részére. Hogy a nagy szükségletekről gondoskodni lehessen, a bizottság jótékonycélu művészestélyeket is rendez a Balaton nagyobb fürdőiben. És pedig augusztus 19 én Balatonalmádiban, augusztus 20-án Balatonfüreden, augusztus 21-én Siófokon és augusztus 22-én Keszthelyen. Az estélyre előkelő művészek közreműködését biztositották. Fellépnek: Ainsky grófné, Pálmay Ilka, Rózsa S. Lajos a Operaház tagja, Benkő Miksa zongoraművész, Benkő Alice hegedümüvésznő, Kurucz János zeneszerző, Forgách Béla gróf, dr. Lányi Viktor stb.

— **Egy belga szenátor a háboruról.** „A nő" c feminista folyóirat augusztusi száma rendkivül érdekes cikket közöl a hires belga politikusnak, Henry La Fontaine szenátornak tollából. A számban dr. Szilágyi Géza a nők egyetemre bocsátásának 20-ik évfordulójáról emlékezik meg radikális és tartalmas cikk keretében. Kosztolányi Dezső „az idegen csillag" cimen a női lélek és szellem érvényesüléséről irt költői lendületü értekezést. A lap beszámol az Állandó Béke Magyar Bizottságának működéséről, hoz érdekes szemlesorozatot és a nőmozgalom körébe vágó cikkeket Alice Stone Blackwell és Hacker Boriska tollából. A magas szinvonalon álló folyóirat előfizetési dija egész évre 5 K, félévre 2.50 K. A lap kiadóhivatala (Budapest, V., Mária-Valéria u 12.) kivánatra készséggel küld mutatványszámot.

— **Betörő tüzérek.** A *Zala* a multkorában megirta, hogy Kiskanizsán a multkorában gyors egymásutánban tizennégy nagyobbszabásu betörést követtek el. A betörők mindenütt álkulcsokat dolgoztak s csak a jobbmódu gazdák portáján viziteltek. A zsákmányuk nem is volt megvetendő, mert néhány ezer korona tünt el a kezükön. A rendőrség heteken át teljesen eredménytelenül nyomozta az ügyes tetteseket, akik végre is saját jószantukból hagytak föl a betöréseikkel. De ugyanekkor Szepetneken szaporodott meg a betöréses-lopások száma. A betörők itt is ugyanolyan módszerrel dolgoztak, mint Kiskanizsán s éppen ez a körülmény tette figyelmessé a csendőröket. Gubovics őrmester, a nagykanizsai csendőrőrs agilis parancsnoka megallapitotta, hogy Kiskanizsán akkor szüntek meg a betörések, amikor onnan a tüzérséget elhelyezték Szepetnekre. Szepetneken pedig a tüzérek odatelepitésével indult meg a betörő ciklus. Igy nem volt nehéz megállapitani, hogy a tettesek csakis a tüzérek közt lehetnek. Igy is volt. Gubovics őrmester ügyessége csakhamar kézrekeritette a tetteseket Nagy Bálint és Szabó Ferenc tüzérek személyében. A két katona a tüzérség kovácsmühelyében dolgozott s az álkulcsokat ott készitették betöréseikhez. Miután bünüket beismerték, a csendőrök letartóztatták őket.

— **Uradalmak figyelmébe.** Üres marhasó zsákokat jó állapotban minden mennyiségben beválltunk *Hirsch* és *Szegő* sónagykereskedők Nagykanizsán.

— **Fölvétel a budapesti Birói Internátusba.** A Birói Internátusba fölvétetnek az 1915—16. iskolai évre egyetemi hallgatókon kivül IV—VIII. osztályu középiskolai tanulók is, akik tanulmányaikat a budai főgimnáziumban, főreáliskolában avagy felsőkereskedelmi iskolában akarják végezni. Ellátási dij egy iskolai évre 950 korona. Ezért az összegért nemcsak teljes ellátást és lakást ad, hanem egyuttal a német, francia és angol nyelvtanitást is nyujtja. *Fölvétetnek oly ifjak is, kiknek szülői az Országos Birói és Ügyeszi Egyesület kötelékébe nem tartoznak.* Prospektust küld az intézet. I. Ráth György u. 20.

— **Meggyilkolt nagykanizsai katona.** Bocskó György 23 éves katonát, aki sebesülten került haza szabadságra a harctérről s szabadságát töltötte Lentiben, a lentihegyi erdő széléo fején lövéssel, holtan találták. Mellette egy vadászfegyver hevert, amiben a ravaszt a halott ujjai közé volt téve. Igy elcsúlt az volt a látszat, mintha Bocskó öngyilkosságot követett volna el. A lenti csendőrőrmesternek később mégis gyanus volt ez az elhelyezkedés s büntényre gondolt. A vizsgálat kamarosan meg is állapitotta, hogy Bocskó együtt vadászott az erdőben Pesti Mihály földmivessel. Az őrmester vallatóra fogta Pestit, aki beismerte, hogy a katonát ő lőtte agyon, de azzal védekezett, hogy a gyilkosság véletlen szerencsétlenség műve volt. Viselkedése azonban olyan ravasz, hogy a csendőrség biztosra veszi a szándékos büntényt. Pestit természetesen letartóztatták, de már az első éjszakán őrökre megakart szabadulni a fogházból. Fölakasztotta magát s mire haldoklóit mire tettét észrevették s levágták a kötélről. Azóta hiába vallatják, egyetlen szót sem tudnak kivenni belőle.

— **Háborus gazdasági törvények és rendeletek** cimen a Magyar Vámpolitikai Központ második kiadásban bocsátotta közre azokat a gazdasági célzatu törvényeket és rendeleteket, amelyek az év február 21-ike és augusztus 10-ike között megjelentek. Az ebben az időben egymást sűrűen követő törvények és kormány-rendeletek utvesztőjében a Vámközpont kiadványa megbízható tájékozást nyujt és ezért megszerzése az érdekelteknek igen ajánlatos. A terjedelmes füzetet az 5 korona helyi ár helyett 4 koronáért kaphatja meg, aki megrendelését a pénz egyidejü beküldésével a szepesi kereskedelmi és iparkamarával rendeli meg. A mű első kötete 5 korona helyett 2 koronáért szerezhető meg ugyancsak a kamara utján.

— **Hadimenetrend.** Szombat éjjeltől kezdve a Budapest—nagykanizsai vonalon ismét hadimenetrend lépett életbe. Míg a hadimenetrend érvényben lesz naponkint egy posta- és egy élelmezési vonat indul Nagykanizsáról s ugyancsak az a két vonat érkezik Budapest felől. A nagykanizsai—budapesti vonalon a hadimenetrend tartama alatt sem kell utazási igazolványt váltani. A hadimenetrendet kivonatosan itt közöljük:

Pótlavonat I. II. III. oszt.

Budapestről indul	este	10·41
Érk. Székesfehérvár	reggel	4·16
„ Siófok	„	9·02
„ Balatonszentgyörgy	délben	1·18
Érkezik *Nagykanizsára délután*		4·01
Nagykanizsáról indul:		
Budapest felé	reggel	4·34
Érk. Balatonszentgyörgy	„	7·24
„ Siófok	d. e.	11·59
„ Székesfehérvár	d. u.	2·59
„ Budapest d. v.	este	10·01
Nagykanizsáról indul:		
Prágerhof felé	délután	5·19
Érk. Murakeresztur	este	6·04
„ Csáktornya	„	8·16
„ Prágerhof	éjjel	12·06
Prágerhofról indul	este	8·51
Érk. Csáktornyára	éjjel	12·03
„ Murakereszturra	„	2·40
Érkezik Nagykanizsára	reggel	3·16

Élelmezési vonat III. oszt.

Budapestről indul	reggel	4·41
Érk. Székesfehérvár	d. e.	10·15
„ Siófok	d. u.	3·02
„ Balatonszentgyörgy	este	7·18
Érkezik Nagykanizsára	este	9·57
Nagykanizsáról indul:		
Budapest felé	d. u.	2·10
Érk. Balatonszentgyörgy	d. u.	5·—
„ Siófok	este	9·35
„ Székesfehérvár	éjjel	12·35
„ Budapest	reggel	7·37
Nagykanizsáról indul:		
Prágerhof felé	este	11·16
Érk. Murakeresztura	éjjel	12·08
„ Csáktornyára	„	2·16
„ Prágerhofra	reggel	6·06
Prágerhofról indul	„	6·7
Érk. Csáktornyára	„	9·39
„ Murakeresztura	délben	12·16
Érkezik Nagykanizsára	„	12·52

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
távollétében a szerkesztőért felelős:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

MEGHIVAS.

A FRANZ LAJOS ÉS FIAI GŐZMALOM ÉS VILLAMOS ÜZEM RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSA

1915. szeptember hó 3-án délelőtt 9 órakor tartja meg a vállalat telepén lévő igazgatósági épület tanácstermében

V. évi rendes közgyülését,

melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Kiküldése egy jegyzőnek a közgyülési jegyzőkönyv vezetésére és két részvényesnek a közgyülési jegyzőkönyv hitelesitésére.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a zárszámadások és az évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság felmentése.
3. A felügyelő bizottság tiszteletdijának megállapitása az 1914/15-iki üzletévre.
4. A tiszta nyereség felosztása feletti határozathozatal.
5. A sorsolás folytán kilépő ujnépi Elek Ernő, Warton Rikárd és Wirth Henrik igazgatósági tagok helyett három uj igazgatósági tagnak öt évre való megválasztása.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Az elsőrendű részvényesek 31, a másodrendű részvényesek 19 napi szabadságot kapnak. Az igazgatóságnak a szabadságolásra vonatkozó rendelete szerint a szabadságukat legkésőbb három nappal a közgyülés megtartása előtt a vállalat pénztárában, vagy a Budapesti Agrárbank Részvénytársaságnál Kaposváron vagy pedig a K. k. pénz. Osztrák-magyar Bankban Budapest, Gróf Tisza István tér 3. szám alatt letétbe helyezik.

KIADÓ

Kotor, Zalamegye, 38 év óta fenálló üzlethelyiség 2 szobával megfelelő raktárak nagy udvar és kerttel *1915. szept. hó 15-re.* Felvilágositással szolgál özv. POLLÁK LIPÓTNÉ, Kotor.

Mosónő kerestetik

falura, aki férfi ingeket vasal, azonnali belépésre. — Cim a kiadóhivatalban.

Keresek november 1-re

egy 3 szobás lakást

mellékhelyiségekkel, lehetőleg közel a város központjához. — Ajánlatokat kérek a „Zala" kiadóhivatal utján.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

cserépkályhák

átrakását, javitását, rossz füllőket

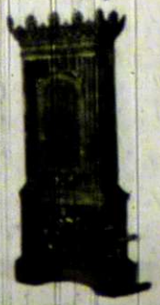

könnyü fütésre jótálással vállalok.

Uj kályhák minden szinben jutányos áron kaphatók:

ZISKÓ ÁDÁM

agyagkályha készitőnél, Vörösmarty u. 65.

Keresek 2—3 szobás lakást

valamint egy nagy és tiszta raktárhelyiséget, mit műhelynek használhatok. Közelebbi felvilágositást Hirschler Testvérek cég nyujtanak. 12580

Mindennemü cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelszerelések, Gyulay táska, orvos táska, gamaschni, övszij,

esőköpeny, hátzsák

a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban, Fő u., város bérpalota.

A közeledő 1915/1916. tanévre

ajánlom a t. helybeli és vidéki szülők szives figyelmébe, hogy gyermekeik részére szükséges tankönyveket és tanszereket már most vásárolják meg, vagy rendeljék meg mert a mostani állandó késedelmes szállitások mellett, később csak nehezen, vagy egyáltalán nem szerezhetők be, ami a tanulóra csak nagy hátránnyal lenne.

Ajánlok használt iskola könyveket is: melyek a Főgymnázium, Felső Kereskedelmi, Polgári leány és Polgári fiu iskolák részére a megállapitott hivatalos jegyzék szerint kifogástalan tiszta állapotban bekötve felárban mint most kaphatók.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésben,

Nagykanizsa, (Kazincy-utca.)

Czoczek és Dolezsál festő vállalat

NAGYKANIZSA MAGYAR UTCA 23.

Üveg cimtáblák, honi és külföldi faerezések, márvány utánzatok. :: Épület, **szobafe tés** butor, üzletberendezés **mázolás,** fényezés. :: Művészi szinérzékünk, magasan fejlett izlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégitik. Árajánlatok, szines vázlatrajzok, fölszólitásra **dijtalanok.**

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, cimkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghivók, névjegyek, gyászjelentések stb. készitésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésesebb kivitelben.

Telefon 78. **Telefon 78.**

Nyomatott a kiadóhivatal „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 17. kedd. 187. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA SUGÁR-UT 4. SZÁM

KÖNYVKIADÓHIVATAL:

TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Egyes szám ára 8 fillér

Munkára föl.

Ime, a nyár végét járjuk már s dacára ragyogó győzelmeinknek, számolnunk kell egy télihadjárat lehetőségével is. Ezt kivánja tőlünk az észszerüség, a bölcs előrelátás. Más esztendőkben a polgárságnak magának nyilt alkalma arra, hogy háztartását a téli hónapok minden szükségletével fölszerelje. A háborus idők kényszerült intézkedései azonban ezt a nagy gondot ezuttal a helyi hatóságokra hárították. A város lakosságának kenyérrel való ellátását a város hatóságának kell intézni. Ugyan csak a város hatóságának kell gondoskodni arról is, hogy a kellő téli tüzelő anyag idejekorán rendelkezésre álljon s hogy ezen a téren se legyen a közönség önkénynek kiszolgáltatva. A hatóságnak — nem rendeleteken alapuló — hanem hazafias kötelessége volna más tekintetben is előmozditani a téli ellátás ügyét. A városnak szénnel való ellátása elsőrangu szükséglet s haladéktalan intézkedést kiván, mert a vasuták tulherheltsége miatt az eddig leadott rendeléseket is csak hónapok mulva lehet lebonyolitani. Az idei tél a szegényebb néposztályt előreláthatólag nagyobb mérvben fogja sujtani, mint az előző esztendők zordon időszakai. Erre való tekintettel a népkonyhák korábbi megnyitására, a csecsemős anyáknak tejjel való ellátására, ingyen-kenyérre s melegedő helyiségek fölállitására társadalmi akciót kellene szervezni. Az élelmiszer-uzsora kiküszöböléséről, illetve türhetővé teléről is most kellene gondoskodni, mert a középosztály eddig is roskadozott az uzsora sulyos terhe alatt. Burgonyából, babból, káposztából stb nagy készleteket kellene már most fölhálmozni, amelyeket aztán a tél folyamán hatósági közegek utján beszerzési áron lehetne árusitatni. De sok más föladat is vár még a tél nyomorának enyhitése körül a hatóságra. A szükkeblüség és huza-vona politikájával tehát sürgősen föl kell hagyni. *A hatóság a polgárság erre hivatott tagjainak bevonásával azonnal alakitson bizottságot, amely a lakosság téli szükségleteinek zavartalan ellátásáról tanácskozzék, illetve arról gondoskodjék. A szükséges tőkét előlegezze a város azon alapokból, amelyek ma szinte holttőkeként szunyadoznak a bankok tresortjaiban. A pénz nem vesz el, csak kölcsönbe* adódik. Olyan kölcsönbe, amely a legszebb gyümölcsöt hozza: a hála és a jól teljesitett kötelesség érzetének kamatát. A világháboru alatt egyének, intézmények, hatóságok egyránt megmérődnek. S bizony az eljövendő békés idők kritikájának rostáján áthullanak azok, akik nem találtatnak sulyosaknak.

Az orosz háboru

— *Hivatalos.* —

Budapest, augusztus 16. **Orosz hadszintér.** *A Bugtól* nyugatra eső területen az oroszok üldözése gyorsan halad előre. A szövetségesek centrumában előnyomuló osztrák-magyar erők Bialától nyugatra a Klikavkán keresztül határolt területen az ellenségnek közvetlenül nyomában maradtak. József Ferdinánd főherceg hadosztályai tegnap este harcok közben *elérték a Bialától délre és nyugatra fekvő területet*, éjjel hidat vertek a *Krznán* és ma reggel átkeltek a folyón. Az ellenség utóvédjeit, ahol szembefordultak velünk, *megtámadtuk és megvertük*. Kövess tábornok csapatai az ellenséget a *Klikawka felső folyásán át üldözték. Biala* vidékén és *Breszt Litowszk* irányában számos kiterjedt tüzvész látható, *Vladimir Wolnyskinél*, a *Bug* keleti partján több helyen szilárdan megvetettük lábunkat, itt és Keletgaliciában a helyzet változatlan. *Höfer altábornagy.*

Berlin, aug. 16. A nagy főhadiszállás jelenti: **Keleti hadszintér:** *Hindenburg* tábornagy hadcsoportja: *Kownoi* előretolt állások ellen intézett további sikeres támadások alkalmával tegnap *1730 oroszt, köztük 7 tisztet elfogtunk.* Az orosz állások áttörése az eredményes nurzeci átkeléssel tökéletesen sikerült. Az ellenség az áttörés helyéről kiinduló nyomásnak és az egész arcvonalon megujitott támadásoknak enged és a *Narewtól Bugig terjedő összes állásaiból hátrál.* Üldöző csapataink elérték Branek magasságát s több mint 5000 fogoly jutott kezünkre. Nowogeorgiewsknél a védőket a várfőhöz közelebb vetettük vissza. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A balszárny az éjjel Prochiszyntől nyugatra kierőszakolta az átkelést a Bugon. A centrum és a jobbszárny tegnap délelőtt áthaladt Lesicen és Miondzyrdczen és a Tozona és Kukowska szakaszain (Drohiszyn és Biala között) ujabb ellentállásra talált, melyet ma virradatkor Losicetől keletre a szilézsiai Landwehrek támadásán megtört. Az ellenséget üldözzük. — Mackensen tábornagy hadcsoportja: Az üldözés tovább tart. Bialát és Slavatyczet elhagytuk. Windawatól keletre csapataink a keleti parton nyomulnak előre.

Cerskoje-Selóban.

Stockholm, aug. 17. Cerskoje-Selóban a cár állandó tanácskozásokat folytat magasrangu katonatisztekkel. A tanácskozások után fontos döntések történnek. Hir szerint a cár és Nikolajevics nagyherceg közt ellentétek vannak.

Cáfolat.

Bécs, *augusztus 17. A kormány erélyesen cáfolja a legifjabb korosztályok behivásáról szóló külföldi híreket.*

Tájékozatlan az orosz hadsereg.

Czernovitz, aug. 17. Zalesciki körzelében a napokban az orosz csapatoktól parlamentér érkezett a mi csapatainkhoz, aki az iránt érdeklődött, hogy igaz-e Varsó eleste. A parlamentér szerint ezt a tényt még a magasabb csapatparancsnokok előtt is elhallgatták. Az oroszok tehát titkolják csapataik előtt Varsó elestét.

Az olasz háboru.

Budapest, aug. 17. Hivatalos. Az olasz harctér. A tiroli arcvonalon az ellenség nehéz tüzérsége hosszabb szünet után ismét megkezdte tüzelését különösen azon erődeink ellen, amelyek a Tonale szorosnál, valamint a Cavaronei és folgarioi fennsikon fekszenek. Az olasz gyalogságnak a tonalei mü uton a Popena állás ellen Schluderbachtól délre Dreizinnen területén megkisérelt támadásait visszaverték. Ugyanígy meghiusultak a tengermelléki arcvonalon az ellenségnek Krnhól délre fekvő területen megujitott támadásai, valamint a doberdói fensik kiugró-része ellen intézett előretörései is. HOFER, altábornagy.

Velencét bombázta egy tengeri röpülőnk

Budapest, aug. 17. *Hivatalos jelentés: Hidroplánjaink egyike augusztus tizenötödikén délután Velence négy parti erődjére bombákat dobott, melyek egynek kivételével mind az erődökön belül robbantak fel. Röpülőink az üldözésre induló öt ellenséges repülőgép közül kettőt felszálláskor géppuskatüzzel visszafordulásra és leszállásra kényszeritett. Másik kettő rövid idő mulva felhagyott üldözéssel; míg az utolsó ellenséges repülő a mi gépünket egészen az isztriai tengerpart közelébe követte, ahonnét minden eredmény nélkül vissza kellett fordulnia. Hidroplánunk annak ellenére, hogy az ellenséges hadihajók és erődök hevesen lövöldözték, sértetlenül tért vissza. Flottaparancsnokság.*

Elsüllyesztett magyar-osztrák tengeralattjáró.

Budapest, aug. 17. Hivatalos jelentés: Az olasz jelentés szerint az U. III. jelzésü tengeralattjárónkat augusztus tizenkettedikén a déli Adrián elsüllyesztették. A tengeralattjáró naszád másodtisztjét és tizenegy legényét megmentették és hadifogságba vitték. *Flottaparancsnokság.*

A francia harctérről.

Berlin, aug. 16. Nagy főhadiszállás jelenti: **Nyugati hadszintér:** *Ammerweilertől* északra (Damerkirchtől északkeletre) a franciák részleges támadása állásaink előtt tüzünkben összeomlott.

A Balkáni államok.

Döntő minisztertanács Bukarestben.

Budapest, aug. 17. (A sajtóbizottság jóváhagyásával.) **Vasárnap Bukarestben döntő fontosságu minisztertanács volt.**

Athén, aug. 17. **Gunaris miniszterelnök a macedon képviselőknek kijelentette, hogy a görög kormány Szerbiával egyöntetüen visszautasitotta az antant jegyzékét. Görögország és Szerbia Bulgáriának nem engednek át egy tapotnyi területet sem.**

Róma, aug. 17. **A Stampa jelenti: Sonnino külügyminiszter, valamint az antant és a balkáni államok követei közt szakadatlan táviratváltás folyik.**

Athén, aug. 17. **A kamara megnyitásának napján Görögországban negyven helyen tartanak népgyülést az antant ellen.**

Meddig tart a háboru.

Berlin, aug. 12. (A hadi sajtóbizottság jóváhagyásával.) Moltke vezérezredes a háboru végéről a következőket mondta Emerson amerikai haditudósitónak: A háboru addig fog tartani, amig Amerika az antant-államoknak municiót szállit. Amerika nélkül az egyik fronton már be volna fejezve a háboru.

A szerbek kikaptak Albániában.

Lugano, aug. 12. A Giornal di Italia szerint a szerbeket a murditák több csatában megverték. A szerbeket most Alessszió irányában üldözik. Szkutarit sligha tarthatják tovább a szerbek.

Le Journal - amerikai kézen

Genf, augusztus 17. Sváb Károly amerikai milliárdos huszonhat millió frankért megvette a párisi *Le Journal* czimü lapot. A lap főszerkesztője Humbert Károly szenátor lesz.

Széll Kálmán temetése.

Budapest, aug. 17. Széll Kálmán volt miniszterelnököt, aki hétfőn hajnalban rátóti birtokán elhunyt, szülőfalujában délelőtt temetik. A holttestet a táplanfai családi sirboltba helyezik örök nyugodra.

Az oroszok Zalamegyében.

Irta: **Sipulusz.**

Sok tudósitást olvastam az orosz foglyokról, kik szerteszét az országban földjeinken dolgoznak. Ha ezeket a cikkeket ujságirók irták, többnyire hamis nyomra tévedtek. Nem tudtak megszabadulni Dosztojevszki, Gogol, Turgenyev stilizált, irodalmi parasztjainak igézete alól. A legigénytelenebb muszkában is sötét tekintetü novellahőst láttak, a ki el van nyomva, tür, szeret és szenved, de soha sem cselekszik, hanem csak busul. Ezeknél sokkal értékesebbek a gazdák levelei, mert ezek a maguk szemével nézték az embereket, s nem igyekeztek minden áron a muzsikot megtalálni, az érdekes és minden irodalmilag müvelt család asztalán helyet foglaló muzsikot.

Előttem fekszik egy levél, mely elmondja Komáromi bácsi látogatását az orosz foglyoknál. Komáromi, egy értelmes parasztgazda, helyesebben pógár, a kire most a balatonföldvári csolnakpark felügyelete és kezelése van bizva. Az öreg hirét vette, hogy Balatonfüred községében kilencven orosz fogoly dolgozik, s a kiváncsiság nagyon kezdte furdalni az oldalát. Egy napon aztán felült az egyik csónakra és átevezett Balatonfüredre. Ott meglátogatta az orosz foglyokat, s mikor hazajött, a következőképpen foglalta össze tapasztalatait:

— Olyanok azok, kérem, mint mink. Egyik kicsi, másik nagy, egyik szőke, másik barna. Különben azt mondják róluk, hogy csöndes emberek és szorgalmasan dolgoznak. A szőlőmiveléshez nem értettek, de azt is hamar megtanulták.

— Aztán mit beszélnek?

— Azon csodálkoznak, hogy itt a paraszt, milyen jó módban él és milyen jó dolga van. Hogy itt mindenkinek megvan a magáé. Ő náluk ha valakinek két tehene van, az egyik a cáré, ha valakinek két zsák buzája van, az egyik a cáré, — csak a munkát nem felezi meg velük senki, az egészen az övék.

Mostani sorsukkal meg vannak elégedve, általában elismerik, hogy jó nép lakik erre. Nem értik, hogy miért kellett nekik ilyen jó emberekkel háboruba szállani. De hát a cár akarta! A cár, a cár, ez minden beszédjüknek a vége és nagyot sóhajtanak utána. Aszongyák, hogy ha családjukat ide kaphatnák, bizony sohse mennének haza. Szereznének maguknak földet és a maguk urai lennének.

Azon is csodálkoztak, hogy erre a zsidók milyen gazdagok, ő náluk roppant sok a zsidó és nagyon szegény. A legtöbbnek se égen, se padláson nincs több pénze tiz-tizenöt koronánál és ezzel kereskedik és ezzel tartja fönn a családját.

— Hát onnan szöktek-e meg muszkák?

— Az egyik zsidó bérlőnél dolgozott hat muszka és egy megszökött közülök. Nem ment messze, valamelyik szomszéd faluban beállt egy parasztemberhez dolgozni. Persze megfogták és visszavitték a balatonfüredi községházához. A jegyző ur megkérdezte, hogy miért szökött meg, talán rosszul ment a dolga? Aszongya, hogy dehogy ment, nincs neki semmi baja, a kosztja jó, dohányt is kapott eleget, de még pénzt is adott neki a gazdája. És tiszta alsót, hogy legyen váltóruhája. Hát akkor miért szökött meg? Azért, mert odahaza a papja megeskette, hogy akárhova kerül az Isten rendeléséből, zsidónak nem fog dolgozni. A jegyző ur aztán megmagyarázta neki, hogy most ő nem civil, hanem katona, tehát a cár parancsol neki, nem pedig a pap. Igy hát az esküje sem érvényes. Erre aztán a muszka visszament az első gazdájához.

— Hát a katonáinkról nem beszéltek?

— Dehogy nem. Azt mondták, hogy itt faluhelyen még csak egy goromba szót se tapasztaltak és egyetlen mérges, veszekedő embert se láttak. Ugy látszik, a haragos, goromba embereket mind elvitték a háboruba. Okosan, mert az olyan tüzes, magával nem biró embernek a háboruban nagyon ja hasznát lehet venni. Nem is tagadták a muszkák, hogy ugyancsak féltek a mi embereinktől. Mig csak messziről lövöldöztek egymásra, addig nem volt semmi baj. De mikor a mieink azt kiáltották, hogy *hurrá* és rávetették magukat a muszkákra, — ezt nem tudták kiállani. Akkor rögtön eldobták fegyverüket és föltartották a kezüket.

HIREK

— **Nyugalomba vonuló táblai tanácselnök.** *Varga Nagy* István a pécsi táblai tábla tanácselnöke 40 évi szolgálat után nyugalomba vonul. Helyének betöltéséig a büntető tanács vezetését *Arnold* Sándor táblai elnök veszi át.

— **Kitüntetett kanizsai tiszt.** A hivatalos lap legujabb száma jelenti, hogy a király *Kleinfeld* Ignác 20-ik honv. gyezredbeli népfelkelő főhadnagyot az ellenséggel szemben tanusitott hősies magatartásáért a *Signum Laudis* szal tüntette ki.

— **Salamon százados halála.** Emlitettük már, hogy Salamon Ernő százados, a nagykanizsai 20 ik honvédgyalogezred tisztikarának egyik legszimpatikusabb tagja az orosz harctéren hősi halált halt. A harctérről érkezett hiradás szerint Salamon százados a tragikus pillanatban egy faházos házban tartózkodott. Ennek falán furódott át egy ellenséges golyó s nyomban kioltotta a reményteljes, fiatal életet. A nagyképzettségü tiszt előtt ragyogó karrier állt. Halálhire Nagykanizsán, amelynek uri társaságában a rokonszenves századost rajongásig szerették, mélységes részvétet keltett. A holttestet a gyászba borult család Kőszegre szállitja s az ottani családi sirboltban helyezteti örök nyugovóra.

— **Halálozás.** *Leitner* Henrik Letenye község régi, érdemes polgára szombaton délután 80 éves korában elhunyt. Hült tetemét hétfőn délután 4 órakor helyezték nagy részvét között örök nyugvóra a nagykanizsai izraelita sirkertben. Az egyházi gyászszertartást Neumann Ede dr. főrabbi tartotta s meginditó beszédben bucsuztatta el a halottat, akit kiterjedt rokonságon kivül kilenc gyermeke és hét veje gyászolnak. Az elhunytban dr. Villányi Henrikné és Leitner Ernőné urnők édesatyjukat siratják.

— **Révész Pál halála.** Megilletődött részvéttel jelentjük, hogy Révész Lajos munkásbiztositó-intézeti igazgató közbecsülésben álló családját pótolhatlan veszteség érte. — *Révész* Pál egyéves önkéntes tizedes a mult héten Zalescikiben ragályos betegségben kiszenvedett. Az ifju hős ezuttal harmad izben járt fön a harctéren. Örömmel tért vissza legutoljára is a harctérre, ahonnan szüleinek — akiket a jó fiu rajongásával szeretett, — lelkesedéstől, hevvágytól izzó levelet küldött. De jóleső hireket hoztak róla a visszatérő sebesültek is, akik elmondták, hogy az ifju katona hősiességével ismételten kivivta tőlebbvalói dicsérő elismerését s századparancsnoka hadaproddá való soronkivüli előléptetésre terjesztette föl. A rég megérdemelt előlépést nem érhette meg. A több hónapos harc fáradalmai nem tudták megtörni szivósságát; az ellenséges tüzzápor is megkiméltе életét, de végül alattomos kór lopózott szervezetébe s a frontról sulyos betegen szállitották Zalescikibe, a tábori-kórházba, ahol napokon át vivta haláltusáját. Voltak napok, amikor ugy látszott, hogy az ifju szervezet legyőzi a veszedelmes kórt s ilyenkor javulását örömteli sorokban számoltak be aggódó szüleinek a főlebbvalók. A javulás azonban csak látszólagos volt. Tegnap megérkezett a leverő hir: az ifju hős szenvedésének végett vetett a halál. A Révész-család mélységes gyászából sokan kérnek részt.

— **Gyászhir.** Ma kedden délután 5 órakor helyezik öröknyugalomra a helybeli izr. sirkertben özv. Schlesinger Ignácné született Weisz Róza, az Eötvös tér 1. sz. gyászházból. Az elhunytban Szegő Pál, a Hirsch és Szegő cég tagja édes anyját gyászolja.

— **Jótékony adomány.** Egy derék nagykanizsai iparos, *Ács* Ferenc Kossuth-téri csizmadia-mester 52 koronát adott át jótékonycélra cs. és kir. tartalék-kórház parancsnokságának. A parancsnokság köszönettel nyugtatja a nemescélu adományt.

— **A király születésnapja a cs. és kir. kórházban.** Emlitettük már, hogy a helybeli cs. és kir. tartalékkórházban őfelsége születésnapját ragyogó ünnepség keretében fogják megünnepelni. Az ünnepély délután öt órakor kezdődik, esti 8 óra után végződik s a főgimnáziumi kórház hatalmas udvarán fog lefolyni. Itt gyülekeznek majd az összes sebesültek, betegek a szabadban fölállitott asztalok körül, amelyeken ünnepi lakoma várja őket. A sulyos sebesültek hordágyakból élvezik végig az ünnepség pazar gazdagságu programmját, amelyen ünnepi beszéd, katona- és cigányzene, kivilágitás, tüzijáték, színielőadás és kabarészámok szerepelnek. A szintársulat szabad szinpadon a *Vörös ördögök* cimü darab egyes részleteit fogják bemutatni Izsó Miklós ügyvezető-igazgató átdolgozásában. Ez lesz az első alkalom Nagykanizsán, hogy sziudarab szabad szinpadon kerül bemutatásra. Értesülésünk szerint *Fränkl Mór* ezredorvos kórházparancsnok, akitől az ünnepség szép ötlete származik, a nagyközönségnek is alkalmat fog nyujtani, hogy a katonák százainak örömünnepében résztvehessen.

— **A szinház utolsó heti szenzációi.** A vezetőség oly gazdag és érdekes heti müsorral fejezi be hat hetes szinildényét, hogy nap-napután ujabb és ujabb meglepetésekben részesiti a kanizsaiakat. Ma kedden egy rendkivül bájos fehér vigjátékot látunk, amidőn „Az apja leánya" első bemutató előadása Fekete Rózsival a cimszerepben kerül szinre. Szerdán Kondrát Ilona bucsufelléptével, a világhirü „Csodagyerek" rendkivül kacagtató, pikáns nagy bohózat (felnőtteknek adatik, amelyben a közönség soha ki nem fogy a kacagásból. Csütörtökön lesz a hét legérdekesebb szenzációja, amennyiben az általánosan közkedvelt, a kanizsaiak rokonszenves, veterán, már nyugdijazott művésze, az öreg Károlyi tata lép fel „A cigány" cimszerepében. Pénteken a katona nap miatt nem lesz előadás. Szombaton Gózon Béla bucsufelléptével „A két jómadár" uj vigjáték kerül szinre. Vasárnap utolsó előadásul „Ferencz József azt izente" adatik.

— **Bornyilvántartási** könyvek, hivatalos előirás szerint kaphatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— **A gazdasági egyesület közgyülése.** A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület augusztus 23-án délelőtt tiz órakor Keszthelyen rendes közgyülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Jelentéstétel a háborus állapotokkal vonatkozásban álló gazdasági intézkedésekről. 2. Jelentés a rézgálic kiosztásának eredményéről. 3. Elhunyt választmányi tagok helyének betöltése. 4 Inditványok. — Előzőleg, délelőtt 9 órakor a Központi Mezőgazdasági Bizottság tart ülést. Ennek tárgya: 1. Az 1916-ik évi költségelőirányzat összeállitása. 2. Községi apaállatsegélyek összeállitása. 3 Inditványok. A közgyülés s a bizottsági ülés a városháza tanácstermében lesz.

— **Az erdők vágása.** Egymásután érkeznek a kormányrendeletek, melyek odairányulnak, hogy a hatóságok hivják föl az erdőbirtokosokat tüzelőfa készletek fölhalmozására. Az üzemtervektől eltérőleg is szabad, sőt kell is az erdőkben fákat kivágatni, mert előreláthatólag nagy mennyiségü tüzelőanyagra lesz szükség. Minden esetben, a mikor a megállapitott üzemtervtől eltérőleg akarja a tulajdonos erdeiben a favágást eszközöltetni, a földmüvelésügyi kormány előzetes engedélyét kell kérni. Igy most is, e rendkivüli erdővágatáshoz is, megkivántatik a kormány-hatósági engedély. Az erdőbirtokosok a reájuk nézve illetékes kir. erdőgondnokságnál adják be folyamodványukat. A kérelmek soron kivül nyernek elintézést. A vágatásra vonatkozó fakészletek bejelentését elrendelő, kormányrendeletet a vármegye alispánja a jövő héten teszi közzé a vármegyében.

— **Lakkbronz** mindenféle tárgyakbronzirozására 1 doboz ára 80 fillér. Fischel Fülöp Fia könyv- és papir-kereskedésében kapható.

— **Madarak és fák napja.** Hogy az Országos állatvédő egyesület kellő adatokat nyerhessen a madarak és fák napjának ez idei megünnepléséről, az illető elemi népiskolák tanitói illetve tanitónői sürgősen közöljék a tanfelügyelőséggel, megünnepelték-e az iskoláikban a jelzett napot s ha nem, jelentsék be annak okát.

— **Uradalmak figyelmébe.** Üres marhasó zsákokat jó állapotban minden mennyiségben beválltunk *Hirsch* és *Szegő* sónagykereskedők Nagykanizsán.

— **Tábori posta.** A posta és távirda Igazgatósága 1915 május hó 25-én a postahivatalokhoz intézett rendeletében előirja, hogy a jövőben a táborba szóló 350 grammos küldemények erős papirlemezbe csomagolandók és zsineggel átkötendők; tehát gyenge papirburkolatokat és papirzacskókat a posta nem továbbit. Ezek alapján ajánlom tábori postadobozaimat, mely az előirásnak minden tekintetben megfelel. A tábori postadoboz ára 28 fillér darabonként és *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán kapható.

A Melczer féle házban lévő müórás és látszerész üzletemben megérkeztek a legujabb órák és látszerek, melyek legjutányosabban árusitandók el, *Szivós Antal* müórás és látszerésznél, Kazincy-utca 3. (Vasuti-utca).

— **Hadimenetrend budapest—prágerhofi vonalon:**

Póstavonat I. II. III. oszt.

Budapestről indul	este	10·41
Érk. Székesfehérvár	reggel	4·16
„ Siófok	„	9·02
„ Balatonszentgyörgy	délben	1·18
Érkezik *Nagykanizsára délután*		4·01
Nagykanizsáról indul:		
Budapest felé	reggel	4·34
Érk. Balatonszentgyörgy	„	7·24
„ Siófok	d. e.	11·59
„ Székesfehérvár	d. u.	2·59
„ Budapest d. v.	este	10·01
Nagykanizsáról indul:		
Prágerhof felé	délután	5·19
Érk. Murakeresztur	este	6·04
„ Csáktornya	„	8·16
„ Prágerhof	éjjel	12·06
Prágerhofról indul	este	8·51
Érk. Csáktornyára	éjjel	12·03
„ Murakereszturra	„	2·40
Érkezik Nagykanizsára	reggel	3·16

Élelmezési vonat III. oszt.

Budapestről indul	reggel	4·41
Érk. Székesfehérvár	d. e.	10·15
„ Siófok	d. u.	3·02
„ Balatonszentgyörgy	este	7·18
Érkezik Nagykanizsára	este	9·57
Nagykanizsáról indul:		
Budapest felé	d. u.	2·10
Érk Balatonszentgyörgy	d. u	5·—
„ Siófok	este	9·35
„ Székesfehérvár	éjjel	12·35
„ Budapest	reggel	7·37
Nagykanizsáról indul:		
Prágerhof felé	este	11·16
Érk. Murakereszturra	éjjel	12·08
„ Csáktornyára	„	2·16
„ Prágerhofra	reggel	6·06
Prágerhofról indul	„	6·27
Érk. Csáktornyára	„	9·39
„ Murakereszturra	délben	12·16
Érkezik Nagykanizsára	„	12·52

TARCSA-GYÓGYFÜRDŐ
Vasmegyében.
(A magyar Franzensbad.)
Specziális női és szivgyógyfürdők.
Hidegvizgyógyintézet. Világhiru vasalápja a franzensbadival egyenértékü, sőt a marienbadit jóval felülmulja és hazánkban a legjobb. Természetes szénsavas fürdők. Glaubersós-vasas és lithiون-tartalmu alkalikus sós források. Páratlan gyógyhatásu: vérszegénység, cukor, hugyszavas diathesis, idegbajok, ischias, hólyag, emésztési és légzőszervek hurutos bántalmai ellen is. Fürdőorvosok: dr. Bartha Kornél, v. tanársegéd és dr. Gilleck Gyula. Évad junius 10.-től szeptember 15.-ig, esetleg végig. Vasut-, posta-, távirda- és telefon-állomás. Villanyvilágitás, fenyvesek. — Kivánatra prospektus.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
távollétében a szerkesztésért felelős:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Egyed

Lőporfüstben.

Agyupárbaj a doberdói fennsíkon.

Abban a városkában, ahol a körülfekvő csapatok parancsnoksága székel, késő nyíló lila akác és vadszőlő lepi el a kis olaszos házak falát, bejáróját, kerítését, ablakait. A legnagyobbik ház kapuja mellett hosszu fehér asztalnál a törzskar tisztjei üldögélnek, amig el nem szólitják sietős ordonánczok. Az ejtőernyős most jön ki, hogy megadja utasitásait to vábbi utam dolgában.

— Habár szünőfélben van a nagy támadás, sok érdekeset fog tapasztalni ott fent, ahonnét elláthat az egész harctér felett. Nehéz sziklás uton kell majd felkapaszkodnia. Gondoljon majd derék katonáinkra, akiknek ez folytonos és mindennapi utjok. Talán robban a közelében egy gránát is, ha majd latin gyilkos porzáról, megint csak bőszinkre gondoljon, akik hetek óta és jóval közelebbről tűrik. Magyar, dalmát, tiroli, egyik különb a másiknál . . .

Egyideig kocsi vitt a fehér országuton, mindig közelebb az ágyuszóhoz. Miközben a tenger felé jártunk a eltűntek a gradói lagunák a távolabbi Aquilea tornyával, ahonnét a törpekirály lesi Görz elestét immár harmadik hónapja, ki kellett szállnunk, mert a kocsi fehér vászonfedele túlságosan megkönnyitette volna a szemkőzt, a mocsarasban épitett „batteriák" dolgát. S igy hat fokkenő déli hőségben, merednek kapaszkodón fölfelé, görönggyűrt sziklaélre ugrálva, agyonkinlódva a folyton vigyázva, hogy eltakarjon az olasz megfigyelő sasszeme előtt törpefenyő, borókabokor s meg ne akasszon, össze ne verezzen a drótháló, spanyol lovag. Végre fent vagyok valahol, ahonnét szemeimre már nincsen feljebb s a vezető tiszt azt mondja:

— Helyben vagyunk.

Hol? Hiszen előttem sürü facsoport, nem látok el se jobbra, se balra, aztán hol az üteg és hol a megfigyelő? Két lépést vezetnek még előbbre, le kell hajtani a derekam, hogy az ágak közt átvergődjem és egyszerre csak egy galyakból összetakolt fal előtt állok, amelynek ugy közepétől kerek nyilás van. Onnét látni ki a tájra.

Megelevenedett térkép fekszik előttem távol hegyeivel, közelebb domboczkáival, erdőivel, kopár háttal, csőstös folyóival. Mindez, nehéz fennsik, mélyen alattam. A fóhadnagy látcsövét kinálja. Minek ide látcső, szabad szemmel ellátni végig és jobban esik nem postrólponira, hanem egyszerre lopni be irisszembe az egész csodás szépséget. Hat ez az a bizonyos doberdói fennsik itt előttem, amelynek tömeghalál kellett, hogy érvényre jusson? Rubbiánál kezdődik a látóhatár északon, az első emelkedés a Monte San Michele-é, ezt lankás követi, megint domb, mögötte nagyobb háncsoport látszik ide, ez maga Doberdó. A háttérben párhuzamos emelkedés, a tetején a sagradói várrom. Elől déli irányban két magaslat, az egyik kopár egészen, ez a Monte Cosich, a másiknak feketelombos az oldala, a Rocca. Aztán sötét egy nagy gyárépületig, a monfalconei telepig, amelynek magas kéményeit uralja az alatta elterülő lapály egészen az Isonzó csikjáig. A domblécon innen barátságos völgy, szántások, szőlők, kővel kerített gyümölcsös, nádfedelű csőszkunyhó.

Az Isonzó túlsó partjáról, amely majdnem párhuzamosan halad az egész fennsik szélével, Sagrado, Villa Vicentina és San Canziano irányából, aztán meg egészen délfelől, onnét, ahol az Isonzó belejegyi pályafutását, a Sdobba mocsaras vidékéről percről-percre nagyobb erővel és sűrübb egymásutánban dörög át az ágyu. A fennsik északi pontjait lövi a tüzérség. A San Michele fölött szakadozott bárányfelhőcsoport himbálódzik a légben, egyszerre tizenöt kékcinálló kerek fehér gomolyag, tekintélyes 28-as mozsarak shrapnelljei. Gránátgejzirek folytatják a tüzáscot, egy helyütt meg is gyuladt a száraz harasztt, mesterig elfűtül feketepiszkos szálya. Aztán véges-végig csupa shrapnell-foszlány, amelyet Monfalcone alól küld a tékozló olasz.

És mi? Mi nem bántjuk? — kérdem majdnem idegesen a megfigyelőt. Majd rá kerül a sor! — mosolyog fölényesen. Aztán rákerült sorra tényleg. A hangját, mert elég messziről jött, alig tudtam volna megkülönböztetni annak a lövegnek a füstfelhőjét, azt megismertem mindjárt, mert felül fehér, alul rózsaszinü. Vajjon ott van-e a lövöldöző ellenség? Ugy kell lenni, mert a hatodik vereszége felső után az oszlásnak egész fehérek helyébe ide már nem jött több. Még egy-két teljes üteg-salve Sdraussina irányában s a Monte San Michele fölött egyelőre békesség van.

KIADÓ

Kotor, Zalamegye, 38 év óta fenálló üzlethelyiség 2 szobával megfelelő raktárak nagy udvar és kerttel *1915. szept. hó 15-re.* Felvilágositással szolgál özv. POLLÁK LIPÓTNÉ, Kotor.

Keresek november 1-re

egy 3 szobás lakást

mellékhelyiségekkel, lehetőleg közel a város központjához. — Ajánlatokat kérek a „Zala" kiadóhivatal utján.

Kisasszony irodai gyakorlattal felvétetik. HIRSCH és SZEGŐ czégnél.

Mosónő kerestetik

falura, aki férfi ingeket vasal, azonnali belépésre. — Cim a kiadóhivatalban.

Egy asszony

kisegitő szakácsnénak ajánlkozik vidékre is megy.

Kevésbé használt

hálószobabutor

és egy **ebédlőasztal** megvételre keres tetik — Bővebbet ASZTALOS BÉLA virágkereskedésében.

Osztrák-Magyar Vörőskönyv
:: Diplomáciai ügyiratok ::
Ausztria-Magyarországnak Olaszországhoz
való viszonyáról az 1914. évi julius hó 20-tól 1915. évi május hó 23-ig terjedő időben.
A hivatalos kiadás teljes szövege
Ára 1 kor. 50 fillér,
postán küldve 1 K. 80 fill
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papirkereskedése Nagykanizsán

Mindennemü cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelszerelések, Gyulay táska, orvosi táska, gamaschni, övszij,

esőköpeny, hátzsák

:: a legjobb minőségben kapható ::
Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában, Fő-u., városi bérpalota.

Levélpapirok

óriási választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papirkereskedésében

Nagykanizsán.

Még raktáron lévő

ZONGORÁIMAT

és egyébb hangszereket leszálitott áron kiárusitom és bérbe adom. Bischiztky M., zenetanár (Csengery utca 39.)

Keresek 2—3 szobás lakást

valamint egy nagy és tiszta raktárhelyiséget, mit műhelynek használhatok. Közelebbi felvilágositást Hirschler Testvérek cég nyujtanak. 12580

Nyári blouzok

10—40% olcsóbban kaphatók

BARTA ÉS FÜRST

divatáruházában Fő-ut Első m. ált. bizt. palotában. Az idény előrehaladottsága miatt selymek, grenadinok, epponzok, női kabátok, fehérnemü jutányos áron szerezhető be.

Szabadalmazott és törvényesen védett

VETŐMAG-csávázószer

„Antispora-Vita"

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapitották, hogy az „Antispora-Vita" az összes vetőmagfélék, de első sorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett buzának csávázására a **legmegfelelőbb**, és igy a mezőgazdaságban **nélkülözhetetlen.** **Kilója 1 K 40 fill.**

Részletes ismertetővel és használati utasitással szolgálnak a vezérelárusitók

Schwarz és Tauber nagykereskedők

Nagykanizsán

Minden kereskedőnek érdeke,

hogy üzleti nyomtatványai izléses kiállitásban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak igy lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelme üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA

≡ **készitse el.** ≡

TELEFON 78.

A Zala-nyomda a **legmodernebbül** berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

A közeledő 1915/1916. tanévre

ajánlom a t. helybeli és vidéki szülők szives gyelmébe, hogy gyermekeik részére szükséges tankönyveket és tanszereket már most vásárolják meg, vagy rendeljék meg mert a mostani állandó késedelmes szállitások mellett, később csak nehezen, vagy egyáltalán nem szerezhetők be, ami a tanulóra csak nagy hátrányal lenne.

Ajánlok használt iskola könyveket is: melyek a Főgymnázium, Felső Kereskedelmi, Polgári leány és Polgári fiu iskolák részére a megállapitott hivatalos jegyzék szerint kifogástalan tiszta állapotban bekötve félárban most kaphatók.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében,

Nagykanizsa, (Kazincy-utca.)

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

cserépkályhák

átrakását, javitását, rossz füllőket

könnyü fütésre jótálással vállalok.

Uj kályhák mindenszinben jutányos áron kaphatók:

ZISKÓ ÁDÁM

agyagkályha készitőnél, Vörösmarty-u. 65.

Most jelent meg két a háborural foglalkozó irodalmi mü és pedig

Fehéri Armand könyve A nyugati harcztérről

Ára 3 korona. — továbbá

Franyó Zoltán könyve A kárpáti harczokról

Ára 3 korona.

FEHÉRI ARMAND német és magyar lapok megbizásából és a német főhadiszállás különös engedélyével bejárta a nyugati harctér legkritikusabb pontjait és érdekfeszitő leirásokban ismerteti a németek csodálatraméltó küzdelmét a francia és a flandriai csatatereken. Könyvében különösen érdekelni fogja közönségünket, az osztrák-magyar harmincad és felső ütegek diadalmas szereplésének leirása a belga és francia erősségek ostrománál.

FRANYÓ ZOLTÁN a saját élményeit irja le könyvében, ragyogó irodalmi formában. Részt vett a kárpáti harcokban, melyekben elvérezett az orosz hadsereg negyrésze és amely harcokról eddig oly kevés részletet ismerünk. Franyó könyve az igazmaz való részletek tömegét nyujtja, ahogy bujtársival ő azokat átverekedte és átszenvedte.

A könyvek Nagykanizsán **FISCHEL FÜLÖP FIA** cégnél rendelhetők meg. — Vidékre mindegyik könyv; bár 20 fillér portódij küldend.

MEGHIVAS.

A FRANZ LAJOS ÉS FIAI GŐZMALOM ÉS VILLAMOS ÜZEM RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSA

1915. szeptember hó 3-án délelőtt 9 órakor tartja meg a vállalat telepén lévő igazgatósági épület tanácstermében

V. évi rendes közgyülését,

melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Kiküldése egy jegyzőnek a közgyülési jegyzőkönyv vezetésére és két részvényesnek a közgyülési jegyzőkönyv hitelesitésére.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a zárszámadások és az évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság felmentése.
3. A felügyelő bizottság tiszteletdijának megállapitása az 1914/15-iki üzletévre.
4. A tiszta nyereség felosztása feletti határozathozatal.
5. A sorsolás folytán kilépő ujnépi Elek Ernő, Warton Rikárd és Wirth Henrik igazgatósági tagok helyett három uj igazgatósági tagnak öt évre való megválasztása.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Az elsőrendű részvényesek 31. §-a értelmében a kilépő igazgatósági tagok ujból megválaszthatók.
Az alapszabályok 19. §-a értelmében csak azon részvényesek szavazhatnak, a kik részvényeiket legkésőbb három nappal a közgyülés megtartása előtt a vállalat pénztárában, vagy a Magyar Agrárbank Részvénytársasागnál Budapesten vagy pedig a K. k. gyü. Statthalterei Kassa-Bécsi Osztrák-Magyar Bankban letétbe helyezik.

13 éves erős, kifejlett fiamat, ki több osztályt végzett nagykanizsai **iparoshoz óhajtanám tanulónak adni.** Cim Koplár István földmüves Somogyszentmiklós.

Járványos és fertőző betegségek ellen a legbiztosabb óvszer — az erősen szénsavas —

Pécsi Tettye forrásviz

— a legkellemesebb izü —

asztali és borviz.

Állandóan palackcserével és patentzárós palackokban kapható is igy

háztartásban a legolcsóbb

Főelárusitás: **SZABÓ ANTAL** füszer és csemege üzletében Nagykanizsa.

A ZALA kishirdetései

a legjobb alkalmat kinálják minden adás-vételi ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha **kis hirdetést közöltet** a Zalában.

Egy hirdetés ára 20 szóig 1 korona.

Vidékről a kis hirdetés postautalványon küldendő be

Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. adandó fel.

A kis hirdetések mindig előre fizetendők.

Czoczek és Dolezsál festő vállalat

NAGYKANIZSA MAGYAR-UTCA 23.

Üveg cimtáblák, honi és külföldi faerezések, márvány utánzatok. :: Épület, **szobafestés** butor, üzletberendezés **mázolás,** fényezés. Művészi szinérzékünk, magasan fejlett izlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégitik. Árajánlatok, szines vázlatrajzok, felszólitásra **dijtalanok.**

Nyomatott a Vidéki Hirlapkiadó „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 18. szerda. 188. szám

KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA SUGÁR-UT 4. SZÁM

TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

A magyar nemzet hármas ünnepe.

Az első magyar koronás királynak, Szent Istvánnak napja, ezt megelőzőleg a most élő „legelső magyar ember"-nek, I. Ferenc Józsefnek 85 ik születése napja, még előbb a trónörököspár Budapesten időzésének napjai nemcsak naptárszerűleg esnek közel egymáshoz, hanem jelentőségben és érzelmi összefonódásban is oly kimagasló egységgé tömörülnek, hogy méltán lehet ezeket az egymásra következett napokat egy névvel hármas ünnepnek nevezni. A 915 évvel ezelőtt királysággá lett Magyarország nemzeti hármas ünnepének. Kilencszáztizenöt év óta sokszor bebizonyosodott, de soha erősebben nem, mint éppen e mai nagy időkben, hogy mennyire igaza volt Szent István királynak, mikor országunk sorsát bölcs előrelátással a nyugati művelődéssel és polgáriasodással való közösséghez kapcsolta Viszont a nemzet is, életösztönének sugallatára, bölcsen cselekedett, hogy hű maradt első akaratához: haladását a nyugati civilizáció irányához szabta és soha egy pillanatra el nem tántorodott a monarchikus államformától A kulturában való haladása pedig soha nagyobb lendületű nem volt, mint 1867. óta idáig, viszont Szent István király koronájának gyémántjai se tündökö tek soha fényesebben, mint ebben a korban, melyet I. Ferenc József korának nevezünk. Az agg király serdülő ifjuságától férfi korának deleig sürü megpróbáltatások és csalódások utján jutott el ahhoz az elhatározó fordulathoz, hogy a haza bölcsét, Deák Ferencet színe elé hivassa, tanácsait meghallgassa s azok szerint uralkodjék. Azóta, mint legalkotmányosabb magyar király, hosszu, szép élete utján saját maga gyüjtött annyi bő tapasztalatot, hogy azoknak gazdag tárházából dusan juttathat az oldala mellett álló ifju királyhercegnek, trónja örökösének. A „kisebbik király" tehát a legjobb iskolában van Meglátszik ez Károly Ferenc József főherceg pár napos itthon tartózkodásának mindama jelenségein, a melyekről a nyilvánosság is tudomást szerzett. Az ifju főherceg e kevés idő alatt is egyre erősebb kötelékekkel füzte magát a nemzet szivéhez. Jól esett látnunk és éreznünk, hogy komolyan akar bennünket megismerni, nemcsak ugy a vasuti szalonkocsi ablakából. És miután megismert, meg is becsül bennünket. Nem vesz csak ugy félvállról, hanem igaz vonzalmat érez és mutat irántunk. Kereste az alkalmat, hogy megismerkedjék nemzetünk nagyjaival, társadalmi életünkkel, békés intézményeinkkel, hazánk természeti szépségeivel és — történelmével Ezért járt Esztergomban is, első királyaink koronázó helyén s jött lefelé a Dunán Visegrád alatt. Kereste nagy asszonyunknak lábai nyomát: elment a Széchenyi hegyre, kint járt Gödöllőn . . . Mindezek aprólékosságok, de éppen ezek mutatják, hogy a trónörökös megismerni és megkedvelni jött bennünket. Ilyképpen mindent összefoglalva, az első magyar királynak, a most dicsőségesen uralkodó és a majdan jövendő királynak hármas ünnepnapjai annak a boldog megelégedésnek hangulatát költik fel bennünk, — hogy a „Szent Jobb" és I. Ferenc József bölcsessége valóban jó utra vezették a nemzetet s ez az ut egyre virágosabb, egyre gyümölcstermelőbb tájak felé halad.

Az orosz harcztérről.

Kovnó ostroma. — Tizezer uj hadifogoly. — 260 ágyu és 13 géppuska a legujabb zsákmány. — Novogeorgievszk körül.

Budapest, aug 17. Hivatalos. A szakadatlanul hátráló ellenség heves üldözése közben azok a császári és királyi csapatok, amelyek *Arz altábornagy* parancsnoksága alatt állanak, *Dobrinkdig* (20 kilométernyire Breszt Litovtowszktól délnyugatra) nyomultak előre. A magyar honvédség visszavetett egy orosz utóvédet, amely *Piszcac* mellett állást foglalt. A *József Ferdinánd* főherceg vezérlete alatt álló erők a *Bug* mellett *Janov* felé nyomulnak előre. *Kövess tábornok Konstantinov* vidékén az ellenséget a *Bugon* tul vetette vissza. Az *Alsó-Bugtól* északra szoros kapcsolatban német lovassággal osztrák-magyar lovasság harcol. *Vladimir-wlynskij* mellett és a keleti galiciai arcvonalunkon nyugalom uralkodik. *Höfer.*

Berlin, augusztus 18 *Hindenburg* tábornagy hadcsoportjának *Kupischky* környékén folytatólagos további harcok is sikeresek voltak. *Hatszázhuszonöt hadifogoly* (köztük három tiszt) és három géppuska jutott kezünkre. *Eichhorn* vezérezredes hadseregének *Litzmann* tábornok vezetése alatt álló csapatai *Kowno* délnyugati arcvonalának a Njemen és Jesia között fekvő *erődeit rohammal elfoglalták.* Több mint *négyezerötszáz oroszt* foglyul ejtettek és *kétszáznegyven ágyut* és nagyszámu egyébb hadiszert zsákmányoltak *Scholtz és Gallwitz* tábornokok hadseregei folytonos harcok közepette az ellenséget keleti irányban megint visszavetették *Ezernyolcszáz oroszt*, köztük tizenegy tisztet elfogtak, *egy ágyut* és *tiz géppuskát* zsákmányoltak.

Nowogeorgiewsky északkeleti arcvonalán egy nagy erődöt és két térközművet rohammal elfoglaltunk. Az arcvonalnak csaknem összes többi részein sikerült az ellenséget továbbra visszavetni. *Kétezeregyszáz* foglyot ejtettünk, *tizenkilenc ágyut* és egyébb hadiszert zsákmányoltunk. *Lipót bajor herceg* és *Mackensen* tábornagyok hadcsoportjai *további győzelmes előrenyomulásban vannak.* Az orosz hadvezetőség augusztus tizenhatodiki hivatalos jelentésében azt állitja, hogy augusztus tizenharmadikán Dunajownál Zlota-Lipa mentén orosz elővédek két sor német lövészárkot elfoglaltak és ezek védőit lekaszabolták. Ott harcoló saját csapataink előtt csak egy orosz járőrváltozás ismeretes augusztus tizenkettedikéről tizenharmadika virradó éjjelről, amely teljesen meghiusult s amelynek alkalmával az ellenség négy halottat és két sebesültet hagyott állásaink előtt és amely nekünk veszteséget nem okozott.

Az oroszok nem bizoak Pétervárban.

Kopenhága, aug. 18. Az orosz kormány megparancsolta a kormányzóknak, hogy a veszélyezett helyekről az értéktárgyakat ne Pétervárra, hanem Moszkvába szállitsák.

Kétmillió orosz hadifogoly

Berlin, aug. 18. A Frankfurter Zeitung jelenti, hogy a Németországban és Magyarország-Ausztriában lévő orosz hadifoglyok száma meghaladja immár a kétmilliót.

Az olasz háboru.

Az *olasz* nehéz tüzérség tüzelése *tirolt* erődeink ellen tegnap egész nap tartott. Azokat a gyengébb ellenséges gyalogsági osztagokat, amelyek a *Wal-Sugarnban Czrzanowig* (Borgotól észak keletre) jutottak előre, *Paro patakon* át visszavetettük. A *tengermelléki* arcvonalon az olaszok nagyobb erőkkel tovább folytatták az előretöréseket *a Krn* és *Tolmein* közötti állásaink ellen, de mindenütt véresen visszavertük őket. A *doberdói* lensik tegnap délután ismét elég heves ágyutüz alatt állott. *Höfer, altábornagy*

A francia harctérről.

Berlin, aug. 17. A nagyfőhadiszállás jelenti: Ostende előtt tengerparti ütegünk három ellenséges torpedó zuzói elüzött. A keleti Argonneokban La Fille Mortendi egy francia árkot elfoglaltunk. Rapanwendi egy angol repülőgép kezünkre került. Utasait, két tisztet elfogtunk.

A francia elnök lemondással fengegetőzik.

Schweningen, aug. 18 *Poincarré elnök közölte a radikális-pártok vezéreivel, hogy abban az esetben haladéktalanul lemond a köztársasági elnökségről, ha a radikálisok a Viviani-kormány megbuktatását kierőszakolnák. A döntést e hét végére várják.*

Az antant megállapodása a Dardanellákra.

Bécs, aug. 18. A Wiener Allgemeine Zeitung közli: A franczia-angol-orosz szerződésnek utolsó pontja, amelyet a Dardanellákra vonatkozólag kötöttek, igy szól: A Dardanellák elfoglalása esetén Oroszország kötelezi magát, hogy ellenszolgáltatásul legkésőbb március elsejére bevonul Berlinbe.

A balkáni válság.

Berlin, aug. 18. (A hadi sajtóbizottság jóváhagyásával.) Diplomáciai körök véleménye szerint Szerbia most már nem fog a rideg visszautasitás álláspontjára helyezkedni az antantnak azon követelésével szemben, hogy Macedóniát átengedje Bulgáriának. A válasz kitérő lesz, hogy ezzel, ebben a kérdésben időt nyerjen a szerb kormány. Ha Pasics nem kapná meg a szkupstina vagy a korona hozzájárulását az antanthoz intézendő válaszjegyzékhez, lemondana.

Nis, aug. 18. Pasics tegnap párthivei gyülésén ismételte az antant elhatározását a Bulgáriának adandó kompenzációkról. Pasics kijelentette, hogy az antant a kedvezőtlen helyzet dacára is folytatja a háborut, de a sikerhez okvetlenül szükséges Bulgária megnyerése. Az ülésen e kijelentések után nagy vita keletkezett. A többség amellett döntött, hogy az antanttal a jóviszonyt fönt kell tartani. Szófiában azt hiszik, hogy az antant Szerbia válasza után azonnal ujabb jegyzékkel áll elő Bulgária megnyerésére.

A görög kormány lemondott.

Budapestről jelentik a hadi sajtóbizottság jóváhagyásával: *A Frankfurter Zeitungnak jelentik Athénből*: A Gunarisz kormány benyujtotta lemondását.

Athén, aug. 18. (Hivatalos) A király a Gunarisz-kabinet lemondását elfogadta és a kormányválság dolgában Venizelosz volt miniszterelnököt, — akit az antanthoz való barátsága buktatott meg, — holnapra magához rendelte.

Hadi érdemkereszt polgárok részére.

Bécs, augusztus 18. Őfelsége Tisza István gróf miniszterelnökhöz és Burián István báró külügyminiszterhez intézett kéziratában tudatja, hogy polgári hadi érdemkeresztet alapitott. Az uj érdemkeresztet polgári téren önfeláldozó odaadással teljesitett kitünő szolgálatok elismerésül adományozza a király.

A király születésnapja

Bécs, aug. 18. Frigyes főherceg, a magyar és osztrák hadak főparancsnoka a harctérről ide érkezett, hogy felségének szerdán tolmácsolja a hadseregi hódolatot. A főparancsnok még ma visszatér a frontra.

Budapest, aug. 18. Weiss Manfréd tábornagyőrse a király születésnapja alkalmából 750 000 korona alapítványt tett tábornok katonák számára létesitendő szanatórium céljára.

HIREK

NAGYKANIZSA HÓDOLATA A KIRÁLY SZÜLETÉSNAPJÁN.

Szent István ragyogó koronájának örököse, a legalkotmányosabb magyar király, *I. Ferenc József* a mai nappal 86-ik életévébe lépett. Ezen a magasztos évfordulón a hü magyar nemzet rajongó lelkesedése, hálás szeretete veszi körül az agg uralkodót, a martir-szenvedések által szentté avatott királyt. Vajha adná a magyarok örök Istene, hogy a világháboru dulásain s az ellenség álnokságain keresztül szent aggastyán bánatos lelke vigasztalódást találna az ő népeinek imádatos ragaszkodásában. A sorsnak keserü csapása, hogy a világ legbékésebb uralkodójának kell a világ legnagyobb háboruját megvivnia. De habsburgi Ferenc József megnyugvását találhatja abban, hogy a borzalmas dulást rákényszeritették s koronájának fényéért, hatalmának, országai határának csonkitatlanságáért, népeinek békéjéért, boldogságáért, létéért kellett kardot rántania. Az a bámulatos lelkesedés, amellyel népei hadba szállitak, igazolja, hogy összes alattvalói átértették, átérezték, hogy másképen nem cselekedhetett. A történelem igazolása sem maradhat el. Az itélet kész: I. Ferenc József a népei érdekében cselekedett, amikor irtózó lélekkel, fájó szivvel kimondta az utolsó szavakat: „Mindent jól megfontoltam" . . . Az ellenség irigysége kapzsisága, ádáz haragja mindenétől megakarta rabolni az agg uralkodót. Népek, amelyek az jóságos, gavalléros támogatásából lettek nagygyá, — ellene fordították kardjukat. De az igazságos Isten nem hagyta el az igazságos királyt. Eddig a béke olajágából hajlitott korona övezte a fölkent királyi főt. Most hős magyar hadai harctéri babérokból fonnak feje köré hervadhatlan koszorut. Koronája fényesebb, hatalma kiterjedtebb, szilárdabb, mint eddig volt. Engedje a magyarok Istene, hogy a fegyverrel kivivott béke áldásait még soká élvezhesse megnyugodott lélekkel, friss emlékezéssel . . .

*

Nagykanizsa lojális közönsége ez évben fokozottabb érzésekkel ülি meg a király születésnapját. Kedden este a magánházakat és középületeket ráprázatosan kivilágitották. Majd a katonaság zenés takarodót rendezett. A katonazenekar a honvéd és Landwehr-legénység kiséretében bejárta az utcákat és a katonai parancsnokok lakása előtt szerenádot adott. Szerdán hajnalban zenés ébresztő volt. Ma az ünnepi istentiszteletet megelőzőleg a cs. és kir. tartalékkórház udvarán sátor alatt tartottak tábori misét, amelyen az összes sebesültek, betegek résztvettek. Megható volt a cserfaleveles sapkában fölvonuló sebesültek katonásan lépkedő hatalmas csoportja. — Délelőtt fél 10 órakor ünnepi istentisztelet lesz a Szentferencrendi templomban, amelyen a város hatósága, az állami hivatalok fejei és a katonaság is részt vesz. A zsidó templom ünnepélyes hálaadó istentisztelete délelőtt tizenegy órakor lesz, amelyen az ünnepi beszédet Neumann Ede dr. főrabbi tartja. A köz- és magánépületeket már a korareggeli órákban lobogódisz ékesitette. Délután — amint már emlitettük — a cs. és kir. tartalékkórház rendez a katonaság bevonásával nagyszabásu ünnepséget, amelyen az érdekelteket is szivesen látja a kórházparancsnokság.

—

— **Kitüntetés.** *Pacsner* Vilmos a 20-ik honv. gyezred tartalékos zászlósa az ellenség előtt tanusitott vitéz magatartása elismeréséül az első osztályu ezüst vitézségi érmet kapta.

— **Hősi halál.** *Székely* Sándor 20-ik honv. gyezredbeli hadapród közli velünk, hogy *Kiss* Lajos szakaszvezető, a 20-ik honv. gyezred 12/4 menetszázadának legvitézebb altisztje hősi halált halt. Kiss járőrszolgálatot vezetett, mikor sziven találta egy ellenséges robbanó golyó, s életét azonnal, minden fájdalom nélkül kioltotta. A század tisztikara és legénysége szinte fájdalommal vett örök bucsut a hü bajtárstól.

— **Szervezeti szabályrendelet.** Hosszu, immár közel kétesztendős viszontagság, hányattatás után végre révbe jutott Nagykanizsa város uj szervezeti szabályrendelete is. Az erre vonatkozó akták most érkeztek le a megyéből s ebből látjuk, hogy ezuttal igazán csak stilusi módositást eszközöltek a szabályrendeleten. Miután a szervezeti szabályrendelet jogerőre emelkedett, most már végre lehetne hajtani azokat az uj rendelkezéseket is, amelyeket magában foglal. Nevezetesen be lehetne tölteni az uj tanácsnoki, jegyzői, fogalmazói, főszámvevői stb. stb. állásokat. Azonban a város hatósága — igen helyesen — ezeket az állásokat csak az általános tisztujitással kapcsolatban javasolja betölteni, erre pedig majd csak az általános leszerelés után kerül sor. Engedje meg az ég, hogy ez mielőbb bekövetkezhessék s Nagykanizsa város tisztikara fölfrissülve, megujhodva szolgálhassa a nagyközönség érdekeit.

— **Katonai kinevezés.** *Klekner* Sándor 20-ik honv. gyezredbeli hadnagyot őfelsége tartalékos főhadnaggyá nevezte ki.

— **A szinház utolsó heti szenzációi.** Ma szerdán a világhirü *„Csodagyermek"* rendkivül kacagtató pikáns nagy bohózat adatik elsőrendü szereposztásban. A darab rendkivül szellemes s tele bonyodalmakkal ugy, hogy a közönség soha ki nem fogy a hangos hahotából. Csütörtökön a Károlyi tata szinimüködésének 47-ik évében tartja meg jubiláris ünnepélye bucsuelőadását, midőn is *A czigány* eredeti énekes népszinmü kerül szinre, melyben a Károlyi tata Zsiga cigány kedvenc szerepében bucsuzik el a kanizsaiaktól. Pénteken a katonai ünnep miatt nem lesz előadás. Szombaton Gózon Béla bucsu estélye, ki a „Két jómadár" remek uj bohózatban vesz bucsut a kanizsaiaktól. Vasárnap lesz a társulat utolsó és bucsuelőadása *„Ferencz József azt üzente."*

Hivatalszolga

ki egyuttal a

házfelügyelői

teendőket is vállalja szeptember elsejére való belépésre kerestetik.

CSAKIS HADMENTESEK PÁLYÁZHATNAK

Közelebbitt Csengery-ut 4 szám.

— **Sorozás Nagykanizsán és a megyében.** A 42—50 éves népfelkelők sorozását tudvalevőleg a jövő héten kezdik meg és októben 7-én fejezik be. Nagykanizsán és a vármegye többi sorozó járásában a sorozás határnapja a következő: *Keszthelyi sorozó járás*: 23-án Alsópáhok és Alsózsid. 24-én Karmacs és Sármellék. 25 én Hévizszentandrás és Vonyarcvashegy 26 án Kiskeszthely és Rezi. 27 én Keszthely. 28-án Zalaszántó és Zalavár. *Balatonfüredi járás*: 30-án Alsódörgicse, Aszófő, és Felsőörs. 31-én Balatonfüred és Csopak. Szept. 1. Nemespécel és Szentantalfa. *Tapolcai járás*: szept. 3. Tapolca. 4. Nemestördemic, Taliándörögd. 6-án Balatonederics és Nemesgulács. 7-én Monostorapáti és Badacsonytomaj. 9-én Diszel és Kővágóörs. 10-én Kékkut és Köveskál. 11-én Lesencetomaj. *Sümegi járás*: szept. 13. Bazsi és Csabrendek. 14 én Gógánfa és Mihályfa. 18-án Káptalanfa és Ukk. 20-án Kisgörbő, Nyirád és Gulsa. 21-én Sümeg. *Zalaszentgróti járás*: 22-én Aranyod és Zalaszentlászló. 23-án Zalaszentgrót és Z lakoppány 24-én Zalabér. 25 én Türje. 27 én Kisszentgrót és Zalacsány. *Zalaegerszegi járás*: 28 és 29 én Zalaegerszeg. 30-án Alsóbagod és Andráshida. Szept. 1 Bocföld és Nemesapáti. 2-án Salomvár és Nagylengyel. 4-én Ságod és Zalabesenyő. 5-én Zalalövő és Zalaszentiván. 6-án Söjtör és Teskánd. 7-én Szepetk. *Alsólendvai járás*: 23-án Alsólendva és Zorkóháza, 24-én Alsólendva vidéke és Resznek, 25-én Alsóbagonya és Lendva—Zalagyertyános, 26-án Szentgyörgyvölgy, 27-én Bántornya, 23-án Belatinc, 30 án Cserföld, Csesztreg. Szept. 2. Lendvavásárhely, 3-án Rédics és Murabaráti, 4-én Zalabaksa. *Novai járás*: 6-án Barabásszeg, Csonkahegyhát, Gutorföld, 7-én Lenti, 8 án Páka, 10-én Nagylengyel, Szécsisziget és Zalatárnok, 11-én Nova. *Letenyei járás*: 13 án Bánokszt-György, 20-án Becsehely és Borsfa, 21-én Felsőszemenye, és Szentadorján, 22-én Kerkasztmiklós, 23-án Letenye. 24-én Pusztamagyaród és Szécsisziget. 25-én Tótszentmárton. *Perlaki járás*: 27-én Alsódomboru. 28 án Damása és Dékánfalva. 29-én Drávadiós és Kotor. 30-án Hodosány, Kisszabadka és Muracsány. Szept. 2-án Szigetvár és Murakirály. 4 én Muravid és Perlak. 5-én Muraszentmária és Tüskeszentgyörgy. *Nagykanizsai járás*: aug. 23. Galambok és Gelse. 24 én Hosszuvölgy és Légrád. 25-én Kiskomárom 26 án Murakeresztur és Nagybakónak. 27-én Sormás. 28-án Szepetnek. 30-án Zalasárszeg. 31-én Zalaszentbalázs. *September 1—4 Nagykanizsa Pacsai járás*: szept. 6 án Bucsuszentlászló és Nagyrada. 7-én Dióskál és Felsőrajk. 9 én Habót és Nagykapornak. 10-én Orosztony és Pacsa. 11-én Szentpéterur. 13 án Zalaapáti és Zalaszentmihály. 20-án Zalaszabar és Gelse. *Csáktornyai járás*: 22-én Belica és Drávacsány. 23 án Bottornya és Drávavásárhely. 24-én Csáktornya. 25-én Csáktornya-vidéke. 27-én Drávanagyfalu és Murasiklós. 28-án Felsőmihályfalva és Muraszentmárton. 29-én Muraszerdahely. 30-án Stridóvár. Szept. 1-én Viziszentgyörgy. Azok a népfölkelésre kötelezettek, akik annak idején katonai szolgálatot teljesitettek, katonai okmányaikat a szemlére hozzák magukkal.

— **Szent István napja és a vasut.** A kereskedelmi miniszter rendelete szerint az idén a polgári személyforgalom korlátozva lévén, az évenkint szokásos Szent István napi menet kedvezményt a vasutak az idén nem engedélyezik.

— **Az élelmezési osztály** értesiti a közönséget, hogy a közfogyasztásra szánt tengeri hal megérkezett s szerdán délután kerül kimérésre. A fácánok és foglyok szerdán, ma és holnap kerülnek eladásra.

— **A legujabb zalai nóta.** A *Pesti Hirlap* keddi számában olvassuk az alábbi zalamegyei vonatkozásu hirt:

(*Álhirlapiró a nótában.*) Mnepség kellő óvatossággal kell fogadni azokat a nótákat, melyek állitólag a nép ajkán születnek, mert például a háborus nóták háromnegyed részét városban csinálták meg s a baka akkor sem tudja jó szivvel elfujni, ha mindjárt nepiparancsba is jön ki a hazafias nótázás kötelessége. Multkoriban órák hosszat hallgattuk dunántuli legények nótázását egy katonavonaton s óra hosszat nem esett szó a nótákban ellenségről meg halálról, hanem igenis egy juhászról, még pedig ekként:

Jaj de betyár ez a huncut élet,
Ez a kis lány juhászlegényt szeret,
Juhász legény lefekszik a földre,
Nem vágyik ez csipkés lepedőre.

A nóta áll vagy husz ilyen strófából, mely mind a betyárélet huncut voltát akarja illusztrálni. Ezeket akartuk előre bocsájtani, megokolásul annak, hogy sohasem csodálkoztunk azon, hogy a magyar nép nótáiban az ujságiró sohasem foglalt eddig helyet. A negyvenkettes ágyuról már tud a nép, elvégre az a képtelenül nagy ágyugolyóbis izgathatja az emberek fantáziáját, de az ujságirás érthetően idegen világ előttük. Annál nagyobb volt a meglepetésünk, mikor egy kis zalamegyei falu korcsmájában mulató parasztlegények szájából ezt a nótát hallottuk:

— Elment az én rózsám Pestre,
Pestre, Pestre Budapestre,
Szerkesztő lett ott belőle,
ott belőle, ott belőle
Másnak irja az ujságot,
Nékem csak szomoruságot,
Iba ja, csubajja!

Vajjon mi történhetett abban a kis tuladunai faluban, ahol ez a nóta született. Ugyebár, az teljesen logikaellenes dolog volna, hogy a barna-piros leányzó babája egy este felüljön a gyorsra, mondván bucsuzáskor:

— Ides rózsám, beállok szerkesztőnek!

Nem, ez nem lehetséges. Itt más történhetett. Ez az első ujságiró, akiről magyar nóta szól, nem lehetett más, mint álhirlapiró. Talán csirkét vagy tojást járt vásárolni Zalában, zergeszakállas kalapban és bőrkabátban, esetleg bricseszben és már megszokásból is, mint szerkesztő ur udvarolt a zalai kis lánynak. A leendő irodalomtörténet szempontjából is ki kell jelenteni, hogy a kis lány rózsája neki irhat ugyan szomoruságot, de senki másnak nem ir ujságot!

Az igazság kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy az aposztrofált nótát sohasem hallottuk, pedig Nagykanizsára bevonuló zalai katonák minden uj nótát magukkal hoznak. Nem lehetetlen, hogy éppen Budapestről került be Zalába a kétségtelenül erőszakolt népdalocska. Az ize legalább a pesti orfeumköltészetre vall.

— **Vasuti szerencsétlenség Gyékényes mellett.** Gyékényes és Kaposvár közt pénteken délután borzalmas vasuti szerencsétlenség történt. A teljes menetsebességgel robogó vonat egy hibás váltóállitás folytán más vágányra futott, minek folytán egy személykocsi fölborult és roncsá zuzódott. A kocsiban harminc utas volt, akik közül hét embert holtan, kilencet sulyos sebesüléssel huztak ki a vonat alól. A halottak: Goborics Vilko kadét, aki most tért vissza szabadságáról, melyet szüleinél töltött és Küzekovics István jómódu somogymegyei parasztgazda. Egy utasasszony az izgalmaktól megőrült. A sebesülések talnyomó része kéz és lábtörés és belső sérülés.

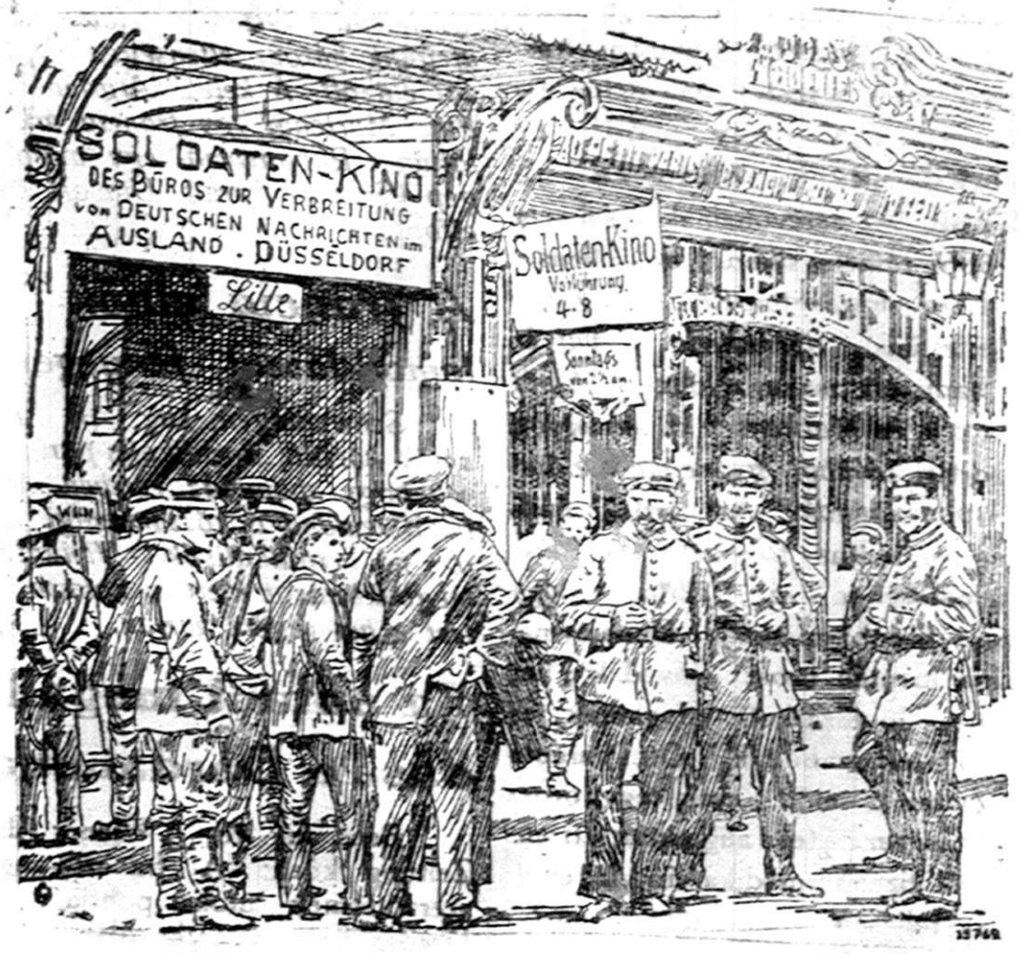

Német katona-mozi Lillben a harctéri események terjesztésére.

— Hadiszemetrend budapest—prágerhofi vonalon:

Pásztavonat I. II. III. osz.

Budapestről indul	este	10·41
Érk. Székesfehérvár	reggel	4·16
„ Siófok	„	9·02
„ Balatonszentgyörgy	délben	1·18
Érkezik *Nagykanizsára délután*		4·01
Nagykanizsáról indul:		
Budapest felé	reggel	4·34
Érk. Balatonszentgyörgy	„	7·24
„ Siófok	d. e.	11·59
„ Székesfehérvár	d. u.	2·59
„ Budapest d. v.	este	10·01
Nagykanizsáról indul:		
Prágerhof felé	délután	5·19
Érk. Murakeresztur	este	6·04
„ Csáktornya	„	8·16
„ Prágerhof	éjjel	12·06
Prágerhofról indul	este	8·51
Érk. Csáktornyára	éjjel	12·03
„ Murakeresztura	„	2·40
Érkezik Nagykanizsára	reggel	3·16
Életmezési vonat III. osz.		
Budapestről indul	reggel	4·41
Érk. Székesfehérvár	d. e.	10·15
„ Siófok	d. u.	3·02
„ Balatonszentgyörgy	este	7·18
Érkezik Nagykanizsára	este	9·57
Nagykanizsáról indul:		
Budapest felé	d. u.	2·10
Érk. Balatonszentgyörgy	d. u.	5·—
„ Siófok	este	9·35
„ Székesfehérvár	éjjel	12·35
„ Budapest	reggel	7·37
Nagykanizsáról indul:		
Prágerhof felé	este	11·16
Érk. Murakeresztura	éjjel	12·08
„ Csáktornyára	„	2·16
„ Prágerhofra	reggel	6·06
Prágerhofról indul	„	6·27
Érk. Csáktornyára	„	9·39
„ Murakeresztura	délben	12·16
Érkezik Nagykanizsára	„	12·52

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
távollétében a szerkesztőért felelős:
Fischel Lajos
(igazgató) (Fischel Ernő)

KIADÓ

Kotor, Zalamegye, 38 év óta fenálló üzlethelyiség 2 szobával megfelelő raktárak nagy udvar és kerttel *1915. szept. hó 15-re.* Felvilágosítással szolgál özv. POLLÁK LIPÓTNÉ, Kotor.

Mindennemű cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelszerelések, Gyulay táska, orvosi táska, gamaschni, övszíj,

esőköpeny, hátzsák

a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában, Fő u., városi bérpalota.

155/1915.

Adófizetés iránti hirdetmény.

Alulirott városi adóhivatal ezennel felszólítja mindazokat az adózókat, akik a városi adófőkönyvben előírt és az 1909 évi XI. t.-cz. 26. §-a értelmében esedékes adótartozásukat e hó 15-ig be nem fizették, hogy azt, járulékaival együtt, a jelen hirdetmény közhirré tételétől számitott 8 napon belül, vagyis e hó 24-ig az alulirott városi adóhivatalnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenünk a zálogolási eljárás azonnal meg fog inditatni.

Városi adóhivatal.

Nagykanizsán, 1915. év aug. hó 16. napján.

Horváth polgármester. **Halvax** pénztárnok.

Vizvezeték, lakatos és kutfurási vállalatomat

kanizsai régi állandó megrendelőim kiváncságára Nagykanizsán

megnyitottam,

mely czélra a Rozgonyi-utca 9. szám alatti Schavel féle műhelyt kibéreltem.

Tanácskozva szakmám téren 34 éven keresztül szerzett hé elméleti mint gyakorlati tapasztalatokra, itt valamint számos más vidéken teljesített munkáimmal szerzett elismerésekre, megrendelőimnek a legtelje sebb garanciát nyújthatom.

Vállalkozom szakmámba vágó legkülönösebb feladatok megoldására és bármily nagyszabásu munkálatok elkészítésére, megtévő és megnem felelő berendezések átalakitására.

Érdeklődőknek tizenötéves előkelő referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:

ERDÉLYI JENŐ

gépész és electrotechnikus.

Szabadalmazott és törvényesen védett

VETŐMAG-csávázószer

„Antispora-Vita"

Hazai és külföldi szakértőinek megállapitották, hogy az „Antispora-Vita" az összes vetőmagfélék, de első sorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett buzának csávázására a legmegfelelőbb, és igy a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen. Kilója 1 K 40 fill.

Részletes ismertetővel és használati utasitással szolgálnak a vezérelárusitók

Schwarz és Tauber nagykereskedők

— Nagykanizsán —

Czoczek és Dolezsál festő vállalat

NAGYKANIZSA MAGYAR-UTCA 23.

Üveg cimtáblák, honi és külföldi faerezések, márvány utánzatok. :: Épület, **szobafestés** butor, üzletberendezés **mázolás,** fényezés. Művészi szinérzékünk, magasan fejlett izlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégitik. Árajánlatok, szines vázlatrajzok, felszólitásra **dijtalanok.**

A ZALA TÁRCÁJA

Lomza bevétele.

A Lomza várának bevételét megelőző öt nap a legheves ebb és legvértesebb harcok ideje volt, amelyek a harcter e szakasza a győzelmes Scholtz-hadsereg utolsó offenzivája alkalmával lejátszódtak. Mindkét fél a legnagyobb erőfeszitéssel iparkodott a Lomzai erődművek előtt levő utolsó szakaszon a harcot a maga javára eldönteni. A győzelemhez szokott német csapatok az utolsó hetek fáradságos és veszteségteljes harcai ellenére kőnényen, kegyetlenül és szivósan támadtak a visszavonuló oroszokra, akik a föltartóztathatatlan erőknek a Narew e tájékán ellenállni nem tudtak s csak az erőd előtti keskeny országuton védekeztek az utolsó pillanatig, hogy az utolsó még orosz várat megtarthassák.

A Narew tusó partjának megszállása után az ellenállási képességükben teljesen kimerült orosz csapatok Nowogrod—Minskovo—Deszbenin irányába vonultak vissza. Az orosz folyó mentén előre elkészitett védelmi állásokat a német támadás vehemens ereje folytán nem is használhatták s az oroszok csak a Szablak—Montwiza—Slawize — Lubykurky — Tarnowa—Kleckow hirtelenül kiépitett védelmi vonalat szállották meg. Negyvennyolc órán megszakitás nélkül dörögtek az egész fronton a nehéz ágyuk, szakadatlan lövedék, robbanó és szilánkgyűjtő vasdarabok és az ellenség betörésére vár, hogy ebben a hallos lövedékáporban bátorsan bitaszott a minden erejével védekezett. Borzalmasan nagyok voltak az ellenség veszteségei, mert a hosszu hazafié front nem volt egy négyszögmérföldnyi terület, amelyet az ütközött volna fel német gránát. Fedezékek, mint papirfoszlányok repültek a levegőbe, élőket, holtakat magukk alá temetve, az orosz állások előtt levő drótakadályok, mint vékony cérnaszálak pattantak szét, ha szokat a gránátok éles, robbanó darabjai találták. Az ellenséges harcmező puszta ságát néhány helyen akácerdő szakitotta meg, de a szegényes védőknek ezt a szegényes szépségét sem kimélték a lövedékek. A fák ingtak, zöld lombos koronájuk ezer darabban röppent szerteszéjjel s hatalmas törzsük kösepén tőrt ketté, mint a gyujtószál az ujj nyomása alatt és mikor két nap multva késő délután a lemenő nap utoljára csókolta a véres, remegő föld peremét, az erdő eltűnt. Mint halott katonák, feküdtek a fák a földön s a csetlenkés földje elvesztette utolsó ékességét is.

A borzalmas ágyuzás megtette a hatását, az ellenséges arcvonal megrett a rohamra és gyalogságunk támadásba ment át. De a tüzérségi harcban oly rettenetes veszteségeket szenvedett ellenség utolsó erejének megfeszitésével még mindig ellenállott. Csaknem minden lövészárokban gyilkos kézitusára került a sor, azután minden elcsendesedett. Aki az oroszok közül nem menekült idején s nem helyezkedett a lomzai erőd védő falai és messzehordó ágyui mögé, az vagy holtan, vagy sulyosan sebesülten maradt az elfoglalt lövészárkokban, amelyeket a német csapatok azonnal a további támadásokra alakitottak ki.

A kevés orosz tüzérség a két napi harc alatt meglehetősen sokat dolgozott. Két nehézütegje, amelyet a német állásokkal szemben, Nowogrod mellett állitott fel, szakadatlanul és jól tüzelt a Nowogrod meglehetősen kitejedt városát romma lőtte, de a helyzetet többé nem befolyásolta. Egy páncélautomobilunk Lomzából Minskowo ellen a szélső centrumnak utan megkisérelt kétségbeesett előretörése nem sikerült, mert az ezüst a német csapatok élébe csalták. Meglehetősen előreengedték a szélső néhány, pontosan a motorjába irányitott lövés megállitotta és szakmányukká tette.

7-én éjjel sikerült a német csapatoknak a meglehetős sűrű és mocsaras tarnowól erdő északi és déli részét az ellenségtől megtisztitani és bár a legnagyobb siettséggel jött segitségül az 57-ik tartalékdivizió 227-ik orosz gyalogezrede, az ellenség nem tudta visszaszerezni, amit elvesztett. Nagy erővel véghenvitt támadását rendkivül véresen utasitották vissza. Augusztus 8-án elesett Kleckow, erős támaszpont. Az éjszaki mocsaras terület szélés csikján keresztülhaladva másnap a csapatok a vasuti vonal mentén folytatott utjokban elérték Solodcwo vidékét.

Most heves harcok kezdődtek Lomzának ezen az oldalon levő erődművéért. A tüzet különösen fedett állásokból a német nehéz mozsarak indiltották meg. Az oroszok a Janowótól északra a 139-es magaslaton elfoglalt közbeeső állásukat nem sokáig tarthatták. A nehéz gránátok csakhamar teljesen megsemmisitették a lövészárkokat s a fedezékeket s mintán Lomza legerősebb erődjét, a 4. számut, tüzérségünk szétlőtte, gyalogságunk rohammal elfoglalta azt. Augusztus 9-én, nedves, hideg esti időben a németek bevonultak a modern technika minden vivmányával fölszerelt erődbe.

Ameddig a szem ellátott, az egész vidék izzó tüzben lángolt, mert az oroszok, miután elvonultak, az összes falvakat felgyujtották és az este Lomza környékén hunyonyok falu égett. A felhőt ég felé törő sűrű füst és koromoszlopok hatalmas zyalábjai hirdették a németek legujabb győzelmét. De a vérzés munkának még nem volt vége. Alig foglalták el a 4. számu erődöt, három oldalról tüz alá vették a 151. számu magaslatnál levő szwedi hegység déli részét s csakhamar ott is megtörték az orosz ellenállást. A vérzés nap folyamán, ahol minden katona egész lelkét kétségbeesett hősiességgel és dühhel vitte harcba, az egész erőd a németek birtokába jutott és 10-ikén hajnalban a kiros Narew-menti orosz állásoknak utolsó erődjén német zászló lengett a felkelő nap sugaraiban. A győzelmes seregek előrenyomulását itt most már nem tartóztatja fel vár és a körülöveszi mocsarak miatt északról bevehetetlen Osavica várát s a németek a déli oldalon támadják s ha az oda vezető utnehézis, az orosz csapatok mai állapota mellett kétségtelen, hogy ámbár néhány előre elkészitett állásukban kételeztetik a német előrenyomulást, de az erőd elestét megakadályozni többé nem tudják. Akkor aztán szabad az ut keleten Bielystok és északon a Nyemen-menti várak felé is. Hogy az orosz hadvezetőségnek micsoda szándékai vannak, seregeit hol akarja összegyüjteni és a német csapatokkal szembeállitani, nagy kérdés; a logoly orosz tisztek valóságai, akik ezt maguk sem igen tudhatják, e tekintetben teljesen elentmondók. Egyesek azt állitják, hogy az orosz hadsereg csak Bielystok mögött fog gyülekezni s ott fogja felvenni a harcot, mert azidőszerint a város birtoka, ahonnan éppen most szállitották el a dolgozókat, hatalmas értéktelen, mások viszont azt mondják, hogy az előre erősen kiépitett állásokat, amelyek a város környékén levő palakokra és mocsarakra támaszkodnak, az orosz sereg, amely azokat az állásokat hősiesen is gondosan kiépitette, tartani fogja. A legközelebbi napok megfoszik erre a kérdésre a választ.

Dr. Steiner István.

⚒ Krapinai ⚒
fényszén
legelsőrendű, magas kalóriás fekete, háztüzelési, ipari és cséplési célokra kitűnően alkalmas, porosz szenet pótló mérsékelt fuvardijtételek mellett, jutányosan beszerezhető, de csakis egész waggonrakományok közvetlenül a horvátországi krapinai fényszénbányától szállítva, és pedig kocka, közép, durvadara és finomdara osztályozásban. Továbbá igen jó minőségű szintén magas kalóriás nagyanyák és célokra alkalmas BARNASZÉN a Ladanje dolnjei bányából (Horvátországban a Sávjer határon). Friedau vasutállomás mellett), szintén kedvezőbb fuvardijak, és csakis egész waggonokból, közvetlen a bányából szállítva, és pedig nagydarabos és rostált aknaszén. Részletes ajánlatokkal szolgálnak
WEISS TESTVÉREK
Nagykanizsa
a krapinai fényszénbánya és a Ladanyi dolnjei szénbánya r. t. vezérképviselői.

Kisasszony irodai gyakorlattal felvétetik.
HIRSCH és SZEGŐ czégnél.

Csomagolásban, vasuti szállításban jártas
raktárnoksegéd
alkalmazást nyer Breuer Ferencz gyarmatáru nagykereskedő czégnél,
BARCSON.

MEGHIVÁS.

A FRANZ LAJOS ÉS FIAI GŐZMALOM ÉS VILLAMOS ÜZEM RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSA

1915. szeptember hó 3-án délelőtt 9 órakor tartja meg a vállalat telepén lévő igazgatósági épület tanácstermében

V. évi rendes közgyülését,

melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Kiküldése egy jegyzőnek a közgyülési jegyzőkönyv vezetésére és két részvényesnek a közgyülési jegyzőkönyv hitelesitésére.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a zárszámadások és az évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság felmentése.
3. A felügyelő bizottság tiszteletdijának megállapitása az 1914/15-iki üzletévre.
4. A tiszta nyereség felosztása feletti határozathozatal.
5. A sorsolás folytán kilépő ujnépi Elek Ernő, Warton Rikárd és Wirth Henrik igazgatósági tagok helyett három uj igazgatósági tagnak öt évre való megválasztása.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Az igazgatóságnak 31. §-a értelmében a kilépő igazgatósági tagok ujból megválaszthatók.
Az alapszabályok 19. §-a értelmében csak azon részvényesek szavazhatnak, kik részvényeiket legkésőbb három nappal a közgyülés megtartása előtt a vállalat pénztárában, vagy a Osztrák-Magyar Monarchiában Kereskedelmi Egyesületben vagy pedig a K. k. priv. Österreichische Länderbank Osztrák bankban letétbe helyezik.

Minden kereskedőnek érdeke, TELEFON 78.
hogy üzleti nyomtatványai izléses kiállitásban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak igy lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelme üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a
ZALA NYOMDA ≡ készitse el. ≡
Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.
A Zala-nyomda a legmodernebbül berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

A ZALA kishirdetései
a legjobb alkalmat kinálják minden adás-vételi ügylet megkötésére.
Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,
az leghelyesebben cselekszik, ha **kis hirdetést közöltet** a Zalában.
Egy hirdetés ára 20 szóig 1 korona.
Vidékről a kis hirdetés postautalványon küldendő be
Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. alandó fel.
A kis hirdetések mindig előre fizetendők.

Nyomatott a kiadóhivatalban: „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 19. csütörtök. 189. szám

KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA FŐHADAR-UT 4. SZÁM

TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Szent István napján.

Amióta István fejedelem lerakta az alkotmányos magyar királyság alapjait, sok viszontagsággal, ezer veszedelemmel, állami önállósága és nemzeti léte elleni számtalan merénylettel kellett az országnak megküzdeni. A veszedelem azonban sohasem volt akkora, létünket, szabadságunkat Szent István király koronájának fényét, határainknak épségét sohasem fenyegette akkora veszedelem, mint a mostani világháború megelőző néhány esztendőben. Régi ellenségeink, a törökök, tatárok s egyéb hóditó, vagy beolvasztó szándékkal föllépő népek karddal, nyiltan léptek fül ellenünk, mig legujabb ellenségeink vakondmunkával, alattomos gonoszsággal akarták a magyar államiság ezereves gyökerét elpusztitani. Nemcsak határainkon szervezkedett titokban az álnok had ellenünk, hanem közénk küldte kémeit, izgatóit, hogy ezek bomlást, széthuzást, testvérgyülöletet idézzenek föl a nemzet sok nemzetiségű fiaiban. Azt vetik szemünkre, hogy a világháboru borzalmainak mi vagyunk az előidézői; mi üzentünk elsőnek hadat. Hát ez nem igaz. A harc évtizedeken át folyt már ellenünk alattomosan ölő fegyverekkel, titokban. Mi nem cselekedtünk mást, mint éltünk isteni és emberi törvények által szankcionált jogunkkal: védekeztünk. A világ egyedüli jogos háboru ába bocsátkoztunk: az önvédelmi háboruba. Hóditó szándékunk pillanatra sem voltak. Hogy azonban nem lesznek e, az más lapra tartozik. A viszonyok megváltozása a szándékok változását is magával szokta vonni. A mult évben, most esztendeje még fájóan zendült fel ajkunkon az ősrégi egyházi ének:

Hol vagy István király . . .

Ma már tudjuk, hogy István király velünk van. Most már tudjuk, hogy István király koronájának fénye megujhodott ragyogással árasztja szét sugarait s István király jogarát csak a *Szent Jobb* tartotta oly szilárdsággal, mint a dicsőséges utódnak aggkori reszketegségben is acélkeményen sujtó ökle. A dicső, nagy napon, az első magyar koronás uralkodó emlékezetének napján emelkedett lélekkel borulunk hálaadó imára A A nemzet, ime, kemény boszut állt azokon, akik Szent István király műve ellen támadtak. A Szent Jobb által lerakott fundamentumnak egyetlen kockaköve se hiányzik. Sőt ismos magyar karok, szikrázó magyar acélok olyan épületet emelnek éppen most az ezereves fundamentumra, amelyhez hasonló fényü, nagyarányu talán még sohasem volt a magyar államiság épülete.

A király üzenete.

Budapest, aug. 19. Tisza István miniszterelnök a kormány, a képviselőház, és főrendiház nevében üdvözölte a királyt. Őfelsége ezt a táviratí választ küldte: Bizom a Mindenhatóban, hogy népeim hősi áldozatkészsége a kivánandó béke áldásaiban fogja méltó jutalmát megtalálni. Itt említjük meg, hogy Őfelsége szeptember másodikán fogadja a törvényhatóságok hódoló küldöttségét.

Az orosz háboru

Szakadatlan előnyomulás az orosz harctéren.

Budapest, aug. 18. Hivatalos. Mi alatt a német erők a *Bug* balpartja mentén előnyomultak, *Arz* altábornagy csapatai a *Biala* felüli műut mindkét oldalán az oroszokat *Breszt,-Litowszk* várágyuinak hatáskörletébe üzték vissza. Az ostrom-gyűrű a nyugati parton bezárult. *Janow* területén *József Ferdinánd* főherceg hadserege a *Bug* déli partját megtisztitotta az ellenségtől. A keletgaliciai arcvonalon jelentős esemény nem történt.

Berlin, augusztus 18. A főhadiszállás jelenti. *Keleti hadszintér*: *Kowno* vára összes erődeivel és megszámlálhatatlan hadi anyaggal együtt, közte jóval több mint 400 ágyuval ma éjszaka óta a németek birtokában van. A várat legszivósabb védelem dacára rohammal foglaltuk el. *Scholtz* és *Galwitz* tábornokok hadseregei közelednek a Breszt-Litowszk-Bielsi vasuthoz. **Nowogerogiewsk előtt rohammal elfoglaltuk az északkeleti arcvonal két ujabb erődjét. Hatszáz oroszt elfogtunk és husz ágyut szakmányoltunk.** Lipót bajor herceg, hadcsoportjának balszárnya tegnap Kamionka szakaszon Hawatycre mindkét oldalán és a Bug mellett Fürssendorfnál (Siemiatycretől délkeletre) ujabb erős ellentállásra talál. Az átkelést a szakaszon kiérőszakoltuk. Az ellenséget visszavetettük. Jobb szárnyunk elérte a Bug déli part ját. Mackensen tábornagy hadcsoportja ellenfeleit a Bugon tul és Breszt Litowszk erődjének elő állásaiba vetette vissza. Wlodawától keletre csapataink Cholm-Breszt-Litowszki vasut vonalon át kelet felé nyomulnak előre.

Ujabb orosz vár bombázása.

Berlin, aug. 19. **A sajtóhadiszállásról jelentik: Breszt Litowszk várának bombázása tegnap megkezdődött.**

Az uj orosz miniszterelnök.

Pétervár, aug. 19. A cár Goremky volt miniszterelnököt grófi rangra emelte. Utódává Grivosint nevezte ki.

A francia harctérről.

Berlin, augusztus 18. A nagy főhadiszállás jelenti **Nyugati hadszintér**: A *Vogézekben* a franciák jelentékeny lőszer felhasználásával előkészitett támadásokat intéztek *Schratzmänk* (Münstertől északra) és *Sondernachtól* délkeletre fekvő állásunk ellen. Az árkainkba hatolt ellenséges osztagokat ellentámadásokkal visszavetettük. *Sondernachtól* délkeletre teljesen szétlőtt kisebb árokrészek a franciák birtokában maradtak.

Uj olasz kudarcok.

Budapest, augusztus 18. Az olasz hadszintéren tegnap a tengermelléki arcvonalon heves harcok folytak, mig a karinthiai határterületen viszonylagos nyugalom volt. Tirolban ellenben az ellenség ágyutüze tartott és néhány kisebb gyalogsági ütközet volt. **A görzi grófságban az olaszoknak San Martino ellen intézett négy támadását visszavertük.** A görzi hidfő előtt most is meglehetős csend van, Tolmeini hidfő körül ellenben elkeseredett harc tombol. **Itt is négy ellenséges támadás hiu ult meg. Hasonlókép kudarcot vallott** az ellenségnek a tolmeini hidfőtől északra fekvő magaslati **állásaink ellen intézett minden támadása.** A tiroli határterületen a Toblinger Riedel (Dreizinnen terület) és Ilegna (folgariai fensik) ellen intézett olasz támadásokat **visszavertük.** Emelkedett lélekkel, sulyos tüz próbáknak és ádáz tusákban kivivott győzelmek emlékezetén épülve ülik meg ma a seregek észak és dél csatamezőin a legfelsőbb hadur születése napját. Büszke bizakodásnak közös érzésétől áthatva ujitják meg mai napon Ausztria és Magyarország minden fegyverben álló fiai azt a hűség fogadalmat, amelyet az elmult tizenkét hónap alatt legjobbjai közül oly számosan véresen pecsételtek meg. *Höfer altábornagy.*

Adriai flottánk akciója.

Budapest, augusztus 18. E hó tizenhetedikén reggel egy flottilánk harmadizben ágyuzta az olaszoktól megszállott Pelagosa szigetét, mialatt egy repülőnk a sziget felett bombákkal, géppuskával és nyilakkal operált. Ez alkalommal elpusztitottuk a legutóbbi lövetés óta ismét lakhatóvá tett világitó házat és felgyujtottuk a barakkokat és a sátrakat. Lerombóltunk egy ágyualapzatot és elpusztitottunk több anyagraktárt s a parton rakásra halmozott anyagot és naszádot. A helyőrség lövészárkokban és földalatti fedezékekben huzódott meg és nem fejtett ki ellenállást. Ellenséges tengeri haderőt nem láttunk. *Flotta parancsnokság.*

A Balkánról.

Budapest, aug. 18. A hadi sajtóbizottság jóváhagyásával. Szófiából jelentik: A cár követe Nisba érkezett. A cár Péter királyhoz intézett üzenetében hangsulyossa annak szükségességét, hogy a szerbek legalább a Vardár keleti részét engedjék át a bolgároknak.

Bukarest, aug. 19. Tegnap a király elnöklésével minisztertanácz volt.

Elsülyesztettünk egy angol cirkálót.

Berlin, augusztus 18. (Hivatalos.) **Augusztus 17-én este 10 órakor egyik torpedóflotillánk öt naszádja Justland nyugati parton a Horns Riffi világitóhajó mellett megtámadott egy angol modern kis cirkálót és nyolc torpedózuzót és a cirkálót és egyik angol torpedózuzót torpedólövésekkel elsülyesztette. A mi haderőink nem szenvedtek semmiesemű veszteséget Tengerészeti léghajóink 17-ikéről 18-ikára virradó éjjel ismét megtámadta Londont. A londoni Cityt és a Themse menti fontos telepeket bőségesen bombázták. A bombázás a megfigyelés szerint jó eredménnyel járt. Ezenkivül Woodbridgenél és Ipswichnek gyártelepekre és olvasztóművekre dobtak sikerrel bombákat. A léghajók erős lövetésük ellenére nem sérültek meg és mindannyian visszatértek.**

Behncke tengernagy.

Gibraltárért.

Madrid, aug. 19. Vasárnap Spanyolországban viharos gyülések voltak, amelyen a nép követelte, hogy Spanyolország vegye vissza az angoloktól Gibraltárt.

Német bombák Angliában.

London, aug. 19. Hivatalos jelentés. A keleti grófságban tegnap Zeppelinek bombákat dobtak le. Tizen meghaltak, harminczan megsebesültek.

A Dardanellák borzalmaiból.

Konstantinápoly, aug. 19. Borzalmas volt az angolok és franciák vesztesége aug. 6 tól 14-ig. Szedil-Bahrnál 8000, Arburnunál 2000, ettől északra több mint tizezer halott volt. Ehhez hozzáadva az elsülyesztett csapatszállitónak tengerbe veszett 7000 főnyi legénységét, az összes halottak száma 27000. A sebesültek száma ugyanezen idő alatt ötvenezer.

A szerb határról.

Budapest, aug. 18. A hadi sajtóbizottság jóváhagyásával: A szerb határon különböző szakaszokon időközönkint apróbb csatározások folynak. Legutóbb a szerb őrség az Orsova melletti Vadikánál a csendőrkaszárnyát lőtte. Egyes lövegek román területre estek.

A király születésnapja a fronton.

Budapest, aug. 19. A főhadiszálláson nagy fénnyel ünnepelik meg őfelsége születésnapját. A TE DEUM utáni ebéden Vilmos császár is részt vett. Az uralkodóra Frigyes főherceg mondott lelkes köszöntőt.

A KATONANAP

*

Szent István napján Nagykanizsát a központi jóléti iroda a ragyogó szórakorásnak olyan tömegével árasztja el, amilyenben a mi publikumunknak még nem volt része. A *katonanap* a káprázatos látványosságok, kacagtató vidámságok, varázslatos gyönyörüségek, mesebeli ragyogások napja lesz. A pazar müsor láttán csak a legnagyobb elismeréssel lehet megemlékeznünk Dobrovics Milán v. orsz. képviselő emberfölötti munkájáról, amellyel az arányaiban is hatalmas ünnepséget előkészitette. Az ünnepség kezdetét hajnalban ágyu- és mozsárdurrogtatás jelenti be. Reggel 5 órakor a katonazenekar ébresztő-zenével járja be az utcákat. Délelőtt 8 órakor nyitják meg a körvasutat, mely az osztrák magyar banktól az Erzsébet-térig és vissza szállitja az utasokat. Kilenc órakor három cigányzenekar fog hangversenyezni. Déli féltizenkettőtől félegyig a Fő téren virágkorzó lesz, háromszáz urilány közreműködésével, majd a szintársulat legjelesebb müvészei diszkocsban, zenekisérettel vándor-hangversenyt rendeznek. *Délután* 3 órakor kezdődik az Erzsébet-téren a néptombola, amelyen igen értékes tárgyak kerülnek kisorsolásra. A délutáni népünnepélyt 4 órakor vezeti be az összes cigányzenekarok játéka. A népünnepély müsorán szerepel: zsákfutás, lepényevés, póznamászás, kötélkapkodás, gátfutás, fazéktörés, limonádéverseny, tojásfutás, villanyos tál, futás a hengeren. Öt órakor az Erzsébet-téren a katonazenekar nagy hangversenyt rendez tiz számból álló müsorral. Ezután az ipartestületi dalárda és a m. kir. 20 ik honvédgyalogezred 70 önkéntesből álló dalárdája hangversenyez. Közben 4 órakor *csókvásár* lesz, majd asszonyok, lányok, gyermekek szépségversenye. Hat órakor a Deák-téren nagy gyermekelőadás lesz, melyen a szintársulat tagjai a Goldstein Számi bolondjai cimü kacagtató bohózatot adják elő. Ezt követi a juxsorsolás. Esti 7 órakor az Erzsébet-téren a Jancsi-Jankó-János cimü pompás humoru komédia kerül szinre, szintén a szintársulati tagok előadásában. Egész nap állandóan nagy confetti csata. Világpósta. Lövölde. Paprika Jancsi-szinház, amelyben Szücs Irén lesz a primadonna. Edénytörő-csarnok, amelyben tiz fillér ellenében mindenki tetszése szerint törhet zuzhat Halászat fürészporban. Gyorsfényképészet. Körhinta, amely reggeltől éjfélig forog. Hajóhinta. Az ellenség bombázása. Zsákban macska. Fölütő. Erőmérleg. Óriási szerencsekerék, amelyen 20 fillér ellenében különböző disztárgyak nyerhetők. Karikadobálás. Virágcsarnok. Galiciából hozatott jósnő, mely 20 fillérért mindenkinek megmondja a jövendőt. *Magyarok bejövetele*, nagy látványosság. Halászverseny szájjal. Abroncs- és lemezdobálás jutalomért. Este 9 órakor a Deák-téren orfeum és kabaré. Előadásra kerül a *kiadó szoba* cimü falrengető bohózat. Ének, kupié, tánc, szavalás. Részt vesznek benne a szintársulat legjobb erői. Este kilenc órakor az Erzsébet-téren ismét monstre katonazene-hangverseny tizenkét számmal és világitó léggömb fölbocsátása. Tiz órakor a dalárda hangversenye s végül 11 órakor káprázatos tüzijáték. A látványosságok, szórakozások ezzel még nem merültek ki. Az agilis rendezőség még ezer kedves ötlettel fűszerezte a pompás, óriási arányu ünnepséget, amelyre méltán mondhatjuk, hogy az idei Szent István napját örökre feledhetetlenné teszi.

Nagyszerűen bevált a harctéren kündöknél és általában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
meghülés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében
Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. czystici camphor.
Horgony-Fain-Expeller pótlékra.
Üvegje K —·80, 1·40, 2·—.
Kapható gyógyszertárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz" cimzett Dr. Richter-féle gyógyszertárban, Prága I, Elisabethstr. 5.
Szapokszéti szétküldés.

HIREK

A CS. ÉS KIR. TARTALÉK-KÓRHÁZ KIRÁLY-ÜNNEPÉLYE

A nagykanizsai cs. és kir. tartalék-kórház feledhetlen ünnepség keretében ülte meg tegnap Őfelsége nyolcvanötödik születésnapját. Az ünnepségnek nem volt hivatalos jellege, mert a kórház parancsnokságát az a nemes intenció vezette, hogy a harctér sebesültjeinek, betegeinek százai mennél közvetlenebbül, bensőbben, melegebben ünnepelhessék meg a legfőbb Hadurnak születési évfordulóját, akiért rettenthetlen hősiességgel, lobogó lelkesedéssel küzdöttek, akiért a sulyos sebeket kapták. Az igazán szép szándékot a legteljesebb siker koronázta. A habsburgi monarkia messzi tájáról összeverődött katonapublikum minden tagja életének legszebb emlékeként fogja megörökiteni a cs. és kir. tartalékkórház király ünnepségét. A legteljesebb elismerés illeti meg ezért dr. *Fränkl* Mór ezredorvos, kórházparancsnok urat, aki igazán atyai gondossággal iparkodik a szenvedők légiójának lelkét fölviditani s rájuk a kórházi tartózkodást mennél elviselhetőbbé tenni. Annak a lankadatlan agilitásnak, lelkes fáradozásnak, amellyel a kórház sivár udvarát hosszu órákra a káprázatos látványosságok, fölemelő szórakozások szinhelyévé varázsolta, mindennél értékesebb jutalmát a sebesült és beteg katonák tuláradó örömében már meg is találta. — Az ünnepség, amelyen dr. Fränkl kórház parancsnok ur előzékenységéből a nagyszámban összegyült diszes közönség is részt vehetett, — délután öt órakor kezdődött a katonazenekar n[illegible]nyával. A sebesültek százai szabad ég alatt teritett asztaloknál foglaltak helyet, amelyek valósággal roskadoztak a részükre készitett ünnepi lakoma alatt. A menü magyaros pörköltből, burgonyából, tarhonyából, borból, sörből és sütményből állt. Mindegyik sebesült szalaggal csinosan egybekötött cigaretta-köteget talált a tányérja mellett. A lakoma alatt, amely vidám hangulatban folyt le, fölváltva a katona- és cigányzenekarok játszottak. Majd fölgördült a rendkivül ügyesen összeállitott sátorszinpad függönye s a szintársulat legjeleseb erői a *Vörös ördögök* cimü szinderebből adtak elő részleteket. Az aktuális darab harci jelenetei rendkivül mély hatással voltak a derék katonákra, akik olyan képeket láttak maguk előtt megelevenedni, amelyeket ezer veszedelem közt maguk is átéltek. Majd óriási derültség közt rendkivül kacagtató bohózat került előadásra. Ezután a kis szinpadon pompás magánszámokat adtak elő. A derék szinészek önzetlenül, szép játéka és Izsó Miklós ötletes rendezése minden tekintetben rászolgált a szünni nem akaró ovációkra s arra a meleg köszönetre, amelylyel dr. Fränkl ezredorvos, kórházparancsnok köszönte meg közreműködésüket. Különösen nagy sikere volt annak a káprázatosan ragyogó allegórikus csoportozatnak, amely a diadalmas magyar nemzet s a levert ellenség hódolatát ábrázolta az ősz uralkodó előtt. A feledhetetlenül szép estét pazar szinpompáju tüzijáték fejezte be.

— **Szent István.** István király napját az idén is a hagyományos kegyelettel ünnepli meg Nagykanizsa is Zalamegye népe. A vármegye sok községének védőszentje az első magyar király s ezt a napot bucsuval ünneplik meg. Nagykanizsán holnap délelőtt ½11 órakor a Szentferencrendi templomban hivatalos istentisztelet lesz, amelyen az összes polgári- és katonai hatóságok részt vesznek. Szent István napját az idén nagy jótékonycélu népünnepély fogja varázslatossá tenni, amelynek programját lapunk más helyén közöljük.

— **Uj hadnagyok.** Őfelsége *Radics* László tereziánumi végzett növendéket a 48-ik gyalogezredhez hadnagygyá nevezte ki. A most fölavatott Ludovika-akadémiai növendékek közül hadnagyi rangban a nagykanizsai 20-ik honvédgyalogezredhez kerültek: Haránth László, Sárecz Jenő és Csontos István.

— **A tegnapi istentiszteletek.** Őfelsége születésnapja alkalmából szerdán délelőtt fél tiz órakor ünnepélyes istentisztelet volt a Szentferencrendi templomban, amelyen az összes katonai- és polgári hatóságok fejei résztvettek. A templom zsufolásig megtelt hivekkel s buzgón szállt az ima az Ég felé a legjobb királyért. Féltizenegykor a zsidó templomban hálaadó istentisztelet volt, amelyen szintén megjelentek a katonai- és polgári hatóságok tagjai Neumann Ede dr. főrabbi magasszárnyalásu ünnepi szónoklatot mondott, majd megindító könyörgő imát tartott a királyért.

— **Kövesdi Boér Gusztávné ünneplése.** Kövesdi Boér Gusztávnét a helybeli Vöröskereszt „Sanatorium" korházának védnöknőjét a sebesült, illetve beteg tisztikar és legénység a mai névünnepélye alkalmával meleg és szeretettel áthatott ünnepélyben részesitette. Az összes sebesültek és betegek jelenlétében *Lajpzig* honvédszázados őszinte szavakkal méltatta az ünnepeltnek a jótékonyság és honleányi tekintetben, a mai nehéz viszonyok közötti, fáradságot nem ismerő tevékenységét és a betegápolás terén kifejtett, már idáig is áldásdus, önfeláldozó működését. Őméltósága meghatva köszönte meg az ünneplést, mely alkalommal kifejezte, hogy az őt ért dicséret és főleg az ápolás nehéz és felelősségteljes mezején kifejtett munkásságáért mondott köszönet őt meg nem illeti, mivel csak kötelességét teljesiti.

— **Szinházi hirek.** A Károlyi tata most vesz örök bucsut a szinpadtól, a vén Zsiga cigány cimszerepében, ki 47 évet töltött a magyar szinészetnél, ahol változatos szerencsével nagy szerepet játszott a magyar szinészet történetében. Károlyi tata a fent jelzett 47 évből az utóbbi időben 15 egymásutáni évnek szinidényét nálunk töltötte s igy a kanizsaiak igen helyesen tennék, ha a Károlyi tatát a mai előadás alkalmával, őt a megillető ünnepeltetésben részesitené.

— **Kémek Magyarországon.** Az ujvidéki kormánybiztos a hadtápfőparancsnokság alábbi fölhivásának a sajtó utján való közzétételét kérte: Megállapitott tény, hogy ellenséges álmok megbizottai az irányban tevékenykednek az országban, hogy a hadjáratokban résztvevők hozzátartozóitól a tábori leveleket, illetve azok másolatát megszerezzék. Teszik pedig egyrészt ama ürüggyel, hogy a tábori leveleket egy hazafias müben lenyomatják, másrészt egyébb fondorlattal pénzt is igérnek ezekért a levelekért. Mindezekkel kémkedési céljukat akarják elérni. A leveleket ugyanis arra használják föl, hogy egyes hadtestekhez tartozó ezredek állomáshelyeire, továbbá bizonyos csapatok [veszteségeire, csapateltolásokra és más hasonló dolgokra következtessenek azokból. Sürgősen óva intik tehát a lakosságot, hogy tábori leveleket harmadik személyeknek átengedjen, illetve hogy azokból jegyzetek készitését megengedje. Az ilyen gyanus ajánlatokról a legközelebbi katonai, vagy rendőri hatóság azonnal értesitendő.

— **A katonák jólelke.** A mai napon a cs. és kir. tábori pósta 80 koronát kézbesitett a *Zala* szerkesztőségének, amelyet *Bódis* Ferenc, a 20/IV. hadtápzászlóalj derék őrmestere gyüjtött a vak katonák javára. — Ugyancsak a mai napon 30 korona érkezett kezeinkhez a következő harctéri levél kiséretében: Tekintetes Szerkesztőség! A 20-ik honvédgyalogezred 11-ik századának II ik szakasza küldi azt a kis pénzt messze Oroszországból. Arra kérem a Szerkesztőséget, hogy a 30 koronát, amelyet szakaszommal együtt az elfogott oroszokért kaptam, — az özvegyeket és árvákat segitő hivatalnak átadni kegyeskedjék. Egyuttal szivélyes üdvözletet is küldünk a kedves kanizsai publikumnak. Tisztelettel *Fülöp* György hadapród.

— **Bornyilvántartási könyvek,** hivatalos előirás szerint kaphatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— **Fölhivás a zalamegyei tanitókarhoz.** Egy esztergommegyei igazgató tanitó, mint hozzánk küldött levelében irja, lelkesülve azon mozgalmon, mely a háboru zivatara által elpusztitott felsőmagyarországi falvaknak, társadalmi uton való felépitését tüzte feladatául, felhivja kartársait, hogy ők is vegyenek részt ebben a leghazafiasabb munkában, ha nem is egy falu, de legalább egy iskola és egy tanitói lak felépitésével, mert amily magasztos, ép oly messze századokra kihatós eszme az elpusztult országrész társadalmi uton való felépitésének gondolata. Ha minden tanitó és tanitónő csak egy koronával, vagy csak ötven fillérrel járul hozzá, akkor is tizezer korona jön össze s felépülhet a magyar tanitóság iskolaháza és tanitói laka, melynek márványtáblájára csupán e szavak volnának vésendők: *Községi iskola. Épittette a magyar tanitóság. 1914—1915.* Felkéri tehát kartársait, hogy e sorok olvasása után nyomban küldje be kiki adományát a Néptanitók Lapja adomány gyüjtő hivatalához, (Preszlev Antal segédhivatali főigazgató urhoz, Budapest, V. Hold utca 16) aki készséggel fogadja azokat s gondoskodni fog arról, hogy a kivánt épületek felemeltessenek. Kéri végül kartársait, hogy e célra ne gyüjtsenek, hanem mindenki a saját kemény fillérjeit küldje be, hogy annál szilárdabban álljanak a szent falak, hogy azok legalább egy ezredéven át hirdethessék a mostani magyar tanitóság lángoló hazaszeretetét és lelkesedését.

— **Elveszett** egy koffer, melyben fehérnemü és több más ruhanemü volt. A kofferon *Salzburg* jelzésü cédula van. Kéretik a megtaláló a rendőrségen átadni.

— **Tábori posta.** A posta és távirda Igazgatósága 1915 május hó 25-én a posta-hivatalokhoz intézett rendeletében előirja, hogy a jövőben a táborba szóló 350 grammos küldemények erős papirlemezbe csomagolandók és zsineggel átkötendők; tehát gyenge papirburkolatokat és papirzacskókat a posta nem továbbit. Ezek alapján ajánlom tábori postadobozaimat, mely az előirásnak minden tekintetben megfelel. A tábori postadoboz ára 28 fillér darabonként és *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán kapható.

— **A Vöröskereszt Egylet nagykanizsai pénztárának 29-ik kimutatása.** Belus Lajos elhunyta alkalmával a következő *koszorupótló adományok* folytak be a Vöröskereszt Egylet pénztárába: Unger Ullmann Elek 30 K, Thassy Mária és Ilona 20 K. özv. Vágner Károlyné Neumann Aladár gyógyszerész 10—10 K, dr. Fábián Zsigmond és neje 50 K, özv. dr. Szukits Nándorné 20 K, Köhler Gyula és Nina, Délzalai Takarékpénztár 25—25 K, dr. Plihál Viktor 40 K, dr. Lőke Emil 20 K, ujnépi Elek Ernő és Géza, Szabó Albert gyógyszerész 50—50 K, Darvas Lajos százados 10 K — Összesen *360 korona.* — Továbbá dr. Szabady Lőrinctől rendes adomány *4 korona.* Ezen szives adományokért hálás köszönetét nyilvánitja a Vöröskereszt Egylet választmánya.

A Melczer féle házban lévő műórás és látszerész üzletében megérkeztek a legujabb órák és látszerek, melyek legjutányosabban árusitandók el, *Szivós Antal* műórás és látszerésznél, Kazincy-utca 3. (Vasuti-utca).

Steckenpferd liliomtejszappan.
Bergmann & Co, Tetchen a E. gyárából
elérhetetlen hatásu szeplők eltávolitására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyithatunk. Gyógytárakban, Drogeriákban, illatszer és fodrász üzletekben 1 kor. ért kapható. Szitnay páratlan hatásu női kézápolásra a Bergmann „Manera" liliomkrémje, mely tubusokban 80 fillérért mindenütt kapható.

NESTLÉ-FÉLE GYERMEKLISZT
csecsemők gyermekek és lábadozók legjobb tápláléka gyomor- és bélbetegségek után.
Mindenkor kapható.
Próbadobozt és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermekneveléről teljesen dijtalanul küld a Nestlé-féle gyermekliszt társaság, Wien I, Biberstrasse 6 U.

Pancsovát bombázták a szerbek.

Az augusztus 12-i támadás. — Tizennyolc lövés. — Három halott, kilenc sebesült.

Pancsova, augusztus 18.

Háboru van és a háboru áldozatokat követel; ez természetes. De a háboru nem követeli békés városok lövetését, védtelen lakosság gyilkolását. A szerbek már a háboru elején nem egy népjogellenes cselekedetet követtek el és ezért az, hogy Pancsova városát immár másodszor bombázták, nem lep meg senkit. Ez az ő harcmodoruk. Nem lep meg senkit, de mélységesen felháborít mindenki jó hazafit. E felháborodás érzetének kifejezést adva egyben azna őszinte rokonszenvnek is tolmácsolói vagyunk, mely rokonszenv a bombázás hírének hallatára Pancsova város derék lakossága iránt megnyilvánul. A bombázás — sajnos — emberéletet is követelt, ártatlan emberek, — gyermekek életét áldoznek kiontott vére örök vád lesz a szerb hadsereg ellen. Egyébként a merénylet megtorlására és hasonló támadás ellen minden intézkedés megtörtént.

Tavaly szeptember tizedikén egy eltévedt gránát csapott csak le Pancsova városában. Fáradt lövedék volt, kárt nem okozott. Október huszonkettedikén délután szapnellel rendszeresen lőtték a várost a szerb parton levő Samac begyről. A becsapódó lövedékek csak épületekben tettek nem tuláges kárt. Ebben az évben, tavaszkor egy repülőgépről egy izben nyilakat dobtak le Pancsovára. Két nyíl egy egy lovat vágott agyon. Más alkalommal egy bombát dobtak le egy ház udvarára. A bomba lekrobbant s az épületben jelentéktelen kárt okozott. A Pancsova nyílt város ellen intézett ellenséges támadásoknak egészen augusztus 12-ig emberélet nem esett áldozatul.

Szerbia ellen — északi nagy és győzedelmes offenzívák és az olasz háboru követő keresztségképp, offenzív hadműveleteink szünetelnek s a szerbek is az egész aratás idejére alatt nyugodtan viselkedtek. Teljesen váratlanul érte hát Pancsova város polgári lakosságát augusztus hó 12-én a szerbek részéről jövő tüzérségi támadás. Délután két óra harminc perckor irtózatos detonáció hangja riasztotta fel a várost, melyet nyomban még két hatalmas dördülés követett. A várost szerb oldalról tüzet — s amint később megállapítást nyert, 15 centiméter átmérőjű gránátokkal lőtték. Tizennyolc lövést adtak le rövid időközökben. Tizenhárom gránát találási helyét megállapíthatott állapítani. A bombázás a város egész terü étére kiterjedt. Egy korcsmaépületbe is bevágott két gránát s olymérvű rombolást okozott, hogy a ház összedülésétől lehetett tartani. A rendőrség nyomban intézkedett, hogy a megrongált épületet megiámaszszák. Egy kis szatócsboltba vágódott s áttörve a tetőzetet az udvaron tartózkodó asszonyt, a 65 éves Grubanov Katalint megölte.

Egy házat oldalról ért egy lövedék, szétrombolva két hadiszerlevő üzlethelyiség közti kőfalat. Véletlen szerencse, hogy az egyik üzletben levők csak könnyű sérülést szenvedtek, ellenben a járdán tartózkodott Brodbeck Márton tizenöt éves hosbélyipost és az arra járt Szekulics Milica tizenöt éves dolovaj leányt a szerteröpülő bombaszilánkok darabokra téptek. A két szegény áldozat szétroncsolt testrészeit a széles utca másik oldalára hordta a lövedék ereje.

A többi lövedék a városon kívül csapott le, de kárt sem emberben, sem vagyonban nem okozott. A szétrobbanó gránátok szilánkjai a robbanások helyétől még nagyon messzire szóródtak el.

A szétszóródó szilánkok következménye, hogy kilenc ember, névszerint Gáspár Anna 25 éves dolovai asszony, Oszvald Ferenc 35 éves, Loch Mária 8 éves, Feller Borbála 31 éves, Reiszer István 15 éves, Nikolics Rankó 60 éves, Boskovits Szilárdné és Kéri Jánosné pancsovai lakosok többé-kevésbé súlyosan megsebesültek. Egyetlen sebesülés sem életveszélyes. A sebesülteket Wittigschlager Rezső dr. helyettes tiszti főorvos és Schäfter Adolf dr. kórházi igazgató kötötték be és vették orvosi gondozás alá.

Még tartott az ellenséges ágyuzás, mikor megszólaltak a mi ütegeink s elhallgattatták az ellenséges ágyukat. Délután négy óra harminc perckor újból kezdődött a bombázás, de a lövedékek a városon kívül robbantak szét. A város polgári lakossága bámulatra méltó nyugalommal és önfegyelmezettséggel viselkedett a bombázás egész ideje alatt. A lakosság az utcáról a lakóházakba és a pincékbe vonult. Az üzleteket bezárták. Pánikban semmi nyoma sem volt. A város tanácstagjai, a rendőrség és a városi pénztár tisztviselői nyomban a bombázás megkezdése után a városházára siettek.

Marton Aladár alezredes, határőrzászlós parancsnok nyomban a városházára ment s közölte a polgármesterrel, hogy csak démonstrativ tüzérségi támadásról van szó, intézkedni fog, hogy az nyomban megszüntettessék. A város lakosságával dobszóval közöltek, hogy ellenséges támadástól nem kell tartania, s egyetlen szabály, hogy a lövetés ideje alatt mindenki otthon, lehetőleg pincében tartózkodjék.

Dániel Tibor dr. báró főispán a bombázás alatt kint volt az utcán, aztán felment hivatalába, távbeszélőn jelentést tett a belügyminisztersek. Délután négy órára kitűzött közigazgatási bizottság ülését pontosan megtartották. Az elnöklő főispán rövidesen jelentést tett a bombázás okozta károkról s indítványára a közigazgatási bizottság jegyzőkönyvbe foglalta az ártatlan áldozatok szerencsétlen sorsán érzett részvétét.

Azután az egyes referensek megtették jelentéseiket, a terembe behallatszott a szerb ágyúk és a mi ütegeink dörgése. Illetékes katonai oldalról is a legnagyobb részvéttel adóznak az ellenséges támadás áldozatainak, de egyben a legnagyobb elismerésszel a városi hatóság lélekjelenlétének és a lakosság nyugodt fegyelmezett magatartásának, amelynek legjobb jele az, hogy a bombázás után összesen hatan kértek utcai igazolványt.

Az ellenséges támadás három halottját a város kórházból temették el óriási közönség részvétele mellett. A temetésen megjelent a katonai parancsnokság képviseletében Myk Ignác és Márton Aladár alezredesek és Klomens Zsigmond főhadnagy, a városi tanács képviseletében Raidda Ignác dr. polgármester.

A sors kifürkészhetlen akaratából a város békés polgári köréből is áldozatot szedett a háboru vihara. Örök dicsősége Pancsova város polgárságának, hogy ezt a megpróbáltatást nyugalommal, önfegyelmezettséggel viselte s ezzel méltóvá lett ama fiaihoz, akik a harcterén vérük hulásával védelmezik a trónt és a nemzetet.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
Felelős kiadó és a szerkesztőért felelős:
Fischel Lajos
Fischel Ernő

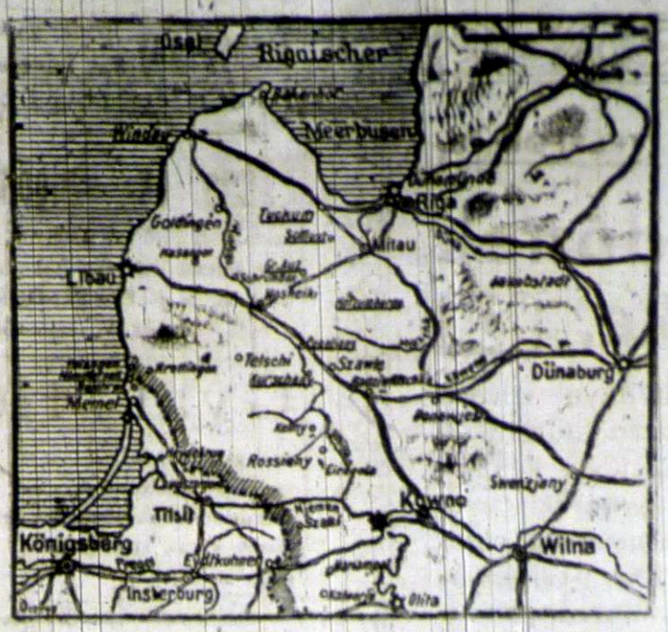

A keleti harcztér Kovnó várával.

— Hadimenetrend budapest—prágerhofi vonalon:

Pótvonat I. II. III. oszt.

Budapestről indul	este	10·41
Érk. Székesfehérvár	reggel	4·16
„ Siófok	„	9·02
„ Balatonszentgyörgy	délben	1·18
Érkezik *Nagykanizsára délután*		4·01
Nagykanizsáról indul:		
Budapest felé	reggel	4·34
Érk. Balatonszentgyörgy	„	7·24
„ Siófok	d. e.	11·59
„ Székesfehérvár	d. u.	2·59
„ Budapest d. v.	este	10·01
Nagykanizsáról indul:		
Prágerhof felé	délután	5·19
Érk. Murakeresztur	este	6·04
„ Csáktornya	„	8·16
„ Prágerhof	éjjel	12·06
Prágerhofról indul	este	8·51
Érk. Csáktornyára	éjjel	12·03
„ Murakeresztúrra	„	2·40
Érkezik Nagykanizsára	reggel	3·16

Élelmezési vonat III. oszt.

Budapestről indul	reggel	4·41
Érk. Székesfehérvár	d. e.	10·15
„ Siófok	d. u.	3·02
„ Balatonszentgyörgy	este	7·18
Érkezik Nagykanizsára	este	9·57
Nagykanizsáról indul:		
Budapest felé	d. u.	2·10
Érk. Balatonszentgyörgy	d. u	5·—
„ Siófok	este	9·35
„ Székesfehérvár	éjjel	12·35
„ Budapest	reggel	7·37
Nagykanizsáról indul:		
Prágerhof felé	este	11·16
Érk. Murakeresztúrra	éjjel	12·08
„ Csáktornyára	„	2·16
„ Prágerhofra	reggel	6·06
Prágerhofról indul	„	6·17
Érk. Csáktornyára	„	9·39
„ Murakeresztúrra	délben	12·16
Érkezik Nagykanizsára	„	12·52

A közeledő 1915/1916. tanévre

ajánlom a t. helybeli és vidéki szülők szives figyelmébe, hogy gyermekeik részére szükséges tankönyveket és tanszereket már most vásárolják meg, vagy rendeljék meg mert a mostani állandó késedelmes szállítások mellett, később csak nehezen, vagy egyáltalán nem szerezhetők be, ami a tanfolyra csak nagy hátránnyal lenne.

Ajánlok használt iskola könyveket is: melyek a Főgymnázium, Felső Kereskedelmi, Polgári leány és Polgári fiu iskolák részére a megállapitott hivatalos jegyzék szerint kifogástalan tiszta állapotban bekötve felárban csak most kaphatók.

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papirkereskedésében,
Nagykanizsa, (Kazincy-utca.)

Keresek 2—3 szobás lakást
valamint egy nagy és tiszta raktárhelyiséget, mit műhelynek használhatok. Közelebbi felvilágositást Hirschler Testvérek cég nyujtanak. 12580

Járványos és fertőző betegségek ellen a legbiztosabb óvszer — az erősen szénsavas —
Pécsi Tettye forrásviz
— a legkellemesebb izű —
asztali és borviz.
Állandóan palackcserével és patentzárós palackokban kapható s igy
háztartásban a legolcsóbb
Főelárusitás: **SZABÓ ANTAL** füszer és csemege üzletében Nagykanizsa.

Mindennemü cipők
urak, hölgyek és gyermekek részére
hadicipők
és katonai bőrfelszerelések, Gyulay táska, orvosi táska, gamaschni, övszij,
esőköpeny, hátzsák
: a legjobb minőségben kapható :
Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában, Fő-tér, város pérpalota.

Levélpapirok
óriási választékban kaphatók
Fischel Fülöp Fia
könyv. és papirkereskedésében
Nagykanizsán.

Minden kereskedőnek érdeke,

TELEFON 78.

hogy üzleti nyomtatványai izléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak így lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelme üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA ≡ készítse el. ≡

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a **legmodernebbül** berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

Kisasszony irodai gyakorlattal felvétetik. HIRSCH és SZEGŐ cégnél.

Köris és szilgömbfát azonnali és jövő évi szállitásra, megvételre keresek. Közvetitőknek magas jutalékot fizetek. KLEIN SÁNDOR fakereskedő Budapest, V., Lipót-körut 5.

Gyakorlott mérlegképes könyvelő üzleti könyvek vezetésére ajánlkozik és a nap bármely szakában rendelkezésre áll. Érdeklődők irjanak a „Zala" kiadóhivatalába „A. B" jelige alatt. 12595

Szabadalmazott és törvényesen védett

VETŐMAG-csávázószer

„Antispora-Vita"

Hazai és külföldi szakkiállitások megállapitották, hogy az „Antispora-Vita" az összes vetőmagfélék, de első sorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett buzának csávázására a **legmegfelelőbb**, és igy a mezőgazdaságban **nélkülözhetetlen.** Kilója 1 K 40 fill.

Részletes ismertetővel és használati utasitással szolgálunk a vevőközönségnek.

Schwarz és Tauber nagykereskedők — Nagykanizsán —

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

cserépkályhák

átrakását, javitását, rossz füllőket

könnyü fütésre jótálással vállalok.

Uj kályhák minden szinben jutányos áron kaphatók: ZISKÓ ÁDÁM agyagkályha készitőnél, Vörösmarty-u. 65.

Csomagolásban, vasuti szállitásban jártas

raktárnoksegéd

alkalmazást nyer Breuer Ferencz gyarmaláru nagykereskedő cégnél. BARCSON.

Nyári blouzok 10—40% olcsóbban kaphatók **BARTA ÉS FÜRST** divatáruházában Fő-ut Első m. ált bizt. palotában. Az idény előrehaladottsága miatt selymek, grénadinok, epponzok, női kabátok, fehérnemű jutányos áron szerezhető be.

József főherczeg-ut 87. számu **ház eladó.** Ugyanott egy 2 szobás lakás november 1-re kiadó. 12595

URANIA mozgókép palota ROZGONYI-UTCA 4 szám

Regényes dzsungel dráma!

A szép Kathlyn kalandjai

regényes dráma II-ik sorozat 4 felvonásban.

Beleesve humoros. **Az erdő varázsa** életkép. **Háborus karrikaturák** aktuális humoros rajzok. **Vakok intézete** természetes.

Rendes helyárak! Kezdete vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órakor.

Szombaton és vasárnap: A megváltás SZALON DRÁMA.

A ZALA kishirdetései

a legjobb alkalmat kinálják minden adás-vételi ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha **kis hirdetést közöltet** a Zalában.

Egy hirdetés ára 20 szóig 1 korona.

Vidékről a kis hirdetés postautalványon küldendő be

Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. alatti ill.

A kis hirdetések mindig előre fizetendők.

Czoczek és Dolezsál festő vállalat

NAGYKANIZSA MAGYAR-UTCA 23.

Üveg cimtáblák, honi és külföldi faerezések, márvány utánzatok. :: Épület, **szobafestés** butor, üzletberendezés **mázolás,** fényezés. ::

Művészi szinérzékünk, magasan fejlett izlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégitik. Árajánlatok, szines vázlatrajzok, felszólitásra **dijtalanok.**

Nyomatott a Hadtörténelmi „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 21. szombat. 190. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA DOBÁK-UT 4. SZÁM

FŐKIADÓHIVATAL:

TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Egyes szám ára 8 fill.

Novogeorgievszk a miénk.

Hat tábornokot és 85000 főnyi legénységet elfogtunk. — Hétszáz ágyut és megszámlálhatlan hadiszert zsákmányoltunk. — Tovább üzzük az ellenséget

Diadalmas seregeink tegnap olyan sikert arattak lengyel földön, amelyhez foghatót még a hónapok óta tartó szakadatlan diadalmaink közt sem találunk. — Heteken át tartó heves ostrom után, amelyben a főszerepet a magyar nehéz ágyuk vitték, — elfoglaltuk az oroszok utolsó lengyelországi mentsvárát, Novogeorgievszket is s ezzel egész Lengyelországot fölszabaditottuk az évszázados orosz elnyomatás alul. Most már seregeink a szorosan vett orosz földön üzik az ellenséget, amely aligha kerülheti ki a végső katasztrófát. Novogeorgievszk várának bevételét az teszi fölülmulhatatlan becsüvé, hogy ott egy egész orosz hadsereg, 85000 ember és 700 ágyu került kezünkre. Az egyébb hadiszer oly tömeltelen, hogy az eddig rendelkezésre álló idő kevés volt a fölbecsülésre. Aligha csalódunk, ha megjósoljuk, hogy az orosz hadsereg Novogeorgievszknél tette meg az első lépést a kikerülhetlen végkatasztrófa elé. Az óriási sikerről, amely ámulatba ejtette az egész világot, — a következő hivatalos jelentés számol be:

Berlin, aug 20. A német nagy főhadiszállás jelenti: Kownotól keletre csapataink sikeres harcok után üldözik az ellenséget. Dawina környékén az Augustow–Grodno-i utig az oroszok a Gudele (Mariampoltól keletre) Lozdzieje Stdzienicna vonaláig hátráltak és ott ujabb ellenállást fejtenek ki. Tytzocintól nyugatra is folyik még a harc. *Gallwitz tábornok hadserege a támadást sikeresen folytatta és tiz tisztet és kétezerhatszázötven főnyi legénységet elfogott és tizenkét géppuskát zsákmányolt.*

Nowogeorgiewszk várát az ellenség lengyelországi utolsó támaszpontját szivós ellenállás után elfoglaltuk. Az egész megszálló őrséget, hat tábornokot és több mint nyolcvanötezer főnyi legénységet, köztük tegnapi végkizdelemben egymagában huszezer embert foglyul ejtettünk. A zsákmányolt ágyuk száma hétszázon felülre emelkedett. A zsákmányolt egyéb hadianyag mennyisége még nem tekinthető át.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja tovább nyomul előre. *Mackensen* tábornagy hadcsoportja a balszárnyon az ellenséget a Kocerka és Pulwa szakasz (Wisoko-Litovsktól délnyugatra) mögé vetette vissza. A Bugtól délre Brest Litovskkal szemben tért nyertünk. *Wlodawától keletre csapataink erős üldözésben elérték Pisrca környékét. Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

Budapest, augusztus 20. Hivatalos. **Orosz hadszintér:** A szövetségesek Brest-Litovski előnyomulása folytán több orosz hadsereg jelentékeny része rendetlenül összetorlódott. A vár körletében az ellenség, hogy a csapatoknak és vonatoknak északkeletfelé való elvonulását, a mi csak kevés átkelési helyen folyhatik le, lehetővé tegye, előrenyomulásunkkal szemben különösen Brest-Litovsktól nyugatra a folyó mindkét oldalán erős ellentállást fejt ki. *A körülzáró csapatok északi szárnya ennek ellenére Rokitnótól keletre további előtéri állásokat keritett hatalmába.* József Ferdinánd főhercegnek a Bug északi partjáról előretörő csapatai pedig tegnap a sötétség beállta előtt, a **Wolcynnál elszáncolt ellenséget rohammal elüzték.** Kövess tábornok csapata a Felső Pulwa ellen nyomul előre. **A szövetségeseink által elfoglalt Novogeorgiewsk bombázásában a mi nehéz mozsaraink is sikeresen vettek részt.** Vladimr Wlynikijnél és keletgaliciában a helyzet változatlan maradt. *Höfer altábornagy.*

Nikolajevics kudarca.

Róma, aug. 21. A Stampának jelentik Pétervárról: A legutóbbi varsói haditanácson a cár elnökölt. Nikolajevics generalisszimus ellenezte a további kiüritést és visszavonulást, azonban az összes jelenvolt tábornokok ellenkező véleményen voltak. A tanácskozás szenvedelmes lefolyásu volt. Ugyancsak az olasz lapoknak jelenlik, hogy az orosz tartalék fegyvertelenül megy a frontra s ott szerelik föl őket az elesettek fegyvereivel.

Mi várható az orosz harctéren

Krisztiánia, aug. 21. Norvég lapok véleménye szerint Kovnó elestével Brest-Litovszk is tarthatatlan. Az oroszoknak lehetetlen a Bug mögötti védővonalat megtartani. Ha ismételten visszavonulnak, ujra elkeseredett harcokra kerül sor, mert az oroszok a visszavonulás fedezésére hátvédül nagy csapatokat fognak hátrahagyni.

Németország nem árulja el terveit

Berlin, aug. 21. A birodalmi gyülésen Liebknecht szocialista képviselő a következő kérdést intézte a külügyi államtitkárhoz:

— A hadviselő felek készsége esetén hajlandó volna-e a német kormány az annekszióról való teljes lemondás alapján béketárgyalást kezdeni?

Jagow államtitkár a választ a birodalmi gyülés viharos helyeslése közben megtagadta.

A világháboru eseményei.

Kopenhága, aug. 21. A német buvárhajó által elsülyesztett E 13 angol buvárhajó legénységéből tizenötöt megmentettek. Tizennégy ember odaveszett.

Pétervár, aug. 21. Sebekó dumaképviselő nyilt levélben erős támadást intéz az orosz hadvezetőség ellen, amiért visszavonulás közben a termést elpusztitotta és községeket hamvasztott el.

London, aug. 21. A Newyork-City gőzöst német buvárhajó elsülyesztette.

Női PELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA Pécsenyben

Az olasz háboru.

— *Hivatalos.* —

Budapest, aug. 20. (*Hivatalos jelentés.*) A tiroli határterületen a nehéz tüzérségi harcok tovább folytak. A folgariai fensikon levő állásaink ellen tegnap emlitett támadás alkalmával az olaszok kétszáz embert veszitettek. A tengermelléki arcvonal északi szakaszán tegnap reggel *Mrzei Vrh* és ettől a hegységtől keletre emelkedő hegyhát ellen intézett ellenséges támadást **az olaszok nagy veszteségei közt visszavertük.** Ugyszintén kudarcot vallott az olaszoknak tegnap esti és ma reggeli azon kisérlete is, hogy a Tolmeine hidfő vonalait áttörjék. A görzi grófságban az ellenség helyenként élénk tüzérségi tüzelést folytatott. *A mi tüzérségünk sikerrel válaszolt és Sagradonál egy póton hidat összerombott, továbbá az ellenségnek Pieristől keletre levő csapattömegeit bombázta. HÖFER, altábornagy.*

Döntés a török-olasz ügyben.

Róma, aug. 21. A Stampa jelentése szerint a török–olasz konfliktus ma intéződik el végleg. Ha Törökország ezuttal is tagadó választ ad, a római török követ még ma megkapja utlevelét.

A görög válság.

Athén, aug. 21. A válság normális lefolyásu. Venizelosszt valószinüleg még ma designálják miniszterelnökké. A lemondott kormány külügyminisztere már át is adta Venizelosznak a Gunaris-kormány külpolitikájára vonatkozó aktákat.

A francia harctér.

— *Hivatalos.* —

Berlin, augusztus 20. A legfőbb hadiszállás jelenti. **Nyugati hadszintér:** Augres és Souches közt az *ellenséget ma éjjel az általa tegnap elfoglalt árokrészből elüzték.* A Vogézekben a Schratzmaenben legelől levő állásunk egy kis részét a franciák elfoglalták.

HIREK

Hoffmann Mór.

A *Zala* lapkiadó-vállalat őszinte, mély részvéttel jelenti, hogy a *Zala* politikai lap egykori szerkesztője, *Hoffmann* Mór nyugalmazott polgári iskolai igazgató Budapesten jobblétre szenderült. Hoffmann Mór hosszu időn át egyik legkimagaslóbb, legmarkánsabb egyénisége volt a város társadalmi életének. Mint fiatal pedagógus került Nagykanizsára, de rövidesen teljesen „kanizsaivá" vált. Kiváló munkatársaival, társadalmunknak ma is oszlopos tagjaival, Szalay Sándorral és Halis István szenátorral vállvetve valóságos irodalmi gócpontot teremtett Nagykanizsán, amelynek működését még a főváros irodalmi köreiben is észrevették és méltányoltak. A Művészeti és Irodalmi Kör megalapitásában is tevékeny részt vett. Általában az összes kulturális mozgalmakra hatással volt az ő kiváló képzettsége, nagy tudása, bámulatos kezdeményező- és szervező képessége, lankadatlan agilitása. Az irodalom berkeiben is tisztelt nevet vivott ki magának. A *Zala* hasábjain megjelent politikai cikkei, karcolatai különösen népszerűek voltak. Halis István szenátorral együtt Zalamegyéről ismertető kötetet adott ki, amely megbecsülhetlen anyagot foglal magában Zalamegye jövendőbeli monografiája számára. — Hoffmann Mórt minden tekintetben tiszteletre méltó hely illeti meg Nagykanizsa város fejlődéstörténetében. Amikor, mint tanár nyugalomban vonult és Budapestre költözött, — távozását az egész város veszteségnek tekintette Nagykanizsára. A nyugalom csöndes éveit fiánál, Hevesy Sándornál, a m. kir. Opera főrendezőjénél töltötte. Nehány évig még lejárt Nagykanizsára, az utóbbi esztendőkben azonban ezek a jóleső visszaemlékezéssel füszerezett kirándulások is elmaradtak. Talán már nem is érezte jól magát a megifjodott Nagykanizsán, amelynek fiatalabb generációja ismeretlenül haladt el mellette. Pedig a megifjodott, az alkotó életre ébredt Nagykanizsának egyik legkimagaslóbb alakja volt ő. Aki az ő nagykanizsai szereplését megirja, értékes, nagybecsü korrajzot ir meg. A *Zala* lapvállalat mindenkor kegyelettel fogja hajdani szerkesztőjének emlékét megőrizni.

— **Szent István a templomban.** Délelőtt negyneged 11 órakor volt a hivatalos főistentisztelet a plebánia templomban. Törzsök Ignác hitoktató mondta a szent beszédet. A nagymisét Király Elek ez. kanonok, esperes-plebános celebrálta teljes segédlettel. Mise alatt a 12. Landwehrezred zenekara szerepelt, mig a Szent Istvánról szóló régi egyházi énekat Lencz Mihály h. kántor énekelte. Mise végén a zenekar az osztrák Hymnuszt játszotta el, a közönség meg a Hymnuszt énekelte. A hatóságok képviselőin és a tisztikarokon kívül jelen volt két diszszázad is. A 20-as honvédek önkénteselőbl alakult század Grassy József főhadnagy, a 12. Landwehr század pedig Forschenbauer tehénnagy parancsnoksága alatt vonult ki. A templomtól visszatérőben a két század diszmenetben vonult el Kövesdi Bohr Gusztáv ezredes állomásparancsnok előtt.

— **Tábori mise.** Szentistván napján, reggel 8 órakor a 20 ik honvéd gyalogezred tisztikara és legénysége részére tábori mise volt a kiszyakorlótéren. A misét *Börzsey* Tivadar plebános mondotta, majd utá a szentbeszédet tartott. Ezt követőleg a honvéd-ujoncok letették az esküt, mire *Darvas* Lajos százados, zászlóaljparancsnok gyujtó hatásu buditó beszédet intézett hozzájuk.

— **A megyei választmány ülése.** A vármegye szeptember 13 iki közgyülésén tárgyalásra kerül a megye 19 5-ik évi költségvetése, továbbá a vármegyei, nagykanizsa és zalaegerszegi gyámpénztári számadása. A költségvetés összeállitására és a gyámpénztári számadások megvizsgálására az alispán az állandó választmányt augusztus 28 ára, a közgyülési tárgysorozat többi pontjának letárgyalása szeptember 6-nak délelőtti fél 10 órájára hivta össze.

— **A katona-nap.** A jóléti iroda által rendezett katona nap pazar szórakozások szinhelyévé avatta Szent István napján a város belterületét. Mondhatni, az egész város az utcán volt s hajnalról estig ragyogó látványosságok, gazdag változatu szórakozások kergették egymást. A jótékony célu ünnepély anyagi sikerén a bájos hölgyek egész légiója buzgólkodott s azért a jelekből megállithatjuk, a siker meg is felel a várakozásnak. Különösen ki kell emelnünk a szintársulat tagjainak részvételét, amely müvészi nivóra emelte a népünnepély gazdag programmját. A kivilágitás s a tüzijáték igazán tündéries látványosságul szolgált.

— **Sebesült tisztek és legények figyelmébe.** A polgármesteri hivatal a következő hirdetmény közlésére kérte fel a Zala szerkesztőségét: A m. kir. honvédelmi miniszter ur f. évi 8110 eln. 1915—3 számu rendeletével a hadjáratban megsérült katonaszemélyek oktatásáról való gondoskodást az állami közigazgatás és a katonai igazgatás által közösen végzendő feladatok köz sorolta. Ennélfogva illetékes helyen elhatároztatott, hogy azon magyar honos pépfelkelő stb. tisztek, tisztjelöltek, valamint legénységi állományu egyének számára, — kik 4 középiskolai vagy vagy annál magasabb képzettséggel birnak — kik a haza védelmében a harctéren megsebesültek és ennek következtében csonkulást vagy bénulást szenvedtek, a minek következtében eddigi életpályájukat meg kell változtatniok, a nyár folyamán Budapesten különböző tanfolyamok fognak nyittatni. Felhivatnak tehát az érdekeltek, hogy összeirás végett a város katonaügyosztályánál *augusztus 22-én déli 12 óráig* jelentkezzenek. Nagykanizsa, 1915 augusztus 17. Dr. *Sebján* Gyula, polgármester.

— **A munkaszünet.** A háboru elején tudvalevőleg a kereskedelmi miniszter az ünnepnapi munkaszünetet fölfüggesztette. Ezt a rendelkezést a minisztérium most oda módositotta, hogy a munkaszüneti napokon az üzleteket csak déli 12 óráig szabad nyitvatartani. — Nagykanizsát ez a rendelkezés nem érinti, mert nálunk a munkaszünetet eddig is betartották.

— **Köszönetnyilvánitás.** Dr. Fränkl Mór ezredorvos, kórházparancsnok hálás köszönetét fejezi a szintársulat tagjának a cs. és kir. tartalékkórház király ünnepélyén való önzetlen, nagysikerü szereplésüért. Ugyancsak köszönetet mond a Franz Részvénytársaságnak a villanyvilágitás ingyenes szolgáltatásáért és a Szarvas kávéház zenekarának a hazafias áldozatkészségért.

— **214 éves jóslat a világháboruról.** Fulda keletporoszországi városa levéltárának átkutatása alkalmával egy érdekes leletre bukkantak. A régi pergepte papirosok és irások között egy iratcsomó került nap ilágra, amelyben egy Nicksemann nevü nürnbergi zöldségárus, több megmaradt és megőrzött irásra akadtak. Nicksemann a 17 ik évszázad végén és 18 ik évszázad elején élt és nagy jós hirében állott. Schellengassei lakásából a halála után a megmaradt irásokat szejjelhordták és ezek közül került igy egynéhány a fuldai városi levéltárba is. A most megtalált fakult irások között különösen egy jóslata keltett nagy feltünést. Ezt a jóslatot, amiot a papiroson irt dátum alapján megall pitották, a hires jövendőmondó 170 -ben, tehát 214 évvel ezelőtt irta. A most rövid idő alatt nagy hirre tett jóslat, magyarra leforditva, igy hangzik: Európát azon időben, midőn a pápai trón egy ideig betöltetlenül áll, borzalmas büntetés fogja érni. Egyik nép a másikkal, egyik birodalom a másikkal fog harcolni. Közben egy uralkodó válik ki, aki egyik oldalára bénult és forditva száll a lovára. Ezt az uralkodót minden oldalról megfogják támadni az ellenségek tömegei, hogy irigységből, bosszuból és gyülöletből megrontsák. Ha az ellenség alávalósága eléri tetőpontját, Isten mindenható ereje közbelép és ezt az uralkodót, akinek az lesz a jelszava, hogy Istennel előre és aki mellén egy keresztet fog viselni, győzelemről-győzelemre vezeti. A nagy küzdelem Westfália előrésze lesz. Ezutám már csak csekélyebb területen marad ellenség. A nagy öldöklés valósinüleg elmarad, ha a nép a bünbánathoz és a vallásho visszatér. — Az alsó Rajna termékeny vidéke valószinüleg reszket, megremeg, de nem pusztul el, hanem örökké fennmarad. Alig lesz a földnek egy olyan birodalma, mely többékevésbé bele nem sodródik a háborubo, de mind ezek közepén az erős császár ügyesen vezeti a haborut és nincs egyetlen ellenséges hatalom sem mely képes lesz ellenállani neki. Elavult, rossz szokásokat nagy erővel megszüntet, mindenütt ott lesz, visszahelyezi az alambs, egyházba és a családba az isteni rendet és meghozza a népeknek a tartós békét. Jaj Lembergnek, Soldunak és ama folyó mentének, mely ott keletről nyugatra folyik. A hatalmas hadvezér győzelmesen tér vissza az ütközetből és a Schaffnausseni kápolnánál beszédet intéz a néphez. Franciaország a pusztulás képe lesz. — Anglia a királyával együtt legyőzik és ez az ország a nyomor legalacsonyabb fokára jut. A háboru rendkivül nagy bizalmatlanságot mutat és egy nagy országban járvány és éhinség fog pusztitani. A törökök a hatalmas uralkodó gyermekei lesznek. Amint

Angliát leverték, visszatér ismét a béke. Az állami rendben mérhetetlen változások állanak be; az egyház ujjá alakul. A háboru után csak három nagyhatalom lesz: a páps, a nagy uralkodó országa és annak hü szövetséges társa. Nemes erkölcsök fognak fakadni a nagy háboru után, amely abból keletkezett, hogy egy főherceget öltek meg. A háboru aratáskor kezdődik, a jobb idők hajnalát pedig a cseresznye virágzás ideje hozza majd magával. *Eddig szól a jóslat.* Mintha Nicksemann csak megálmodta volna az egészet. Pontosan rámutatott a háboru okára, mely, mint tudjuk, megbolduult trónörökösünk meggyilkolása volt. Lemberg és Soldau szenvedéseit előre látja. A keletről nyugatra buzódó folyó pedig valószinüleg a Visztula és melléfolyói lesznek, amelyekhez most oly szomoru emlékek füzik az orosz hordákat. Franciaországban előre látta a pusztitásokat, melyek az ország háboru dulta vidékeit érték. Megjósolja a világháboru okozójának, Angliának a vereségét és azt mondja, hogy ez meg lesz törve, béke lesz. A háboru kezdetét is jókorra jósolta és a jobb idők hajnala tenyleg cseresznye virágzáskor következett el, a tavaszi kárpáti nagy csatában, melyben a legjobb orosz erők elvérzettek és amely után Goriice és a mostani nagy sikereink következtek. Sőt megjósolta Olaszország elávaló szerepét is, mert azt irta, hogy mikor az ellenség alávalósága eléri tetőpontját, Isten a hatalmas uralkodó mellé áll. És tényleg, amióta ez a legalávalóbb ország hadban áll velünk, irgy verjük, az pulyák ellenségeinket, amiként a világon ellenséget még nem vertek meg sohasem.

— **Ma és holnap** azaz szombaton és vasárnap kerül szinre az Uránia-ban a „Megváltás" cimü remek drámа. Mától kezdve mindennap tart az Uránia előadást.

— **Elveszett** a Kinizsy-u. 57 sz. ház udvarán egy hajtott fából készült fényezett egy üléses gyermekasztal. Nyomra vezető illő jutalomban részesül.

— **Szilágyi és Dinkant** miskolci gépgyáros cég kitünő könyökszerkezetü és viznyomásu borsajtóira, valamint legujabb rovátkolt aluminium kuphengerü zuzógépére felhivjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készitett Kossuth és Hegyalja borsajtók, melyeknél a régi világ fából készitett prése zseniálisan egyesitve van a modern technika vivmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszerkezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak fával, ami a must szinét, izét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt nem kell összevagdalni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902 évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági az 1906. évi nagyváradi, az 1907. évi pécsi országos kiállitason, az 1914. évi budapesti nemzetközi borgazdasági kiállitáson a cég borsajtói első dijjal, aranyéremmel és diszoklevéllel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kivánatra minden érdeklődőnek megküldi.

A pasaréti lövészárok

Az ország egyetlen hadilátványossága.

Néhány nappal ezelőtt Budapesten a trónörökospár megnyitotta azt a lövészárok látványosságot, amelyet az Auguszta alap, Lónyay Sándorné ügyvezelő igazgató intézményére létesitett a Pasaréten.

Ez a lövészárok teljesen hü másja a tomasovi harctérnek. Az oroszokkal vivott nagy háborunk alatt a tamasovi mezőn folyt a legrosszabb ideig tartó állóharc, hős katonáinknak idejük volt a modern technika minden eszközét felhasználva, kiépiteni lövészárkukat. Ennélfogva a legérdekesebb és a legtökéletesebb lövészárkot mutatják be most Budapesten az ország közönségének. Ez az egyetlen hadilátványosság nemcsak a fővárosiaknak készült, hanem az ország lakosságának, hogy mindenki láthassa, hol harcolnak, hogyan élnek a harctéren testvéreink, fiaink, apáink, fé jeink.

Oly sokat olvasunk a lövészárok harcokról, a fedezékekről, a futóárkokról, a földalatti lakásokról, akoam zőkről, a lövészárkok birtokáért duló ádáz harcokról és fogalmunk sem volt eddig ezekről az uj harcászati eszközökről és formákról. Most minden, az egész harctér a maga természetes alakjában látható Budapesten a Pasaréti lövészárokban. Megpróbáljuk vázlatosan leirni, hogy mi mindenből áll az a lövészárok.

A Pasaréti lövészárok a zugligeti és hüvösvölgyi villamos Julia-utcai megállója mellett épült. A Julia utcáról lép a közönség a területre és leszállva a lövészárokba, nyomban igen érdekes látványosság fogadja. Az ezredtartalék tágas földalatti tanyája teljes berendezésse, mellette az ezredparancsnok szobája, közvetlen szomszédságában pedig a telefonközpont, amellyel a lövészárok előretolt állásaiból lehet beszélni, sőt a messzebb fekvő lövészárkokkal is összeköttetést tud fentartani. Egymáshoz közel, külön-külön földalatti tömegekben sorra következnek a legénységi tartalék őrségének, parancsnokának az üregei, hálófülkéi. Mindegyik berendezésében a valódi lövészárok puritánságára ismerünk. Néhány lépéssel tovább a járőr kimenetnyilásán észrevehető a fák lombja között a megfigyelő állás. Rövid futóárok vezet tovább a támaszponthoz, amelyért sokszor hetekig tartó elkeseredett küzdelem folyik a harctéren. Két ilyen támaszpont van: a jobb és a balszárnyon. A kettőt a fölvételi állás sora köti össze.

A fölvételi állás centrumból indul ki a keskeny futóárok, amelyben öt-hat méternyi távolságban a föld szintjéig emelkedő kerek földtömbök nyujtanak bázist a hátráló katonáknak az üldöző ellenség feltartóztatására. Itt helyezik el a segitő helyeket, amelyekben a lövészárok sebesültjeinek legelőször nyujtanak orvosi segitséget. Itt tartózkodik egy földalatti barlaogban a zászlóaljparancsnok is. Kétfelé nyilik itt a futóárok, a jobb és balszárny lövőhelyeihez vezetve. — Közben kigyózó árkon al gut folyosón kell átvergődni a tulajdonképpeni lövészárokba. Mindenütt üregek nyilnak, a melyekben a haditeknika minden vivmányát megtalájuk. Végre eljutunk a lövőhelyig. Sürün, egymás mellett erős fedezék alatt állanak a lövészlinyilások, hanoük a puska, csak a hős harcos hiányzik. Itt már minden lépésben üregeket talál az ember. Ez az előretolt állás, mindenek kéznél kell lennie. Legénységi fekvőhely, tiszti bálószoba, tartalékok helyisége, telefonfülkék fedezékek sknavetők, géppfegyverek, munició-raktár, még, kut is van a pasaréti lövészárokban.

Sokszor hónapoka élnek át katonáink ebben a földalatti világban, s idő van bőven a társas érintkezésre és megásták a tiszti kaszinót, a legénységi pihenőt, berendezésük a földfal mellett húzódó gyalatlan fából összetákolt pad és közepén asztal.

Itt töltik szabad idejüket, amikor szünetel a harc. Itt irnak haza a legények, itt születnek meg a harcidalok, itt nyilnak ki a lövészárok poézisának bájos virágai. Itt szórakozzak, tisztálkodnak, pihennek hőseink. A lövészárok előtt drótsövények, buktatósodronyok buzódnak végig, rajtuk konzerv dobozokból rögtönzött csengők csüngenek, hogy ha az éjszaka sötét leple alatt az ellenség meg akarná lepni a lövészárkokban pihenő katonákat, a buktató sodronyba ütközve, a konzervdobozok csöngése figyelmeztesse a figyelő őrt, aki puskalövéssel figyelmeztesi a lövészárok legénységét a veszedelemre.

Ezzel azonban nem merül ki a lövészárok látványossága. Vannak még a telepen farkasvermek, karóakadályok, tüzérségi állás, álüteg az ellenség megtévesztésére. Másfél óránál tovább tartana míg mindent megnéz a közönség a hatalmas harctéren, amelytől függetlenül még hadi felszerelési kiállitást is berendezett az Auguszta alap.

Este bemutatják a fénysörök gyönyörü munkáját, amiot átkutatja az ellenség lövészárkait és megvilágitja az ellenséges hadállásokat. Ugyancsak bemutatják a villágitó pisztolyok és világitó bombák gyakorlati alkalmazását, amelynek hatása a legszebb tüzijátékot is tulszárnyalja.

De mindezt látni kell, mert csak a maga természetességében ismerhetjük meg a modern haboru tevékeli viszonyait és eszközeit.

Mindenkinek, aki Budapestre utazik, meg kell nézni a pasaréti lövészárkot. Csak ennek látása után ér jük meg teljesen a haditudósitásokat. A lövészárokba 50 fillér a belépti dij, csak csütörtökön 1 K. Az egész bevétel a teljesen rokkant hősök alapjára, a Nemzet Házára.

Pixavon hajápolás

tudományos alapon

a legbelyesebb mód a fejbőr ápolására és a haj erősitésére.

Ára üvegenként: 2.50 K. — Hónapokig elegendő

A háborus Görz.

A kis megállóhelyről, amelyen tul a katonai vonatok már nem közlekednek, egy óra alatt értünk el a Görz és Gradisca grófság székvárosába. Alig hagytuk [illegible], akár gyalog, az [illegible] igénybe. Ezen az uton szállítják egyuttal mostanában a Görzben visszamaradt civil lakosság zsúfolva a [illegible].

Forró meleg nyári nap dele volt, mikor elérkeztünk az Isonzó parti városba, mely legforróbban óhajtott célja Cadornak és vezérkarának. A házak itt mindenfelé olasz izlés szerint épülnek, kőből, emeletesre és gömbölyü cseréppel vannak fedve. A házak elején és az iskolákon szent képek vannak festve, jelül annak, hogy a nép vallásos. Mindenfele látni a harangtornyokat, melyekben szabadon lengetnek béke idején is harangok, most azonban a háboru folytán némaságra vannak kárhoztatva. A lakosság nyelve olasz, de amit ezen a nyelven mond, az nem valami hizelgő az olaszországi testvérekre nézve.

Görz történelmi nevezetességü várhegyén néhány év óta uj épület emelkedik, mely sokkal magasabb, mint maga a vár. Ez az épület délről nézve modern szállodának néz ki, északról tekintve pedig templomnak. Voltaképpen pedig papnevelő intézet, melyben hatszáz déltiroli teologus tanul. Miután nehezen lehetett volna őket most élelmezni, elhelyezték őket különféle ausztriai bíttudományi intézetekben, az épület maga pedig kórházi célokat szolgál.

A tíz napos görzi ostrom véget ért ugyan. Ebben a tekintetben a mi tüzérségünk a hangosabb a különféle kaliberü ágyuink versenyt bugnak egymással. Megtörténik azonban, hogy napjában néhány srapnell a város területére is esik. Ma reggel egy ellenséges löveg a város főterén három embert megölt. Ez a magyarázata annak, hogy Görz utcái kissé néptelenek. Mikor a Korzó irányában levő Podgora-magaslatért folyt a gyalogsági harc, sok golyó repült be a városba s ezek között voltak olyanok is, melyek nem egy polgári ember halálát okozták.

Látogatást tettem a parancsnokságnál, mely egyuttal a görzi hidfő felett is parancsnokol. Az épületben mutattak egy szobát, melybe egy alkalommal egy olasz srapnell hatolt be és az irógépnél mellett dolgozó tisztet sulyosan megsebesitette. Azután az olaszok belátták, hogy minden kisérletük Görz elfoglalására hiábavaló, azóta nem egyszer lövik a várost, különösen éjjel idején, azért nem tanácsos a főbb utcákon járni. Egy tiszt kösülvezetett a városban és sorra megmutatta azokat a károkat, melyeket az olasz lövegek okoztak. Az olasz tüzérség mintegy ezer srapnellt szórt a városra, azonban e nagyszámu löveg közül [illegible] csak kevés talált.

A tulajdonképpeni város az Isonzó bal oldalán fekszik, sikságon, melyet a kemeni és doberdói fensik nyelvényei, valamint a Monte San Michele dombjai körueznek. A görzi sikság kitünő utat nyit Lublonb irányban s azért volt a doberdói és plavai fensikok alatt elvonuló frontrész az olaszok legfőbb célja. Az olaszok ma épp ott állanak, ahol a háboru kitörése alkalmával voltak: a görzi hidfő körül, melyet a mirlek napról-napra egyre jobban kiépitenek. Napról-napra szállnak a város feletti különféle lövegek és az ágyúk felcselése különösen éjszaka olyan nagy, hogy nyugodtan a utcai zajjal lehetetlen. A görzi lakosság azonban már hozzászokott ehhez is és a vendégek ducára igen csendesen, jól alusznak át az éjszakát.

Csak így lehet megérteni, hogy ilyen sok ember maradt Görzben, akiket sem kényszer, sem foglalkozás nem tart itt vissza s mégis itt vannak minden halálos veszedelem dacára. A gyermekek az utcán a kövekkel játszva szemi ijesztgetik egymást, hogy jövő emberöl és zavartalanul játszanak tovább. Felnőtt emberek, ha találkoznak egymással és beszélgetnek, még a szemük pilláját sem mozditják, ha a szomszédos utcákban gránátok robbanak.

Az egyik utcában egy ellenséges gránát egy háromemeletes házba csapott bele és azt minden berendezésével és bútorával együtt porrá zúzta. A házban a háboru alatt olasz-szimpátiát ápolók laktak, akik a hadüzenet után kivándoroltak. A két szomszédos házak épségével szemmel baja sem történt és az emberek kitünően merték a romokban, hogy élet-elmt valamit találjanak. A Vandi-utcában az olasz lövegek a legmagasabb falakban ás tettek rést és az olasz srapnellek golyóinak százai karcolták végig a házorokat. Itt a házak és az életek egész napon zárva vannak, az emberek csak nagyon ritkán és igen nagy óvatossággal járnak itt.

Sok templom és szemesi palota is szenvedett háborut. A városi parkban pedig, melyet az ellenséges lövegek szünet nélkül látogatnak, nem mer senki sem bemenni. Görz egyik legszebb épülete a Caroniai grófok palotája. Ezt a szép palotát azonban ki kellett üriteni. Maga az épület nagyon meg van már rongálva, emeletenkénten a bozótártorló remek és délszaki növényekkel dus park. Ebben a palotában halt meg annak idején III. Károly francia király és a Görztől nem messze levő Castagnavica kolostorban fekszik eltemetve a híres Chambord gróf mellett.

Görz legtágabb városrésze a várhegy alján van, itt húzódnak végig zegzugos utcák. Az olaszok itt is nagyobbrészt kint élnek az utcán, a járókelő szabadon láthatja szokásaikat. Azonban a görzi olaszok mégis valamivel tisztábbak, mint más városokban és innen hiányzik a kellemetlen szag és bűz, mely más városok e az utcáit annyira jellemzi.

Dacára annak, hogy a várhegy felé különösen sokat lövöldöznek az olaszok, a nép itt mégis egész napon keresztül kint marad az utcán és éli megszokott rendes életét. A város esténkint, ahár csak béke idején, villamos lámpákkal kivilágitják. Ugyancsak villamos fényárban usznak a nyilvános épületek is. A Teatrodi Societa, melyben május másodikán tartották az utolsó előadást, mely alkalommal egy kedves olasz operett került szinre, zárva van és ugyancsak be vannak zárva a mozik is.

Az utcákon sok olyan tisztet és katonát látni, akik már más harctereken is voltak. Erről tanuskodik a sok érdemjel mely mellőket diszitő. Látszik rajtuk, hogy örülnek annak, hogy hosszabb idő után ujra van alkalmuk vitézben lenni.

Görzben nincsen élelmiszerhiány. Lehet, hogy azért, hogy a város harmincezernyi lakosságából csak öttöd maradt idehaza. Csak kevesen tudták holmijukat magukkal vinni és bizonyára nagyon sokan térnének vissza, ha most lehetséges volna. De nem kapnak kocsit, mely idehozná őket. Csak olyanok maradtak a városban, akik vállalkozók, vagy katonai szállítók, vagy a katonaság részére végzendő vásárlásokkal vannak megbizva, végül pedig olyanok, akiknek kis fagó vagyonkájukon kivül semmi egyebük nincsen és akik attól félnek, hogy ezt a kincset is elvesztik, ha lakásukat elhagyják. Egész utcák vannak, ahol egyetlen egy házban sem laknak. Az éttermekben mérsékelten felemelt árak mellett jól lehet étkezni, a szállodákban pedig csak a földszinti szobák árát emelték fel, mert azt tartják, hogy itt a gránátoktól való veszedelem nem olyan nagy, mint az emeleten.

Amikor esténkint a házak kapui előtt elcsendesült a beszélgetés, annál hangosabban dörögnek akkor az ágyuk. Olasz puskagolyók fütyülnek akkor az ablakok és ajtók mellett, melyeket nem lehet nyitva tartani. Üveg-ok egyikének olyan vastag hangja van, hogy amikor az ágyúk megszólalnak, azt hinné az ember, hogy a szomszéd szobában állanak. Amig ezek az ágyuk dörögnek, ki van zárva minden alvás lehetősége. Este a kávéházik üresek lesznek, de a személyzet azokban gondatlanul végzi a takarítást és nem törődik az ágyuk zajával.

Utazók és ügynökök

mindenhol felvétetnek hímzett emléklapok eladására, melyen a legkelendőbb cikk. Czím: Iskr. Ipari, [illegible] 4. II. Budapest, [illegible] 29.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
[illegible]
Igazgató: Pinchesi Ernő

Steckenpferd liliomtejszappan.

Bergmann & Co, Tetschen a E. gyárából

[illegible]

Mérlegképes könyvelő

ki naponként több órai szabad idővel rendelkezik, vállalja üzleti könyvek rendbehozását, vezetését és kereskedelmi irodákban előforduló minden munka elvégzését, mérsékelt díjzás mellett. Szives megkéréseket e lap kiadóhivatala „megbizható" jelige alatt továbbit. 12595

KIADÓ

Kotor, Zalamegye, 38 év óta fennálló üzlethelyiség 2 szobával megfelelő raktárak nagy udvar és kerttel *1915. szept. hó 15-re.* Felvilágositással szolgál özv. POLLAK LIPÓTNÉ, Kotor.

Keresek november 1-re

egy 3 szobás lakást

mellékhelyiségekkel, lehetőleg közel a város központjához. — Ajánlatokat kérek a „Zala" kiadóhivatal utján.

Köris és szilgömbfát

azonnali és jövő évi szállitásra, megvételre keresek. Közvetitőknek magas jutalékot fizetek. KLEIN SÁNDOR fakereskedő Budapest, V., Lipót-körut 5.

Nagy nyári okassió!

Szezon utáni árak!

Gummi köppenyek, nyári bluzok, selymek, ruhakelmék, delainok, kreton, vászon, zéhr, selyem ingek, napernyők legolcsóbban szerezhető be

BARTA ÉS FÜRST

divatáruházában Nagykanizsa Első m. ált. takarékpalota. Telefon: 323.

URANIA mozgókép palota

REZGONYI-UTCA 4 szám

1915. aug. 21 és 22 szombat és vasárnap kerül bemutató.

Megváltás

Életkép 3 felvonásban.

Modern Orleanai szüz vigjáték **A levelhordó kalandja** humoros **Krigg és Krogg** variete **Wiesbaden** természeti kép **A derék** Ő amerikai drama.

Rendes helyárak! Kezdete vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órakor.

Hétfőn és kedden kerül szinre:

A vérpad lépcsőjén.

A közeledő 1915/1916. tanévre

ajánlom a t. helybeli és vidéki szülők szives figyelmébe, hogy gyermekeik részére szükséges tankönyveket és tanszereket már most vásárolják meg, vagy rendeljék meg mert a mostani állandó késedelmes szállitások mellett, később csak nehezen vagy egyáltalán nem szerezhetők be, ami a tanulóra csak nagy hátránnyal lesz.

Jánlok használt iskolai könyveket is, melyek a Főgymnázium, Felső Kereskedelmi, Polgári fiúk és Polgári fiu iskolák részére a megállapitott hivatalos jegyzék szerint kifogástalan tiszta állapotban bekötve feléban azt most kaphatók.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében,

Nagykanizsa, (Kazincy-utca.)

Mindennemü cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelszerelések, Gyulay-táska, orvosi táska, gamaschni, övszij,

esőköpeny, hátzsák

a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában, Fő u., város bérpalota.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

cserépkályhák

átrakását, javitását, rossz füllőket

könnyü fütésre jótálással vállalok

Uj kályhák minden szinben jutányos áron is kaphatók is

ZISKÓ ÁDÁM

cserépkályha készitő, Vörösmarty-u. 65.

Járványos és fertőző betegségek ellen a legbiztosabb óvszer — az erősen szénsavas —

Pécsi Tettye forrásviz

— a legkellemesebb izü —

asztali és borviz.

Állandóan palackcserével és patentzárós palackokban kapható s igy

háztartásban a legolcsóbb

Főelárusitás: **SZABO ANTAL** fűszer és csemege üzletében Nagykanizsa.

Szabadalmazott és törvényesen védett

VETŐMAG-csávázószer

„Antispora-Vita"

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita" az összes vetőmagfélék, de első sorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a **legmegfelelőbb**, és így a mezőgazdaságban **nélkülözhetetlen.** Kilója 1 K 40 fill.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérképviselők

Schwarz és Tauber nagykereskedők

Nagykanizsán

Keresek megvételre mérsékelt árban egy jó karban lévő kisebb fajtájú modern

zongorát.

Ajánlatok: Hilmayer Zsigmond, Zalalövő küldendők.

Csomagolásban, vasuti szállításban jártas

raktárnokségéd

alkalmazást nyer Breuer Ferencz gyarmatáru nagykereskedő cégnél, BARCSON.

Vízvezeték, lakatos és kutfúrási vállalatomat

kanizsai régi állandó megrendelőim kívánságára Nagykanizsán

megnyitottam,

mely czélra a Rozgonyi-utca 9. szám alatti Schavel féle műhelyt kibéreltem.

Támaszkodva szakmám terén 24 éven keresztül szerzett bő elméleti mint gyakorlati tapasztalatokra, itt valamint számos más vidéken teljesített munkáimmal szerzett elismerésekre, megrendelőimnek a legtökéletesebb garantiát nyújthatom.

Vállalkozom szakmámba vágó legkülönbözőbb feladatok megoldására és bármily nagyságú munkálatok elkészítésére, meglévő és megszűnt felső berendezések átalakítására.

Érdeklődőknek tizenötéves előkelő referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:

ERDÉLYI JENŐ

gépész és electrotechnikus

A ZALA kishirdetései

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vételi ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki bútorozott szobát keres, vagy bútorozott szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha kis hirdetést közöltet a Zalában.

Egy hirdetés ára 20 szóig 1 korona.

Vidékről a kis hirdetés postautalványon küldendő be

Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-út 4. adandó fel.

A kis hirdetések mindig előre fizetendők.

Minden kereskedőnek érdeke,

TELEFON 78.

hogy üzleti nyomtatványai ízléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak így lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelme üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA ≡ készítse el. ≡

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-út 4.

A Zala-nyomda a **legmodernebbül** berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

Czöczek és Dolezsál festő vállalat

NAGYKANIZSA MAGYAR-UTCA 23.

Üveg cimtáblák, honi és külföldi faerezések, márvány utánzatok. : : Épület, **szobafe tés** butor, üzletberendezés **mázolás,** fényezés. ≡ Művészi színérzékünk, magasan fejlett ízlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégítik. Árajánlatok, szines vázlatrajzok, felszólításra **díjtalanok.**

1908-ik borászati kiállítás, Eger: I. díj diszoklevél és aranyérem.

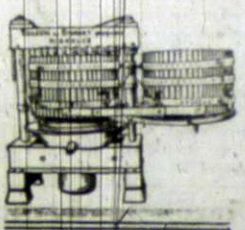

Borsajtók.

Legujabb rendszerű könyök szerkezetü „Kossuth", „Hegyalja", „Mabile" és „Acélorsós" a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói

Legujabb rendszerű víznyomásu hydraulikus kettőkosaru sajtók, negyüszemü préselésben. Szőlőt fölelőnye. A most szokásos évtelenek versenyzőkkel! Egyszerü kezelés! Óriási erőkifejtés! A tőrkölly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőllőzuzók és bogyózók.

Legujabb aluminium kuphengerü szőlőzuzó szépen.

Árjegyzék ingyen.

SZILAGYI és DISKANT gépgyára Miskolcon

1904. évi pécsi kiállítás aranyérem és diszoklevél. 1914. évi budapesti szőlőtermelési borgazdasági kiállítás első díj arany érem.

1908-ik országos gazdasági kiállítás, Pozsony: I. díj aranyérem.

Nyomatott a kiadótulajdonos „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 23. hétfő 191. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA SUGÁR-UT 4. SZÁM FŐKIADÓHIVATAL: TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár: Egyes szám ára 6 fillér

A világháboru eseményei.

Franciaföldön nincs változás. — Hétezer ujabb orosz fogoly és sok gépfegyver. — Átléptük a brest-litowszki vasuti vonalat. — Heves harcok az olasz harctéren. — Az olaszok Görczöt bombázták. — Támadás 20 órai tüzelés után. — Pelagosa szigetét az olaszok kiüritették.

A francia harctér.

Berlin, aug. 22. A nagy főhadiszállás jelenti: A helyzet változatlan.

Keleti hadszintér.

Berlin, augusztus 22.

Eichow tábornok hadserege Kovnotól keletre és délre tovább haladt előre. *Luwintytotól északra egy állás roham alakjával való elfoglalása alkalmával 650 orosz esett fogságba.* A Tykocintól keletre lefolyt harcokban ejtett orosz foglyok száma több mint 1100-ra emelkedett. Gallwitz tábornok hadserege Nagewtől délre a bialistok brest-litowski vasutvonalon keresztül tovább hatolt előre. **Az utolsó két napon tizenhárom tisztet és több mint 3350 főnyi legénységet szállitottak fogságba.** Lipót bajor herceg tábornagy csoportja győzelmes harcok között *tegnap átlépett a kheszcelle wisokolitowski vasutvonalon.* Az ujból védekező ellenséget német csapataink ma reggel *kiverték állásaikból s* **több mint 3000 foglyot ejtettek és nagyszámu géppuskát zsákmányoltak.** Mackensen tábornagy hadcsoportjának támadásai a Kolerka, Pulwa és Ogrodnikitől felfelé a Bug szakaszon, valamint a Krzna alsó folyásánál előrehaladnak. Brest-Litovsk délnyugati arcvonalán nincs ujság. Piszcánál és attól északnyugatra (Wlodvától északkeletre) a harcok tovább tartanak. *Legfőbb hadvezetőség.*

Höfer jelentése.

Budapest, aug. 22. Hivatalos. — *Kövess tábornok csapatai az ellenséget ismét kivetették több állásból és a Brest Litowsktól Bjelskbe vezető vasutvonalon tul üzték vissza. József Ferdinánd főherceg hadserege ismét megujuló harcokban Wisoko-Litowknál tért nyert. Flit, valamint Brest Litowsknál nyugatra és Zodvától keletre az ellenség a szövetségesek előnyomulásával szemben heves ellentállást fejt ki. — Vladimir Wolyivsky és Csernowitz között a helyzet változatlan.*

Olasz hadszintér.

Budapest, aug. 22. **A doberdói Karszt fensik ellen tegnap élénk ellenséges tüzérharc folyt. Egy monte dei sei busi ellen intézett bersaglieri támadás a lásunk előtt tüzünkben összeomlott. A fensik északnyugati része ellen az olaszok széles arcvonalban támadtak, azonban, részint ember ember ellen való küzdelemben visszavetettük, részint tüzérségi tüzünkkel megállitottuk őket. Délután az ellenség tábori és nehéz ágyukkal állásainkon keresztül bombázta Görz várost. Északra fekvő állásaink ellen és egy éjjeli támadás az Isonzo hid ellen, Tolmeintől nyugatra az ellenség sulyos vesztesége mellett meghiusult. Krn vidékén Flit ch területen a karinthiai határon két olasz zászlóalj 20 órai tüzérségi előkészite után kétszer megtámadta Tre sassitól keletre a hegyi átjárókat. Visszavetettük őket. 300 halottat és igen sok sebesültet vesztettek. Folgaria Lavarone és Tonale csoporton levő erődmüveink ellen irányzott tüz lés váltakozó erővel folyik tovább.** — *Höfer altábornagy.*

Események a tengeren.

Hivatalos.

Budapest, augusztus 22. F. hó 21-én reggel egy felderitésünk folyamán megállapitottuk, hogy a **Pelagosa szigetet az olaszok teljesen kiüritették** és az összes épületeket és védelmi müveiket elpusztitották. A szigetet, a hol csak a világitótorony őreinek családjai laktak, az olaszok julius hó 11-re virradó éjjel *hóditották meg* és azután radio állomással és védelmi müvekkel szerelték fel. Egy tengeralattjáró is állomásozott ott. Repülőink portyázása és flottiláink háromszoros alapos ágyutüze az ellenségnek ugy emberben, mind anyagban mindig sulyos veszteségeket okozott, a Nereide tengeralattjárót pedig megsemmisitettük. Ez ugy látszik, végül arra a belátásra vezetett, hogy ezen szigetecske stratégiai és taktikai szempontból nem olyan értékes, mint ahogy annak meghóditása alkalmával az olaszok elakarták hitetni. *Flottaparancsnokság.*

A tengeren.

London, aug. 23. A Cortersvelt nevü angol gőzöst és négy vitorlást német buvárhajók megtorpedózták. Az öt hajó elsüljedt

Végső döntés az orosz fronton.

Páris, aug. 23. Franciaországban óriási föltünést keltett az Information legutóbbi száma, mely azt mondja, hogy a szövetségesek legnagyobb erőfeszitéssel keresztülvitt előnyomulása folytán az oroszországi helyzet rendkivül izgalmas stádiumba lépett. A legközelebbi napok döntő jellegüek lesznek.

Milyen föltétellel békülnének az oroszok.

Bécs, aug. 23. Norvég lepok hiteles pétervári hiradás alapján most arról cikkeznek, hogy Oroszország milyen föltételekkel volna hajlandó Németországgal külön békét kötni. Eszerint Oroszország igényt tart a Dardanellák megnyitására, aminek ellenében beleegyezne abba, hogy Törökország a Dardanelláknál fölszabaduló félmilliós seregével elvegye az angoloktól Egyiptomot. Ezt annál kivánatosabbnak tartaná Oroszország, mert az egyiptomi török uralom szabaddá tenné a szuezi csatornát is. Pétervárott meg vannak arról győződve, hogy ha Szuez és a Gibraltár angol kezen marad, akkor az orosz flotta hiába jut át a Dardanellékon, csak nem tud a világvizekre jutni. Ezt a békeformulát az orosz távirati iroda terjesztette, amely hivatalos összeköttetésben van az orosz kormánynyal Pétervárott meg vannak arról győződve, hogy Németországnak nem érdeke, hogy az orosz flotta elzártan maradjon a Feketetengerben. Ez inkább az angolok érdeke.

Kisiklott vonat.

Nürnberg, aug. 23. Vasárnap reggel a nürnbergi pályaudvarból elindult személyvonat Eschenau és Fort közt sintörés következtében kisiklott. Több kocsi felborult. Három férfi és két lány szörnyet halt. Többen megsebesültek.

Autó szerencsétlenség Budapesten.

Budapest, aug. 23. Vasárnap délután a Nefelejts és Garai-utcák keresztezésénél egy magánautó összeütközött egy postai automobillal. A két gépkocsi széditő gyorsasággal száguldott az összeütközés pillanatában s igy az összeütközés ereje is oly nagy volt, hogy a két kocsit a gyalogjáróra vágta. Az egyik kocsi keresztülgázolt a gyalogjáró szélén álló gyümölcsös sátoron s Horváth János tüzér katonát a falhoz csapta és megölte, a gyümölcsös asszonyt egy postaaltisztet és egy tizenkét éves leánykát életveszélyesen megsértett. A soffőröket, akiknek bünössége kétségtelenül kiderült, letartóztatták.

A legujabb hadüzenet.

Olaszország — amint előre látható volt, — szombaton hadat üzent Törökországnak. Amióta a Magyarországnak és Ausztriának szóló hadüzenet elhangzott, — Viktor Emanuel kormánya szakadatlanul kereste az okot, amiért Törökországba is beleköthetne. A török kormány, amig remélte, hogy a konfliktust békésen is el lehetne intézni, — az olasz követelésekkel szemben a legnagyobb előzékenységet tanusitotta. Amde rövidesen észre kellett vennie, hogy Olaszország nem a békés megoldás utját keresi a fölvett tárgyalások során, hanem a török kormány béketüréseinek fonalát akarja elmetszeni. Konstantinápolyban hamarosan átláttak a szitán. A hitszegő nációval folytatott tárgyalásokat megszakitották s diplomáciai körökben már hetek óta befejezettnek tartották az olasz-török háboru kitörését. Hogy Itália, amely a magyar-osztrák ármádia kis töredékével szemben sem fud eredményeket elérni, mit kezd majd a törökök ellen, akik az angolokat és franciákat már pocsékká pháolták, igazán nem tudjuk. A hadüzenetből egyenlőre csak azt az örvendetes tényt szürhetjük le, hogy Anglia és Franciaország alul maradtak ebben az elkeseredett hadjáratban, amelyet a törökök ellen vivtak s az olaszok segitségére van már szükségük, ha az áttörési kisérletet folytatni akarják. Olaszország azonban még soha am győzött s szerencsét sem hozott szövetséges társaira. A mi szerencsecsillagunk is akkor ragyogott föl s akkor indult meg Lemberg, Varsó felé, amikor a gyalázatos fajzat cserben hagyott bennünket. — Tehát a törökök ügyét is csak akkor tekinthetjük föltétlenül megnyertnek, ha az első olasz ágyulövés eldördül a Dardanellák erődei ellen.

Konstantinápoly, aug. 23. Olaszország hadüzenetét szombaton reggel nyujtotta át a portán Gassoni márki, olasz nagykövet.

Róma, aug. 23. Az olasz kormány közzétette azon hivatalos körtávirat szövegét, amelyben a külföldi államoknak bejelentette a Törökországgal való diplomáciai viszony megszakitását. A portának átnyujtott olasz jegyzék a szakitás ürügyéül a tripolisi és törökországi olasz alattvalók helyzetét használja föl. A török nagyvezér aug. 5-én valamennyi olasz követelést elfogadta s a megegyezést alá is irta, kilencedikén azonban az olasz állampolgárok elutazására adott engedélyt visszavonta. Erre következett a hadüzenet.

A volt hercegprimásnál.

Vaszary Kolos élete. — A balatonparti Pax villa. — A vagyontalan főpap.

A Balatonparttól tíz percnyire, tul a szálodákon, villákon, Balatonfüred legcsendesebb részén gyönyörü kert közepén, hatalmas sárga épület nyujtózik el. A homlokzaton három aranybetü csillog a napfényben: *Pax*. Ebben a sárga palotában él Magyarország hercegprimása, legszelidebb, legbékésebb lelkü papja, Vaszary Kolos.

A nagy visszavonultságban élő főpap életéről következőket sikerült megtudni.

A lemondatás után valóságos buskomorságba esett a hercegprimás. Legközelebbi rokonait, legjobb embereit sem engedte maga elé. Rettenetesen leverte az a hangosság és gyülölködés, melylyel ellene dolgoztak. Aztán lassan belenyugodott. De a külvilággal és az egyház dolgaival már nem törődött és ha valaki ezekről említést tett, rögtön másra terelte a beszédet.

Legrettenetesebb napjai azok voltak, mikor végrehajtók jelentek meg palotájában. Titkolni akarták eleinte a valóságot, teremről-teremre vitték őt, de végül mégis csak mindent megtudott. Testileg és lelkileg teljesen megtörtte ez a csuf hálátlanság. Hónapokig élet és halál között vergődött, de erős szervezete diadalmasan legyőzte a betegséget. Az embereket még most se gyülölte, mert az ő szive a gyülöletet soha sem tanulta meg az emberektől, de kezdett félni, idegenkedni tőlük, mert hirtelen, megdöbbentően váratlanul ismerte meg rosszaságukat. Alig egy-két emberrel érintkezik már. Kohl Medárd püspök leghivebb gondozója, jóformán el sem mozdul mellőle. Kivüle csak az apáca-ápolónőkkel és Schmidt főorvossal érintkezik. Néha néha magához kéreti unokaöccsét, Vaszary Ernő, füredi fürdőigazgatót. Schmidt főorvos naponta meglátogatja és szigorusan ügyel az ujabban egyre többet betegeskedő és már igen gyenge agg főpásztor étrendjére. A multkoriban ismét lázas volt, köhögött, már nagyon aggódtak miatta, de ma már jobban van.

Hivei nagy akciót inditottak tavaly, melynek az volt a célja, hogy bebizonyitsák azt, hogy ellenfeleinek ama vádjai, hogy ő könnyelmüen gazdalkodott, alaptalanok. Környezetét nagy elkeseredéssel töltötte el az a mód, amelyiel a harcos klerikalizmus hivei Magyarország legelső főpapját meghurcolták. Adatokat gyüjtöttek, mindennek utánajártak, a hatalmas anyagot rendszeresen feldolgozták és felterjesztették a miniszteriumnak. Ezek az adatok bebizonyitják, hogy Vaszary Kolos gazdálkodása alatt, a primási birtok értékben öregbedett. A felterjesztett akták, ha nyilvánosságra hozták volna őket, — bizonyos embereket, országvilág előtt igen szomoru szinben tüntettek volna fel. Az akció vezetői a legnagyobb nyilvánosságot akarták, a közvélemény döntését akarták provokálni, de közbejött a háboru és elaludt az egész ügy. Vaszary Kolos nem találta illőnek, hogy ilyen időkben a maga ügyében foglalkoztassa az embereket.

A volt hercegprimás jótékonysága országszerte közismert. A füredieik pedig valóságos legendákat mesélnek csodás szivéről, bőkezüségéről. Mesélik, hogy tiz-tizenöt évvel ezelőtt százával állitak a szegények a primási kastély vasrácsa előtt. És egy sem távozott üres kézzel. Halottam egy szegény zsidó tanitóról, kinek öt gyermeke volt és akit az orvos Gleichenbergbe küldött. Gleichenberg . . . istenem, egy öt gyermekes zsidó tanitócska, aki lavorszámra köpi a vért, hogy is kerülhetne el oda. Vaszary Kolost valaki figyelmessé tette a tanitóra, aki harmadnap már gyorsvonaton robogott az uj élet, az egészség felé . . .

Száz meg száz ilyen történetet mesélnek az aranyszivü hercegprimásról a füredieik. És hallottam, hogy a megváltozott szükös viszonyok, mai cifra, szép palotába rejtett nyomorusága idején abba tud legnehezebben beletörődni, hogy le kell mondania szegényei istápolásáról. Még ma is, ha állástalan munkásról, földrengés sujtotta vidékről, a háboru özvegyeiről, árváiról hall, ezreket akar kiutalványoztatni és nehogysem tudja és akarja megérteni, hogy már nincs miből . . .

A háboruról a legnagyobb kétségbeesés hangján szokott nyilatkozni. Minden eseményről informálva van, a lapokat naponta felolvassák neki. Néha-néha szórakozottan elkalendoznak gondolatai és nem figyel oda. Elgondolkodik. Aztán hirtelen összerezzen és azt mondja:

— Kérem ujra.

Néhá kétszer-háromszor el kell olvasni egy egy cikket. A trónörököspár meggyilkolása idején igen izgatott volt. A trónörököst igen szerette és folyton azt hajtogatta:

— Rettenetes, hogy ilyen ember is akad...

Aztán az iránt érdeklődött, hogy mi lesz az árvákkal és napokon át minden az árvákra vonatkozó hirt fel kellett olvasni.

A háboru egyes eseményeit nagy figyelemmel hallgatja de a felolvasás végén mindig elszomorkodik. Sóhajtva mondja:

— Rettenetes idők! Mikor lesz már vége ennek az öldöklésnek.

Sokat beszél a békéről, a Paxról és imádkozik mielőbbi eljövetelétert. Néha-néha kinyittatja az ablakot, kihajol és elnéz messze, a Balaton felé. A park sok száz rózsájának csodás illata körülbecézi a drága lelkü nemes öreg urat, aki a nagy világdulás idején szeretetről, megértésről és a Paxról, az örök békéről álmodik.

Aki Budapestre utazik, nézze meg a Pasaréti Lövészárkot! Az ország egyetlen hadi látványossága!

HIREK

— **Kitüntetés a halál után.** A hivatalos lap legutóbbi száma jelenti, hogy Őfelsége az ellenség előtt elesett Antal Jenő 20-ik honvédgyalogezredbeli hadnagyot vitéz magatartásáért a hadiékitményes katonai érdemkeresztttel tüntette ki. Szolgáljon ez a kitüntetés vigaszul a gyászba borult szülőknek. — Ugyancsak a hadiékitményes katonai érdemkeresztet kapták még: Sipter Jenő főhadnagy és Bodó Ferenc hadnagy, mindketten a 20-ik honvédgyalogezredben.

— **A legfelsőbb szolgálat nevében.** *Bokor* Gyula népfölkelő főhadnagyot, aki a háboru kitörése után hosszabb ideig szolgélt Nagykanizsán s általános szimpátiának örvendett, — ritka kitüntetés érte. Bokor főhadnagy, amióta Nagykanizsáról elhelyezték, az egyik gazdasági hivatal élén működött. Hogy milyen eredményével, — azt Schotoch ezredesnek a legfelsőbb szolgálat nevében kibocsátott dicsérő okirata bizonyitja, amely lényegében igy hangzik: A gazdasági hivatal felülvizsgálata alkalmával tapasztaltam, hogy a vezetése alatt álló hivatalban a legnagyobb rend, pontosság uralkodik s a gazdálkodás figyelemreméltó megtakarításokat eredményezett. Ezért Bokor Gyula népfölkelő főhadnagynak, a gazdasági hivatal főnökének a legfelsőbb szolgálat nevében dicsérő elismerésemet nyilvánitom. — A ritka elismeréshez sokan fognak szivből gratulálni Bokor főhadnagynak.

— **Eljegyzés.** Dr. *Sándor* Miklós ezredorvos eljegyezte *Bogenrieder* Lulut.

— **Őrmesterből — hadnagy.** Őfelsége *Blau* Artur tartalékos őrmestert, a nagykanizsai Danneberg J. és Weisz cég főtisztviselőjét a 41-ik gyalogezredbe hadnagygyá nevezte ki.

— **Kinevezés.** *Leitner* Ernő 20-ik honvédgyalogezredbeli népfölkelő tizedest *zászlóssá* léptették elő.

— **Marad a pápai püspök.** Amint megirtuk, Gyurátz Ferenc, a dunántuli evangelikus egyházkerület népszerü, ősz püspöke a celldömölki kerületi közgyülésen benyujtotta lemondását. Híveinek s papságának hosszas kapacitálása most megváltoztatta szándékát s kijelentette, hogy *a háboru tartama alatt hivatalában marad.* Mivel nyilvánvaló, hogy a püspök csak rövid ideig akar egyházmegyéje élén maradni, — a választási kombinációk megindultak.

— **A katonáknak.** *Kluger* Gizella urhölgy 200 darab cigarettát küldött a Zala szerkesztőségéhez a harctéri katonák számára. — Továbbitás végett átadtuk a Központi jóléti irodának.

— **Érdekes istentisztelet.** A Keszthelyen tartózkodó orosz hadifoglyok a multkorában engedélyt kértek Dunst Ferenc spitálpbánostól, hogy a katholikus templom istentiszteletén részt vehessenek s ott az ő egyházi énekeikel énekelhessek. A liberális főpap az engedelmet megadta s az oroszok a Szent István napi istentiszteleten már részt is vettek. Nagy közönség gyült össze az alkalomból a templomban s gyönyörködve hallgatta a precíz összetartottsággal előadott orosz egyházi énekeket.

— **Ünnepség Kotorban.** Őfelsége születésnapja alkalmából a kotori plébánia templomban is fényes ünnepi istentisztelet volt. Istentisztelet után *Rogun* József főhadnagy, a Kotorban állomásozó train-csapat parancsnoka a templomtéren lelkesitő beszédet mondott.

— **Megvagdalt rendőr.** Szombaton éjjel egy berugott tüzérkatona csunya botrányt rögtönözött a Kiniszi-utca végén. Orditozva járta be a környékbeli mulatóhelyeket és belekötött a járókelőkbe. *Kocsis* János rendőr tapintatos módon csöndesebb viselkedésre utasította a tüzért, de ez a rendőri beavatkozásra még nagyobb mérgére gyulladt, kardot rántott s azzal teljes erővel a védtelen ember fejére akart csapni. Kocsis a karját tartotta maga elé s az éles penge átmetszette az összes ujjait. Rendkivül sulyos sérülésével a lakására szállitották, — az ismeretlen tüzért pedig, akinek sapkája a virtuskodás szinhelyén maradt, — keresik.

— **Bornyilvántartási** könyvek, hivatalos előirás szerint kaphatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— **A város élelmezési osztálya** értesiti a közönséget, miszerint ma délután tengeri hál és frissen lőtt foglyok kerül eladásra. Csütörtökön fácánok érkeznek. — Ugyanott előjegyezhetni elsőrendü ebtevésre alkalmas szép paprikát, százankint 1 K 80 fillérért s a reá eső szállitási dijért. Az árak előre fixetendők s a jegyzett mennyiség átvétele kötelező. Felhivja egyuttal az élelmezési osztály a közönséget, miszerint a liszt bejelentő lapokat haladéktalanul beszolgáltassák Benkovich Jánoshoz az élelmezési osztályba. Akik pedig ilyen bejelentő lapot nem kaptak, ugyanott jelentkezzenek.

— **Bakanóta.** Magyar katonák énekelnek kelettől nyugatig és mint a haditudósitók is irják, a tartalékból az ütközetbe is dalolva siletnek. Hozzánk is egyre küldik a kedvesnél kedvesebb uj vitézi énekeket, amelyeknek tarka bokrétájából ime itt közlünk egyet, amely aktuális, friss és magyar:

Ferenc Jóska öreg király
Álmodik a Burgba,
Fehér párnán az álmában
Fiatal lesz ujra.

Végigjárja kis prij lován
Széles birodalmát,
Fölveszi a koronáját
Meg az arany almát.

Belovagol Varsóvárba
S csodálkozva mondja,
— Jó Istenem, álmodom-e,
Rólam szól a nóta!

Magyar bakák, német bakák
Köszöntenek engem,
Muszkarország szivébe tart
Az én regementem.

— **Ezrekre menő fénykép.** A fényképek egész tömegét küldik be a Tolnai Világlapjának a harctéren elesett, megsebesült, vagy fogságba esett katonákról, melyeket e lap a beérkezés sorrendjében teljesen dijtalanul közöl. Eddig több mint 40 vármegye alispáni hivatala szólitotta fel a megye közönségét hogy küldjék be az emlitett harcosok fényképeit Tolnai Világlapjának. De miután — sajnos — parasiták mindenütt vannak, ezuton figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy a Tolnai Világlapja csakis azoktól fogadja el a hősök fényképeit, akik közvetlen a lap szerkesztőségébe küldik be.

— **Elvesztett** a Kiniszy-u. 57. sz. ház udvaráról egy hajlitott fából készült fényezett egy üléses gyermekszéktal. Nyomra vezető illő jutalomban részesül.

Ha öröme van, vagy az Isten segedelmét várja, ne feledkezzék meg a vak katonákról.

— **A német birodalmi kancellár** rendeletileg betiltotta a felszólgosult filmek kivitelét, nemcsak a vellők hadban álló, de a semleges államokba is, sőt Ausztria-Magyarország területére is, és csupán csak olyan filmet engedi át, illetve engedi ki a birodalomból, amelyet a német nagy vezérkar megenged, így tehát a Magyarországon bemutatásra kerülő filmek, mely csekély számban jöhetnek be, órási áremelkedést mutatnak s ehhez járul még a nyers filmnek is 100%-ig való emelkedése. Ez aztán azt az állapotot szülte, hogy a műsorok oly horribilisen drágák, hogy a moziknak, ha nem akar ráfizetni, okvetlen emelnie kell a belépő dijakat. Ez oltozta, azt, hogy a helybeli *Urania* mozgóképpalota igazgatósága is kénytelen volt csekély pár fillérrel emelni a belépő jegyek árát, melyet külöben az ország összes mozgószinházai már a háborut követő pár hónapra rá emeleltek. Itt közöljük, hogy az Uránia nagyban készülődik a „Rezervista álma" cimü film premierjére, mely katonazene kiséretében lesz szeptember hó 1. 2. 3-án.

— **Az Ország Világ** a heti (34.) száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Szőllősy Hajtyuly Elemér, Levél a csatatérről. Tamás Erzsi, Bálványi, Versányi György, Betti, Fügi József, Gondolatok. Dr. K.-né Radnay Irén, Kuzmicsek tragédiája. Magyar lírai fogyok énekei. Vértessy Gyula, Veszekedő bogarak. Csáhlites Károly, A pestises Velence. Kerekes János, Tiszai huszár a a hadnagy ur. Markó Miklós, A rokkant katonák mint méhészek. Villányi Mária, Merengés. Horthy Magda, Április. Gáthy Ernő, Nyár, reggel. L. Kiss Aladár, Vörös és fekete. Gróf Mirbach Hugónak, Hir jött. Magyary Béla, Szélfi Kálmán, stb. Reades revatok: Szinház, Művészet, Irodalom, Zene, Hirek, Közgazdaság. — Képek: Tettey Emilné női énekkara. Az oltszi harctéri eseményeiről három képet hoz és tizennégy olasszországi képet. Hőseink legujabb csoportjában husz arckép van. A rokkant katonák, mint méhészek (négy kép). A budapesti állatkertből (négy kép). Több balatoni kép, stb. — Az Ország-Világ előfizetési ára egész évre 16 korona, félévre 8 korona, negyedévre 4 korona. Kiadóhivatal: Budapest, V., Holdutca 7. sz.

A közeledő 1915/1916. tanévre

ajánlom a t. helybeli és vidéki szülők szives gyelmébe, hogy gyermekeik részére szükséges tankönyveket és tanszereket már most vásárolják meg, vagy rendeljék meg mert a mostani állandó késedelmes szállitások mellett, később csak nehezen, vagy egyáltalán nem szerezhetők be, ami a tanulóra csak nagy hátrányt lehne.

Ajánlok használt iskola könyveket is: melyek a Főgymnázium, Felső Kereskedelmi, Polgári fiány és Polgári fiu iskolák részére a megállapitott hivatalos jegyzék szerint kilog stalan tiszta állapotban bekötve felárban, mint most kaphatók.

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papirkereskedésében,
Nagykanizsa, (Kazincy-utca.)

Hivatalszolga

ki egyuttal a

házfelügyelői

teendőket is vállalja szeptember elsejére való belépésre kerestetik.

CSAKIS HADMENTESEK PALYÁZHATNAK

Közelebbiit Csengery-ut 4 szám.

Szerkesztői üzenetek.

H. S. *Kisgyala.* Ön azt kérdezi tőlünk, mikor lesz vége a háborunak? Vilmos császártól is azt kérdezte a borbély, mire a császár igy szólt: „Én is ezt akartam magától kérdezni." Kérdésére mi is Vilmos császár válaszával válaszolunk. Hogy mi lesz a háboru után? Azt már igazán csak a jó Isten tudja, — de ő nem mondja meg. Márta éneke igazán művészi alkotás. Igen sajnáljuk, hogy technikai nehézségek miatt lapunkban nem közölhetjük. — **B. G.** *Zalaegerszeg.* Ha teheti, keresse fel bennünket a szerkesztőségben.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
távollétében a szerkesztőséget vezeti:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

A csikós.*)

Irta: **Lengyel Gyula.**

I.

A kenderesi legelőre meleges tűz le a nap. A csikós kalyibája előtt, az árnyékban, egy tizennégy éves bojtár gyerek szundikál. Egy-egy erősebb bólintásra fel-felriad s a távoli akácos felé tekinget. Amint megpillant a legelőn egy mozgó alakot, morogva megy be a kalyibába.

— No, csakhogy jön már a gazdám feleségе, — mondja.

Az akácosból a kalyiba felé szapora lépésekkel közelget egy piroskendős asszony. A hátára kötött batyu tiszta fehérsége élesen válik el a ruhája barna színétől. Amint a kalyiba elé ér, leoldja hátáról a batyut s kérdezően fordul a bojtárhoz:

— Hol van a gazda, Bálint?

— Nem tudom én, Panna néném. Elment még jó hajnalban s azóta se láttam, — felel a bojtár.

— Utja volt biztosan, — mondja nyugodtan Panna. — Te Bálint! Elhoztam a tiszta ruhád. Azt üzeni édes anyád, hogy ne kend egy össze a fehér ruhát, mint a kulimászt áruló tót, mert majd elszakadt a körme, míg fehérre mosta. Itt van az étel, egyél . . . Én lepihenek egy kicsit odabent, míg megjön a gazda.

A csikósbojtár jó étvággyal fogott hozzá az ebédhez s mikor megtörülte száját s bekiáltott a számadója feleségének:

— Alszik-e Panna néném?

— Lehet is ezektől a szemtelen legyektől?! — szólt ki Kerékgyártó Istvánné s kijött a kalyibából és leült a kis lócára. Tarka babos kötőjébe törülgette izzadt, piros arcát s mint aki nagy ujságot mond, fordult oda a bojtárhoz:

— Nagy Miklóst is behivták! Elment Réti András Körei Marci, Nagy Pista, Kovács Miska, a két Oláh-gyerek. Mészlag Ferke után úgy sirt a felesége, hogy majd felvette az egész falut. Bizony Bálint . . . üres már a templomban a fiatalok széke . . . Már azóta bizonyosan a muszkát verik . . . Hát erre mi ujság?

— Mi volna? Reggel fölkel a nap . . . fölkel a jószág is . . . és legel . . . De mégse jól van itt a sor, Panna néném, István bátyámat nem tudom mi lelte. Máskor se sokat szól, de most még annyit sem. Hétfőn beküldött a szürkén egy zsák zabért a városba s csak addig volt azóta a ménesnél, míg én oda voltam. Alig pirkad, már megyen és késő este veti haza. Sokszor még az sem. Mindig a lovával van. Még a kenyerét is azzal eteti meg. Ha itthon van is, nem szól semmit, csak elgondolkozik. — A zsák zabból már alig van egy szakajtóval, mind megette a Fecske. Tudja-e Panna néném, hogy már patkó is van a Fecske lábán. Valamit tervez István bátyám!

— Hadd tervezzék! Elég esze van hozzá! Másképp számadó sem volna — mondja Panna asszony a bojtárnak, de azért ő is elgondolkozik.

Távoli lódobogásra figyel fel a bojtár s odaszól Pannának;

— Itt jön a gazda.

Vágtató lovon egy szép magas férfi közeleg. Amint a kalyiba elé ér, fürgén leugrik a lóról Kerékgyártó István, a csikós számadó. Mig a bojtár lecsatolja a lóról a könnyü nyerget, a feleség az urával beszélget:

— Egy hete nem láttam, Istvánom!

— Annyi . . . egy hete . . . De hogy vannak a gyerekek?

— A lányok csak megvannak, de a Pista fiuval nem birok. Mindig háborusdit játszik. A szomszéd gyereknek, a Miskának a fejét két helyen betörte. Azt üzente most is, hogy küldjön neki puskát, megyen muszkát lőni. Hiába mondom neki: kicsi vagy még te, egész napokat is elnyügösködik rajtam. A kukoricát már nagyon kiszedték a szarkák. Nem akarja őrizni Pista? Csak háborusdit játszik mindétig.

— Panna! — szólt közbe csikós. — En holnap hajnalban elmegyek . . . Gondod legyen a gyerekekre. Bálint majd gondját viseli a ménesnek.

— Hová megyen, édes gazdám?

— Hová mennék?! . . . A városba. Hiszen tudod, hogy ott szolgáltam. Mikor minden épkézláb fiára szükége van a hazának, én se maradok talán itthon . . . Azért, hogy negyvennyolc éves vagyok, legény vagyok még én magamért.

— De hát én . . . hát a gyerekek? . . . Mi lesz mi veltünk? — kérdi sirásba hajló hangon Panna.

— Bálint előrzi a ménest. Te gondját viseled a gyerekeknek. Mindnyájatokra pedig gondot visel . . . az Isten. En előkérem régi jó huszárkardomat . . . és megmutatom majd annak a gyilkos fajzatnak, hogy magyar fübe nem harap a lova.

— De hátha kendet is megvágják, Istvánom, ki lesz akkor az én édes gazdám? — kérdi zokogva Panna az urát.

— Engem? . . . Ne féltsz te engem, édes feleségem! . . . Hát melyik vásáron vertek még meg engem? . . . Ugy-e, egyiken sem? Pedig néha hat jubásszal is verekedtem... Most legalább költség nélkül kiverekedhetem magamat.

— Még se menjék tán el, édes gazdám. Hiszen kendet nem is hívták, — próbál ellenkezni Panna.

— Ne menjek, Panna? — szól csendesen a csikós. — Hát talán már énnekem nem is hazám . . . ez a szép Magyarország? . .

— Az . . . az . . . hogyne volna, Istvánom. Nekem is az . . . hazám! . . . Menjen hát Isten nevében, — suttogja könnyes szemmel Panna.

II.

A . . . . i katonai kórház szobájában két sebesült huszár beszélget egymással. Az egyiknek a balkarja van átlőve s a homlokán egy kozák piks szurását takarja el a fehér kötés. A másiknak mindakét keze fejét zuzta össze a szapnellszilánk. Az egyik Kerékgyártó István, a másik egy fiatal falubeli legény.

— Tegye már a fejembe a pipát, István bátyám. Hogy a fene egye meg a muszkáját, legalább az egyik kezemet hagyta volna épen, hogy akkor pipázhatnék, amikor akarok.

— Ne békétlenkedj, öcsém! Látod az a muszka, amelyik veled akasztott össze, már sohase pipázik, — szól csendesen Kerékgyártó István s a füstölgő pipát fiatal társának a szájába dugta.

— Megmaradt-e a kend lova, István bátyám? — kérdi társát a fiatal huszár.

— Meg, hál' istennek. Az őrmesterre biztam, míg visszakerülök. Jó ló ez, öcsém. Kár volna érte, ha elsikkadna.

— Az, jó ló. En mindjárt megismertem, mikor berukkolt István bátyám, hogy a Fecskén ül. Csak azon csodálkoztam, hogy az a ló, amelyik még hegyet se látott, olyan jól tudott a harcban a hegyre vágtatni. Véribe van biztosan.

— Sora van annak, öcsém! Tanult ló a Fecske . . . Még otthon betanitottam.

— Csak nem a háztetőre lovagolt fel vele? . . . Hiszen nálunk domb sincs, nem hogy hegy volna! — kételkedik a fiatal huszár.

— Nálunk nincs — szól Faragó — de ott van Szalóknál a Tiszagát, ott tanitottam be a Fecské-t. Jól letette az egzáment Tomasowná!

Hangos sirással nyit be az ajtón Panna asszony.

— Jaj, lelkem gazdám! Azt beszélték otthon, hogy elllőtték a fejét. Lám, hát nem igaz! Fáj-e nagyon? Istenem, Istenem, édes Istvánom, hát igy találkozunk, az ágyba? . . . Ki hitte volna, hogy még kendet is megcsufolja a muszka? . . .

— Ne féljen, Panna néném — szól közbe a fiatal huszár — nem dicsekszik el vele, aki István bátyámat megvágta, ha csak az égben nem. Ugy potyogtak le a muszkák a lóról, mint az érett körte a fáról, ahova az én István bátyám odavágott.

— Lelkem gazdám, lelkem gazdám . . . de igen nagyon sajnálom — siránkozik Panna asszony.

— Engem pedig ne sajnálj és ne siraszs, nem haltam én meg! . . . Inkább arról beszélj, hogy vagytok otthon? A Pista gyerek, hogy van? . . . Eszi-e még a szarka a kukoricát? — kérdezősködik Faragó.

— Megvan a Pista gyerek is, a kukorica is.

— No, akkor nincs baj. Megvan a Fecske is. A szarkák ellen is hoztam valamit — szólt Faragó István s a feje alól kihúzott két darab összelapult kozáksipkát. — Akasszátok ki a kukoricásba, jó lesz a szarkák ellen . . . Lehet, hogy azok még . . . félnek tőle.

*) Mutatóba a szerző most megjelent Ágyufüst alatt cimü kötetéből

A cs. és kir. hadügyminiszteriumtól.

Pályázat

tisztek és tisztjelöltek részére.

A cs. és kir. külügyminiszteriumban 3—4 irodatisztjelölt- és 3 szamvevőjelölt állást töltenek be. Azon rangban iljabb hivatásos és nyugdijas hadnagyokat, zászlósokat és hadsérülteket, a kik a harctéren való megsebesülésük, avagy hadi járadalmak okozta betegségük következtében további tényleges katonai szolgálatban épségével nem maradhatnak, figyelembe vesznek ezen állások betöltése alkalmával. A követelmények ezek: hajlandóság és kedv a polgári állami hivataloskodásra, teljesen jó látás és halás, mindkét kar és kéz teljes használhatósága, továbbá az általános müveltségnek az irodai szolgálathoz megkivántatott mértéke, a német nyelvnek, magyar állampolgárokai ezen kivül a magyar nyelvnek is szóban és irásban való tökéletes tudása, végül a francia nyelvben külön vizsga kiállásával tanusitandó megfelelő jártasság. Egyéb kivánalmaknak különösen megfelelő pályázók a francia vizsgára egy esztendei halasztást is kaphatnak. A pályázók belépésükkor mindjárt megkapják a katonai nyugdijilletményük és a közös szamvevő polgári tisztviselőinek XI-ik rangosztálya szerinti illetményeik közti különbözetet, egy évi próbaszolgálat után erkölcstesznek és állásukat véglegesen elnyerik, illetőleg az üresedések számához képest valóságos XI-ik rangosztályu tisztviselőkké neveztetnek ki. A számvevőjelölt állásokra pályázóknak véglegesitésük előtt az államügyminiszteriumban legalább is kielégitő eredménnyel letett vizsgájukat kell megszerezniök. Az 1 koronás bélyegü kérvényeket szolgálati utón a hadügyminiszterium ujjai kell benyujtani. Mellékelni kell hozzá: 1., a születési anyakönyvi kivonatot, 2., az illetőségi bizonyitványt, 3., a katonai szolgálati viszonyt igazoló iratot, 4., a polgári hivataloskodásra való alkalmasságot igazoló katonai orvosi bizonyitványt, 5., a végzett tanulmányokat kimutató bizonyitványokat, ezenkivül a nyilvántartó hatóságtól, illetőleg a pótcsapatestitől beszerzett minősitési táblázatbeli kivonatot (conduitelista) s a törzskönyvi lap másolatát. *Azon kérvényezőket, akik megfelelő minősitésük daczára hely hiján létében már nem alkalmazhatók, a külügyminiszterium előjegyzi, a nélkül, hogy az illetők ebbéli alkalmaztatásukra igényt támaszthatnának.*

URANIA mozgókép palota
ROZGONYI-UTCA 4 szám

1915. augusztus 23 és 24-én hétfőn és kedden kerül bemutatóra.

A vérpad lépcsőjén
történelmi dráma 4 felvonásban.

Bernát tulórázik humoros.
Svéd katonaság gyakorlatai természeti kép.

Rendes helyárak! Kezdete vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órakor

Szerdán és csütörtökön
A Kárpátok hősnője
aktuális dráma.

Előkészületben: A rezervista álma

A háboru tartamára egy 16 év óta ugyanazon alkalmazásban levő 27 éves házas férfi

irodaszolgai

vagy hasonló alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 12599

KIADÓ

Kotor, Zalamegye, 38 év óta fenálló üzlethelyiség 2 szobával megfelelő raktárak nagy udvar és kerttel *1915. szept. hó 15-re.* Felvilágositással szolgál özv. POLLÁK LIPÓTNÉ, Kotor.

Mindennemü cipők
urak, hölgyek és gyermekek részére
hadicipők
és katonai bőrfelszerelések, Gyulaytáska, orvosi táska, gamaschni, övszij,
esőköpeny, hátzsák
a legjobb minőségben kapható
Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában, Fő u., városi bérpalota.

Vizvezeték, lakatos és kutfurási vállalatomat
Kanizsi régi állandó megrendelőim kivánságára Nagykanizsán
megnyitottam,
mely czélra a Rozgonyi-utca 9. szám alatti Schavel féle műhelyt kibéreltem.

Támaszkodva szakmám terén **24 éven keresztül szerzett bő elméleti mint gyakorlati tapasztalatokra.** Itt valamint számos más vidéken teljesitett munkáimmal szerzett elismerésekre, megrendelőimnek **a legteljesebb garantiát** nyujthatom.

Vállalkozom szakmámba vágó legkörülményesebb feladatok megoldására és bármily nagyszabásu munkálatok elkészitésére, meglévő és megnem felelő berendezések átalakitására.

Érdeklődőknek tizenötéves előkelő referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:
ERDÉLYI JENŐ
gépész és electrotechnikus.

Czoczek és Dolezsál festő vállalat
NAGYKANIZSA MAGYAR-UTCA 23.

Üveg cimtáblák, honi és külföldi faerezések, márvány utánzatok. :: Épület, **szobafestés** butor, üzletberendezés **mázolás,** fényezés.

Müvészi szinérzékünk, magasan fejlett izlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégitik. Árajánlatok, szines vázlatrajzok, felszólitásra **dijtalanok.**

Haszonbérbeadási hirdetmény.

Főméltóságu dr. Herceg Batthyány Strattmann László magyarországi hitbizományához tartozó nagykanizsai (Zalavármegye) uradalom, mely áll: a nagykanizsai 1131 k. hold, a sánci 780 k. hold, a gyótai és zsigárdi 1818 k. hold, a homokkomáromi 988 k hold, a bánfai 718 hold, és a szepetneki 954 k. hold kiterjedésü birtokoból, továbbá a horvátnádajlai (Vasvármegye) 918 k. hold, kiterjedésü birtok, s végül a ludbregi (Horvátország, Varasdvármegye) uradalomhoz tartozó 3594 k. hold kiterjedésü birtok,

1916. évi október 1-től kezdődőleg

20 évre haszonbérbe adatik

Irásbeli bérleti ajánlatok legkésőbb f. **1915. é. november 1-ig** alulirt jogigazgatóságnál nyujtandók be, ahol egyuttal a bérletekre vonatkozó összes adatok és feltételek is betekinhetők.

Dr. Herceg Batthyány Strattmann László
magyarországi jogügyi igazgatósága (Szombathely Király-u 4 Vasvár m.)

Nyomatott a tiszfiókbizottsag „Zala Könyvkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 24. kedd. 192. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA BUDAR-UT 4. SZÁM NYOMDAHIVATAL: TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

A világháboru eseményei.

Ossovietz és Tykocin várakat elfoglaltuk. — Kemény harcok az orosz harctéren. — 5150 fogoly, 35 gépfegyver. Három hónapos az olasz háboru. — Csapataink renditthetlenül védik a határt. — Uj harcok a Vogézekben. — Elüzött ellenséges flotta.

Az oroszországi előnyomulás.

Budapest, aug. 23. Hivatalos. A Pulva alsó folyásától és a Riasnotól észak felé vezető vasutvonaltól keletre rendkívül heves harcok folytak. Az ellenség minden talpalatnyi földet legszívósabban védelmezett, de az egész harcvonalon számos ponton visszavetettük s ez alkalommal nagyszámu foglyot ejtettünk. Különösen keményen harcoltak kipróbált erdélyrészi ezredeink a Riasnótól északra fekvő Göla és Suchodol falvaknál. A hatvannégy számu gyalogezred egy orosz gránátosok által védelmezett sánc elfoglalása alkalmával a hét tisztből és kilencszáz főnyi legénységből álló védőcsapatot elfogta és hét gépfegyvert zsákmányolt. Breszt-Litowszk előtt semi ujság. Wlodawától keletre német csapatok a tavak övén tulnyomultak elő. Vladimir-Wolynskij körül biztosító csapatainkat Turypsz ig és a Lumetól keletre fekvő területig toltuk előre. Az oroszokat visszaüztük. Keletgaliciában csönd volt.

Rohamos előnyomulás az egész vonalon.

Berlin, aug. 23. Hivatalos. Eichorn vezérezredes csapatai Kownotól keletre és délre további előnyomulásban vannak. **A Bobr mentén megszálltuk az oroszok ált l kiüritett Ossovietz várát. Tykocint elfoglaltuk.** *Előben ezerkétszáz oroszt, köztük tizenegy tisztet elfogtunk és hét géppuskát zsákmányoltunk.* Bjelsktől északra az oroszoknak kétségbeesett ellentámadásai meghiusultak, miközben az ellenség igen jelentékeny veszteségeket szenvedett. E várostól délre előbbre haladtunk. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja szivós harcok közepette átlépte a Klesszceleracna vonalát és továbbra is kedvező körülmények között támad. *Háromezerötven oroszt elfogtunk itt és 16 géppuskát zsákmányoltunk.* Mackensen tábornagy hadcsoportja *a Pulwa szakaszon való átkelést a Racna és torkolat közti arcvonalon heves ellenállás után kikényszeritette.* A Pulwa szakasz felett Bugon át való támadás tovább halad. Brest-Litowsk előtt a helyzet változatlan. A Switacz mindkét oldalán Pisza nál (Wlodawától keletre) az ellenséget tegnap *megvertük* és északkelet felé *visszaüztük. A legfelsőbb hadvezetőség.*

Az olasz harctérről.

Hivatalos.

Budapest, *augusztus 23. Csapataink tegnap is az olaszoknak a Doberdói fensik ellen intézett több rendbeli támadását verték vissza. Helyenkint itt kézi tusáig fejlődött a harc. Sok esetben az ellenség megkisérelt, hogy módszeres támadásai közelitse meg védelmi vonalainkat. A tolmeini hidjó délután tüzérségi tüz alatt állott. Ezt követőleg az ellenséges gyalogság késő éjszakáig ismételten eredménytelenül támadott. Sulyos veszteségei voltak. Többi harcvonalon nincs semmi lényeges esemény. Tirol erődeink ellen irányult nehéz tüzérségi tüz időnkint csökkent. Egykori szövetségeseink hadüzenete óta éppen ma telt el egy negyedéve. Az olasz hadsereg számtalan támadásaival szemben sehol sem ért el célt. Ellenben óriási veszteségeket szenvedett. Csapataink változatlanul állanak helyt a határon, vagy a határ közelében levő hadállásainkban.*

Elkeseredett harczok francia földön.

Berlin, aug. 23. A nagy főhadiszállás jelenti: Ma reggel Seebrüge előtt mintegy negyven hajóból álló ellenséges hajóhad jelent meg amely, miután parti tüzérségünk tüzelt rája, nyugati irányban ismét eltávozott. A Vogézekben Munstól északra Lingekopf, Schratzmänle, Barenkopfi vonalon uj harcok vannak folyamatban. Az erős támadó ok tegnap este részben állásainkig haladtak előre. Lingekopfon ellentámadásokkal ismét visszavertük az ellenséget. Schvatzmaenben és Barenkopfon heves közelharcok egész árokrészek körül egész éjjen át tartanak, mintegy harminc vadászt foglyul ejtettünk. Wawrinál (Lilletől délnyugatra) lelőttünk egy angol repülő gépet.

Aki Budapestre utazik, nézze meg a Pasaréti Lövészárkot! Az ország egyetlen hadi látványossága!

Mennyi katonánk harcol az orosz harctéren.

Berlin, augusztus 24. A pétervári távirati ügynökség állitólagos pontos adatok alapján megállapitja, hogy az oroszok ellen az összes német csapatok negyven százaléka és a magyar-osztrák seregek hetven százaléka harcol. Vagyis az orosz harctéren operáló szövetséges csapatok összes száma éppen fele a teljes német-magyar-osztrák haderőnek. Az orosz harctéren van majdnem az egész magyar-osztrák lovasság is. A háboru elején az oroszok ellen csak egy német lovas hadosztály harcolt mig most nagyobbszámu német lovashadosztályok vesznek részt az operációkban. Szóval a német haderők száma a háboru elejától majdnem megnégyszereződött, ami világosan mutatja, hogy az oroszok mily óriási tulerővel állnak szemben.

A török harcztérről.

Konstantinápoly, aug. 23. A főhadiszállás jelenti: A Dardanellák fronton szárazföldi és hajótüzérség heves tüzelése után az ellenség huszonnegyedikén több mint egy hadosztállyal támadást intézett ellenünk. Anafarda környékén a támadást teljesen visszavertük és óriási veszteségeket okoztunk az ellenségnek. Az augusztus tizedikén, tizenhetedikén s huszadikán lefolyt harcokban több mint négyszáz puskát zsákmányoltunk, ugyanannyi szuronnyal, továbbá egy láda bombát és rengeteg ha ianyagot. Ariburnu szakaszon az ellenség huszonegyedikén délután előretörést kisérelt meg, amely azonban tüzelésünkben összeomlott. Sedil Bahrnál semmi jelentős esemény nem történt. Többi fronton nincs változás.

Az angol királyi család elmenekül Londonból

London, aug. 24. **Az angol király a német Zeppelinek sürü látogatása miatt családját nem látja biztonságban a londoni királyi palotában. A Zeppelinek ugyanis, melyek sok rombolást vittek végbe Londonban, legutóbb tervszerűen a Cityt keresik föl. Ennek következtében a király elhatározta, hogy családjával együtt legközelebb Észak-Angliába költözik.**

A balkáni események.

Venizelosz kormányalakitása.

Athén, aug. 24. Venizelosz miniszterelnök az est folyamán a király elé terjesztette a miniszterek listáját. Venizelosz a külügyi tárcát magának tartotta meg.

Athén, aug. 24. Venizelosz miniszterelnök az antanthoz fordult kölcsönért.

Athén, aug. 24. A görög király tegnap fogadta az angol követet, majd kijelentette, hogy az orosz követet is fogadni kivánja.

Bukarest, aug. 24. A cár augusztus tizedikén külön megbizott utján uj javaslatokat küldött Romániának. Az uj javaslatokkal a minisztertanács most foglalkozott.

Szófia, aug. 24. A szerb szkupstina tegnapi titkos ülése után biztosra vehető, hogy Szerbia az antantnak elutasitó választ fog adni.

A Duma támadásai.

Pétervár, aug. 24. A Ruszkie Invalid szerint a Duma rendületlenül folytatja támadásait a kormány és Nikolajevics nagyherceg ellen. Igen valószinü, hogy emiatt a dumát rövidesen föl fogják oszlatni.

Halálra itélt reichsrathi képviselő.

Bécs, aug. 24. **A bécsi hadbiróság több heti tárgyalás után Markov Dimitriev reichsrati képviselőt, Kusilovitz Vladimir országos főtörvényszéki tanácsost és öt bűntársukat felségsértésért és fegyveres haderő elleni vétségért kötél általi halálra itélte.**

Megtorpedózott angol gőzösök.

London, aug. 24. A Dahistán és Windsor angol gőzösöket német bevárhajók megtorpedózták. A gőzösök rakományokkal együtt elsüllyedtek.

Ha öröme van, vagy az Isten segedelmét várja, ne feledkezzék meg a vak katonákról.

PATKÁNY, EGÉRIRTÓ
„RATIN"
PROSPEKTUS INGYEN.
RATIN LABORATORIUM
BUDAPEST, RITTERHELM 4-20.

Még egyszer a közeli békéről.

Írta: Dr. Hajós Ignác.

A multkori közleményem egyrészt igen sok elismerő megnyugtatást hozott utánam, másrészt szélesköru ellenvélemenyt fejlesztett a közönség szűk körében, akik e közleményt figyelemre méltatták. Mondhatom a közeli béke hívei elenyésző kisebbségben vannak a hosszu háboru reálitásival szemben. A gunyos, fölényes pesszimisztus ólálkodik az ember jószándéku és meggyőződéses optimistaságra körül. Csak ugy röpködnek az ellenpárt érvei: „Az oroszoknak még tiz millió katonájuk van, általában véve legyőzhetetlenek területben és számban. Az angolok pedig kiméríthetetlen pénzforrásokkal rendelkeznek, Olaszország alig érzi még a háborut, Amerika és Japán a municiók végtelen sokaságával fogja ellátni a négyes szövetséget és a mi teljes kifárasztásunkra törekszenek". Mindazekre azt felelem: az optimistaság elsősorban önvédelmi kötelezettség. Az ember agyrendszerének természetes védbástyája abban áll, hogy az őt támadó és életrendszerét veszélyeztető kellemetlen képzetekkel szemben az önfenntartó kellemes reménybeli képzettek egész sorozatával bástyázza magát körül és hogyha akár az egyes embernek, akár a társadalmi, vagy állami szervezetnek a veszélyes helyzetben védelmi képzetei, vagyis ugyanezett reményei nincsenek, ez esetben beáll a pusztulás, a fölosszás a halál, a legyőeltség valami formájában. És szért az egészséges szervezet, a legyőzöttség valami formájában. És szért az egészséges szervezet, a bátor szervezet az élet legválságosabb kürdelmeiben kell, hogy folyton az önvédelmi képzetek egész tárházát gyűjtse maga köré a veszélyel szemben. Ez a lélektani magyarázata és ez természetes védelme annak az állapotnak, hogy a legveszélyesebb helyzetben is pl. a háboru válságos fölvonásában az egyes legyőzött nemzetek és hadviselő felek sajtójukkal ugyanezett légből kapott reménybeli komplexumokkal tetik a közönséget, magyarul mondva a legképtelenebb hazugság szörnyszülötteivel vigasztalják vesztességteljes állapotukat. És a legyőzött bánatos, megfélemlitett néptömeg befogad minden képtelenséget, hogy magát a kétségbeesés szörnyű valósága ellen megvédelmezze. Ez az egyes ember és a népek közös pszichicus állapota a veszély idejében. Jaj annak az egyénnek, vagy jaj annak az állami szervezetnek, amelynek védelmi tárházában többé a valóság kőtősébe öltöztethető reménybeli képzetek fel nem találhatók. Akkor jön már az ösztönkoszág, az őrület, vagy a halál. Ezt a psichicai kérlépet átültetve a mai világháboru drámájába, azt látjuk, hogy az egyes legyőzött hadviselő felek magukat a diplomáciai, a harcászati, a gazdasági sikerek reális, vagy irreális képzeteivel áltatják. De végre minden kulisszák kipad és ha egyszer eljön az idő, hogy a népeket reménybeli képzetekkel áltatni nem lehet és a szörnyű valóság tudatára ébred, ugy beáll a katasztrófa, a szörnyű és semmi hatalom által fel nem tartóztatható katasztrófa. És ez log beállni a legrövidebb idő alatt Oroszországban. Már ma az a mese, hogy Galiciából való kivonulás Przemizl és Lemberg kiürítése, Varsó, Ivangorod eleste nem egyéb, mint Nikolajevics remek stratégiai visszavonulása, vagyis a legképtelenebb naiv hazugság szülöttje még ma, a jámbor, tudatlan orosz fejében kitelre találhat. Ha azonban a visszavonulás, a menekülés és a vár feladások folytatásával olyan helyzet áll elő, hogy ezeket a hazugságokat többé fokozni nem lehet és annak a lényalvbb lélek előtt sem lehet egy szavahihető köntöst adni, akkor a lőmeglélek kiábrándulása szörnyű lesz. Éppen a nagy hívők, a könnyen hívők csalódási vonják maguk után a katasztrófák lelki rázkódtatásokat. E lelki rázkódtatások lappangó folyamata a napi 10 ezer fogoly megérkezésében nyilatkozik meg csak most és a hazug remények közeli lejárata után napi 40—50 ezer fogoly megérkezésben fogunk kétségbe látóhatóvá válni. Ez az orosz népélek ilyen katasztrófával szemben nem menekülhet sehova a lelki vigaszt templomba. Mindenütt csalókkal, szerzetesekkel, tolvajokkal körülvéve, az emlí mögött álszent akarnak nevezünk vele szemben szerzetesi tapintatokat vigyorog rá a kétségbeesés perében. Sem egyéni, sem nemzeti védőbástyákat nem fog találni és a vérszomjas forradalom karjaiba veti magát. Ez az a kép, amelyeket vonásai lélektanilag teljesen láthatók, a legközelebbi jövőben felismerve arányokban fogja dönteni a közeli béke kapuit. Ezt megítélni és ebben csak bízni kell.

HIREK

ZALAI KRÓNIKA.

Ezzel a címmel rendkívül érdekes irodalmi vállalkozás elő füzete látott a napokban napvilágot. A *Zalai Krónikát*, amely folyóiratnak indult a három hevenkint jelenik meg. *Halis* István, Nagykanizsa város irószenátora szerkeszti és bocsátja kiadásra. A Krónikának az a célja, — amint a szerkesztői előszó mondja, — hogy *a vármegye történetéből valami megmentsen az utókor számára*. Erre a nehéz, de értékes és hálás munkára vállalkozott volna nagyobb hivatottsággal Halis Istvánnál. Nála jobban senkise ismeri a mai vármegyét, mai embereivel, mai törekvéseivel s a vármegye multját lovagváraival, klastromaival, levéltáraival, buzgóságos vitézeivel, régi jó táblabíróival együtt. Hagyományokat, hontalálás idejéből származott mende-mondákat gyűjtött össze a nép ajkából, feledésbe merült, porlepte okiratokból, évszázados penészült nyirkos krónikákból. Halis István váraknak, bástyáknak, virágzó helységeknek a nevét és történetét tudja, amelyekről fölfeljegyzést is hiába keresünk. Rég kihalt családokról, vitézlő urakról, ábrándos várkisasszonyokról-mond csodálatos históriákat. Ismeri az Árpádok korából fönmaradt népszokásokat, pécs hajnalhasadtán, ujhold éjszakáján, pásztortűzek mellett, nászok, torok alkalmával még ma is őszött pogánykori szertartás-töredékeket, babonákat, kuruzslásokat. És mindezek megeleventednek az ő pompás ragyogásu, dus zamatu, kristálytiszta stiluszában. Halis Istvánnál magyarosabban senkisem ír. Mózsa hasonló magyarossággal csak igen kevesen. Néhány esztendővel ezelőtt kiadott valami kétkötetes regényt. A cime *Karácsonkulus*. Éppen most hallok, hogy a *Magyar Tudományos Akadémia* pár hónappal ezelőtt jutalomdíjjal tüntette ki. Ennél tredetibb irásmunka nem feküdt még olvasó asztalán ebben a műfajban. Halis e regényében pompás humorral fűszerezett, könnyed csevegéssel elbeszélt bájos szerelmi történet keretében elébünk tárja a nép körében ma is élő ősmagyar szokásokat. Ha a tudományos művek száraz stiluszában mondaná is ezt el, munkája szenzáció számba megy. Ő olyan formát választ, mely merész ujításával szinte megdöbbenésre hat a könyvet egyszerűi fóvá teszi a világirodalomban. Sőt ő a mi kis tudós magyar világunk ismeretével olvassa a legértékesebb, legeredetibb magyar regényt. Halis szűkebb hazájában, Nagykanizsán és Zalamegyében nem is tudnak a mű megjelenéséről. Ennek oka pedig Halis István határtalan irói szerénysége, amely a mai világban éppen olyan ritka jelenség, mint az ő fölülmű irói szépsége. A művelt valósággal titokban jelenteti meg a szerzőt gyűlöli minden reklámot, amely — szerinte — csak arra való, hogy az emberek nyakába varrjon olyan holmit, amire nincs szükségük. Volt szerencsém rá, hogy egy munkáját csak tíz kötetben nyomatta ki, mert csak ennyi embert talált arra elhalmozottnak, hogy azt elolvassa. Attól tartok, hogy a *Zalai Krónika* is erre a sorsra talál jutni. Halis István szerénytelen szerénységéből. Pedig ez a munka megérdemli a legszélesebb körű érdeklődést. Aki a régi és uj Zalamegyét ismerni akarja régi és uj emberekkel, történetével; téli éjszakon akar lenni a mai népszokásban, nyelvujításban, illédrajzban, aki mohón, csalódás várakat kosztó évek tudományos kutatásai nyomán rekonstruálni akar látni; akit érdekel, hogy mit rejt magában az ős zalai föld; aki Halis István szakszerű szemén akar belelátni régi irásokba, megsárgult pergamenekbe, krisztálás könyvekbe, — az el ne mulassza az alkalmat, hogy a művet könyvtára részére biztosítsa. Az első füzet már előttünk is fekszik ebből a nagyszerű irodalmi vállalkozásból. (t. s.)

— **Schwarz Károly dr. kitüntetése.** A nagykanizsai orvosi kar egyik kiváló, nagyképzettségű tagját, *Schwarz* Károly dr. törvényszéki orvost szép kitüntetés érte. Schwarz dr. a háboru eleje óta a szerb harctéren teljesitett katonai szolgálatot s oly eredményes működést fejtett ki, hogy a magasabb katonai körök figyelme is reáterelődött. A harctéren kifejtett pártatlan szorgalmáért, önfeláldozó munkásságáért a bálkáni haderők főparancsnoksága dandár orvos-főnökké nevezte ki.

— **Beteg a polgármester.** *Sobján* Gyula dr. polgármester, aki már hosszabb ideje gyöngélkedik, tegnap ágybanfekvő beteg lett. A polgármesternek valószinűleg hosszabb ideig kell őrizni az ágyat. Betegsége alatt *Krátky* István dr. főjegyző és helyettes rendőrfőkapitány fogja helyettesiteni.

— **Eljegyzés.** *Vértessy* Iván honvédszázados eljegyezte *Knortzer* Teresikét. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Az élelmezési bizottság** tegnap este 6 órakor *Krátky* István főjegyző, polgármester helyettes elnöklete alatt ülést tartott, amelyen megszavazták a város által beszerzendő gabona őrlésére vonatkozó szerződést. A bizottság — igen helyesen — kimondta, hogy a város, mielőtt a közönség részére szükséges lisztmennyiséget átvenné a malomtól, előbb próbaőrlést tart annak megállapitására, hogy a minőség megfelel-e a szerződésben meghatározott követelményeknek. A város jelenleg a Franz-céggel tárgyal az őrlés ügyében, de ha megállapodásra nem jutnának, más malommal kezd tárgyalni.

— **Zalaegerszeg előljár.** Amit Nagykanizsán sehogysem akarnak megcsinálni, az Zalaegerszegen ma-holnap valóság lesz. A téli tüzelő-anyag beszerzéséről van szó, ami a zalaegerszegi publikumnak ép oly nagy gondot okoz, mint a kanizsainak. Csakhogy az egerszegi közönség gondját már elosztatta a város agi is hatósága. Ugyanis a legujabb kormányengedély alapján a közgyűlés elrendelte az *Alsóerdő* fakitermelését, amelyet orosz foglyokkal végeztetnek. A kitermelt anyagból előbb a vármegyei, városi- és állami hivatalokat látják el tüzelőszerrel, azután a publikum szükségleteit elégítik ki. Az egerszegi példa talán követésre talál nálunk is.

— **Elmaradt a szintársulat.** A pécsi szintársulat vasárnap fejezte be a hathetes kanizsai szezont, amely ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben fölülmulta a derék szinészek várakozását. Ugyanis a háboruval járó megpróbáltatásnak s izgalmaknak, a közönség igazán szép számmal látogatta az előadásokat s a konzorcionális alapon működő tagok a legnagyobb hálával emlékeznek meg a háborus Kanizsa művészet-pártolásáról. A szinészek most néhány heti pihenőt tartanak, aztán szinten konzorcionális alapon megkezdik a pécsi téli szezont. A szintársulat kötelékéből mától kezdve a következő szinészek váltak ki: Kondráth Ilona, Sárközy Blanka, Tihanyi Béla, Sebestyén Jenő, Bruckner László.

— **Kolerагyanus orosz foglyok.** A Kiskanizsán mezei munkát végző orosz foglyok közül kettő kolerагyanus tünetek közt megbetegedett. Habár ezuttal sem valószinű, hogy ázsiai kolerával álunk szemben, a tünetekre való tekintettel az oroszokat mégis beszállitották a járványkórházba s a vizsgálat megejtése céljából megkerestek a pozsonyi bakteriológiai intézetet. *Szekeres* József kórházi igazgató-főorvos ez alkalommal rámutat arra is, hogy az orosz foglyok megbetegedése a nyers főzelékfélék evésétől származik. Az oroszok ugyanis kitűnő csemegének tartják a nyers uborkát és nyers káposztát, amiket mohó étvággyal fogyasztanak. Igy aztán nem csoda, ha betegségükkel szűrik ókozzuk fölösleges munkát és ugyadalmat a honfiaink.

— **Csonka tisztek és katonák figyelmébe.** Lapunk kapott a kereskedelmi minisztertől a nagykanizsai kereskedelmi parancsnokságtól, valamint az orszag összes kereskedelmi egyesületeinek és parancsnokságai. A rendelet szerint a csonkák, csonka katonák egy részét aktív kereskedőkké vagy kereskedelmi segédtisztviselőkké képezik ki és kivételes utón kétévi szolgálatukat elhagyják őket. A lényeg abban, hogy Budapesten szeptemberben négy kereskedelmi tanfolyam nyílik, amelyekben tisztiket, altiszteket és a legénységi állományba tartozó csonka vagy bénu katonákat oktatják. Az első tanfolyamba beléphetnek azok, akik érettségi bizonyítványnyal rendelkeznek, egy hónapig tartó kursus után a csonka és bénu tisztek rendes felügyelőkereskedelmi iskolai érettségi bizonyítványt kapnak, pénzintézetekben és előkészítő vállalatoknál, mint tisztviselők helyezhetnek el. E bizonyítvány jogot ad a kereskedelmi akadémiára, keleti vagy kivitelt akadémiára való belépésre. A második kurzus a középiskola négy osztályának elvégzését követeli meg. Ide azok a tisztek, altisztek, vagy legénységi állományba tartozók jelentkeznek, akik hivatalnoki pályára akarnak lépni. A harmadik tanfolyam négy hónapig tart és legénységi állományba tartozókat képez ki segédtisztviselőkké. A negyedik négy hónapos tanfolyam pedig tényleges kereskedőket nevel és inkább gyakorlati irányu. Az uj rendeletet kívülik a kórházakban és üdülőtelepeken tartózkodó összes katonákkal, akikről orvosilag megállapittatott, hogy csonkák vagy bénák maradnak, azonkívül tudatjak azokkal is, akik végleges elbocsáttattak a hadsereg kötelékéből. A tanfolyamokat, amelyek még szeptember hó folyamán megnyílnak, kereskedelmi szaktanárok és gyakorlati kereskedők fogják vezetni.

A Melczer féle házban lévő műórás és látszerész üzletében megérkeztek a legujabb órák és látszerek, melyek legjutányosabban árusitandók el, *Szabó Antal* műórás és látszerésznél, Kazincy-utca 3. (Vasuti-utca).

Piaci árak,

melyek augusztus 20-tól szeptember 1-ig maradnak érvényben:

Szárazbab nagyszemű kgr.	— K 40 f.
Cukorborsó hüvelyes lit.	— „ 26 „
Cukorborsó szemes lit	— „ 40 „
Zöldbab hüvelyes 1 tányér	— „ 20 „
Zöldbab szemes 1 liter	— „ 32 „
Burgonya uj kgr.	— „ 12 „
Kerékrépa 1 db.	— „ 06 „
Sárgarépa	— „ 04 „
Kalarábé 1 db	— „ 04 „
Tök 1 db. nagy	— „ 10—20
Kelkáposzta 1 fej nagy	— „ 04—06
Fejeskáposzta 1 fej	— „ 04—10
Vöröskáposzta 1 fej	— „ 08—10
Retek hónapos 5 db.	— „ 04 „
Retek fekete 1 db. nagy	— „ 02 „
Nagy saláta uborka	— „ 06 „
Uborka ecetbe való 100 db.	K 1—1.20 f. 60 „
Torma 1 db. 1 gyökér nagy	— „ 04 „
Petrezselyem	— „ 04 „
Sárgarépa 1 csomó	— „ 06 „
Zeller 1 db.	— „ 02 „
Saláta fejes 1 db. nagy	„ 04—08 „
Fejes kukorica 1 fej	— „ 04 „
Csemege kukorica 1 fej	— „ 06 „
Zöld paprika 1 db. legnagyobb	„ 02—04 „
Zöldpaprika apróbb 100 db.	1—1 „ 20 „
Paradicsom 1 kgr	— „ 32 „
Vöröshagyma 1 csomó 5 db.	— „ 06—08 „
Foghagyma 1 csomó 4 db	— K 08—10 f.
Kárfiol 1 fej	— „ 10—20 „
Szőlő	1 „ — „
Dió 1 liter	— „ 40 „
Mák 1 liter	— „ 72 „
Körte 1 liter	— „ 10—12 „
Körte 1 darab (nagyobb fajta)	— „ 02—04 „
Alma 1 db.	— „ 02—04 „
Sóska 1 tányér	— „ 04 „
Gomba szokásos kimérő 1 tányér	— „ 08 „
Varjúnyelv szokásos kimérő 1 tányér	— „ 12 „
Görögdinnye 1 db	50—100 „
Sárgadinnye 1 db.	60—100 „
Tej 1 liter	— „ 28 „
Tejfel 2 decilitter	— „ 20 „
Túró 1 kgr.	— „ 80 „
Szárazturó	— „ 10 „
Vaj 1 kgr.	4 „ — „
Tojás 1 db.	— „ 10 „
Csirke rántani 1 pár	2 60—3 „ — „
Csirke öltni 1 pár	4—5 „ 6 „ — „
Tyúk tavalyi 1 pár	— „ 6 „ — „
Kacsa sovány 1 pár	6—7 „ — „
Kacsa hizott 1 pár	7—10 „ — „
Liba sovány 1 db sovány	8—10 „ — „
Szilva literje	— „ 16 „
Barack darabja	— „ 1—4 „

A rendőrség figyelmeztetni a közönséget, hogy aki a fölülmúlóan nagyobb árat kér, vagy fizet, 15 napig tartó elzárással és 200 korona birsággal sujtható.

Felelős szerkesztő: Vitéz Endre
Kiadótulajdonos a szerkesztőbizottság
Pacsóka Lajos
Igazgató: Pacsóka Ernő

A felhők fölött.

A sajtóhadiszállás engedélyével.

Amint vezetőmmel megindultam az egykbevesző csucs megmászására, eleinte még csak volt valami gyalogösvényféle. De néhány méterre utána már sikamlós, gyöpös részlet következett, amelyen a láb egy pillanatig sem talált biztos támpontot. A vezetőm maga háromszor vágódott hasra. Megálláról nem is beszélek. Félóra alatt négykézláb kaszamászva éppen tíz méternyi utat tettünk meg. Ekkor tökéletesen belejutottunk a törmeléktengerbe. Éles kődarabok hasogatták föl a lábamat, s a törmelékből minden percben egész lavina indult meg velem együtt lefelé. Ha cserje nincs, amelynek ágában fogódzhatom, itt-ott egy vastagabb törzs, amelybe belekapaszkodhatom, egy lépést tovább nem tehetek. Kőnyű vászonruhám volt, kezemben szöges bot. A lihegéstől fájt a mellem, tűdőm, a szivem zakatolását a torkomban éreztem, megdagadt, fölpufadt nyakamon az ér, fájt az álkaposom, a fogam, homlokomról a verejték ugy folyt a szemembe, hogy p.rcekig nem láttam. Minden lépésnél ugy éreztem, hogy nem lehet tovább. Végre is összeroskadtam. Egy sziklatömbön feküdtem hátam a kőnek támasztva. Jött utánam egypár katona. Csak vérbenforgó szemükre, violaszinű arcukra emlékszem, meg hogy át léptek rajtam, még csak föl sem tünt ez irtózatos kimerültségben nekik sem, hogy itt egy civil fekszik a sziklán keresztben.

Aztán, amint kissé lélegzethez jutottam, elgondolkoztam. Kőnyű vászonruhában vagyok, szöges bot a kezemben. S fekszem tehetetlenül. Hát az a sok elhikkadt, vibarvert katona, aki nap-nap után járja ezt a kávárát daróruhában, bakkancsban, fegyver az oldalon, puska a vállán, sulyos tarisznya, kabát, csajka a hátán, hogy győzheti? Ágyban pihentem az éjjel, melyik sziklán görbültek amazok? Aztán ennek odafenn látnivaló fogad, amely után áhitozom, a fenséges kép is — szégyenlem bevallani — a szecziós látványosság szomja vezérel, tudom, hogy lejöhetek, mihelyt akarom, odafenn kocsi vár, étel, ital, kényelem, megvetett ágy, uriméd. Mi vár alkonyat órájuk, ha majd felérkeztek? Micsoda kilátás, reménység enyhítse már csak az ut kinos gyötrelmeit is? Hát még azt, ami azután jön?

Feltápászkodom s most már csak hegyes köveken, kiálló sziklákon kinlódom felfelé. Zsebkendőmmel nem törülhetem homlokom, halántékom, mert mig odaér, már csurog viz kezemtől. Végre is félre emberi méltósággal, négykézláb kuszom tovább . . .

Fenn vagyok. Hol? Mindössze egy domb tetején. Akkora legfeljebb, mint a János-hegy. Előttem még mindig a Krn csucsa. Magasabban felettem, ugy tetszik legalább, mint va aha. S katonák, fáradt, szomjas ifju és öreg katonák odáig fel tudnak vergődni, a sziklás lehetetlenségig? Mi ez, ha nem csoda?

Egy hegyi üteg állásától vagyunk, a brigadéros éppen szemközt jön. Bluza nyitott, vöröslampaszos nadrága a fűzős hegyi cipőben végződik, most kuszott át ide a szomszédos állásból. Elvezet a szokig a meggyógyló-vackához, egy tehén tetemét kell átlépnünk utközben, nincs még öt perce, nyakszirten érte egy szpanell-golyó, nincs többé teje a brigádnak. Egy kis mélyedésben friss hantos egyszerű fakereszt: ma reggel vitt el a szélről öt tüzért egy gránát.

Hatra lekszünk a kiálló pennen egy marék gally mögé. Alattunk 1200 lépés távolságban egy rommá jött ház előtt egy földbe vájt lyukban feketéllik. Az olasz lövészárok ez, szabadszemmel látni valamennyi lakóját, a sáncháttnak hatolnak a készen tartott fegyver mellett. A nagy melegben kilátunk a nyitott zubbony alul, a fehér ing, némelyik van olyan könnyelmű, hogy leguljban áll s a fehér poncsó kiválik a többi közül. Az árok irány nem felénk fordul, hanem tőlünk balra. Hogy mi itt vagyunk s oldalt éretjük látnak azt még nem tudják. De megtudják az következő pillanatban. Ütegünk most bocsátott rájuk egy fái salvei. Sürü fehér füstben van az árok. A brigadéros dörgöp egy fegyvert, lövésre fogja, de nem, hogy lőjön, csak hogy megpróbálja, esik-e kilövés azalatt? Aztán megkapja a parancsot a vezetőinek a tüzelésre s olyan csöndben ülnek meg, hogy alig néhány perc multva látjuk az egész emberhágyót hadakozni, szökni az árokból a rom tényében hátrálni.

Eszem magas hegy, legalább is kétszer akkora, mint az, amelynek csucsán magam állok. Mögötte zsebnyitemű kopár sziklahegyek látszik ki az alatt a borulás, aztán meghaladja a szikla a Mrz Vrh csucsát jóval, felmegy fölöje vagy ezer lábbal a végig elterül déli felé. Ez a szikla, sziklás óriás, amelynek fejét örökös hó és majdnem örökös felhő takarja, a Krn. Egy alacsonyabb kup: a Lozmica és még arrébb megint egy óriási: a Kak. Lent, a tövében, erdős dombocskák messzire lehérlő tetovy: a tolmeini várhegy.

Ez tehát a Krn?

Mi köze lehet ennek a háborubor? Ha valahol, hát ott csak béke honol az egetérő csucson, a csipkés sziklaszárnyakon a felhők felett? Nem hiszem, hogy ott csak a zerge is megvethesse karczu patáját, hiszem az már csak álomvilág, amely arra emlékeztessen, hogy eddig s nem tovább, tűndérmesék országa . . .

Látja, ott fenn, majdnem a csucs alatt azt a három feketéllő vonalat, görög *n* alakban? — kérdi a generális — olyan, mint a három repedés a hőfehér sziklában. — A felső vonal egyik gyalogsági állásunk, a kettő másik alatta sürü drótháló.

Elnézek a távcsövem alól, bele a generális szemébe.

— Hogyan, ott fenn 3 Emberek? Lehetséges?

A tábornok vállat von:

— Hogy lehetséges-e? Hát mi nem az? S ha csak az volna, hogy odáig feljutottak. De ágyat, drótot, anyagot cipeltek fel oda, ahova vezetővel, csiklyával, kötéllel eddig nagy dicsőség volt a turistának, ha feltra felmászhatott.

Aztán hozzátesszi elgondolkodva:

— Néha magam is azt hittem, hogy ezek az emberek meg vannak babonázva. Valami nagy csoda . . .

Igaza volt. Itt fenn a magasban felettem a krni csoda. A sokat megrágalmazott emberiség, újjászületése, a csodálatos, szebb jövő sziklába vésett glóriája. Amely kell, hogy végigvezérelje élete útján az uj nemzedéket, hogy vérébe ültesse, szivébe vésse szok emlékét, érettük, a hazáért, ennek minden talpalattnyi földjéért felkészték a nyomoruság földjéről a felhőkig, ahová a többi sas umár fel sem ér. Uj-Magyarország fiai felett ott álljon örökösen, utólérhetetlen magasságban: a krni csoda.

L. B.

A közeledő
1915/1916.
tanévre

ajánlom a t. helybeli és vidéki szülők szives figyelmébe, hogy gyermekeik részére szükséges tankönyveket és szerszereket már most vásárolják meg, vagy rendeljék meg mert a mostani állandó késedelmes szállitások mellett, később csak nehezen, vagy egyáltalán nem szerezhetők be, ami a tanulóra csak nagy hátránnyal lenne.

Ajánlok [illegible] iskolai könyveket is: melyek a Főgymnázium, Felső Kereskedelmi, Polgári leány és Polgári fiu iskolák részére a megállapitott hivatalos jegyzék szerint kifogástalan tiszta állapotban bekötve félárban most kaphatók.

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papirkereskedésében,
Nagykanizsa, (Kazinczy-utca.)

Fő-ut 18. alatt 2-3 szobából álló elegánsan

butorozott lakás

fürdőszobával esetleg konyhával szeptember 1-re kiadó. Bővebb felvilágositás Széchenyi-tér 3 sz. alatt nyerhető.

Levélpapirok

ötféle választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv. és papirkereskedésében

Nagykanizsán.

— Hadimenetrend budapest—prágerhofi vonalon:

Postavonat I. II. III. oszt.

Budapestről indul	este	10·41
Érk. Székesfehérvár	reggel	4·16
„ Siófok	„	9·02
„ Balatonszentgyörgy	délben	1·18
Érkezik Nagykanizsára délután		4·01
Nagykanizsáról indul:		
Budapest felé	reggel	4·34
Érk. Balatonszentgyörgy	„	7·24
„ Siófok	d. e.	11·59
„ Székesfehérvár	d. u.	2·59
„ Budapest d. v.	este	10·01
Nagykanizsáról indul:		
Prágerhof felé	délután	3·19
Érk. Murakeresztur	este	6·04
„ Csáktornya	„	8·16
„ Prágerhof	éjjel	12·06
Prágerhofról indul	este	8·51
Érk. Csáktornyára	éjjel	12·03
„ Murakeresztur	„	2·40
Érkezik Nagykanizsára	reggel	3·16
Élelmezési vonat III. oszt.		
Budapestről indul	reggel	4·41
Érk. Székesfehérvár	d. e.	10·15
„ Siófok	d. u.	3·02
„ Balatonszentgyörgy	este	7·18
Érkezik Nagykanizsára	este	9·57
Nagykanizsáról indul:		
Budapest felé	d. u.	2·10
Érk. Balatonszentgyörgy	d. u.	5·—
„ Siófok	este	9·35
„ Székesfehérvár	éjjel	12·35
„ Budapest	reggel	7·37
Nagykanizsáról indul:		
Prágerhof felé	este	11·16
Érk. Murakereszturra	éjjel	12·08
„ Csáktornyára	„	2·16
„ Prágerhofra	reggel	6·06
Prágerhofról indul	„	6·27
Érk. Csáktornyára	„	9·39
„ Murakereszturra	délben	12·16
Érkezik Nagykanizsára	„	12·52

KIADÓ

Kotor, Zalamegye, 38 év óta fenálló üzlethelyiség 2 szobával megfelelő raktárak nagy udvar és kerttel *1915. szept. hó 15-re.* Felvilágositással szolgál özv. POLLÁK LIPÓTNÉ, Kotor.

Czoczek és Dolezsál festő vállalat

NAGYKANIZSA MAGYAR-UTCA 23.

Üveg cimtáblák, honi és külföldi faerezések, márvány utánzatok. Épület, **szobafestés** butor, üzletberendezés **mázolás,** fényezés.

Művészi szinérzékünk, magasan fejlett izlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégitik. Árajánlatok, szines vázlatrajzok, felszólitásra **dijtalanok.**

Két szobás lakás

fűthető üvegverandával szeptember, esetleg november 1-re Kinizsi-u 11. szám alatt kiadó. 12605

Keresek november 1-re

egy 3 szobás lakást

meliékhelyiségekkel, lehetőleg körel a város központjához. — Ajánlatokat kérek a „Zala" kiadóhivatal utján.

Még raktáron lévő

ZONGORÁIMAT

és egyéb hangszereket leszállitott áron kiárusitom és bérbe adom. Bischirtky M., zenetanár (Csengery utca 31.)

Keresek 2—3 szobás lakást

valamint egy nagy és tiszta raktárhelyiséget, mit műhelynek használhatok. Közelebbi felvilágositást Hirschler Testvérek cég nyujtanak. 12580

Egy 2 szobás

butorozott lakás

mellékhelyiségekkel együtt augusztus 15-re kiadó, Kosuth-tér 24. sz. alatt.

Osztrák-Magyar Vörőskönyv

:: Diplomáciai ügyiratok ::

Ausztria – Magyarországnak Olaszországhoz

való viszonyáról az 1914. évi julius hó 20-tól 1915. évi május hó 23-ig terjedő időszak.

A hivatalos kiadás teljes szövege

Ára 1 kor. 50 fillér, postán küldve 1 K. 80 fill.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv és papirkereskedése Nagykanizsán

A cs. és kir. hadügyminisztériumtól.

Pályázat

tisztek és tisztjelöltek részére.

A cs. és kir. külügyminisztériumban 3—4 irodatisztjelölt- és 3 számvevőjelölt állást töltenek be. Azon rangban ifjabb hivatásos és nyugdíjas hadnagyokat, zászlósokat és hadapródokat, a kik a harctéren való megsebesülésük, avagy hadi káradalmak okozta betegségük következtében távabbi tényleges katonai szolgálatban épességgel nem maradhatnak, figyelembe vesznek ezen állások betöltése alkalmával. A követelmények ezek: hajlandóság és kedv a polgári állami hivataloskodásra, teljesen jó látás és hallás, mindkét kar és kéz teljes használhatósága, továbbá az általános műveltségnek az irodai szolgálathoz megkívánt mértéke, a német nyelvnek, magyar állampolgároknál ezen kívül a magyar nyelvnek is szóban és írásban való tökéletes tudása, végül a francia nyelvben külön vizsga kiállásával tanusitandó megfelelő jártasság. Egyéb kivánalmaknak különösen megfelelő pályázók a francia vizsgára egy esztendei halasztást is kaphatnak. A pályázók belépőkkor mindjárt megkapják a katonai nyugdíjilletményük és a közös kormány polgári tisztviselőinek XI-ik rangosztálya szerinti illetmények közti különbözetet, egy évi próbaszolgálat után eskü üt tesznek és állásukat végleges elnyerik, illetőleg az üresedések számához képest valóságos XI-ik rangosztálybu tisztviselőkké neveztetnek ki. A számvevőjelölt állásokra pályázóknak végleges itésük előtt az államszámviteltanból legalább is kielégitő eredménynyel letett vizsgájukat kell még igazolniok. Az 1 koronás bélyegű kérvényeket szolgálatiutón a hadügyminiszterium utján kell benyujtani. Mellékelni kell hozzá: 1., a születési anyakönyvi kivonatot, 2., az illetőségi bizonyitványt, 3., a katonai szolgálati viszonyt igazoló iratot, 4., a polgári hivataloskodásra való alkalmasságot igazoló katonai orvosi bizonyitványt, 5., a végzett tanulmányokat igazoló bizonyitványokat, ezenkivül a nyilvántartó hatóságtól, illetőleg a pótcsapástesttől beszerzett minősitési táblázatbeli kivonatot (conduitellata) s a törzskönyvi lap másolatát. *Azon kérvényezőket, akik megfelelő minősitésük daczára hely nem létében már nem alkalmazhatók, a külügyminisztérium előjegyzi, a nélkül, hogy az illetők ebből alkalmaztatásukra igényt támaszthatnának.*

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

cserépkályhák

átrakását, javitását, rossz füllőket

könnyü fütésre jótálással vállalok.

Uj kályhák minden szinben jutányos áron kaphatók:

ZISKÓ ÁDÁM

agyagkályha készitőnél, Vörösmarty-u. 65.

URANIA mozgókép palota

ROZGONYI-UTCA 4 szám

1915. augusztus 23 és 24-én hétfőn és kedden kerül bemutatóra.

A vérpad lépcsőjén

történelmi dráma 4 felvonásban.

Bernát tu'órázik humoros

Svéd katonaság gyakorlatai

természeti kép.

Reczés helyárak! Kezdete vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órakor.

Szerdán és csütörtökön

A Kárpátok hősnője

aktuális dráma.

Műkedvelőkben: **A rezervista álma**

Minden kereskedőnek érdeke,

TELEFON 78.

hogy üzleti nyomtatványai izléses kiállitásban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak igy lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelme üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA készitse el.

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a **legmodernebbül** berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

A ZALA kishirdetései

a legjobb alkalmat kinálják minden adás-vételi ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha **kis hirdetést közöltet** a Zalában.

Egy hirdetés ára 20 szóig 1 korona.

Vidékről a kis hirdetés postautalványon küldendő be

Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. adandó fel.

A kis hirdetések mindig előre fizetendők.

ANTISPORA VITA

Szabadalmaztatott és törvényesen védett

VETŐMAG-csávázószer

„Antispora-Vita"

Hazai és külföldi szakértő intézetek megállapitották, hogy az „Antispora-Vita" az összes vetőmagfélék, de első sorban az üszög által hasonlóan állandóan fenyegetett buzának csávázására a legmegfelelőbb, és igy a mezőgazdaságban **nélkülözhetetlen.** Kiló ja 1 K 40 fill.

Részletes ismertetővel és használati utasitással szolgálnak a vezérlőárusitók

Schwarz és Tauber nagykereskedők

Nagykanizsán

Nagy nyári okassió!

Szezon utáni árak!

Gummi köppenyek, nyári blouzok, selymek, ruhakelmék, delainok, kreton, vászon, zefir, selyem ingek, napernyők legolcsóbban szerezhető be

BARTA ÉS FÜRST

divatáruházban Nagykanizsa Első m. ált. bizt.-palota. Telefon: 323.

Járványos és fertőző betegségek ellen a legbiztosabb óvszer — az erősen szénsavas —

Pécsi Tettye forrásviz

— a legkellemesebb izü —

asztali és borviz.

Állandóan palackcserével és patentzárós palackokban kapható s igy

háztartásban a legolcsóbb

Főelárusitás: **SZABÓ ANTAL** füszer és csemege üzletében Nagykanizsa.

Mindennemü cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelszerelések, Gyulay-táska, orvosi táska, gamaschni, övszij.

esőköpeny, hátzsák

a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában, Fő-t, városi bérpalota.

Nyomatott a kiadótulajdonos „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 25. szerda. 195. szám

KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA SUGÁR-UT 4. SZÁM

TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

A világháboru eseményei.

Az orosz háboru.

Puchalló hadserege bevonult Kowelbe.

Höfer jelentése.

Budapest, aug. 24. Hivatalos *Orosz hadszintér*. **A Breszt-Litowszk** tól északnyugatra ellenálló ellenséget tegnap *Wierchowicje* és *Riasno* környékén **visszavertük** és visszavonulásra kényszeritettük. *József Ferdinánd* főherceg hadserege a legutóbbi harcokban négy tisztet és 1300 főnyi legénységet fogott el. *Wlodawatól* északkeletre szövetségeseink az ellenséget ujra visszaszoritották és tért nyertek. *Puchalló* tábornagy hadseregéhez tartozó osztrák-magyar és német lovasság az ellenség üldözése közben **bevonult Kowelbe** és folytatja előnyomulását észak felé. — *Kelet-Galiciában* csend uralkodik. *Höfer.*

Keleti hadszintér: *Hindenburg* hadcsoportja: *Njementől* északra nincs változás. A hadcsoport arcvonalának többi részén előrehaladtunk. *Kownotól* keletre és délre lefolyt harcokban csapataink kilenc tisztet, *kettőezerhatszáz* főnyi legénységet elfogtak és nyolc géppuskát zsákmányoltak. *Lipót* bajor herceg hadcsoportja *Kleszceletől* északkeletre emelkedő magaslatokon és e helységtől délkeletre elterülő erdős vidéken csapataink az *ellenséget* tegnap *ujból megverték*. Az üldöző csapatok a *Bielowieska* erdőhöz közelednek. Az ellenség vesztesége foglyokban több mint *négyezerötszáz* ember, továbbá kilenc géppuska. *Mackensen* tábornagy hadcsoportja. Az ellenség a Pulwon és Pulwa torkolatától keletre a Bugon át előrehaladó német és osztrák-magyar csapatok támadása elől kiüritette állásait. Az üldözés folyamatban van. *Breszt-Litowsk* délnyugati arcvonalán rohammal elfoglaltuk a *Kapytani* magaslatokat. A *Woladwától* északkeletre levő mocsárvidéken előrenyomuló csapataink üldözik a tegnap megvert ellenséget. *Miniszterelnökség sajtóosztálya*

Puchallo kettévágta az orosz hadsereget.

Budapest, aug. 25. A sajtószállásról jelentik. **A Kowelt megszálló PUCHALLO hadserege a Radow-Breszt-Litowszki vasutvonalnál kettévágta az orosz hadsereget. Lovasságunk és gyalogságunk a kettévágott hadsereg közt nyomul előre. — Ezzel a Breszt-Litowszkból kiágazó négy fontos vasuti csomópont jutott birtokunkba, ami által az orosz hadsereg mozgása sulyosan megnehezittetett. Puchallo fel felé nyomul és északfelől, Mackensen serege pedig délnyugatról tör Breszt Litowszk felé.**

A Visztula lángokban.

Elpusztitott élelmiszerrakományok.

Krakó, aug. 25. A Novogeorgievszk várban elfogott orosz védősereg beláthatatlan tömege érkezik Varsóba. Az oroszok a vár átadása előtt az élelmiszerekkel megrakott visztulai hajókat petroleummal öntötték le és meggyujtották. A tüz olyan látványt nyujtott, mintha az egész folyam égne. Az élő állatokat és egész nyájakat a Visztulába kergették, ahova ezek belefultak.

Feloszlóban az orosz hadsereg.

Berlin, aug. 25 **A Köln. Zeitung irja, hogy Van der Gös holland tábornok szerint az orosz hadseregek teljes feloszlóban vannak. Breszt-Litowszk Orosz-Lengyelország legerősebb védővárának eleste már csak napok kérdése.**

Tengeri ütközet

Berlin, augusztus 24. *E hó 16-án német tengeralattjárónk a* **Finn öböl** *bejáratánál torpedólövéssel elsüllyesztett egy orosz segédhajót.* **Seebrügge** *előtt e hó 22-ikéről 23-ikára virradó éjjel két ellenséges torpedózuzó megtámadott és vitéz ellentállás után elsüllyesztett egy német előőrsi naszádot. A legénység egy részét megmentették. — Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

Francia háboru.

Berlin, aug. 24. A nagy főhadiszállás jelenti: **Nyugati hadszintér:** Az angol flotta *Seebrügge* előtt tegnap tett látogatása alkalmával parti erődítményeinkre mintegy hatvan-hetven lövést tett. A lövetés okozta veszteségünk egy halott és 6 sebesült volt ezenkivül a célon tul lőtt lövedékek még három belga lakost is megsebesitettek, de anyagi kár nincs. A *Vogézekben Münstertől* északra napközben szünetelt a harc. Este a franciák ujból megtámadták állásainkat *Barenkopfon* és attól északra, a támadásokat visszavertük, állásainkba behatolt gyenge ellenséges osztagokat kivertük és néhány alpesi vadászt elfogtunk. A tegnap jelentett harcok alkalmával *Barenkopfon* egy árokrész az ellenség kezén maradt. *Loondt Dimudentől* délnyugatra tegnapelőtt egyik harci repülőnk lelőtt egy francia kétfedelü repülőgépet.

Legfelső hadvezetőség.

Az olasz háboru.

Egy olasz parti üteg romhalmazzá változott. — Véresen visszavert támadások.

Budapest, augusztus 24. (Hivatalos) *A tengermelléki* harcvonal déli szárnyán nehéz tüzérségünk a *Sdobba* torkolatánál tegnap ellenséges tüzérséget elhallgattatott, továbbá *Golanettónál egy olasz parti üteget romhalmazzá változtatott át.* Az ellenséges gyalogság, mely magát hadállásunkkal szemben *Monfalconetől* keletre fekvő magaslaton fészkelte be, ütegeink tüzének hatása alatt menekülve hagyta el lövészárkait. Csapataink *Polazzatól* keletre két gyengébb előtörést és *Sant Marhnonál* hosszu, közvetlenül harcvonalunkig előrevitt támadást vertek véresen vissza. Hasonlóhép *meghiusult* este egy erősebb ellenséges haderőnek a *tolmeini* hidfő elleni előtörése. A *Flitsch és Raibó* megerősitett szakaszon az ellenséges gyalogság helyenkint közelebb nyomult erődvonalainkhoz. A *lavaronei és folgariai* fensikon levő védőműveink tegnap ujra élénk tüzérségi tüz alatt állottak. A *Shilfser* jochon levő hadállásainkat az ellenséges tüzérség ujra tüz alá fogta. *Höfer altábornagy.*

Olasz-Török háboru.

Olasz katonák Kisázsiában

Genf, aug. 25. Svájci hirek szerint hetvenötezer olasz katonát szállitanak a kisázsiai partokra a szmirnai erődök ellen.

Statárium Brindisiben.

Lugano, *augusztus 25. Brindisi adriai olasz tengeri kikötőben az olasz kormány a statáriumot kihirdette.*

Török háboru.

Az ellenségnek sulyos veresége. — A francia és angol jelentések teljesen valótlanok

Konstantinápoly, aug. 24. A főhadiszállás jelenti: Augusztus 22-én az ellenség ujból megtámadta *Anafardanál* levő állásainkat, az ellenséget szombiti ellentámadásunkkal *teljesen megvertük és sulyos veszteségeket okoztunk neki.* Az e hó 21-iki harcban az *ellenség óriási veszteségeket szenvedett.* Lövészárkaink egyetlen helyen, több mint **Ötszáz halottat** számláltunk, **egy tisztet és nagyobbszámu katonát elfogtunk.** *Aribanu és Sedil-Bahr* szakaszaiban semmi jelentős esemény. A *Irak* arcvonalon csapataink és bagszülött harcosok egy angol csapatot az Eufrat mellett levő *Akilennél* megtámadtak és az ellenségnek nagy veszteségeket okoztak, tőle több mint 200 puskát zsákmányoltak. A többi arcvonalon semmi jelentős esemény. Az augusztus 10-iki angol kommünike azt állitja, hogy az angolok kétszáz méterrel előrenyomultak Krithia felé és a Seribayeron levő Bjonkbayert elfogták, 650 foglyot ejtettek és kilenc géppfegyvert zsákmányoltak. Az ugyanarról a napról szóló francia kommünike azt állitja, hogy ausztrálaink 800 törököt elfogtak. *A francia és angol jelentések teljesen valótlanok.* Az ellenség sem Krithia irányában előrehaladást nem tett el, sem a Djonayert nem foglalta el, sem pedig egyetlen géppfegyvert sem zsákmányolt. Az ellenségnek augusztus hatodikán megkisérelt támadásai az ellenség igen nagyon veszteségeivel meghiusultak. Valószinű, hogy az ellenség nehány sebesültet elfogott, de szemben számba messze mögötte van a hatszázötvenezer. *Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

Ujabb együttes kisérlet a Dardanelláknál.

Szófia, aug. 25. A Kambana tudósitója irja, hogy Anglia, Franciaország és Itália a Dardanelláknál hatvankét hadihajót koncentrálnak és együttes támadással remélik az áttörés sikerét.

Az antant ismét haditanácsot tart.

Kopenhága, aug. 25. Poincare elnök, az angol és belga királyok a Páris melletti Chantillibe érkeztek, nemsokára megérkeztek oda Joffre és French tábornokok is, mire hosszas haditanács következett.

Anarchia Perzsiában.

Rotterdam, aug. 25. Pétervárra érkezett jelentések szerint Perzsia minden részéből anarchiát jelentenek.

A macedon kérdés Szerbiában.

Bukarest, aug. 25. A szerb skupstina zárt ülésében a kormánynak bizalmat szavazott és a macedon kérdésben szabad kezet biztositott Pasicsnak. A kormány elhatározásáról még nem szivárgott ki semmi, a tárgyalások lázasan folynak.

— **Megszilat a hadimonstrand.** A Budapest—Pragerhof vonalon ma újjal az idénjenesen életbeléptetett hadimonstrand megszünik és holnap már a rendes polgári forgalom lép ismét életbe, bár a gyorsvonatok egyelőre még nem közlekednek. Az első vonat holnap reggel 4·46 kor indul Nagykanizsáról Pragerhof felé, déle felé 9·12 kor és délután 2 órakor Budapest felé, délután 2·38 kor pedig Pragerhof felé. Érkezni fognak délben 12·20-kor Pragerhof felől, délután 1 35-kor Budapest felől.

Szentpétervár felé.

Esztendeje az volt az ántánt csatakiáltása: Berlinbe! Keletről, nyugatról özönlő seregek ott adtak egymásnak találkozót és diadalmasnak megálmodott csaták után ott akarta valóra váltani minden kivánságát mind az a tenger nép, amely mi ellenünk esküdött.

A mi nagy temetésünket onnan rendezték volna és akik ellenségeink győzelmében biztak, de ellenünk hadra kelni egyelőre még nem mertek, ott nyujtották volna be számlájukat mi országunk testéhez táplált igényeikről.

A lappangó igények melengetői rövid, brüszk felhivást kaptak abban az időben. Körülbelül olyanformát, hogy ha akarnak, jöhetnek, ha jönnek jól járnak, de aki nem most jön azonnal, az ne is számitson semmire, mert később már nem is kell.

Az önérzet bő forrása az ántánt teljes, óriási tulerőben lévő fegyveres ereje, Anglia legyőzhetetlen flottája volt és hogy a semleges érdekelteket akkor mindjárt el nem sodorta ennek az ellenünk induló emberoceánnak örvénye, az bizonyára a mi erőnk ismeretén és tiszteletén alapult.

Azóta eltelt egy esztendő. A történelem világának az az esztendeje, mely legtöbb embervért, legtöbb gyászkönnyet látott hullani.

Berlinbe nem jutottak az ántánt vitézei, csak fogolyként, csordaszámra felhajtva és van belőlük annyi, hogy egy kisebb királyság férfilakossága bőven kitelnék belőle. Az angol nagy armada hazai vizeken rozsdásodik, az ellenséget saját földjén üzik, hajtják seregeink és az ellenség sajtója annyira elfelejtette a most esztendős harci jelszót, hogy nyiltan fejezi ki aggodalmát, hogy a németek előbb-utóbb Pétervárra jutnak el.

Nem a presztizs kérdése csupán, ami Pétervár elestét végzetessé teszi, hanem az amugy is szükös munciógyártást teljesen megbénitaná és elzárná az országot a keleti tengertől. Az ántánt félelme nem agyrém, nem felzaklatott idegek hallucinációja, hanem buborgó lépésekkel közeledő valóság. Valóság, amilyenné minden poklokon keresztül a német haditervek válnak. A német seregek érckigyója már régóta kuszik felfelé a keleti tenger mentén, már Rigánál gyürüzik, onnan pedig a német gyalogság lábainak nem sok napi járóföld az orosz cár fővárosa.

De amit erőben, tekintélyben saját országa területében vesztett az ántánt, azt mind behozza most — igéreteiben. Saját földjét nem képes megtartani, de a másét, a mienket pazar kézzel osztogatja széjjel. Ami igény csirázott, serdült, érett a Balkánon, ami elégedetlenség, vágy erjedt, főtt, forrott, azt most mind összefogni, kiegyenliteni, elsimitani, kielégiteni akarja, hogy azután az uj Balkán-szövetséggel ellenünk forduljon.

A Balkán államok területi igényeit egymás testéből, meg a mi megcsonkitásunkkal akarja kielégiteni, nem kér, de fenyeget és ha a régi büszke jelszót, a Berlin felé mutató gesztust el is felejtette már, a brüszk, fenhéjázó, parancsoló hang megmaradt a régi, ugy rendelkezik a semleges államokkal, mint vazallusaival!

A Berlinbe hivó jelszót nem hallgatta meg a Balkán, de a Pétervárat féltő jajkiáltást meg fogja hallani és akkor a pétervári bevonuláshoz csatlakozik hivás nélkül is.

Ha öröme van, vagy az Isten segedelmét várja, ne feledkezzék meg a vak katonákról.

HIREK

Mikor maga megjön...

„Mikor maga megjön, — tán szomoru ősz lesz,—
Dideregve alszik majd az őszirózsa . . .
Mikor maga megjön — tán nem nyit virág se,
Meghal valamennyi, halkabbik a nóta . . .

Mikor maga megjön — tán akkor borul majd,
A tél a sirokra fehér bársonyával . . .
— Mégis akkor lesz majd énekem a tavasz
Nevető nótával — kék buzavirággal,
Szerelmesen csókos forró napsugárral . . .“

tzs.

— **Katonai kinevezés.** *Eckhardt* Lajos tart. badapród a 20. honvédgyezredné tartalékos gazdászati tiszthelyettessé neveztetett ki.

— **Rendelet a gabonavásárlásról.** A földmivelésügyi miniszter fölhivja a vármegyéket és a rendezett tanácsu városokat, hogy a gabonavásárlási engedély kibocsátása előtt vásárlásokat, vagy erre vonatkozó kötesecket ne eszközöljenek. A termelő területek kijelölésénél ugyanis a gabonavásárlások kellő módon történő elosztása is gondoskodás tárgyát kell hogy képezze s igy a földmivelésügyi kormány nem lesz jövőben abban a helyzetben, hogy a *terület kijelölésénél az előzetes engedély nélkül történt vásárlásokat figyelembe vegye.* Ez a rendelkezés azon nagyobb ipartelepekre s egyéb vállalatokra is vonatkozik, amelyek közvetlen gabonavásárlásra engedélyt kaptak. *Szóval a vásárlásokat és kötéseket csak akkor szabad megkezdeni, ha a kormány megjelölte már azon helyeket, amelyeken az egyes városok, vagy egyéb intézmények a szükségleteiket beszerezhetik.* Egyben megjegyzi a miniszter, hogy az egész évi szükséglet fedezésére szolgáló gabona bevásárlása is csak későbbi időpontban történhet meg, amikor a gabonamennyiség megállapitása és a vásárlási terület kijelölése készen lesz.

— **Megszünt tandijkedvezmény.** A háboru kitörése idején a közoktatásügyi miniszter a moratoriumot kiterjesztette a tandijfizetésre is, miattal az elmult iskolaévben a tandijhátralék miatt egyetlen növendéknek sem kellett elhagynia az iskolát. A miniszter ezt a rendelkezését most visszavonta. A szeptemberben kezdődő tanévben tehát mindazok, akik rendes tandijmentességben nem részesülnek, kötelesek a tandijat megfizetni, sőt a mult évi hátralékot is le kell róniuk. Korlatolt szamban azonban a tanári kar az iden is elengedheti a legalább elégséges előmenetelü s feltétlenül rászoruló diákoknak a tandijat. Helyénvaló lenne, ha a tanári kar a kedvezményben azokat a növendékeket részesitené, akiknek apja katonai szolgálatot teljesit.

— **A szombathelyi fémrekviráló kerület munkaban.** A Zala már megirta, hogy a kormány a fémrekviráló kerület székhelyét Szombathelyre helyezte, amely kerülethez tartoznak Vasvármegyén kivül Zalavármegye, valamint Fiume városa és környéke. A fémrekviráló bizottság a tegnapi nappal megkezdette működését. Tegnap érkezett le ugyanis a budapesti központból Leimdörfer Henrik kiküldött, aki elsőben is a rekviráló kerület elnökénél, Somogyi Miklós vasvármegyei főügyésznél, majd a hatóságok vezetőinél tett látogatást. A rekviráló bizottság tagjai az emlitetteken kivül a szombathelyi pénzügyigazgatóság részéről a pénzügyi felvigyázó, a katonai hatóság részéről Nikla százados, a város szakértője dig Nagy rézműves, aki ebben a minőségben tegnap tett esküt. Herbst Géza alispán elnökölt.

— **Athelyezett vasuti hivatalnok.** A déli vasut igazgatóságának vezetősége *Pintér* János ellenőrt Balatonszentgyörgyről Szombathelyre helyezte át.

— **Uj halászati felügyelő.** A balatoni halászati r. t. a Fonyódra áthelyezett *Schrey* Ede halászati felügyelő helyére keszthelyi halászati felügyelővé *Schwinghammer* Bertalan nyugalmazott délivasuti felügyelőt, volt barcsi forgalmi főnököt nevezte ki.

— **Kereskedelmi iskolák reformja.** A már oly régen sürgetett reformot Jankovich Béla kultuszminiszter most megvalósitotta és a régi, elavult tanitási tervezetbe lényeges ujitásokat hozott. Lényege abban áll, hogy a heti órák száma osztályonként legfeljebb 30 órára terjedhetnek ki. Azonkivül a tizenhét tantárgyat tizenötre redukálja. — Ugyanis kiesik a tantárgyak sorából a kereskedelemismeret és az irodai munkálatok tantárgya, amelyek a levelezésbe, könyvvitelbe, számtan, jogismeretekbe és közgazdaságtanba lesznek beolvasztva. Különböző tantárgyak óráinak számát is redukálja a reform, a könyvviteli órák számát heti két órával felemeli. A reform elrendeli még, hogy a könyvviteli és vegytant már az első osztályban tanitsák. — A reform a kereskedelmi iskolák szakszerü tanitását célozza és a heti óraszámok beosztásával azt akarja elérni, hogy csak délelőtt, illetve 8—1 óráig tartassanak meg az előadások.

— **Szőlőtermés a Dunántulon.** A tapolcai szőleszeti felügyelőség jelentése szerint Zala, Veszprém, Győr és Komárom megyékben az utóbbi napokban beállott esőzés s az annak nyomán támadt hüvösebb időjárás karos hatással van a szőlő fejlődésére. A peronospora és a liszharmat is jelentékeny károkat okozott. Ennek daczára is bőséges termés várható. A bor hektoliterenkint 60—70 korona. *Szekszárdi felügyelői kerület* (Tolna és Somogy vármegyek). A multheti ködös és esős időjárás ujból elmozditotta a peronospora terjedését, olyannyira, hogy egyes járásokban még az alsó levelzet is tönkrement, gyengeközepes, sok helyen rossz termés várható. Borkészlet csekély. Bor ára hektoliterenként 60—80 K. *Pécsi felügyelői kerület* (Baranya vármegye). Sok helyen a fürtökkel a levélzet is elpusztult. Az időjárás a peronospora elterjedésére igen kedvező, gyengeközepes termés várható. Bor ára hektoliterenként 60—90 korona. — *Soproni felügyelői kerület* (Sopron és Vas vármegyek). A szőlők fejlődése igen előrehaladt. Eltekintve a peronospora, szőlőmoly és elemi csapások kisebb kártételeitől, általánosan bő termés várható. — Bor ára hektoliterenként 70—100 korona közt váltakozik. — *Pozsonyi felügyelői kerület* (Pozsony és Moson vármegyek). A peronospora a fejlődésnek kedvező helyeken már eddig is jelentékeny kárt okozott. Az egészséges bogyok igen jól fejlődnek, puhulnak, szinesednek, ugy hogy még mindig jó közép- és igen jóminőségü szőlőtermés remelhető. A borkészletek erősen megfogytak, bor ára hektoliterenként 70—100 K.

— **Iskolai beirások.** A nagykanizsai izr. elemi fiu- és leányiskolában a tanulók beirása f. é. szept. 1, 2, és 3 án történik a Sugár ut 14. sz. I. emeleti igazgatói irodában d. e. 8—12-ig. Elsején és másodikán az 1-ső osztályba csak a nagykanizsai izr. hitközség tagjainak gyermekei vétetnek fel, a 2, 3. és 4-ik osztályba pedig azok, akik eddig is ez iskola tanulói voltak. A beirások 3-ik napjan, amennyiben még hely lesz, más tanulók is felvétetnek. Az 1-ső osztályba azok a gyermekek vétetnek fel, akik anyakönyvi tanusitványnyal igazolják, hogy 6 évüket betöltötték. A 2 3. 4-ik osztályba az előző osztály bizonyitványa alapján vétetnek fel a tanulók. A gyermekek a beirasnál a szülőkkel (gyám) tartoznak megjelenni. Javitó vizsgálatok aug. 31-én d. e. 9 órakor tartatnak. Beiratási dij 1 korona.

— **A világháboru** térképei Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében kaphatók.

— **Az Urania** mozgókép palota az uj szezonban is nagy agitációnak adja tanujelét, amidőn ma és holnap azaz szerdan és csütörtökön bemutatja „A Karpatok hősnője“ c. remek irodalmi filmet, melynek külön érdekességet kölcsönöz az, hogy a főszereplője magyar [illegible], Antalffi Sándor és hogy a felvételek az eredeti szinhelyen történtek. Szeptember hó 1, 2 és 3-án kerül bemutatásra a „Rezervista alma“ katonai dráma, katona zenekar kiséretében.

— **Tábori posta.** A posta és távirdá Igazgatósága 1915 május hó 25-én a postahivatalokhoz intézett rendeletében előirja, hogy a jövőben a táborba szóló 350 grammos küldemények erős papirlemezbe csomagolandók és zsineggel átkötendők; tehát gyenge papirburkolatokat és papirzacskókat a posta nem továbbit. Ezek alapján ajánlom tábori postadobozaimat, mely az előirásnak minden tekintetben megfelel. A tábori postadoboz ára 28 fillér darabonként és *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán kapható.

— **Három orosz hadifogoly tragédiája.** Az Inke községhez tartozó Alivári puszta bérlőjének, Mayerhoffer Ödönnek aratási munkákra kiadott 30 orosz hadifogoly közül tizenhat e hó 13-án este, mikor a mezőről hazatértek gombát szedtek az utmenti erdőben, amit Repof Anna szakácsnével meg is főzettek. Másnap az orosz foglyok és a szakácsné, aki szintén evett a gombából, mérgezés tünetei közt megbetegedtek. Hosszas és kinos szenvedés után Sadvorny Trofin, Weschka Franez és Maraschya Nikitor orosz foglyok és Repot Anna meghaltak. A többiek állapota még sulyos ugyan, de nem életveszélyes.

— **Bornyilvántartási** könyvek, hivatalos előirás szerint kaphatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— **Hadimenetrend budapest—prágerhofi vonalon:**

Póstavonat I. II. III. oszt.

Budapestről indul	este	10 41
Érk. Székesfehérvár	reggel	4·16
„ Siófok	„	9 02
„ Balatonszentgyörgy	délben	1·18
Érkezik *Nagykanizsára délután*		4 01
Nagykanizsáról indul:		
Budapest felé	reggel	4·34
Érk. Balatonszentgyörgy	„	7·24
„ Siófok	d. e.	11·59
„ Székesfehérvár	d. u.	2 59
„ Budapest d. v.	este	10 01
Nagykanizsáról indul:		
Prágerhof felé	délután	5·19
Érk. Murakeresztur	este	6·04
„ Csáktornya	„	8·16
„ Prágerhof	éjjel	12 06
Prágerhofról indul	este	8·51
Érk. Csáktornyára	éjjel	12 03
„ Murakereszturra	„	2·40
Érkezik Nagykanizsára	reggel	3·16

Élelmezési vonat III. oszt.

Budapestről indul	reggel	4·41
Érk. Székesfehérvár	d. e.	10·15
„ Siófok	d. u.	3 02
„ Balatonszentgyörgy	este	7·18
Érkezik Nagykanizsára	este	9·57
Nagykanizsáról indul:		
Budapest felé	d. u.	2·10
Érk. Balatonszentgyörgy	d. u.	5·—
„ Siófok	este	9 35
„ Székesfehérvár	éjjel	12·35
„ Budapest	reggel	7·37
Nagykanizsáról indul:		
Prágerhof felé	este	11·16
Érk. Murakereszturra	éjjel	12·08
„ Csáktornyára	„	2·16
„ Prágerhofra	reggel	6 06
Prágerhofról indul	„	6·27
Érk. Csáktornyára	„	9 39
„ Murakereszturra	délben	12·16
Érkezik Nagykanizsára	„	12·52

Szerkesztői üzenetek.

Olvasó. A *Zalai Krónikára* Halis István városi tanácsos urnál fizethet elő. — **Rokkant katona.** Ha négy középiskolai végzettsége van, akkor feltétlenül kinevezik valamelyik állami hivatalhoz kezelőtisztté. A XI ik fizetési osztály 1400 korona fizetéssel s megfelelő lakbérrel jár. A fizetés természetesen emelkedik.

Aki Budapestre utazik, nézze meg a Pasaréti Lövészárkot! Az ország egyetlen hadi látványossága!

Merci bien . . .

Régi dolog, hogy a csatatéren az egy mással szemben levő lövészárokban levő ellenséges katonák olykor-olykor üzenetket küldenek egymásnak. Különösen akkor fordul az elő, mikor az egyik fél valahol nagyobb diadalt aratt. Így történt például, hogy az olasz harcterén levő katonáink Varsó elestét egy tudatták az olaszokkal, hogy olaszul felírták azt egy cédulára s a cédulát egy macska farkára kötötték, az állatot pedig azután az olasz lövészárkok felé zavarták.

Nagyon kedves szomszédban az az üzenetváltás, melyet egy német katona írt meg ham az nyugati hadszíntérről.

Franciaország egyik helyén a német és a francia lövészárkok alig ötven-hatvan méterre vannak egymástól. A németek egyszerre csak azt vették észre egyik napon, hogy a francia árok peremén felül egy kő emelkedik ki, mely követ gurít a német árok felé. Miután a követ a németek nem tudták kézzel elérni, mikor lövészárkukhoz közel megállott, az egyik katona a puskájával pimkálta odább. A kő körül spárgával cédula volt erősítve, melyen ez állott:

— Jean Danier káplár felesége, aki beteges asszony, három gyermekével a német front mögötti Cherfontaine falubán lakik. A káplár, aki családját a mozgósítás óta nem látta, nagyon nyugtalan. Légyetek szívesek utánanézni, hogy mi van az asszonnyal és a gyermekekkel.

A németek ezt a pár sort elolvasták és nem telt bele három perc, az egyik német katona kikapaszkodott a lövészárokból és indult hátra a front mögé. Különös cirkuszi lett volna a szélesvállu német katona a franciáknak, de senki nem lőtt rá. A német katona a front mögött jelentést tett a dologról s megkérdezni nyert, hogy elmenjen, Cherfontaineba. Csak másnap reggelre tért onnan vissza. Alig-hogy bent volt újra a lövészárokban, pár perc multa egy kutya indult a német lövészárokból a francia hadállás felé. A franciák látták, hogy a kutya nyakán kis kosár lóg. Nem lőtték rá. Mikor a kutya hozzájuk ért, levették a nyakáról a kosarat, melyben legfelül egy levél feküdt Jean Danier káplárnak címezve. A levél így szólt:

— Ön Schwarz Benedek ott járt-am Cherfontainban Jean Danier feleségénél. Az asszony jól van s a gyermekekkel együtt egészséges. A többit elmondja ő maga a mellékelt levélben, melyet az idegesmagát elemózsiával együtt szeretettel küld férjének.

Jean Danier örömmel vette kézhez a küldeményt, a kosárból kivett egy jókora kurkát s azt a kutyának adta jutalmul, aki neki a hírt elhozta. A német lövészárokból elhangzott füttyre a kutya szépen visszaindult. A következő pillanatban a francia lövészárokból a következő kiáltás hallatszott át:

— Merci bien, monsieur Schwarz!

Merci bien . . . Mintha szónak a fegyverrel harcoló katonáknak jobb szívük és több beleérzésük volna, mint sok nagy diplomatáknak, uralkodóknak, népvezéreknek, kik a háborút előidézték! A jó szív, a beleérzés, az emberiség nem jár mindig együtt a műveltséggel, a magas pozícióval. A lövészárok sok mindent revelált; a nemzeti érzést elsőszorban és sok minden mást, most még az is kiderül ilyen apró epizódokból, hogy a humanizmus is inkább otthon van a harcosok körében, mint a pöcsölő békebarátok körében. Merci bien, hogy a katonák erre is megtanították bennünket . . .

Fő ut 18. alatt 2-3 szobából álló elegánsan

butorozott lakás

fürdőszobával esetleg konyhával szeptember 1-re esetleg azonnal kiadó. Ugyanott egy külön bejáratu utcai szoba előszobával esetleg konyhával is kiadó. Bővebb felvilágosítás Széchenyi tér 3 szám. alatt nyerhető.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
távollétében a szerkesztőért felelős:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

Levélpapirok
óriási választékban kaphatók
Fischel Fülöp Fia
könyv. és papirkereskedésében
Nagykanizsán.

Mérlegképes könyvelő
ki naponként több órai szabad idővel rendelkezik, vállalja üzleti könyvek rendbehozását, vezetését és kereskedelmi irodákban előforduló minden munka elvégzését, mérsékelt díjzás mellett. Szives megkeresést a lap kiadóhivatala „megbízható" jelige alatt továbbít. 12595

Keresek november 1-re
egy 3 szobás lakást
mellékhelyiségekkel, lehetőleg körel a város központjához. — Ajánlatokat kérek a „Zala" kiadóhivatal utján.

Most jelent meg két a háborúval foglalkozó irodalmi mű és pedig
Fehéri Armand könyve
A nyugati harcztérről
Ára 3 korona. — továbbá
Franyó Zoltán könyve
A kárpáti harczokról
Ára 3 korona.
FEHÉRI ARMAND német és magyar lapok munkatársaiból is a német tábornokságtól kiküldött engedélyével bejárta a nyugati harcter legkritikusabb pontjait s érdekfeszítő tárcákban ismertetti a németek csodálatra méltó küzdelmét a francia és a flandriai szabadságharcban. Könyvében különösen érdekesen hagyja szólni magukat, az osztrák-magyar harcosok az ősi orosz dicsőséget szerepelésének leírása s begy és francia erősségek ostromában.
FRANYÓ ZOLTÁN a saját tapasztalatait írja le könyvében, rajzszerű irodalmi formában. Részt vett a kárpáti harcokban, melyekben résztvett az orosz hadsereg nagyrésze s a sok harcokról eddig oly kevés részletet ismerünk. Franyó könyve az igazságos valóságosan ismerőt nyujtja, ahogy hősiesen szolgálta az ősi szeretetére és átszenvedte.
A könyvek Nagykanizsán FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésénél rendelhetők meg. — Vidékre mindegyik könyvhöz 30 fillér portonál küldendő.

Tangó-Two Steep-Boston
és egyéb divatos modern táncokra, elegáns megjelenésű unleányokat tanitanék szabad időmben. — Leveleket kérek „Művészitánc" jeligére kiadó hivatalban. 12606

Mindennemű cipők
urak, hölgyek és gyermekek részére
hadicipők
és katonai bőrfelszerelések, Gyulay táska, orvos táska, gamaschni, övszíj,
esőköpeny, hátzsák
a legjobb minőségben kapható
Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában, Fő u., város bérpalota.

Krapinai fényszén
legelsőrendű, magas kalóriás fekete, háztüzelési, ipari és cséplési célokra különösen alkalmas, porosz szemet pedig méretéhez fuvardíjtételek mellett, jutányosan beszerezhető, de csakis egész vagonokban és hozatalnál kötelezettséget a horvátországi krapinai fényszénbányától szállítva, és pedig kocka, közép, durvadara és finomdara osztályozásban. Továbbá igen jó minőségű szénben magas kalóriás ugyancsak fűtő célokra alkalmas BARNASZÉN a Ladanje dolnjei bányától (Horvátországban a Stojer határon, Friedau vasutállomás mellett), szintén méretéhez fuvardíjak, és csakis egész vagonokban, közvetlen a bányából szállítva, és pedig nagydarabos és rostált aknaszén. Részletes ajánlatokkal szolgálnak
WEISS TESTVÉREK
Nagykanizsa
a krapinai fényszénbánya és a Ladanyi dolnjei szénbánya r. t. vezérképviselői.

Osztrák-Magyar Vörös könyv
:: Diplomáciai ügyiratok ::
Ausztria-Magyarországnak
Olaszországhoz
való viszonyáról az 1914. évi julius hó 20-tól 1915. évi május hó 23-ig terjedő időben.
A hivatalos kiadás teljes szövege.
Ára 1. kor. 50 fillér, postán küldve 1 K. 80 fill.
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papirkereskedése Nagykanizsán

Odol
Feltétlenül legjobb szájvíz

URANIA mozgókép palota
BOZGONYI-UTCA 4 szám
1915. augusztus hó 25. és 26-án szerdán és csütörtökön kerül bemutatásra:
A Kárpátok hősnője
aktuális epizód dráma 3 felvonásban.
Az „Ő" katonája katonai vígjáték 2 felvonásban, főszereplő Teddy
Az arab építészet csodája természeti kép. A ravasz szobalány humoros.
Rendes helyárak! Kezdete vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor, Hétköznapokon pedig 6 és 9 órakor
Pénteken kerül szinre: Swift a mester detektív. detektiv dráma.
Szept. 1, 2 és 3-án megjelenik be: A rezervista álma

A ZALA kishirdetései
a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vételi ügylet megkötésére.
Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,
az leghelyesebben cselekszik, ha kis hirdetést közöltet a Zalában.
Egy hirdetés ára 20 szóig 1 korona.
Vidékről a kis hirdetés postautalványon küldendő be
Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. szám alatt.
A kis hirdetések mindig előre fizetendők.

Minden kereskedőnek érdeke,

TELEFON 78.

hogy üzleti nyomtatványai izléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak így lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelme üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA ≡ készítse el. ≡

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-út 4.

A Zala-nyomda a **legmodernebbül** berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

Vízvezeték, lakatos és kutfúrási vállalatomat

kanizsai régi állandó megrendelőim kívánságára Nagykanizsán

megnyitottam,

mely czélra a Rozgonyi-utca 9. szám alatti Schavel féle műhelyt :: :: :: kibéreltem. :: :: ::

Tanszerekre számám terén **24 éven keresztül szerzett bő elméleti mint gyakorlati tapasztalatokra**, itt valamint számos más vidéki teljesített munkáimmal szerzett ismeretekre, megrendelőimnek **a legtökéletesebb garantiát** nyújtanom.

Vállalkozom szakmámba vágó legkényesebb feladatok megoldására és bármily nagyszabású munkálatok elkészítésére, megtörő és megszerelő berendezések átalakítására.

Érdeklődőknek tizenötéves előkelő referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:

ERDÉLYI JENŐ

gépész és electrotechnikus

Szabadalmaztatott és törvényesen védett

VETŐMAG-csávázószer

„Antispora-Vita"

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita" az összes vetőmagokra, de első sorban az ezen szer által hazánkban állandóan fenyegetett buzának csávázásán a **legmegfelelőbb**, és így a mezőgazdaságban **nélkülözhetetlen.** Kilója 1 K 40 fill.

Részletes ismertetővel és bármiféle felvilágosítással szolgálnak a vetőmag-árusok.

Schwarz és Tauber nagykereskedők

Nagykanizsán

A közeledő 1915/1916. tanévre

ajánlom a t. helybeli és vidéki szülők szives figyelmébe, hogy gyermekeik részére szükséges tankönyveket és tanszereket már most vásárolják meg, vagy rendeljék meg mert a mostani állandó késedelmes szállítások mellett, később csak nehezen vagy egyáltalán nem szerezhetők be, ami a tanévre csak nagy hátrányt lenne.

Járulok használt iskola könyveket is: melyek a Főgymnázium, Felső Kereskedelmi Polgári lány és Polgári fiu iskolák részére a meg lapitott hivatalos jegyzék szerint kifog stalan fiszta lapotban bekötve felárban most kaphatók.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében,

Nagykanizsa, (Kazincy-utca.)

Két szobás lakás

fűthető üvegverandával szeptember, esetleg november 1-re Kanizsi-u 11. szám alatt kiadó. 12605

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy

cserépkályhák

átrakását, javitását, rossz fűlőket

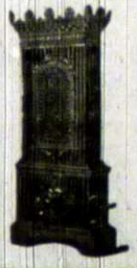

könnyü fütésre jótálással vállalok.

Uj kályhák minden szinben jutányos áron :-: kaphatók :-:

ZISKÓ ÁDÁM

agyagkályha készitőnél, Vörösmarty-u. 65

Czoczek és Dolezsál festő vállalat

NAGYKANIZSA MAGYAR-UTCA 23.

Üveg cimtáblák, honi és külföldi faerezések, márvány utánzatok. :: Épület, **szobafestés** butor, üzletberendezés **mázolás,** fényezés. ≡

Művészi szinérzékünk, magasan fejlett izlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégitik. Árajánlatok, szines vázlatrajzok, felszólitásra **dijtalanok.**

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku

papír és irószerraktár

Mindenféle irodai felszerelés, iskolaszerek, sokszorositó készülékek, irógépkellékek, :: diszlevélpapirok, üzleti könyvek, zsebkönyvek, diszművek, imakönyvek, zeneművek stb., stb

Könyvkereskedés

Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

Izléses kiállitásu nyomtatványok és könyvek legolcsóbb árban gyorsan készülnek.

Nyomatott a kizárólagos „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 26. csütörtök. 194. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA SUGÁR-UT 4. SZÁM
KÖKKIADÓHIVATAL:
TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Egyes szám ára 6 fill.

Hódolat a királynak.

Most szeptember másodikán, történetesen a franciák Szedánjának évfordulója napján, járul a magyar vármegyék és törvényhatósági jogu városok hódoló küldöttsége Őfelsége a király elé.

Nincs semmi összefüggés a két dátum között, de akaratlanul is bizonyos sejtelmek szállongnak a lelkekben és keresik a hasonlatosságot ama nevezetes szeptember másodika és a most folyó napok közt. Akkor a germán vér és vas szelleme egymaga ült győzedelmi ünnepet egyetlen ellenségén. Aki akkor nekünk nem is volt ellenségünk. És az akkori német császár — aki később szintén csudás pátriárkai öregkort ért, mert 94 éves korában hunyt el — I. Vilmos oldalán Moltkével és Bismarck herceggel diktálta a békeföltétel eket.

Ma a német a magyarral és osztrákkal, meg a törökkel együtt jóformán az egész Európa ellen harcban áll. Még nincs meg ellenségelek végső Szedánja. De május óta, Gorlice óta, kiváltkép az egész augusztus hónapban majdnem minden hétnek egy-egy napja lőlér haditettek dicsőségében a régi szeptember másodikával. Ma szédületesen nagyobb arányokban folyik a háboru. Pedig az is nagy volt. Ma még annál is nagyobb.

Ma három császár (mert idevehetjük a török császárt is) nekünk egyik: királyunk biztos reménységgel nézhet a jövőbe. Meglesz összes ellenségeink Szedánja.

Ma, e három fenkölt uralkodó oldalán nemcsak egy Moltke, nemcsak egy Bismarck van. Van annyi, ahány uralkodó, néhány nemzet egyesült ádáz ellenségeink galád orvtámadásainak visszaverésére és letörésére szükséges. Mi nem támadtunk, ők támadtak. Megkeserülik! Ők fizetik a véres játék árát.

Hármasban három front ellen harcolunk. Orosz ellen. Olasz ellen. Francia-angol front ellen. A szerb, az már nem számit, az már csak hozzájuk, a bünszövetséghez tartozik. Megverjük mind a három fronton őket. El kell, hogy jöjjön a harmas Szedán. Legfölebb, hogy csak majd a dátum változik!

És akkor, a mi öreg királyunk, a három uralkodó közt életkora ma legidősebb, miként bibliai kort ért I. Vilmos császár, boldogan mondhatja el: Csakugyan jól mondtam, amit mondottam:

Mindent meggondoltam és mindent megfontoltam.

És mellette az ujkori Moltkék és Bismarckok a büszkén mondhatják:

Amit akartunk, amit tudtunk, mindent elvégeztünk. Hadi és diplomáciai taktikában mindenütt győzedelmeskedtünk.

Ebben az ujkori Szedán előkészitésében nekünk magyaroknak is óriási nagy részünk van. Ezt már tudják — nemcsak Berlinben, hanem tudják Bécsben is.

Ahogyan a mi Bismarckunk megmondotta. Megmérettünk és sulyosaknak találtattunk.

A két történelmi mondás kiegészíti egymást: „Mindent megfontoltam" és „Megmérettünk".

Az ősz király elé szeptember másodikán Tisza István gróf, magyar miniszterelnök vezetése alatt olyan hódoló, de őszérzetes küldöttség kerül, amely távozni is bizonyára elégültan távozik.

Szeptember másodika nemcsak külső, de belső ellenségeink Szedánja is.

Holmi régi avult centralizmusról ezután szó sem lehet.

Mi magyarok maradunk. Erősebb magyarok, mint szelőtt voltunk. Hála és tisztesség okos politikusainknak . . .!

Az orosz háboru.

Breszt-Litovszk alatt is megtört az orosz csapatok ellenállása — Visszavetették az erődövezetig. — Üldözés az erdők és mocsarak területére

Budapest, augusztus 25. Hivatalos. **Orosz hadszintér:** *józsef Ferdinánd* főherceg és *Kövess* gyalogsági tábornok csapatai szövetségesünkkel együttesen ellenséget folytonos harcok között a *Lesna* felé szoritják vissza. A még *Breszt-Litovszktól* délnyugatra harcoló orosz csapatok *ellenállása is megtört. Arz tábornok* hadosztályai és német csapatok az *erődövezetig vetették őket* vissza. *Wlodawától* északkeletre német csapatok az ellenséget egyre mélyebben üldözik az *erdők és mocsarak területére. Puchallo* táborszernagy lovassága a *Kovelitől Kobrin* felé vezető ut mentén nyomul előre. Honvéd huszárok a *Kovel-Breszt-litovszki* vasutvonalon sáncokkal megerősitett falut rohammal vették be. *Vladimir Volynskijtől a besszarábiai* határig csend uralkodik. *Höfer altábornagy.*

Berlin, aug. 25. A nagy főhadiszállás jelenti: **Keleti hadszintér:** *Hindenburg* tábornagy hadcsoportja *Njementől* északra *Birschi* vidékén sikeres ütközetben *750 oroszt* elfogtunk. *Eeihorn* vezérezredes hadserege *győzelmesen* harcolva tovább nyomult kelet felé, itt *1850 orosz* jutott hadifogságba és *több géppuska* esett zsákmányul. *Scholtz* tábornok hadserege *elérte Berezowkát, elfoglalta Knysznyt és Tykocintól délre a Narewen. Gallwitz* tábornok hadserege a *Sokoly—Bialistok közötti ut mentén kikényszeritette az átkelést a Narewen.* Jobb szárnya az ellenség visszavetése után az *Ozlankáig* jutott. E hadsereg *4500 oroszt*, köztük 18 tisztet ejtett foglyul és *9 géppuskát* zsákmányolt. *Lipót* bajor herceg tábornok hadcsapatja: Az ellenség tegnap az üldözést hiába igyekezett megállitani, megtámadtuk és a *bialowieskai* erdőbe üztük. Az erdőtől délre csapataink elérték a *Wierchowicetnél* keletre fekvő vidéket. Több mint *170* oroszt fogtunk el. *Mackensen* tábornagy hadcsoportja: A hadcsoport a megvert ellenség nyomában közeledik a *Lesna* nyugati partján emelkedő magaslathoz. (Brest-Litowsktól északra). *Breszt Litowsk* délnyugati arcvonalán *Dobsinkánál* az osztrák-magyar és német csapatok **tegnap áttörték a vár előretolt állásait.** A *Bug* keleti partján *Wlodowától* északkeletre *Linsingen* tábornok hadseregének egyes részei *harcolva nyomulnak észak felé — Legfelsőbb hadvezetőség.*

Feloszlatják a Dumát.

Rotterdám, aug. 26. Pétervári jelentés szerint a Duma elnöke a pártvezérek értekezletén szóvá tette, hogy a nemzeti védelemre koalicios kabinet alakul és közölte, hogy a dumát augusztus második felében feloszlatni akarja. Ez a bejelentés az értekezleten részt vett pártvezérekre riasztólag hatott.

Az olasz háboru.

Az ellenség gyenge és eredménytelen támadásai.

— *Hivatalos.* —

Budapest, augusztus 25. A *doberdói* fensik szakaszon tegnap az ellenséges gyalogságot, amely magát a *Monte del Sej Busi* déli lejtőjén készelte be, tüzérségünk kényszeritette hogy, állásait sietve elhagyja. Harcvonalunk *San-Martinotól* nyugatra ujra nehéz tüzérségi tűz alatt állott. Délután az olaszok itt ujra támadtak, de mint tegnapelőtti előretörésük alkalmával is, védelmi vonalunk közelében utasitottuk vissza őket. *A görzi és tolmeinu hidfő* előtt, valamint *Krn* vidékén is aránylag csend uralkodik, ellenben *Flitsch* és *Raibl* előtt az ellenség folytatja élénkebb tevékenységét. A *tiroli* h tárvidéken több rendbeli harcok fejlődtek ki. Tegnap késő este az ellenséges gyalogság *lavarone*i fensík északi szakasza ellen kezdett előnyomulni, de ma reggelre ezen támadás már vissza volt verve. A *Tonale* ut mentén, mindkét oldalon hajnal óta több zászóalj támad, a harc itt még tart. A tüzérségi harcok csaknem egész *tiroli* harcvonalon tovább folynak. *Höfer altábornagy.*

A cári muzeumot üritik.

Rotterdam, aug. 26. Pétervári jelentések szerint a *Zeppelin* veszélyek miatt a cári muzeum összes értéktárgyait, a drágaságokat és festményeket ismeretlen helyre szállitották.

Szerbia és Montenegró ismét mozog.

Budapest, aug. 26. A sajtóhadiszállásról jelentik: **A déli keleti fronton állandó csatározások és tüzér harcok folynak. A szerb tüzérség eredménytelenül tüzelt egyik őrnaszádunkra. Ellenséges repülők gyakorta láthatók a bánság felett. A montenegrói határon Bilecánál és Trebinyétől keletre az ellenség előretöréseket kisérelt meg, melyeket mindannyiszor veszteségeikkel visszautasitottuk.**

Francia háboru.

Élénkülnek a harcok.

Berlin, augusztus 25. Nagy főhadiszállás jelenti. **Nyugati hadszintér:** *Champagneban* sikerrel robbantottunk fel több aknát. *A Vogézekben Schratzmännlen* egy ellenséges támadást kézi granátokkal visszavertünk. *Sondernachtól* délnyugatra az aug. 17-én elvesztett árkoknak egy részét *visszafoglaltuk.* Egy német harci repülő tegnapelőtt *Niepurt* mellett *lelőtt egy francia* kétfedelü repülőgépet.

Amerika válaszjegyzéke a monarchiához nem lehet kielégitő.

Bécs, augusztus 26. *Burián báró* külügyminiszternek ma adta át a bécsi amerikai Követ Amerika válaszjegyzékét. *A válasz tagadja az osztrák-magyar monarkiának azt az álláspontját, hogy a semlegesség kizárja a munició szállitást. A válaszjegyzék hivatkozik az angol-bur háborura, amikor Németország és a Monarchia Angliának, a krimi háboruban a németek az oroszoknak, a török olasz háboruban a Monarchia és Németország a törököknek, a balkán háboruban Németország és a Monarchia valamennyi hadviselőnek szállitott munictót. Ha már most a semlegeseknek megtiltják a hadviselők részére a munició és fegyver eladást, akkor minden nemzetnek önmagának békeidőben óriási mennyiségü hadiszert kellene felhalmoznia, hogy egy agresszív állam támadásától magát megvédelmezze, ami viszszabaditaná a világra a militarizmust. A jegyzék végül polemizál a hadiudrak kérdésében, de egyébként is a jelen időpontban a tárgyalás folytatását szükségtelennek tartja.*

Amerika megfenyegeti Németországot.

Berlin, aug. 26. A Dayli Telegraph jelenti Washingtonból: Amennyiben Németország nem ismerné el az „Arabic" megtorpedózásának jogtalan cselekményét, Bernstorf amerikai német nagykövetnek kiadják az utlevelet, Gerard berlini amerikai nagykövetet visszahivják és a diplomáciai viszonyt megszakitják Németországgal, a kongresszust pedig összehivják a hadsereg és flotta mozgósitásának megfontolása céljából.

A longvyi csata évfordulóján

Berlin, aug. 26. Saarbrückenben a német trónörökös a Longvyi csata évfordulóján hadparancsot bocsájtott ki, melyben többek közt ezeket mondja: „Büszke vagyok a támadó csták derüs korszakára, mely után lemondásszerü védelmi harc következett, majd vakondok háboru, melyben a tehetetlenül, dühükben ránk törő ellenségre szétzuzhatatlan békókat vertünk. De most vékony kérgü tüzhányó alatt a zabolátlan elemek, ugy várjuk, mikor a császár minket uj csatára szólit, ekkor ki fogunk ugrani árkainkból, hogy Franciaország ujból megismerje a longvyi győzőket."

Berlin, aug. 26. Longvyi csata évfordulója alkalmából a német császár a Pour le merité rendet adományozta a német és bajor trónörökösöknek és a würtemberg herczegnek.

A háboru betege.

Londonból jelenti a Morning Post, hogy French tábornokot sulyos betegsége miatt három hónapra szabadságolták.

Bulgária és Szerbia között megszüntek a tárgyalások

Rotterdam, aug. 26. Pétervárról jelentik, hogy a Bulgária és a Szerbia közötti tárgyalásokat eredménytelenségük miatt megszüntették.

A bolgár-török megegyezés

A Balkánnak hetek óta függő, izgatott érdeklődéssel kisért kérdései közül az egyik, a legfontosabb ma megoldáshoz és elintézéshez jutott Bulgária és Törökország között megtörtént a megegyezés.

A tétovázásból elsőnek lépett ki Bulgária és ezzel a lépésével nemcsak a maga józanságáról, erős önállóságáról tett tanuságot, de jutmutatást adott a több balkáni államok részére is. Minden ígéret, fenyegetés, ravaszkodás, diplomáciai csalvetés közb a se vezitett el szeme elől azt a kézzelfogható igazságot, hogy csak az adhat valamit, akinek módjában van és azt, ami fölött rendelkezik. Bulgáriára nem lehettek kecsegtetők azok az ígéretek, amelyeket a kudarccal vergődő, a szorult helyzet kétségbeesésében kapkodó entente igyekezett egymása halmozni. Még ha a mult nem is tanitotta volna meg Bulgáriát arra, hogy Oroszország barátságában és ösintesége mellett erősen kétkedjék: megfontolt ésszel nem vehette készpénznek, hogy az entente Macedóniát ígéri neki, amelyről Szerbia nem mondott le és amelyért Szerbiának olyan kárpótlást kellett volna kapni, amely nem volt és nem is lesz az entente birtokában.

Amit Törökország Bulgáriának ad, azt nem kellett kizsarolnia; olyan engedmény az, amelynek nyomában nem marad fájdalom és keserüség, a melyet tehát Törökország sohase fog visszakivánni. A mikor Törökország sorsa a győztes központi hatalmak sorsával van összekapcsolva, a török birodalmat nem a kénytelenség viszi rá az engedményekre, hanem a békés megoldás vágya és akarata. Ha Szerbia az entente nyomása alatt fogcsikorgatva lemondott volna is Macedóniáról, abban az engedményben benne lett volna az az elitélés, hogy mihelyt alkalom lesz, azt ujra visszalopja Bulgáriától. E mellett a bizonytalan értékü ajándéknak olyan vérdiját követelték volna Bulgáriától, amelyet fájdalmasan érzett volna meg ez a fiatal ország. Igy azonban jogos önérzettel mutathat Radoszlavov bolgár miniszterelnök arra, hogy nemzete az elért eredménnyekkel meg lehet elégedve. Nencsak az elért eredményekkel, de azzal is, hogy miként érték el és biztositották azokat.

Ép most mutat rá a mi Höferünk, hogy Olaszország egy negyed évi harc után semminő eredményt nem tudott elérni, Borzalmas véráldozatok, az emberi élet hihetetlen pazarlása és elképzelhetetlen erőfeszitések után egy szegélyét se foglalhatta el azoknak a területeknek, amelyeket becsületesen, szószegés nélkül békénn, áldozat nélkül megkaphatott volna. Most, az elszenvedett nagy veszteségek után kénytelen uj, az eddiginél is kilátástalanabb harcmezőkre küldeni halálra szánt csapatokat, hogy a győztes törököket legalább foglalkoztassa.

Hogy a török-bolgár megegyezésnek a Balkánon milyen következményei lesznek, azt kisztámitani nem lehet. Annyi tény, hogy Bulgária ezzel a nagy elhatározással megállapitotta jövendő nagyságát, történelmi hivatását. Mert az kétségtelen, hogy a Törökországtól kapott területi engedményeket ki fogják egészitení Macedóniának azon részei is, amelyeket ma Szerbia bitorol. Az entente bukásával együtt meg lesz pecsételve Szerbia sorsa is és mihelyt a központi hatalmak fogják a békefeltételeket diktálni, módjuk lesz megadni azt, amit az entente hamisan ígért. A dolgos, komoly bolgár faj, amelyet a maguk fejével dolgozó, hajíthatatlan államférfiak vezetnek, méltó és alkalmas lesz arra, hogy a Balkánnak vezető államát megalkosse, fentartsa és fejlessze.

Aki Budapestre utazik, nézze meg a Pasaréti Lövészárkot! Az ország egyetlen hadi látványossága!

HIREK

— **Katonai kinevezések.** A hivatalos lap tegnapi száma a következő katonai kinevezéseket közli: A magyar királyi honvédség tényleges állományában főlesége *ezredessé* nevezte ki: *Jaszlinszky-Krull Emil* 20. honvgyalogezred *alezredost, alezredessé*: *Delhof Henrik* 20. honvgyezred és *Pallaghy Dezső* 31. gyezred őrnagyokat, *őrnagygyá*: *Schranz Ödön* 20. honvgyezred *századost, főhadnagyokká*: *Pucher Rezső, Szita László*, 20. honv. hadnagyokat, *hadnagyokká*: *Krompaker József, Balla László, Ebrey Elemér* és *Csikós Jenő* 20. honv. gyesz. *zászlósokat*. A *tartalékban főhadnagyok* lettek: *Szőllősy Gyula, Semetke Lajos, Fangler Lajos, Pohtzy Lajos, Pollitzer József, Majunke József, Füredi László, Slipécz Pál, Techet Gyula* és *Kemény* (Kolb) Jenő 20. honv. gyesz. lert. hadnagyok; a *tartalékban hadnagyok* lettek: *Schaller Zoltán, Deskovics Nerő Antal, Hajdu Pál, Gácser József, Sebestyén Jenő, Kerecsényi József, Rédli Mihály, Battenstein Gukár* és *Németh Sándor* 20-as *zászlósok*. A *gazdászati* tisztikarban *Donnenberg Károly* főhadnagy — gazdászati tisztté lépett elő. Dr. *Darányi Árpád* cimmel és jelleggel *tőrzsorvossá*, Dr. *Pollák Ernő* pedig a 20. honvgyezredben f orvossá nevezteted ki 1914 novemberi ranggal. A *népfelkelésnél* főhadnagyok lettek: Dr. *Kaszás Károly* és *Berger József* 20. hon. népfelkelő hadnagyok.

— **Kitüntetés.** Őfelsége elrendelte, hogy herceg *Salkowsky Győző* tart. huszárszázadosnak az ellenséggel szemben tanusitott vitéz magatartásáért a legfelső dicsérő elismerés tudtul adassék. A kitüntetett herceg kámahtzai birtokáról gyakran lesznek jönni városunkba a béke időben és itt általános tisztelettnek és rokonszenvnek részese. A legfelső elismerés városunkban is szélesebb körökben örömet fog kelteni.

— ***A kuriához beosztott táblabirák.*** Amint már jelentettük, az igazságügyminiszter a kir Kúria főhalmozott ügyeinek gyorsabb elintézése céljából a kir. itélőtáblákról 15 birót hivott be, egyszióre fellévi időtartamra. Pécsről *Knorr Kálmán* és *Kelemen* József itélőtáblai birák e hó végén jönnek fel Budapestre, ahol szeptember 1-en megkezdik a munkát a Kuriánál. A távozó birákat, bár a pécsi itélőtáblánál nem komplett a birósági személyzet, egyszióre nem helyettesitik, hanem a biró kar lekötött munkával iparkodik majd segéget teremt, hogy az itélkezésben fennakadás be ne következzék.

— **A gróf Somssich család öröme.** Somssich Géza gróf somogymegyei nagybirtokos, a kaposvári gazdasági és ipari-takarékpénztár elnöke, szolgálatonkivüli viszonyban levő huszárhadnagy családjában örvendetes esemény következett be. Felesége, aki Szögyén Marich László gróf volt bentlai nagykövetnek a leánya, tegnap egy egészséges kisgyermeknek adott életet. — A legifjabb Somssich gróf és édesanyja jól érzik magukat. — Somssich Géza grófot, aki a háboru kitörése óta Pécsen teljesit katonai megigalatot, sikta fiaum kikitüntetésére méltóan megszerezték a családi öröme alkalmából számosan hámoztak el jókivánságaikkal Somssich Géza gróf és neje első gyermekének Vilmos német császár a keresztapja.

— **Bornyitvántartási** könyvek, hivatalos előirás szerint kaphatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Egy megvizsgálhatatlan hatásosságáról és általános ismeretéről mint ismert

Hajdúszoboszlói hatósági

megfázás, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és kisdiák-baj, szamárhurut

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment

Horgony-Pain-Expeller

Horgony-Kreuz

Magyarországi szétküldés:

— **Az egykori herceg-primás nagybeteg.** Balatonfüredről irják: *Vaszary Kolos* Magyarország egykori herceg-primása, súlyos betegen feküszik balatonfüredi nyaralójában. Az egy főpap négy nappal ezelőtt betegedett meg: hörghurut jelei mutatkoztak rajta láz zal, erős nyálkakiválasztással Dr. Schmidt Ferenc balatonfüredi főorvos lelkiismeretes nyugalmat rendelt. A gondos ápolás ellenére, a melyben Vaszary Kolos részesül, nem javult állapota: vasár tűdőgyulladás lépett fel, a láz egyre fokozódott, sőt tegnap 39 fokná is magasabbra szökött. A láz következtében Vaszary Kolos ma éjszaka eszméletét is elvesztette és körüyezetében tartozó régi kedvelt emberei sem ismerte fel. Közvetlen veszedelem ugyan nincs, de a nagybeteg állapota aggodalmat keltő

— **Jelentkezzenek a rokkantak.** A háboru elején lehetetlen volt a háboru összes rokkantjait szakszerű orvosi kezelésben részesiteni. Hiányoztak erre nézve a kellő tapasztalatok és berendezések. Ujabban az állam minden lehetőt elkövet, hogy minden rokkant és béna kellő gyógyitásban, oktatásban, esetleg munkatagokban, segitő eszközökben részesüljön. Tisza István körrendeletet bocsátott ki, hogy a már kórházi kezelés alatt nem álló sebesültek, rokkantak is jelentkezhetnek szakszerű kezelés végett.

— **Adományok a ker. Jót. nőegylet szegényei részére.** Özv. *Kohn L. Lajosné*, mint kosztoru megyalatot, 20 koronát adományozott. Hálás köszönettel mond a *Ker. Jót. Nőegylet Választmánya.*

— **Büszkén áll a magyar.** A hazaszeretetnek, a magyar lélekek tükre az a tábori levelezőlap, melyet a kiskanizsai vitéz *Herjavecz László* őrvezető küldött Lajos napjára a nagykanizsai tanácshoz egy előkelő tagjának. Bajtársival együtt boldognak és büszkének mondja magát, hogy a haza védelmében részt vehet a tüzben az ellenséggel szemben. Az ilyen bátor, hazájukért életüket is szivesen feláldozó hősök segitik legyőzünket a fényes győzelemhez, melyet hadseregünk nap-nap után ér el. A hős Herjavecz László a tüzben is szive egész melegével gondol csa ládjára, feleségére és három gyermekére és kérése is van, ha idegen földben aludná a hősök álmát:

Kelt 1915. augusztus 11 én.

Dicső és büszkeségre méltó magyar honvéd bajtársak közül küldöm üdvözletemet, a a legjobb egészséget és szerencsét kivánom a tekintetes urnak. Én magamról csak annyit irhatok, hogy a legjobb- és legboldogabbnak érzem magamat, büszkén állok szembe az ellenséggel, a ki ily szép országba akarta lábát betenni. Soha sem gondoltam, hogy Magyarország ily szép és ily nagy, — most szemmel láttam. — Arra kérem tekintetes urat, ha elesem ezen dicső harctéren, ha családom valami kéréssel járul Önhöz, vegye őket pártfogásába. Maradok tisztelője vitéz *Herjavecz László.*

— **Adományok a keresztény jót. nőegylet kórháza részére.** Szalacsy Farkasné Venie 64 db log, 64 db alsónadrág, 60 törülköző és 2 vánkos, Schilhan Jánosné 12 vánkosbezat, Somogyi Irma Palin 12 alsónadrág, Löwenfeld Joachim Sáne 1 kötsi szalma 38 K értékben, Perenczy István 1 mm. tüzifa, Révész Lajosné 200 cigaretta, Szegő Gyuláné dosska és léc, Czimmerman Vilma 1 vaka cseresznye, Oroszvány Gyuláné 1 kosár cseresznye, Löwenfeld Josephnéné hetkaiat 3 kötés, Müller Béláné vaj. A nagylelkü adományokért hálás köszönetet mond *Dr. Szekeres Józsefné.*

— **Tabori posta.** A posta és távirda Igazgatósága 1915 május hó 25-én a postahivatalokhoz intézett rendeletében előirja, hogy a jövőben a taborba szóló 350 grammos küldemények csak papirzsemzbe csomagolandók és zsineggel átkötendők; tehát gyenge papirburkolatokat és papirzacskókat a posta nem továbbit. Ezek alapján ajánlom tabori postadobozimat, mely az előirásnak minden tekintetben megfelel. A tábori postadobozok, ára 28 fillér darabonként és *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán kapható.

Ha öröme van, vagy az Isten segedelmét várja, ne feledkezzék meg a vak katonákról.

Szurmay tábornokot nem fogták el.

Hazugságok a vitéz altábornagyról. — A közjegyző-parancsőrtiszt.

Több napi szabadságra hazérkezett Nagyvázsdra Szurmay altábornagy parancsőrtiszte, Örley György dr. kir. közjegyző. Különös minben és igen jó kedélben van a több vitézségi éremmel kitüntetett hussárfőhadnagy, akinek az a vezzedelmes szerencse jutott, hogy január óta a legheveseb tüzeket állotta a most már legendás hírnevü hadseregben, a most legnagyobb magyar vezér oldalán küzdve végig az Ungtól Oroszországban belsejéig.

Örley György dr. ezeket mondta el egy bizalmasának Szurmay altábornagyról:

— Január óta vagyok parancsőrtiszt a Szurmay-hadseregben, bizony meglehetős közelségből látva olyan dolgokat, embereket és perceket, amelyekért érdemes volt élni és ott lenni. Tizennégy nap multva visszamegyek Oroszországba, — hogy hová, — nem mondhatom meg. Vissza a helyemre. Még pedig a legnagyobb lelkiszeddssel és a légszintébb bizalommal. Szurmay altábornagy tette és érdemei igy a napi sajtó megvilágításában már ismeretesek a magyar közönség előtt, de ő róla mindig lehet ujat mondani és eleget talán csak a történelem mondhat.

— A ungvidéki harcokban teljesen önálló volt és mindenat, ami ott történt, maga kezdeményezett és maga intézett. Most már a nyilvánosság elé juthat ez, nem titok: az Ungvölgy vidékén teljesen a maga érdemére és felelősségére vezette a rettenetes harcokat. Magyarország neki köszönheti, hogy el nem özönlötték az oroszok!

Különösen őfelsége, császári és királyi urunk már méltányolta és elismerte is az ő érdemeit, az elsőosztályu vaskoronaeredménnyel tüntette ki azt csak a legnagyobb hadvezéreknek jutott a magyar vezérnek eddig még soha.

A Szurmay-hadsereg összeállításáról nem szólhatok, de mindenesetre a magyar csapatok teljesen magyar jellegűek mindenben. Szurmay altábornagy teljesen egyformán méltányos minden nemzetiséggel szemben is, ez tény, teljesen egyformán igazságos. Tenger sok epizód bizonyitja ezt, hiszen állandóan telve is voltak vele a lapok. Arról, hogy mit csinált, hogy a mi seregünk merre vonult, hol lépett közbe döntőleg, nem szólhatok, ez még nem a nyilvánosság elé való. Annyit azonban mondhatok, hogy ez a hadsereg vakon bizik benne, a a rajongásig szereti. Az utszki szorostól Oroszszmág belsejéig ez a szellem vitt bennünket.

Az a tömkir, hogy Galiciában egyszer Szurmay altábornagy tőrzskarát elfogták, természetesen, a legalábbvaló hazugság, amiből soha egy hang se volt igaz. Kishitű, vagy rosszakaratu emberek találmánya lehet, akik kétségbeestek, mert a nagy feladatokat megoldó hadsereg szereplésétése jó ideig nem volt kivánatos hadiérdekből a belettlenekben. A Szurmay-sereg veszteségi, kisiklás, miniszterkudacc nélküli oldotta meg mindenütt a feladatát. Csak azt sajnálom, hogy nem nyomathatom ki a hir kitalálóját, vagy terjesztőit, hogy gondoskodhatnám a megfenyitésükről!

— Az itthonian el nem képzelhető, mennyire tiztán áll odakint minden, mily nagy a bizalom, nem a hite, hanem a tudása a végső, teljes győzelemnek. Szurmay altábornagy hadserege az ő vezetése alatt megállithatatlan és én nem akarok, nem tudok szebb feladatot mint mellé és küzdeni alatta a bekövetkezett nagy diadalig.

Felelős szerkesztő: Tóth Ferenc
Felelős kiadó: Fischel Lajos
Nyomtatta: Fischel Emil

Lucza, az udvari muzsikus.

— Olasz harctér —

Lucza nem vezér, sem generális, de tiszt sem, hanem csak közönséges infanterista, még pedig „átjátszott" infanterista. Átjátszott azért, mert egyrészt civilben egy cigánybanda megfizethetlen klarinétosa, ki bájos hangszerével sok kellemes éjszakán keresztül fújta a szebbnél-szebb magyar nótákat, másrészt pedig — és ezért jár tulajdonképpen a fenti jelző, — mert a háború idején óta a harctéren van.

A világháború első kavalán Lucza, mint jó hazafi, önként jelentkezett a harctérre. Kérését teljesitették s Lucza az első menetszázaddal elindult. Elindulása előtt gondolt egyet s a profunt mellé elvitte magával kedves hangszerét, hű tárgyatóját. Többször figyelmeztettem, hogy kár ezért a drága instrumentumért, de ő csak egykedvűen válaszolta:

— Ha elhagy a patrón, hát ezzel vágom fejbe a muszkát!

Nem is képzeltem, hogy e hangszernek haszát is fogjuk venni, de Luczának igaza volt. A „Schwarmlinie" tiszti étkezőjén csakhamar örökös tűzjáró választotta őt és hányszor Lucza tárgyatójának köszönhettük, hogy lelkünket olykor-olkor felviditotta.

Rövid, de annál viszontagságosabb idő telt el s Lucza az ezredben nagy népszerűségnek örvendett, olyannyira, hogy népszerűsége József főherczegig is eljutott. Egy szép napon Lucza abban a kitüntetésben részesült, hogy tárgyatójával József főherczeg magas személye előtt brillirozhatott. A fenség látszólag meghatottan hallgatta a Hej Rákóczi . . . Csinom Palkó . . . és a Wacht am Rhein dallamát és a rövid, de annál emlékezetesebb szárnokozást szivélyesen megköszönte Luczának.

Lucza boldogan, de 150 koronával gazdagabban tért vissza mi hozzánk, természetesen orrát 45 fokkal magasabban tartva. Mi rögtön, legfelsőbb jóváhagyással Lucrát „udvari muzsikusnak" neveztettük ki s azóta ott ragyog neve mellett ezen kitüntő jelzés. „Rangjához" illően ezután csakis „őrmestertől feljebb" áll szóba.

Amidőn az olasz harctérre rándultunk, Lucza kénytelen volt a „magasabb körök" (mert eddig az ezred trénjéhez volt beosztva) leszállani. Magasabb parancs folytán az ötödik század első cugjába — melynek parancsnoka én voltam — osztották be s mellyel egyuttal a legelső vonalba került. Ettől kezdve Lucza nagyon szomoru lett, hiába vigasztaltam, hogy továbbra is gondját viselem, tárgyatója elnémult. Szétszedte és azt egy nagy sárga „erzlich" kendőbe göngyölve, hátizsákjába dugta.

A napok multak! Juczius 21-én — szép holdvilágos est volt — egy ellenséges állás kikémlésére parancsot kaptam és ötödmagammal utnak indultam. Luczát, ki az este szomorubb volt, mint máskor, a „dekkungban" visszahagytam. Istenem, öt neveletlen gyermek atyja s ki tudja, mi lehet . . .

A hajó már a sziklák mögé bujt, midőn őrjáratommal a határon észrevétlenül átszurantunk és szerencsésen megkönnyitettük az ellenséges állást. Épp jókor érkeztem oda, mert „Hauptposten" felváltás volt. Ezt a szerencsés pillanatot felhasználva, a legpreczizebben figyelhettük meg és kémlelhettük ki az ellenséges állásokat és azok „bezatzungját". Jegyzeteimmel elkészülve és annak tudatában, hogy feladatomnak szerencsés véletlen folytán megfeleltem, óvatosan visszafelé fordultunk. Azonban határt jelölő patakot már nem léphettük át észrevétlenül, mert egy ellenséges „vedette" jelszó lövése után csakhamar gyilkos tüzelés kezdődött, mely előtt a természetesen „dekkungok", hatalmas szikhátmögök biztos fedezetet nyujtottak. Sajnos, kicsit elkésve, mert egyik deák képlőzsm három golyótól találva, ott lelte halál halálát.

A tüzelés egyre tartott. A biztonság tudatában merengni kezdtem. Vajon mit gondolhat most Lucza, mert az biztonyos, hogy ha nem is imádhozik szerencsés visszajövetelemért, de halálból hogy öt visszahagytam, legalább is reám gondol. De nem csalódtam! Mert alig ritkult a puszzogogás zaja, s köztük, mikülső levegőbe egy bus tárgyató hangjai vegyültek, melyek a hatalmas érelzáskor győzedő visszhangra találtak.

A zaj elátétmult, a tüzelés megszűnt, mintha az ellenség is a szép magyar melódiában győzőerkődne. Van egy kívánságom . . . Visszajössz te még . . . Ezt fujta szomorusa Lucza, aki szülőhős engem siratott. A távolból jövő hangbullámok oly jóleső érzést ébresztettek lelkemben. Nértem a hőlepte hegyormokat, mintha csak csodálkoznának azon, hogy az ágyudörej helyett mostan ilyen lágy akkordokat hallani e tájon . . .

Félóra multa ott vagyok állásunkban, Lucza örömében nyakamba borult, átölelt és sírt — sirtunk mind a ketten . . .

Neumann Miksa.

Kőris és szilgömbfát

azonnali és jövő évi szállitásra, megvételre keresek. Közvetitőknek magas jutalékot fizetek. KLEIN SÁNDOR fakereskedő Budapest, V., Lipót-körut 5.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy **cserépkályhák átrakását, javitását,** rossz füllőket

könnyü fütésre jótállással ≡ vállalok. ≡

Uj kályhák minden szinben jutányosan kaphatók Ziskó Ádám

agyagkályha készitőnél Nagykanizsán, — Vörösmarthy-utca 65. szám alatt. —

Millió ember használ

KÖHÖGES

rekedés, kataros, elnyálásodás hurut és görcsös köhögés ellen kizárólag a jószű **Kaiser-féle**

Mell-karamellák

(a három fenyővel)

cukorkát. — 6100 körjegyzőileg hitelesitett bizonyitvány orvosoktól és magánosoktól a biztos hatásról. :: Rendkivül kellemes és jószű bonbonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula Szabó Albert, Milovánszki Árpád és Belus Lajos urak gyógyszertárában.

Most jelent meg két a háborúval foglalkozó irodalmi mű és pedig

Fehéri Armand könyve A nyugati hareztérről

Ára 3 korona. — továbbá

Franyó Zoltán könyve A kárpáti harczokról

Ára 3 korona.

FEHÉRI ARMAND német és magyar lapok megbizásából és a német főhadiszállás különös engedélyével bejárta a nyugati harctér legkülönbözőbb pontjait és eddigelenül szárazföldre ismertetni a németek szociálszemléletét kiküldetését a francia és a flandriai ütközetekben. Könyvének különösen érdekelni fogja közönségünket, az osztrák-magyar harcosok és fehér ötegek diadalmas szerepléseinek leirása a belga és francia sötétségek sötétségénél.

FRANYÓ ZOLTÁN a saját élményeit irja le könyvében, ragyogó irodalmi formában. Részt vett a kárpáti harczokban, melyekben elvérzett az orosz hadsereg megyőzése és amely harczokról eddig oly kevés részletet ismertünk. Franyó könyve az legalsóbb szép részletek tárgyát nyujtja, ahogy hősiszerelmi szokat átverekedte és átszenvedte.

A könyvek Nagykanizsán **FISCHEL FÜLÖP FIA** cégnél rendelhetők meg. — Vidékre a megjelenő könyvekre 20 fillér portóért küldjük.

Osztrák-Magyar Vörőskönyv

:: Diplomáciai ügyiratok ::

Ausztria-Magyarországnak Olaszországhoz

való visszavonása az 1914. évi julius hó 30-ától 1915. évi május hó 23-ig terjedő időben. ::

A hivatalos kiadás teljes szövege

Ára 1 kor. 50 fillér, postán küldve 1 K. 80 fill.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv és papirkereskedése Nagykanizsán

Mindennemü cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelszerelések, Gyulay táska, orvosi táska, gamaschni, övszij,

esőköpeny, hátzsák

a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában, Fő-, város bérpalota.

Keresek november 1-re

egy 3 szobás lakást

mellékhelyiségekkel, lehetőleg körül a város központjához. — Ajánlatokat kérek a „Zala" kiadóhivatal utján.

2 szobás

butorozott lakás kiadó. — Cim a kiadóhivatalban. 12607

Járványos és fertőző betegségek ellen a legbiztosabb óvszer

= az erősen szénsavas =

Pécsi Tettye forrásviz

= a legkellemesebb izü =

asztali és borviz.

Állandóan palackcserével és patentzárós palackokban kapható s igy

háztartásban a legolcsóbb

Főelárusitás: **SZABÓ ANTAL** füszer és csemege üzletében Nagykanizsa.

F.F.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku

papir és irószerraktár

Mindenféle irodai felszerelés, iskolaszerek, sokszorositó készülékek, irógépkellékek, :: diszlevélpapirok, üzleti könyvek, zsebkönyvek, diszművek, imakönyvek, zeneművek stb., stb

Könyvkereskedés

Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

Izléses kiállitásu nyomtatványok és könyvek legolcsóbb árban gyorsan készülnek.

A ZALA kishirdetései

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vételi ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha **kis hirdetést közöltet** a Zalában.

Egy hirdetés ára 20 szóig 1 korona.

Vidékről a kis hirdetés postautalványon küldendő be

Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. adandó fel.

A kis hirdetések mindig előre fizetendők.

TELEFON 78.

Minden kereskedőnek érdeke,

hogy üzleti nyomtatványai izléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak így lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelme üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA ≡ **készítse el.** ≡

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a **legmodernebbül** berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

Szabadalmazott és törvényesen védett

VETŐMAG-csávázószer

„Antispora-Vita"

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az **„Antispora-Vita"** az összes vetőmagfélék, de első sorban az ősz ó által hazánkban állandóan fenyegetett buzának csávázására a **legmegfelelőbb**, és így a mezőgazdaságban **nélkülözhetetlen. Kilója 1 K 40 fill.**

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelárusítók

Schwarz és Tauber nagykereskedők

Nagykanizsán

Czoczek és Dolezsál festő vállalat

NAGYKANIZSA MAGYAR-UTCA 23.

Üveg cimtáblák, honi és külföldi faerezések, márvány utánzatok. : : Épület, **szobafe tés** butor, üzletberendezés **mázolás**, fényezés. ■ Művészi színérzékünk, magasan fejlett izlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégítik. Árajánlatok, szines vázlatrajzok, felszólításra **díjtalanok.**

Nagy nyári okassió!

Szezon utáni árak!

Gummi köppenyek, nyári blouzok, selymek, ruhakelmék, delainok, kreton, vászon, zefir, selyem ingek, napernyők legolcsóbban szerezhető be

BARTA ÉS FÜRST

divatáruházában Nagykanizsa Első m. ált. bizt.-palota. Telefon: 323.

Fő ut 18. alatt 2-3 szobából álló elegánsan

butorozott lakás

fürdőszobával esetleg konyhával szeptember 1-re esetleg azonnal kiadó. Ugyanott egy külön bejáratu utcai szoba előszobával esetleg konyhával is kiadó. Bővebb felvilágositás Széchenyi tér 3 szám. alatt nyerhető.

URANIA mozgókép palota

KOZGONYI-UTCA 4 szám

1915. augusztus hó 25 és 26-án szerdán és csütörtökön kerül bemutatásra:

A Kárpátok hősnője

aktuális epizód dráma 3 felvonásban.

Az „Ő" katonája katonai vigjáték 2 felvonásban, főszerepli Teddy **Az arab építészet csodája** természeti kép. **A ravasz szobalány** humoros.

Rendes helyárak: Kezdete vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órakor.

Péntektől kezdve: **Swift a mester detektiv**, detektiv dráma.

Szept. 1, 2 és 3-án ünnepnap: **A rezervista álma**

A közeledő 1915/1916. tanévre

ajánlom a t. helybeli és vidéki szülők szives figyelmébe, hogy gyermekeik részére szükséges tankönyveket és tanszereket már most vásárolják meg, vagy rendeljék meg mert a mostani állandó késedelmes szállitások mellett, később csak nehezen, vagy egyáltalán nem szerezhetik be, ami a tanulóra csak nagy hátránnyal lesz.

Ajánlok használt iskola könyveket is, melyek a Főgymnázium, Felső Kereskedelmi, Polgári leány és Polgári fiu iskolák részére a megállapitott hivatalos jegyzék szerint kötve és kötetlen formában bekötve kötésben mint most kaphatók.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében,

Nagykanizsa, (Kazinczy-utca.)

Levélpapirok

óriási választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv. és papirkereskedésében

Nagykanizsán.

Nyomatott a kiadóhivatalban „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 27. péntek. 195. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA DUNAI-UT 4. SZÁM. FŐKIADÓHIVATAL:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Egyes szám Ára 6 fillér

Az utolsó vár.

Az oroszok lengyelországi uralma végleg elbukott. A dicső német-magyar és osztrák hadak elfoglalták a utolsó számottevő orosz erődöt is s a vert orosz hadsereget olyan vehemensen üldözik, hogy az belátható időn belül meg nem vetheti a lábát, hogy a német áradatot föltartóztassa. Breszt-Litowszk elfoglalása a legjelentősebb haditények egyike még azon döntő jelentőségű események közt is amelyeknek az utóbbi hónapokban voltunk szemtanui. Nem azért, mert a legerősebb orosz vár volt. A német nehéz ágyuk már francia földön bebizonyították, hogy legerősebb vár sincs. Nehány nap alatt porba omlott a gyöngébb is, erősebb is, leg erősebb is. Breszt-Litowszk elfoglalása azért értékes ránk, mert ezáltal ketté szakasztottunk egy láncszemet, amely a kettészakitott orosz hadsereget még egybefűzte. Most már két csapatba menekül a muszka hadsereg az orosz mocsarak felé. És mi mindenütt a sarkukban. Döntő esemény érlelődik odafönt, északon. Ha nekiszorithatjuk a menekülő orosz seregeket a saját tavaiknak, akkor tulajdonképpen bekeritettük az egész orosz hadsereget. Akkor az orosz tavak az egész orosz hadsereg mazuri-tavaivá válnak. És Brest-Litovszk eleste erre enged következtetni. A várnak, az utolsó lengyel országi várnak éppen az lett volna a rendeltetése, hogy az üldözés hevességét, gyorsaságát csökkentse, amig a vert hadak kikerülhetik a tavak és a német hadak gyürüjét. Ez nem sikerült s most már aligha is találnak maguknak az oroszok kivezető utat, habár nagymesterei is a védekezésnek. Brest-Litovszk eleste valósággal forradalmi állapotokat teremtett Oroszországban. A dumában egy képviselő azt az ironikus kérdést intézte a kormányhoz, hogy a hadsereg meddig szándékozik még „visszavonulni?" A duma kegyetlen kritikával kiséri a várak elestét s igen valószinü, hogy emiatt már ma holnap berekesztik az ülésszakot. De a forradalmi mozgalmak is mind nagyobb hullámokat vetnek. Neméltatásból mondjuk ezt, hanem azért, mert tény. Az orosz értelmiség tudja, hogy a német-magyar-osztrák seregek mindö sze *350 kilométernyire vannak már Szentpétervártól.* A szentpétervári nép a saját szemeivel látja, miként üritik ki a hivatalokat, pénztárakat, muzeumokat, bankokat. Látja a cári család készülődését menekülésre. Olyan nagy elkeseredés támadt ennek nyomán, hogy a *diktatura kihirdetése elkerülhetetlen.* Szóval nemcsak az orosz hadsereg küzd ellenséget kórral, hanem bomladozik otthon a kormányzati rendszer is s züllésnek indultak a közállapotok. Brest-Litovskot ezekután szimbolumnak tekinthetjük. Az orosz háboru gyors befejezését jelképezi.

Az orosz háboru.

Breszt-Litovszk elesett. — *A szövetséges hadseregek az oroszokat az erdő és mocsár övezetbe szoritották.*

Budapest, 1915. augusztus 26. (*Hivatalos.*) **Orosz hadszintér:** *Breszt-Litovszk elesett.* Arz tábornok magyar honvédsége tegnap bevette a vártól délre fekvő *Kobylani* falut. — Ezzel áttörte a külső övezetet és hátbatámadta a legközelebb fekvő erődöt. Nyugatgaliciai, sziléziai és északmorvaországi cs. és kir. gyalogság egyidejüleg rohammal vette be az egyik, Koroszcyn községtől délre fekvő erődöt. Német csapatok az északnyugati arcvonalon foglaltak el *három erődöt* és ma reggel megszállották a vasuti hidnál levő *citadellát.* — Egyidejüleg a szövetségesek az ellenséget a *Lesna* folyó mögé és a *Breszt-Litovszktól* délkeletre levő **erdő- és mocsárövezetben visszaszoritották** és az ellenséget *Koveltől* északra üldözö lovasságunk *Becinnál* és *Vyzvánál* orosz hátvédeket *ugrasztott szét.* A Kelet Galiciában levő seregeknél nincs ujság *Höfer, altábornagy.*

Bialistokot elérték már a csapatok. — *Breszt-Litowskon tul teljes erővel folyik az üldözés* **a mocsarak felé.**

Berlin, aug. 26. A nagy főhadiszállás jelentése: **Keleti hadszintér.** *Hindenburg* tábornagy hadcsoportja: *Bausknál* és *Schönbergnél* Mitautól délkeletre ütközetek fejlődtek. *Kovnonál* keletre és délkeletre a harc tovább tart. *Olita* előtt csapataink az ellenség előállásaihoz közeledtek. *Sejny* és *Njemen* mellett Nerecz között az *ellenséget visszavetettük.* Az *Augusztovtól* keletre elterülő erdőben *Elchorn* vezérezredes hadseregének részei szintén *előnyomulnak* kelet felé. — Tovább délre *Berszonszka* szakaszért harcolunk. Csapataink éle elérte *Breszt-Litowszkot. Gallowitz* tábornok hadserege az ellenséget *Bjelsktól* északra és délkeletre az *Orlanka* szakaszról visszavetette. *Löpöt* bajor herceg hadcsoportja: *A sulyosan megsert* ellenség a *Bialovleska* erdőség belsejébe menekül. — Csak az erdőtől délre, *Kamieniec—Stovsktól* északnyugatra eső vidéken tartja még magát. — *Mackensen* tábornagy hadcsoportja: *Breszt-Litowsk várat elesett.* Mialatt tegnap délután Arz gyalogsági táborsok osztrák-magyar hadteste a nyugati arcvonal két erődjét küzdelem után elfoglalta, a Brandenburgi huszonkettedik tartalékhadtest az északnyugati front erődeit vette be rohammal és éjszaka behatolt a vár magvába. Erre az ellenség feladta a várat. A hadcsoportnak egész arcvonalán a Bialovinkai erődöngtől a Pripjoti-i mocsár vidékig (Breszt-Litowsktól délkeletre) teljes erővel folyik az üldözés. *Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

Diktatura Oroszországban.

Forradalmi mozgalmak.

Berlin, augusztus 27. **Pétervár kiürítése folyamatban van és forradalmi mozgalmak észlelhetők a polgári lakosságban. A dumát valószinüleg felosztatják és a diktaturát kihirdetik.**

Szentpétervár felé.

Kopenhága, *aug. 26.* *A németek háromszáz ötven kilométerre vannak Pétervártól.*

A nagy győzelem.

Berlin, augusztus 27. A Wolf ügynökség jelenti: Breszt-Litowskkal ismét egy erős orosz fegyvergyüjtőhely esett el. Az orosz összekötő láncnak utolsó szeme pattant szét. A jelentés visszapillantást vett az utóbbi hónapok eseményeire s megállapitja, hogy az ellenségtől elvett várak pár napig tudtak csak ellentállni a magyar s német nehéztüzérségnek, mig a mi váraink hónapokig tartó nehéz küzdelemben tudták csak elfoglalni az oroszok.

A kritikus helyzet miatt.

Washington, aug. 27. Anglia tudvalevőleg Amerikában kölcsönt akart fölvenni. Tekintettel azonban a kritikus nemzetközi helyzetre, amelyet a németek oroszországi győzelme idézett elő, a kölcsön tervét elhalasztották.

Hol áll meg az orosz?

Stokholm, augusztus 26. *Pétervári jelentés szerint a duma munkáspártja kérdést intézett a kormányhoz, hogy milyen vonalon várható az orosz, stratégiai visszavonulási vonal befejezése. Erre a kérdésre a kormány választ nem adott.*

Breszt-Litovszk bevétele a birodalmi gyülésben.

Berlin, 27. A birodalmi gyülés tegnapi ülésének megnyitásakor az elnök bejelentette Breszt Litovszk elestét s üdvözölte a szövetséges hadsereget, amely hónapokon át oly hihetetlenül sokat cselekedett s művét most Breszt-Litovszk bevételével koronázta meg. A képviselők fölállva tapsoltak.

Az olasz háboru.

Heves harcok az egész olasz harctéren. — Repülőnk sikerrel bombázta a bresciai tölténygyárat.

Budapest, augusztus 26. *Hivatalos.* **Olasz hadszintér:** A Doberdó-szakaszon az olaszok tegnap délben ujra támadást intéztek Monte dei sei Busi ellen, azonban ezuttal is *visszaverettek.* A görzi hidfő előtt csend uralkodott. A tengermelléki arcvonal más pontjain helyenkint heves tüzérségi tüz volt, különösen *Flitsch* körül, ahol ellenséges gyalogság óvatosan igyekszik megközelíteni állásainkat. A *lavaronei* fensik északi szakaszai elleni támadást, amelyről már jelentetett, hogy visszavertük, erős ellenséges haderő intézte. Védműveinket előbb tiz napon át éjjel-nappal heves tüz alatt tartották, majd tegnapelőtt este az olasz tüzérség a tüzelést a *Cimadi Vezzena—Bassona* arcvonal ellen a legnagyobb gyorsasággal fokozta s éjfélig minden kaliberü lövedékkel árasztotta el állásainkat. Ekkor több gyalogezred és alpini zászlóalj rohamot intézett állásaink ellen. Derék tiroli csapataink és lövészeink, felső ausztriai lövészek és tüzérségünk kiváló támogatása mellett **minden rohamot visszavertek.** Hajnalra virradólag az ellenség támadása **végleg letört.** Csak magukban az akadályokban **200 olasz hullája fekszik.** Ebből megitélhető, hogy az olaszoknak a támadás mennyi emberáldozatba kerülhetett. Saját veszteségeink csekélyek. Egy repülőnk **a bresciai tölténygyárra több bombát dobott sikerrel.** *Höfer altábornagy.*

A német flotta operációi.

Berlin, aug. 27. Huszonötödikén este a kis német cirkálók egyike Dagoe szigeten a Rostua fokot, másik cirkáló pedig ugyanezen szigeten az andreasbergi orosz jelzőállomást sikerrel bombázta. Orosz erők sehol sem mutatkoztak.

Szerbia már enged.

Berlin, aug 27. A *Frankfurter Zeitungnak* jelentik: Szerbia jegyzéke most érkerett meg az antant hatalmaihoz. A jegyzék kifejti, hogy Szerbia hajlandó macedóniát a Verdár folyóig átengedni, ha Bulgária Törökország ellen akcióba fog lépni. Igen valószinű, hogy Bulgária ezt a föltételt nem fogadja el.

Francia háboru.

Harc a levegőben. — Elpusztított francia repülőrajok.

Berlin, aug. 26. A nagy főhadiszállás jelenti: **Nyugati hadszintér:** *Champagnában* Beau Sejourtól északra egy tegnapelőtt megszállott robbantási tölcsér a francia támadásokkal szemben megtartottunk. Két ellenséges *repülőraj* tegnap a *Saar* völgyében *Saarlinn* felett és alatt bombákat dobott. Több személyt megöltek, többen megsebesültek, az anyagi kár jelentéktelen. A repülőrajokat feleállásuk előtt *Hancy-i* kikötőhelyükön a mi repülőink sikeresen megtámadták és elvesztették. Továbbá négy repülőgépet, egyik *Balchennél egyre lezuhant*, vezetője és megfigyelője meghalt; egy másik gép *Bemillinél* utasaival együtt *sértetlenül került kezünkbe*. Egy harmadikat egy német harci repülő *Arracourtnál* Luneville-től északra körvetlenül a francia vonal előtt leszállásra kényszeritettük, tüzérségünk a gépet elpusztitotta; a negyedik védőágyunk tüzében *Meiveronnál* Komemtől délre az ellenséges arevonal mögött leszállott.

Felrobbant francia piroteknikai töltenygyár.

Genf, aug. 26. *Pegue* franciaországi piroteknikai gyár egy része felrobbant. A robbanás okát nem ismerik. A szerencsétlenségnek számos sebesült és több halott áldozata van. Millerand hadügyminiszter odautazott.

Sztrájk Olaszországban

Turin, aug. 27. Az összes olasz textil-gyárak munkásai megkezdték az általános sztájkot.

HIREK

Tábortüz mellett.

Hideg, havas éjben tábortüzek égnek,
Merre a szem ellát kelet, nyugat délnek,
Vágyó katonaszív pattogó tüz mellett,
Otthonról, családról kissé elmerenghet.
Jó a mages égbolt meleg takarónak,
Talán mindörökre a hideg rög holnap.
Fölhevül ajjlék, ha a szív megdobban,
S ugy dobog a szív most, hogy tán sóbse jobban

Odahaza ép most csöndes ima járja
Hazakéri férjét a hü hitvestársa.
Anyóka fiáért küld fohászt az égre,
Mátka vőlegényét várja haza végre.
Forog az olvasó, imakönyv a kézben,
S áhitatos könybe borul el a két szem.
Jánoskát éppen most fekteti anyja,
Juliist a nagymama két keze ringatja.
Nagyapó még most se hisz a két szemének:
„Hej, hogy a vén ember ilyet is megérhet!"
De a negyedik szék üresen áll ottan,
Elment a gazdája, ki tudná, hogy hol van?
Künn a csendes utca elbuvik az éjbe
S megszólal a szellő susogó zenéje.
Elalszik a lámpa, már mindenki álmos,
Hideg, havas éjben száz hópehely száldos.
Mire éjfélt kondul a falon az óra,
Szétterül szeliden fehér takarója.

Hideg Havas éjben tábortüzek égnek,
Álmodnak körötte hős magyar legények.
Vágyó katonaszív pattogó tüz mellett,
Otthonról, családról alig, hogy merengett.
Megdörren az ágyu, a trombita szólal,
Vad rohamra szólal zengő, szilaj szóval
Pattog a sok fegyver, gyilkos bomba robban
S ugy dobog a szív most, hogy sohase jobban.

Akali, 1915. augusztus 6.

Kiss Béla.

— **Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy *Zlokovics Sándor* a 48. gy. ezr. őrnagya, továbbá *Luszig Dezső* a 48. gy. ezr. tart. hadnagya az ellenséggel szemben tanusitott vitéz magatartásukért a legfelső dicsérő elismerésben részesitték.

— **Katonai kinevezések.** *Binder* Mihály a 13. honvédgyalogezred századosa őrnagygyá neveztetett ki. Binder a 20. honv. gyalogezred tisztikarának egyik legszimpatikusabb és közkedvelt tagja volt. Előléptetése örömet fog keltani ismerősei körében. Két fiatal földink is előlépott. *Kattauer* Rezső (Kattauer Ede pósta és táviró főtiszt fia) a 12. honv. gyalogezred hadnagya főhadnaggyá, *Schlosser* István (Schlosser huszárőrmester fia) a 17. honv. gyalogezred zászlós hadnagygyá neveltettek ki.

— **A 48. gy. ezred uj ezredese.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy Ófelsége *Szigethy* Halper Márcelt a 48. gy. ezr. alezredesét ezredesé nevezte ki.

— **A szentgotthárdi mandátum.** Budapestről jelentik, hogy a Széll Kálmán halálával megüresedett szentgotthárdi mandátumot *Roszner* Ervin bárónak, a király személye körüli miniszternek ajánlják fel.

— **Marad a pápai püspök.** Gyurátz Ferenc, a dunántuli evangelikus egyházkerület népszerü, ősz püspöke a celldömölki kerületi közgyülésen benyujtotta lemondását. Hiveinek a papságának hosszas kapacitálása most megváltoztatta szándékát s kijelentette, hogy a háboru tartama alatt hivatalában marad. Mivel nyilvánvaló, hogy a püspök csak rövid ideig akar egyházmegyéje élén maradni, — a választási kombinációk megindultak.

— **Alelnökválasztás a kerületi kereskedelmi és iparkamarában.** A soproni kerületi kereskedelmi és ipar kamara junius 23 án megtartott közgyülésén, mint tudvalevő, Spiegel Szigfridet ülhette a kamara elnöki székébe. E választás folytán megüresedett a kamara alelnöki tisztsége, amelyet szeptember 21-én megtartandó közgyülésen fognak betölteni. A kamarának szeptemberi közgyülése fog egyszersmind dönteni az ipari és kereskedelmi szakiskolákra járó tanulók ösztöndijainak odaitélése tárgyában.

Scheffer-Boyadel tábornok
Varsó német kormányzója.

— **Versenytárgyalási eredmény a periaki és csáktornyai iskolák épitésére.** A zalaegerszegi m. kir. államépitészeti hivatalnál 1914. augusztus hó 16-án versenytárgyalás volt a fenti két iskola épitési munkálnak vállalatbadására. Ajánlatot tettek, a periaki-i iskolára: Berényi Béla vállalkozó (Keszthely) 15%, felülfizetéssel a 16.088·89 K előirányzati összegre; Kramaritz Viktor épitési váll. (Periak) az előirányzati összegből 3%-nyi engedménnyel, amely el is fogadtatott. A csáktornyai áll. elemi iskolára Morandini Balint (Varasd) 30%, felülfizetéssel a 16.416 31 kor. előirányzati összegre, melyet azonban nem fogadtak el, hanem uj versenytárgyalást fognak hirdetni erre hézve.

— **Halálozás.** Tapolcán vasárnap helyezték örök nyugalomra az ottani kereskedelmi életnek éveken át volt egyik vezéralakját, *Steiner* Lipótot, aki 80-ik életévében halt ott meg.

— **A város élelmezési osztálya** értesiti a közönséget, miszerint ma délután 2 órától tengeri hal kerül kimérésre, amikorra valószinü a fácánok is megérkeznek. Fogjyok a jövő hétus, hétfőn délután kerülnek eladásra s a jövőhét folyamán már a nyul eladás is be lesz vezetve, miről egyébként az ár megjelölésével ezután lesz értesitve a közönség.

— **Istentisztelet.** Az izraelita templomban a péntekesti istentisztelet f. hó 27-iki kezdve további intézkedésig d. u. fél 7 órakor fog kezdődni.

— **Halálozás.** A zalamegyei katolikus klerusnak gyásza van. *Bálint Vendát* István nyugalmazott alperjel és jószágkormányzó, a zalavári apátsági konvent tagja, 61 éves korában elhunyt. A perjel hosszabb ideig betegeskedett. A' celldömölki kórházban ápolták s itt érte a halál is.

— **A helybeli kath. főgimnáziumban** a felvétel az 1915—16. tanévre szept. 1. 2. és 3. napjain történik és pedig szept. 1. és 2. napján a helybeliek, szeptember 3 án a vidékiek vétetnek fel. Az I. osztályba lépő tanulók magukkal hozzák az elemi iskola elvégzését igazoló bizonyitványt (értesitő könyvecskét), a születési anyakönyvi kivonatot és az ojtási, illetőleg ujraojtási bizonyitványt, a többi osztályba lépők pedig az előző osztály bizonyitványát. A más intézettől jelentkező tanulók bemutatni tartoznak az összes előző osztályok bizonyitványát, a születési anyakönyvi kivonatot és az ujraoltási bizonyitványt. A felvétel alkalmával minden felvett tanuló 12 K 70 ft fizet. A tandij egész évre 50 korona, mely a városi tanács határozata szerint a felvétel alkalmával fizetendő le. Azok azonban, kik részletfizetési kedvezményért folyamodnak a városi tanácshoz, a felvétel alkalmával 10 koronát, december 1-ig 20 koronát és 1916. év március 30-ig 20 koronát tartoznak a városi pénztárba fizetni. *Igazgatóság.*

— **Zenés takarodó.** Breszt-Litowsk bevételének hire természetesen Nagykanizsán is mámoros örömet keltett. Már több épületre tegnap kitüzték a lobogót, ma estére pedig az egész város ünnepélyt ölt s az ablakokat kivilágitják. A 12-ik landwehr ezred zenekara este 8 órakor zenés takarodót rendez.

— **A tejhamisitók.** A multkori tejrazzia eredménye elszomoritó jelentéssel járt. A rendőrség tudvalevőleg az összes tejárusitóktól mintát vett s azt vegyelemzés végett felküldte a keszthelyi vegyvizsgáló állomáshoz. Az elemzés eredményéről most jött értesités a nagykanizsai rendőrséghez. Ezerint az összes tejeket hamisitottnak találták. Találtak olyan tejet is, amelynek fele viz volt. A tejhamisitók ellen persze most lefolytatják az eljárást s rendkivül szigoru büntetésben részesitik őket, azonkivül *valamelyik nap ujra meglepő tejrazziát tart a rendőrség.*

— **Vasutasok beoltása a kolera ellen.** A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a kijelölt közforgalmi vasutaknak az általa kijelölt vonalain működő és szolgálati ágakhoz tartozó személyzetét az ázsiai kolera ellen be kell oltani.

— **Német szövetségesünk — elesett magyar tisztek lányaiért.** Egyre szaporodnak tündöklő példái annak megbecsülésnek és igaz bajtársi szeretetnek, amellyel dicső szövetségesünk, Németország, a hős magyar katonák és tisztek iránt viseltetnek. Most legujabban arról értesülünk, hogy a Berlin—Zehlendorf „Mathilde Zimme" féle alapitványi leányintézet a m. kir. Hadsegélyző Hivatal utján értesiti az illetékes tényezőket, hogy a nevezett leánynevelő intézetben néhány ingyen alapitványi helyet ajánl fel elesett magyar tisztek leányai részére.

— **Nagyobb mennyiségü ló kerül eladásra Pécsett.** *Jakabffy* Imre kir. gazdasági felügyelő utján értesiti a lótenyésztő és lótartó közönséget, hogy ez év szeptember havának második felében Pécsett mintegy 600—800 darab importált egy és két éves oldenburgi és belga kanca csikó kerül eladásra. A csikók ára 1300—1700 korona közt váltakozik. Előjegyzések Jakabffy Imre kir gazdasági felügyelőnél eszközölhetők Pécsett.

— **Az Uránia** egyik szenzációt a másik után mutatja be. Ma, azaz péntektől egy napos műsor keretében adja le „Swifft a mesterdetektiv" c. sikerét, közben készülődik nagyban a „Rezervista álma" c. dráma bemutatójára, melynek Zieher által komponált zenéjét a helybeli cs. és kir. 12-ik Landwehr ezred zenekara szolgáltatja.

Szerkesztői üzenetek.

R. S. *Zalaegerszeg.* Nem közölhető. — **K. Gyula.** Egyet felhasználtunk. A többi nem közölhető. A kéziratokat pár napig megőrizzük. **S. Ignácz.** Ott olyan a terep és a harcmodor, hogy csak sebesültek és halottak vannak — Azonban hadifogolyink is vannak már szép számmal.

A Monte S.-Michele visszaszerzése.

(93-as bakáinknak a délnyugati harcterén viselt dolgaiból.)

Végre nekünk is kijutott a részünk a hős szövetségesünk vérontásából, összemértük fegyverünket az olasszal.

Julius 20-ikán történt. Tartalékban voltunk a doberdói fensik közvetlen szomszédságában, a melyért az utolsó hetekben olyan véres csaták folytak és vártuk, hogy mikor kell már magunknak is a küzdelemhez látnunk. Egyszerre csak nekünk is megfujják a riadót s parancsot kapunk a nyomban való indulásra.

Estszürkületkor értünk a fensikra s zászlóaljparancsnokunk rövidden csak annyit mondott, hogy éjszaka ellentámadást intézünk a Monte S.-Michele ellen.

Nappal a mi gyalogságunk erről a hegyről azért vonult el, mert az olasz egy álló napig a legsulyosabb kaliberü ágyuk tüzével árasztotta szörnyen el, ezután az ellenség szállotta meg pirsze a hegyet.

Ám nem sokáig örülhettek a hegy megszerzésének, csak pünkösdi királyság volt az ottlétük, a sulyos áldozatokba került posztio mihamarább elveszett a számukra.

A sötétség oltalma alatt, sok helyütt töretlen uton — még ösvény sem kinálkozott — értünk lopódzva a gyanutlan ellenség mellé, csoportosultunk és kis vártatva reá került a sor, hogy „előre!"

Feltartóztathatatlanul előrahatoló csatárláncunk még a sötétben söpörte el az ellenséges őröket és néhány pillanattal később már a néhány száz lépéssel hátrább eső ellenséges előállást is elfoglalta.

Innen körülbelül 1000 lépésnyire lekődt céluink, a hajnali szürkületben már felismerhető Monte S.-Michele.

Támadásunk szünetlenül előbbrehaladt, egy pillanatra sem maradt abba az előállásaiból menekülő ellenség zavarának kihasználása. Az olaszok szüket vesztetten lőttek, de nagyon magasra. Puskalövés nélkül jutottak a mieink a sziklatömbök és cserjék között törtetve előre az ellenség drótakadályáig s csak innen, 200 lépésnél is rövidebb távolságról kezdte meg lövészeink egy része a tüzelést. Más csapatrészek jobbra-balra eltakartan, kétoldalról karolva át az ellenséget közeledtek hozzá. Most már három oldalról is egészen közelből tüzelt a mi gyalogságunk az olaszra, ezenfelül még tüzérségünk is nagyon pontos célzásokkal örvendeztette meg az ellenséget. Ismét csak néhány perc telt el s derék gyalogosaink minden oldalról hatalmas lendülettel meginditott rohammal támadták az ellenség hadállását.

Eleinte a lövöldözés volt tulnan vad, most az ellenség azonban futott vadul. Fegyverét, felszerelését elhányta, a bomlott csapat igy kisérelte meg a menekülést. Golyóink mégis elérték. Sokan közülök lelemelt kezekkel szaladtak felénk, hogy a „basso Italia (le Olaszországgal)!" kiáltással adják meg magukat. Ezek egynémelyike, — két tiszt is volt köztük — eleinte feltartotta kezelt, majd ujból lőni kezdett teánk. Katonáink irgalmatlanul leöldösték az ilyeneket.

Julius 21-én a felkelő nap napharsitotta bakáinkra már a Monte S.-Michele tetején sütött. Uj ünnepnapjuk kezdődött akkor. Száznál több a foglyuk, köztük több tiszt is, 2 géppfegyver, beláthatatlan mennyiségü fegyver és lőszer, valamint egyéb hadfelszerelés volt a zsákmányuk. Az ellenség 300 nál is több halottat és sulyosan sebesültet veszitett, ott feküdtek a harctéren. A mi veszteségünk azonban az ellenségéhez viszonyitva, valamint az eredmény jelentőségéhez képest csak csekély volt.

Igy foglaltuk vissza a Monte S.-Michelét.

NESTLÉ-FÉLE GYERMEKLISZT
csecsemők gyermekek és lábadozók legjobb tápláléka gyomor- és bélbetegségek után
Mindenkor kapható.
Próbadobozt és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermekneveléről bérmentve küld a Nestlé-féle gyermekliszt társaság. Wien I. Biberstrasse 4 U.

Breszt-Litowsk körüli harctér.

Az első német lovasőrjárat bevonulása Varsóba.

Breszt-Litovszk körül

Podlachvo a neve annak a vidéknek, mely a Bug keleti partjától észak felé egészen a Narevig terjed. Azt lehet mondani, hogy Bialysztok az északi, Breszt-Litovszk pedig a déli sarka ennek a vidéknek, melynek egyik része most szintén hadszintérré változott.

Podlachvo földjén a Bug és a Narev között nagykiterjedésű síkságok vannak, melyek náddal vannak borítva. Ezek a síkságok mind mocsarasak és még a nagyterjedelmű erdők talaja is annyira át van itatva vízzel, hogy szinte azt lehet mondani, hogy ezek az erdők mocsarakban állanak. Ezek azok az okok, melyek miatt ezen a vidéken a közlekedés mindenkor nagy nehézségekbe ütközött. Ebben a tekintetben a legujabb időben sok dolog megváltozott. A mocsarakat sok helyen kiszárították, az erdőkből pedig, melyek olyan sűrűk és járhatatlanok voltak, hogy egymástól egy vágásztották el az egyes néptörzseket, akár a tengerek, nagyon sokat irtottak ki. Olyan helyeken, ahol azelőtt egy-egy majorság állott, ma virágzó városok és községek állanak.

Azonban az ős István erdőnek legnagyobb része még ma is eredeti mivoltában van meg. Ennek az erdőnek Biela Vesa a neve, mely a kétezerkétszáz négyzet kilométer terjedelmű Biela Vesa síkságnak északi részén van. Biela Vesa annyit jelent, mint fehér torony s a népmonda szerint századokkal azelőtt a síkság közepén egy fehér torony várkastély állott, melyről az egész táj a nevét kapta. Ma már azonban ebből a kastélyból még a romok sincsenek meg. A Biela Vesa erdő ugyszólván az egész síkot foglalja el, mely Breszt-Litowszktól egészen a Narev forrásáig terjed. Délen és délkeleten ez az erdő még nagyon sűrű, a fák alacsonyak, itt-ott nagy tisztások vannak, melyeken az emberek szántanak-vetnek, mentől inkább haladunk azonban észak felé, annál inkább mutatkozik az erdő ősi jellege. És ennek a sűrű, áthatolhatatlan erdőnek az a sajátsága, hogy abban különbözik a többi orosz erdőtől, hogy nem áll kizárólag csak egy fanemből. Ebben az erdőben van fenyő, tölgy, bükk, jávor, hárs, éger és nyárfa. A különféle fanemekből álló facsoportok sűrűn vannak egymás mellett. A fákra vadkomló és örökzöld kúszik, lent pedig különféle pálrányok és bokrok teszik láthatatlanná a fák között elbujódó mocsarakat. Óriási fatörzsek, melyek a vénség miatt kidőltek, elrodhadnak és elnyelik őket a mocsár.

Ezt az erdőt nem járja ember és csendjét nem veri fel a favágó fűrésze és baltája. Ezernyolcszáz hatvanig szabad volt a környékbeli lakosságnak évente tízezer törzset kivágni az erdőből, azonban azóta ez szigorúan meg van tiltva. Ezt a tilalmat, a cári kormány a vad kímélése szempontjából rendelte el. És ebben az erdőben nem is szabad senkinek sem vadászni, csakis a cárnak. Persze a tilalom mégsem igen védi meg a nemes vadat. Azelőtt a favágók és szénégetők ugyanis sok farkast vertek agyon és így közrehatottak, hogy a nemes vad meg volt védve ettől a vérengző ellenségtől. Miióta azonban az erdőben a favágás tiltva van, a farkasok iszonyu mértékben elszaporodtak és rettentően pusztítanak a nemes vad között.

Podlachvonak legnagyobb nevezetessége ez az erdeje. Városai már nem olyan jelentősek. Legnevezetesebb északon Bialysztok és délen Breszt-Litovszk. Bialysztok kerületi székhelye és kereskedelme elég élénk. Sok posztógyár van a környékén. Podlachvo déli részén fekszik Breszt-Litowszk, melyet most vesztett el Oroszország. Jelentősége abban fekszik, hogy a közelében igen sok folyó torkollik a Bugba és így innen sok völgy közelíthető meg. Legnagyobbak ezek közül a Muchanica, a Liczna és Krzna.

Breszt-Litovszk már régen szerepel mint fontos hely a történelemben. A volhyniai fejedelmek, a német lovagok, a lengyelek és a litvánok felváltva versengtek egymással a város birtokáért. Végül is a litvánoké lett és uralmuk alatt szép virágzásnak indult. A protestánsok ezerötszázkilencvenhatban nagy egyházi gyülést tartottak itt, melyen kimondták, hogy keleti Oroszország lakosai vallással egyesülnek Rómával. Ezerhétszázötvenhétben a város és környéke rövid időre svéd kézre is került. Ezerhétszázkilencvenhárom óta pedig a cár jogara alatt állt.

Maga a város két kilométernyire fekszik a tulajdonképpeni vártól. A lakosság oroszokból, lengyelekből, litvánokból, örményekből és zsidókból áll. Ennek következtében igen sok a különféle temploma, de ezek közül egy sem művészeti remek. A város legszebb éke a régi lengyel királyok kastélya, mely eddig a cáré volt. A zsidóknak Breszt-Litovszkban főiskolájuk van, mely az egész keleten híres.

URANIA mozgókép palota
ROZGONYI-UTCA 4 szám

1915. augusztus hó 27-én pénteken

Swifft a mesterdetektiv

bünügyi dráma 3 felvonásban.

Perozzi karneválja vigjáték. **Titi szórakozik** humoros. **Csalódás** amerikai dráma. **Jegesmedve vadászat** természeti felvétel.

Rendes helyárak! Kezdete vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órakor

Szombaton és vasárnap kerül szinre: **LECOQ** a detektiv király.

Szept. 1, 2 és 3-án mutatják be: **A rezervista álma** cz. katonai drámát katonazene kisérettel.

A ZALA kishirdetései

a legjobb alkalmat kinálják minden adás-vételi ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha **kis hirdetést közöltet** a Zalában.

Egy hirdetés ára 20 szóig **1 korona.**

Vidékről a kis hirdetés postautalványon küldendő be

Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. adandó fel.

A kis hirdetések mindig előre fizetendők.

Gabonamagtárt bérbe veszünk

Szives ajánlatokat kérnek Stolzer testvérek Nagykanizsa.

Egy uri családnál teljes ellátást keres URINŐ, szeptember elsejére.

12609 *Cím a kiadóhivatalban.*

Leányok

felvétetnek a Zala nyomdájában

2 szobás

butorozott lakás kiadó. — Cím a kiadóhivatalban. 12607

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
távollétében a szerkesztőért felelős:
Fischel Lajos
Nyomtatta: Fischel Ferenc

Minden kereskedőnek érdeke,

TELEFON 78.

hogy üzleti nyomtatványai izléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak igy lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelme üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA készitse el.

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a legmodernebbül berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

Levélpapirok

óriási választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv. és papirkereskedésében

Nagykanizsán.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy **cserép-kályhák átrakását, javitását,** rossz füllőket **könnyü fütésre jótállással vállalok.** Uj kályhák minden szinben jutányosan kaphatók **Ziskó Ádám** agyagkályha készitőnél Nagykanizsán, Vörösmarthy-utca 65. szám alatt.

Mindennemü cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelszerelések, Gyulay táska, orvosi táska, gamaschni, öszü,

esőköpeny, hátzsák

a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában, Fő u., város bérpalota.

A közeledő 1915/1916. tanévre

ajánlom a t. helybeli és vidéki szülők szives figyelmébe, hogy gyermekeik részére szükséges tankönyveket és tanszereket, már most vásárolják meg, vagy rendeljék meg mert a mostani állandó kétedelmes szállitások mellett, később csak nehezen vagy egyáltalán nem szerezhetők be, ami a tanulóra csak nagy hátrányt lenne.

Jánlok használt iskola könyveket is; melyek a Főgymnázium, Felső Kereskedelmi, Polgári irány és Polgári fiu iskolák részére a meg állapitott hivatalos jegyzék szerint kifog stalan tiszta állapotban bekötve félárban mint most kaphatók.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében,

Nagykanizsa, (Kazincy-utca.)

Fő-ut 18. alatt 2-3 szobából álló elegánsan

bútorozott lakás

fürdőszobával esetleg konyhával szeptember 1-re esetleg azonnal kiadó. Ugyanott egy külön bejáratu utcai szoba előszobával esetleg konyhával is kiadó. Bővebb felvilágositás Széchenyi tér 3 szám alatt nyerhető.

Két szobás lakás

mellékhelyiségekkel együtt november 1-re kiadó. Bővebbet Kinizsi-utca 8.

KIADÓ

Kotor, Zalamegye, 38 év óta fenálló üzlethelyiség 2 szobával megfelelő raktárak nagy udvar és kerttel *1915. szept. hó 15-re.* Felvilágositással szolgál özv. POLLÁK LIPÓTNÉ, Kotor.

Czoczek és Dolezsál festő vállalat

NAGYKANIZSA MAGYAR-UTCA 23.

Üveg cimtáblák, honi és külföldi faerezések, márvány utánzatok. :: Épület, **szobafe tés** butor, üzletberendezés **mázolás,** fényezés. a Müvészi szinérzékünk, magasan fejlett izlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégitik. Árajánlatok, szines vázlatrajzok, fölszólitásra **dijtalanok.**

F.F.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku

papir és irószerraktár

Mindenféle irodai felszerelés, iskolaszerek, sokszorositó készülékek, irógépkellékek, :: diszlevélpapirok, üzleti könyvek, zsebkönyvek, diszművek, imakönyvek, zeneművek stb., stb

Könyvkereskedés

Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

Izléses kiállitásu nyomtatványok és könyvek legolcsóbb árban gyorsan készülnek.

Nyomatott a kiadótulajdonos „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rész-vénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 28. szombat. 196. szám

KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA SUGÁR-UT 4. SZÁM

TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Az ország hódolata a király előtt.

Horvát- és Szlavonország törvényhatóságainak a kiküldöttjei csatlakoznak ahhoz a hódoló küldöttséghez, amely szeptember másodikán Tisza István gróf vezetése alatt járul a király színe elé. Így tehát a magyar miniszterelnök a Szent István koronájához tartozó országok egész közönsége nevében fog kifejezést adni a Ferenc József őfelsége iránt érzett mélységes tiszteletnek, hűségnek és ragaszkodásnak. Maga a küldöttség ez országok összetartozásának, testvéri egyetértésének lesz megtestesítője. A Kárpátoktól az Adriáig mindnyájunkat átható, szeretettel teljes hódolatnak pedig leghivatottabb tolmácsolója lesz a legfőbb állami méltóság viselője, kinek személyében a korona bizalma találkozik a nemzetével. Az önkormányzati jog révén jelentékeny önállósággal felruházott törvényhatóságaink büszkén állanak a hódoló küldöttségben annak a kormányelnöknek a vezetése alá, aki csak nemrégiben alkotta meg a közigazgatás nagyszabású reformját s vetette meg ebben a vármegyék modern irányban való hosszú fejlődésének biztos alapjait. A miniszterelnök viszont nem kisebb büszkeséggel vezeti az uralkodó elé a törvényhatóságokat, amelyek a mostani legsúlyosabb időkben is oly fényes bizonyítékait nyujtották az életrevalóságnak, az erővel teljes cselekvési képességnek. A háboru roppant szükségeihez és feladatalhoz képest a törvényhozás kiváltsága hatalommal ruházta föl a kormányt s nagyon kibővitette a végrehajtó hatalom működése körét. A kormány hálásan ismeri el, hogy rendkívüli felelősséggel terhes munkájában a törvényhatóságok a legodaadóbb fáradhatatlan tevékenységgel támogatták, viszont a törvényhatóságok is tanuságot tesznek amellett, hogy a kormány óriási hivatásának a magaslatán állott. Ez a kölcsönös elismerés és bizalom is kifejezésre jut abban a tényben, hogy a törvényhatóságok küldöttségét a kormány feje vezeti a trón zsámolyához. Napjainkban a lét vagy nemlét kérdéséről van szó, a belső politika apró problémái nyugszanak. Az életbevágó kérdések között legelső rangu az, hogy Magyarország mennyire volt és van felkészülve a világrázó eseményekre. És a törvényhatóságoknak a miniszterelnök vezetése alatt Őfelsége elé járuló küldöttsége beszédes jelképe lesz annak, hogy hazánk minden békeszeretete mellett is teljes mértékben készen állott a védelme és készen áll ma is, különösen nem mulasztotta el a legfőbb teendőt, amennyiben tökéletes összhangot és egyetértést létesitett az önkormányzati szervek és a központi kormány között. Gyönyörűen érvényesült az autonom szabadságnak az a legfőbb irányitó elve, amely szerint az önkormányzati testületekre nézve is legelső és szent és sérthetetlen — a haza érdeke. A végrehajtóhatalom első tisztviselője, tehát méltán áll az élére annak a küldöttségnek, amely a végrehajtóhatalomnak oly igen becses szolgálatokat tett törvényhatóságok megbizottaiból alakul. A kormány és a törvényhatóságok egyaránt szivükre vették Ferenc József őfelségének azt a korábbi intelmét, hogy jó közigazgatással igyekszenek elősmozditani párt- és nemzetiségi különbség nélkül az egész lakosság anyagi és szellemi jólétét, az állami és nemzeti életerő biztositása érdekében. Most nemes önérzettel számolhatnak be harmonikus együttműködésük nagyszerű eredményével: azzal, hogy a magyar állam és a magyar nemzet tömören egységessé s a legnagyobb megpróbáltatás kibirására is erőssé vált s egészen egybeforrva és a legszebb reményekkel eltelve üdvözli szerető hódolattal az atyai Királyt.

Az orosz háboru.

Hatezer oroszt és öt ágyut elfogtunk. — Olita várát bevették a németek — Az üldözés az egész arcvonalon folyik.

Budapest, aug. 27. *Hivatalos.* Brest-Litowsknál a megvert orosz seregek a Minsk felé vezető vasut mindkét oldalán teljes visszavonulásban vannak. *József Ferdinánd* főherceg csapatai tegnap délelőtt a Lesna partján, a lángban álló Kamienc-Litowsk városon vonultak át. Német csapatok nyugatról és délről *Kobrin* irányában folytatják az üldözést. *Kowelnél, Wladimir-Wolynskijnél* és Keletgaliciában nincs ujság.

Berlin, aug. 28. A német főhadiszállás jelenti: *Hindenburg* tábornagy hadcsoportja: *Bauszknál* Schönbergnél, Mitautól délkeletre és *Kownotól* keletre elterülő vidéken, az ütközetek tovább tartanak: **Kétezernégyszázötven oroszt elfogtunk, négy ágyut és három géppuskát zsákmányoltunk.** *Kownotól délkeletre az ellenséget megvertük.* **Olita várat, melyet az oroszok kiüritettek, megszálltuk.** *Tovább délre a német csapatok a Njemen irányában előnyomulóban vannak.* Az átkelést a Berezowka szakaszon Ossoviectől keletre kiküztük. Az üldözés az egész arcvonalon a Berezowka melletti Schowola és Bialowieska erdő között már folyamatban van. *Gallwitz* tábornok hadserege augusztus hó huszonötödikén és huszonhatodikán *háromezerötszáz oroszt elfogtak és öt géppuskát zsákmányolt.* Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja üldözi az ellenséget. Jobbszárnya a Lesna-Prava szakaszon Kamienc-Litowsktól északkeletre az átkelésért harcol. Mackensen tábornagy hadcsoportja Breszt-Litowsktól északkeletre az ellenséget a Rita szakasz mögé vetette vissza.

Finnországban is sorozunk.

Helsingfors, aug. 28. Finnország az alkotmány értelmében eddig csak önkéntes belépés útján szolgáltatott katonát az orosz hadseregnek. A cár azonban egy ukázzal most elrendelte, hogy a birodalom védelmére Finnországban is sorozzanak. A rendelet kihirdetésére a fő kormányszéket már össze is hivta a finn parlamentet.

Hogy történt

Brest-Litowsk elfoglalása

Budapest, aug. 28. A sajtóhadiszállásról jelentik: **Breszt-Litovszk ellen az általános támadás huszonötödikén kezdődött. A kassai honvédhadosztály a kabilanyi, a krakkói közös gyaloghadosztály pedig koroszcinti erődmüvek ellen indult. A harc Kabilanynál este 7-től féltizenegyig tartott. Hős katonáink a tiszteres drót akadályokat puskatussal elpusztitották s a sürü aknamezőkön átjutva a gyöngébb orosz őrséget megtámadva, szuronnyal visszaverték. A kassai honvédezred különösen kitünt ezen harcokban. Reggel 3 órakor már a Bug hidat is elhóditottuk. Koroszcinnál az erődmüveket reggel 8-kor rohamoztuk meg. A makacsul ellenálló oroszokat szuronyharcban elkergettük. Ugyanekkor egy német hadtest behatolt a citadellába és az oroszoktól fölgyujtott Breszt Litovszkba. A zsákmány óriási, de még nem volt idő áttekinteni.**

Az orosz események.

Genf, aug. 28. **A Journál tudósitója jelenti az orosz főhadiszállásról, hogy a német-magyar seregek átkarolló mozdulata az orosz főhadiszálláson óriási megdöbbenést keltett. Az orosz nagyvezérkar Hindenburg és Mackensen tervei felől teljesen tájékozatlan. Az orosz főhadiszálláson eltérők a nézetek a németek legközelebbi céljairól. Egyesek Pétervár, mások Moszkva, vagy Dél-Oroszország elleni előnyomulást várnak.**

London, aug. 28. **A Dayl Mailnak jelentik Pétervárról: Az oroszok legközelebbi ierve most az, hogy alkalmas állást épitsenek ki, ahol addig tarthatják magukat, amig a időszerutánpótlás megtörténik. Akkor előnyomulást kezdenek.**

A világháboru eseményei.

Madrid, augusztus 28. A spanyol kormány az olasz-török háboruval szemben is megőrzi teljes semlegességét.

Schweningen, augusztus 28. *A francia kamara folyosóján Viviani kijelentette, hogy a nyugati fronton (francia harctér) ősszel nagy offenzíva lesz.*

Athén, augusztus 28. A Venizelesz-kormány péntekenmutatkozott be a kamarában.

Miért késik

a török-bolgár egyezség aláirása.

Berlin, aug. 28. A Telegraph Uniónak jelentik Szófiából: A török-bolgár szerződés aláirása azért késik, mert az antant szófiai képviselői kijelentették a bolgár kormány előtt, hogy az egyezmény aláirását a mostani körülmények közt Bulgária részéről szándékos barátságtalan cselekedetnek minősitenék. A szerződés megkötése ezért késik, de csak rövid időre van elhalasztva.

Az olasz háboru.

Budapest, aug. 28. (Hivatalos.) Az olasz hadszintéren tegnap csak Flitsch körül voltak némi jelentőséggel biró harcok. Csapataink itt a völgyet védő hadállásaik ellen intézett ellenséges támadást vertek vissza. — HÖFER altábornagy.

A szkupstina döntése.

Szófia, aug. 28. Most pattant ki, hogy a szerb szkupstina legutóbbi ülésén miként döntött a macedón kérdésben. Szerbia csakis akkor hajlandó Bulgáriának területbeli engedményeket tenni, ha már ő aspirációit kielégitette, szóval ha Boszniát birtokba vette. Romániában az a vélemény, hogy a balkáni államok részéről addig döntés nem várható, mig egymás közt meg nem állapodtak, mert jól tudják, hogy sikerre csak együttes akció esetén számithatnak.

Elhóditott francia sáncok.

Berlin, aug. 27. Nagyfőhadiszállás jelenti: Champagneban és Mans-magaslatokon a francia sáncépitéseket szétrobbantottuk. Vogézekben egy gyönge francia előretörést könnyen visszavertünk.

— **Megyei pótadó.** A vármegye törvényhatósági bizottsága 1913. december hó 9-én tartott rendes közgyülésében kimondotta, hogy az 1914. évre 7% megyei pótadót vet ki a megyei tiszti nyugdijalap folyó kiadásainak fedezésére, a következő évekre szükséges pótadó igénybevétele és marva iránt pedig az évi szükségletben képest évenként a háztartási költségvetés megállapitása alkalmával log határozni. Ezt a végbatározatot a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg jóváhagyta. Ennélfogva az alispáni hivatal értesiti a vármegyei bizottsági tagokat, hogy a megyei pótadó kivetésének tárgyalását a szeptember 13-án tartandó közgyülési tárgysorozatra mint.o felvette.

Feldult tüzhelyeinkért!

— A Zala részére küldetett —

Magyarország vármegyéihez, városaihoz és tehetős társadalmához szólunk. Miodazokhoz, akiket megkimélt a világháboru pusztitó forgataga, akik bár megfeszült idegzettel, de mégis távol minden veszedelemtől dolgozhattak önmaguknak, kedveseiknek. A nagy magyar Alföld, a Dunántul már be volt vetve, a gyárakban folyt a hasznot hozó munka, az üzletember megkötötte az üzletét, mig a Kárpátokban élethalálharc dult, hogy minden élet, minden munka, minden üzlet, minden család minden otthona a mienk marad-e? A magyar katona és nagy szövetségesünk világraszóló ereje visszavetették az ellenséget. Lengyelországot felszabaditottuk, bent Oroszország szivében kergetjük már az oroszt és a fenyők ujra szabad napfényben fürödve állanak a vérlepett szabad Kárpátokon. De a győzelemnek ára is volt! Hőseink temetője lett a Kárpátok hegye-völgye, a kegyelet örök földje, ahova elzarándokol majd az utód, hogy a névtelen sirokra letehesse a hála hervadhatatlan koszoruját. Az erő, mely „őseinket felhozá Kárpát szent bércére" meg is tartotta halálmegvető hősiességgel a Kárpátokat és vele Magyarországot: az Alföldet, a kincses Erdélyt, a televény Bánátot és a gyümölcsös Dunántult, Mienk a győzelem; óh, de milyen lehetett volna a pusztulás, ha a győzelem is ennyibe került. Községek, falvak mentek tönkre százszámra a Kárpátokban, a kis helységek lakóinak nincs lakóhelye, a tüzhely üszkös téglabalom és hamu lett. Gránátok furták át az ereszt, ahol máskor a fecske fészkei, tüz égette fel a gerendát, ahol aranyfényben csillogó kukoricasor mesélte eddig, hogy élet, béke és nyugalom volt. — A Kárpátok népe egész Magyarországért szenvedett: a Kárpátok falvai azért pusztultak el, hogy Magyarország megmaradjon. Sáros megyében 20, Zemplénben 20, Ung megyében 5 község és falu pusztult el teljesen, töméntelen ezenkivül a községek és falvak száma, amelyek részben szenvedtek. Több mint 5000 ház semmisült meg. Nincs igavonó állat, nincs marha, nincs baromfi, mindent elhajtott elpusztitott az orosz. A mezőt nem ehet fölszántani, a földet bevetni, a gyermekeket iskolázni. Siessünk az érettünk szenvedő Kárpátok segitségére. Az állam megtette, amit tehetett, gondoskodott arról is, hogy a feldult tüzhelyek felépüljenek. De Magyarországnak, a magyar vármegyéknek, városoknak és társadalomnak nem lehet közömbös, hogy miként épülnek ujra a Kárpátok elpusztult falvai. Szegény és elhagyatott volt eddig ez a vidék, kulturája elmaradt, a hála érzete, a magyarság szeretete és kegyelete kötelessége teszi, hogy gondoskodjunk róla, hogy többé ne legyen szegény, elhagyatott és kulturatlan. Ujjá, szebbé, jobbá, egészségesebbé és magyarrá építjük az elpusztult falvakat, hogy gyermekei még az unokákban is arról meseljenek, hogy milyen csodát tett a magyar hála és szeretet. Magyar óvodák és iskolák támadnak a rutén és tót falvakban és magyar imával fogja megköszönni a föld szegény népe a Kegyelmes Istennek, hogy a magyarság szivét feléje fordította és hogy őt a magyarság szivére zárta. Mindnyájunk közös, szent munkája az, hogy igy történjék. Ezért alakult meg a Háboruban Feldult Tüzhelyeket Ujrafelépitő Országos Bizottság (Budapest Képviselőház), amely Magyarország gazdasági, technikai és müvészi legjobb erőinek bevonásával, a hatalmas magyar sajtó támogatásával akarja célját megoldani. Ezért fordulunk Magyarország vármegyéihez, városaihoz és tehetős társadalmához, hogy segitsenek munkákban, lássanak el termékenyitő gondolatokkal és pénzzel, hogy leróhassuk hálánkat a Kárpátok népe iránt és vigyük egy fokkal előbbre a kultura utján. A szív szeretetével, a gondolkodás bőleseségével lehet ezt elérni. A szeretet és gondolkodás vezet ahhoz, hogy pénz, pénz és pénz szükséges ehhez a munkához. A Kárpátokban elveszett kedveseinek és szivének épit emléket, aki a Kárpátok népét segiti. Ha azok a vármegyék, azok a városok és az a társadalom, amelyet megkimélt, sőt üzlethez juttatott a háboru, engedelmeskednek a szív és ész szavának, a Kárpátok elpusztult vidéke szebb, jobb és magyar lesz.

Budapest-Képviselőház, 1915. Szent István király napján.

A Háboruban Feldult Tüzhelyeket Ujrafelépitő Országos Bizottság:

Gróf Khuen Héderváry Károly v. b. t. t. elnök.
Gróf Andrássy Gyula v. b. t. t.
Gróf Apponyi Albert v. b. t. t.
Berzeviczy Albert v. b. t. t.
Gróf Zichy Aladár v. b. t. t.
Pekár Gyula orsz. képv. alelnök.

A fejbőr tisztántartása

az egészséges és szép hajazat legelső feltétele. Ezért mindenkinek, aki hajzatát szereti, meg kellene szoknia a rendszeres fejmosást Pixavonnal. A Pixavon enyhe, folyékony fejmosó-katrány-szappan, amelyből szabadalmazott eljárással kivonták a kellemetlen katrányszagot. A Pixavon nemcsak a haj és a fejbőr tisztitására való, hanem egyuttal serkentőleg hat a fejbőrre. A Pixavon hajápolás a fejbőr és a hajzat tisztitásának és erősitésének a legjobb módja, ezt igazolják a modern tapasztalatok is.

Egy üveg Pixavon hónapokig tart és ára 2 kor. 50 fill. Kapható minden gyógyszertárban, drogeriában és illatszerüzletben. Pixavon — hajmosást minden jobb férfi — és nőifodrász elvállal. 83-u.

HIREK

— **Katonai kinevezés.** Dr. *Bartha* József hadnagyot, dr. Rothschild Samu ügyvéd fiát, a 48-ik gyalogezred tartalékában főhadnagygyá nevezték ki. Dr. Bartha József hosszu időt töltött a harctéren s a 48-ik gyalogezredben nagy dicsérettel beszélnek a Bartha testvérek hősiességéről.

— **Kinevezés.** A közoktatásügyi miniszter *Benczik* Mihály nagykanizsai főgimnáziumi helyettes tanárt a liptószentmiklósi állami főgimnáziumhoz rendes tanárrá nevezte ki. A fiatal, nagyképzettségü tanár legszimpatikusabb tagja volt a város uri fiatalságának s igy, ha előléptetésének örvendünk is, távozását őszintén sajnáljuk. Benczik Mihály már el is utazott uj állomáshelyére, hogy állását elfoglalja.

— **Katonai kitüntetés.** *Hamburg* Sándor zászlóst, Hamburg ékszerész fiát a II-od osztályu vitézségi éremmel tüntették ki. Hamburg zászlós mint önkéntes vonult a harctérre, ahol meg is sebesült. Hősiességének jutalma volt a zászlósi rang s most a vitézségi érem.

— **A piaristák ünnepe.** Tegnap aug. 27-én volt Kalazanti szent József a piarista rend alapitójának emlék ünnepe, melyet a piaristák mindig legnagyobb ünnepnek tartottak. Ez évben a háboru miatt csak ünnepi mise volt délelőtt fél 9 órakor a Felsőtemplomban, melyet Pap János tanár végezett. A misén nagyszámu közönség jelent meg. A szokásos diszebéd a háboru miatt ez évben is elmaradt.

— **A lábadozó analfabéták oktatása.** Amint már emlitettük, a hadvezetőség rendkivül üdvös rendelkezést bocsátott ki az analfabéta katonák javára. Elrendelte, hogy az összes lábbadozó osztagoknál, ahol a katonák eddig tétlenségben várták teljes fölgyógyulásukat, tanfolyamokat szervezzenek az irni és olvasni nemtudó legénység részére. El nem mulaszthatjuk itt megemliteni, hogy Nagykanizsán Tyll alezredes, lábbadozó-osztag parancsnok kezdeményezésére már tartottak ilyen tanfolyamot s igy tulajdonképpen az eszme Nagykanizsáról indult ki. A nagykanizsai tanfolyam várakozáson fölüli eredménnyel végződött s egész sereg analfabéta katona tanulta meg rövid idő alatt a betüvetés mesterségét.

— **Ki lesz a dunántuli püspök.** *Gyurátz* Ferenc dunántuli evangelikus püspök hosszabb kapacitálásra a háboru végéig visszavonta ugyan lemondási szándékát, de az állás betöltése körüli kombinációkat már nem lehetett föltartóztatni. A választási mozgalmakból különben csak arra következtethetünk, hogy a dunántuli evangelikusok közelinek tartják a békét, amiben — tekintettel a legutóbbi nagy győzelmekre, — lehet, hogy nem is csalódnak. A veszprémiek *Bancsó* Antal soproni ev. teológiai igazgató körül csoportosulnak, mig a vasmegyeiek *Kapi* Béla körmendi lelkészt látnák szivesen a püspöki székben. Kapi jeles egyházi iró s kitünő hitszónok. Igy tehát nem csoda, ha rajonganak érte Vasban s biztosra veszik a megválasztását. A püspökségi székhely azonban aligha marad továbbra is Pápa, mert — értesülésünk szerint — Gyurátz csak a püspöki székéről mond le, mig lelkészi stallumát megtartja.

— **Vaszary Kolos állapota.** Balatonfüredről jelentik: A nagybeteg Vaszary Kolos állapota reggelre ismét rosszabbra fordult. Az éjszakát lázasan és igen nyugtalanul töltötte el. Reggel táplálékkal kinálták meg a beteget, aki azonban azt határozottan visszautasitotta. Minthogy táplálkozni nem tud, ereje egyre fogy.

— **Breszt-Litovszk.** Nagykanizsa város hazafias közönsége tegnap este ünnepelte meg Breszt-Litovszk bevételét. A házakon nemzeti trikolór lengett, az ablakokat tündériesen kivilágitották. A 12-ik Landwehr-ezred zenekara este 8 órakor zenésztakarodót rendezett, amelyen ezernyi ember vett részt.

— **Rend a piacon.** Örömmel konstatálhatjuk, hogy amióta *Krátky* István főjegyző vette át a rendőrkapitányság vezetését, — egy csapásra olyan változások történtek a közélelmezés terén, amelyeket hiába vártunk, hiába sürgettünk a régi éra idején. Ez a nagyambiciójú, vaserélyű, kiváló főtisztviselő pár hét alatt példás rendet teremtett az Erzsébet-téri piacon. Csodálatosképpen most egész sereg rendőr és népőrkelő ellenőrzi, hogy az eladók betartják e a hatósági árszabást. Azért csodalatos ez, mert eddig a rendőrkapitányságon mindig azzal okolták meg a piaci visszaéléseket, hogy nincs megfelelő számu rendőrközeg. Valojaban pedig ugy állt a dolog, hogy a rendőrség egy-egy fölbuzdulás után napokra ellankadt s ilyenkor mindenki azt tehetett a piacon, amit akart. Krátky István főjegyző megmutatta, miként kell a piacon rendet teremteni. Remeljük, hogy a főjegyző ur szivesen fogadja a közönség köréből fölmerülő azon észrevételeket és inditványokat, amelyek szinten a piaci rend érdekében hangzanak el s amelyekkel a rendőrség nehéz munkáját akarják megkönnyiteni. — Igy például a közönség köreben nagy a panasz amiatt, hogy a piacot elhalmozzák éretlen gyümölcscsel. A kofák különösen nagy mesterei annak, miként kell az éretlen gyümölcsöt a vevő nyakába sózni. A gyümölcsös kosarakban ugyanis fölül néhány szem érett gyümölcs van, de a kimérésnél a kofa bűvészt megszégyenitő ügyességgel a kosár alján lévő egészségtelen, savanyu, zöld gyümölcsöt rakja a mérőszerszámba. Igy a jámbor vevő csak otthon veszi észre, hogy becsapták. Panaszkodnak a tojás miatt is Egyik olvasónk arra figyelmeztet bennünket, hogy élelmes kereskedők elalják a Kiskanizsán keresztülvezető utakat s ott összevásárolják az összes tojást. Szóval a rendőrség intézkedését kijátszák. A rendőrök a városszéleken ellenőrizték ugyan az elővásárlást, de az élelmes kereskedők ezen üzletet a rendőrposztoktól jó távol kötik. Helyes volna tehát az ellenőrzést nagyobb távolságra is kiterjeszteni. Kifogásolja a közönség azt is, hogy a rendőrök a piacon nem mindig hallgatják meg a panaszt. Ha valaki például azzal áll elő, hogy X. Y. drágábban adja a portékáját a hatósági ármegállapitásnál, sokszor azt a választ kapja: „Hát akkor ne vegyen tőle". Azt hisszük, hogy a rendőrlegénység kitanitásával ezen a bajon is lehetne segiteni.

Fog-Krém
KALODONT
70 fillér.

— **Iskolai értesités.** *A helybeli felsőkereskedelmi iskolában* a pótló és javitó vizsgálatokat augusztus 31-ikén 8 órakor tartják meg. A vizsgázó tanulók mult évi bizonyitványaikat 30-áig adják be az igazgatóságnál. A tanulók felvételét szeptember hó 1., 2. és 3-án d. e. 9—12, és d. u. 3—5 óráig eszközlik. A nagykanizsai illetőségü tanulók felvétele szeptember 1-én, a vidékieké 2-án és 3-án történik olyformán, hogy első sorban azok a tanulók vétetnek fel, kik már a mult tanévben látogatták az intézetet. Minden ujonan jelentkező tanuló iskolai bizonyitványán kivül születési és ujraoltási bizonyitványát tartozik felmutatni.

Az állami polgári iskoláknál: a) Vizsgálatok sorrendje. 1 Javitó vizsgálatok. Aug. hó 31-én a fiuiskolában, szept. hó 1-én a leányiskolában, mindenikben délelőtt 8 órakor, a Kath. Legényegyletben (Kazinczy-utca 8. sz.) 2. A magántanulók javitó vizsgálata és a tantervkülönbözeti vizsgálatok. Aug. 31-én a fiuiskolában, szept. 1-én a leányiskolában, mindenikben délután 2 órakor, a Kath. Legényegyletben. b) A beiratások. Szept. 2 és 3-án az I. oszt. tanulók, szept. 4, 6. és 7-én sorrendben a többi osztálybeliek iratnak be, még pedig délelőtt a fiu, délután a leányiskolai tanulók, mindenkor délelőtt 8 órától és délután 2 órától kezdve az igazgatói irodában. Az I. osztályba iratkozók beiratási lapot a Kath. Legényegylet helyiségében kapnak aug. 30-án délelőtt 9 órakor a fiuk, 11 órakor a leányok. Az I. osztályba az első napon az 50. számig iratkozhatnak be. Fizetendő dijak: Tandij 16 K, felvételi dij 3 K, ifjuságí könyvtári dij 1 K, értesitői dij 1 K, kirándulási alapra 1 K és segélykönyvtárra 50 f. A tandij két részletben fizethető, de a többi dijak, összesen 6 K 50 f., a beiratáskor befizetendők. A tandij elengedését kérő, a kir. tanfelügyelőséghez cimzett folyamodványok, a beiratáskor nyujtandók be.

A nagykanizsai m. kir. állami elemi népiskolánál az 1915/6. iskolai évre a beirások 1915 szept. 4-től szept. 15-ig lesznek naponkint d. e. 9 órától 11 és d. u. 2 órától 4 óráig a városház Kazincy-utcai szárnyának I. emeletén, a Kapitányságí hivatallal szemben. A tanulók a beiratkozáskor kötelesek felmutatni hiteles iskolai bizonyitványukat; vagy — ha eddig nem jártak iskolába — az iskolaköteles (6 éves) életkort igazoló anyakönyvi tanusitványt, amelyet erre a célra dijtalanul ad ki az anyakönyvi hivatal. A beirási dij egy korona minden tanuló után.

— **Pótdijmentes hadibiztositás.** A 43—50 éves B osztályu népfelkelők minden pótdij nélkül háborura azonnal érvényes életbiztositásokat köthetnek az Első Magyar Általános Biztositó Társaságnál. Felvilágositást ad ezen társaság nagykanizsai főügynöksége (iroda: társasági palotában).

— **Dolgozzunk vasárnap is.** A belügyminiszter figyelemreméltó rendeletet intézett Zalamegye alispáni hivatalához. A miniszter fölemliti, hogy a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság még a legsürgősebb dolog időben is betartja teljes vasárnapi munkaszünetet, ami nagy hátrányára van a gazdasági munkák sürgős bevégzésének. Éppen ezért helyénvaló lenne a lakosságot figyelmeztetni, hogy a gazdasági munkát a legnagyobb buzgalommal végezze vasárnapon is, mert a kedvezőtlen időjárás korábbi bekövetkezése esetén minden mulasztás óriási kárt vonhat magával. A belügyminiszter tehát fölhivja az alispánt, az alsóbbfoku hatóságok utján hasson oda, hogy a nép a vasárnapi istentisztelet csendjét nem zavaró munkát szorgalmasan végezze. A vasárnapi munka nem ünneprontó, mert az egyház is engedélyezte. Ellenben hazafias kötelesség, mert csak igy lehet a nagy munkáshiány dacára is a hadsereg és a nemzet szükségletét zavartalanul ellátni.

Aki Budapestre utazik, nézze meg a Pasaréti Lövészárkot! Az ország egyetlen hadi látványossága!

— **A Kárpátok felvidéke.** Abban a szép akcióban, mely a sokat szenvedett Felső-magyarország talpraállításáért országosan megindult, a soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara is résztvesz. Először azzal, hogy a maga részéről szintén jegyzett 1000 koronát és egyúttal melegkangu felhívást intézett a kerület szövő kereskedőihez és iparosaihoz, akik üzletüket a háboru során zavar nélkül és sikerrel folytathatják. A felhívás máris szép eredménnyel járt. A legtöbb kereskedő szívesen osztja meg a háboru során nyert hasznát azokkal, akik ugyanezen idő alatt mindenüket vesztették.

— **147 hidegvérű csikó árverése.** A nagybocskói lótelepről augusztus 28-án száznegyvenhét választott hidegvérű csikót indítanak útba Nagykanizsára, ahol ezeket a keretméntelepen Vas-, Zala- és Somogy vármegyei gazdák részére árverezik el. Az árverés napját később fogják megállapítani és közzétenni.

— **Az Uránia** ismét egy remek detektiv drámát mutat be ma és holnap. Szinre hozza „Lecoq a detektiv király" cimü filmet, ugyancsak egy másik sláger „Az aranyszem" cimü amerikai dráma kiséretében. Itt hozza tudomására a Zala olvasóinak az Uránia, hogy az összes Henny Porten, Psilander és Bonnard Marius filmeket lekötötte s azokat sorozatos előadásokban mutatja be.

— **Szilágyi és Diskant** miskolci géppgyáros cég kitünő könyökszerkezetü és vizsnyomásu borsajtóira, valamint legujabb rovátkolt aluminium kupbengerü zuzógépére felhivjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készitett Kossuth és Hegyalja borsajtók, melyeknél a régi világ fából készitett prése szerszámsan egyesitve van a modern technika vivmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszerkezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak fával, ami a must szinét, izét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt nem kell összevagdalni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyváradi, az 1907. évi pécsi országos kiállitason, az 1914. évi budapesti nemzetközi borgazdasági kiállitason a cég borsajtói első dijjal, aranyéremmel és diszoklevéllel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kivánatra minden érdeklődőnek megküldi.

A Melczer féle házban lévő műórás és látszerész üzletében megérkeztek a legujabb órák és látszerek, melyek legjutányosabban árusitandók el. *Szivós Antal* műórás és látszerésznél, Kazinczy-utca 3. (Vasuti-utca).

Idei Női A Pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamarák fenntartott nyilvános, három évfolyamú FELSŐ KEREKEDELMI ISKOLA Pozsonyban Érettségi vizsgálat. Állásközv. internátus. Értesitést kivánatra küld az igazgatóság.

Magyarok Varsóban.

Kevesen tudják, hogy Varsóban, Orosz-Lengyelországnak most a világ-érdeklődés központjában lévő fővárosában béke idején igen sok olyan magyar ember élt, aki nem az orfeumdeszkákon, nem az alantas mulató helyeken kereste meg kenyerét, hanem szorgalmas munkával szerzett magának tekintélyt, vagyont. A feladás előtt lévő nevezetes főváros magyarjairól és varsói életről rendkivül érdekes levélben számol most be Bolgár Dezső, aki több évig élt Varsóban, mint az osztrák-magyar konzulátus tisztviselője.

— Állithatom — irja — hogy azok a hirek, amelyek Varsó életéről a magyar közönség körében elterjedtek, hamisak. Mindenesetre különös és ujszerü mindaz, amit a magyar szem békében Orosz-Lengyelország fővárosában lát. Ott abszolut rend és tisztaság uralkodott az utcákon. Az egyéni szorgalom és ambició szép eredményeket produkálhatott az ostromlott városban, amikor annak még fogalma sem volt a negyvenkettősök létezéséről. Például Varsóban ismertem egy magyarországi származásu, ma már többszörös milliomos kereskedőt és földbirtokost, Ország Jánost, aki hihetetlen akaraterővel és szorgalommal vezető szerepre tett szert a nagy világváros társadalmában. Az apja mint felvidéki drótostót ment ki Varsóba; ő még szegényen halt meg, azonban a fia nagy vagyont gyüjtött. Az ifjú Ország gyolcsos boltot nyitott és ezt hagyta a fiára, ő aztán ebből a kis üzletből milliomos lett és nagy kiterjedésü földbirtokokat vásárolt. Hogy nem kobozták el a vagyonát, nem tudom. Nem hiszem, hogy letette volna az orosz állampolgári esküt, mert öszinte jó magyar érzésü volt egész életében. Magyarországi tót leányt vett feleségül, mert ő maga is tót származásu. Nagyon gyakori vendég voltam náluk és vendégeik előtt sohasem mulasztották el kijelenteni:

— A mi szivünk egészen magyar, ha nem is lakhatunk otthon.

A házaspár különben csaknem minden esztendőben meglátogatta Turócmegyében lakó rokonságát Országéknak Varsó közelében pompásan berendezett villájuk volt, amelyet azóta bizonyára leromboltak. Ők egyébként jól felszerelt szegényházat is ajándékoztak Varsó városának. Amikor véres zsidóüldözés-k voltak, ők titokban sok jót tettek a zsidó polgárokkal.

Más magyarországi családok is szépen boldogultak odakint. Sasvári Ármin dr. budapesti lapszerkesztő és közgazdász felesége és leánya évekkel ezelőtt kiment Varsóba; a fiatal leány megismerkedett egy odesszai orosz földesur egyetlen fiával, aki megszerette és feleségül vette. Kemény Ilona magyar artistaleány megismerkedett egy rendkivül gazdag ember fiával, aki feleségül akarta venni a szép magyar leányt. A szülők azonban tudni sem akartak a házasságról. Azonban a fiatalok a szülők tudta nélkül Varsóban megtartották az esküvőt. Odakint ugyanis rendkivül egyszerüen és gyorsan megtörténhetik a házasságkötés. Gyuritza Pirvske, egy alföldi bognármester leánya éveken át élt Varsóban és onnét negyedmillió koronányi vagyonnal távozott. Moszkvába ment, ahol egy hercegi család feje megszerette őt. Pazar eleganciával berendezett lakást tartott a fiatal hölgynek. A lobbot vetett öreg ur annyira rajongott a szegedi leányért, hogy többször kijelentette:

— Ha nem félnék az uralkodótól, feleségül vennélek.

A magyarokat határozottan szerették Varsóban, ellenben a németeket, tulzás nélkül szólva, gyülölték. Volt idő, amikor veszedelemmel járt az utcákon németül beszélni, mert néhány beves ifju megállitotta az embert az utcán:

— Halljs, ha nem akarjs, hogy leüssük, akkor ne beszéljen németül.

Szerkesztői üzenetek.

Érdekelt. Téved, mert a munkaszünetről szóló törvény részben még mindig föl van függesztve. Igy az élelmiszerkereskedők, akik a békében vasárnap délelőtt 10-ig árulhattak, jelenleg délig és délután hattól félkilencig tarthatják nyitva üzleteiket. A többi kereskedő szintén délig tarthat nyitva, holott békében már délelőtt 10-kor csukniuk kellett. Természetes, hogy azon üzletek, amelyek békében egész vasárnap nyitva voltak, — ma sem esnek más elbánás alá.

Ha öröme van, vagy az Isten segedelmét várja, ne feledkezzék meg a vak katonákról.

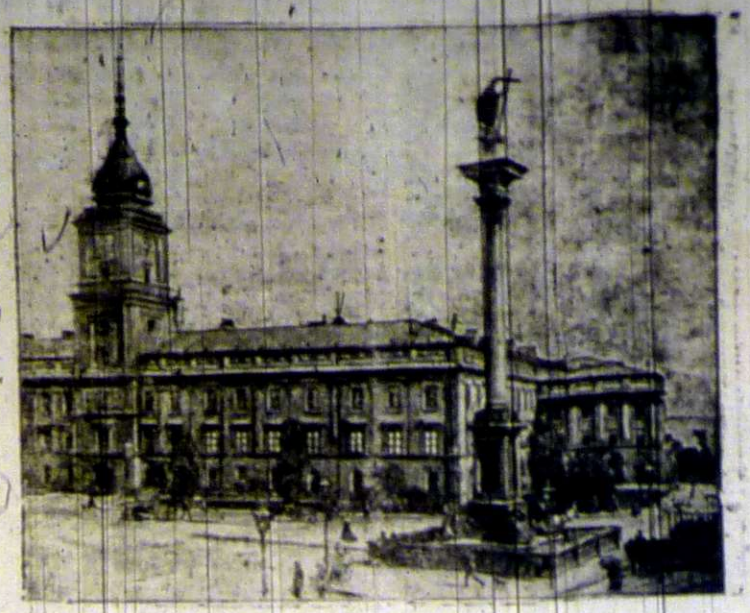

Az egykori királyi vár Varsóban.

Fiatal 17—18 éves **lakatossegéd** vagy **vasmunkás**, továbbá 2 fiatal **gyárimunkás azonnal felvétetik** a **Patria** nagykanizsai pótkávégyárban.

Két szobás lakás

mellékhelyiségekkel együtt november 1-re kiadó. — Bővebbet Kinizsi-utca 8.

Lóápolók

felvétetnek az Anker Kenyérgyárban Bécs X. ker. Absberggasse 35. — Az alkalmazottak jó fizetés mellett, szállást, kenyérpótlást és munkásruházatot kapnak — Az alkalmazást nyertek az utiköltség megtéritetik. 12612

2 szobás

butorozott lakás kiadó. — Cim a kiadóhivatalban. 12607

URANIA mozgókép palota
ROZGONYI-UTCA 4 szám

1915. aug. 28 és 29-én szombaton és vasárnap:

Lecoq a detektiv király
bünügyi dráma 3 felvonásban.

A német-francia háboru szinhelye aktuális természeti kép. **Az aranyszem** életkép az amerikai aranyásók életéből 2 felv. **Alfonz tanitó** humoros,

Hétfőn és kedden:
A szép Kathlyn kalandjai III. folytása
Szept. 1. 2 és 3-án mutatjuk be **A rezervista álma** cz. katonai drámát katonazene kisérettel.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
távollétében a szerkesztőért felelős: Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ferenc

ANTISPORA VITA
Szabadalmazott és törvényesen védett
VETŐMAG-csávázószer
„Antispora-Vita"
Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapitották, hogy az „Antispora-Vita" az összes vetőmagfélék, de első sorban az ősszig által hazánkban állandóan fenyegetett buzának csávázására a **legmegfelelőbb**, és igy a mezőgazdaságban **nélkülözhetetlen.** Kilója 1 K 40 fill.
Részletes ismertetővel és használati utasitással szolgálnak a vezérelárusitók
Schwarz és Tauber nagykereskedők
Nagykanizsán

Millió ember használ
KÖHÖGES
rekedtség, kaszkusz, elnyálkásodás hurut és görcsös köhögés ellen kizárólag a jóizü
Kaiser féle
Mell-karamellák
(a három fenyő)
cukorkát. — 6100 közjegyzőileg hitelesitett bizonyitvány orvosoktól és magánosoktól a biztos hatásról. :: Rendkivül kellemes és jóizü bonbonok.
Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.
Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula Szabó Albert, Mikovényi Árpád és Belus Lajos urak gyógyszertárában.

Járványos és fertőző betegségek ellen a legbiztosabb óvszer
= az erősen szénsavas =
Pécsi Tettye forrásviz
= a legkellemesebb izü =
asztali és borviz.
Állandóan palackcserével és patentzárós palackokban kapható s igy
háztartásban a legolcsóbb
Főelárusitás: **SZABÓ ANTAL** füszer és csemege üzletében Nagykanizsa.

Mindennemü cipők
urak, hölgyek és gyermekek részére
hadicipők
és katonai bőrfelszerelések, Gyulaytáska, orvosi táska, gumaschni, övszij,
esőköpeny, hátzsák
: a legjobb minőségben kapható :
Miltényi Sándor és Fia
cipőárusházában, Fő-tér, vásár bérpalota.

Varsótól Brészt-Litowszkig. Augusztus 2. — augusztus 26.

Nagy nyári okassió!

Szezon utáni árak!

Gummi köppenyek, nyári blouzok, selymek, ruhakelmék, delainok, ércton, vászon, zefir, selyem ingek, napernyők legolcsóbban szerezhető be

BARTA ÉS FÜRST

divatáruházában Nagykanizsa Első m. ált. bizt.-palota. Telefon: 323.

Utazók és ügynökök

mindenhol felvétetnek himzett emléklapok eladására, mely ma a legkelendőbb cikk. Czím: Gebr. Apfel, Wien II. Ob. Donaustrasse No. 29.

Kőris és szilgömbfát

azonnali és jövő évi szállításra, megvételre keresek. Közvetitőknek magas jutalékot fizetek. KLEIN SÁNDOR fakereskedő Budapest, V., Lipót-körut 5.

József főherczeg-ut 87.* számu

ház eladó.

Ugyanott egy 2 szobás lakás november 1-re kiadó. 12595

Egy uri családnál teljes ellátást keres URINŐ, szeptember elsejére.

12609 *Cím a kiadóhivatalban*

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy **cserépkályhák átrakását, javitását,** rossz füllőket

könnyü fütésre jótállással

≡ vállalok. ≡

Uj kályhák minden szinben jutányosan kaphatók

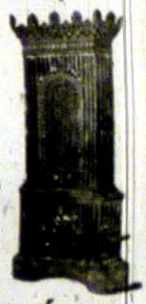

Ziskó Ádám

agyagkályha készitőnél Nagykanizsán, — Vörösmarthy-utca 65. szám alatt. —

Keresek megvételre mérsékelt árban egy jó karban lévő kisebb fajtáju modern

zongorát.

Ajánlatok: Hilmayer Zsigmond, Zalalövő küldendők.

Vizvezeték, lakatos és kutfurási vállalatomat

kanizsai régi állandó megrendelőim kivánságára Nagykanizsán

megnyitottam,

mely czélra a Rozgonyi-utca 9. szám alatti Schavel féle műhelyt :: :: :: kibéreltem. :: :: ::

Támaszkodva szakmám terén **24 éven keresztül szerzett bő elméleti mint gyakorlati tapasztalatokra,** itt valamint számos más vidéken teljesitett munkáimmal szerzett elismerésekre, megrendelőimnek a **legteljesebb garantiát** nyujthatom.

Vállalkozom szakmámba vágó legkülönlegesebb feladatok megoldására és bármily nagyszabásu munkálatok elkészitésére, meglévő és megnem felelő berendezések átalakitására.

Érdeklődőknek tizenötéves előkelő referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:

ERDÉLYI JENŐ

gépész és electrotechnikus

Czoczek és Dolezsál festő vállalat

NAGYKANIZSA MAGYAR-UTCA 23.

Üveg cimtáblák, honi és külföldi faerezések, márvány utánzatok. :: Épület, **szobafe tés** butor üzletberendezés **mázolás,** fényezés.

Művészi szinérzékünk, magasan fejlett izlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégitik. Árajánlatok, szines vázlatrajzok, felszólitásra **dijtalanok.**

Minden kereskedőnek ◆ érdeke, ◆

TELEFON 78.

hogy üzleti nyomtatványai izléses kiállitásban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak igy lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelme üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA ≡ készitse el. ≡

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a **legmodernebbül** berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

1908-ik borászati kiállitás, Eger: I. díj diszoklevél és aranyérem.

Borsajtók.

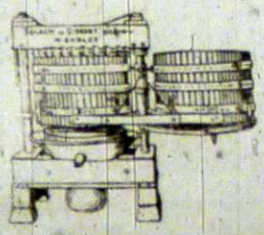

Legujabb rendszerü könyök szerkezetü „Kossuth", „Hegyalja", „Mabile" és „Acélorsós" a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói

Legujabb rendszerü *viznyomásu hydraulikus kettős kosaru sajtok,* nagyüzemü préseléshez. *Sajtoink főelőnye:* A must sehelsem érintkezik vasrészekkel! Egyszerü kezelés! Óriási erőkifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

1904. és pécsi kiállitason aranyérem és diszoklevél. 1914. évi budapesti nemzetközi borgazdasági kiállitason első díj arany érem.

Szőllőzuzók és bogyózók.

Legujabb aluminium kuphengerü szőllőzuzógépek.

Arjegyzés ingyen.

SZILAGYI és DISKANT gépgyára Miskolcon.

1908-ik országos gazdasági kiállitás, Pozsony: I. díj aranyérem.

1901-ik temesvári országos kiállitás I. díj.

1906. Nagyvárad I. díj aranyérem.

Nyomatott a Vitéz Mihály-könyvnyomda „Zala Hirlapkiadó és Nyomdai Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 30. hétfő. 197. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA SUGÁR-UT 4. SZÁM
TÖKKIADÓHIVATAL:
TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Egyes szám ára 6 fill.

Az orosz háboru.

Üldözzük az oroszt. — Tul a mocsarakon. Borzalmas orosz gazság. — A lakósok ezreivel fedezik magukat. — Hős magyar és horvát ezredek. — A pozsonyi hadtest veri az ellenséget.

Budapest, augusztus 29. A Vladi-Volinszkinél és a Zlota-Lipa mentén kivivott sikereink *250 kilométer kiterjedésü arcvonalon törték meg az ellenség erejét.* Mindenfelé égő községek és feldult telepek jelzik az oroszok visszavonulási utját. *Foglyaink száma tizezérre emelkedett.* Pflanzer-Baltin báró lovassági tábornok csapatai, amelyek közül a tegnapelőtti áttörésnél kipróbált horvát ezredek és a Frigyes főherceg nevét viselő 52. cs. és kir. gyalogezred vitézségük ujabb bizonyitékait szolgáltatták, Bucac felé üldözik az ellenséget. Bothmer gróf tábornok német és osztrák-magyar csapatokból álló hadserege Podhajcen és Zborov felé nyomul előre. Zlocov városát, amelyet az oroszok fölgyujtottak, Böhm-Ermoll lovassági tábornok hadserege szálta meg. **Puhalló táborszernagy hadtestei az ellenség több hátvédjét vetették viszsza és nyomon követik a Luck felé visszavonuló oroszokat.** Kobrinnál, ahol szövetségeseink folytatólag tért nyertek, csak az északkelet felé vezető utak állnak az oroszok rendelkezésére. Osztrák-magyar csapatok Szereszovo vidékén elérték a Biejovicskaja Puszca délkeleti szélét. *Höfer altábornagy.*

Berlin, aug. 29. A nagyfőhadiszállás jelenti: **Keleti hadszintér:** Hindenburg tábornagy hadcsoportja Kovnótól délkeletre az ellenség makacs ellenállását megtörte. Csapataink követik a visszavonuló oroszokat. **Az Augusztovtól keletre elterülő erdős terepen áthatoltunk**, tovább délre üldözés közben elértük a Dombrowo-Grodek-Narewka szakasz (Narew várostól keletre) vonalat. Lipót bajorherceg tábornagy hadcsoportja több szárnyával Szereszowohoz közeledik. Mackensen tábornagy hadcsoportjai hátvédharcok között az oroszokat egészen a Poddubno (Pryzana országut mentén) tewli-kobrini vonalig szoritották. **Dél felől a mocsárvidéken át előrenyomuló csapataink az ellenséget majdnem Kobrinig üldözték.** Az oroszok, hogy állásaikat leplezték, csapatainkat és népünket a legmélyebb undorral eltöltő lelketlenségge! **támadásainkat szembe kergették a lakósok ezreit, saját honfitársaikat, köztük sok asszonyt és gyermeket is.** Tüzelésünk közülük akaratlanul is néhány áldozatot követelt. **Dé keleti hadszintér:** Szövetséges csapatok tegnap vert ellenséget a Pomorzany-Koniuchy Kozova vonalon tul és a Koropiec szakasz mögé vetették vissza.

Csakugyan üritik Szentpétervárt

Bécs, augusztus 30. Az udvari miniszterimban nagy tanácskozás volt, melynek eredményeként elhatározták, hogy az udvari képtár festményeit és a Sándor-muzeum gyüjteményeit Moszkvába szállitják. A tanácskozás után rögtön kiadták a rendelkezést a csomagolásra s a szállitást mindjárt kezdték.

Orosz reménykedés.

Pétervár, aug. 30. A Ruskoje Slovó szerint keleten most folyik az orosz haderők átcsoportositása. Kötelezik a pillanat, amikor az oroszok **megállitják a szövetségesek előnyomulását. A Dardanellák eleste nem várható, miután a törökök harcvonala vasbetonnal van megerősitve. Ezért az antant serege csak méterenkint haladhat előre.**

A kurlandi német sereg.

Pétervár, aug. 30. Katonai körökben a Kurlandban operáló német sereget igen erősnek tartják. A németeknek itt állitólag kétezer ágyujuk van.

Az olasz háboru.

Visszavertünk minden olasz támadást.

Budapest, aug. 29. Az Isonzó arcvonalon az olaszok elszigetelt támadásának kiterjedése és hevessége tegnap növekedett, de, mint rendesen, sehol se értek el eredményt. A doberdói sikon késő este és a Montei dei sei Busi ellen intézett, erős tüzérségi tüzzel előkészitett támadást *vertünk vissza.* Délelőtt két mozgó népfelkelőezred *négy rohamot* intézett a Monte San Michele ellen. Az olaszok egyes helyeken behatoltak előárkainkba, de *mindenütt sulyos veszteségekkel visszaverettek.* Az ellenség a görzi hidfő ellen nemrég aknatámadást kezdett, de aknavetőink s ütegeink az arcvonalunk közelébe férkőzött összes aknákat *megsemmisitették.* A tolmeini hidfő egész nap heves tüzérségi tüz alatt állott. Ezt két ezred és két alpini-zászlóalj rohama követte. A mieink a támadókat *késitusában visszaverték.* Hasonlóképpen nem volt sikere a Tolmeintől nyugatra levő híd és az ettől az átkelő ponttól északra eső terület ellen intézett többrendbeli támadásnak, valamint a Mrzli-vrh Sljemę arcvonala elleni négy támadásnak sem. A Flitsch körüli terület ellen tekintélyes haderővel megkisérelt támadás holt pontra jutott. Itt, mint általában *mindenütt, hadállásaink bátor védelmezőik birtokában maradtak.* A karinthiai határon meglehetős csend uralkodik. A tiroli határvidéken a tüzérségi harcok változó hevességgel tovább tartanak. *Höfer*, altábornagy.

Angol vallomás.

London, aug. 30. **A Dayli Coonide, az angol kormány lapja az oroszországi hadműveletekről a következőket irja: Brest-Litowsk eleste az egész világháboru mértföldköve. Majd miután rámutat Varsónak és Brest-Litowsknak, mint vasuti csomópontoknak jelentőségére, kifejti, hogy az oroszoknak most messzire kell visszavonulniuk. A cikk ezzel a kijelentéssel végződik: Az elkövetkezendő két hónap az antantra nézve kritikus lesz.**

Becstelen francia aviatikus.

Páris, aug. 30. Gilbert francia aviatikust, aki gépével néhány hónapja Svájcban lezuhant, — tudvalevőleg a svájci hatóságok internálták. Mivel tiszti szavára jelentette ki, hogy megszökni nem fog, megengedték neki, hogy szabadon járhásson-kelhessen. Ezt a kedvezményt aztán arra használta föl, hogy a szavát megszegje. Hazaszökött Franciaországba s néhány napig nagyban ünnepeltette magát a bulvár lapokkal. A nagy lapok azonban fölháborodással hallgattak a „hősi szökésről". Még kinosabb helyzetbe került a katonaság, amelynek tiszttagjai még kezet se fogtak Gilberttel, annyira elitélték amiatt, hogy tiszti szavát megszegte. Végre a nagy fölháborodás kényszerítő hatása alatt a kormány utasitotta Gilbertet, hogy rögtön térjen vissza Svájcba s jelentkezzék internálási helyén.

Miniszertanács Bécsben.

Bécs, aug. 30. Tegnap miniszertanács volt. A király Stürgkh miniszterelnököt vasárnap kihallgatáson fogadta.

Az őrült anya rémtette

Budapest, aug. 30. A napokban a harctéren levő *Tamás* Gyula litográfus felesége borzalmas rémtettet követett el. Borotvával elvágta tizenkét és hat éves fiainak, továbbá két éves lányuknak a nyakát. A holttesteket aztán a kutba dobta s ő is utánuk ugrott. A szomszédok csak a hullaszagra lettek figyelmesek. Azt hiszik, hogy a szerencsétlen anya megőrült.

A magyar Schulmeisterek.

Nagykanizsa, 1915 aug. 30.

Ismeretes Moltknak az monumentális nyilatkozata, hogy a német-francia háboruban a német Schulmeisterek aratták a diadalt. Azt a klasszikus mondást is milliószor ismételtük már, amit — ha jól tudom — Jókai mondott, hogy a második hadfoglalás a magyar néptanitókra vár. Mindkettő aranymondás és igaz. Ha voltak idáig akik lemosolyogták a szürke tanitók dicsőretét és munkájukat csakugy félvállról tekintették azok most kénytelenek beállni a hivők táborába. Mert ebben a létünkért folyó világháboruban napnál fényesebben kiviláglott már eddig is, hogy egyedül a nemzeti qualitás, hogy műnyelven szóljak, az emberanyag kitűnősége dönti el a harcok eredményét.

Az a tántoríthatatlan kötelességtudás, mely a német népet karakterizálja, alapja annak a bizalomnak, mely „Lieb Vaterland magst ruhig sein" ben önérzetes kifejezésre jut. Az akaraterőnek gránitkőménysége eredménye azt a fényes „hadak utját", mely a megtántorithatlan Kárpátoktól Brest-Litowskig vezetett. A munka komoly felfogása a vészre, viharra megedzett test, a becsületes, megalkuvást nem ismerő férfierkölcs emelik ki heroikusan a germán fajt a kultura magas fokán álló cservált nyugati népek és az éltető szabadságot nélkülöző keleti agyagiabu óriások közül.

Mert hiszen a küzdőfelek mindegyike fel van szerelve a legkitűnőbb gyilkoló eszközökkel. Tehát e tekintetben meg van a viadal egyenlősége, de hogy kinek a kezében van a fegyver és micsoda szellem uralkodik a népek táborában, ebben van a sikerre, a győzelemre vezető különbség.

A mostani gigászi küzdelemben a hadiérnyekben kitűnő két nép fogott kezet, hogy ádáz támadóit legyőrje: a német és a magyar. Mélió szövetségestársak egymáshoz hazaszeretetben és emberi tulajdonságokban. Büszkén vallhatjuk, hogy a magyar Schulmeisterek épugy megtették kötelességüket, mint a németek. A magyar fogcsikorgatva áll azon az őrhelyen, ahova a haza álltlottx és meghal, de nem enged egy tappodtat sem ebből a hősök vérével öntözött rögből. Kitartása vetekedik a németével, hősiessége, lelkesedése összehasonlitást nem tűr, hűsége, megbizhatósága legendás.

A modern magyar schulmeisterek, kiknek ezrei küzdenek a fronton és kiknek százai ontották már nemes élettüket a hazáért, a világháboruból tapasztalatokat és erőt meritenek a jövő nemzedék tovább-nevelésére.

És azokat a qualitásokat, melyekkel ő szerzett hirt, dicsőséget és hazát, ujra meg ujra beleoltja a magyar nép nemzedékeibe. Az önérzetes, öntudatos munkát, a kötelességtudást, a tántoríthatatlan akaratőrét, az áldozatokkal járó hazaszeretet fogja mint következő példát képviselni iskolájában. Lejárt a lóhátság kora, a hazaszeretet nem szavakban ömlik ki, a szószátyár demagógot nem követi a magyar ezentul, Munka! munka! szellemi és testi értelemben. Szilárd akarat, hűség, becsület, kitartás, kötelességteljesités. Ezek találnak otthont ezentul is a magyar népiskolában, jobban mint valaha.

Köszöntek bennetket magyar schulmeisterek! A ti lelketek küzd minden magyar katonában, a ti lelketekben van letéve magyar hazám ujabb ezredéve; az igazi honfoglalók ti vagytok.

Kertész József, igazgató.

Aki Budapestre utazik, nézze meg a Pazaréti Lövészeiket! Az ország egyetlen hadi lövészegysége!

HIREK

A 20-AS HONVÉDEK ÜNNEPE.

Szombaton magasztos évfordulót ünnepelt a nagykanizsai 20-ik honvédgyalogezred. Ekkor mult egy esztendeje, hogy az ezred az északi harctéren átesett a *tüzkeresztségen* A honvédség fölállitása óta ezuttal nyilt alkalmuk először honvédeinknek nagyszerü hivatásuk teljesitésére: a hazát kardda', vérrel védelmezni. Egy esztendeje, hogy az első honvéd vére pirosra festette a harctér szomjas rögeit . . . Azóta csupa diadal volt a nagykanizsai 20-as honvédek utja s igazán minden lokal-patriotizmustól menten mondhatjuk, hogy csodásabban, hősiesebben egy csapat sem harcolt a 20-ik honvédgyalogezrednél. A zalamegyei honvédek ragyogó haditényeit a világháboru legfényesebb lapjai foglalják immár magukban. Boldog büszkeséggel tekintünk vissza az ezred egy esztendős történetére; kegyelettel emlékezünk az elesett hősökre, akiknek patakokban ömlő véréből annyi káprázatos diadal fakadt s forró imában kérjük a magyarok Istenét, hogy a messzi harctereken küzdő ezred utja mielőbb a győzedelmes békéhez érjen!

*

Az ezred tisztikara és legénysége kegyeletes módon ünnepelte meg az évforduló napját. A Szentferencrendi templomban szombaton délelőtt hálaadó istentisztelet volt, amelyen *Darvas* Lajos százados, zászlóaljparancsnok vezetésével részt vett a tisztikar és a zászlóalj legénysége.

—

— **Képviselő választás.** Széll Kálmán halálával tudvalevőleg megüresedett a szentgotthárdi mandátum. A választást szeptember hónapban tartják meg. Amint értesülünk a szentgotthárdiak *Rosner* Ervin bárót, a király személye körüli minisztert fogják fölléptetni s ellenjelölt nélkül egyhangulag megválasztani. Rosner miniszternek eddig még nem volt képviselői mandátuma.

— **Művészházasság.** *Kovács* Imre a pécsi *Nemzeti Szinház* tagja, csütörtökön házasságot kötött *Szücs* Irénnel, ugyanezen szinház művésznőjével. A művész-házaspár a nyári szezonban Nagykanizsán játszott s mindketten közkedveltségnek örvendettek.

— **Az orosz harcter** legáttekinthetőbb uj térképe olcsó kiadasban is megjelent és ára K 1.20. Kapható *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedesében Nagykanizsan.

— **Vasuti baleset.** A nagykanizsai személypályaudvaron vasárnap reggel hat órakor vasuti baleset történt. Valószinüleg hibás váltóállitás következtében egy tolatómozdony neki ment egy munkás-vonatnak, amely éppen akkor robogott be Wiener-Neustadtból. Szerencsére a mozdony mérsékelt gyorsasággal haladt s igy az összecsapás nem volt hevesebb. A wiener neustadti vonat egyik kocsija, amely munkásokkal volt tele, kisiklott, megrongálódott, négy vasuti alkalmazott, nevszerint Veliak József fékező, Toth György főkalauz, Poszovecz és Vincze István fékezők, továbbá tiz munkás könnyebben megsérültek. A sebesülteket dr. Szigethy Károly orvos részesitette első segélyben. A baleset a forgalom lebonyolitásában késest nem okozott.

— **Sziniélet a megyében.** *Rácz* Dezső szintársulata szeptember első felében több hetes előadás-ciklust tart Csáktornyán. Később Alsólendván fog a társulat működni.

— **A vasutas halála.** A mult héten az Alsólendva melletti Csömödér állomáson borzalmas emberhalál történt. *Dobai* István fékező két mozgásban levő vaggont akart összekapcsolni. Azonban nem tudott idejekorán a kapcsoló szerkezethez jutni, a két kocsi ütközője közé került, amelyek melltkasat összeroppantották. Holtan húzták ki az ütközők közül.

— **Orosz katona hullája a Balatonban.** Balatonszepezden a napokban egy orosz katona hullaját fogták ki a Balatonbol. Vizsgálatot inditottak annak megállapitására, hogy az orosz miként jutott a Balatonba.

— **Mulatságok a megyében.** Alsólendva aranyifjusága „Háborus Est" cimmel szeptember 4-én, szombaton nagyszabásunak igérkező mükedvelő előadást tart, amelyen Alsólendva legbájosabb hölgyei, köztük Fuss Evelin, Brunner Józsefné, Brunner Mariska, Horváth Aranka, Illés Herminke, Bindolfer Alice vesznek részt. Az estély védnökségét Fuss Nándorné urasszony vállalta el. Az est jövedelme felerészben a vöröskereszté, felerészben a rokkant katonáké lesz. — A cseszteregi intelligencia tegnap este rendezett igen sikerült jótékonycélu estélyt a harctéren elesett zalai katonák javára. A mükedvelő előadás szereplői közül különösen Stanovszky Gizike, Eppinger Terus, Léránt Margitka, Peltz Manci váltak ki. — Muraréven is nagysikerü jótékonycélu mükedvelő előadás volt a mult vasárnap. A hölgyszereplők közül föl kell emliteni: Harangozó József, Harangozó Irén, Döring Vali, Döring Erzsi, Szabó Ilonka, Szabó Annuska urhölyeket.

— **A piac ellenőrzése.** A rendőrség *Krátky* István h. főkapitány vezetésével vasárnap reggel nagy razziát tartott a piacon, amely alkalommal ismét nagyszámu visszaélést fedöztek föl. Egy hentes hamis mérleget használt, azonkivül a hatósági árszabásnál magasabb áron mérte a hust. A mérleget és az árjelző-táblát azonnal elkobozták tőle s meginditották ellene az eljárást. A rendőrség sajnosan tapasztalta ez alkalommal is, hogy a piaci élelmiszer-uzsorának legtöbb esetben a közönség indolenciája az oka. Sokszor a közönség maga sem ismeri a hatósági ármegállapitást s megadja a kofák által kért magasabb összeget, vagy szó nélkül tovább áll. Pedig ilyen esetben az volna a teendő, hogy a visszaélésre rögtön figyelmeztetni kellene a legközelebb található hatósági személyt. Ez annál inkább saját érdeke a közönségnek, mert az is kihágást követ el és szigoru büntetés alá esik, aki a hatósági ármegállapitásnál magasabb áron vásárol. *Vasárnap már több uriasszony ellen e miatt meg is inditották az eljárást.* Ezentul nem lehet kifogásul fölhozni, hogy a rendőr nem hallgatja meg a panaszt, mert Krátky h. főkapitány igen szigoru rendeletben tette kötelességévé a rendőrközegeknek, hogy minden panaszt meghallgassanak s a visszaélés dolgában azonnal intézkedjenek. A piaci elővásárlás meggátlására is ujabb rendelkezéseket tettek. A jövőben nagyobbszámu mozgó őrszem fog cirkálni a falvakból ide vezető utakon. Itt emlitjük meg, hogy a napokban több mészárost száz koronáig terjedő pénzbirsággal sujtott a kihágási biróság, amiért nem respektálták az árszabást. Jövendőben pedig a rendőrség a lapok utján hozza nyilvánosságra azok neveit, akik élelmiszer-uzsoráért ismételten büntetve voltak. A piacon tehát biztositva van a kivánatos rend, csak az a fontos, hogy a közönség is szigoruan alkalmazkodjék a rendőrség utasitásához.

— **Az izraelita ünnepekre** imakönyvek, talesek, ujévi üdvözlő kartyák nagy választékban kaphatók *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán. Póstai rendelések is elintéztetnek.

— **Mária-ének.** *Hegedüs* József kisgyallai kántor-tanitó eddigi győzelmes hadjárataink emlékére hazafias egyházi éneket szerkesztett. A meginditó dallam s a szivhez szóló strófák megérdemelnék, hogy az aktuális könyörgés az egész országban elterjedjen. A szép szövegből itt közlünk egy részt:

Könnyes szemmel nézünk a csillagos égre
Mária, szüz Anyánk, jöjj segitségünkre!
Háborut s minden but háritsd el tőlünk,
Te segitségeddel az ellenen győzünk . . .

Hegedüs kántor tanitó urnak több szép szerzeménye már szélesebb körben elterjedt.

— **Jótékonyság.** *Löwy* Imréné urasszony Komárvárosból összesen 20 koronát küldött a Zala szerkesztőségéhez. Tiz koronát a hadbavonultak özvegyi és árvái, tizet a vak katonák javára. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— **Használt iskolakönyvek,** jó állapotban, tartós kötésben kaphatók *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán. Ugyanott uj iskolakönyvek is kaphatók és tavalyiak méltányos áron beváltatnak Minden iskolai felszerelés, rajzszerek, könyvtáskák és könyvtartók legmérsékeltebb árakon nagy választékban vannak raktáron.

— **Levél a harctérről.** *Békeffy* László zalakoppányi igazgató tanitó, aki a 20-ik honvédgyalogezred kötelékében kergeti a muszkát a világ vége felé, az alábbi kedves humoru levélben számol be arról, hogy mily pompás dolguk van honvédeinknek:

Kedves Szerkesztő ur! Nagy örömmel olvasgattuk itt, a Bugon tul a nekünk „legujabb" Zalát, melyből láttam, hogy lev. lapomat megkapták. Mi csak élünk, nem nagy a változatosság, mert a tüzérség végzi a nagy munkát, mi csak „lógunk" a szaladó muszka után. Erre már nagy a pusztulás, szép falvak, virágzó városok pedig porig égve jelzik a muszka visszavonulást. A nyomorult, hajléktalanná vált lakosság egy-egy fazekat, mások kis batyut szorongatnak, mint megmentett kincset s ülnek szomoruan az üszkökön. Ha kérdezi az ember, ki gyujtotta fel a falut, egyforma a válasz: kozáki, kozáki. Ugy látszik direkt gyujtogatásra kiképzett müszaki csapat dolgozik a visszavonulás alatt. Némely helyen, ahol nem lengyelek laknak, elmenekült a lakosság. Igy az egyik faluban egy macska és tengeri malac volt az egyedüli élő lény, mely fogadott bennünket. A cicát pártfogásba vették a jószivü bajtársak, a tengeri malaccal meg siettem a századparancsnok urhoz, hogy *„tessék plánétát huzni"*! Persze plánéta nem volt, hanem a kis malacnak jó dolga lett a tiszturaknál. Sajnos csak pár óráig, mert nem vihettük tovább . . . Rémhirekkel ijesztik a lakosságot muszkák. A többi között sikerült megtudni azt is, hogy eleinte miért huzódoznak a magyar bakától a ruszki menyecskék, lányok. (Jaj, ha ezt a feleségem elolvassa!!!) Azt mondták nekik, hogy a magyar *levágja* a nő nyakát. Persze hamarosan az ellenkezőről győződtek meg a jobb képü szép nemüek. — No ezt azért irom, mert vannak közöttünk szép szál ifjak is, nemcsak ilyen öreg csontok, mint én. Hanem a klima az kitünő, ami sajnos, nagy étvágyat csinál! Ha *otthon* valamikor egy vöröshagymát sóval-paprikával megettem volna biztos, még az Ország doktor ur is adott volna nekem valami „segédszolgálatot". Itt azonban! Az a lekicsinyelt frontmögötti „palatos társaságnak csufolt trén nagyobb szeretetnek örvend mindennél. Soha sem hittem, hogy a harctéri fekete jobb, mint a Centrálban ittam, hogy a komisz kenyér (van bőven!) finomabb, mint a Makoviczky krémrétese. No meg azt sem, hogy a dráma illatosabb, mint a Ramses. Szóval, van étvágy, van enni, az ellenség fut. Ennél többet mégsem kivánhat az ember, mert hiszen háboru volna talán mégis. Békeffi László ig.-tanitó szeretettel üdvözli.

— **A török Vörös Félhold képeslevelezőlapjait 20 fillérért árusitja az Országos Bizottság (Budapest. Képviselőház.)**

— **Ha orvos nélkül gyógyitanak.** Kiskanizsán, a szepetneki uton 33-as számu házban tegnapelőtt sulyos baleset történt. Az ott lakó Szever-család Katalin nevü csecsemője valami betegségben szenvedett, amit gőzöléssel gyógyitottak. Szombaton a gyógykezelést a csecsemő kis nénje, a négy éves Anna végezte. A gyönge lányka a csecsemőt beleejtette a forró vizbe, amitől a boldogtalan csöppség sulyos égési sebeket szenvedett. A szülők ellen a rendőrség gondatlanság miatt meginditotta az eljárást.

— **A királynak felajánlott Vörös Félhold jelvény.** A Vörös Félhold támogatására alakult Országos Bizottság tudvalevőleg müveszi kivitelü rendkivül szép jelvényeket hozott forgalomba a török sebesültek javára. Ezeknek a jelvényeknek egy diszpéldányát a Bizottság felajánlotta a király Őfelségének is Erre vonatkozólag, Tisza István gróf miniszterelnök egy, Szent István napján, gróf Khuen-Hédervary Károly bizottsági elnökhöz intézett átiratában közölte, hogy Ő császári és apostoli királyi fensége a Vörös Félhold támogatására alakult Országos Bizottság részéről felajánlott, a magyar-török fegyverbarátságot symbolizáló jelvényt legkegyesebben elfogadni és a tisztelt Bizottságnak a felajánlásért legmagasabb köszönetet legkegyesebben kifejezni méltóztatott. Ezentul tehát a király is viselni fogja azt a jelvényt, mely a magyar és török testvér nemzetek örökös együttérzését hirdeti. A jelvényeket 1 koronás arban a Vörös Félhold Országos Bizottsága árusitja, melynek irodája a képviselőházban van.

— **Anyarozsgyüjtés.** A Grünhut-cég a Magyar Szentkorona Országai Vöröskereszt Egyletének nagykanizsai választmányához a következő levelet intézte: „A háboru által megváltozott viszonyok szülte nyomor minden igaz hazafi szent kötelességévé teszi annak különféle irányban való csökkentését. Hadbavonult katonák apró gyermekeivel anyarozsot válogattatunk ki. Sajnos, rozskészletünk kisebb lévén, csak 15 kilogrammot tisztogattathattunk, melyért á 6 korona = 90 koronát a tek. cimhez juttatunk. Ez eljárásunk által: a) apró gyermekek játszva megkeresnek körülbelül 80 fillért naponkint, b) a rozs minősége javul. Az eszmét kellően felkarolva, ezrek jutnának a Magyar Vöröskereszt Egylet magasztos céljainak előmozditására. Az osztrák Ackerbauminiszterium felhivást intézett hozzánk, hogy Németország részére e más gyógyszer által nem pótolható anyarozsra sürgősen szüksége lévén, ezért kilogrammonkint 100 márkát kinál. Most az uj rozssal az anyarozsot természetesen könnyebben meg lehet szerezni. Az öregebb szemü anyarozsot a rostával is lehet osztályozni." A Grünhut-cég működése mindenesetre követésreméltó példa gyanánt szolgálhat. Az anyarozs nagyon értékes cikk, amelyet jó áron megvesz minden drogériakereskedő, azért nagyon ajánlatos a népet is annak gyüjtésére fölhivni.

— **A közönség köréből** panaszolják, hogy a zsigárdi-uton állati tetemek rothadnak, amelyeket valószinüleg a közvágóhidról hordanak oda. A dögön ezrével lakmároznak a legyek, amelyeknek a csipése igy könnyen vérmérgezést okozhat. A lehetetlen állapotra fölhivjuk a rendőrség figyelmét.

— **Bornyilvántartási** könyvek, hivatalos előirás szerint kaphatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— **Beiratások a pécsi püspöki jogakadémián.** A Pécsi Püspöki Jogakademiában, a Dunántul és Délmagyarország ezen egyetlen jogi főiskolájában az 1915—16. tanév I. felére szóló beiratások 1915. évi szeptember hó 1-től szeptember hó 15-ik bezárólag, naponkint délelőtt 10 órától 12 óráig, az intézet igazgatói helyiségében (Pécs, Király-utca 42. szám alatt) eszközöltetnek. A késedelem igazolása esetén szeptember hó 16 tól, október 19-ig bezárólag utólagos felvételnek van helye. A rendes, illetőleg pót vagy ismétlő vizsgálatok f. é. szeptember 9—14-ike között fognak megtartatni. A „Veni Sancte"-val egybekötött tanév megnyitása f. é. szeptember 15-én lesz. Az előadasok 19 5. évi szeptember hó 16 án kezdődnek Rendes hallgatoknak azok vétetnek fel, akik vagy teljes főgymnáziumi érettségi vizsgálat, vagy főreáliskolai teljes érettségi és ezenfelül főgymnáziumi latin nyelvi és iroda mi pótlóéretségi vizsgálatok sikeres letételéről bizonyitványokat tudnak felmutatni. Ily bizonyitványok hiányában csak rendkivüli hallgatóként való felvételnek van helye. Tandijul annyiszor két korona fizetendő, ahany heti órára a hallgató beiratkozik. Szegénysorsu, de szorgalmas és jó előmenetelü hallgatókat a tanári kar teljes vagy féltandijmentességben részesit. Ezen kivül fizet a jogballgató az első félévben 6 koron könyvtári dijat és minden félévben 10 koronát az országos tanári nyugdij javára.

— **Tábori posta.** A posta és távirda igazgatósága 1915 május hó 25-én a postahivatalokhoz intézett rendeletében előirja, hogy a jövőben a taborba szóló 350 grammos küldemények erős papirlemezbe csomagolandók és zsineggel átkötendők; tehát gyenge papirburkolatokat és papirzacskókat a posta nem továbbit. Ezek alapján ajánlom tábori postadobozaimat, mely az előirásnak minden tekintetben megfelel. A tábori postadoboz ára 28 fillér darabonként és *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán kapható.

— **Elveszett** egy rojtos kék bordürös fekete selyem zsál Csengeri, Nádor és Kazincy utcaban 28 ikán este 9 órakor Szives megtaláló kéretik jutalom ellenében Nador-utca 10 alá hozni.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
távollétében a szerkesztésért felelős:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Emil

UJ ÉLET VARSÓBAN.

Deutsche Warschauer Zeitung cimen egy különben szerkesztett lapot ad ki a német hadvezetőség a megbódított Varsóban. Az augusztus 10-ikán megjelent első számban, amely Berlinből érkezett, ezt a rendkivül élénken megirt riportot hozza a Isp Gosoll Konrád tollából.

A várost régebbi időből ismerő tisztjeink, valamint a lakosság egybehangzó kijelentései szerint Varsó alig árnyéka annak, a mi volt. Iténi nem tudok erről. Ez egy lüktető életü metropolist látok, napfényes, csillogó szép várost, régi kulturával és művészi gyönyörüséggel, Pompás sugárutak, terebélyes régi fákkal árnyékolt sétaterek, izléses paloták tesznek itt bizonyságot róla, hogy az ősi lengyel nemesi nemzetségek francia befolyás alatt olyan várost és olyan életet teremtettek, a melynek Európa nyugatjával való összeköttetését nem lehet kétségbe vonni. A keleti és az orosz jelleg még csak a sürün lakott elővárosokban ötlik szembe. Rossz kövezet, rettenően felhalmozott piszok, szivet fecsérolan összezsufolt munkás családok, hallatlan nyomorban tengődő zsidók: ezek adják a külváros szinét. Büz illatokkal csapja meg az ember orrát itt a kelet és Varsónak ez az arculatja ugyancsak eltér a másiktól, a pompázó nyugatitól.

Mikor az oroszok a külvárosba vették be magukat, a külvárosi nép Varsó belső részeibe menekült és furcsa tömegbe keveredett itt össze az első napokban az elegáns depdi, a házaló zsidó, az éhező gyárimunkás. Egybeverődve élvezték azt a mámort, mely mindnyájuk lelkét elfogta, mikor csapataink bevonulásával végre megszabadultak az aggódás és a kétség eddigi lidércnyomásától. Álltak az utca szélén, bámulták csapatainkat, megfeledkezve az oroszok fogyegetéseiről, miközben lassanként leszállt az est és a Visztulán túlról vörös lánggal fellobogtak a hadiláklyák: az égő magazinok, az égő pályaudvar és még Isten tudja mi minden, ami az oroszok dühének áldozatává esett. Füst és korom szállt felénk, az égés fojtó szagával volt tele a levegő és ma Praga és Vola két külvárosa csupa üszkös, kormos, felpörkölt házfal.

A Visztula tuló partjáról ezekben az első napokban folyton szálltak, süvítettek a puskagolyók Varsó belső részei felé, a mi puskatüzeink feleltek nekik, de már az első megdöbbenés elmulása után a varsóiak teljesen átadták magukat életet élvező hajlamuknak.

Varsó műkincseit, templomaikat és muzeumbelieket egyforman, az oroszok nagyrészt elszállitották, a gyárakat kiüritették, amiathogy mindent elvittek magukkal, aminek nagyobb értéket tulajdonitottak. Mig a várostól nyugatra és délre, a felvonulásunkat lassitandó, felgyujtották a falvakat és városokat, addig másrészt Varsóban leszedték a harangokat, hogy a bronzanyagot magunknak mentsék meg. A Nevski Sándor katedrális óriási harangtornya üresen tátong.

Mikor a harangot le akarták szedni, ez az óriási ércmű lezuhant, eltört, s egy darabja most is keményen bekékelődve ágaskodik ki a földből. Hiába, sietni kellett. Gyorsabban jöttünk, mint hitték. Gyorsabban, mint a fergeteg. Orosz ellenségeink hidrombolási munkáit is nagyjában meghiusitottuk. És ahol sikerült nekik a robbantás, ez se segitett rajtuk. Ulászkatonáink hamarosan pontonhidat vertek a Visztulán és lovasságunk, valamint gyalogságunk orosz fegyvertüzben, de muzikaszóval, nyippal, dobbal átkelt a rögtönzött hidon.

Egyáltalán, a lengyel főváros egyik ámulatból a másikba esik, bámulják a német nép erejét, bámulják hadseregünket és bámulják, hogy mindabból, a mivel bevonulásunk ezetére az oroszok rettegtették őket, nem következett be semmi. Nekünk nem kellenek a harangok, nem kell a bronz, nem fosztjuk ki a lakásokat vasért, rézért, nem lopunk, nem pusztitunk, nem ölünk! . . .

A hadiseményekkel egyébként Varsó most már nem is törődik. Élet fényben, csillogásban, sütkérezik a napfényben és mép asszonyainak mosolygásában. A lengyel főváros szemében a világháboru már a mult eseményeihez tartozik . . .

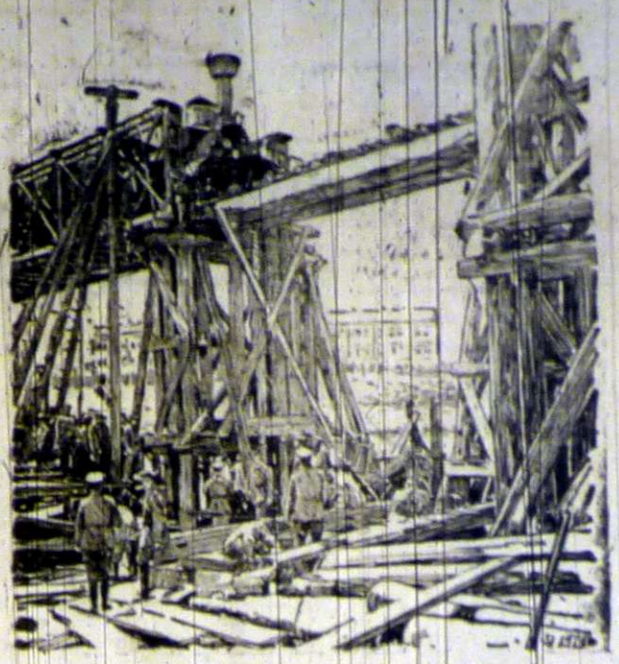

A németek Lengyelországban másfél nap alatt olyan hidat vertek, amelyen vonatok is közlekedhetnek.

Jó karban levő 6 darab 75 75 25 32 29 és 29 hektoliteres

használt hordó

Jutányos árban eladó. — Bővebb felvilágositással szolgál

Bettlheim és Guth cég.

Benzin

ha szüksége van benzinre, forduljon Mezőgazdasági áruszövetkezethez Kaposvár.

Leányok

felvétetnek a Zala nyomdájában

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy **cserépkályhák átrakását, javitását,** rosszfüllőket

könnyü fütésre jótállással vállalok.

Uj kályhák minden szinben jutányosan kaphatók Ziskó Ádám

agyagkályha készitőnél Nagykanizsán, — Vörösmarthy-utca 65. szám alatt. —

Legjobb üditő ital

MATTONI'FELE GIESSHÜBLER SAVANYUVIZ

Igen tiszta, szénsavas gyógyitó, könnyen emészthető, az egész szervezetet hűtőleg

A közeledő 1915/1916. tanévre

ajánlom a t. helybeli és vidéki szülők szives figyelmébe, hogy gyermekeik részére szükséges tankönyveket és tanszereket már most vásárolják meg, vagy rendeljék meg azt a mostani állandó kézelémes szállitásnak szolgálatára, később csak nehezen, vagy egyáltalán nem szerezhetők be, ami a tanulóra csak nagy hátránnyal lenne.

Ajánlok használt iskola könyveket is, melyek a Fögymnázium, Felső Kereskedelmi, Polgári leány és Polgári fiu iskolák részére a megállapitott hivatalos jegyzék szerint kifogástalan tiszta állapotban bekötve belárban már kaphatók.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében, Nagykanizsa, (Kazincy-utca.)

Egy uri családnál teljes ellátást keres URINŐ, szeptember elsejére.

12609 Cim a kiadóhivatalban.

Egy külön bejáratu

utczai lakás

egy vagy két butorozott szobával, előszobával esetleg konyhával szeptember 1-re kiadó. Bővebb felvilágositás Széchenyi tér 3. sz. alatt nyerhető.

A ZALA kishirdetései

a legjobb alkalmat kinálják minden adás-vételi ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki bútorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha **kis hirdetést közöltet** a Zalában.

Egy hirdetés ára 20 szóig **1 korona.**

Vidékről a kis hirdetés postautalványon küldendő be

Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. alatt fel.

A kis hirdetések mindig előre fizetendők.

Minden kereskedőnek érdeke,

TELEFON 78.

hogy üzleti nyomtatványai izléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak így lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelme üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA készítse el.

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-út 4.

A Zala-nyomda a **legmodernebbül** berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

Levélpapirok

árlási választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv. és papirkereskedésében

Nagykanizsán.

Czoczek és Dolezsál festő vállalat

NAGYKANIZSA MAGYAR-UTCA 23.

Üveg cimtáblák, honi és külföldi faerezések, márvány utánzatok. :: Épület, **szobafe tés** bútor, üzletberendezés **mázolás**, fényezés.

Művészi szinérzékünk, magasan fejlett izlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégitik. Árajánlatok, szines vázlatrajzok, fölszólitásra **díjtalanok.**

URANIA mozgókép palota

ROZGONYI-UTCA 4 szám

1915. augusztus hó 30 és 31-én hétfőn és kedden kerül szinre

A szép Kathlyn kalandjai

regényes dráma III sorozat 4 felv.

Egy mulatságos éj vigjáték. **GEORGIA** természetes felvétel.

Szerdán, csütörtökön és pénteken kerül bemutatóra:

A „rezervista álma"

czimű aktuális dráma 4 felvonásban katonazene kisérettel.

CSEMEGE SZŐLLŐT

szállit kosár és szállitólevél árával együtt póstakosarankint

4 koronáért

GALLAI LAJOS Alsólendva

Vizvezeték, lakatos és kutfurási vállalatomat

kanizsai régi állandó megrendelőim kivánságára Nagykanizsán

megnyitottam,

mely czélra a Rozgonyi-utca 9. szám alatti Schavel féle műhelyt :: :: :: kibéreltem. :: :: ::

Tízesztendős szakmám során 24 éves kereszttéli szerzett hő elméleti mint gyakorlati tapasztalatokra, itt valamint számos más vidéki befejezett munkáimmal szerzett elismerésére, megrendelőimnek a legtökéletesebb garantiát nyújthatom.

Vállalkozom szakmámba vágó legkörülményesebb feladatok megoldására és bármily nagyszabásu munkálatok elkészitésére, meglévő és megszűnőfélő berendezések átalakitására.

Érdeklődőknek tizenötéves előkelő referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:

ERDÉLYI JENŐ

gépész és electrotechnikus.

Mindennemű cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelszerelések, Gyulay táska, orvosi táska, gamaschni, övszij,

esőköpeny, hátzsák

: a legjobb minőségben kapható :

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban, Fő u., városi bérpalota.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku

papir és irószerraktár

Mindenféle irodai felszerelés, iskolaszerek, sokszorositó készülékek, irógépkellékek, :: diszlevélpapirok, üzleti könyvek, zsebkönyvek, diszművek, imakönyvek, zeneművek stb., stb

Könyvkereskedés

Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

Izléses kiállitásu nyomtatványok és könyvek legolcsóbb árban gyorsan készülnek.

Nyomatott és kiadóhivatalunk „Zala" Irlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.

XLII. évfolyam. Nagykanizsa, 1915. augusztus 31. kedd. 196. szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: NAGYKANIZSA SUGÁR-UT 4. SZÁM
FŐKIADÓHIVATAL:
TELEFON-SZÁMOK:

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Egyes szám ára 8 fillér

Az orosz háboru.

Folyton előnyomulóban. — Több helyen megvertük az oroszokat. — 1600 fogoly, 7 ágyu. — Az oroszok ismét nőkkel és gyermekekkel fedezték menekülésüket

Budapest, aug 30. *Pflanzer-Baltin* és *Bothmer* tábornokok hadseregei tegnap a *Sztrypdig nyomultak előre*. Az ellenség több terepszakaszon megkisérlette, hogy az üldözést megakassza, de *mindenütt visszaüzték*. Különösen a Koropiec-pataknál kellett rendkivül makacs ellenállást megtörni. *Böhm-Ermolli* tábornok csapatai Zlolovtól keletre Bialykamien—Toporov—Radziechov-vonalában csapatokkal erősen megrakott hadállásokkal kerültek szembe; megtámadták az ellenséget és azt a harcvonal számos pontján *visszavetették*. *Volhiniában* Luck felé előnyomuló csapataink ujra *tért hódítottak*. Svinjuchi és más makacsul védelmezett községeket ragadtak ki az ellenség hatalmából. A *Bielovieskaja—Puszca* területén szintén császári és királyi csapatok Szereszovónál *megverték* és Pruzany irányában *üldözik az oroszokat*. *Höfer*, altábornagy.

Berlin, ausztus 30. A nagyfőhadiszállás jelenti: **Keleti hadszintér:** Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Below tábornok csapatai a Friedrichstadttól délre levő hidfőért harcolnak. *Nyementől keletre folyó harcokban Eichorn vezérezredes hadserege elérte az Olitától északkeletre fekvő vidéket.* **Itt ujabb ezerhatszáz oroszt fogtunk el és hét ágyut zsákmányoltunk.** *Geosno irányában rohammal elfoglattuk Lipskét.* Bobr mellett az ellenséget a Sidra szakasz feladására kényszeritettük és áthaladtunk Sokolkon. — **Bialystoktól északkeletre és keletre elterülő erdőségek keleti szélét több helyen elértük.** Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja a Bialawieska erdőben Narew felső folyásán való átkelésért harcol, *Woyrsch vezérezredes német és osztrák-magyar csapatai Suchopolnál az erdőség keleti szélén és Szereszownál kiverték az oroszokat állásaikból és az ellenséget keményen üldözik*. Mackensen tábornagy hadcsoportja: Az oroszok, hogy hátsó oszloprészeiknek *visszavonulását* Pruzawytől keletre elterülő *mocsaras vidéken* keresztül lehetővé tegyék tegnap a Kobrintól délre eső területen Poddubno vonalában *mégegyszer felvették a harcot*. **Megvertük őket, noha már elvonuló csapatrészeket is ujból harcba vetettek.** *Nem használt nekik az a minden idők hadtörténetében példátlanul álló eljárásuk sem, hogy menekülő seregeik védelmére hozzájuk népének főleg asszonyait és gyermekeit, akiket visszavonulásuk alkalmával magukkal hurcoltak, ezerszámra támadó csapataink elé hajtottak.*

Legujabb jelentés

a főhadiszállásról.

Budapest, aug. 31. A sajtóhadiszállásról jelentik a Magyar Távirati Irodának: **A Brest-Litowsktól keletre fekvő Kobrint csapataink megszállták. Pucha lő hadserege a Vladimir-volinski—Kovell uton nyomul előre Offenzivánk a volhiniai várháromszög előállásait elérte.**

Vigasztalják

magukat a muszkák.

Kopenhága, aug. 31. A Roszkij Invalid szerint a magyar-osztrák seregek kelet-galiciai meglepő előretörése visszavetette ugyan az oroszokat, de rövidesen arról fog az ellenség meggyőződni, hogy az oroszok hátsó állásai igen erősek.

Genf, aug 31. *Nisi jelentés szerint megtörtént Szerbiában az a koronatanács, amelynek a szerb-bolgár kérdésben kellett dönteni. A tanácskozást Sándor régens herceg vezette. A koronatanács hozzájárult Pasics Bulgária részére tett igéretéhez s azon csupán annyit változtatott, hogy Bulgáriának a kérdéses területeket mindaddig nem engedhetik át, amig Szerbia a Horvátország részéről igényelt területeket cserezálogul meg nem szállotta.*

Az olasz háboru.

Budapest, aug. 30. Az olaszok tegnap az egész tengermelléki harcvonalat változó erősségü tüzérségi tüz alatt tartottak. Gyalogságuk több helyen megkisérlette hadállásaink megközelitését és kisebb támadásokkal is próbálkozott, de mint mindig, visszautasitottuk. A karintiai és tiroli határvidéken a helyzet változatlan. *Höfer, altábornagy.*

Olasz vélemény

a balkáni helyzetről.

Lugano, aug. 31. A Popoló d. Itália a balkáni helyzetről cikkezik. Az olasz kormány szócsöve nincs megelégedve Bulgáriával, amelynek magatartását rejtélyesnek mondja. A hadügy miniszter változást is igen pesszimisztikusan itéli meg a lap s végül oda lyukad ki, hogy az antant reményei a Balkánon minimumra redukálódtak.

Még egy hadüzenet?

Zürich, aug. 31. Olaszországban minden percben várják Németország hadüzenetét. Diplomáciai körökben azonban mitsem tudnak arról, hogy német hadüzenet készülne.

Statárium.

Kopenhága, aug. 31. Az orosz kormány a moszkvai katonai területre kihirdette a szigoritott statáriumot.

Tizezer halott a Dardanelláknál.

Konstantinápoly, aug. 30. (Hivatalos.) **Dardanella-front**: Az ellenség augusztus 28-án *megismételte támadásait*, amelyeket 26 és 27-én az *anaforda-szakasz* ellen intézett. E három legutolsó napon az ellenség támadások különösen makacsak voltak. Miodazonáltal *teljesen visszavertük az ellenséget, amely óriási veszteséget szenvedett*. Ellentámadásokkal ismét elfoglaltunk egyes, az ellenség által megszállott lövészárokat centrumunkban; a lövészárkokban talált ellenséget megsemmisitettük. *Az utolsó két nap harcaiban az ellenség 10.000 halottat vesztett*. A mi veszteségeink csekélyek. Repülőink aktiv a harcokban résztvettek, sikerrel dobtak bombákat az ellenség állásaira és táboraira. Egyébként nem történt lényeges esemény.

Francia háboru.

Berlinből jelentik hivatalosan, hogy a **nyugati hadszintéren lényeges esemény nem történt**. *Immár második napja ismétlődik meg ez a jelentés, fényes tanubizonyságul annak, hogy a francia-angol csapatok képtelenek minden offenzivára. Teljes mozdulatlanságban, megbüvöliten szemlélik ők is az északi harctér eseményeit. Francia földön csak akkor várható jelentősebb esemény, ha a németek kezdenek offenzivát, ami aligha késik sokáig.*

Románia csábitása.

Bukarest, aug. 31. Oroszország ujabb ajánlattal kereste fel Romániát, amely ek barátságáért minden áldozatra kész az antant. A legujabb ajánlat már hajlandó Romániának Besszarábia területéből is átengedni egy részt a beavatkozásért. Igen valószinü azonban, hogy Románia ezt a követelést is visszafogja utasitani, mert 1. egész Besszarábiát akarja, 2. de Besszarábia azonnali átengedése esetén is csak semlegességre hajlandó magát kötelezni.

Angol intézkedések.

London, aug. 31. Királyi dekrétum jelent meg, amely Gibraltár várát és az indiai császárság vizeit és szigeteit ostromállapotba helyezi.

Itéletidő Budapesten.

Budapestről telefonálják, hogy a főváros környékén tegnap délután rendkivül erős vihar és felhőszakadás volt. A viharból, ha nem oly nagy mértékben is, Nagykanizsának is kijutott, az eső pedig zápor módjára szakadt egész hajnalig.

Vaszary Kolos állapota.

Balatonfüred, aug. 31. A biboros főpap a mai éjszakát is elég nyugodtan töltötte. Az erőbeli állapot és az étvágy azonban nem javult.

A nagykanizsaiak sorozása

Holnap, szerdán kezdődik a nagykanizsai 42—50 évesek sorozása. September 1-én az 1870—71—72, szeptember 2-án a 1868—69, szeptember 3-án az 1866—67 és szeptember 4-én az 1865 születési évfolyamáuk, valamint az előző napokról elmaradtak fognak sorozatni.

Jótékonycélu

kabaré-est a szinházban.

A m. kir. 20-ik honvédgyalogezred önkéntesei szept. 4-én, szombaton este nagyszabásu jótékonycélu kabaré-előadást rendeznek a városi szinházban. Az előadás egész jövedelmét az elesettek hátramaradottjainak segélyezésére fogják forditani. A jótékonycélu ünnepély ötlete *Darvas* Lajos százados, zászlóaljparancsnok és *Brunner* Mihály százados, iskolaparancsnok nemes gondolkozását, humánus érzését dicséri. — Az előadáson, amelyre a nagyközönség is hivatalos, az önkéntes-iskola tagjai fogják az összes szerepeket betölteni. Fel fog lépni a katonazenekar kisérete mellett az önkéntesek alkalmi dalárdája is. Ezenkivül szebbnél szebb magánszámok és kabaré darabok kerülnek szinre. A program után ítélve az est igazán elsőrangu müvészi eseményszámba megy. Reméljük, hogy a nagyközönség — már csak a nemes cél érdekében is — zsufolásig meg fogja tölteni a szinházat. A nagyközönséget az alábbi sorokban hivják meg az estre:

Meghivó.

A m. kir. 20. honvéd gyalogezred tartalékos tiszti iskolát végzett egyévi önkéntesei által az ezredünk dicsőséges harcaiban elesettek hátramaradottjai és az ezred rokkantjai javára a cs. és kir. 12. Landwehr gyalogezred zenekarának közreműködésével a városi szinházban szeptember 4-én rendezendő

katona-estélyre.

Kezdet este fél 9 órakor.

Belépődij: páholy 12 K, földszinti ülőhely az első hat sorban 3 K, a többiben 2·40 K, karszéki ülőhely az első sorban 2 K, a többiben 1·60 K, földszinti álló hely 1 K, karszéki álló hely 60 fillér.

Jegyek előre válthatók a földszintre Kohn L. Lajos kereskedésében (Fő-tér), a karszékre Brunczics József kereskedésében (József főherceg ut).

Más-más helyszinen hely kaphatók.

Füzetkéjeinket a nemes cél érdekében küszöbönjárókat fogadjuk és tárlapjaig nyugtázzuk.

A piaciárak

Emelkedtek a húsárak. — A hösönséget is büntetik. — A rendőrigazgatóság kioktatása. — Lesz olcsó paradicsom.

A rendőrkapitányság a legujabb hatósági ármegállapításban csekélyebb mérvben fölemelte a marha-, sertés- és borjuhus árát. Az áremelkedés ezuttal teljesen méltányos, mert jelentékenyen emelkedett az élőállatok ára is. Azonban örömmel állapithatjuk meg, hogy az árak az emelkedés után sincsenek olyan magasak, mint néhány hónappal ezelőtt voltak, amikor egyes husfajok kilója a hat-hét koronát is elérte. *Ma Nagykanizsán a legdrágább hus 4 K 80 f.* Nem kevésbé örülünk annak is, hogy ezt a hatósági árat a rendőrség a hentesekkel és mészárosokkal folytatott tárgyalás alapján állapította meg, tehát *azt az összes husiparosok elfogadták.* A rendőrség ujólag figyelmezteti ugy a mészárosokat, mint a közönséget, hogy aki a megállapitott árnál magasabb összeget kér, vagy fizet, egyaránt tizenöt napi elzárással, illetve 200 korona pénzbirsággal sujtatik. Az alábbi husármegállapitás szeptember 6-ig marad érvényben:

Marhahusárak

Sütni való husok	4 K 80 f.
I-ső osztályu levesbusok	4 „ 40 „
II-od osztályu levesbusok	4 „ — „

A marhahus nyomatéka 15% csont.

Disznóhus.

Disznózsir	4 K 80 f.
Disznóháj	4 „ 60 „
Disznószalonna (bürke nélküli) bárcsi	4 „ 60 „
Disznószalonna „ „ körös.	4 „ 40 „
Comb és karaj	4 „ 40 „
Többi disznóhus	4 „ — „
Kocsonyahus	2 „ — „

Borjuhus.

Comb és bordás	4 K 80 f.
A többi minőségü borjuhus	4 „ — „

A borjuhus 10% nyomatékkal.

Ugyancsak szeptember 6-ig megállapitották az egyéb piaci árakat is, amelyet alább közlünk. *Figyelmeztetjük a közönséget, hogy helyesen teszi, ha az alábbi megállapitást kivágja s azzal fölszerelten eszközli vásárlásait, mert a főkapitányság szigoru rendeletben hivta föl a rendőrtiegységet s a rendőri szolgálatra beosztott népfölkelőket, hogy jövendőben ne csak azokat jelentsék be büntetés végett, akik magasabb árakat kérnek, hanem azokat is, akik magasabb árakat fizetnek a piaci cikkekért.* **Mar eddig is több olyan vásárlót büntetett meg a kihágási biróság, akik az árszabást nem tartották be.** A piaci árjegyzék, amelynek nem respektálása szintén tizenöt napi elzárást és 200 korona pénzbirságot vonhat magával, itt következik:

Száraz bab nagyszemü kgr.	— K 32—36 f.
Zöldbab hüvelyes 1 tányér	— „ 20 „
Zöldbab szemes 1 liter	— „ 28 „
Burgonya uj kgr.	— „ 14 „
Kerékrépa 1 db. nagy	— „ 06 „
Vörösrépa 1 db. nagy	— „ 04 „
Kalarabe 1 db nagy	— „ 04 „
Tök 1 db.	— „ 10—20 „
Keiskáposzta 1 fej	— „ 04—08 „
Fejeskáposzta 1 fej	— „ 04—12 „
Vöröskáposzta 1 fej	— „ 06—10 „
Retek hónapos 5 db.	— „ 04 „
Retek fekete 1 db.	— „ 02 „
Nagy saláta uborka 1 db	— „ 06 „
Uborka ecetbe való 100 db. K 1—1.20	1 „ 60 „
Torma 1 db. 1 gyökér nagy	— „ 04 „
Petrezselyem 1 csomó	— „ 04 „
Sárgarépa 1 csomó	— „ 06 „
Zeller 1 db.	— „ 02 „
Saláta fejes 1 db.	„ 04—08 „
Fejes kukorica 1 fej	— „ 06 „
Zöld paprika	„ 02—04 „
Zöldpaprika apróbb 100 db.	1—1 „ 20 „
Paradicsom 1 kgr	„ 24—32 „
Vöröshagyma 1 csomó 3 db.	— „ 04—08 „
„ 1 kgr.	— „ 30 „
Foghagyma 1 csomó 4 db	— K 08—10 f.
Karfiol 1 fej	— „ 10—20 „
Szőlő 1 kgr.	1 „ — „
Dió 1 liter	— „ 40 „
Mák 1 liter	— „ 72 „
Körte 1 liter	— „ 10—12 „
Körte 1 darab	— „ 02—08 „
Nagyobb fajtkörték darabja	— „ 04—08 „
Alma 1 db.	— „ 02—04 „
Nagyobb fajta fajalmák darabja	„ 04—08 „
Szilva 1 liter	— „ 16 „
Barack 1 drb.	— „ 02—04 „
„ apróbb 3—4 drb	— „ 04 „
Sóska 1 tányér	— „ 04 „
Gomba szokásos kimérő 1 tányér	— „ 12 „
Vargánya szokásos kimérő 1 tányér	— „ 20 „
Görögdinnye 1 drb.	— „ 30—80 „
Sárgadinnye 1 drb.	— „ 30—80 „
Tej 1 liter	— „ 28 „
Tejfel 2 deciliter	— „ 20 „
Túró 1 kgr.	— „ 80 „
Vaj 1 kgr.	5 „ — „
Tojás 1 db.	— „ 10 „
Csirke rántani 1 pár	2.60—3.— „ — „
Csirke sütni 1 pár	4—5—6 „ — „
Tyúk tavalyi 1 drb	3—4 „ — „
Kacsa nevelő 1 pár	6—7—8 „ — „
Kacsa hizott 1 pár	7—10 „ — „
Liba nevelő 1 pár	10—14 „ — „

Meg kell még azt is emlitenünk, hogy dr. Krátky István főjegyző, a rendőrkapitányság vezetője szigoru napiparancsban kötelességévé tette a rendőrtiegységnek, hogy azokat az árakat tanulják be, mert csak igy ellenőrizhetik az árszabás betartását. *Ugyancsak utasította a rendőrkiszegeket, hogy a hösönség minden panaszát a legnagyobb udvariassággal hallgassák és vizsgálják meg s a panasz dolgában gyögtön intézkedjenek. Azon rendőrközeg ellen, aki nem dálna kellő előzékenységgel a hösönség rendelkezésére Krátky h. főkapitány nyomi kell panaszt tenni.*

A rendőrkapitányság Budapest fővárostól 250 métermázsa kitünő, édes paradicsomot kapt czentbe képosztatért. A paradicsom kedden és szerdán érkezik meg s ugyanakkor kerül kiosztásra is. A paradicsom kilója legfölebb 22 fillérbe fog kerülni. Pontos árat még nem lehetett megállapitani, mert a szállitási költség ismeretlen. Husztonkét fillérnél többe azonban nem fog kerülni. Akik az olcsó és jó paradicsomból vásárolni akarnak, még ma jelentsék be szándékukat Banekovics Jánosnál a rendőrségen.

Aki Budapestre utazik, nézze meg a Pasaréti Lövészárkot! Az ország egyetlen hadi látványossága!

HIREK

— **Biffl ezredes itthon.** *Biffl* Ferenc ezredes, a 20-as népfölkelő-ezred volt kiváló parancsnoka, a galiciai harcok legendás hőse, néhány nap óta — egy évi távollét után — Nagykanizsán tartózkodik. Sajnos, a hős ezredes ezuttal csak rövid ideig időzik körünkben. Tulajdonképpen átutazóban szállt ki Nagykanizsán, hogy néhány napot családi körben töltsön. Biffl ugyanis, aki eddig a Böhm-Ermolli diadalmas hadseregének hadtáp-parancsnoka volt, — *dandárparancsnokká léptették elő* s most utazik uj állomáshelyére, hogy a parancsnokságot átvegye. Amilyen örömmel tölt el bennünket a rég megérdemelt kitüntetés, épp oly őszintén sajnáljuk, hogy e nagyképzettségü, népszerü s katonai által bálványozásig szeretett ezredest uj, magas poziciója elszakitja a zalamegyei csapatoktól. Az ő diadaloktól koszorozott neve azonban annyira összeforrott a *zalamegyei* várral, hogy további sikereit is a magunkénak fogjuk tekinteni.

— **Hős zalai kadét.** Érdekes cikket kaptunk a harctérről, amelyet *A hősök sirjánál* cimmel lapunk mai számában közlünk. A cikket *Széll* József tanárjelölt, a nagykanizsai 20-ik honvédgyalogezred hadapródja irta, aki jelenleg valahol Nagy-Oroszországban vivja ezredével a világtörténelem legdicsőbb harcait. Kedves véletlen, hogy ezzel egyidőben az erős irói tehetséggel megáldott hős kadétről is hirt kaptunk. Örvendetes hirt. Széll hadapród a legutóbbi harcokban lábán megsebesült, de még csak a kötözőhelyre sem ment el, hanem a rajvonalban várta meg a fölgyógyulását. Alig hogy talpra állt, önkéntes jelentkezés utján életveszélyes cselekedetre vállalkozott. *Átrubában föl kereste az ellenséges tábori őrsöt s föikutatta az orosz hadállásokat.* Ezen rendkivüli hősiségért soronkivül hadapródd léptett elő s megkapta az ezüst vitézségi érmet. Szép cikket, reméljük, élvezettel fogja olvasni a közönség.

— **Zalamegye hódolata.** Tudvalevő, hogy szeptember 2-án, csütörtökön a magyarországi törvényhatóságok hódoló küldöttség által üdvözlik Ofelségét a dicsőséges háboru egy éves fordulója alkalmából. A törvényhatóságok hódolóküldöttségében, — amelyet Bécs városa hivatalos fogadtatásban részesit, — Zalavármegye törvényhatósága is részt vesz. A küldöttségben sipeki *Balás* Béla dr. főispán vezetésével részt vesznek: *Hajós* Kálmán orsz. képviselő, *Ollay* Guidó nagybirtokos és *Kroller* Miksa zalavári apát.

— **Előléptetett tisztek.** A legutóbbi katonai előléptetések alkalmával *Groó* Gyula kapitányt őrnaggyá, *Rácz* Ottó főhadnagyot századossá és *Garta* József dr.-t Rothschild Samu ügyvéd fiát a tartalékban főhadnaggyá nevezte ki főfelsége.

— **Legfelsőbb elismerés.** A hivatalos lap legujabb száma szerint őfelsége *Perlus* Jenő 38 ik gyalogezredbeli segédorvost és *Olschbaur* Rezső 48 ik gy. e. főhadnagyszámvevőt az ellenséggel szemben tanusitott kitünő szolgálataikért legfelsőbb dicsérő elismerésében részesitette.

— **Egy katonaorvos hősi halála.** Őszinte részvettel jelentjük, hogy a Nagykanizsán is széles körben ismert és nagyrabecsült *Erdélyi* Jenő dr. cs. és kir. tartalékos ezredorvos, a győri gyermekkórház igazgató főorvosa a harctéren szerzett betegsége következtében elhunyt. Holttestét tegnap helyezték örök nyugvóra Győrben, a város közönségének nagy részvétele mellett. A fiatalon elhunyt orvos tiszteletreméltó nevet vivott ki magának a gyermekegészségügy terén kifejtett működésében. Nagykanizsán néhány hónapja hosszabb időt töltött katonaorvosi minőségében.

— **Hazafias főpap.** A történelem tanusága szerint valamikor a papok kezükben karddal és fegyverrel harcoltak a hazáért. A harcoló papok kezét ma már békésebb s a szelid hivatásnak megfelelőbb szellem jelöli ki, mégis a magyar papok történeti hazafiassága szólal most meg az egyik legtekintélyesebb katholikus rendnek, a minorita-rend magyarországi tartományi főnökének, a nagytudásu és izzó hazafiságu Lakatos Ottó dr.-nak elhatározásából. A főpap ugyanis a napokban önkéntes hadiszolgálatra jelentkezett a katonai hatóság előtt. A provinciális közel van az ötvenedik életévéhez. Elhatározását azzal indokolta, hogy miután az 5 évfolyamát is sorozzák, neki is kötelessége a hadsereg kötelékében szolgálni a hazát. Lakatos Ottó dr. erről nevezetes, hogy ő törte meg a vatikán ama törekvését, amely a magyarországi minorita rend megreformálását célozta. Ez a reform könnyen a rend elmagyartalanitását vonhatta volna magával.

— **Ami olcsóbb.** Amint a legujabb hatósági árjegyzéket nézzük, amelyet lapunk más helyén közlünk, — sajnálattal látjuk, hogy a rendőrség a legkelendőbb élmicikkeknek, a kukoricának, vajnak, paradicsomnak stb. piaci árát fölemelte, ellenben a görög- és sárgadinnyét majdnem felével leszállitotta. Nem értjük, hogy mi alapon történt az. Hisz az idén még se sárga, se görögdinnyét nem láttunk a piacon, se duplaárban, se félárban. Nem tudjuk, ki csinálta ezt a rendőrségen, de nagy humorral rendelkezhet. Ugy látszik, érezte, hogy a nagy áremelést enyhiteni kellene. Leszallitotta tehát annak az árát — *ami nincs.*

— **A török Vörös Félhold képeslevelezőlapjait 20 fillérért árusitja az Országos Bizottság (Budapest, Képviselőház)**

— **Szabadságolási szabályok.** A katonai parancsnokságoknak joguban áll a jövőben, hogy kivételes esetekben legfőjebb nyolc napi szabadságot engedélyezzenek. E kivételes esetek közé sorolandók biróságí tárgyaláson való megjelenések, különösen sürgős családi dolgok, igen súlyos, az életfontosságát fenyegető ügyek és több hasonlók. A pőttestek, a labbadozó osztagok, valamint egyéb osztalyparancsnokok és hasonrangunak legénységi állományu egyénekeknek legfeljebb nyolc napi szabadságot engedélyezhetnek halálesetekné vagy pedig a legközelebbi rokonok (feleség, szülők, nagyszülők, testvérek és gyermekek hatosságilag igazolt megbetegedésénél. Végül ama főépült, megbizható legénységi állományu egyeneknek, akik harmadszor távoznak a harctérre, ha ezaltal a menetalakulat menetkészültsége nem befolyásoltatik, nyolc napi szabadság engedélyezhető, hogy legközelebbi rokonaikat meglátogathassák. E szabadságot egyedül a pőttest parancsnoka engedélyezheti.

— **Használt iskolakönyvek,** jó állapotban, tartós kötésben kaphatók *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán. Ugyanott uj iskolakönyvek is kaphatók és tavalyiak méltányos áron beváltatnak. Minden iskolai felszerelés, rajzeszköz, könyvtárak és könyvtartók legmérsékeltebb árakon nagy választékban vannak raktáron.

— **A szintársulat Ujvidéken.** *Fürcdi* Béla szintársulata pénteken, szeptember 3-án kezdi meg az őt hétre tervezett őszi szezont Ujvidéken. Ennek téli állomáshelyére, Pécsre költözik a társulat.

— **43—50 éves** (!) osztályu népfölkelők *minden pénzbeli nélkül* háborura szószló érvényes életbiztositásokat köthetnek a Magyar Francia biztositó társaságnál. Vezérügynökség Nagykanizsán Sugár-ut 1.

— **Orosz katonaszökevények — Nagykanizsán.** Szombaton délelőtt a kiskanizsai utcákon két orosz katona ügyelgett. Környékükön annyi most a mezei munkával foglalkozó muszka, hogy a két idegen itt sem tünt. Pedig látszott rajtuk, hogy szeretnének szóba állni az emberekkel. Végre egy kis gyereket állitottak meg, akit tört magyarsággal arra kértek, vezesse őket a kadőlegyek tanyájára. Mikor aztán odaértek, a fogolyőrkatonák előtt kemény haptákba vágva magukat, következőképp jelentkeztek:

— A noval járásban voltunk mezőgazdasági munkán, de nem szerettük a helyünket. Elhatároztuk, hogy megszökünk, de csak azért, hogy a legközelebbi őrségnél jelentkezzünk.

Az oroszokat átadták a nagykanizsai csendőrségnek, amely megállapitotta, hogy csakugyan nem szökési szándékkal hagyták el a helyüket. Egyszerüen megunták a munkát s visszakivánkoztak a fogolytáborba. A kivánságuk most valószinüleg teljesedik.

— **A balatoni hajóközlekedés.** A Balatonon a gőzhajók nyári menetrendje csak szeptember 10-ig lesz érvényben. Attól kezdve Siófok-Balatonfüred, Boglár, Revfülöp, Badacsony és Fonyód közötti korlátolt közlekedés lesz, mig a hálló hajójárat teljesen megszünik.

— **Felvétel a gimnáziumba.** A tanulók felvétele a helybeli kath. főgimnáziumba szeptember 1., 2. és 3. napján történik. Az igazgató a Társaskörben veszi fel a tanulókat, kik a felvétel után okmányaikkal jelentkezzenek az osztályfőnöknél a Polgári Egylet emeletén levő iskolai helyiségekben.

— **Kis okok, súlyos következmények.** Ez a közmondás vágik be leggyakrabban a csecsemő táplálásánál, mert a legcsekélyebb mulasztás a gyermek táplálása körül annak életét veszélyeztetheti. A gondos anya tehát kedvencének csakis egy regbevalt, megbizható készitményt adjon, mint például Nestlé-féle gyermekliszt, mely a gyermekek kedvelt tápláléket képezi, azt nagyon jól türik és könnyen emészthető. Tanulságos könyvecskét a gyermek ápolásáról, valamint prob.dobozokat diétalanul küld a Henri Nestle cég, Wien, I., Biberstrasse 5. U.

— **Mikor lesz vége?** A *Budapest* irja: A világon mindenütt megjósolták már a háboru végét, rengeteg jóslat szóit ameddett, hogy szeptember előtt vége lesz s mert ime nem lett vége s a tavasz ugy indult, hogy nem is lehetett vége, csiháltattak a fölszult jövendőmondók. Most azonban azok, akik az év végére jósolták meg a jobb időt, kezdenek értékben emelkedni. Hatalmuk van igazuk? Ma például egy nagy ákombakomos levelet kaptunk, amely hittel és meggyőződéssel mondja el latomását s mi ime világgá bocsajtjuk, ugy, ahogyan azt küldője irta:

„Én Gaál Józsefné jelentkezek, hogy az isten sugalmából vettem, hogy attól a naptól, amelynél kezdődött a Véráldozat lenni, attól a naptól számitva hét hetek és hatvan két hetek vegyetnek és egy héten le lei héten véget vet a véráldozatnak. Ez haza bocsájtatnak a férfiak és megépittetnek az utcák és a kerítések. Az nagy örömnap lesznek november 23 án, akkor lesz vége a véráldozatnak. Ugy legyen. Amen."

Aki erre a napra legad és csalódik, az forduljon Gaál Józsefnéhez, Sztancsalalvén.

— **Az izraelita ünnepekre** imakönyvek, talesek, ujévi üdvözlő kártyák nagy választékban kaphatók *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán. Postai rendelések is eszközöltetnek.

A Meisner féle házban lévő órászat és látszerész üzletemben megérkezett a legujabb árkk és látszerek, melyek legjutányosabban árusitandók el. Szekely Andor órász és látszerész, Kazinczy-utca 3. (Vasuti-utca).

NESTLÉ-FÉLE GYERMEKLISZT
csecsemők gyermekek és lábadozók legjobb tápláléka gyomor- és bélbetegségek után
Mindenütt kapható.
Próbadobozt díjmentesen és szabad könyvecskét a gyermekápolásról küldött díjmentesen küld a Nestlé-féle gyermekliszt társaság, Wien I., Biberstrasse 5 U.

A hősök sírjánál.

Írta: Száll József 20-as honvéd hadapród.

Valahol messze, a bércek alatt, valahol hires Pannoniának bogár hátu kis falujában megkondul a harang. Templomba seregelnek fehér ruhás leányok, gyászba öltözött legjadonok és özvegy, édes anyák. Lélki szemeim előtt látom a képet, amint könnyes szemekkel az egek Istenéhez könyörögnek szegény, magyar hazánkért és érettünk, akik a véres zivataban ő érettük harcolunk. Hallom a panaszos éneket: „Hol vagy István király, téged magyar kiván, gyászos öltözetben te előtted sirván." Ünnep van oda haza, Szent István király ünepe

Valahol messze Magyarban, fenn a Dryester szegő vize mellett szintén ünnep van: a hősök ünepe. Dörögnek a muszka ágyuk; s mig a rajvonalból acélos karok erősebben szegzik a fegyvereket ellenségeink ellen, addig a vitézek egy része tölgyfa levéllel diszitett sapkával elvonul a rajvonal mögé, a Zalaszczyki temetőbe, Szent István király ünepén.

A Zaleszczyki temetőben uj sirok domborulnak; a sirokon friss virágok árasszák illatukat az ég felé; a kis, fekete fejfák mindegyikén fenyő koszoru csüng. Megállok a fakeresztek előtt és szépen sorjában olvasom a tiszta ceruzával irt neveket. A hősök nagy része nagykanizsai 20-as honvéd. Küldöttek dicsőn a miután a munkát jól elvégezték, ide tértek megpihenni . . Sirjuk fölé a hálás szeretet nagyobb megnyilvánulása képen a művész bajtársak már is diszes Obelysket állitottak, melynek két oldalára a dandárparancsnokság e szerény sorok irójának következő emléksorait vésette:

„Hős daliák, Árpád unokái álusznak e sirban;
Térdre omolyatos itt, honvéd istenek ők . . .
Arcukon a szeretet lángjával szállnak a sikra,
Vérrészek nyiltak utjaikon, s csatán.
Harcriadójuk a siri homályt tele bugja . . .
Reszket az ellenség; dalt sir az angyali kar.

Ringó bazakalást, anyacsókot nem sirattnak,
Mert a szivükben hőn élt a magyar becsület.
Testük lit leon nyugszik, messze az édes hazától:
Hej, de a szellemük ott röpköd a bércek alatt".

A temető egyik sarkában oltár van felállitva. Megkeződik a mise. El-elsüvit fülünk mellett egy-egy golyó, de mi nyugodtan, bátor lélekkel állunk az Ur előtt. Ajkunkról hő ima lebben a magyarok Istenéhez; majd katonáink kereszlen szivéből felhangzik a „Szózat" és „Ahol vagy magyarok tündöklő csillaga!"

Ott térdel a sirhalmok előtt Henriquez altábornagy, hadseregcsoport parancsok, Békási vezérkari alezredes, dandárparancsnok; a nagykanizsai tisztek képviseletében ott áll a hősök sirjánál Illés Jenő zászlóaljparancsnok, Reischl főhadnagy, segédtiszt, Roboz Zoltán, Vadászi István századparancsnokok, Csete Lajos hadapród és mások; ott van a 20-as honvédek derék katonáinak nagy része. Arcukon a komolyság ül, szivükben a magasra csapkodó bajtársi- és honszeretet tüze lángol. Imádkoznak megihletődve, de könnyet egyik szemében se látok . . .

A mise végével hazafias, gyujtó beszédet intéz hozánk Dr. Krizs Árpád tábori lelkész, majd pedig a zaleszczyki gör. kath. egyház papja fogadja meg előtünk, hogy — bár a hősök idegen földben pihennek, sirjuk nem marad árva; kizarándokolnak minden évben augusztus 20-án a magyar vitézség legendás alakjainak temető kertjébe s ott ünnepséget tartanak. Henriquez feltüzi a vitézségi érmeket kitüntetett bajtársai melére, mégegyszer megcsendül a dal: „Isten áldd meg a magyart", s mi csendben, ünnepi hangulattal lelkünkben, uj, duzzadó erővel erekben visszatérünk a rajvonalba küzdeni diadalmasan tovább.

Drága hazánk kedves honleányai, édes anyák, kik István király napján könnyezve borultok le az Ur számolyához, hozzátok száll a lelkünk. Talán ti nem is sejtitek, hogy vannak közöttetek, akiknek hőse itt nyugszik a Zaleszczyki temető lágy ölében. Lelkünknek egész lelkesedésével üdvözlünk benneteket. Legyetek büszkék, hogy ilyen hősöket adtatok áldozni a haza oltárra. Nyöjék a ti szivetekben a magyar önérzet és honszeretet soha el nem korvadó virága! Ne csüggedtek ti se hős fiatokat, mert mint a sirkövünkön levő felirat is hirdeti: „Testük itt fenn porlad . . . H de a szellemük ott röpköd a bércek alatt." Bezelgemetek velük, a könnyeket letörlik ők özvegy s árva arcotokról addig is, míg mi győztesen visszatérünk hozzátok Mert győzni fogunk! Ezt hirdette nekünk a hősök sirjánál szétömlő égi fény.

Ha öröme van, vagy az Isten segedelmét várja, ne feledkezzék meg a vak katonákról.

A közeledő 1915/1916. tanévre

ajánlom a t. helybeli és vidéki szülők szives figyelmébe, hogy gyermekeik részére szükséges tankönyveket és tanszereket már most vásárolják meg, vagy rendeljék meg mert a mostani állandó késedelmes szállitások mellett, később csak nehezen, vagy egyáltalán nem szerezhetők be, ami a tanulóra csak nagy hátrányal lenne.

Ajánlok használt iskola könyveket is; melyek a Főgymnázium, Felső Kereskedelmi, Polgári leány és Polgári fiu iskolák részére a megállapitott hivatalos jegyzék szerint kifogástalan tiszta állapotban bekötve félárban most kaphatók.

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papirkereskedésében,
Nagykanizsa, (Kazincy-utca.)

Lóápolók

felvétetnek az Anker Kenyérgyárban Bécs X. ker. Absbergasse 35. — Az alkalmazottak jó fizetés mellett, szállást, kenyérpótlást és munkásruházatot kapnak. — Az alkalmazást nyertnek az utiköltség megtérittetik. 12612

ANTISPORA VITA

Szabadalmazott és törvényesen védett

VETŐMAG-csávázószer

„Antispora-Vita"

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapitották, hogy az „Antispora-Vita" az összes vetőmagtelek, de első sorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb, és igy a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen. Kilója 1 K 40 fill.

Részletes ismertetővel és bizalmas utasitással szolgálnak a vezérelárusitók

Schwarz és Tauber nagykereskedők
Nagykanizsán

Nagy nyári okassió!

Szezon utáni árak!

Gumni köppenyek, nyári blouzok, selymek, ruhakelmék, delainok, kreton, vászon, zefir, selyem ingek, napernyők legolcsóbban szerezhető be

BARTA ÉS FÜRST

divatáruházában Nagykanizsa Első m. ált. biz.-palota. Telefon: 323.

Járványos és fertőző betegségek ellen a legbiztosabb óvszer az erősen szénsavas

Pécsi Tettye forrásviz

a legkellemesebb izü

asztali és borviz.

Állandóan palackcserével és patentzárós palackokban kapható s igy

háztartásban a legolcsóbb

Főelárusitás: SZABÓ ANTAL fűszer és csemege üzletében Nagykanizsa.

Még raktáron lévő

ZONGORÁIMAT

és egyébb hangszereket leszálitott áron kiárusitom és bérbe adom. Bischitzky M., zenetanár (Csengery utca 31.)

URANIA mozgókép palota

ROZGONYI-UTCA 4 szám.

1915. augusztus hó 30 és 31-én hétfőn és kedden kerül szinre

A szép Kathlyn kalandjai

regényes dráma III sorozat 4 felv.

Egy mulatságos éj vigjáték.
GEORGIA természetes felvétel.

Szerdán, csütörtökön és pénteken kerül bemutatóra:

A „rezervista álma"

czimü aktuális dráma 4 felvonásban katonazene kisérettel.

Mindennemü cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelszerelések, Gyulay táska, orvosi táska, gamaschni, övszij,

esőköpeny, hátzsák

a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában, Főut, városi bérpalota.

A ZALA kishirdetései

a legjobb alkalmat kinálják minden adás-vételi ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha **kis hirdetést közöltet a Zalában.**

Egy hirdetés ára 20 szóig **1 korona.**

Vidékről a kis hirdetés postautalványon küldendő be

Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. számú ház.

A kis hirdetések mindig előre fizetendők.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
felelősségben a szerkesztőért felelős:
Fischel Lajos
Nyomtatta: Fischel Ernő

Német gránátok által rostává lyukgatott francia várkastély.

Levélpapirok
óriási választékban kaphatók
Fischel Fülöp Fia
könyv. és papirkereskedésében
Nagykanizsán.

Czoczek és Dolezsál festő vállalat
NAGYKANIZSA MAGYAR-UTCA 23.
Üveg cimtáblák, honi és külföldi faerezések, márvány utánzatok. :: Épület, szobafestés bútor, üzletberendezés mázolás, fényezés. :: Művészi ízlésünk, magasan fejlett ízlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégitik. Árajánlatok, szines vázlatrajzok, felszólitásra dijtalanok.

Fő ut 18. alatt 2-3 szobából álló elegánsan
butorozott lakás
fürdőszobával esetleg konyhával szeptember 1-re esetleg azonnal kiadó. Ugyanott egy külön bejáratu utcai szoba előszobával esetleg konyhával is kiadó. Bővebb felvilágositás Széchenyi tér 3 szám. alatt nyerhető

Leányok
felvétetnek a
Zala nyomdájában

Minden kereskedőnek érdeke,
TELEFON 78.
hogy üzleti nyomtatványai izléses kiállitásban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak igy lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelme üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a
ZALA NYOMDA
≡ készitse el. ≡
Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.
A Zala-nyomda a legmodernebbül berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

F.F.F.
Fischel Fülöp Fia
Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.
Legnagyobb választéku
papir és irószerraktár
Mindenféle irodai felszerelés, iskolaszerek, sokszorositó készülékek, irógépkellékek, :: diszlevélpapirok, üzleti könyvek, zsebkönyvek, diszművek, imakönyvek, zeneművek stb., stb
Könyvkereskedés
Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet
Izléses kiállitásu nyomtatványok és könyvek legolcsóbb árban gyorsan készülnek.

Nyomatott a kiadóhivatalában „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán.